

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Pomorze Zachodnie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Informacja o projekcie:

Projekt planu ochrony realizowany w ramach projektu pn. „*Opracowanie projektów planów ochrony 5 parków krajobrazowych oraz aktualizacja planów ochrony 2 parków krajobrazowych*” - Nr decyzji RPZP.04.08.00-32-A006/17. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

DRAWSKI PARK KRAJOBRAZOWY

PLAN OCHRONY ETAP III – DOKUMENTACJA

Poznań 2022

Zleceniodawca:

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu

Michał Chudzicki – koordynator

Tomasz Adamski

Anna-Maria Cykowiak

Barbara Czyż-Pakuła

Artur Grześkowiak

Anna Krajewska

Rafał Kurczewski

Łukasz Marciniak

Marcin Miętkowski

Marcin Pakuła

Krzysztof Pyszny

Stanisław Rosadziński

Paweł Śliwa

Paweł Walczewski

Rafał Wróżyński

Joanna Żak

Spis treści

1.	Podstawa sporządzenia planu ochrony	7
2.	Podstawa prawna funkcjonowania Parku	8
3.	Materiały przydatne do sporządzenia projektu planu ochrony	9
4.	Granica Parku i otuliny	20
5.	Położenie parku	33
5.1.	Położenie administracyjne	33
5.2.	Regionalizacja fizyczno-geograficzna	34
5.3.	Regionalizacja geobotaniczna	35
5.4.	Regionalizacja przyrodniczo-leśna	36
6.	Powiązania z innymi formami ochrony przyrody	38
6.1.	Obszary Natura 2000	38
6.1.1.	Ostoja Drawska PLB320019	38
6.1.2.	Jeziora Czaplineckie PLH320039	39
6.2.	Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Drawskie	40
6.3.	Rezerваты przyrody	42
6.3.1.	Rezerwat przyrody „Jezioro Prosino”	42
6.3.2.	Rezerwat przyrody „Przełom Rzeki Dębicy”	42
6.3.3.	Rezerwat przyrody „Jezioro Czarnówek”	43
6.3.4.	Rezerwat przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały” ..	44
6.3.5.	Rezerwat przyrody „Brunatna Gleba”	45
6.3.6.	Rezerwat przyrody „Zielone Bagna”	45
6.3.7.	Rezerwat przyrody „Dolina Pięciu Jezior”	46
6.3.8.	Rezerваты przyrody w otulinie Drawskiego PK	47
6.4.	Użytki ekologiczne	47
6.5.	Pomniki przyrody	51
6.6.	Projektowane formy ochrony przyrody	71
7.	Hydrologia	72
7.1.	Sieć hydrograficzna Drawskiego Parku Krajobrazowego	72
7.1.1.	Charakterystyka zlewni Drawa (id 1888)	78
7.1.2.	Charakterystyka zlewni Gwda (id 1886)	85
7.1.3.	Charakterystyka zlewni rzeki Dębicy do Karsiny (id 4441)	86
7.1.4.	Charakterystyka zlewni Karsina (id 4442)	90
7.1.5.	Charakterystyka zlewni Dębica od Karsiny do Bliskiej Strugi (id 4443)	91
7.1.6.	Charakterystyka zlewni Bliska Struga (id 4444)	93
7.1.7.	Charakterystyka zlewni Dębica od Bliskiej Strugi do Odpustu (id 4445)	95

7.1.8.	Charakterystyka zlewni Wogra (id 4448)	96
7.2.	Struktura władania wodami	99
7.2.1.	Struktura władania wodami płynącymi	99
7.2.2.	Struktura władania i użytkowania zbiorników wodnych	101
7.2.3.	Obwody rybackie	103
7.3.	Warunki hydrologiczne	106
7.4.	Wody podziemne	109
7.5.	Ocena stanu wód wraz z identyfikacją presji	111
7.5.1.	Wprowadzenie i charakterystyka jednolitych części wód	111
7.5.2.	Stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP według Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska	117
7.5.3.	Porównanie stanu wód JCWP wynikające z dwóch cykli aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami	123
7.5.4.	Identyfikacja presji oddziałujących na JCWP według aPGW	127
7.5.5.	Identyfikacja presji oddziałujących na aJCWP według projektu aPGW II	133
7.5.6.	Presje wynikające z zabiegów melioracyjnych i hydrotechnicznych	140
7.5.7.	Jakość wód podziemnych	147
7.6.	Ochrona przed powodzią i zagrożenie suszą	149
7.6.1.	Ochrona przeciwpowodziowa	149
7.6.2.	Zagrożenie suszą	158
7.7.	Zagrożenia dla stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód w Drawskim Parku Krajobrazowym	168
7.7.1.	Eutrofizacja	168
7.7.2.	Zakwaszenie wód	168
7.7.3.	Erozja wodna	169
7.7.4.	Turystyka kajakowa	169
7.8.	Potencjalne zagrożenia dla wód w regionie wodnym Noteci i regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	169
7.8.1.	Ochrona jakościowa wód powierzchniowych i podziemnych	170
7.8.2.	Zmiany morfologiczne wód powierzchniowych	171
7.8.3.	Ochrona stanu ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych	171
8.	Lasy ochronne	174
9.	Wartości kulturowe i turystyczne	177
9.1.	Zabytki	177
9.2.	Infrastruktura turystyczna	187
10.	Metody użytkowania ekosystemów	194

11. Uwarunkowania społeczne i gospodarcze w Drawskim Parku Krajobrazowym	197
12. Krajobraz	199
12.1. Regiony Drawskiego Parku Krajobrazowego	201
12.1.1. Mikroregion 314.453 Wysoczyzna Połczyńska	202
12.1.2. Mikroregion 314.454 Równina Koknańska	205
12.1.3. Mikroregion 314.455 Pojezierze Drachimskie	205
12.2. Analiza krajobrazu w oparciu o metodę QLA360	210
12.2.1. Ilościowa ocena krajobrazu Drawskiego Parku Krajobrazowego	217
12.2.2. Eliminacja zniekształceń i interpretacja wyników	220
12.3. Punkty i osie widokowe	234
13. Zagospodarowanie przestrzenne	261
14. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń	274
15. Analiza skuteczności dotychczasowych sposobów ochrony	296
16. Koncepcja ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych Parku	297
16.1. Strategiczny cel ochrony parku krajobrazowego	297
16.2. Zasady i kierunki prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej oraz zagospodarowania przestrzennego	298
16.3. Sposoby korzystania z obszarów parku krajobrazowego udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania 301	
16.4. Działania edukacyjne	303
16.5. Uzupelnienie form ochrony pożądaných z punktu widzenia realizacji celów parku krajobrazowego	305
16.6. Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu	308
16.7. Monitoring skuteczności ochrony:	310
16.8. Działania ochronne	312
17. Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i uchwał krajobrazowych	322
18. Propozycja powiększenia Parku	326
19. Ocena skutków regulacji i szacowane koszty	354
20. Opracowanie wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	378
21. Weryfikacja obowiązujących zakazów na terenie parku wynikających z aktualnych uchwał sejmiku województwa zachodniopomorskiego,	

uwzględniając opracowaną koncepcję ochrony, a w szczególności wyznaczenie na obszarze Parku stref obowiązujących zakazów oraz odstępstw.....	379
22. Określenie zaleceń dla otuliny parku krajobrazowego, jeśli będzie to niezbędne dla zachowania walorów przyrodniczych parku krajobrazowego, wynikających z opracowanej koncepcji ochrony przyrody.....	379
23. Literatura.....	381
24. Spis tabel i rycin.	387

1. Podstawa sporządzenia planu ochrony

Projekt planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego sporządzono na podstawie umowy nr 17/2020 z dnia 24 grudnia 2020 zawartej między Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie a Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Poznaniu.

Zakres opracowania wynika z ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r tekst jednolity (Dz. U. z 2020 poz. 55) oraz z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. 2005 Nr 94 poz. 794), a także zapisów wyżej wymienionej umowy.

Projekt planu ochrony dla parku krajobrazowego został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 poz. 55), zgodnie z art. 20 tej ustawy, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych parku krajobrazowego. Projekt planu ochrony jest zgodny z treścią rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenie projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

2. Podstawa prawna funkcjonowania Parku

Drawski Park Krajobrazowy został powołany Uchwałą Nr XVI/49/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 1979 r. w sprawie utworzenia Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 6, poz. 13).

Kolejnym aktem prawnym dotyczącym parku było Rozporządzenie nr 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego. Rozporządzenie ustaliło powierzchnię parku na 41 430 ha oraz wyznaczyło otulinę o powierzchni 22 212 ha. W załącznikach do rozporządzenia przedstawiono słowny opis przebiegu oraz mapy granicy parku i otuliny.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 2919). Dokument ustala powierzchnię Parku na 38 360,17 ha oraz otuliny na 23 560,41 ha. W załącznikach przedstawia słowny opis przebiegu granicy Parku, mapę granicy oraz wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Parku i otuliny. Z dniem wejścia w życie Uchwały nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego straciło moc Rozporządzenie nr 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r.

3. Materiały przydatne do sporządzenia projektu planu ochrony

W pierwszym etapie prac nad projektem planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego zebrano niezbędne dane literaturowe, których listę przedstawia się poniżej.

Materiały do planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego z 1998 r. oraz dokumentacja uzasadniająca utworzenie Parku

1. Salik K., Gilewicz M.: Drawski Park Krajobrazowy. Dokumentacja uzasadniająca utworzenie parku krajobrazowego. Urząd Wojewódzki w Koszalinie. Koszalin 1977. Opracowanie przedstawiające opis granic Parku, charakterystykę wybranych komponentów środowiska (ukształtowanie powierzchni, morfogenezę, wody powierzchniowe, roślinność, faunę, gleby i klimat), charakterystykę stosunków społeczno-gospodarczych, istniejące zagospodarowanie turystyczne oraz projektowane formy ochrony.
2. Świnicka H. (red.): Drawski Park Krajobrazowy. Podstawowe założenia programowo - przestrzenne. Koncepcja zagospodarowania. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego Architektury i Nadzoru Budowlanego. Koszalin 1981. Praca dotyczy następujących zagadnień: zmian granic Parku, otuliny i strefy chronionego krajobrazu; wyodrębnienia obszarów objętych ochroną o różnym reżimie i ustalenie dla nich zasad użytkowania; określenie uwarunkowań rozwoju wiodących funkcji gospodarczych: rolnictwa, leśnictwa, turystyki; ukształtowanie układów osadniczych i systemu obsługi infrastruktury społecznej, technicznej, komunikacyjnej. Opracowanie stanowiło zakończenie pierwszego etapu prac nad planem ochrony Parku - podstawowych założeń programowo - przestrzennych.
3. Erdmann R., Szwichenberg A.: Drawski Park Krajobrazowy. Koncepcja Ochrony Środowiska Przyrodniczego. Koszalin 1998. Praca omawia formy ochrony przyrody z terenu Parku, podaje propozycję korekty granic Parku i otuliny.
4. Erdmann R.: Drawski Park Krajobrazowy. Zagospodarowanie przestrzenne i użytkowanie terenu. Koszalin 1998. Opracowanie podaje wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich ustalenia, analizuje wynikające z nich zagrożenia i podaje proponowane sposoby przeciwdziałania zagrożeniom.
5. Górska E., Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Płazy i Gady. Słupsk 1998. W pracy zamieszczono listę herpetofauny wraz z omówieniem

poszczególnych gatunków. Autorka omawia najważniejsze ostoje życiowe płazów i gadów wraz z analizą zagrożeń i zaleceniami ochronnymi.

6. Górski W.: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Gospodarowanie Fauną część III – Ptaki. Instytut Biologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Słupsk 1998. Praca omawia sposoby gospodarowania awifauną i przedstawia koncepcję ochrony najważniejszych dla ptaków siedlisk. Autor przedstawił listę terenów proponowanych do ochrony jako miejsca ważne dla zachowania różnorodności gatunkowej awifauny Parku i podtrzymania występowania gatunków zagrożonych z analizą zagrożeń i zaleceniami ochronnymi.
7. Górski W.: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Operat Faunistyczny – Ptaki; Instytut Biologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Słupsk 1998. Opracowanie przedstawia wyniki inwentaryzacji awifauny Parku. Zawiera omówienie gatunków rzadkich i zagrożonych. W końcowej części autor zamieścił listę awifauny Parku.
8. Hesse T.: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Gospodarowanie Fauną część I – Ryby; Zakład Biologii Środowiskowej Politechniki Koszalińskiej. Koszalin 1998. Opracowanie przedstawia zespoły ichtiofauny Parku, ekologiczne grupy rozrodcze, omawia obszary o szczególnym znaczeniu dla ichtiofauny.
9. Hesse. T.: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Operat Faunistyczny – Ryby. Zakład Biologii Środowiskowej Politechniki Koszalińskiej. Koszalin 1998 r. Praca przedstawia charakterystykę środowiska wodnego oraz charakterystykę wszystkich gatunków ryb w ujęciu systematycznym będące wynikiem przeprowadzonej wcześniej inwentaryzacji.
10. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S.: Flora Drawskiego Parku Krajobrazowego na tle roślinności rzeczywistej w wyróżnionych jednostkach przestrzennych. Szczecin 1997. Autorzy przedstawili charakterystykę flory Parku w podziale na jednostki przestrzenne wg Kostrzewskiego (1997). Zamieszczono też wykaz stanowisk wybranych gatunków roślin naczyniowych.
11. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S.: Flora Drawskiego Parku Krajobrazowego. Wykaz Gatunków Roślin naczyniowych. Szczecin 1997.
12. Jasnowska J., Kowalski W., Markowski S.: Gospodarka leśna w Drawskim Parku Krajobrazowym. Stan i zalecenia do planu ochrony. Szczecin 1998. Praca przedstawia charakterystykę gospodarki leśnej, wymienia działające na terenie Parku nadleśnictwa, zawiera ocenę stanu lasów, w tym działania niezgodne z

wymaganiami ochrony przyrody. W opracowaniu zamieszczono także wytyczne do planu ochrony przyrody Lasów Państwowych.

13. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S.: Opis do mapy torfowiska. Uzupełnienia – odpowiedź na uwagi zawarte w „Protokole dotyczącym przyjęcia Planu ochrony DPK”. Szczecin 1998.
14. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S.: Problemy ochrony szaty roślinnej w Drawskim Parku Krajobrazowym. Operat geobotaniczny. Szczecin 1998. Opracowanie przedstawia diagnozę szaty roślinnej Parku, plany ochrony roślinności wodnej i torfowiskowej, ekosystemów leśnych, lądowych ekosystemów nieleśnych. W dalszej części zamieszczono opis zasad kształtowania sieci zadrzewień i zakrzewień, zasady kształtowania struktury i funkcji fitocenozy oraz ochrony ich różnorodności biologicznej, wytyczne dla gmin na temat planowanych form ochrony prawnej. Autorzy przedstawili też prognozę stanu szaty roślinnej w przyszłości.
15. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S.: Roślinność rzeczywista i potencjalna Drawskiego Parku Krajobrazowego. Szczecin 1997. Autorzy przedstawili przegląd syntaksonomiczny zbiorowisk roślinnych według klasyfikacji przyjętej przez W. Matuszkiewicza (1981). Zamieścili też charakterystyki zbiorowisk leśnych i wybranych zbiorowisk zaroślowych, nieleśnych i wodnych.
16. Kostrzewski A., Mazurek M., Zwoliński Z., Szpikowski J.: Jednostki przestrzenne Drawskiego Parku Krajobrazowego. Zakład Geomorfologii Dynamicznej Instytut Badań Czwartorzędu Uniwersytet im. Adama Mickiewicza Poznań. Poznań 1997. Praca prezentuje szczegółowy podział regionalny Parku do mikroregionu i typu terenu, z charakterystyką poszczególnych jednostek.
17. Mazurek J.: Rolnictwo Drawskiego Parku Krajobrazowego i otuliny. Instytut Zarządzania i Marketingu Politechnika Koszalińska. Koszalin 1997. Praca obszernie omawia charakterystykę rolniczą gmin Parku, strukturę użytkowania gruntów, strukturę własnościową gruntów, strukturę zasiewów i plony, obsadę zwierząt gospodarskich, możliwości rozwoju gospodarstw ekologicznych, towarowość gospodarki rolnej oraz wpływy gospodarki rolnej na środowisko przyrodnicze.
18. Mazurek J.: Zagadnienia demograficzne Drawskiego Parku Krajobrazowego i otuliny. Instytut Zarządzania i Marketingu Politechnika Koszalińska. Koszalin 1997. W pracy zamieszczono analizę stanu i rozmieszczenia ludności (m. in. wykazy miejscowości z liczbą ludności). Omówiono strukturę ludności wg płci i

wieku, małżeństwa, urodzenia, zgony i przyrost naturalny. Przeanalizowano ruch wędrowniczy, aktywność zawodową mieszkańców Parku, dojazdy do pracy, poziom zatrudnienia w rolnictwie i warunki mieszkaniowe.

19. Nekanda-Trepka J.: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Ochrona walorów kulturowych. Szczecin 1998. Opracowanie zawiera analizę zagrożeń dla walorów kulturowych i krajobrazowych, opis celów ochrony, charakterystykę kierunków i metod ochrony wartości krajobrazowych i kulturowych oraz podział obszaru na jednostki historyczne i architektoniczne – krajobrazowe ze szczegółowymi zaleceniami ochronnymi oraz wykazami obiektów historycznych.
20. Pęska E., Nekanda-Trepka J.: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Studium architektonicznych form regionalnych. Szczecin 1997. W pracy przedstawiono spotykane na terenie Parku układy wiejskie oraz założenia dworskie, omówiono formy przestrzenne budynków i otoczenia, rozplanowanie rzutów, konstrukcje budynków i materiały z jakich zostały zbudowane oraz detale architektoniczne. Podano wytyczne do kształtowania form regionalnych zabudowy i zagospodarowania terenu.
21. Pęska E., Nekanda-Trepka J.: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Walory kulturowe i krajobrazowe. Szczecin 1997. Opracowanie przedstawia charakterystykę zasobu archeologicznego oraz zasobu dziedzictwa kulturowego Parku. Autorzy dokonali delimitacji i waloryzacji krajobrazu kulturowego parku i otuliny w układzie jednostek administracyjnych oraz szczegółowo opisali zasoby kulturowe w układzie jednostek osadniczych. Na koniec przedstawili założenia ochrony i kształtowania historycznych układów przestrzennych i jednostek krajobrazowych.
22. Pielowski Z.: Drawski Park Krajobrazowy. Ssaki. Słupsk 1998. Opracowanie przedstawia charakterystykę zespołu ssaków występujących na terenie Parku, spis i charakterystykę poszczególnych gatunków z podziałem na: drobne ssaki, zwierzęta łowne i gatunki rzadkie. W dalszej części autor omówił zasady gospodarowania zwierzętami łownymi oraz ochronę gatunków rzadkich.
23. Puchalski W.: Sozologia wód powierzchniowych. Warunki hydrogeologiczne. Koszalin 1998. Autor przedstawił szczegółowe opracowanie hydrologiczne zawierające charakterystykę zlewni, rzek jezior i innych zbiorników Parku. Opisał zagrożenia ekosystemów wodnych oraz sposoby czynnej ochrony wód.
24. Szwichenberg A., Szwichenberg Z. Drawski Park Krajobrazowy. Analiza oczekiwań i potrzeb ludności. Koszalin 1997. Opracowania socjologiczne,

którego celem było poznanie poglądów społeczności lokalnej Drawskiego Parku Krajobrazowego na następujące problemy: potrzeby ludności wiejskiej zamieszkującej park krajobrazowy; ocena możliwości gospodarowania, szczególnie na terenach wiejskich; stosunek mieszkańców DPK do rygorów narzucanych przez istnienie tej formy ochrony przyrody itd. Praca zawiera też wstępną ocenę motywacji mieszkańców Parku, szczególnie rolników, w ich dążeniach do zaspokajania podstawowych potrzeb.

25. Szwichtenberg A.: Drawski Park Krajobrazowy. Turystyka – koncepcja projektowa. Koszalin 1998. Praca przedstawia walory turystyczne środowiska przyrodniczego Parku, infrastrukturę turystyczną (baza noclegowa, szlaki turystyczne). Autorzy omówili zasady ochrony i gospodarowania walorami turystycznymi Parku.
26. Szwichtenberg A.: Drawski Park Krajobrazowy. Walory turystyczne. Koszalin 1997. Opracowanie zawiera waloryzację środowiska przyrodniczego dla celów turystycznych, omówienie odporności siedlisk na użytkowanie rekreacyjne oraz analizę aktualnego zainwestowania turystycznego.
27. Szwichtenberg. A., Drawski Park Krajobrazowy. Zasady i zakres wykorzystania surowców mineralnych. Koszalin 1998. Autorzy przedstawiają geologiczne uwarunkowania występowania bogactw mineralnych, udokumentowane złoża kruszyw mineralnych i surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz nieeksploatowane odkrywki. Omawiają zasady wykorzystania surowców mineralnych. Za główną tezę opracowania przyjmują stwierdzenie, że aktualny i potencjalny stan parku w żaden sposób nie jest zagrożony poprzez ewentualne eksploataowanie surowców mineralnych.
28. Szwichtenberg A. (red.): Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Koszalin 1999. Dokumentacja planu ochrony zawierająca omówienie celów ochrony Parku, korektę granic Parku i otuliny, opis form i zasad ochrony środowiska przyrodniczego, opis form i zasad ochrony środowiska kulturowego, uwarunkowania i zasady polityki zagospodarowania oraz użytkowania terenu parku i otuliny.
29. Szwichtenberg A. (red.): Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego (Resume). Koszalin 1999. Opracowanie będące krótkim streszczeniem Planu ochrony DPK, wykonanym dla celów popularnonaukowych.

Plany ochrony i plany zadań ochronnych pozostałych form ochrony przyrody z terenu parku:

1. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 (2012).
2. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 (2012).
3. Dokumentacja Planu ochrony dla rezerwatu Jezioro Czarnówek w ramach projektu pt. „Opracowanie dokumentacji planów ochrony dla wybranych rezerwatów przyrody w województwie zachodniopomorskim”, finansowanego ze środków NFOŚiGW w Warszawie (2018).
4. Rezerwat przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały” materiały podstawowe do planu ochrony wraz z projektem poszerzenia rezerwatu na okres od 01.01.2005 do 31.12.2024 (2005).
5. Materiały podstawowe do planu ochrony rezerwatu przyrody nieożywionej „Brunatna Gleba” (2005).
6. Dokumentacja przyrodnicza na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony rezerwatu przyrody „Brzozowe Bagno koło Czaplinka” (2018).
7. Materiały do planu ochrony rezerwatu „Dolina Pięciu Jezior” (2005).
8. Podstawowe materiały planu ochrony rezerwatu przyrody "Jezioro Prosino" (2005).
9. Materiały podstawowe do projektu planu ochrony rezerwatu przyrody Przełom rzeki Dębnicy na lata 2011 – 2031 (2011).
10. Plan ochrony rezerwatu „Toporzyk” (2004).
11. Rezerwat przyrody „Zielone Bagno” – plan ochrony (2005).

Ekspertyzy przyrodnicze wykonane na zlecenie RDOŚ w Szczecinie w celu uzupełnienia stanu wiedzy o obszarach Natura 2000:

1. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach natura 2000 województwa zachodniopomorskiego: – Jeziora Czaplineckie PLH320039 inwentaryzowane przedmioty ochrony: – koza 1149 *Cobitis taenia* – piskorz 1145 *Misgurnus fossilis* (2020). Autorzy opracowania ocenili populację kozy w jeziorach jako dobrze zachowaną i niezagrażoną. Natomiast w rzece

Drawie występowanie tego gatunku jest silnie zagrożone. Na terenie badań odnaleziono tylko dwa stanowiska piskorza – głównie z powodu braku dogodnych siedlisk dla gatunku w ostoi.

2. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach natura 2000 województwa zachodniopomorskiego: – Jeziora Czaplinskie PLH320039 inwentaryzowane przedmioty ochrony: – 3110 Jeziora lobeliowe, 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*, 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (2019). Praca przedstawia wyniki oceny stanu ekologicznego jezior ostoi. Omawia stosunki ilościowe ichtiofauny w 19 zbiornikach. Autorzy zamieścili analizę zagrożeń oraz działań ochronnych zamieszczonych w PZO ostoi. Określono także czy w jeziorach konieczne jest wykonywanie biomanipulacji rybackiej – w większości przypadków nie stwierdzono takiej potrzeby.
3. Inwentaryzacja miejsc zimowania oraz ocena liczebności na stanowiskach zimowych nocka dużego (1324 *Myotis myotis*) w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 (2015). Autor prezentuje wyniki badań terenowych, podczas których nie stwierdzono obecności nocka na zimowiskach. Nie wykluczono jednak występowania gatunku w koloniach letnich.
4. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 2 przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 - ssaki: 1337 bóbr *Castor fiber*, 1355 wydra *Lutra lutra* (2020). Autorzy omawiają wyniki inwentaryzacji wymienionych gatunków, przedstawiają analizę zagrożeń i działań ochronnych zaprojektowanych w PZO ostoi. Oba gatunki na badanym terenie uznano za rozpowszechnione i nie zważające na postępującą synantropizację.
5. Inwentaryzacja ornitologiczna dla obszaru specjalnej ochrony ptaków PLB320019 „Ostoja Drawska” (2010). Ekspertyza będąca podstawowym materiałem do sporządzenia planu zadań ochronnych ostoi.

Opracowania siedliskowe nadleśnictw z terenu Parku. Prace omawiają szczegółową inwentaryzację gleb i siedlisk leśnych. Zawierają mapy oraz warstwy przedstawiające siedliska typy, podtypy i gatunki gleb. Dokumentacja zawiera też szczegółowe opisy profili glebowych z analizą runa i drzewostanu na stanowisku.

1. Elaborat siedliskowy Nadleśnictwa Połczyn obręby: Połczyn, Krosino (2014).

2. Elaborat siedliskowy Nadleśnictwa Świdwin obręby: Klęcko, Podwilcze, Świdwin (2017).
3. Elaborat siedliskowy Nadleśnictwa Złocieniec obręb: Złocieniec (2018).

Plany urządzenia lasu nadleśnictw z terenu Parku. Dokumenty opracowywane na okres dziesięciu lat, będące podstawą prowadzenia gospodarki leśnej. Zawierają wyniki szczegółowej inwentaryzacji i oceny stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, program ochrony przyrody, określenie zadań związanych z pozyskaniem drewna, zalesieniami, odnowieniami, pielęgnacją i ochroną lasu.

1. Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Czaplinek obręby: Piława, Czaplinek sporządzony na okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2029 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2020 roku.
2. Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Połczyn obręb: Połczyn sporządzony na okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2027 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2018 roku.
3. Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Świdwin obręb: Klęcko, Podwilcze, Świdwin sporządzony na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2019 roku.
4. Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Złocieniec obręb Złocieniec sporządzony na okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2029 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2020 roku.
5. Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Świerczyna obręb Świerczyna sporządzony na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Pozostałe materiały niepublikowane:

1. Lokalizacje stref ochrony ptaków z Nadleśnictw gospodarujących na terenie Parku (2 strefy w Nadleśnictwie Czaplinek, 2 strefy w Nadleśnictwie Połczyn, 1 strefa w Nadleśnictwie Świdwin, 1 strefa w Nadleśnictwie Świerczyna, 3 strefy w Nadleśnictwie Złocieniec).
2. Sprawozdanie z wykonania weryfikacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Nadleśnictwie Świdwin. BULiGL oddział w Szczecinku 2017.

3. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego 2010. W opracowaniu zawarte zostały wykazy flory i fauny, opisy roślinności i fauny województwa jak również wykazy i opisy istniejących form ochrony przyrody. Ponadto zweryfikowano w terenie wszystkie obszary i obiekty zaproponowane w waloryzacjach przyrodniczych gmin i przedstawiono je, jako potencjalne obszary i obiekty wyznaczone do ochrony. Wynikiem pracy są bazy danych zawierające informacje pozwalające na efektywne zarządzanie przestrzenią przyrodniczą i przyczyniające się do zachowania walorów przyrodniczych przy jednoczesnym umożliwieniu realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego gmin z terenu Parku:

1. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Barwice, Borne Sulinowo, Czaplinek, Połczyn Zdrój, Złocieniec, Ostrowice (gmina zlikwidowana).
2. 80 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

Materiały publikowane dotyczące geobotaniki oraz fauny z terenu Parku:

1. Brzeg A., Kuświk H., Melosik I., Urbański P. 1995: Flora i roślinność projektowanego rezerwatu przyrody "Torfowisko Toporzyk" w Drawskim Parku Krajobrazowym.
2. Brzeg A., Kuświk H., Melosik I., Urbański P. 1996: Flora i roślinność projektowanego rezerwatu przyrody Zielone Bagna w Drawskim Parku Krajobrazowym.

Publikacje Brzega i in. omawiają florę i roślinność projektowanych (wówczas) rezerwatów przyrody „Torfowisko Toporzyk” oraz „Zielone Bagna”. Prace zawierają przegląd systematyczny i omówienie wyróżnionych zbiorowisk, charakterystykę flory i brioflory oraz systematyczny wykaz roślin naczyniowych i mchów.

3. Młynkowiak E., Kutyna I. 1999: Wyrobiska po eksploatacji piasku i żwiru jako cenne biotopy śródpolne w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
4. Młynkowiak E., Kutyna I. 1999: Zbiorowiska roślinne *Typhetum latifoliae* i *Phragmitetum communis* oczek śródpolnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.

5. Młynkowiak E., Kutyna I. 2002: Zbiorowiska roślinne *Acoretum calami* i *Caricetum vesicariae* oczek śródpolnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
6. Młynkowiak E., Kutyna I. 2005: Zbiorowiska okrajkowe oraz zbiorowiska ciepłych zboczy w obrębie zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
7. Młynkowiak E., Kutyna I. 2005: Zbiorowiska roślinne w obrębie wyrobisk oraz ciepłych zboczy w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Część I. Zbiorowiska roślinne na glebach bezwęglanowych.
8. Młynkowiak E., Kutyna I. 2005: Zbiorowiska roślinne w obrębie wyrobisk oraz ciepłych zboczy w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Część II. Zbiorowiska roślinne na glebach z węglanem wapnia.
9. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Niektóre zbiorowiska łąkowe ze związku *Calthion palustris* oraz zespół *Viscario-Festucetum rubrae* w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
10. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Zbiorowiska lak turzycowych i trawiastych terenów zalewowych związków *Magnocaricion* i *Sparganio-Glycerion fluitantis* w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
11. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Zbiorowiska szuwarowe ze związku *Magnocaricion* śródpolnych oczek wodnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
12. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Zbiorowiska szuwarowe ze związku *Phragmition* śródpolnych oczek wodnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
13. Młynkowiak E., Kutyna I. 2007: Zbiorowiska wodne śródpolnych oczek wodnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
14. Młynkowiak E., Kutyna I. 2009: Zbiorowisko z *Betula pendula* i *Populus tremula* w zadrzewieniach śródpolnych zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
15. Młynkowiak E., Kutyna I. 2010: Zbiorowiska leśne w obrębie śródpolnych zadrzewień w zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
16. Młynkowiak E., Kutyna I. 2011: Zróżnicowanie zbiorowisk łąkowych klasy *Molinio-Arrhenatheretea* w krajobrazie rolniczym zachodniej części Pojezierza Drawskiego.
17. Młynkowiak E., Kutyna I., Nowak A. 2007: Zbiorowiska zaroślowe w krajobrazie rolniczym zachodniej części Pojezierza Drawskiego.

Cykl artykułów Młynkowiak i Kutyny omawia wybrane grupy zbiorowisk zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Prace prezentują charakterystykę florystyczną i siedliskową wyróżnionych zbiorowisk, tabele fitosocjologiczne oraz mapki z rozmieszczeniem omawianych fitocenoz.

18. Radziszewicz M., Ciaciura M. 2001: Godne ochrony stanowisko rukwi wodnej *Nasturtium officinale* na Pojezierzu Drawskim.
19. Śnieguła S. 2007: Nowe stanowiska chronionych gatunków ważek [Odonata] - *Aeshna viridis* EVERSM. i *Leucorrhinia pectoralis* [CHARP.], na Pojezierzu Drawskim. Krótkie doniesienie o trzech stanowiskach wymienionych gatunków na terenie Pojezierza Drawskiego.

Pozostałe materiały publikowane:

1. Dzienia i in 2007: Rolnictwo w Drawskim Parku Krajobrazowym. Artykuł omawia warunki glebowe terenu Parku, strukturę obszarową gospodarstw, strukturę zasiewów i obsadę zwierząt gospodarskich.
2. Kłysz 2001: Faza pomorska ostatniego zlodowacenia na Pojezierzu Drawskim. Publikacja prezentuje budowę moren czołowych i dennych oraz zasięg lądolodu na Pojezierzu Drawskim.
3. Łysko, Zabłocki 2004: Zmiany użytkowania gleb na obszarze moreny czołowej i sandru w okolicach Czapliska w okresie wielolecia 1948-1997. Publikacja prezentuje wyniki badań dotyczących zmian sposobów zagospodarowania gruntów oraz przemian krajobrazu rolniczego.

W ramach prac przygotowawczych do prac terenowych wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie o zgodę na poruszanie się po rezerwatach przyrody. Złożono też wnioski o zgodę na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków herpetofauny – umyślne płoszenie, niepokojenie i chwytanie. Otrzymane decyzje przekazuje się w formie elektronicznej.

4. Granica Parku i otuliny

Aktualny słowny opis granicy Parku zawarty jest w Uchwale nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. Uchwała zawiera też opis przebiegu granicy Parku i otuliny w postaci wykazu współrzędnych punktów załamania granicy. Opis słowny przebiegu otuliny zawiera Rozporządzenie nr 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Zgodnie z zapisami umowy dokonano korekty przebiegu granicy dostosowując położenie punktów załamania do aktualnego przebiegu działek ewidencyjnych. Granice działek ewidencyjnych pozyskano ze starostw powiatowych (powiaty Drawski i Szczecinecki) oraz z serwisu geoportal.gov.pl (ewidencja z terenu Powiatu Świdwińskiego). Jeśli opis słowny z uchwały nie pozwalał na prowadzenie granicy zgodnie z elementami EGIB jako referencję przyjęto inne elementy bazy danych albo leśnej mapy numerycznej. Korekta położenia punktów załamania granicy polegała na niewielkich przesunięciach – rzędu kilku centymetrów do kilku metrów. Po korekcie granicy powierzchnia Parku (obliczona matematycznie w oprogramowaniu GIS) wynosi **38 358,75** ha, a powierzchnia otuliny **23 562,72** ha.

Poniżej zamieszczono słowne opisy przebiegu granicy Parku oraz otuliny, dostosowane do aktualnej ewidencji gruntów. Niniejszy opis sporządzony jest zgodnie z ruchem wskazówek zegara, na podstawie danych ewidencji gruntów i budynków oraz leśnej mapy numerycznej. Użyte w opisie numery punktów są numerami punktów granicznych działek ewidencyjnych, których numeracja wynika z bazy ewidencji gruntów i budynków. Przez działki leśne rozumie się działki stanowiące własność Skarbu Państwa we władaniu Państwowych Gospodarstw Leśnych; działki drogowe - działki o sposobie zagospodarowania dr; działki stanowiące tory kolejowe – działki o sposobie zagospodarowania Tk; działki stanowiące wody płynące – działki o sposobie zagospodarowania Wp. Wydzielenia leśne podano wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czaplinek sporządzonego na okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2029 roku.

PRZEBIEG GRANICY PARKU:

Powiat świdwiński

Gmina Połczyn Zdrój

Obręb Gawroniec (3216035.0101)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 131 do pierwszego punktu wspólnego z działką drogową nr 151, południową granicą działek drogowych nr 151, 147/8, wschodnią granicą działki drogowej nr 147/3 do punktu wspólnego z działką nr 6/3 (obręb Toporzyc) w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Toporzyc (3216035.0102)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 6/3 do punktu wspólnego z działką drogową nr 83, wschodnią granicą działki nr 83 do pierwszego punktu wspólnego z działką drogową nr 86, w taki sposób że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego wschodnią granicą działki drogowej nr 86 w taki sposób że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Południową a następnie wschodnią granicą działki drogowej nr 66 do pierwszego punktu wspólnego z działką nr 70, następnie przecina działkę nr 66 w pierwszym punkcie wspólnym z działką nr 60, w taki sposób że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Północną granicą działki drogowej nr 50 do pierwszego punktu wspólnego z działką drogową nr 51/2, północną granicą działek drogowych nr 51/2, 51/1 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Zajączkowo (3216035.0100)

Północną granicą działki drogowej nr 79 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 72 – tory kolejowe w granicznych punktach wspólnych: działek nr 79, 80, 72 oraz działek nr 40, 23, 72, w taki sposób, że część tej działki znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Północną a następnie wschodnią granicą działki drogowej nr 23 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Zajączkówko (3216035.0097)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 68, południową granicą działki drogowej nr 44 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Międzyborze (3216035.0098)

Południową granicą działki drogowej nr 9 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 8 – tory kolejowe w granicznych punktach wspólnych: działek nr 8, 10/1, 9 oraz działek nr 8, 6, 11/17 w taki sposób, że część tej działki znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Południową granicą działki drogowej nr 6 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Granicami działek nr 11/1, 11/28, 11/4, 11/7, 11/9, 11/11, 150, 15/2, 14, 13/7, 13/1, 13/2, 13/3, 13/4, 13/6, 16, 17/10, 17/5, 17/6 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru.

Obręb Połczyńska (3216035.0117)

Granica przecina działkę drogową nr 1/1 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 12 (obręb Międzyborze), 17/6 (obręb Międzyborze), 1/1 oraz działek nr 2/5, 2/4, 1/1 w taki sposób, że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Granicami działek nr 2/4, 3/1, 4/4, 4/6, 4/10, 4/12 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru. Przecina działkę drogową nr 10 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 4/12, 10, 5/7 (obręb Połczyn Zdrój 7 - 3216034.0007) oraz działek nr 44, 53, 10 w taki sposób, że część tej drogi znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Od punktu przecięcia w granicznym punkcie wspólnym działek nr 44, 53, 10 granica obszaru biegnie granicami działek nr 44, 43/4, 29/6, 29/4, 28/13, 28/11, 28/8, 28/7, 27/2, 27/1, 23/4, 23/5, 23/11, 23/10, 23/7, 23/8, 22/3, 22/4, 22/5, 22/2, 22/3, 80, 24/1, 41, 66/1, 67, 195/1, 71, 75, 74, 72, 77/3, 77/4, 77/2 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru. Przecina działkę drogową nr 71 w granicznym punkcie wspólnym: działek nr 176 (obręb Połczyn Zdrój 6 - 3216034.0006), 77/2, 71 oraz od tego punktu prostopadle do granicy działki nr 60/3 w taki sposób, że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od punktu przecięcia z działką nr 60/3 jej wschodnią granicą w taki sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze parku krajobrazowego.

Obręb Ogartowo (3216035.0096)

Zachodnią granicą działek 181/25, 181/11, 181/10, 181/3, 181/23, 181/24 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru. Przecina działkę drogową 180 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 181/24, 181/19, 180 oraz nr działek 80, 180, 190 (obręb Połczyn Zdrój 6 3216034.0006) w taki sposób, że część tej drogi znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Zachodnią granicą działek 80, 79, 78 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Wschodnią granicą działki drogowej nr 73, południową granicą działki drogowej nr 64 do pierwszego punktu granicznego z działką drogową nr 116, zachodnią następnie południową granicą działki drogowej nr 116 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Popielewko (3216035.0107)

Zachodnią granicą działek drogowych nr 116, 18 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 4 stanowiącą wody płynące (Bliska Struga) w granicznych punktach wspólnych: działek nr 20/4, 4, 18 oraz nr 21/2, 4, 17 w taki sposób, że część tej działki znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Zachodnią granicą działek drogowych nr 17, 144 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Brusno (3216035.0111)

Południową granicą działek drogowych nr 16, 69, południową a następnie zachodnią granicą działki drogowej nr 17 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Kocury (3216035.0112)

Zachodnią granicą działki drogowej nr 51 w taki sposób, że droga ta w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Powiat drawski

Gmina Czaplinek

Obręb Stare Gonne (3203015.0057)

Zachodnią granicą działki drogowej nr 3 do wspólnego punktu granicznego działek nr 11/2, 43, 3 i następnie przecina działkę nr 3 w granicznym punkcie wspólnym działek nr 489/1, 3, 418 (obręb Chłopowo, gmina Barwice) w taki sposób, że droga ta w części znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Powiat szczecinecki

Gmina Barwice

Obręb Chłopowo (3215025.0056)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 489/1 (obręb Stare Gonne, gmina Czaplinek), 3 (obręb Stare Gonne, gmina Czaplinek), 418 granica biegnie południową granicą działki 418, w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem parku krajobrazowego. Południową granicą działek nr 116, 1 stanowiących drogi w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Gwiazdowo (3215025.0052)

Wschodnią granicą działek nr 187, 3/2 stanowiących drogi, południową granicą działki nr 3/3 stanowiącej wody płynące oraz wschodnią granicą działki nr 3/4 stanowiącej drogę w taki sposób, że działki te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Przybkowo (3215025.0051)

Północną granicą działek leśnych nr 317, 107/1 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w granicy obszaru parku. Następnie granica przecina działkę drogową nr 183/1 w punktach granicznych o numerach 1391 (stabilizacja: znak naziemny) 1383 (punkt niestabilizowany) i dalej biegnie zachodnią granicą działki nr 73 oraz zachodnią i północną granicą działki nr 72 w taki sposób, iż działki te znajdują się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Dalej granica obszaru przecina działkę drogową nr 176/1 w punktach 1066 (punkt niestabilizowany) 1059 (stabilizacja: znak naziemny) i biegnie południową granicą działki drogowej nr 179, która w całości znajduje się poza obszarem parku krajobrazowego. Południową granicą działki drogowej nr 12/1 do punktu 366 (punkt niestabilizowany) i przecina tę działkę w punkcie 361 (punkt niestabilizowany). Od punktu 361 granica biegnie zachodnią granicą działki drogowej nr 11, tak że znajduje się ona w całości poza granicą parku krajobrazowego.

Obręb Gwiazdowo (3215025.0052)

Zachodnią granicą działki drogowej nr 332/2, w taki sposób, że działka w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działek nr 332/1, 332/2, 44 zachodnią granicą działki drogowej w taki sposób, że działka w

całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Następnie południowo wschodnią granicą działki leśnej nr 343 – działka w całości znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Północną granicą działki drogowej nr 36, następnie ją przecina w granicznych punktach wspólnych: działek nr 35/1, 35/6, 36 oraz działek nr 39/2, 38, 36 w taki sposób, że działka ta w części znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Zachodnią granicą działki drogowej nr 38/1, 38/2 – droga w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną działek nr 39/4 i 468 (obręb Polne) w taki sposób, że działka nr 468 (obręb Polne) w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działek nr 39/4, 350/4, 468 (obręb Polne) granicą działki nr 39/4 do granicznego punktu wspólnego wydziałek leśnych Nadleśnictwa Czaplinek 885i i 885h i działki nr 39/4. Granicą wspólną wydziałek 885i i 885h w taki sposób, że wydziałek leśny 885h znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną wydziałek 885i, 885h oraz 886h, 885j w taki sposób, że wydziałek leśny 886h znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 2/3 w granicznych punktach wspólnych działek nr 350/4, 2/3, 351/2 oraz działki nr 2/3, wydziałek leśnych 886j, 886k w taki sposób, że działka nr 2/3 znajduje się częściowo w granicy obszaru parku krajobrazowego. Wschodnią następnie północną granicą wydziałek leśnych 886j w taki sposób, że wydziałek to znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działki nr 34 i wydziałek leśnych 886i, 886j, granicą działki nr 34 – działka ta w całości znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego do granicznego punktu wspólnego wydziałek leśnych 886m, 886o i działki nr 34. Granicą wspólną wydziałek leśnych 886m i 886o, w taki sposób, że wydziałek leśny 886m znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną wydziałek leśnych 886s i 886m w taki sposób, że wydziałek leśny 886m znajduje się w całości w granicy parku krajobrazowego. Granicą wspólną wydziałek leśnych 887h i 887i w taki sposób, że wydziałek leśny 887h znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Chłopowo (3215025.0056)

Przecina działkę drogową nr 119 we wspólnych punktach granicznych wydziałek leśnych Nadleśnictwa Czaplinek 887i, 887h, działki nr 119 oraz wydziałek leśnych 907c, 907b, działki nr 119 i następnie biegnie zachodnią granicą działki nr 119 w kierunku południowo – wschodnim, w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 130/9 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 119, 130/9, 83 oraz działek nr 130/9, 471/2 (obręb Polne), 3 (obręb Polne) w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Polne (3215025.0054)

Zachodnią granicą działek drogowych nr 3, 217 tak że, działki te znajdują się w całości poza granicą parku krajobrazowego. Następnie zachodnią granicą działki drogowej nr 236 do punktu 389 (stabilizacja: znak naziemny) przecina tą działkę w punkcie 384 (stabilizacja: znak naziemny), skręca w kierunku południowo wschodnim zachodnią granicą działki drogowej nr 238, tak że działka ta w całości znajduje się poza granicą obszaru parku.

Gmina Borne Sulinowo

Obręb Komorze (3215045.0053)

Zachodnią granicą działek drogowych nr 5, 140/1 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę drogową nr 124 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 57/9, 124, 140/1 oraz działek nr 68, 124, 140/2 w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicami działek drogowych nr 140/2, 6 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Rakowo (3215045.0078)

Granicą działek drogowych nr 3/1, 296/2, 296/1, 2 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Powiat drawski

Gmina Czaplinek

Obręb Kołomąt (3203015.0142)

Granicą działki drogowej nr 565 w taki sposób, że działka ta w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Łazice (3203015.0143)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 565 (obręb Kołomąt) 66/2 (obręb Kołomąt), 1 granicą działek drogowych nr 1, 25/1 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Kołomąt (3203015.0142)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 25/1 (obręb Łazice), 1, 5/1 (obręb Czaplinek 4) granicą działki nr 1 do granicznego punktu wspólnego działek nr 1, 567, 2 (obręb Czaplinek 4) – działka ta w całości znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Czaplinek 4 (3203014.0004)

Od punktu wspólnego działek nr 1 (obręb Kołomąt), 567 (obręb Kołomąt), 2 granicą działki nr 2 do granicznego punktu wspólnego działek nr 2, 1/3, 2/73 (obręb Kołomąt), w taki sposób, że działka nr 2 znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Kołomąt (3203015.0142)

Granicami działek nr 2/73, 2/74, 2/85, 2/98, 570, 3/37, 3/38, 3/36, 129, 128/2, 128/1, 127, 126, 125/2, 83/1, 75, 71, 66/1, 569/1, 58/1 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w granicy obszaru parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzne granice obszaru.

Obręb Czaplinek 2 (3203014.0002)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 8/1, 58/1 (obręb Kołomąt) 60 (obręb Kołomąt) granicą działki drogowej nr 8/1 oraz nr 5 – rów w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą parku krajobrazowego.

Obręb Stare Drawsko (3203015.0069)

Granicą wspólną działek nr 1/1 (obręb Czaplinek 2), 146/1, w taki sposób, że działka nr 146/1 stanowiąca jezioro Drawsko znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Czaplinek 1 (3203014.0001)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 1, 1/1 (obręb Czaplinek 2), 146/1 (obręb Stare Drawsko) granicą działki 1 do granicznego punktu wspólnego działek nr 1, 416/1 (Czaplinek 3), 533/3 - w taki sposób, że działka nr 1 stanowiąca jezioro Drawsko znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Czaplinek 3 (3203014.0003)

Od punktu wspólnego działek nr 1 (obręb Czaplinek 1), 416/1, 533/3 (obręb Czaplinek 1) północną granicą działki drogowej nr 416/1 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Niwka (3203015.0141)

Północną granicą działki drogowej nr 95 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Siemczyno (3203015.0073)

Północną granicą działki drogowej nr 256/3 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 294 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 313/1, 256/3, 294 oraz działek nr 142, 265/2, 294 – w taki sposób że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Północną granicą działki drogowej nr 256/2, zachodnią granicą działek drogowych nr 256/1, 1 - w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Gmina Złocieniec

Obręb Bobrowo (3203065.0057)

Granicą działek drogowych nr 122/4, 122/3, 122/1, 122/2, 122/1 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 9 (3203064.0009)

Granicą działki drogowej nr 13 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działek nr 13, 10, 5/10 granicą działki drogowej nr 10 13 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 1 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 10, 5/10, 1 oraz działek nr 2/31 (obręb Złocieniec 4), 2/4 (obręb Złocieniec 4), 1 – w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 4 (3203064.0004)

Granicą działki drogowej nr 2/4 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 3 (3203064.0003)

Granicą wspólną działek nr 1/70, 1/69 w taki sposób, że działka 1/69 znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną działki 1/11 z działkami 1/28, 1/26, 1/25, 1/3, 9/3 (obręb Złocieniec 7), 6/2 (obręb Złocieniec 7) w taki sposób, że działka nr 1/11 znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 7 (3203064.0007)

Granicą działek stanowiących tory kolejowe o nr 6/2, 1/3 – w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 2 (3203064.0002)

Granicą działki drogowej nr 4 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Gronowo (320342.0014)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 470 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Siecino (320342.0015)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 163/3a w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 193/4 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 93/3, 193/4, 163/3a oraz działek nr 193/4, 193/5, 163/3 – w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Wschodnią granicą działki drogowej nr 163/3, południową granicą działki drogowej nr 163/2 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Szczycienko (320342.0016)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 88 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

PRZEBIEG GRANICY OTULINY:

Opis zewnętrznej granicy otuliny przedstawiony został poniżej. Granicą wewnętrzną jest granica Drawskiego Parku Krajobrazowego. Wydzielenia leśne podano wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czaplinek sporządzonego na okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2029 roku.

Powiat świdwiński

Gmina Połczyn Zdrój

Obręb Międzyborze (321603_5.0098)

Granica otuliny przylega do granicy Parku w południowym narożniku działki 7/2, dalej biegnie wzdłuż wschodniej granicy działki 8 w kierunku północnym, w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się poza obszarem otuliny.

Obręb Dziwogóra (321603_5.0090)

Południową granicą działki 68 aż do granicy obrębu w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się poza otuliną.

Obręb 001-Połczyn-Zdrój (321603_4.0001)

Południową granicą działek 13/12, 13/10 w ten sposób że działki te nie znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie granicą działek 60, 56, 58, 61,62, 99, 100/1, 100/3, 100/4, 101/99 i 102 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb 003-Połczyn-Zdrój (321603_4.0003)

Północną granicą działek 130/4, 6/15 (obręb 002-Połczyn-Zdrój), 164/3 i 164/4 w ten sposób, że działki te znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie południową granicą działek 188, 187, 452, 448/21, 448/40,455/24, 456/29, 456/30, 456/25, 456/26, 458, 461, 464/1, 466/2, 476, 477/2, 477/1, 478, 479, 480, 481/3, 482, 60/2 (obręb Ogartowo) i 465 w ten sposób, że działki te znajdują się w obszarze otuliny.

Obręb Ogartowo (3216035.0096)

Granica otuliny przylega do granicy Parku w północno-zachodnim narożniku działki nr 116 i dalej biegnie w kierunku wschodnim południową granicą działki drogowej 64, tak, że działka ta pozostaje poza otuliną. Dalej dochodzi do działki 185 (rzeka Dębica), przecina ją i granicą tej działki biegnie w kierunku południowo-wschodnim, tak że działka ta częściowo znajduje się wewnątrz otuliny.

Obręb Popielewko (3216035.0107)

Granicą działek 1, 24, (rzeka Dębica) oraz 22 w kierunku południowo-wschodnim, tak że działki te znajdują się wewnątrz otuliny. Dalej fragmentem granicy działki nr 9 i przecinając ją dochodzi do działki nr 12/1. Granicą działek 12/1, 14/1, 14/2 (rzeka Dębica) dochodzi do obrębu Popielewo, tak że działki te znajdują się w otulinie.

Obręb Popielewo (3216035.0110)

Granicą działki 214 (rzeka Dębница) w ten sposób, że działka ta znajduje się w otulinie, dochodzi do obrębu Brusno.

Obręb Brusno (3216035.0111)

Granicą działki nr 1 i 67 dociera do powiatu szczecineckiego, w ten sposób, że działka 1 w całości, a działka 67 (rzeka Karsina) częściowo znajduje się w otulinie.

Powiat szczecinecki

Gmina Barwice

Obręb Nowe Koprzywno (321502_5.0050)

Północną granicą działki 2/1, 5/11, 2/2, 5/13 (rzeka Dębница) w ten sposób, że działki te znajdują się w otulinie. Następnie biegnie południową granicą działek drogowych 4/17 i 12 w ten sposób, że drogi te nie wchodzi w obszar otuliny. Od miejsca przecięcia działek drogowych 12 i 10 tak, że część działki drogowej 10 wchodzi w obszar otuliny. Południową granicą działki drogowej 10 i 9 w kierunku wschodnim w ten sposób, że drogi te nie wchodzi w obszar otuliny.

Obręb Przybkowo (321502_5.0051)

Południową granicą działki drogowej 175, następnie zachodnią granicą działki 176 w ten sposób, że działki te nie znajdują się w otulinie. Następnie zachodnią granicą działki 14/3 aż do przecięcia z działką 5/16 w ten sposób, że część działki 14/3 jest wewnątrz otuliny. Od tego miejsca granica biegnie w kierunku wschodnim północną granicą działki 5/16, która w całości wchodzi w obszar otuliny. Od miejsca przecięcia działek 5/16 i 10 granica otuliny biegnie granicą działek drogowych 10, 8/3, 9/1, 5/25, 5/24, 8/4, 7/3 w ten sposób, że działki te w całości wyłączone są z obszaru otuliny.

Obręb Gwiazdowo (321502_5.0052)

Granicą działki drogowej 44/2 aż do przecięcia z działką 46 w ten sposób, że część drogi 44/2 znajduje się wewnątrz otuliny. Następnie południową granicą działki 46 aż do przecięcia z działką 47/25 w ten sposób, że część tych działek wchodzi w obszar otuliny. Od miejsca przecięcia działek 47/25 i 47/24, granica otuliny biegnie wzdłuż granicy działek 47/24 i 47/20 wyłączając te działki z obszaru otuliny. Następnie granica biegnie północną granicą działki 52 aż do przecięcia z działką 50 w ten sposób, że część działki 52 jest wewnątrz otuliny. Od tego miejsca zachodnią granicą działki 50, która nie wchodzi do obszaru otuliny. Od miejsca przecięcia działek 50 i 172/1, granica otuliny biegnie wzdłuż granicy działek 172/1 i 188/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w otulinie.

Gmina Borne Sulinowo

Obręb Komorze (321504_5.0053)

Od granicy obrębów Komorze i Gwiazdowo granica otuliny biegnie wzdłuż wydziałów leśnych: 188j, 212b, 212c, 212d Nadleśnictwa Czaplonek, a następnie granicą działki 212/1 w ten sposób, że wydziałenia leśne i działka 212/1 znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie wschodnią granicą wydziałów leśnych Nadleśnictwa Czaplonek 234b, 234c aż

do miejsca przecięcia wydzieleń 234c i 234a. Od tego miejsca granica biegnie do przecięcia wydzieleń 234d i 233g w ten sposób że całe wydzielenie 234d i część wydzielenia 233g znajduje się wewnątrz otuliny. Od miejsca przecięcia wydzielenia 233g i 258d granica biegnie wzdłuż wydzieleń 258d, 258c, 258g i 258j aż do przecięcia z działką 258/1. która w całości znajduje się wewnątrz otuliny. Od tego miejsca granica otuliny biegnie wschodnią granicą działki 258/1, 281/1, 240/3, 281/2 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się wewnątrz otuliny. Od miejsca przecięcia działki 281/2 z wydzieleniem 304a granica biegnie w ten sposób, że tylko część wydzielenia leśnego znajduje się w obszarze otuliny. Następnie granica biegnie wzdłuż granicy wydzieleń 304b i 304f w ten sposób, że całe wydzielenie 304b i część wydzielenia 304f są w obszarze otuliny. Następnie granicą wydzielenia 326b aż do miejsca przecięcia z działką 326/1, której część znajduje się wewnątrz otuliny. Dalej granica otuliny ciągnie się granicą działki 343 aż do granicy obrębu w ten sposób, że cała działka 343 jest wewnątrz otuliny.

Obręb Łubowo (321504_5.0079)

Granicą wydzieleń leśnych 359d i 359i Nadleśnictwa Czaplinek, do miejsca przecięcia z działką 819 w ten sposób, że wydzielenia te znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie granica otuliny biegnie południową granicą działki 819, która w całości znajduje się poza granicą obszaru. Kolejno granica biegnie wzdłuż działki 368/7, która w całości znajduje się w otulinie. Od miejsca przecięcia działki 368/7 i działki drogowej 814/2 granica biegnie wzdłuż granicy działek drogowych 814/2, 3/2, 814/1, 828 w ten sposób, że działki te nie znajdują się wewnątrz otuliny. Od miejsca przecięcia działek 828 i 381/9 granica biegnie wzdłuż działki 381/9 w ten sposób, że część działki 381/9 jest w otulinie. Od miejsca przecięcia działek 381/9 i 382/18 granica otuliny biegnie północną granicą działki 382/18 (tory kolejowe) w ten sposób, że cała działka 382/18 znajduje się poza obszarem otuliny.

Powiat drawski

Gmina Czaplinek

Obręb Czarne Małe (320301_5.0081)

Północną granicą działki 209/14 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Łazice (320301_5.0143)

Północną granicą działki 15/14 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Czaplinek 07 (320301_4.0007) i Czaplinek 09 (320301_4.0009)

Granica otuliny biegnie wzdłuż granicy obrębów Czaplinek_07 i Czaplinek_09 działką nr 1 – tory kolejowe (Obręb Czaplinek_09) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Czaplinek 08 (320301_4.0008)

Granicą działek drogowych 20, 1/8, 1/12, 1/11, 1/10, 1/9, 1/8, 1/6, 1/20, 1/18 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Pławno (320301_5.0075)

Północną granicą działki 129/3 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Żeliszawie (320301_5.0074)

Północną granicą działek 178/6, 178/1, 178/5, 178/6, 181, 176/5, 176/2, 176/5 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Gmina Złocieniec

Obręb Bobrowo (320306_5.0057)

Północną granicą działki 24/5 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-13 (320306_4.0013)

Północną granicą działki 43 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-12 (320306_4.0012)

Północną granicą działki 81/31 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-18 (320306_4.0018)

Granicą działki 9 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-21 (320306_4.0021) i Obręb Osiek Drawski (320305_2.0060)

Wzdłuż granicy obrębów Złocieniec-21 i Osiek Drawski w kierunku południowym – wzdłuż działek 297/1, 298/1, 316/1, 317/1, 318/1 w ten sposób, że działki te znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie działką drogową nr 1 aż do przecięcia z działką 301 (obręb Złocieniec-20) w ten sposób, że działka 1 częściowo znajduje się w otulinie.

Obręb Złocieniec-20 (320306_4.0020)

Granicą działek 301, 302, 303/2, 1, 323/1, 324/1, 325/1, 326/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Złocieniec-19 (320306_4.0019)

Północną granicą działki drogowej 3 w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny. Następnie od miejsca przecięcia działek drogowych 3 i 367, wzdłuż granicy działek 367, 368/1, 359, 1 (Jezioro Kańsko), 329, 330/1, 331/1, 312/2, 295/2 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Złocieniec-14 (320306_4.0014)

Granicą działek 295/5, 32/6, 32/5, 32/4, 32/3, 18, 17,2, 23/2, 23/1, 22, 1, 480/1 (rzeka Drawa) w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Złocieniec-5 (320306_4.0005)

Granicą działek 63/1, 62/4, 62/6, 62/8, 38/7, 32/3, 18/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny. Następnie granicą działek 17/2 i 16, które nie wchodzą w obszar otuliny. Granica otuliny dobiega do końca obrębu wzdłuż działki 2, która w całości wchodzi w obszar otuliny.

Obręb Złocieniec-1 (320306_4.0001)

Granicą działek 248, 230, 231, 202/2, 201/2, 200/3 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Gronowo (320306_5.0014)

Granicą działek drogowych 67/7, 67/6, 67/5, 67/3, 67/2 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Gmina Drawsko Pomorskie

Obręb Ostrowice (320302_5.0013)

Granicą działek drogowych 327/1, 308/4, 308/5, 308/6, 316 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Jelenino (320304_2.0010)

Granicą działki drogowej 10 do miejsca przecięcia z działką drogową 6 w ten sposób, że działka 10 jest poza granicą otuliny a działka 6 znajduje się w części wewnątrz otuliny. Następnie działką drogową 2 w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Powiat świdwiński

Gmina Połczyn-Zdrój

Obręb Gawroniec (321603_5.0101)

Granicą działek drogowych 114, 46/1, 46/2, 132, 32, 30 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny. Następnie wzdłuż działek 506, 498, 487 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Toporzyk (321603_5.0102)

Granicą działek 2 i 6/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Zajączkowo (321603_5.0100)

Granicą działki 72, która w całości znajduje się poza obszarem otuliny.

Wykazy współrzędnych punktów załamania granicy Parku i otuliny w układzie współrzędnych PL-1992 zamieszczono w formie załączonych elektronicznie arkuszy kalkulacyjnych.

5. Położenie parku

5.1. Położenie administracyjne

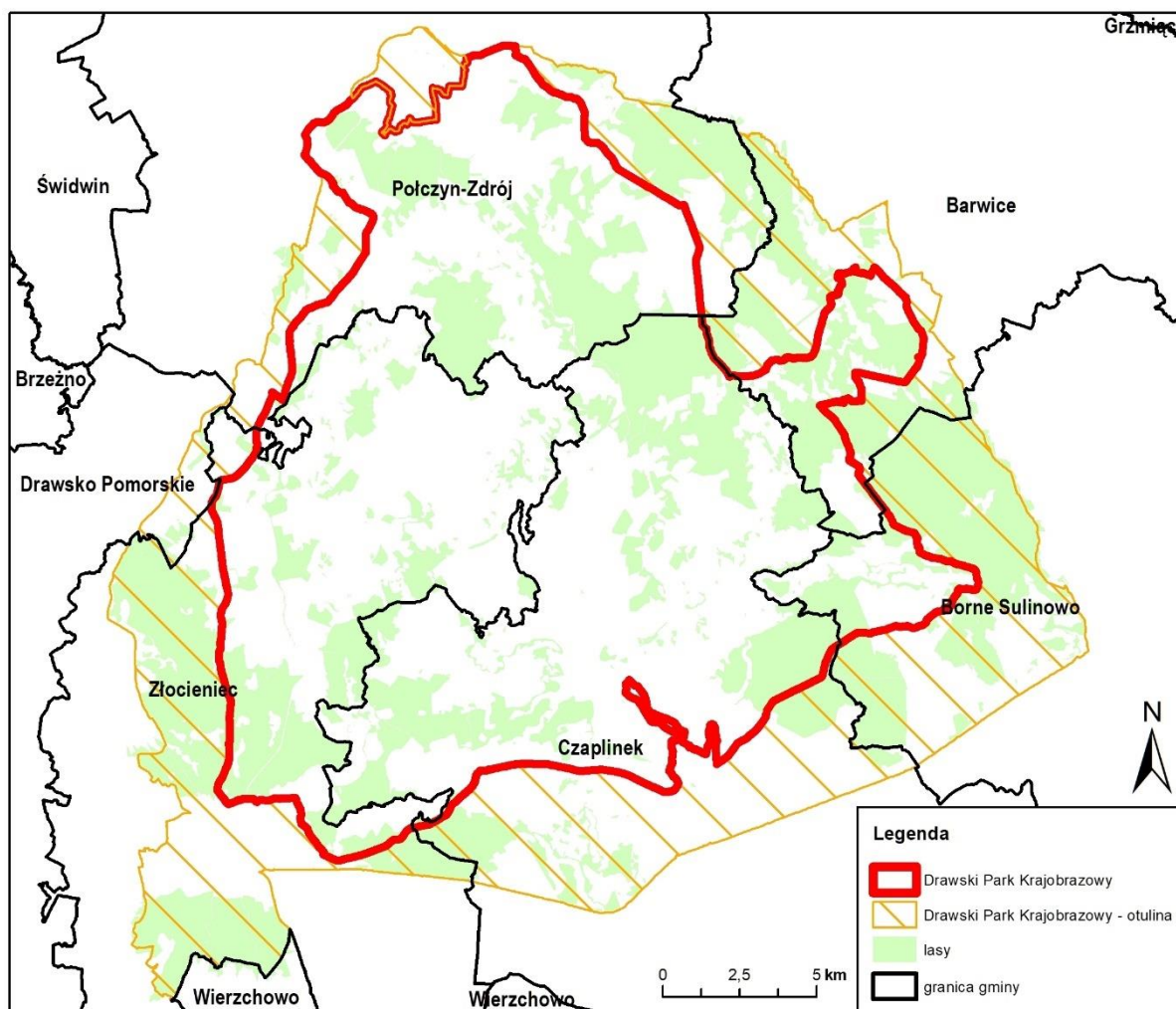
Park położony jest we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju znajduje się na terenie trzech powiatów oraz pięciu gmin:

- Powiat drawski
 - Gmina Czaplinek;
 - Gmina Złocieniec
- Powiat świdwiński:
 - Gmina Połczyn Zdrój;
- Powiat szczeciniecki:
 - Gmina Borne Sulinowo;
 - Gmina Barwice.

Współrzędne geograficzne skrajnie wysuniętych punktów Parku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Współrzędne skrajnie wysuniętych punktów Parku

Punkt	Szerokość geograficzna	Długość geograficzna
Najdalej wysunięty na północ	N 53° 46' 13.764"	E 16° 7' 52.427"
Najdalej wysunięty na południe	N 53° 31' 51.312"	E 16° 3' 54.863"
Najdalej wysunięty na zachód	N 53° 37' 55.416"	E 15° 59' 47.328"
Najdalej wysunięty na wschód	N 53° 37' 10.272"	E 16° 22' 27.335"

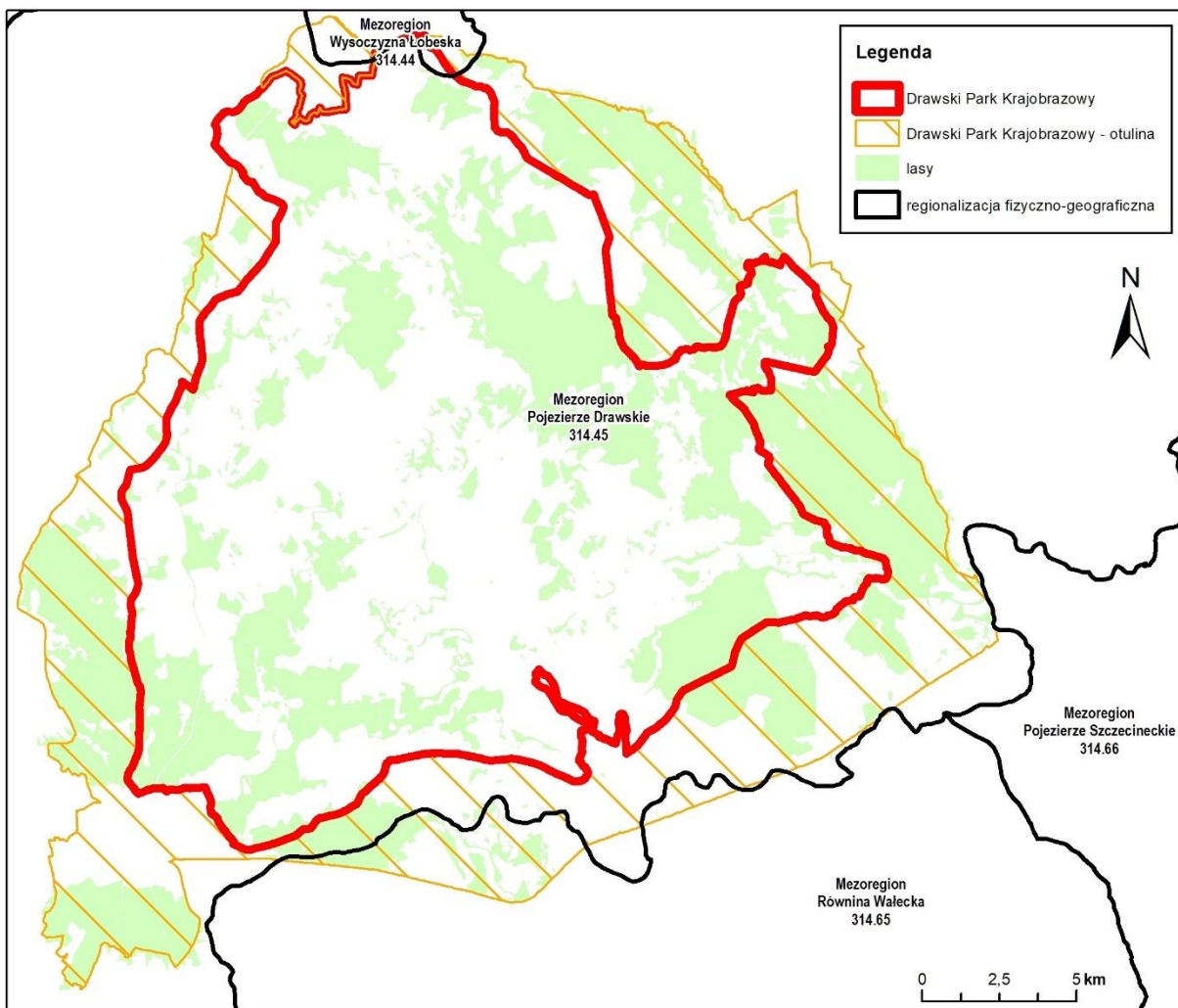

Rycina 1. Położenie Drawskiego Parku Krajobrazowego na tle administracyjnego podziału kraju

5.2. Regionalizacja fizyczno-geograficzna

Położenie parku według podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne (Solon i in. 2018) przedstawia się następująco:

- Obszar – Europa Zachodnia;
- Podobszar – Pozaalpejska Europa Zachodnia;
- Prowincja – Nizina Środkowoeuropejska (31);
- Podprowincja – Pojezierza Południowobałtyckie (314);
 - Makroregion – (314.4) Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4);
 - Mezo-region – Wysoczyzna Łobeska (314.44);
 - Mezo-region – Pojezierze Drawskie (314.45).

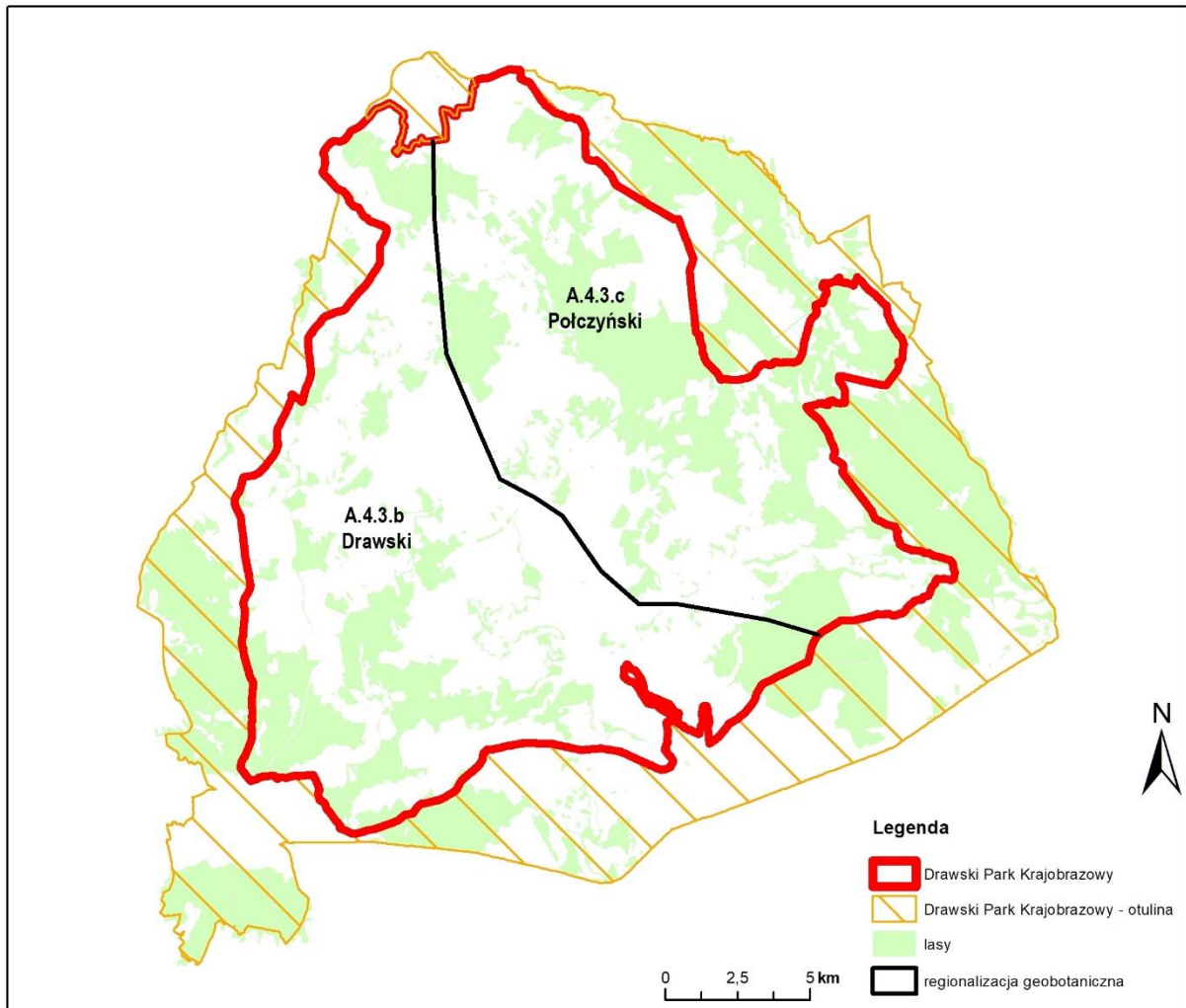

Rycina 2. Położenie parku na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej

5.3. Regionalizacja geobotaniczna

Obszar Drawskiego Parku Krajobrazowego według geobotanicznej regionalizacji Polski opracowanej przez J. M. Matuszkiewicza (2008), znajduje się na terenie następujących jednostek:

- Obszar – Europejskich Lasów Liściastych i Mieszanych;
- Prowincja – Środkowoeuropejska;
- Podprowincja – Środkowoeuropejska Właściwa;
- Dział – Pomorski (A);
- Kraina Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4);
 - Okręg Drawski (A.4.3.b);
 - Okręg Połczyński (A.4.3.c)

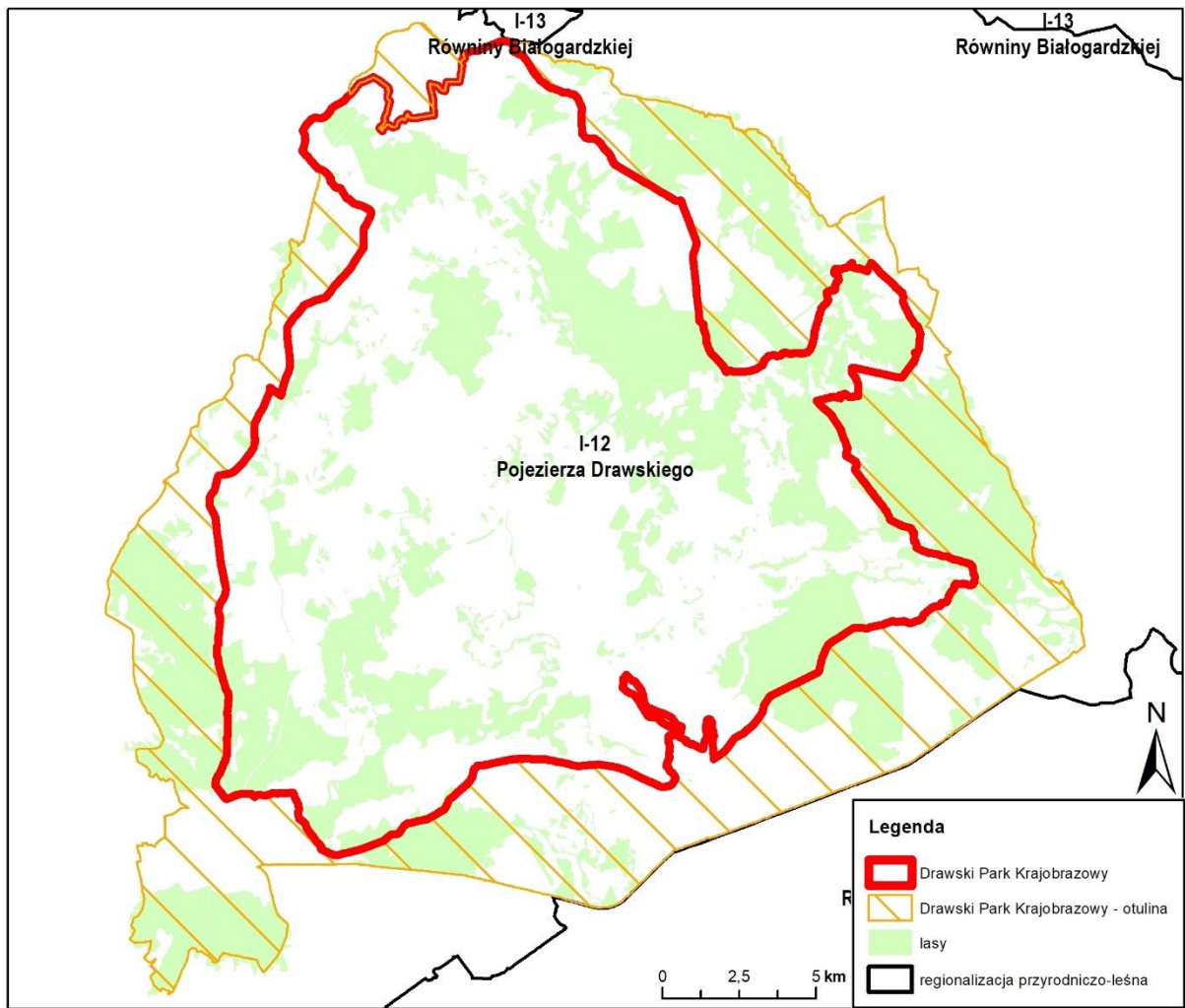

Rycina 3. Położenie parku na tle regionalizacji geobotanicznej

5.4. Regionalizacja przyrodniczo-leśna

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (Zielony, Kliczkowska 2012), obszar parku znajduje się na terenie następujących jednostek:

- Kraina Bałtycka (I);
 - Mezoregion Pojezierza Drawskiego (I.12).

Rycina 4. Położenie parku na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

6. Powiązania z innymi formami ochrony przyrody

Obszar Drawskiego Parku Krajobrazowego pokrywa się w całości lub części z następującymi formami ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - Ostoja Drawska PLB320019;
 - Jeziora Czaplineckie PLH320039
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
 - Pojezierze Drawskie Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Rezerваты przyrody
 - Jezioro Prosino
 - Przełom Rzeki Dębnicy;
 - Jezioro Czarnówek;
 - Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały;
 - Brunatna Gleba;
 - Zielone Bagna;
 - Dolina Pięciu Jezior;
- Użytki ekologiczne (40):
- Pomniki przyrody (229 drzew i 19 głazów narzutowych).

6.1. Obszary Natura 2000

6.1.1. Ostoja Drawska PLB320019

Obszar jest jedną z największych w kraju (153 906,15 ha) ostoi ptaków, obejmującą swym zasięgiem najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragmenty Pojezierza Drawskiego. Tereny te, ukształtowane zostały geologicznie głównie przez zlodowacenie bałtyckie. Występują tu liczne formy polodowcowe, jak wały moreny czołowej, ozy, jary oraz liczne doliny rzek i jeziora, głównie o charakterze jezior rynnowych i wytopiskowych. Można także spotkać liczne wąwozy, parowy, bezodpływowe zbiorniki wodne, bagna i torfowiska. Na terenie chronionym występuje ponad 50 jezior

różnej wielkości (ok. 6 % pow. terenu), które charakteryzują się urozmaiconą linią brzegową, często wysokimi brzegami porośniętymi lasami bukowymi i łęgami. Jeziora o niskich brzegach mają dobrze rozwinięte zbiorowiska roślinności wodnej. Największym i najgłębszym jeziorem jest Jezioro Drawsko. Ważną rolę, łączącą poszczególne fragmenty obszaru, odgrywają rzeki ostoi. Największą rzeką jest Drawa, która wypływa z rezerwatu „Dolina Pięciu Jezior”. Ponadto, w ostoi biorą początek takie rzeki, jak: Dębica, Wogra, Piławka, Kokna i Rakon. Lasy ostoi (ok. 45 % pow. terenu) rozczłonkowane są licznymi terenami rolnymi: polami uprawnymi oraz łąkami i pastwiskami. Dominują tu bory sosnowe z niewielkim udziałem świerka. Mniejsze powierzchnie zajmują lasy bukowe, dębowe i olsy. Znaczna część terenu jest użytkowana rolniczo (ok. 43 %). Stwierdzono tu występowanie co najmniej 185 gatunków ptaków, z czego 40 to gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy. Lista gatunków kwalifikujących ostoję zgodnie z kryteriami BirdLife International obejmuje aktualnie 12 gatunków. Są to: bąk (B2, C6) – 1,2 %, kania czarna (C6) – 2 %, kania ruda (A1, B2, C6, C1) – 2,1 %, bielik (B2, C6) – 1,5 %, błotniak stawowy (C6) – 1,45, orlik krzykliwy (B2, C6) – 1,2 %, żuraw (B2, C6) – 3,3 %, puchacz (B2, C6) – 2,4 %, włośchatka (C6) 4,3 %, lelek (C6) – 1,6 %, zimorodek (C6) – 1,3 %, mucholówka mała (C6) – 3,4 %. Na terenie Ostoi Drawskiej notuje się również rozród 14 gatunków ptaków z Polskiej Czerwonej Księgi, 9 z nich (bączek, rybołów, kania ruda, kania czarna, puchacz, bąk, włośchatka, bielik, orlik krzykliwy), to przedmioty ochrony w ostoi. Na obszarze „Ostoj Drawskiej” stwierdzono ponadto występowanie co najmniej 17 gatunków zwierząt wymienionych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej, w tym ssaki - bóbr, wydra, mopek i nocek duży, gady - żółw błotny, płazy - kumak nizinny, traszka grzebieniasta, ryby - minóg rzeczny, minóg strumieniowy, różanka, głowacz białopłetwy, piskorz i koza oraz owady – przeplatka maturalna, przeplatka aurinia, pachnica dębowa i zalotka większa. „Ostoj Drawska” obejmuje swym zasięgiem cały Drawski Park Krajobrazowy oraz częściowo ostoję siedliskową PLH 320039 „Jeziora Czaplineckie”.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Ostoj Drawska PLB320019 zatwierdzono w 2014 r. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoj Drawska PLB320019 (Dz. U. Woj. Zach. 2014, poz. 2674 z późn. zm.).

6.1.2. Jeziora Czaplineckie PLH320039

Ostoj zajmująca łączną powierzchnię 32 249,69 ha cechuje się dużą liczebnością jezior (10% jej powierzchni), których jest 47. Jeziora mają urozmaiconą linię brzegową, często dużą powierzchnię i znaczne głębokości. Największym jeziorem w ostoi jest jezioro

Drawsko (pow. 1 872 ha, max. głębokość 79,7 m), zaliczane do najgłębszych jezior krajowych (drugie miejsce w Polsce). Inne ważne akweny jeziorne w obszarze to: Siecino (pow. 740 ha, gł. 45 m), Komorze (pow. 416,7 ha, gł. 35 m), Wilczkowo (pow. 300 ha, gł. 27 m), Żerdno (pow. 205 ha, gł. 36 m), Krosino (pow. 177 ha, gł. 17 m), Krzemno (pow. 138,8 ha, gł. 36,4 m), Kaleńskie (pow. 106,2 ha, gł. 33,7 m). W ostoi funkcjonuje pięć obwodów rybackich.

Największą rzeką ostoi jest Drawa, posiadająca swoje źródła w jej północnej części. W obszarze swój początek mają także inne rzeki, jak: Dębica, Wogra, Piławka, Kokna, Rakon. Lasy pokrywają ponad 35% powierzchni ostoi. Ok. 50% terenu ostoi jest użytkowana rolniczo. W granicach ostoi oprócz Drawskiego Parku Krajobrazowego znajduje się kilka innych obszarów chronionych: OChK Pojezierze Drawskie (68 450 ha; 1975), rezerваты przyrody: Dolina Pięciu Jezior, Brunatna Gleba, Zielone Bagna, Jezioro Prosino, Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały, Jezioro Czarnówek, Przełom Rzeki Dębicy, Brzozowe Bagno koło Czaplinka; 34 użytki ekologiczne (40,97 ha).

Duża jeziorność ostoi powoduje, że obszar jest szczególnie ważny dla jezior: eutroficznych, ramienicowych, lobeliowych i dystroficznych oraz zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, związanych z tymi ekosystemami, jak: bóbr, wydra, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, skójka gruboskorupowa, piskorz, koza. Obszar istotny jest także dla zachowania siedlisk o charakterze leśnym (m.in. buczyny, grądy, łęgi, bory bagienne), zajmujących ponad 50% powierzchni ostoi. Różnorodność biologiczną „Jezior Czaplneckich” wzbogacają również siedliska łąkowe i torfowiskowe. Łącznie stwierdzono 20 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 9 gatunków zwierząt i jeden gatunek rośliny z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Jeziora Czaplneckie PLH320039 zatwierdzono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplneckie PLH320039 (Dz. U. Woj. Zach. 2014, poz. 1920 z póź.zm.).

6.2. Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Drawskie

Obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” zajmuje głównie zachodnią i środkową część analizowanego Drawskiego Parku Krajobrazowego. Obszar ustanowiony został Uchwałą Nr X/46/7527 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17.11.1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu (Dz. Urz. WRN w Koszalinie z 1975 r. Nr 9, poz. 49). Aktualnie obowiązuje Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku

Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021 r. poz. 2091).

Celem ochrony na obszarze chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” jest zachowanie i ochrona charakterystycznego środowiska przyrodniczego Pojezierza Drawskiego, szczególnie krajobrazu polodowcowego (wzgórza morenowe, liczne jeziora), obszarów leśnych, ekosystemów źródliskowych, torfowiskowych ze stanowiskami gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych. Występuje tu wiele osobliwości florystycznych. Torfowiska, mokradła, wody rzek i jezior oraz zróżnicowane pod względem gatunkowym i siedliskowym lasy są miejscem bytowania i rozrodu licznych cennych gatunków zwierząt, w tym ryb, płazów, gadów oraz ptaków.

Do głównych walorów tego obszaru należą:

- jezioro Drawsko z licznymi zatokami o mocno wyniesionych przybrzeżnych skarpach, porośniętych starodrzewiami, głównie kwaśnych buczyn *Luzulo-Fagetum*, z wieloma niewielkimi wysepkami i dużą wyspą Bielawą;
- dolina rzeki Drawy z mocno zróżnicowaną roślinnością wodną z klasy *Potametea* i szuwarową z klasy *Phragmitetea australis*;
- bogactwo nieprzeżyźnionych jezior; liczne zbiorniki dystroficzne i oligotroficzne, w tym lobeliowe jezioro Łęka;
- duże kompleksy siedlisk olsowych i łągowych z towarzyszącą im roślinnością źródliskową, szuwarową i ziołoroślową typu okrajkowego;
- rozległy kompleks eu- i mezotroficznych lasów liściastych w strefie pagórków morenowych na północy (Nadl. Połczyn Zdrój), z przewagą siedlisk *Galio-Fagetum* i *Luzulo-Fagetum*, z dużym udziałem starodrzewi skupiających leśne gatunki z rzędu *Fagetalia*;
- wyjątkowe bogactwo śródleśnych i śródpolnych oczek wytopiskowych z roślinnością torfowiskową, na terenie całego obszaru
- około 45 gatunków chronionych oraz blisko 55 regionalnie zagrożonych;
- około 30 nieczynnych cmentarzy ewangelickich, w obrębie których swe stanowiska mają liczne gatunki prawnie chronione; są miejscem występowania pomników przyrody, nierzadko też placówkami starodrzewi;
- parki podworskie ze starodrzewiami między innymi w: Drahimku, Kaleńsku Nowym, Pławnie, Rzepowie oraz pałacowy w Siemczynie;

- wyjątkowa ilość, jak na pomorskie gminy, ustanowionych pomników przyrody;
- 40 użytków ekologicznych przewidzianych do ochrony w Planie ochrony DPK, mających chronić głównie biotopy bagienne; kilka użytków z bogatymi populacjami storczyków;
- siedlisko bytowania wielu cennych gatunków ryb, płazów, gadów i ssaków;
- kilkadziesiąt alei przydrożnych drzew pełniących funkcje liniowych korytarzy ekologicznych.

Łączna powierzchnia obszaru wynosi 92 616,40 ha.

6.3. Rezerwaty przyrody

6.3.1. Rezerwat przyrody „Jezioro Prosino”

Rezerwat usytuowany jest w środkowej części Drawskiego PK na powierzchni 86,00 ha (obszar Nadleśnictwa Czaplinek). Utworzono go w 1988 r. na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 17 listopada 1988 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1988 r. Nr 32, poz. 292) w celu ochrony ptaków wodno-błotnych i zajmowanych przez nie siedlisk. Aktualnie obowiązuje Rozporządzenie Nr 89/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Prosino" (Dz. Urz. z 2008 r. Nr. 1, poz. 1 z późn. zm.).

Na terenie rezerwatu występują chronione gatunki roślin naczyniowych np. kukułka plamista *Dactylorhiza maculata* oraz mszaków jak drabik drzewkowaty *Climacium dendroides* i nastroszek kędzierzawy *Uloa crispa*.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 22/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 13 maja 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Prosino” (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 53, poz. 1159).

6.3.2. Rezerwat przyrody „Przełom Rzeki Dębnicy”

Rezerwat zlokalizowany jest we wschodniej części Drawskiego PK na powierzchni 138,59 ha (tereny nadleśnictw: Czaplinek i Połczyn). Powołano go na podstawie Zarządzenia Nr 7/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia

9 stycznia 2009 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Przełom rzeki Dębnicy” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2009 r. Nr 5, poz. 193 z późn. zm.).

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie młodoglacjalnego krajobrazu z przełomem rzeki, o podgórskim charakterze, przez wał moreny czołowej. Obszar rezerwatu obejmuje dolinę Dębnicy z bogatą i zróżnicowaną florą i fauną, w tym stanowiskami widłozębu zielonego *Dicranum viride*, wawrzynka wilczętyko *Daphne mezereum* i muchołówki małej *Ficedula parva*.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem nr 21/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przełom Rzeki Dębnicy” (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2294z późn. zm.).

6.3.3. Rezerwat przyrody „Jezioro Czarnówek”

Rezerwat o powierzchni 11,88 ha, utworzony został w 1974 roku na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12 lipca 1974 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1974 r. Nr 28, poz. 172). Położony jest w gminie Złocieniec. Obecnie obowiązuje Zarządzenie Nr 7/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Czarnówek" (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 77, poz. 1449). Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie jeziora lobeliowego z roślinami reliktowymi.

Jezioro Czarnówek jest zbiornikiem śródleśnym, położonym na dnie rozległej rynny fluwioglacjalnej. Woda jeziora charakteryzuje się dużą przezroczystością i jest bardzo kwaśna (pH 4,5). Zbiornik ten należy do grupy jezior oligotroficznych (skąpożywnych), ubogich w składniki pokarmowe, z dnem piaszczystym i brzegach pozbawionych szerokiej strefy szuwarów. Nazwa – jezioro lobeliowe – pochodzi od rośliny lobellii jeziornej, która wraz z poryblinem jeziornym, brzeżycą jednokwiatową, wywłócznikiem skrętoległym i sitem drobnym tworzy zespół roślinny charakterystyczny tylko dla tego typu jezior. W Jeziorze Czarnówek stwierdzono występowanie 8 zbiorowisk roślinnych. W litoralu jeziora dominuje zespół lobellii i poryblinu. Roślinność wynurzona tworzą szuwały turzycy dzióbkwatej i manny mielec. Znacznie rzadziej spotykane są szuwały trzcinowy i pałki szerokolistnej oraz zbiorowiska z turzycą nitkowatą, ponikłem błotnym i sitem rozpierzchłym.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 października 2019 r. w sprawie

ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarnówek” (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 5194).

6.3.4. Rezerwat przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały”

Utworzony został w 1965 roku na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 października 1965 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualnie obowiązujący akt prawny dotyczący rezerwatu to Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5148 z późn. zm.). Rezerwat położony jest w województwie zachodniopomorskim, powiecie drawskim w gminie Złocieniec i obejmuje ochroną obszar o powierzchni 9,61 ha. Na terenie Nadleśnictwa Złocieniec rezerwat położony jest w leśnictwie Złocieniec w oddziałach: 164i, j, ~k, 190a, b, l.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie kompleksu jeziora mezotroficznego, torfowiska mszarnego, łągu jesionowo-olszowego, olsu torfowcowego i boru bagiennego oraz populacji cennych gatunków roślin w tym: trzcinnika prostego *Calamagrostis stricta*, turzycy strunowej *Carex chordorrhiza*, turzycy bagiennnej *Carex limosa*, turzycy włosowatej *Stipa capillata*, bagnicy torfowej *Scheuchzeria palustris*, bażyny czarnej *Empetrum nigrum*, bagna zwyczajnego *Ledum palustre*, żurawiny drobnolistkowej *Oxycoccus microcarpus*, modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*, rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*, wątlika błotnego *Hammarbya paludosa*, storczyka błotnego *Orchis palustris* i storczyka Traunsteinera *Dactylorhiza traunsteineri*.

W rezerwacie stwierdzono występowanie 112 gatunków roślin naczyniowych, 48 gatunków mszaków i 4 gatunków porostów. Wyróżniono 19 zbiorowisk roślinnych wodnych i bagiennych. W rezerwacie dominują torfowiska mszysto-turzycowe i mszary. Najbardziej interesującym z nich jest mechowisko z turzycą strunową. Zbiorowiska roślin wodnych to zespoły: rdestnicy pływającej, grzybieni północnych oraz osoki aloesowatej z żabiściekiem pływającym. Jedyne zbiorowiskiem leśnym występującym na terenie rezerwatu jest bór bagienny.

Rezerwat posiada plan ochrony, ustanowiony Rozporządzeniem Nr 6/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 stycznia 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały” (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 18, poz. 328).

6.3.5. Rezerwat przyrody „Brunatna Gleba”

Rezerwat przyrody nieożywionej położony w powiecie drawskim, gminie Czaplinek, leśnictwie Smoldzięcino, oddz. 843d. Obejmuje powierzchnię 1,10 ha, utworzony został w 1971 r. na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1971 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1972 r. Nr 5, poz. 33). Aktualnie obowiązuje Zarządzenie Nr 20/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 września 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Brunatna Gleba" (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 2459). Celem ochrony jest zachowanie dobrze wykształconej leśnej gleby brunatnej z wyraźnymi poziomami genetycznymi, porośniętej drzewostanem reprezentowanym przez zbiorowiska leśne: żyznej buczyny niżowej *Galio odorati-Fagetum*, wilgotnej buczyny niżowej *Fagus sylvatica-Mercurialis perennis*, subatlantyckiego grądu pomorskiego *Stellario holosteeae-Carpinetum*, a także ochrona występujących w rezerwacie stanowisk chronionych roślin nasiennych – marzanki wonnej *Galium odoratum*, konwalii majowej *Convallaria majalis*, przylaszczki pospolitej *Hepatica nobilis*, podkolana białego *Platanthera bifolia* i mchu – widłozębu miotłowego *Dicranum scoparium*. Obecnie marzanka wonna, konwalia majowa i przylaszczka pospolita zostały wyłączone z listy roślin chronionych w Polsce. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

Ukształtowanie terenu rezerwatu oraz pokrywa geologiczna powstały w wyniku ostatniego zlodowacenia bałtyckiego oraz współczesnej erozyjnej i akumulacyjnej działalności wód. Rezerwat leży w zasięgu strefy moreny czołowej, w źródłowej partii rzeki Drawy. Gleba zalegająca w rezerwacie określona została jako brunatna kwaśna wytworzona z gliny lekkiej słabo spiaszczonej, średnio głębokiej pylastej na glinie średniej. Teren rezerwatu porasta młody las bukowy z domieszką brzozy i świerka.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 70/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Brunatna Gleba” (Dz. Urz. z 2007 r. Nr 108, poz. 1871 z późn. zm.).

6.3.6. Rezerwat przyrody „Zielone Bagna”

Rezerwat o powierzchni 55,38 ha, utworzony został Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1996 r. Nr 75, poz. 695). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2015 r. w sprawie rezerwatu

przyrody "Zielone Bagna" (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 4291). Rezerwat położony jest w gminie Złocieniec, Nadleśnictwie Połczyn, w oddziale 763. Celem ochrony rezerwatowej jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych unikatowych zbiorowisk roślinności torfowiskowej i bagiennej. Główną część rezerwatu stanowi torfowisko wysokie o powierzchni ponad 44 ha, ze śladami intensywnej eksploatacji torfu. Torfowisko porośnięte jest głównie zaroślami brzoźowymi i wierzbowymi z domieszką sosny, osiki i olszy czarnej. W rezerwacie stwierdzono występowanie prawie 200 gatunków roślin naczyniowych. Dominują gatunki roślin torfowisk, terenów bagiennych i wilgotnych. Obok gatunków pospolitych lub często spotykanych na Pomorzu, stwierdzono tutaj wiele gatunków rzadkich i bardzo rzadkich w Polsce, jak np.: wierzba borówkolistna, widłak torfowy, żurawina drobnolistkowa, jeżówka najmniejsza i przygielka biała. Na terenie rezerwatu występuje 8 gatunków roślin naczyniowych podlegających ochronie gatunkowej. Są to: widłak jałowcowaty, trzy gatunki krajowych rosiczek (długolistna, pośrednia i okrągłolistna), bagno zwyczajne, bobrek trójlistkowy i na obrzeżach torfowiska kruszczyk szerokolistny. Rezerwat wyróżnia niezwykle bogata flora mchów. Występują tu 72 gatunki mchów, w tym aż 15 gatunków torfowców. Duży jest udział gatunków rzadkich, górskich i północnych. Na szczególne podkreślenie zasługują należące do bogatej w gatunki rodziny torfowców m. in.: *Sphagnum fallax*, *S. magellanicum*, i *S. obtusum*. Torfianki zasiedla skorpionowiec brunatny *Scorpidium scorpioides*.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 5/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Zielone Bagna” (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 15, poz. 270).

6.3.7. Rezerwat przyrody „Dolina Pięciu Jezior”

Rezerwat położony jest w gminie Połczyn Zdrój, obecnie w oddziałach: 707p, r, ~d, 737m, -p, ~f, ~h, 738, 784, 785a-c,f-k,y,z,ax-fx,~a,~b, 787, 807d, g, j, ~a--c, 808a-h,k-r,~a--d, 816c,~a,~c, 821a-k,~a (Nadleśnictwo Połczyn).

Powierzchnia rezerwatu wynosi 228,78 ha. Powołano go na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 29 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. z 1988 r. Nr 5, poz. 47). Aktualnie obowiązuje Obwieszczenie Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 8, poz. 162). Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie formy morfologicznej Pojezierza Drawskiego z bogatą szatą roślinną,

kompleksów leśnych, zbiorników wodnych i torfowisk niskich z buczyną pomorską i licznymi stanowiskami roślin chronionych. Dolina Pięciu Jezior stanowi część tzw. Szwajcarii Połczyńskiej. Rezerwat obejmuje głęboką dolinę polodowcową o długości 4 km i szerokości 200 – 300m. W obrębie doliny położonych jest pięć niewielkich jezior: Krzywe (Górne), Krąg (Okągłe), Długie, Głębokie i Małe o łącznej powierzchni 46,52 ha. Brzegi jezior porasta roślinność bagienna oraz zajmują torfowiska niskie. Przez wszystkie jeziora doliny przepływa rzeka Drawa. Na terenie rezerwatu Drawa jest niewielkim ciekim o szerokości nie przekraczającej 4 m. Szata roślinna rezerwatu liczy ponad 300 gatunków roślin naczyniowych. Na szczególną uwagę zasługują gatunki objęte ochroną prawną: wawrzynek wilczelyko, grzybienie północne, grzybienie białe i podkolan biały. Większość powierzchni leśnej rezerwatu zajmuje kwaśna buczyna niżowa. W drzewostanie dominuje buk pospolity, któremu towarzyszą domieszki dębu szypułkowego i bezszypułkowego, grabu pospolitego, sosny zwyczajnej, świerka pospolitego, brzozy brodawkowatej i modrzewia europejskiego. Spotyka się okazy buka i dębu, których wiek przekracza 150 lat.

Rezerwat nie posiada planu ochrony. Zaplanowano jednak zadania ochronne ustanowione w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Dolina Pięciu Jezior" (z późn. zm.). Zadania ochronne obowiązywały do 29.04.2021 r.

6.3.8. Rezerwaty przyrody w otulinie Drawskiego PK

W otulinie Drawskiego Parku Krajobrazowego zlokalizowane są jeszcze 2 rezerwaty przyrody: „Torfowisko Toporzyc” i „Brzozowe Bagno koło Czaplinka”.

6.4. Użytki ekologiczne

Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego ustanowiono dotychczas 40 użytków ekologicznych, a w jego otulinie 13 kolejnych (Nr rejestracyjne CRFOP: PL.ZIPOP.1393.UE.3203063.10, PL.ZIPOP.1393.UE.3203063.11, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1386, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1387, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1388, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1389, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1391, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1395, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1397, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1398, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1401, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1407, PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1414).

Tabela 2 Użytki ekologiczne Drawskiego Parku Krajobrazowego

L.p.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Rodzaj użytku:	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
1.	PL.ZIPOP.1393.UE.3203042.3	Złocieniec	torfowisko	1997-04-26	53,84	Torfowisko w 50% zarośnięte wierzbą, brzozą i sosną, bagno porośnięte krzewami wierzby i kruszyny oraz trzciną pospolitą; Teren zabagniony porośnięty krzewami i drzewami olszy; Bagno w 80% porośnięte brzozą, osiką i wierzba białą.	Uchwała Nr XVII/109/97 Rady Gminy w Ostrowicach z dnia 26 kwietnia 1997 r. w sprawie zatwierdzenia jako użytki ekologiczne gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Połczyn położonych w zasięgu terytorialnym gminy Ostrowice.
2.	PL.ZIPOP.1393.UE.3203063.12	Złocieniec	bagno	1998-06-18	1,10	Miejsce rozrodu ropuchy szarej, żaby moczarowej i trawnej.	Uchwała Nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięcu z dnia 15 czerwca 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne sześciu bagien zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Świerczyna w gminie Złocieniec.
3.	PL.ZIPOP.1393.UE.3203063.13	Złocieniec	bagno	1998-06-18	0,40	Miejsce rozrodu traszki zwyczajnej, ropuchy szarej, żaby wodnej, moczarowej i trawnej	Uchwała Nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięcu z dnia 15 czerwca 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne sześciu bagien zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Świerczyna w gminie Złocieniec.
4.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1393	Połczyn-Zdrój	płaty nieużytkowanej roślinności	2000-11-30	0,97	Fragmenty terenów przyrodniczo wartościowych.	Uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie użytków ekologicznych.
5.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1394	Połczyn-Zdrój	płaty nieużytkowanej roślinności	2000-11-30	0,76	Fragmenty terenów przyrodniczo wartościowych.	Uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie użytków ekologicznych.
6.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1396	Połczyn-Zdrój	płaty	2000-11-30	0,90	Fragmenty terenów	Uchwała Nr XXVIII/236/2000

L.p.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Rodzaj użytku:	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
			nieużytkowanej roślinności			przyrodniczo wartościowych.	Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie użytków ekologicznych.
7.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1399	Połczyn-Zdrój	płaty nieużytkowanej roślinności	2000-11-30	0,84	Fragmety terenów przyrodniczo wartościowych.	Uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie użytków ekologicznych.
8.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1400	Połczyn-Zdrój	płaty nieużytkowanej roślinności	2000-11-30	1,10	Fragmety terenów przyrodniczo wartościowych.	Uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie użytków ekologicznych.
9.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1402	Połczyn-Zdrój	płaty nieużytkowanej roślinności	2000-11-30	0,88	Fragmety terenów przyrodniczo wartościowych.	Uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie użytków ekologicznych.
10.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1403	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,62	j. w.	j. w.
11.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1404	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,40	j. w.	j. w.
12.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1405	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,55	j. w.	j. w.
13.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1406	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,62	j. w.	j. w.
14.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1408	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,70	j. w.	j. w.
15.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1409	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,70	j. w.	j. w.
16.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1410	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,74	j. w.	j. w.
17.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1411	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,80	j. w.	j. w.
18.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1412	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,55	j. w.	j. w.
19.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1413	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,66	j. w.	j. w.
20.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1415	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,49	j. w.	j. w.
21.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1416	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,19	j. w.	j. w.
22.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1417	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,62	j. w.	j. w.
23.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1418	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,77	j. w.	j. w.
24.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1419	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,44	j. w.	j. w.
25.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1420	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,07	j. w.	j. w.
26.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1421	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	2,27	j. w.	j. w.
27.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1422	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,78	j. w.	j. w.
28.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1423	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,57	j. w.	j. w.

L.p.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Rodzaj użytku:	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
29.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1425	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,78	j. w.	j. w.
30.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1426	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,48	j. w.	j. w.
31.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1428	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,50	j. w.	j. w.
32.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1429	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,50	j. w.	j. w.
33.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1430	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,38	j. w.	j. w.
34.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1431	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	1,12	j. w.	j. w.
35.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1432	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,28	j. w.	j. w.
36.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1433	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,55	j. w.	j. w.
37.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1434	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,76	j. w.	j. w.
38.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1435	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,67	j. w.	j. w.
39.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1436	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	2,26	j. w.	j. w.
40.	PL.ZIPOP.1393.UE.3216033.1437	Połczyn-Zdrój	j. w.	2000-11-30	0,69	j. w.	j. w.

6.5. Pomniki przyrody

Tabela 3 Pomniki przyrody Drawskiego Parku Krajobrazowego

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
1	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.161	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	35	100	Drahimek, park
2	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.162			drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	22	137	
3	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.164			drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	26	139	Kluczewo
4	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.165		Orzeczenie Nr 266 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody z dnia 2 września 1972 r. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	32	199	Stare Gonno Nadleśnictwo Połczyn, Leśnictwo Kluczewo, oddz. 860k
5	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.166	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	-	108	Ul. Orła Białego 48, Czaplinek
6	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.171	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	111	Na zachodnim brzegu jeziora Piasecznik Wielki, Leśnictwo Piaseczno oddz. 174 j
7	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.173	Czaplinek		grupa drzew	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	16	143	1,5 km na wschód od Piaseczna
8	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.173	Czaplinek		grupa drzew	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	17	152	
9	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.173	Czaplinek		grupa drzew	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	17	159	
10	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.173	Czaplinek		grupa drzew	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	17	162	
11	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.175	Czaplinek		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	106	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Piaseczno, oddz. 167 Aj
12	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.175	Czaplinek		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	32	126	
13	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.176	Czaplinek		drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer</i>	17	127	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
					<i>platanoides</i>			
14	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.177	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	10	3	L-ctwo Piaseczno, oddz. 174 c
15	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.177	Czaplinek		grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	16	4	
16	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	28	111	Piaseczno (droga gminna przy kościele)
17	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	89	
18	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	70	
19	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	29	85	
20	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	20	87	
21	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	83	
22	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	24	81	
23	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	26	78	
24	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	85	
25	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	105	
26	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	26	96	
27	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	20	92	
28	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	26	89	
29	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	24	78	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
30	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	69	
31	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	26	73	
32	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	29	105	
33	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	73	
34	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	90	
35	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	28	105	
36	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	30	68	
37	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	73	
38	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	28	34	
39	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	23	91	
40	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	23	96	
41	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	95	
42	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.179	Czaplinek		aleja	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	85	
43	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.180	Czaplinek		Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	23	103
44	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.180	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	21	96	
45	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.180	Czaplinek		grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	20	113	
46	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.180	Czaplinek		grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	20	105	
47	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.181	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	25	121	W parku wiejskim obok kościoła

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
			przyrody.					
48	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.182	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	162	Bartek Rzepowo (w pobliżu kościoła)
49	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.183	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	29	93	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Piaseczno, oddz. 165 g
50	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.183	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	28	85	
51	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.184	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	108	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Piaseczno, oddz. 171 c
52	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.185	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	160	Nadleśnictwo Czaplinek oddz. 165 b
53	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.186	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	124	5 pni zrosnięte u podstawy. N-ctwo Czaplinek oddz. 173d, nad brzegiem jez. Piasecznik
54	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.187	Czaplinek	2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	132	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Piaseczno, oddz. 169 f

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
55	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.190	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	20	111	Nadleśnictwo Czaplinek oddz. 165b
56	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.191	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	24	135	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Piaseczno, oddz. 171i
57	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.192	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	25	70	
58	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.193	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	28	139	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Piaseczno, oddz. 167h
59	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek	Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	grupa drzew	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	32	130	Siemczyno. Cmentarz Ewangelicki
60	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek		grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	25	91	
61	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek		grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	124	
62	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek		grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	30	127	
63	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek		grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	22	110	
64	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek		grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	25	143	
65	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.195	Czaplinek		grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	27	123	
66	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.197	Czaplinek		drzewo	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	10	8	Grupa 5 bluszczu Cmentarz Ewangelicki
67	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.199	Czaplinek		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	32	150	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Sikory, oddz. 106a
68	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.202	Czaplinek		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	26	115	Stare Drawsko. Cmentarz Ewangelicki

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
69	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2416	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplunku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 10 m, wysokości 1,5 m. Stare Drawsko. Na posesji prywatnej
70	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2420	Czaplinek		głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 6,0 m, wysokości 1,2 m ponad ziemią. Leśnictwo Piaseczno oddz. 167a
71	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2421	Czaplinek		głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 7,0 m i wysokości ponad ziemią 0,6 m. Leśnictwo Piaseczno oddz. 163a.
72	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2422	Czaplinek		głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 7,3 m i wysokości 0,8 m ponad ziemią. Leśnictwo Piaseczno oddz. 165b.
73	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2424	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplunku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	głaz narzutowy				Głaz narzutowy z wyrytym napisem "TEMPELBURG" o obwodzie 13 m i wysokości ponad ziemią 2 m. Nadleśnictwo Czaplinek, Leśnictwo Łubowo, Oddz. 26d
74	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2426	Czaplinek		głaz narzutowy				Diabelski Kamień, Granit o obwodzie 6,0 m i wysokości 1,0 m, Leśnictwo Sikory oddz. 57c
75	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2427	Czaplinek		głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 7,0 m,

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
								wysokości 1,8 m (gnejs). Leśnictwo Sikory, oddział 42c.
76	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2670	Czaplinek	Uchwała Nr LV/468/10 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 14 maja 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Czaplinek.	drzewo	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	28	106	Oddz. 837g, Leśnictwo Kluczewo, Nadleśnictwo Połczyn
77	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2988	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>	31	123	N-ctwo Czaplinek, L-ctwo Sikory, oddz. 71b
78	PL.ZIPOP.1393.PP.3203013.2994	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 6,0 m, wysokości 1,2 m. Stare Drawsko (jez. Drawsko)
79	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3196	Czaplinek		głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 10,50 m i wysokości 1,60 m. Nad brzegiem jeziora Drawsko (Sulibórz).
80	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3197	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 7,5 m, wysokości 1,0 m. Nadleśnictwo Czaplinek, Leśnictwo Sikory, oddział 42a

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
81	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3198	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplunku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 6,0 m i wysokości 0,7 m ponad ziemią. Leśnictwo Piaseczno oddz. 167a
82	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3199	Czaplinek		drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	31	148	obwód 450 cm. Leśnictwo Piaseczno oddz. 167Aa
83	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3200	Czaplinek		grupa drzew	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	28	99	Leśnictwo Piaseczno, oddział 170a.
84	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3200	Czaplinek		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	30	126	
85	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3201	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplunku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	32	156	Nadleśnictwo Czaplinek, Leśnictwo Sikory, oddział 318g.
86	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3202	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplunku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta i gminy Czaplinek.	głaz narzutowy				Głaz narzutowy o obwodzie 6,0 m, wysokości ponad ziemią 0,9 m. Nadleśnictwo Czaplinek, Leśnictwo Piaseczno, oddział 163a
87	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3203	Czaplinek	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Uchwała Nr VI/38/15 Rady Miejskiej w Czaplunku z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta	głaz narzutowy				Dwa głazy narzutowe o obwodach: 6,0 i 6,0 m, wysokości 0,5 i 0,8 m, oddalone od siebie o 80 m. Nadleśnictwo Czaplinek, Leśnictwo Piaseczno, oddział

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
			i gminy Czaplinek.					170a.
88	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3203	Czaplinek		głaz narzutowy				
89	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3204	Czaplinek		drzewo	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>			Dwa bluszcze pospolite o obwodach: 17 cm na brzozie i 30 cm na świerku. Przy polnej drodze do Prosina.
90	PL.ZIPOP.1393.PP.3203015.3214	Czaplinek	Uchwała Nr LII/443/10 Rady Miejskiej w Czaplinku z dnia 12 marca 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Czaplinek.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	29	111	Uschnięty Nadleśnictwo Świerczyna, Leśnictwo Wilczkowo, oddz. 9a,
91	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.2226	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	16	213	przy drodze Chlebowo - Słowianki
92	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.277	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	22	124	Przy drodze do Śmidzięcina
93	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.278	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	205	Przy drodze asfaltowej między Słowiankami a Chlebowem
94	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.279	Złocieniec	przyrody.	drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	24	139	skraj drogi z Ostrowic do St. Worowa
95	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.2842	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	głaz narzutowy		1,0		grupa 2 głazów narzutowych Toporzyk, oddział 512g, Nadleśnictwo Świdwin
96	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.2842	Złocieniec		głaz narzutowy		1,2		
97	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.290	Złocieniec		grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	12	5	Nowe Worowo, 50 m na wschód od wsi, na
98	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.290	Złocieniec		grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	11	4	terenie starego cmentarza

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi	
99	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.290	Złocieniec		grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	8	4		
100	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.290	Złocieniec		grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	11	4		
101	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.290	Złocieniec		grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	7	4		
102	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.291	Złocieniec		grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	27	81	Cmentarz przykościelny w centrum wsi	
103	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.291	Złocieniec		grupa drzew	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	20	74		
104	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.292	Złocieniec		drzewo	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	24	156	1 km od wsi przy drodze polnej do Chlebowa	
105	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.293	Złocieniec		Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	12	10	Cmentarz
106	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.3016	Złocieniec		Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	głaz narzutowy	brak danych	-	-	na terenie żwirowni, w wąwozie
107	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.308	Złocieniec			grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	23	118	Po lewej stronie drogi Czarnkowie-Śmidzięcino
108	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.308	Złocieniec			grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	15	6	
109	PL.ZIPOP.1393.PP.3203042.308	Złocieniec			grupa drzew	Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	23	96	
110	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.2408	Złocieniec		głaz narzutowy		-	-	Brak danych. Nad rzeką Miedzniak	
111	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.3032	Złocieniec		drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	28	118	nad brzegiem jez. Siecino, ok. 3000 m na N od wsi, oddz. 120 j (leśnictwo Worowo)	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
112	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.320	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Daglezja zielona <i>Pseudotsuga menziesii</i>	44	115	Nadleśnictwo Świerczyna, oddz. 3b
113	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.327	Złocieniec		drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	27	140	nad jeziorem Wilczkowo. Leśnictwo Wilczkowo oddz. 3b
114	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.330	Złocieniec		drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	17	86	Przy drodze z Bodowa do Bobrowa
115	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.332	Złocieniec		drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	143	nad rzeką Drawą - na terenie boiska szkolnego.
116	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.335	Złocieniec		drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	28	114	Nad jeziorem Siecino 300m od Cieszyna
117	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.338	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	9	4	Cmentarz komunalny, Nadleśnictwo Złocieniec, oddz. 162 c
118	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.3358	Złocieniec		drzewo	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	20	73	Nadleśnictwo Świdwin, Leśnictwo Gawroniec oddz. 512f
119	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.342	Złocieniec		drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	27	110	Nad jez. Siecino, ok. 2000m od Cieszyna, Nadleśnictwo Czaplinek oddz. 120j
120	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.343	Złocieniec		grupa drzew	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	29	178	
121	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.343	Złocieniec		grupa drzew	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	26	105	
122	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.344	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	26	119	Nadleśnictwo Złocieniec, oddz. 190j, 100m od jeziora Skąpe
123	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.351	Złocieniec		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	152	Las, w pobliżu jez. "Łąka", 500m nna wschód od wsi
124	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.351	Złocieniec		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	29	176	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi	
125	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.351	Złocieniec		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	30	176		
126	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.351	Złocieniec		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	32	181		
127	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.351	Złocieniec		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	32	181		
128	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.354	Złocieniec		grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	28	135		Przy drodze w kierunku Chlebowa,
129	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.354	Złocieniec		grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	27	169		
130	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.356	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	115	Koło kościoła	
131	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.361	Złocieniec		inne	brak danych			Cmentarz katolicki	
132	PL.ZIPOP.1393.PP.3203063.362	Złocieniec	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	23	143	Cmentarz katolicki	
133	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1945	Barwice		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	20	138	Oddz. 869a, Leśnictwo Piaski, w dolinie rzeki Dębnicy	
134	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1945	Barwice		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	20	96		
135	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1945	Barwice		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	142		
136	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1945	Barwice		grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	30	136		
137	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1952	Barwice	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	28	159	Oddz. 886b, Nadleśnictwo Czaplinek	
138	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1960	Barwice	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	24	207	Po prawej stronie drogi Gwiazdowo-Barwice	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
139	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1967	Barwice	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	30	108	Oddz. 848h Nadleśnictwo Połczyn
140	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.1968	Barwice		drzewo	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	30	83	Oddz. 850c, Nadleśnictwo Połczyn. Cmentarz ewangelicki w lesie przy drodze do Uradza.
141	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2762	Barwice	Uchwała Nr XXVII/377/09 Rady Gminy Dobra z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	27	146	leśnictwo Misiółki 845a
142	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2762	Barwice		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	136	
143	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2762	Barwice		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	28	135	
144	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2764	Barwice		drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	25	131	leśnictwo Misiółki 845a
145	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2765	Barwice		drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	18	137	leśnictwo Misiółki 845a
146	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2766	Barwice		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	28	132	leśnictwo Misiółki 868b
147	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2771	Barwice		grupa drzew	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	30	83	leśnictwo Misiółki 886m
148	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2771	Barwice		grupa drzew	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	30	103	
149	PL.ZIPOP.1393.PP.3215023.2771	Barwice		grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	27	127	
150	PL.ZIPOP.1393.PP.3215043.1978	Borne Sulinowo	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	grupa drzew	Robinia akacja <i>Robinia pseudoacacia</i>	19	71	Komorze 16, działka prywatna
151	PL.ZIPOP.1393.PP.3215043.1978			grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	133	
152	PL.ZIPOP.1393.PP.3215043.2034		Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	28	122	Na półwyspie jeziora Komorze, Nadleśnictwo Czaplinek oddz. 16b

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
153	PL.ZIPOP.1393.PP.3215045.3185		Uchwała Nr XLVIII/571/2014 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 25 września 2014 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27	110	Komorze 16, działka prywatna
154	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2158	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	grupa drzew	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	11	16	cmentarz ewangelicki
155	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2158				Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	12	7	
156	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2189	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	23	124	Podwójny pień w oddz. 517h Nadleśnictwo Świdwin
157	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2189			grupa drzew	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	23	100	
158	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2190	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	25	204	ok. 500 m na południe od drogi do Starego Worowa.
159	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2202	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	134	na poboczu drogi Połczyn Zdrój – Czaplunek
160	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2204	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	163	Popielewko przy drodze Czaplunek – Ogartowo
161	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2204			grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	127	
162	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2204			grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	178	
163	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2206	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	126	oddz. 607a, Nadleśnictwo Połczyn

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
			r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.					
164	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2208	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	16	152	przy drodze polnej Słowianki - Gawroniec
165	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2209	Połczyn-Zdrój		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	18	143	w pasie drogi gruntowej nr 66
166	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2215	Połczyn-Zdrój		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	140	oddz. 607a, Nadleśnictwo Połczyn
167	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2219	Połczyn-Zdrój		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	212	Popielewko, przy drodze
168	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2224	Połczyn-Zdrój		drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	20	143	na prywatnej posesji, ok.50 m od szosy Połczyn – Czaplunek
169	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2231	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	12	80	przy skrzyżowaniu polnych dróg ok. 0,5 km na płn. od Słowianek
170	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	53	aleja 66 drzew: 64 graby i 2 buki w terenie pomierzono o 2 graby więcej na gruntach Zakładu Rolnego - Gawroniec
171	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	63	
172	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	48	
173	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	40	
174	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	80	
175	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	43	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
176	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	7	50	
177	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	5	21	
178	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	3	19	
179	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	57	
180	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	34	
181	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	34	
182	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	55	
183	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	44	
184	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	62	
185	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	38	
186	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	6	23	
187	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	36	
188	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	56	
189	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	57	
190	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	46	
191	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	8	28	
192	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	7	17	
193	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	6	16	
194	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	58	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
195	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	73	
196	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	6	26	
197	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	36	
198	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	48	
199	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	31	
200	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	12	40	
201	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	40	
202	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	34	
203	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	31	
204	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	38	
205	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	50	
206	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	31	
207	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	28	
208	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	60	
209	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	45	
210	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	27	
211	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	29	
212	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	30	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
213	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	22	
214	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	34	
215	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	16	
216	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	36	
217	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	48	
218	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	11	65	
219	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	17	15	
220	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	17	53	
221	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	17	54	
222	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	17	52	
223	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	16	37	
224	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	17	46	
225	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	37	
226	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	36	
227	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	30	
228	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	61	
229	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	33	
230	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	9	29	
231	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	41	

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
232	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	8	37	
233	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	19	111	
234	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	19	108	
235	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	31	
236	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	10	51	
237	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2232	Połczyn-Zdrój		aleja	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	8	30	
238	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2233	Połczyn-Zdrój		Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	grupa drzew	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	20	
239	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2233	Połczyn-Zdrój	grupa drzew		Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	18	92	
240	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2233	Połczyn-Zdrój	grupa drzew		Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	18	122	
241	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2244	Połczyn-Zdrój	drzewo		Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	11	125	na polu ok. 800 m od miejscowości Brusno
242	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2245	Połczyn-Zdrój	drzewo		Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	7	127	Ogrodnio na terenie cmentarza, przy oddz. 637a, Nadleśnictwo Połczyn
243	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2262	Połczyn-Zdrój	Uchwała Nr XII/95/99 Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju z dnia 30 czerwca 1999 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.		drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	23	84
244	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2264	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	grupa drzew	Cyprysik groszkowy <i>Chamaecyparis pisifera</i>	14	41	Martwe, cmentarz ewangelicki
245	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2264	Połczyn-Zdrój		grupa drzew	Cyprysik Lawsona <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	8	38	
246	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2265	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki	drzewo	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	18	119	prywatna posesja

Lp.	Nr rejestracyjny CRFOP	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Uwagi
			przyrody.					
247	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2648	Połczyn-Zdrój	Uchwała Nr LIII/452/2010 Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju z dnia 29września 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	głaz narzutowy		0,8		5 m obwodu, Oddz. 757m, Leśnictwo Smołdziecino, Nadleśnictwo Połczyn
248	PL.ZIPOP.1393.PP.3216033.2845	Połczyn-Zdrój	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	drzewo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	21	185	ok. 550 m na północny wschód od pałacu nad ciekami Rakon

6.6. Projektowane formy ochrony przyrody

Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego w Gminie Czaplinek projektowane jest ustanowienie 12 nowych użytków ekologicznych.

Tabela 4 Projektowane użytki ekologiczne w Drawskim Parku Krajobrazowym

Lp.	Nazwa użytku	Adres leśny	Gmina	Obr. ewid. – nr działki	Powierzchnia (ha)
1.	Żurawiniec	11-16-1-07-809-f-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne - 409	0,68
2.	Brzozowe oczko	11-16-1-07-822-c-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne - 428	0,64
3.	Śródleśne bagno	11-16-1-07-836-h-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne - 421	0,76
4.	Widłakowe bagno	11-16-1-07-839-c-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne - 408	0,48
5.	Bagno przy czwartym bruku	11-16-1-07-842-g-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 429/3	0,78
6.	Łąki w dolinie Drawy	11-16-1-07-842-i-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 429/3	1,41
7.	Łąki w dolinie Drawy	11-16-1-07-842-j-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 429/7	1,50
8.	Bagno przy berlince	11-16-1-07-857-c-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 432	0,86
9.	Bocianie błotko	11-16-1-07-860-j-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 423/1	1,05
10	Żurawie łąki	11-16-1-07-862-m-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 437/1	2,16
11	Bagno Kucza	11-16-1-07-877-k-00	Czaplinek	0057 Stare Gonne – 437/2	1,00
12	Ols Kluczewski	11-16-1-08-843-b-00	Czaplinek	0058 Brzezinka – 431/2	1,03

Do Urzędu Miejskiego w Złocięncu wpłynęły wnioski o utworzenie trzech pomników przyrody – pojedynczych drzew w Złocięncu (otulina) i miejscowości Cieszyna oraz alei drzew w Cieminku. Aktualnie wnioski są w trakcie procedowania.

7. Hydrologia

7.1. Sieć hydrograficzna Drawskiego Parku Krajobrazowego

Wody płynące i stojące znajdujące się w Drawskim Parku Krajobrazowym należą do zlewiska Morza Bałtyckiego w dorzeczu Odry. Park obejmuje część zlewni III rządowej rzeki Noteci z Gwdą i Drawą, należącej do regionu wodnego Noteci, administrowanego przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy oraz część zlewni I rządowej rzeki Parsęty z Dębnicą, uchodzącej bezpośrednio do Morza Bałtyckiego, znajdującej się w regionie wodnym Odry Dolnej i Przymorza Zachodniego, administrowanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Wody ogółem, jako obszary wodne i podmokłe, zajmują dużą część parku (ponad 4 tys. ha wg clc 2018). Drawski PK odwadnia głównie rzeka Drawa wraz z dopływami, mająca swoje źródła w północnej części parku w okolicy miejscowości Zdroje w gminie Połczyn Zdrój. Początkowo odprowadza wodę w DPK w kierunku południowym, następnie w kierunku południowo-wschodnim, uchodzi do Noteci poza granicami parku (ok. 75 km w linii prostej). Niewielka część analizowanego obszaru, znajdująca się przy wschodnich kresach odwadnia rzeka Piława, uchodząca do Gwdy, której recypientem również jest rzeka Notec. Oznacza to, że zlewnia rzeki Noteci zajmuje aż 76% całkowitej powierzchni parku, z czego 70% to zlewnia rzeki Drawy, a 6% zlewnia rzeki Gwdy. W północnej części parku przebiega dział wodny I rzędu, oddzielający zlewnię Odry (Warta-Notec-Drawa/Gwda) i rzek Przymorza (Parsęta). Główny wododział leży na strefie najwyższych wysokości środkowopomorskiego ciągu moren czołowych. Obszar na północ od wododziału, odwadnia rzeka Dębnica wraz z dopływami, która uchodzi do Parsęty należącej do rzek Przymorza, odprowadzających wody bezpośrednio do Morza Bałtyckiego. Zlewnia Parsęty to 24% powierzchni parku. Przebieg działów wodnych jest wyraźny. Cechą charakterystyczną parku jest bardzo duża ilość jezior i małych zbiorników wodnych. Obszar jest bardzo bogaty w jeziora. Jeziorność obszaru wyrażona jako stosunek powierzchni jezior do powierzchni parku wynosi 11,85 % (BDOT 10k, pobrano z geoportal.pl maj 2021). Pod względem genetycznym są to głównie jeziora polodowcowe, powstałe w wyniku działalności zlodowacenia bałtyckiego tj. jeziora rynnowe czy oczka wytopiskowe. Dużo wytopisk to oczka bezodpływowe, niektóre sztucznie wciągnięte w sieć odpływu. Znajdują się tu również jeziora unikatowe, np. jezioro Drawsko z krzyżującymi się rynnami subglacjalnymi tworzącymi swoisty kształt „rozwiazdy” czy oligotroficzne jeziora lobeliowe z reliktową roślinnością. Występują tu licznie izolowane zagłębienia o charakterze bezodpływowym – ewapotranspiracyjne jak i chłonne (Komentarz do mapy hydrograficznej, arkusz N-33-81-C Połczyn Zdrój).

Według Mapy Hydrograficznego Podziału Polski (MPHP 10k) sieć hydrograficzna Polski została wyznaczona jako system zachowujący hierarchiczny układ zlewni w granicach dorzecza. Wyznaczono zlewnie, które zakwalifikowano do 14 poziomów. Każdy kolejny poziom zawiera w sobie informację o poprzednim oraz wskazuje więcej szczegółów lokalizacyjnych. Kod rzeki – identyfikator hydrograficzny (id) jest niepowtarzalny i wskazuje na dorzecze i zlewnie wszystkich rzędów. Cyfra 1 odnosi się do części źródłowej, cyfry parzyste (2, 4, 6, 8) są numerami wybranych czterech największych dopływów, cyfry nieparzyste (3, 5, 7) są numerami kolejnych przyrzeczy między wybranymi dopływami, cyfra 9 – odnosi się do części ujściowej dorzecza (Głowacka 2010). Zlewnie poziomu 1 to zlewnie dorzeczy, a więc największe wydzielone jednostki hydrograficzne, natomiast zlewnie poziomu 14 to zlewnie elementarne – czyli najmniejsze wyznaczone jednostki hydrograficzne. Zlewnie elementarne znajdujące się w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego należą do zlewni I poziomu - rzeki Odry (id 1) oraz zlewni I poziomu – rzek Przymorza (id 4). Kolejno należą do zlewni II poziomu – rzeki Warty (id 18) lub zlewni II poziomu – rzeki Parsęty (id 44), natomiast uszczegóławiając do poziomu III – rzeki Noteci (id 188) lub rzeki Dębnicy (id 444). W niniejszym opracowaniu przedstawiono charakterystykę **zlewni IV poziomu** obejmujących swym zasięgiem poszczególne zlewnie elementarne:

Zlewnia III rzędowej rzeki Noteci (id 188) obejmuje:

1. Zlewnię IV rzędowej rzeki Drawy(id 1888) wraz ze zlewniami:

- V rzędowej rz. Miedznik
- V rzędowego Dopływu spod Kaniej Górki
- V rzędowego Dopływu spod Pławna
- V rzędowego Dopływu z Jeziora Dołgiego
- V rzędowego Dopływu spod Bielic
- V rzędowego Dopływu spod Czarnkowiec
- V rzędowego Dopływu spod Czarnego Wielkiego
- VI rzędowej rz. Rakoń
- VII rzędowego Dopływu spod Dobina

2. Zlewnię IV rzędowej rzeki Gwdy (id 1886) ze zlewnią:

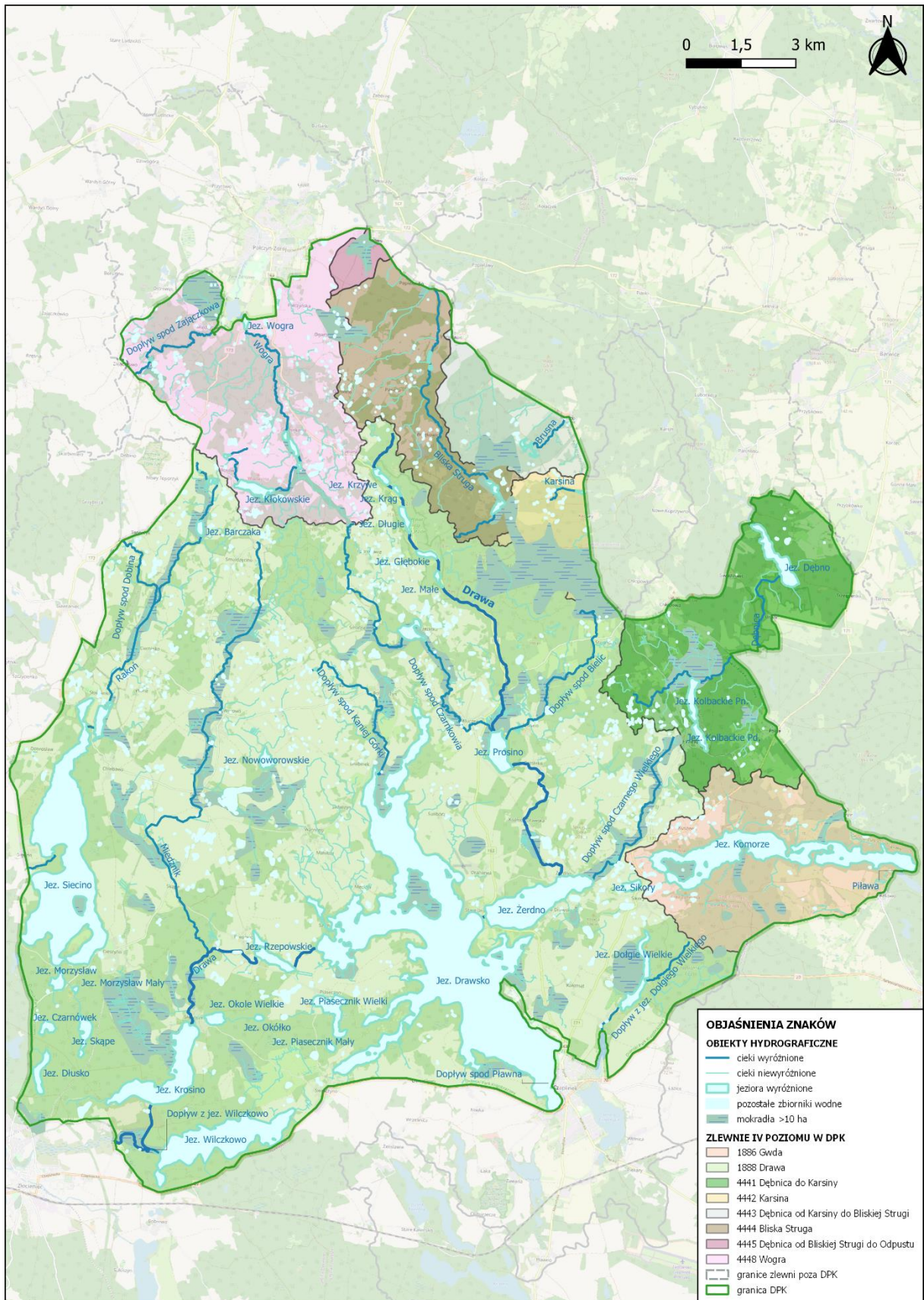
V rzędowej rzeki Piławy

Zlewnia II rzędowej rzeki Dębnicy (id 444) obejmuje:

1. Zlewnię II rzędowej rzeki Dębnicy do Karsiny (id 4441)
2. Zlewnię III rzędowej rzeki Karsiny (id 4442)
3. Zlewnię II rzędowej rzeki Dębnicy od Karsiny do Bliskiej Strugi (id 4443) ze zlewnią III rzędowej rzeki Brusny
4. Zlewnię III rzędowej rzeki Bliskiej Struga (id 4444)

5. Zlewnię II rzędowej rzeki Dębnicy od Bliskiej Strugi do Odpustu (id 4445)
6. Zlewnię III rzędowej rzeki Wogry (id 4448) wraz ze zlewnią:
IV rzędowego Dopływu spod Zajączkowa

Rycina 5 przedstawia mapę z zarysem sieci hydrograficznej Drawskiego Parku Krajobrazowego z podziałem na zlewnie 4 poziomu.

Rycina 5 Sieć hydrograficzna Drawskiego Parku Krajobrazowego,
źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Największą część DPK zajmuje rozległa **zlewnia rzeki Drawy** wynosząca w jego granicach 269,5 km² czyli 70,2% powierzchni parku. To tu znajduje się największe skupisko jezior opisywanej formy ochrony przyrody, np. Drawsko, Żerdno, Siecino, źródła rzeki Drawy oraz główne, biegnące południkowo dopływy Drawy. **Zlewnia rzeki Gwdy**, również należąca do zlewni Noteci zajmuje wschodnie części parku i w jego obrębie wynosi 23,0 km² czyli 6,0% powierzchni parku. Cześć ta odwadniana jest przez rzekę Piławę, biorącą swój początek w odpływowym jeziorze Komorze, które zajmuje centralną część zlewni. Kolejno, 6 zlewni cząstkowych należy do zlewni Parstęty. Największa z nich, to **zlewnia rzeki Wogry**, wynosząca w granicach parku 30,8 km² czyli 8,0% jego powierzchni. Znajduje się w północno-zachodniej części DPK. Następną w kolejności, pod względem wielkości w parku to **zlewnia rzeki Dębnicy do Karsiny**, znajdująca się w północnej części parku, wynosi ona 26,3 km² czyli zajmuje 6,9% powierzchni parku. Płyne tędy krótki odcinek rzeki Brusny, mającej tu swoje źródła. Kolejno, w granicach parku na obszarze 17,5 km² znajduje się **zlewnia rzeki Bliskiej Strugi**, która zajmuje 4,6% całkowitego areалу DPK. Charakteryzuje się wydłużonym kształtem i północno-wschodnim spadkiem. Kolejno, ujmując wielkością, występują dwie leżące koło siebie zlewnie: **zlewnia rzeki Dębnicy od Karsiny do Bliskiej Strugi** i **zlewnia rzeki Karsiny**, które zajmują odpowiednio powierzchnię 8,8 km² i 6,1 km² , co daje 2,3% i 1,6% powierzchni parku. Znajdują się w północno-wschodniej części parku, pierwsza z nich charakteryzuje się występowaniem jezior przepływowych i obszarem źródłowym rzeki Dębnicy, natomiast druga źródłem rzeki Karsiny i dużą powierzchnią obszarów podmokłych. Najmniejszą powierzchnię w parku zajmuje zlewnia rzeki **Dębnicy od Bliskiej Strugi do Odpustu**. Jest to zaledwie 1,6 km² najbardziej wysuniętego na północ obszaru parku, który zajmuje 0,4% całkowitej jego powierzchni. Według MPHP 10k znajdują się tu 52 jeziora o łącznej powierzchni ok. 41 km² Zgodnie z BDOT 10k poza jeziorami znajduje się tu jeszcze ok. 1226 małych zbiorników wodnych o łącznej powierzchni ok. 4 km². Istotne jest nierównomierne rozmieszczenie jezior na terenie parku. Jeziora w dorzeczu Drawy zajmują aż 87,0% powierzchni wszystkich jezior, Gwdy – 9,5%, a Parsęty - tylko 3,8 %. Na obszarze DPK znajduje się wiele obszarów podmokłych. Według danych z Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych (IMUZ) mokradła powyżej 10 ha, w tym mułowiska, namuliska, podmokliska, torfowiska niskie, gytowiska i wyspy z obszarami podmokłymi wynoszą 9,5% całkowitej powierzchni parku. W tabeli 5 przedstawiono rzeki płynące przez DPK, wraz z ich długościami, z wyróżnieniem ich rzędowości oraz odbiornika. W kolumnie „recypient”, w nawiasie podano czy ciek jest jego prawobrzeżnym (p) czy lewobrzeżnym (l) dopływem.

Tabela 5 Zestawienie głównych cieków w granicach DPK

Nazwa rzeki	Długość w granicach parku [km]	Długość całkowita [km]	Recypient	rząd
Piława	0,0059	79,80	Gwda (p)	5
Dopływ z jez. Wilczkowo	0,31	0,31	Drawa (l)	5
Dopływ spod Pławna	5,49	5,49	Jezioro Drawsko/ Dopływ z jez. Dołgiego Wielkiego (l)	5
Karsina	1,20	8,93	Jez. Kolbackie Pn./ Dębica (l)	3
Brusna	1,62	7,38	Dębica (l)	3
Dopływ spod Dobina	2,73	6,03	Rakoń (p)	7
Dopływ spod Zajączkowa	4,02	6,80	Wogra (l)	4
Dopływ spod Bielic	6,1	6,10	Jez. Prosino/Drawa (l)	5
Dopływ spod Czarnego Wielkiego	6,57	6,57	Drawa (l)	5
Dębica	9,10	45,13	Parsęta (l)	2
Dopływ z jez. Dołgiego Wielkiego	6,75	6,75	Drawa (l)	5
Wogra	9,74	18,96	Dębica (l)	3
Bliska Struga	9,9	11,38	Dębica (l)	3
Dopływ spod Kaniej Górki	5,38	5,38	Jez. Drawsko/Drawa (p)	5
Dopływ spod Czarnkowie	11,26	11,26	Drawa (p)	5
Rakoń	14,59	24,59	Kokna (l)	6
Miedzik	15,57	15,57	Drawa (p)	5
Drawa	36,51	199,80	Noteć (p)	4

źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

W tabeli 6 zestawiono wybrane jeziora znajdujące się w DPK wraz z ich podstawowymi parametrami.

Tabela 6 Zestawienie wybranych jezior w granicach DPK

Nazwa jeziora	Powierzchnia [ha]				Objętość [tys. m ³]	Głębokość średnia [m]	Głębokość maksymalna [m]	Zlewnia IV poziomu
	*IRŚ	*KJP	*AJP	MPHP 10k				
Jez. Drawsko	1871,5	1797,5	bd.	1804,55	331443,4	18,6	82,2	1888
Jez. Siecino	729,7	740,0	bd.	728,09	104441,7	14,3	44,3	1888
Jez. Komorze	416,7	386,0	bd.	391,30	49372,0	11,8	34,7	1886
Jez. Wilczkowo	300,4	290,0	bd.	283,28	23301,2	7,8	26,7	1888
Jez. Żerdno	205,0	206,5	bd.	207,13	31240,2	15,2	36,0	1888
Jez. Krosino	177,2	175,0	bd.	186,00	12733,9	7,2	17,2	1888
Jez. Dębno (Damskie)	61,6	61,0	bd.	54,41	b.d.	b.d.	7,5	4441
Jez. Prosino	61,2	64,0	bd.	47,88	673,6	1,1	1,8	1888
Jez. Piasecznik Wielki	45,5	42,5	bd.	47,04	2992,2	6,6	15,0	1888
Jez. Dołgie Wielkie	44,4	38,5	bd.	41,91	2283,9	5,1	10,2	1888
Jez. Rzepowskie	38,9	45,0	bd.	28,05	1015,9	2,6	5,2	1888
Jez. Kłokowskie		23,5	bd.	24,97	b.d.	b.d.	b.d.	4448
Jez. Kolbackie Pn.	38,7	38,5	bd.	23,20	b.d.	b.d.	6,0	4441

Nazwa jeziora	Powierzchnia [ha]				Objętość [tys. m ³]	Głębokość średnia [m]	Głębokość maksymalna [m]	Zlewnia IV poziomu
	*IRŚ	*KJP	*AJP	MPHP 10k				
Jez. Kolbackie Pd.				13,12			5,0	
Jez. Dłusko	b.d.	b.d.	b.d.	23,60	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Skąpe (Połczyńskie)	b.d.	21,0	23,4	23,10	585,0	2,5	5,1	1888
Jez. Nowoworowskie	b.d.	16,0	16,0	15,08	176,0	1,1	2,0	1888
Jez. Morzysław (Marcowe)	14,4	15,0	16,0	14,58	176,0	1,1	2,0	1888
Jez. Okole Wielkie	b.d.	11,5	15,3	15,25	244,8	1,5	2,9	1888
Jez. Czarnówek (Okragłe)	b.d.	13,5	11,0	10,93	495,0	4,5	10,0	1888
Jez. Sikory	b.d.	10,0	10,3	10,67	391,4	3,8	8,4	1888
Jez. Długie	b.d.	15,0	10,4	10,63	239,2	4,7	2,3	1888
Jez. Krzywe	b.d.	13,5	10,4	9,30	239,2	4,0	8,9	1888
Jez. Głębokie	b.d.	12,5		8,04	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Barczaka (Tuczno)	b.d.	b.d.	b.d.	6,87	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Piasecznik Mały	b.d.	b.d.	b.d.	5,25	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Małe	b.d.	b.d.	b.d.	4,24	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Morzysław Mały	b.d.	b.d.	b.d.	2,35	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Okółko	b.d.	b.d.	b.d.	3,66	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Krag	b.d.	11,0	b.d.	2,89	b.d.	b.d.	b.d.	1888
Jez. Wogra	b.d.	b.d.	b.d.	4,17	b.d.	b.d.	b.d.	4441

źródło: oprac. własne na podstawie map hydrograficznych arkusze: N-33-81-C Połczyn Zdrój, N-33-81-D Barwice, N-33-93-A Złocieniec, N-33-93-B Łubowo i MPHP 10k

*IRŚ - Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie
 *KJP - Katalog jezior Polski A. Choińskiego, cz. 1, 1991
 *AJP - Atlas jezior Polski pod red. J. Jańczaka, 1996

7.1.1. Charakterystyka zlewni Drawa (id 1888)

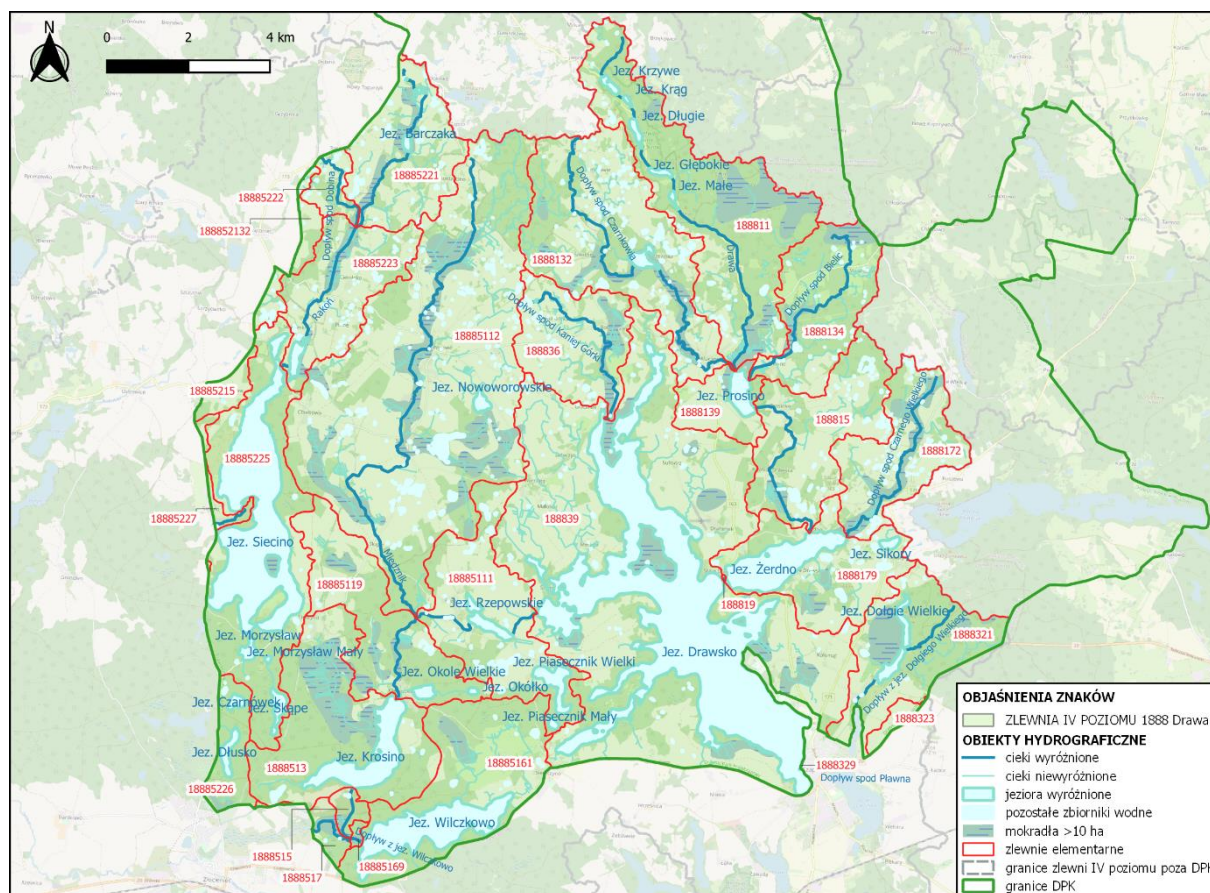
Zlewnia Drawy zajmuje powierzchnię 3 290,1 km², z czego na obręb parku przypada 269,5 km² czyli 70,2% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k znajduje się tutaj 11 cieków głównych. Sieć hydrograficzną uzupełnia gęsta cieć cieków pozostałych, stałych lub okresowych, o charakterze drzewiastym. Jej największe skupisko znajduje się w częściach centralnych zlewni. Występują tu 34 jeziora o łącznej powierzchni ok. 36 km² oraz 841 pozostałych zbiorników wodnych, o łącznej powierzchni 292 ha. Łącznie wyróżniamy 1 wielkie jezioro – jez. Drawsko o pow. 1 804,6 ha, 4 jeziora o powierzchni powyżej 100 do 800 ha, 9 jezior o powierzchni powyżej 20 ha do 50 ha, 15 od 5 do 20 ha, 61 powyżej 1 do 5 ha oraz 785 <1 ha. W granicach parku zlokalizowano 30 zlewni elementarnych. W tabeli 7 zestawiono zlewnie elementarne należące do zlewni rzeki Drawy (1888), zajmujące w parku powierzchnię od największej do najmniejszej.

Tabela 7 Zlewnie elementarne zlewni Drawa (1888) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Bezpośrednia zlewnia jez. Drawsko	188839	5 636,23
Miedzchnik	18885112	3 921,84
Drawa do jez. Prosino	188811	1 715,44
Zlewnia jez. Siecino	18885225	1 711,60
Dopływ spod Czarnkowiea	1888132	1 551,16
Zlewnia jez. Krosino	1888513	1 347,99
Zlewnia jez. Wilczkowo	18885161	1 243,06
Drawa od jez. Drawsko do Miedzchnika	18885111	1 077,35
Drawa od jez. Prosino do jez. Żerdno	188815	934,68
Drawa od Miedzchnika do jez. Krosino	18885119	921,93
Bezpośrednia zlewnia jez. Żerdno	1888179	890,13
Dopływ z jez. Dołgiego Wielkiego do jez. Czaplino	1888321	863,57
Rakoń do dopł. spod Dobina	18885221	799,63
Dopływ spod Bieliec	1888134	793,33
Rakoń od dopł. spod Dobina do jez. Siecino	18885223	764,81
Dopływ spod Czarnego Wielkiego	1888172	755,51
Dopływ spod Kaniej Górki	188836	711,82
Bezpośrednia zlewnia jez. Prosino	1888139	312,51
Parpla (Gronówka)	18885226	270,95
Rakowiec od jez. Gawrończego do jez. Ostrowiec	18885215	169,54
Dopływ spod Dobina	18885222	149,76
Drawa od dopł. z jez. Wilczkowo do Wąsowej	1888517	96,11
Dopływ spod Gawrońca	188852132	94,73
Drawa od jez. Krosino do dopł. z jez. Wilczkowo	1888515	73,23
Rakoń od jez. Siecino do Parpli	18885227	70,34
Zlewnia jez. Czaplino	1888323	64,47
Dopływ z jez. Wilczkowo od jez. Wilczkowo do ujścia	18885169	18,53
Drawa od jez. Żerdno do jez. Drawsko	188819	1,22
Dopływ z jez. Dołgiego Wielkiego od jez. Czaplino do ujścia	1888329	0,03

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 6 przedstawia zarys sieci hydrograficznej zlewni Drawy w granicach DPK.

Rycina 6 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Drawy w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Główną rzeką zlewni jest rzeka Drawa mająca w granicach parku i zarazem w granicach opisywanej zlewni długość 36,51 km. Rzeka Drawa ma tu swoje źródło, bierze początek w pobliżu małych rowów, niedaleko miejscowości Zdroje. Początkowo ma przebieg zbliżony do południkowego, z niewielkimi odchyleniami, płynie na wschód od osi parku. W górnym biegu przepływa przez jeziora Krzywe, Krąg, Długie, Głębokie i Małe, które objęte są rezerwatem „Dolina Pięciu Jezior”. Kolejno przepływa przez Jez. Prosino, w okolicach którego uchodzą do Drawy dwa cieki: prawobrzeżny Dopływ spod Czarnkowiec mający ok. 11 km i lewobrzeżny Dopływ spod Bielic o długości ok. 6 km. Drawa zmienia swój bieg na niemal równoleżnikowy, w okolicy wsi Żerdno. Przepływa przez rynną obejmującą jeziora Żerdno, rozległe Drawsko i Rzepikowskie, by w okolicy wsi Rzepowo zmienić kierunek na południowo-wschodni. Następnie przepływa przez Jezioro Krosino. Drawa na terenie analizowanej zlewni jest odbiornikiem wielu małych cieków jak i większych dopływów. Trzecim z kolei wyróżnionym dopływem jest Dopływ spod Pławna płynący w kierunku północno-zachodnim i uchodzącym do południowego basenu jeziora Drawsko. Do północnego basenu uchodzi natomiast Dopływ spod Kaniej Górki. Oba cieki prowadzą wody w parku na długości ok. 5 km. Rzeka Miedzianka biorąca

swój początek w okolicach wsi Worowo w lasach na torfowiskach, płynie w większości biegu południkowo, z niewielkimi odchyleniami i uchodzi do Drawy w okolicach Rzepowa. Ma długość 15,6 km. Początkowo rzeka jest skanalizowana i ma duży spadek, płynie głęboko wciętą doliną (Puchalski, 1998). Przy południowych granicach parku Drawa jest recipientem jeszcze jednego ciekę – krótkiego dopływu z jez. Wilczkowo, prowadzącego wody jedynie ok. 310 m. Jezioro Wilczkowo zlokalizowane jest przy granicy południowo-zachodniej parku. Kolejnym ciekę znajdującym się w zlewni Drawy jest rzeka Rakoń, mająca w granicach parku 14,6 km. Rozpoczyna swój bieg w niewielkim zagłębieniu, niedaleko miejscowości Kłokowo, przy zachodnich granicach parku. Tak też prowadzi swoje wody, wzdłuż zachodniej granicy parku, w kierunku południowo-zachodnim. Płynie przez dobrze wykształconą dolinę z szerokim dnem i stromymi zboczami (Puchalski, 1998). Przepływa przez niewielkie jezioro Barczaka i największe ułożone południkowo jezioro parku – jezioro Siecino z wąską zlewnią bezpośrednią. Ich zlewnie mają charakter rolniczy. Na odcinku między jeziorami jest odbiornikiem strugi – Dopływu spod Dobina. Rakoń uchodzi do Kokny (dopływu Drawy) poza granicami DPK. Północne części zlewni Miedznik i Dopływu spod Czarnkowiec wyróżniają się szczególnie dużą ilością małych zbiorników wodnych. Rynny jeziorne występują tu bardzo licznie. Z reguły mają kierunek południkowy, lecz niektóre wykorzystują równoleżnikowe ułożenie np. Wilczkowo i Żerdno. Szczególnym przypadkiem są jeziora Drawsko i Krosino, które wykorzystują rynny o zróżnicowanej orientacji (Komentarz do mapy hydrograficznej arkusz N-33-93-A Złocieniec). Najwięcej jezior DPK zlokalizowanych jest w południowej części zlewni Drawy. Oprócz wcześniej wspomnianych jezior Drawsko, Żerdno, Rzepowskie, Krosino i Wilczkowo, są to:

- przepływowe jezioro Dołgie Wielkie w zlewni Dopływ z jez. Dołgiego Wielkiego do jez. Czaplino;
- jezioro Sikory w bezpośredniej zlewni jez. Żerdno;
- jeziora Piasecznik Wielki i Piasecznik Mały w zlewni Drawy od jez. Drawsko do Miedznika;
- jeziora Okole Wielkie i Okółko w zlewni Drawy od Miedznika do jez. Krosino;
- jeziora Dłusko i Czarnówek w zlewni Parpli (mającej odpływ w kierunku północno-zachodnim do Kokny).

W części zachodniej parku, w zlewni jeziora Siecino znajdują się jeszcze jeziora Morzysław i Morzysław Wielki oraz jezioro Skąpe, natomiast w zlewni rzeki Miedznik jezioro Nowoworskie.

Obszary podmokłe zajmują sporą powierzchnię zlewni Drawy, bo aż 9,7%. Największe areale mokradeł powyżej 10 ha znajdują się w dolinach rzek: górnego Rakonia (Kłokowo-Słowianki), górnego i środkowego Miedznika (Smółdzięcino-Nowe

Worowo-Stare Worowo) oraz obszary na południe od jez. Nowoworskiego (Stare Worowo-Warnięg). W dolinie Rakonia są to zbiorowiska łąk wilgotnych należących do mułowisk, namulisk i podmoklisk, a kolejno torfowiska niskie – łąki i szuwary wodno-łądowe. W dolinie Miedznika są to torfowiska niskie ze zbiorowiskami łąk wilgotnych – z m.in. wyróżnionym Rezerwatem Zielone Bagno, jak i mułowiska, namuliska i podmokliska ze zbiorowiskami łąk świeżych i muraw napiaskowych oraz łąk wilgotnych. Obszary podmokłe występują również w biegu górnej Drawy np. lasy i zarośla – Kluczewski Las, oraz w dolinie Dopływu spod Czarnkowie, Dopływu spod Kaniej Górki i Dopływu spod Czarnego Wielkiego. Są to głównie szuwary wodne i wodno-łądowe jak i szuwary wielkoturzycowe. W okolicy Brzezinki występują gytowiska z szuwarami wielkoturzycowymi. W zlewni jez. Krosino roślinność podmokła reprezentują lasy i zarośla – Dołężański Las, a w zlewni Drawa od Miedznika do jez. Krosino łąki wilgotne na torfowiskach niskich lub mułowiskach, namuliskach i podmokliskach. Obszary te znajdują się również na zachód od Jez. Dołgie Wielkie. Obszary bagienne stanowią również wyspy na Jeziorze Drawsko, największa z nich – Bielawa ma prawie 77 ha. Według Corine Land Cover (clc2018) użytkowanie zlewni jest rolniczo-leśne. Tereny rolne zajmują tu 50%, lasy i ekosystemy semistrukturalne 35%, obszary wodne i podmokłe 13% natomiast tereny antropogeniczne 2%. Zlewnie elementarne typowo leśne znajdują się przy południowych granicach DPK, np. zlewnia jeziora Krosino i zlewnia jez. Wilczkowo jak i na północy, np. Drawa w obszarach źródłowych – zlewnia Drawa do jez. Prosino i zlewnia Dopływ spod Bielaw. Cechą charakterystyczną zlewni Drawy jest występowanie niewielkich obszarów bezodpływowych ze zbiornikami śródpolnymi. Zasilanie cieków jest zróżnicowane, od spływów powierzchniowych, przez naturalne źródliska jak i alimentację podziemną np. jeziora Wilczkowo. Zlewnia wyróżnia się występowaniem licznych niewielkich obszarów bezodpływowych i gęstą siecią cieków o charakterze efemerycznym. Sieć rzeczna uzupełniona jest przez dendryczny układ rowów melioracyjnych (Puchalski, 1998). Dolina Drawy jest malownicza, krajobrazy są zmienne. Rzeka charakteryzuje się zmienną szerokością i głębokością oraz zróżnicowaną prędkością nurtu. Dno ma muliste lub kamieniste. Brzegi płaskie, podmokłe lub urwiste, suche, zadrzewione, krzewiaste lub bezdrzewne (www.nadrawie.pl, dostęp maj 2021)

Charakterystyka wybranych jezior¹

Drawsko i Żerdno

Jeziora Drawsko i Żerdno położone są w rynnie marginalnej Drawsko-Komorze-Pile o generalnym przebiegu W-E, której średnia szerokość przekracza 1,0 km a średnia głębokość wcięcia oscyluje ok. 50 m. Ma charakter subglacjalny, między jeziorami występują progi wyłaniające się ponad lustro wody, z którego najwyższy nosi nazwę Sikory. Jezioro Drawsko i Żerdno łączy wąski przesmyk, a drugie z nich powstało poprzez odcięcie Zatoki Drawskiej od jeziora Drawsko. Wzdłuż Żerdna na całej długości linii brzegowej ciągnie się terasa abrazyjna wzniesiona ok. 1,0 – 1,3 m nad poziom lustra wody. Jezioro te ma więc wysokie, strome brzegi. Po południowej stronie występuje stary, martwy klif jeziorny. Ma długość maksymalną 3 km. Jezioro Drawsko jest największym jeziorem Pojezierza Drawskiego i drugim pod względem głębokości jeziorem Polski. Głębokość maksymalna jeziora wynosi 82,2 m, długość linii brzegowej wynosi 77,23 km w tym: długość linii brzegowej jeziora: 68,37 km, długość linii brzegowej wysp: 8,86 km. Wysokość lustra wody wznosi się 128,3 m n.p.m. Posiada liczne zatoki, długie półwyspy i 12 wysp: Lelum, Polelum, Mokra, Środkowa, Zachodnia, Bagienna, Samotna, Dzika (Bobrowa), Żurawia, Czapla, Kacza oraz największa wyspa Bielawa. Ze względu na dużą powierzchnię brzegi są zróżnicowane, łagodne o piaszczystym lub kamienistym dnie ale także podobnie jak w przypadku Żerdna – strome i klifowe. Basen północny i południowy Drawska ułożony jest w kierunku N-S, co oznacza, że rynny są skrzyżowane.

Siecino

Jezioro Siecino jest drugim co do wielkości jeziorem Drawskiego Parku Krajobrazowego. Jest położone w radialnej rynnie, o długości maksymalnej 7,4 km i szerokości 2,4 km. Wysokość lustra wody określona jest na 128,2 m n.p.m. Jest jeziorem przepływowym – przepływa przez nie rzeka Rakoń. Znajdują się tu dwie wyspy: 30 ha Ostrów i mniejsza 18 ha Kępa, o zachowanym naturalnym krajobrazie. Wyróżnia się bardzo czystą wodą i progami wystającymi nawet 40 m ponad lustro wody. Długość linii brzegowej określa się na 25,2 km.

¹ Opis na podstawie 1. Komentarz do mapy hydrograficznej arkusz N-33-93-A; 2. www.atlasjezior.pl dostęp 20.04.2021r. 3. Marsz 1973 4. Powiat drawski dla aktywnych - Przewodnik turystyczny, Wydawnictwo EKO-MAP 2016

Prosino

Jest to niewielki i płytki zbiornik wodny, przez który przepływa rzeka Drawa, położony w miejscowości o tej samej nazwie. Przypomina duże rozlewisko. Na uwagę zasługuje dzięki znajdującemu się tu rezerwatowi ornitologicznemu. Ma trudne, zarośnięte i niedostępne brzegi. Południowy brzeg jest wysoki.

Krosino

Jezioro Krosino to rynna wypełniona wodą na długości ok. 4 km w kształcie odwróconej litery L. Posiada wyspę o nazwie Krosina. Długość linii brzegowej określona jest na 10,12 km, w tym długość linii brzegowej jeziora: 9,93 km, długość linii brzegowej wysp: 0,19 km. Wysokość lustra wody wznosi się na 122,1 m n.p.m. Jest jeziorem przepływowym, do którego Drawa wpływa w miejscowości Głębołek i wypływa w miejscowości Budowa.

Wilczkowo

Jezioro Wilczkowo to duże jezioro rynnowe, położone równoleżnikowo wzdłuż południowej granicy DPK. Jest długie na 4 km, a długość linii brzegowej określa się na 12,95 km, w tym długość linii brzegowej jeziora: 12,79 km a długość linii brzegowej wysp: 0,16 km. Brzegi są wysokie, głównie klifowe. Wysokość lustra wody wznosi się na 122,0 m n.p.m. Zasilane jest głównie poprzez drenaż wód podziemnych.

Jeziora Krzywe (Górne), Krag (Okragłe), Długie, Głębokie, Małe

Jeziora tworzące rezerwat Dolina Pięciu Jezior (in. Szwajcaria Połczyńska) położone są tuż za obszarem źródłowym rzeki Drawy, w głębokiej południkowej rynnie polodowcowej. Są niewielkie, ale urokliwe. Według różnych źródeł najmniejsze z nich – jezioro Małe ma powierzchnię ok. 3 ha, a największe - jezioro Długie 15 ha.

7.1.2. Charakterystyka zlewni Gwda (id 1886)

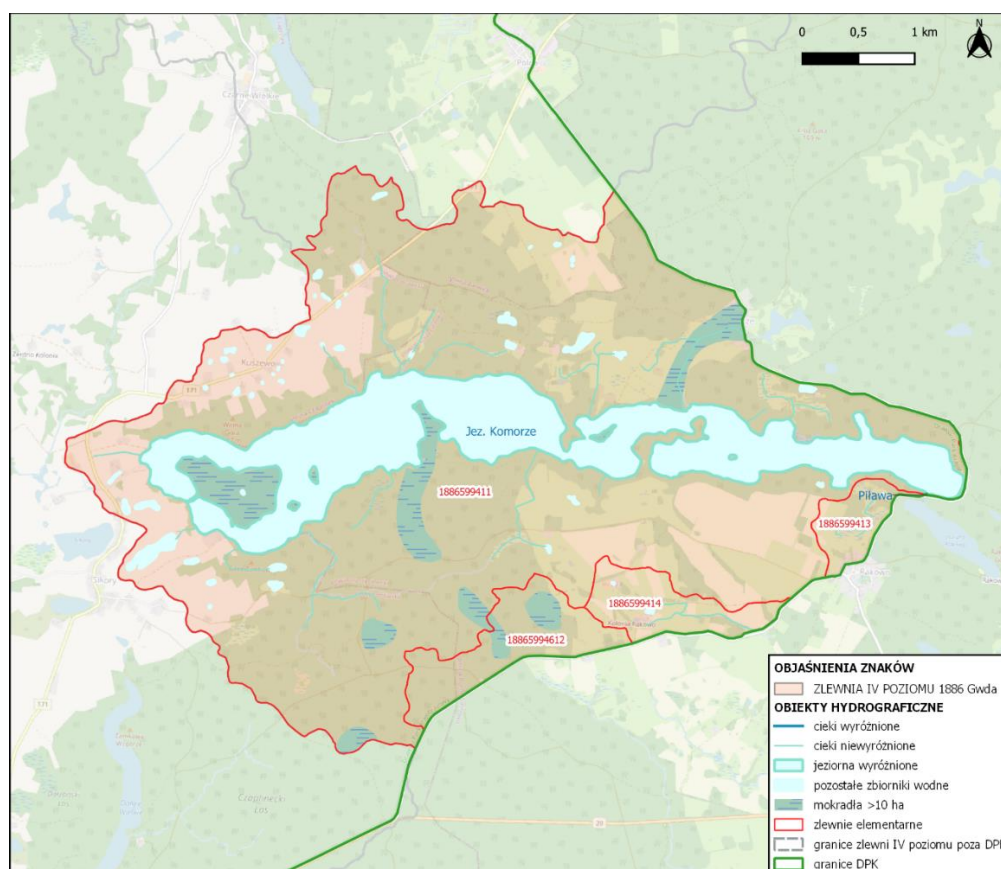
Zlewnia Gwdy z Piławą zajmuje powierzchnię 4962,1 km², z czego na obręb parku przypada 23,0 km² czyli 6,0% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k znajduje się tutaj 1 ciek główny – rzeka Piława oraz 1 jezioro – Komorze, do którego spływają krótkie strugi. Zgodnie z Bazą danych obiektów topograficznych BTOD 10k występuje tu dodatkowo 49 małych zagłębień wypełnionych wodą, o łącznej powierzchni 17,5 ha. Zestawiając wszystkie zbiorniki wodne, występuje tu 1 większe – jezioro Komorze o powierzchni równej 391,3 ha, 3 zbiorniki wodne od 1 do 5 ha oraz 46 poniżej 1 ha. W granicach parku zanotowano 4 zlewnie elementarne. W tabeli 8 zestawiono zlewnie elementarne należące do zlewni nr id 1886, zajmujące w parku powierzchnię od największej do najmniejszej.

Tabela 8 Zlewnie elementarne zlewni Gwda (1886) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Zlewnia jez. Komorze	1886599411	2097,89
Dopływ z Kolonii Rakowa	18865994612	97,85
Dopływ z jez. Lubicko Wielkie	1886599414	67,28
Piława od jez. Komorze do dopł. Z jez. Lubicko Wielkie	1886599413	38,79

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Na rycinie 7 przedstawiono zarys sieci hydrograficznej zlewni Gwdy w DPK.

Rycina 7 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Gwdy w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Zlewnia jeziora Komorze zajmuje największą część zlewni Gwdy, spośród tych przypadających na Drawski Park Krajobrazowy. Centrum zajmuje Jez. Komorze, z którego początek w jego południowo-wschodniej części bierze rzeka Piława, mająca w granicach parku zaledwie 435 m długości. Odpływa w kierunku południowo-zachodnim, by dopiero poza granicami DPK zmienić swój kierunek na wschodni, zbliżony do równoleżnikowego, a następnie znów głównie na południowo-zachodni. W jej północnej części występują małe zagłębienia śródleśne. Sieć rzeczna jest rzadka, do jeziora Komorze uchodzi jedynie kilkanaście małych, rozproszonych, stałych cieków o szerokości poniżej 5 m. Charakterystycznym jest strumień występujący w północno-zachodniej części, który swoje źródło bierze w śródleśnym jeziorku. Przy południowych granicach parku występują jeszcze trzy zlewnie elementarne: zachodnie części zlewni Piławy od jez. Komorze do dopływu z jez. Lubicko Wielkie; wyróżniające się początkowym biegiem Piławy i jednym ciekim z kratowymi dopływami oraz północne części zlewni Dopływu z Kolonii Rakowa i Dopływu z jez. Lubicko Wielkie. W zlewni Gwdy w granicach parku, obszary podmokłe zajmują 5% jej powierzchni. Największe skupiska znajdują się na największej wyspie jeziora Komorze - wyspie Wydrzej i zajmują powierzchnię ok. 33 ha. Kolejno powierzchnię ok. 26 ha zajmują mułowiska, namuliska i podmokliska w centralnej części zlewni jeziora Komorze, które reprezentują lasy i zarośla. Dużą część mokradeł stanowią także torfowiska niskie – szuwały wodno i wodno-łądowe w północno-wschodniej części zlewni jeziora Komorze, ok. 17 ha. Według Corine Land Cover (cl2018) użytkowanie zlewni jest leśno-rolnicze. Lasy i ekosystemy semistrukturalne zajmują tu 48%, 34% tereny rolne, a obszary wodne i podmokłe 18 %. Najważniejsze miejscowości to Komorze i Kuszewo.

Jezioro Komorze

Jezioro Komorze jest to jezioro rynnowe ułożone równoleżnikowo, z dobrze wykształconą i rozwiniętą linią brzegową oraz z wysokimi i stromymi brzegami. Sprzyja to dużemu osłonięciu jeziora. Nad jego brzegami położone są miejscowości Rakowo, Komorze i Sikory. Posiada liczne zatoczki. Alimentacja jeziora następuje głównie ze źródeł podziemnych (Puchalski, 1998). Jego maksymalna długość wynosi 7,6 km, a szerokość maksymalna 1 km. Jezioro jest głębokie, stratyfikowane i o niskiej trofii.

7.1.3. Charakterystyka zlewni rzeki Dębicy do Karsiny (id 4441)

Zlewnia zajmuje powierzchnię 74,2km², z czego na obręb parku przypada 26,3 km² czyli 6,9% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k znajduje się tutaj 1 ciek główny-rzeka Dębica . Sieć rzeczna uzupełniają pomniejsze cieki bez nazwy, dopływające do

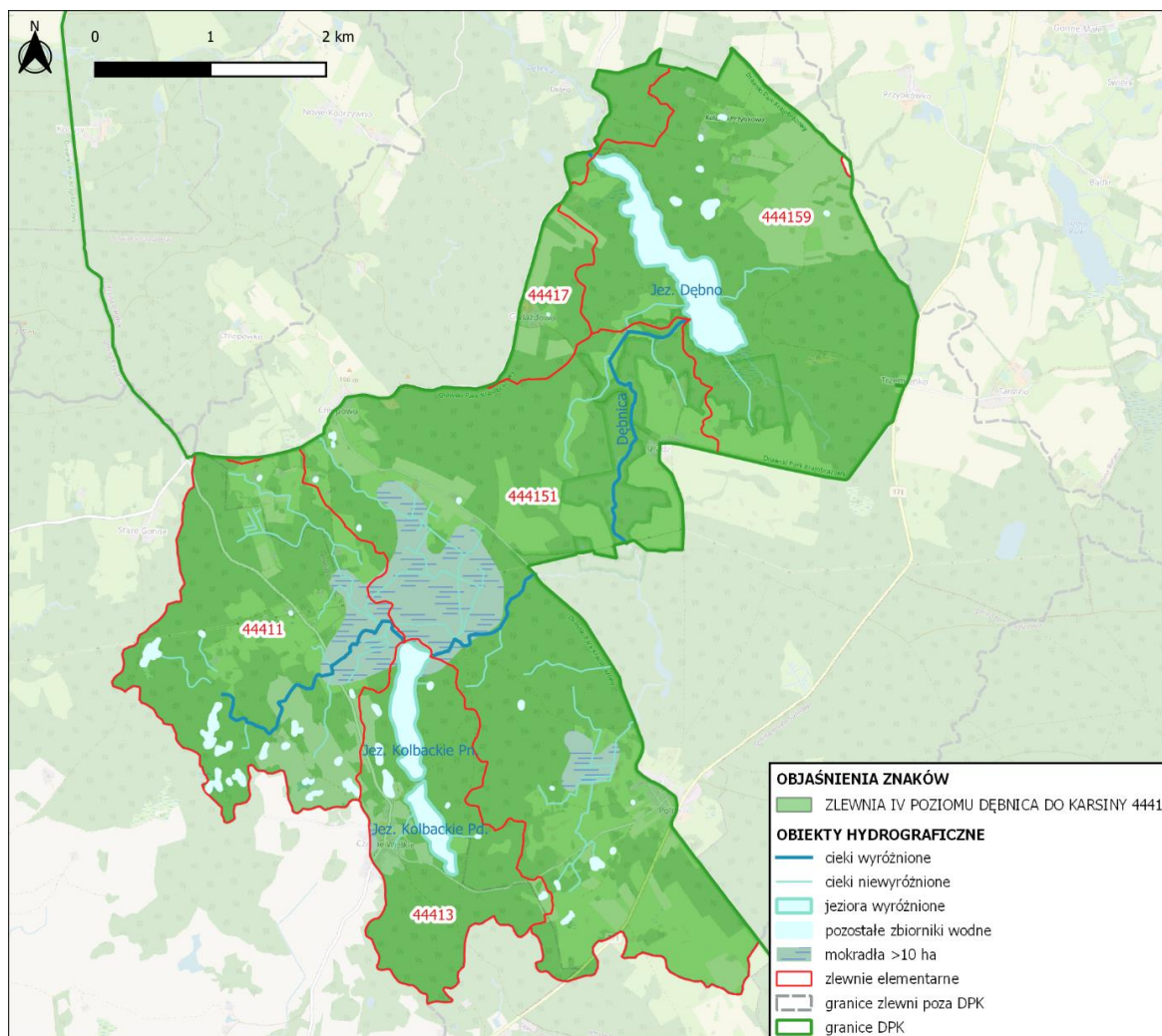
Dębnicy w sposób dendryczny. Większe skupisko strug znajduje się również przy m. Polne, gdzie uchodzą w sposób koncentryczny do podmokłego zagłębienia terenu. W zlewni znajdują się 3 jeziora: Kolbackie Południowe, Kolbackie Północne i Dębno, o łącznej powierzchni 90,7 ha. Według BDOT 10k występuje tu 46 mniejszych zbiorników wodnych o łącznej powierzchni ok. 14 ha. Łącznie występują tu 3 jeziora >10 ha do 55 ha, 4 zbiorniki wodne od 1-2 ha oraz 42 <1 ha. W granicach zlewni w parku występują 4 zlewnie elementarne. W tabeli 9 zestawiono zlewnie elementarne należące do zlewni nr id 4441.

Tabela 9 Zlewnie elementarne zlewni Dębnica do Karsiny (4441) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	Id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Dębnica od jez. Kolbackiego Pn. do jez. Dębno	444151	1053,05
Zlewnia jez. Dębno	444159	680,08
Dębnica do jez. Kolbackiego Pn.	44411	494,55
Zlewnia jez. Kolbackiego Pn.	44413	294,98
Dębnica od jez. Dębno do Lubiatówki (p)	44417	111,99

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 8 przedstawia sieć hydrograficzną zlewni w granicach DPK.

Rycina 8 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębicy do Karsiny w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Największą zlewnią elementarną zlewni Dębnicy do Karsiny w DPK jest położona w częściach centralnych zlewnia Dębnica od jez. Kolbackiego Pn. do jez. Dębno, a następnie sama zlewnia jeziora Dębno. Rzeka Dębnica bierze swój początek z jeziora Kolbackiego. Ono natomiast zasilane jest trzema ciekami: spod wsi Chłopowo, Stare Gonne i Czarne Wielkie, które należą do zlewni Dębnicy od jez. Kolbackiego Pn. do jez. Dębno. W górnej części tego odcinka rzeka płynie szybkim nurtem po kamienisto-żwirowym dnie w naturalnie wciętej, przełomowej głębokiej dolinie o zalesionych stokach, w dolnej części skanalizowanym korytem płynie przez zmeliorowane łąki (Puchalski, 1998). Jezioro Dębno położone jest na zachód od osi zlewni Jez. Dębno. Południowe części to tereny źródłiskowe cieków niewyróżnionych. Zlewnia jeziora Kolbackiego Pn. jest zlewnią samodzielną. W zlewni Dębnicy do Karsiny w granicach parku, obszary podmokłe zajmują ok. 7% jej powierzchni. Największy obszar stanowią mułowiska, namuliska i podmokliska na północ od jeziora Kolbackiego, a roślinność reprezentują szuwały. Na wschód od jeziora Kolbackiego występuje obszar torfowisk niskich ze zbiorowiskami łąk wilgotnych. Według Corine Land Cover (clc2018) użytkowanie zlewni jest głównie leśne. Lasy i ekosystemy semistrukturalne zajmują tu 68%, tereny rolne 27%, a obszary wodne i podmokłe 4 %. Najważniejsze miejscowości to Chłopowo, Czarne Wielkie, Polne, Gwiazdowo oraz Uradz.

Jezioro Dębno

Jezioro Dębno jest to jezioro polodowcowe, z głęboko wciętą rynną, z wysokimi i rozwiniętymi brzegami. Jest jeziorem przepływowym, którego nadbrzeże porasta las mieszany. Maksymalna długość jeziora wynosi 2,2 km a maksymalna szerokość 0,4 km. Jest zatem dość wąskim i długim zbiornikiem wodnym. Lokalnie nosi nazwę jezioro Damskie.

Jezioro Kolbackie

Jezioro Kolbackie (nazywane również Kołbackim) to jezioro rynnowe składające się z dwóch basenów, północnego i południowego, który łączy krótki ciek. Jego długość maksymalna wynosi 2,0 km, a szerokość maksymalna 0,3 km. Głębokość średnia wynosi 1,8 m, a maksymalna 4,8 m.

7.1.4. Charakterystyka zlewni Karsina (id 4442)

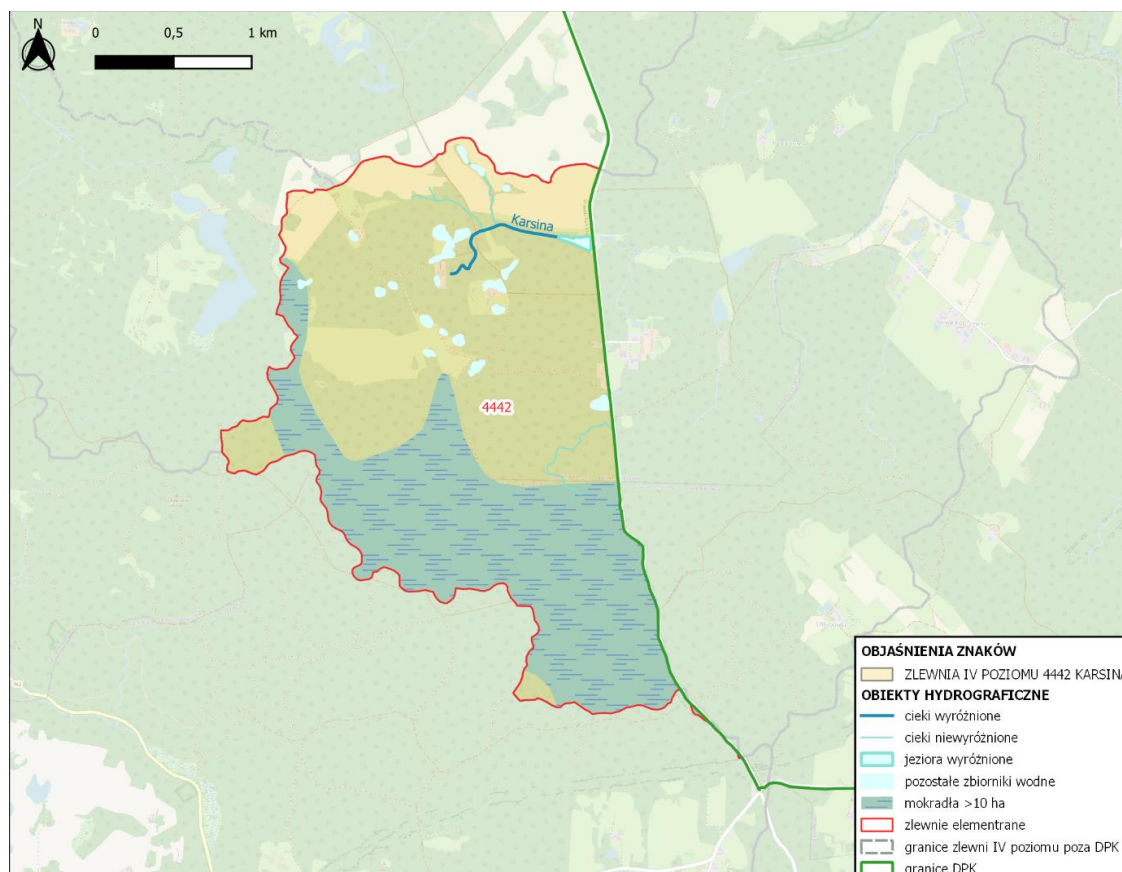
Zlewnia zajmuje powierzchnię ok. 21 km², z czego na obręb parku przypada 6,1 km² czyli 1,6% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k znajduje się tutaj 1 ciek główny – rzeka Karsina, której długość całkowita wynosi 8,7 km, a w granicach parku 1,2 km. W części zlewni przypadającej na park znajduje się jeszcze kilka cieków bez nazwy, uchodzących do rzeki głównej.. Występuje tu tu 1 jezioro przez które przepływa Karcina, przy granicy Parku oraz 19 mniejszych zbiorników wodnych łączna ich powierzchnia to 5,5 ha. Łącznie wśród jezior 2 mają powierzchnię niewiele ponad 1 ha, natomiast pozostałe to niewielkie zbiorniki wodne <1 ha. W granicach zlewni mieści się tylko jedna zlewnia elementarna. W tabeli 10 zestawiono jej charakterystyki.

Tabela 10 Zlewnia elementarna w zlewni Karsina (4442) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	Id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Karsina	4442	612,99

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 9 przedstawia zarys sieci hydrograficznej zlewni Karsiny w DPK.

Rycina 9 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Karsiny w granicach DPK,
źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Zlewnia Karsiny zajmuje północne strefy w DPK. Na tle pozostałych zlewni elementarnych parku szczególnie się nie wyróżnia. Swoje źródło ma tu rzeka Karsina, na gruntach ornych w pobliżu miejscowości Kocury. Rzeka płynie wąską i głęboko wciętą doliną (Komentarz do mapy hydrograficznej, arkusz N-33-81-C Połczyn Zdrój). Część zlewni mieszcząca się w parku to jej południowo-zachodnie strefy. Według MPHP 10k niewielkie zbiorniki wodne znajdują się w centralnej i północnej części zlewni w granicach parku. Dużą część tego obszaru stanowią mokradła, które zaklasyfikowane są do typu mułowiska, namokliska i podmokliska. Zajmują 39,5% analizowanej zlewni i znajdują się w części południowej. Jest to zlewnia rolnicza w północnych i środkowych częściach, w południowych leśna. Według Corine Land Cover (clc2018) tereny rolne zajmują tu 58%, lasy i ekosystemy semistrukturalne 42%. Dział wodny przebiega niemal równoległe do doliny cieków głównego – Dębnicy.

7.1.5. Charakterystyka zlewni Dębica od Karsiny do Bliskiej Strugi (id 4443)

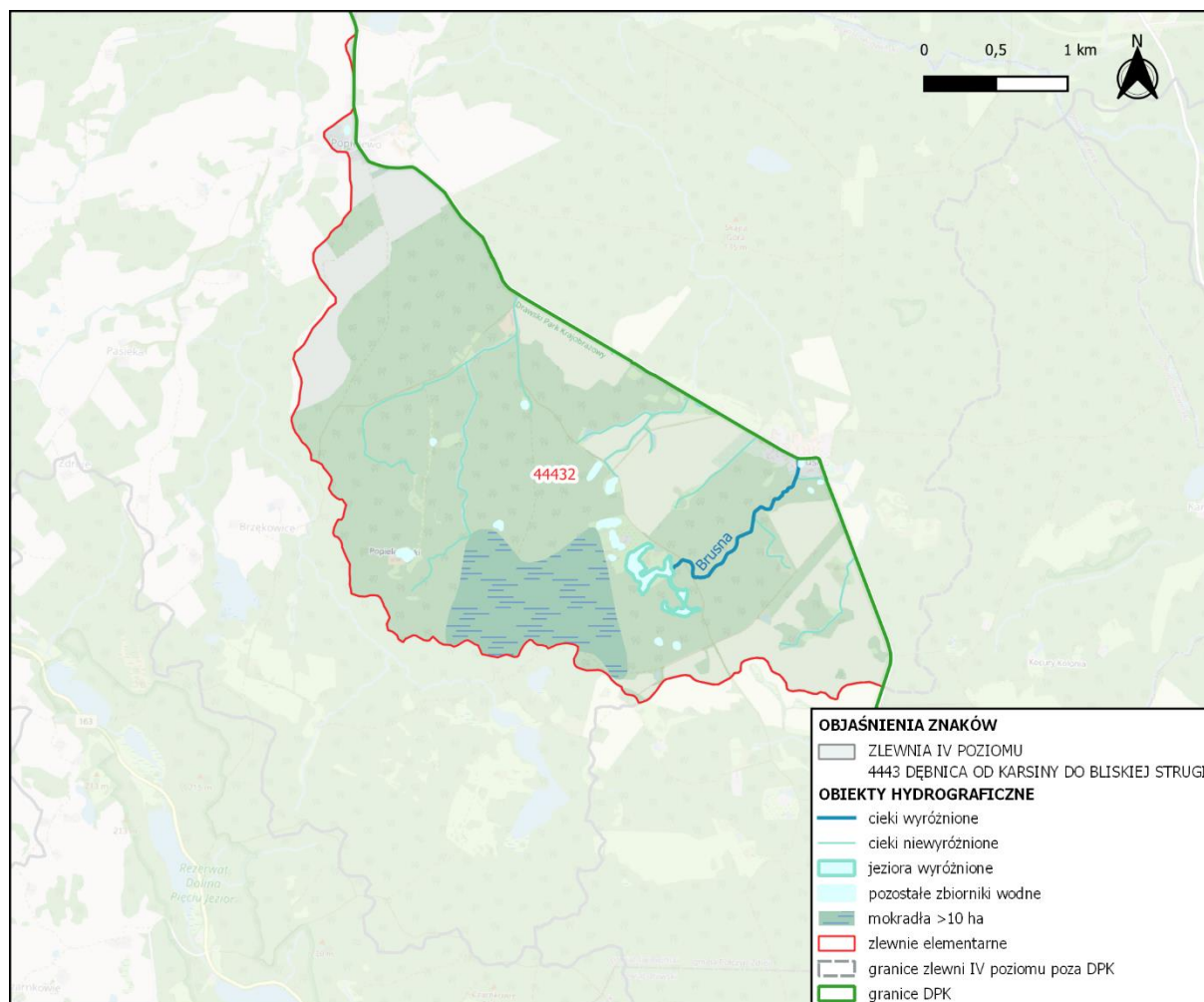
Zlewnia zajmuje powierzchnię ok. 74,2 km², z czego na obręb parku przypada 8,8 km² czyli 2,3% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k znajduje się tutaj 1 ciek główny – rzeka Brusna, której długość całkowita wynosi 7,2 km, a w granicach parku 1,6 km. W części zlewni przypadającej na park znajduje się jeszcze kilkanaście cieków pozostałych, bez nazwy. Występuje tu 1 jezioro o powierzchni 6,0 ha. Według BDOT 10k znajduje się tu jeszcze 16 mniejszych zbiorników wodnych, o łącznej powierzchni 3,0 ha. Żaden nie przekracza powierzchni 1 ha, są więc to niewielkie naturalne zagłębienia wypełnione wodą. Znajdują się głównie na terenach leśnych, ale również na gruntach ornych. W granicach zlewni mieści się tylko jedna zlewnia elementarna. W tabeli 11 zestawiono jej charakterystyki.

Tabela 11 Zlewnia elementarna w zlewni Dębica od Karsiny do Bliskiej Strugi (4443) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	Id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Brusna	44432	882,14

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 10 przedstawia zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębница od Karsiny do Bliskiej Strugi w DPK.

Rycina 10 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębницы od Karsiny do Bliskiej Strugi w granicach DPK,
 źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Dział wodny zlewni Brusny, podobnie jak Karsiny przebiega równoległe do doliny Dębницы. Cieki biorą swój początek w południowej części zlewni w granicach DPK i spływają w kierunku północno-wschodnim. Rzeka Brusna ma swoje źródła w śródleśnym zagłębieniu na w pobliżu miejscowości Brusno. W granicach parku płynie ok. 1,6 km. 9,5% całkowitej powierzchni zlewni Brusny w DPK stanowią mokradła, które zaklasyfikowane są do typu mułowiska, namokliska i podmokliska, a roślinnością je reprezentującą są lasy i zarośla. Występują na południu zlewni, na zachód od obszaru źródłkowego rzeki głównej. W dolnej części znajdują się stawy karpiove (Puchalski, 1998). Granica DPK przebiega niemalże przez środek zlewni elementarnej rzeki Brusny, od miejscowości Popielewo do miejscowości Brusno i dalej w kierunku miejscowości Kocury. Według Corine Land Cover (clc2018), obszar zlewni Brusny w parku, zajmują tereny rolne w 73%, w 27% lasy i ekosystemy semistrukturalne, a tereny antropogeniczne

pokrywają 1% powierzchni zlewni i są to grunty wsi Popielewo. W południowej części zlewni elementarnej użytkowanie jest głównie rolnicze.

7.1.6. Charakterystyka zlewni Bliska Struga (id 4444)

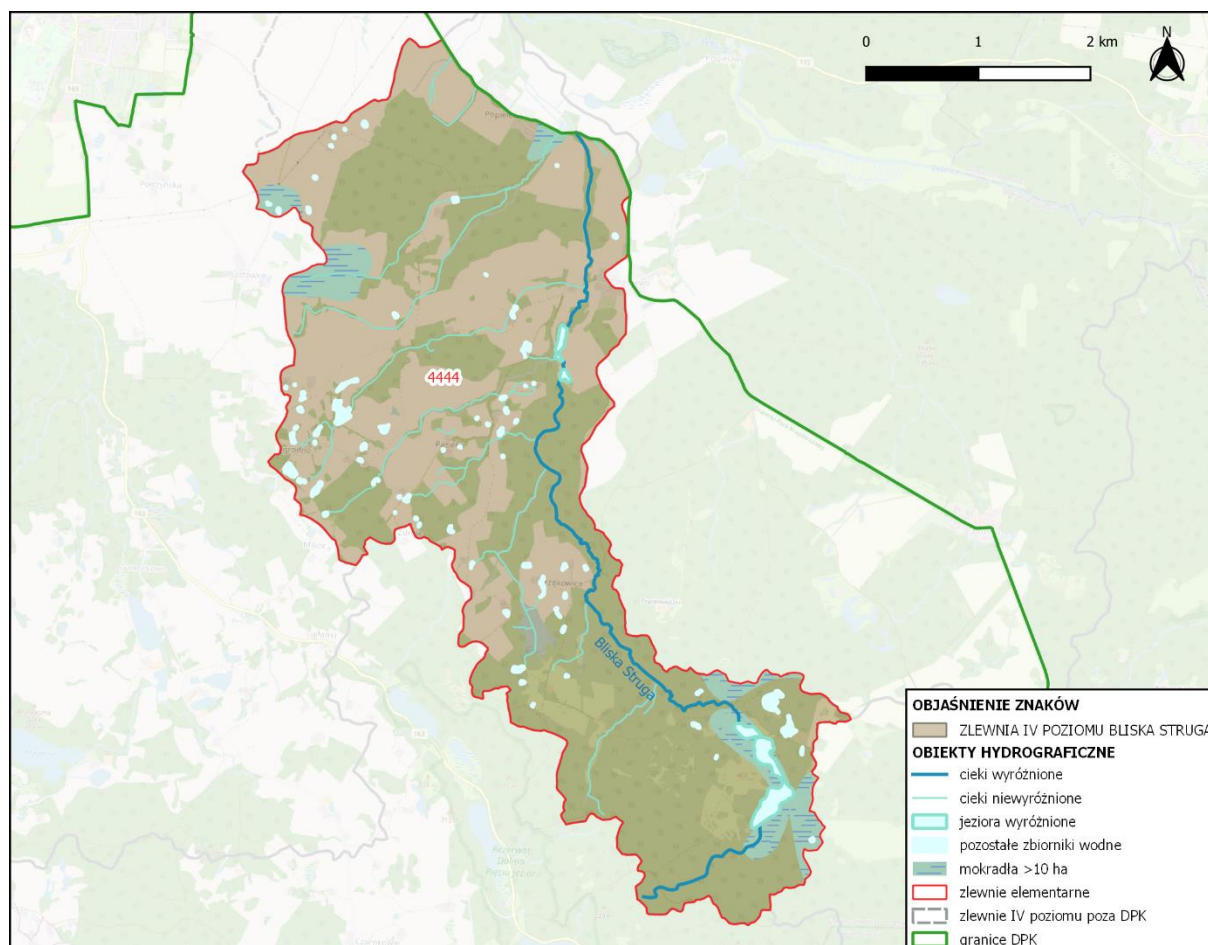
Zlewnia zajmuje powierzchnię ok. 18,3 km², z czego na obręb parku przypada 17,4 km² czyli 4,6% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k znajduje się tutaj 1 ciek główny – rzeka Bliska Struga, której długość całkowita wynosi 10,81 km, a w granicach parku 9,35 km. W części zlewni przypadającej na park znajduje się wiele cieków bez nazwy, spływających w kierunku północno-zachodnim do Bliskiej Strugi, niemalże równoległe do siebie. Występuje tu 5 jezior o łącznej pow. 15,7 ha. Według BDOT 10k występuje tu dodatkowo ok. 75 mniejszych zbiorników wodnych, o łącznej powierzchni 14,5 ha. Łącznie jeden zbiornik ma powierzchnię >10 ha, 5 od 1 do 2 ha, a pozostałe 72 <1 ha. W granicach zlewni mieści się tylko jedna zlewnia elementarna. Jedynie 4% zlewni mieści się granicach parku, jest to obszar ujściowy znajdujący się przy północnych krańcach zlewni. W tabeli 12 zestawiono jej charakterystyki.

Tabela 12 Zlewnia elementarna w zlewni Bliska Struga (4444) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	Id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Bliska Struga	4444	1 747,16

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 11 przedstawia zarys sieci hydrograficznej zlewni Bliskiej Strugi w DPK.

Rycina 11 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Bliskiej Strugi w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Zlewnia rzeki Bliskiej Strugi w parku ma wydłużony kształt. Cechą ją wyróżniającą jest asymetria. Bliska Struga bierze swój początek na wzgórzach morenowych niedaleko Rezerwatu Doliny Pięciu Jezior, na południe od Brzękovic. Początkowo płynie zabagnioną doliną w kierunku północno-wschodnim, następnie zmienia kierunek na północno-zachodni, a kolejno niedaleko m. Pasięka na północny. Rzeka przebiega wzdłuż wschodnich granic zlewni, a jej dopływy biorą swój początek w okolicach wododziału, nie tylko czwartego rzędu ale i pierwszego – podobnie jak w przypadku Brusny i Karsiny. Działy te przebiegają równolegle do doliny Dębnicy. Użytkowanie zlewni jest podzielone niemal równomiernie na rolnicze i leśne, a układ pól i lasów jest mozaikowy. Dolina ciekuro porośnięta jest lasami liściastymi. Według Corine Land Cover (clc2018) tereny rolne zajmują tu 51%, lasy i ekosystemy semistrukturalne 48%, a tereny antropogeniczne 1%, które stanowi zabudowa miejska luźna Popielewa. Zlewnia w części południowej jest węższa i pokryta głównie lasami, w części północnej rozszerza się i zajęta jest głównie przez tereny rolnicze, choć dużą część stanowią również płaty lasów mieszanych i iglastych. Mokradła w opisywanej części zlewni zajmują powierzchnię 5,9%. Największe

obszary reprezentują lasy i zarośla należące do mułowisk, namulisk i podmoklik znajdujące się w północno-zachodniej części zlewni niedaleko Ogartówka oraz torfowiska niskie, tj. łąki wilgotne w dolinie w początkowym biegu Bliskiej Strugi. Licznie występują tu zbiorniki śródpolne (Puchalski, 1998). Większe miejscowości obszaru to Popielewko, Popielewo, Pasieka, Ogrodno, Zdroje, Brzękowice.

7.1.7. Charakterystyka zlewni Dębica od Bliskiej Strugi do Odpustu (id 4445)

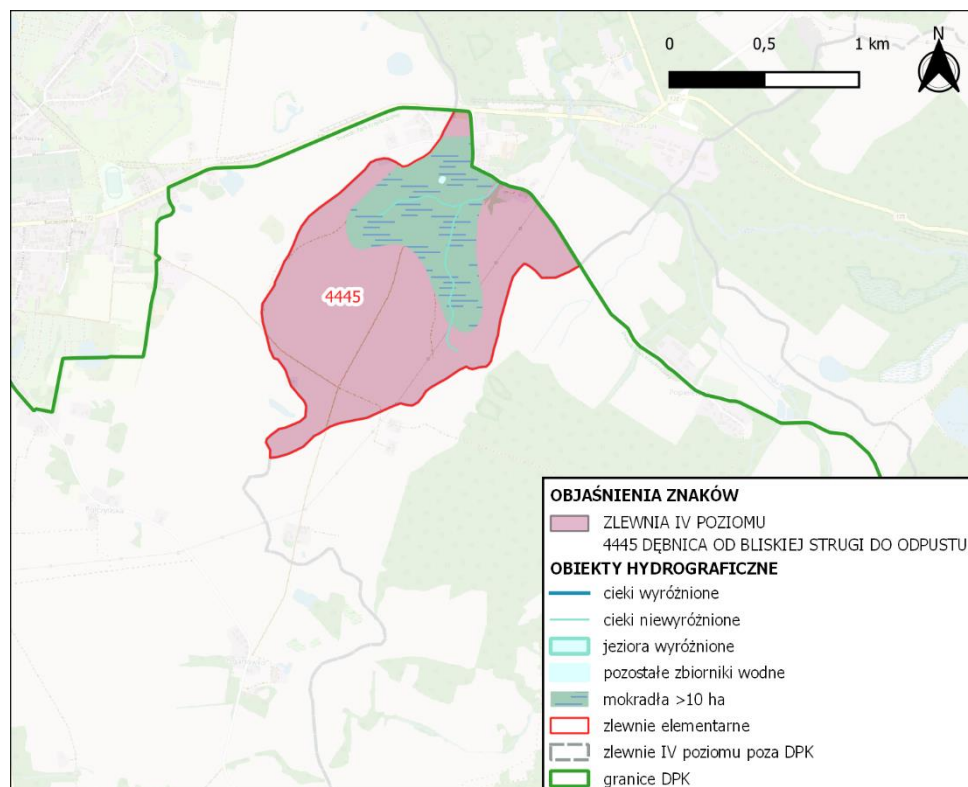
Zlewnia zajmuje powierzchnię ok. 4,2 km², z czego na obręb parku przypada 1,6 km² czyli 0,4% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k, w części zlewni przypadającej na park znajdują się 3 niewielkie cieki, z tego dwa dopływają do cieku stałego uchodzącego do Dębicy w pobliżu Ogartowa. Wyróżnia się tu jedynie 1 zbiornik wodny, o powierzchni 0,3 ha, w pobliżu Ogartowa. W granicach parku znajduje się południowa część zlewni elementarnej, której charakterystyki zestawiono w tabeli 13.

Tabela 13 Zlewnia elementarna w zlewni Dębica od Bliskiej Strugi do Odpustu (4444) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	Id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Dębica od Bliskiej Strugi do Odpustu	4445	157,24

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 12 przedstawia zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębnicy od Bliskiej Strugi do Odpustu w DPK.

Rycina 12 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębicy od Bliskiej Strugi do Odpustu w granicach DPK,

źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Dębica od Bliskiej Strugi do Odpustu jest to najmniejsza zlewnia 4 poziomu w granicach parku i nie wyróżnia się na tle innych zlewni. W północnej części zlewni w granicach parku, występują obszary podmokłe, zajmujące 26% powierzchni tego terenu. Według Corine Land Cover (clc2018), w granicach DPK jest to zlewnia typowo rolnicza. Tereny rolne zajmują 93%, natomiast pozostałe 7% stanowią tereny antropogeniczne, do których należy zabudowa wsi Ogartowo.

7.1.8. Charakterystyka zlewni Wogry (id 4448)

Zlewnia zajmuje powierzchnię ok. 68,8 km², z czego na obręb parku przypada 30,78 km² czyli 8,0% powierzchni ogólnej DPK. Według MPHP 10k, w części zlewni przypadającej na park znajdują się 2 cieki główne: Wogra wraz z Dopływem spod Zajączkowa, które mają odpowiednio: długość całkowitą 15,1 km i 6,4 km, a w parku 6,75 km i 3,46 km. Występuje tu gęsta sieć rzeczna mniejszych dopływów - cieków stałych o szerokości poniżej 5 m o dencentrycznym układzie, uchodzących do Wogry. Występuje tu 7 jezior, w tym jezioro Kłokowskie, jezioro Wogra (sztuczny zalew), 3 zbiorniki na Wogrze

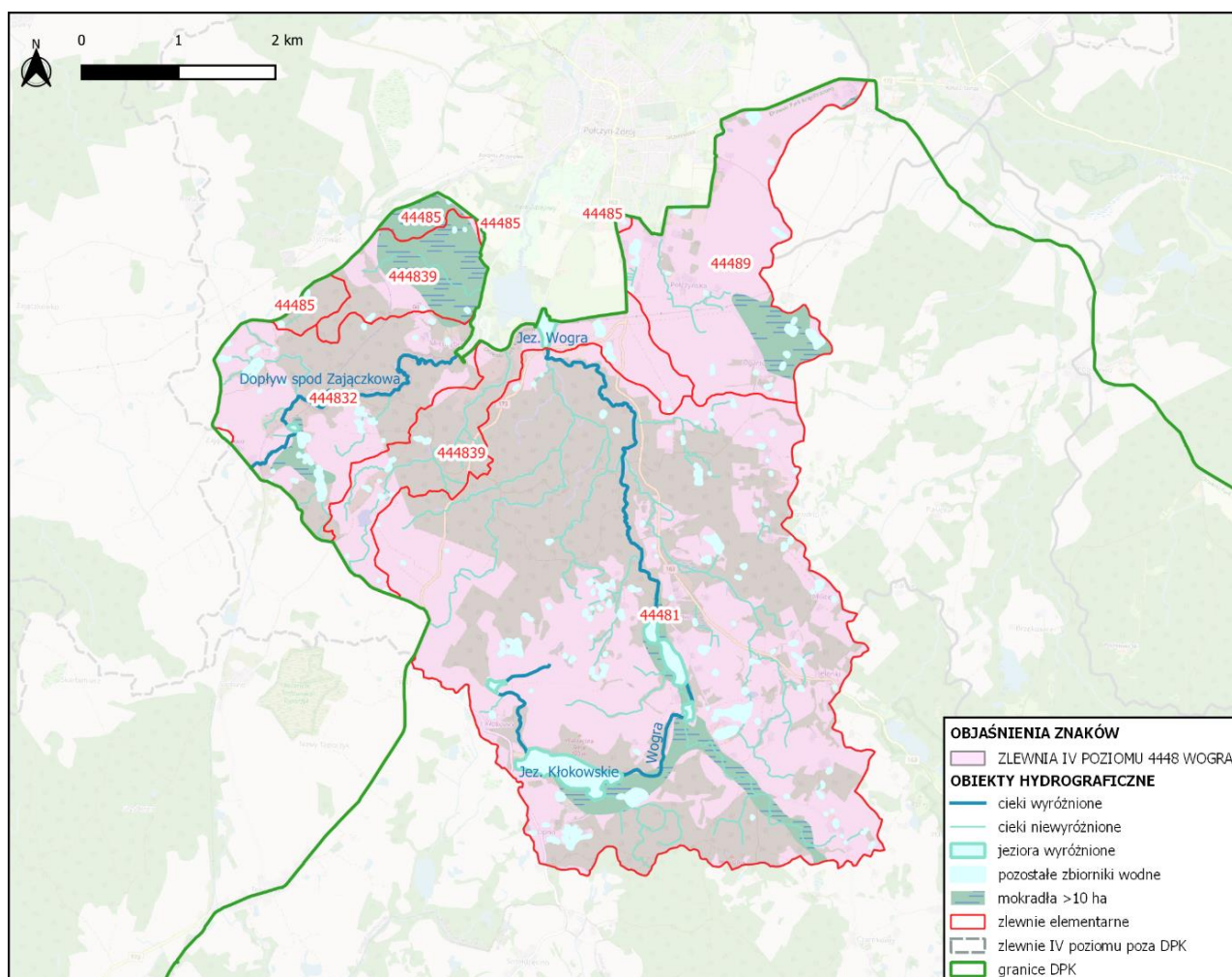
w Gaworkowie i 1 zbiornik na Dopływie spod Zajączkowa. Według BDOT 10k znajduje się tu dodatkowo ok. 178 małych zbiorników wodnych, o łącznej powierzchni ok. 46 ha. Pod względem wielkości występuje tu 1 jezioro >20 ha – Jezioro Kłokowskie, 2 od 4 do 7 ha (w tym część zbiornika retencyjnego Wogra), 15 powyżej 1 do 4 ha, oraz 166 <1 ha. W tabeli 14 zestawiono zlewnie elementarne należące do zlewni nr id 4448, zajmujące w parku powierzchnię od największej do najmniejszej.

Tabela 14 Zlewnia elementarna w zlewni Wogra (4448) w DPK

Nazwa zlewni elementarnej	Id zlewni	Powierzchnia w granicach DPK [ha]
Wogra do jez. Wogra	44481	1 912,22
Wogra od dopł. z Ludzicka do ujścia	44489	379,19
Bezpośrednia zlewnia jez. Wogra	444839	373,52
Dopływ spod Zajączkowa	444832	364,58
Wogra od jez. Wogra do dopł. z Ludzicka	44485	50,80

źródło: oprac. własne na podstawie MPHP 10k

Rycina 13 przedstawia zarys sieci hydrograficznej zlewni Wogry w DPK.

Rycina 13 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Wogry w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k

Największą część zlewni 4448 zajmuje zlewnia Wogra do jez. Wogra, która całkowicie zawiera się w granicach DPK. Zlewnia jest rozległa, w jej centralnych częściach znajdują się tereny źródliskowe Wogry, które znajdują się na gruntach pokrytych przez łąki i pastwiska. Wogra bierze początek z małych cieków płynących przez małe jezioro bez nazwy (Puchalski 1998). Płyńe głęboko wciętą doliną (Komentarz do mapy hydrograficznej, arkusz N-33-81-C Połczyn Zdrój). Następnie wpływa do Jez. Kłokowskiego w południowej części zlewni między miejscowościami Kłokowo a Lipno. Na południe od Wiatracznej Góry (203 m n.p.m.). wypływa z jeziora położonego w równoleżnikowej rynnie i podmokłą doliną płynie w kierunku północno-wschodnim, docierając do zbiorników wodnych w Gaworkowie. Wypływając z nich płynie południkowo w obszarze leśnym. Kolejno Wogra wpływa do jeziora Wogra, a zbiornik ten wyznacza granicę DPK. Zlewnia bezpośrednia jeziora Wogra ma kształt zbliżony do pochylonej litery T, w zdecydowanej większości należy do DPK, lecz wyłączona jest z niego jej centralna część, w której zlokalizowany jest połączony z jez. Wogra odcinkiem rzeki zbiornik retencyjny „Połczyn Zdrój”. Wąska strefa południowa nachylona jest w kierunku północno-wschodnim, w części wschodniej znajduje się duży obszar mokradłowy. Znajdują się tu miejscowości Górki, Borkowo, Nowe Borne. W granicach parku mieści się również południowa część zlewni Wogry od dopływu z Ludzicka do ujścia, w okolicy miejscowości Ogartówko i Połczyńska. Zlewnia Dopływu spod Zajączkowa w DPK zajmuje sfery północne zlewni Wogry i obejmuje środkowy bieg rzeki. Większe miejscowości to Zajączkowo i Międzyborze. Obszary mokradłowe zajmują 7,9% powierzchni całkowitej zlewni 4448 Wogra, a jego ich największe areale znajdują się w okolicach wspomnianego już Międzyborza, Ogartówka oraz w dolinie Wogry, w jej górnym biegu. Według Corine Land Cover (clc2018) użytkowanie zlewni jest rolniczo-leśne. Tereny rolne zajmują tu 57%, lasy i ekosystemy semistrukturalne 41%, a obszary wodne zarówno jak tereny antropogeniczne 1%. W granicach parku Wogra ma długość ok. 9,7 km natomiast Dopływ spod Zajączkowa ok. 4 km.

Jezioro Kłokowskie

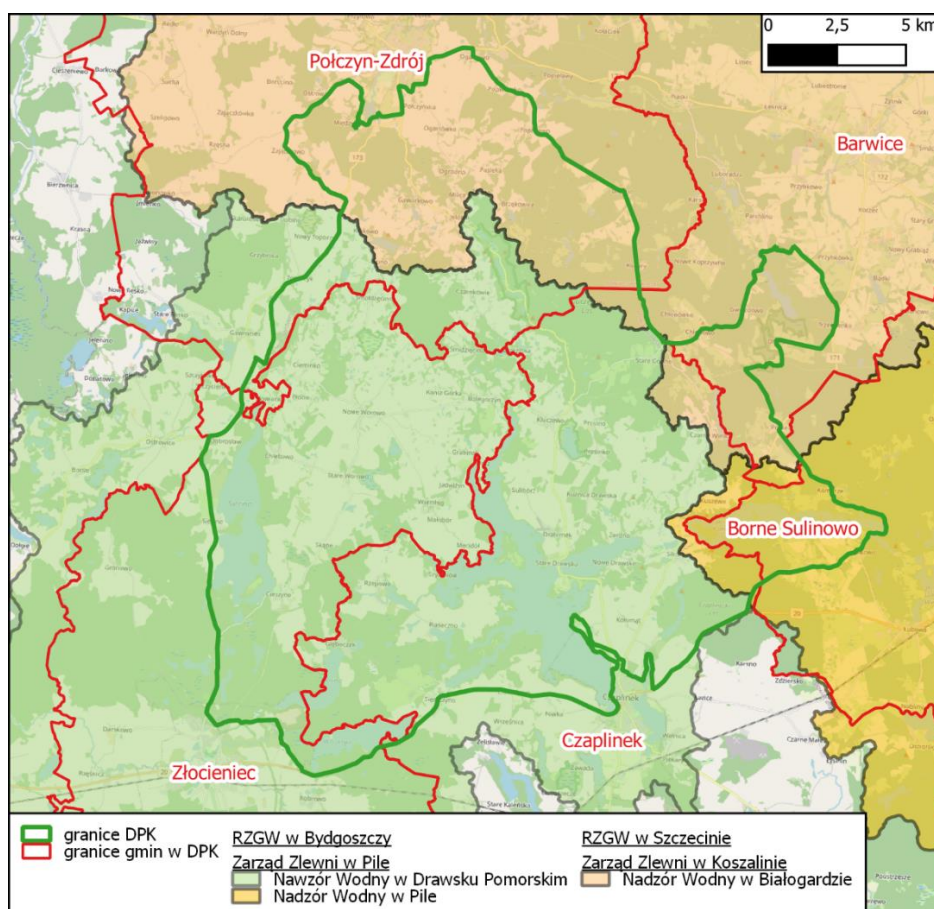
Jezioro rynnowe, przepływowe o maksymalnej długości 1,1 km i maksymalnej szerokości 0,34 km. Nazwa związana jest z osadą Kłokowo. Wysokość zwierciadła wody określa się na 154,5 m n.p.m.

7.2. Struktura władania wodami

7.2.1. Struktura władania wodami płynącymi

Zgodnie z zapisami art. 212 pkt. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne: „Prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa wykonują: 1) Wody Polskie - w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych.” Zgodnie z Art. 240 ust. 3 pkt. 9 prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami pełni odpowiedni Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej.

Drawski Park Krajobrazowy znajduje się na terenie zarządzanym przez dwa Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej – w Bydgoszczy i Szczecinie. W zakresie RZGW w Bydgoszczy w granicach DPK działania sprawuje Zarząd Zlewni w Pile, do którego należą Nadzór Wodny w Drawsku Pomorskim oraz Nadzór Wodny w Pile. W zakresie RZGW w Szczecinie w granicach DPK jednostką podrzędną jest Zarząd Zlewni w Koszalinie, do którego należy Nadzór Wodny w Białogardzie. Strukturę terenową w odniesieniu do granic parku i gmin przedstawiono na rycinie 14.

Rycina 14 Struktura władania wodami w odniesieniu terenowemu, źródło: oprac. własne na podst. PRG [www.gugik.gov.pl] i przebiegu granic jednostek organizacyjnych [www.kzgw.gov.pl]

Zadania jednostek terenowych zdefiniowane są w Ustawie Prawo wodne w art. 240 ustęp 3-5, odpowiednio dla Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej (RZGW), Zarządów Zlewni (ZZ) i Nadzorów Wodnych (NW). Strukturę organizacyjno-terenową wraz z danymi teleadresowymi zawarto w tabeli 15.

Tabela 15 Dane teleadresowe jednostek organizacyjnych PGW Wody Polskie w DPK

RZGW	ZZ	NW
<p>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy Al. Adama Mickiewicza 15, 85-071 Bydgoszcz tel.: +48 (52) 33 91 100 fax: +48 (52) 33 91 200 e-mail: bydgoszcz@wody.gov.pl</p>	<p>Zarząd Zlewni w Pile ul. Motylewska 7 64-920 Piła tel.: +48 (67) 212 32 44 e-mail: zz-pila@wody.gov.pl</p>	<p>Nadzór Wodny w Drawsku Pomorskim ul. Marynarska 9 78-500 Drawsko Pomorskie tel.: +48 (94) 363 07 53 e-mail: nw-drawskopomorskie@wody.gov.pl</p>
		<p>Nadzór Wodny w Pile ul. Motylewska 7 64-920 Piła tel.: 606 774 122 tel.: +48 (67) 212 32 44 e-mail: nw-pila@wody.gov.pl</p>
<p>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie ul. Tama Pomorzańska 13A 70-030 Szczecin tel.: +48 (91) 44 11 200 fax: +48 (91) 44 11 300 tymczasowy nr kom.: 532 032 934 e-mail: szczecin@wody.gov.pl</p>	<p>Zarząd Zlewni w Koszalinie ul. Zwycięstwa 111 75-601 Koszalin tel.: +48 515 053 460 e-mail: zz-koszalin@wody.gov.pl</p>	<p>Nadzór Wodny w Białogardzie ul. Sikorskiego 25 B 78-100 Białogard tel.: 516 126 703 e-mail: nw-bialogard@wody.gov.pl</p>

Wody płynące administrowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy

WODY W ZARZĄDZIE ZLEWNI W PILE

Nadzór Wodny w Drawsku Pomorskim

Nadzór Wodny w Drawsku Pomorskim obejmuje swoim zasięgiem terytorialnym większość obszaru Drawskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on cieki na terenie gminy Złocieniec i północno-zachodniej części gminy Czaplinek. Na terenie tej struktury znajdują się następujące rzeki wraz z dopływami oznaczonymi na Mapie Podziału Hydrograficznego Polski jako cieki stałe: Dopływ z Jeziora Czaplino, Drawa, Miedznik, Rakoń, a także cieki stałe stanowiące dopływy jezior: Barczaka, Długiego, Dłusko, Dołgie Wielkiego, Drawsko, Głębokiego, Krąg, Krosino, Krzywego, Morzysław, Nowoworowskiego, Okole Wielkie, Prosino, Rzepowskiego, Siecino, Sikory, Skąpego, Wilczkowo i Żerdno. Ponadto obejmuje on pozostałe cieki stałe, w tym zasilające jeziora bez nazwy.

Nadzór Wodny w Pile

Nadzór Wodny w Pile obejmuje swoim zasięgiem terytorialnym wschodni skraj Drawskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny na terenie Gminy Borne Sulinowo oraz na małe fragmenty Gminy Barwice i Czaplinek. Na jego terenie znajduje się rzeka Piława oraz cieki stałe zasilające jezioro Komorze, a także pozostałe cieki stałe, w tym zasilające jeziora bez nazwy.

Wody płynące administrowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie

WODY W ZARZĄDZIE ZLEWNI W KOSZALINIE

Nadzór Wodny w Białogardzie

Nadzór Wodny w Białogardzie obejmuje swoim zasięgiem terytorialnym północną i północno-wschodnią część Drawskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny na terenie Gminy Połczyn Zdrój, Barwice oraz na małym fragmencie Gminy Czaplinek. Na jego terenie znajdują się następujące rzeki: Dopływ spod Zajączkowa, Wogra, Bliska Struga, Brusna, Karsina i Dębica wraz z dopływami o charakterze cieków stałych oraz cieki stałe zasilające jeziora: Kolbackie Północne i Południowe, Dębno i Kłokowskie oraz pozostałe cieki stałe, w tym zasilające jeziora bez nazwy.

7.2.2. Struktura władania i użytkowania zbiorników wodnych

Zbiorniki wodne we władaniu PGW Wody Polskie

Zbiorniki wodne o charakterze śródlądowych wód płynących

Zgodnie z zapisem art. 211 ust. 2. Ustawy Prawo Wodne własność Skarbu Państwa stanowią m.in. śródlądowe wody płynące, definiowane art. 22 pkt 2. tejże Ustawy w brzmieniu: „Śródlądowymi wodami płynącymi są wody w: [...] jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym albo okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych”. Zgodnie z art. 212 prawa właścicielskie do tych wód w imieniu Skarbu Państwa pełnią Wody Polskie, a konkretnie odpowiedni Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej. Zestawienie jezior na terenie DPK z położeniem w strukturze Wód Polskich zawiera tabela 16.

Tabela 16 Jeziora we władaniu PGW Wody Polskie w DPK

RZGW	Zarząd Zlewni	Nadzór Wodny	Zbiorniki wodne
Bydgoszcz	Piła	Drawsko Pomorskie	Jezioro: Barczaka, Długie, Dłusko, Dołgie Wielkie, Drawsko, Głębokie, Krąg, Krosino, Krzywe, Morzysław, Nowoworowskie, Okole Wielkie, Okółko, Pławno, Prosino, Rzepowskie, Siecino, Sikory, Skąpe, Wilczkowo i Żerdno. Zbiorniki wodne: w źródle rzeki Rakoń, na Drawie w Prosinku przy drodze do Kluczewa poniżej Jeziora Prosino.
		Piła	Jezioro: Komorze
Szczecin	Koszalin	Białogard	Jezioro: Dębno, Kłokowskie, Kołbackie Południowe, Kołbackie Południowe Zbiorniki: na rzece Brusna w m. Brusno, na Wogrze przy byłym PGR Kłokowo, trzy zbiorniki na Wogrze w Gaworkowie, w źródłach rzeki Brusna

Zbiorniki wodne bezodpływowe

Prawa właścicielskie do jezior bezodpływowych na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego pełni odpowiedni Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej. Zestawienie jezior z położeniem w strukturze Wód Polskich w granicach DPK zawiera tabela 17.

Tabela 17 Zbiorniki bezodpływowe we władaniu PGW Wody Polskie w DPK

RZGW	Zarząd Zlewni	Nadzór Wodny	Zbiorniki wodne
Bydgoszcz	Piła	Drawsko Pomorskie	Jezioro Czarnówek, Piasecznik Wielki

Zbiorniki wodne we władaniu PGL Lasy Państwowe

Zestawienie jezior i zbiorników wodnych we władaniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego zamieszczono w tabeli 18.

Tabela 18 Zbiorniki wodne we władaniu PGL Lasy Państwowe w DPK

Adres leśny	Kod SILP-LAS	Nazwa	Nadleśnictwo	Nazwa
11-04-4-09-128 -j -00	JEZIORO	Jezioro	Czaplinek	-
11-16-1-07-730 -k -00	JEZIORO	Jezioro	Połczyn	-
11-22-1-03-162 -h -00	JEZIORO	Jezioro	Złocieniec	-
11-22-1-03-190 -a -00	JEZIORO P	Jezioro przepływowe	Złocieniec	Morzysław Mały

Zbiorniki wodne ze zorganizowanymi kąpieliskami

Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego znajdują się cztery zaewidencjonowane kąpieliska. Ich zestawienie zawiera tabela 19.

Tabela 19 Zorganizowane kąpieliska na obszarze DPK

Jezioro	Nazwa	Organizator	Adres
Jezioro Żerdno	Camp Drawa na jeziorze Żerdno	CHRIS Turystyka i Rekreacja ul. Kilińskiego 8/2, 05-500 Piaseczno pawel.kozicki@chris.com.pl 798 086 040	Stare Drawsko, woj. zachodniopomorskie, pow. Drawski
Jezioro Drawsko	Kąpielisko Kusy Dwór	TKK Moda Krzysztof Kusa Ośrodek Wypoczynkowy Kusy Dwór 78-550 Czaplinek, ul. Pięciu Pomostów 5 radektkk@wp.pl (94) 375-56-91	Czaplinek, Pięciu Pomostów 5 woj. zachodniopomorskie, pow. Drawski
Jezioro Drawsko	Kąpielisko Drawtur	PTiR Drawtur Sp. z o.o. ul. Pięciu Pomostów 1, 78-550 Czaplinek camping@drawtur.com (94) 375-54-54	Czaplinek, Pięciu Pomostów 1 woj. zachodniopomorskie, pow. Drawski
Jezioro Drawsko	Kąpielisko nad Jeziorem Drawsko przy ulicy Drahimskiej	Gmina Czaplinek ul. Rynek 6, 78-550 Czaplinek lot@czaplinek.pl (94) 375 47 90	Czaplinek, Drahimska woj. zachodniopomorskie, pow. Drawski

7.2.3. Obwody rybackie

Wykaz obwodów rybackich podległych RZGW w Bydgoszczy

Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego znajdują się obwody rybackie podległe RZGW w Bydgoszczy przedstawione w tabeli 20.

Tabela 20 Obwody rybackie podległe RZGW Bydgoszcz w DPK

Nr	Nazwa	Opis
378	Obwód rybacki jeziora Pile na rzece Piława – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody jezior: 1) Komorze Długie wraz z wodami rzeki Piława na odcinku od jej źródeł do osi podłużnej mostu na drodze gminnej Starowice – Nadarzyce, – oraz wody dopływów tych jezior albo tych odcinków cieków.
436a	Obwód rybacki rzeki Drawa – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody rzeki Drawa na odcinku od jej źródeł do osi podłużnej przepustu na drodze powiatowej Kluczewo – Stare Gonno wraz z wodami jej dopływów na tym odcinku, z wyłączeniem wód w granicach rezerwatu przyrody „Dolina Pięciu Jezior”
437	Obwód rybacki jeziora Drawsko na rzece Drawa – Nr 2	Obwód rybacki obejmuje wody jezior: 1) Drawsko, Prosino, Żerdno (Srebrne), Rzepowskie i Krosino wraz z wodami rzeki Drawa na odcinku od osi podłużnej przepustu na drodze powiatowej Kluczewo – Stare Gonno do osi podłużnej mostu na drodze gminnej Budów – Głęboćek, 2) Dołgie Wielkie wraz z wodami cieku bez nazwy na odcinku od miejsca wypływu cieku z Jeziora Dołgie Wielkie do miejsca wpływu cieku do jeziora Drawsko, 3) Sikory Duże i Sikory Małe 4) Piasecznik Wielki – oraz wody dopływów tych jezior albo tych odcinków cieków.
446	Obwód rybacki jeziora Kluczewo na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drawa –	Obwód rybacki obejmuje wody Jeziora Kluczewo (nazwa lokalna) wraz z wodami cieku bez nazwy na odcinku od miejsca wypływu cieku z tego jeziora do osi podłużnej przepustu na drodze powiatowej Kluczewo – Stare Gonno oraz wody dopływów tego

Nr	Nazwa	Opis
	Nr 1	jeziora albo tego odcinka cieku.
447	Obwód rybacki jeziora Kołomąt na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drawa – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody jeziora Kołomąt (nazwa lokalna) wraz z wodami cieku bez nazwy na odcinku od jego źródeł do miejsca wpływu cieku do jeziora Żerdno oraz wody dopływów tego jeziora albo tego cieku.
448	Obwód rybacki jeziora Nowoworowskie na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drawa – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody jeziora Nowoworowskie (Bielińskie) wraz z wodami cieku bez nazwy na odcinku od jego źródeł do linii prostej przechodzącej przez punkty położone na lewym i prawym brzegu tego cieku 200 m poniżej miejsca wypływu cieku z tego jeziora oraz wody dopływów tego jeziora albo tego odcinka cieku.
449	Obwód rybacki jeziora Okole Wielkie na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drawa – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody jeziora Okole Wielkie wraz z wodami cieku bez nazwy na odcinku od linii prostej przechodzącej przez punkty położone na lewym i prawym brzegu tego cieku 200 m poniżej miejsca wypływu cieku z jeziora Okółko do osi podłużnej przepustu na drodze powiatowej Siemczyno – Głębocek oraz wody dopływów tego jeziora albo tego odcinka cieku
450	Obwód rybacki jeziora Dłusko na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drawa – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody jezior: 1) Dłusko wraz z wodami cieku bez nazwy na odcinku od miejsca wypływu cieku z tego jeziora do osi podłużnej przepustu na drodze powiatowej Złocieniec – Siecino, 3) Okółko wraz z wodami cieku bez nazwy łączącego jezioro Okółko z jeziorem Okole Wielkie na odcinku od miejsca wypływu cieku z jeziora Okółko do osi podłużnej przepustu na drodze gminnej biegnącej pomiędzy tymi jeziorami,
453	Obwód rybacki jeziora Siecino na rzece Rakon – Nr 1	Obwód rybacki obejmuje wody jezior: 1) Siecino i Tuczo (Barczaka) wraz z wodami rzeki Rakon na odcinku od jej źródeł do osi podłużnej mostu na drodze powiatowej Złocieniec – Ostrowice, 2) Skąpe i Morzysław (Marcowe) wraz z wodami cieku bez nazwy łączącego te jeziora, z wyłączeniem wód położonego na nim jeziora Morzysław Mały,

Osoby fizyczne bądź przedsiębiorstwa lub ich brak, posiadające umowę użytkowania lub dzierżawy przedstawia tabela 21.

Tabela 21 Dane użytkowników wód należących do obwodów rybackich RZGW Bydgoszcz w DPK

Nr	Imię i nazwisko albo nazwa uprawnionego do rybactwa	Dane teleadresowe	Czas trwania umowy	Umowa użytkowania obwodu rybackiego	Umowa dzierżawy prawa rybackiego użytkowania jezior
378	Gospodarstwo Rybackie w Czaplunku Sp. z o.o.	ul. Sikorskiego 14 78-550 Czaplunek tel. 943 755 473	21.04.2015 – 21.04.2025	Tak	-
437	Gospodarstwo Rybackie w Czaplunku Sp. z o.o.	ul. Sikorskiego 14 78-550 Czaplunek tel. 943 755 473	21.04.2015 – 21.04.2025	Tak	-
446	Brak	Brak	Brak	Brak	Brak
447	Osoba prywatna		05.12.2016 – 05.12.2046	Tak	-
448	Brak	Brak	Brak	Brak	Brak
449	Osoba prywatna		02.10.2017	Tak	-

Nr	Imię i nazwisko albo nazwa uprawnionego do rybactwa	Dane teleadresowe	Czas trwania umowy	Umowa użytkownika obwodu rybackiego	Umowa dzierżawy prawa rybackiego użytkownika jezior
			– 02.10.2047		
450	Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie	ul. Łużycka 55 75-838 Koszalin tel. 94 342 50 66	01.06.2010 – 01.06.2030	Tak	-
453	Przedsiębiorstwo Rybackie Złocieniec Sp. z o.o.	ul. Staszica 19 78-520 Złocieniec tel. 94 367 15 58	21.04.2020 – 21.04.2030	Tak	-
436a	Brak	Brak	Brak	Brak	Brak

Wykaz obwodów rybackich podległych RZGW w Szczecinie

Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną znajdują się obwody rybackie podległe RZGW w Szczecinie przedstawione w tabeli 22.

Tabela 22 Obwody rybackie podległe RZGW Szczecin w DPK

Nr	Nazwa	Opis
III.4.1	rzeki Parsęta - nr 1	1) Rzeka Parsęta na odcinku od źródeł do granicy wód śródlądowych z morskimi wodami wewnętrznymi, wraz z wodami jej dopływów nie stanowiących oddzielnych obwodów – z wyłączeniem wód obiektów stawowych zlokalizowanych: na rzece Wogra w rejonie miejscowości Gaworkowo 2) wszystkie starorzecza oraz zbiorniki wodne ciągłe bądź okresowo naturalnie połączonych z głównym nurtem rzeki Parsęta.
III.4.8	Jeziora Kolbackie (Kołbackie, Północne, Południowe) na rzece Dębica - nr 1	Jezioro Kolbackie (Kołbackie, Północne, Południowe). Rzeka Dębica na odcinku od źródeł do jeziora Dębno (Damskie).
III.4.9	Jeziora Dębno (Damskie) na rzece Dębica - nr 2	Jezioro Dębno (Damskie), rzeka Dębica na odcinku od jeziora Dębno (Damskie) do jeziora Luboradz.
III.4.12	Jeziora Kłokowskie (Kłokowo) na rzece Wogra - nr 1	Jezioro Kłokowskie (Kłokowo). Rzeka Wogra na odcinku od źródeł do linii prostopadłej do osi rzeki łączącej punkty brzegu oddalone o 50 metrów od wypływu z Jeziora Kłokowskie (Kłokowo).

Osoby fizyczne bądź przedsiębiorstwa, posiadające umowę uprawniającą do rybactwa przedstawia tabela 23.

Tabela 23 Dane użytkowników wód należących do obwodów rybackich RZGW Szczecin w DPK

Nr	Imię i nazwisko albo nazwa uprawnionego do rybactwa	Dane teleadresowe	Data zawarcia umowy	Do kiedy zawarta jest umowa
III.4.1	Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	Szymanowskiego 17, 78-230 Karlin tel. 94 716 63 84	20.07.2016	20.07.2027

Nr	Imię i nazwisko albo nazwa uprawnionego do rybactwa	Dane teleadresowe	Data zawarcia umowy	Do kiedy zawarta jest umowa
III.4.8	Gospodarstwo Rybackie w Czaplunku Sp. z o.o.	ul. Sikorskiego 14 78-550 Czaplunek tel. 943 755 473	06.05.2015	06.05.2025
III.4.9	Sławomir Połomski	Brak	18.07.2013	18.07.2043
III.4.12	Przedsiębiorstwo Rybackie Złocieniec Sp. z o.o.	ul. Staszica 19 78-520 Złocieniec tel. 94 367 15 58	25.08.1995	20.04.2020

7.3. Warunki hydrologiczne

Obszar parku pod względem hydrologicznym znajduje się w trzech zlewniach bilansowych: zlewni Parsęty i zlewni Drawy oraz zlewni Gwdy. Rzeki płynące w Drawskim Parku Krajobrazowym mają reżim rzeczny niwalny średnio wykształcony z udziałem zasilania podziemnego powyżej 60%. Średni przepływ miesiąca wiosennego wynosi od 130 do 180% średniego przepływu rocznego (Wrześniński 2016). Zgodnie z komentarzami do mapy hydrograficznej arkusze N-33-81-C Połczyn Zdrój i N-33-81-D Barwice, Dębница i jej dopływy mają reżim rzeczny śnieżno-deszczowy, z jednym silnie wyróżniającym się okresem wezbraniowym występującym od grudnia do kwietnia, zazwyczaj w marcu. Charakteryzują się małą zmiennością przepływów i dużą zdolnością retencyjną zlewni. Odptyw jednostkowy w zlewni Parsęty jest wysoki i wynosi $9,08 \text{ dm}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$. Przykładowo zmierzony letni przepływ Wogry w profilu Połczyn Zdrój wyniósł $0,073 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, a Dębnicy w profilu Piaski (na północ od granic DPK) $0,312 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Reżim rzeczny Drawy i jej dopływów również jest wyrównany o zasilaniu gruntowo-deszczowo-śnieżnym. Przepływ średni z wielolecia 1971-2000 wyniósł $SSQ=0,46 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, a odptyw jednostkowy $6,9 \text{ dm}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$ (Komentarz do mapy hydrograficznej arkusz N-33-93-A Złocieniec). Obserwacje hydrologiczne w latach 1971-2000 wskazują, że Drawa w profilu Drawsko Pomorskie miała odptyw całkowity 609 mm, z czego odptyw podziemny to 71,1%. Reżimy rzeczne rzek mają stabilny charakter, są wyrównane (Wrześniński 2017). Rzeki należące do zlewni Gwdy również mają zasilanie gruntowo-deszczowo-śnieżne, reżim wyrównany, średni odptyw jednostkowy oscylujący w wartościach $6-8 \text{ dm}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$. Charakteryzują się dużym udziałem odptywu pochodzenia podziemnego (Komentarz do mapy hydrograficznej arkusz N-33-93-B Łubowo).

Dokonano analizy przepływów codziennych rzeki Drawa w przekroju Stare Drawsko (między jeziorami Drawsko a Żerdno), tj. na rzece odwadniającej większą część DPK. Jako okres referencyjny przyjęto lata 1990-2019. Wykorzystano dane hydrologiczne udostępniane publicznie przez IMGW-PIB. Z okresu 1990-2019 wybrano lata: średnie, rok mokry oraz lata suche. Średnia z przepływów średnich rzeki Drawa w przekroju Stare Drawsko wynosi $0,37 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (SSQ), średnia z przepływów wysokich wynosi $1,1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

(SWQ), a średnia z przepływów niskich $0,08 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (SNQ). Najwyższy przepływ dla analizowanego wielolecia odnotowano w roku 2002 i wyniósł on $4,08 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, najniższy zaś w 2015 i 2018 roku, tj. $0,001 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Odnotowano również brak przepływów w czerwcu 2015 roku i wrześniu 2018 roku. Za rok mokry w okresie referencyjnym uznaje się rok 2002, za lata średnie 1998, 2008 i 2012 a za lata suche 2015 rok i 2018 rok. Zauważa się tendencję do występowania okresów silnie niżówkowych i możliwości niezapewnienia przepływów środowiskowych. Tabela 24 zestawia przepływy charakterystyczne w analizowanym wieloleciu, a rycina 15 prezentuje roczne przepływy średnie ze średnich (SSQ), najwyższe z wysokich (WWQ) i najniższe z niskich (NNQ).

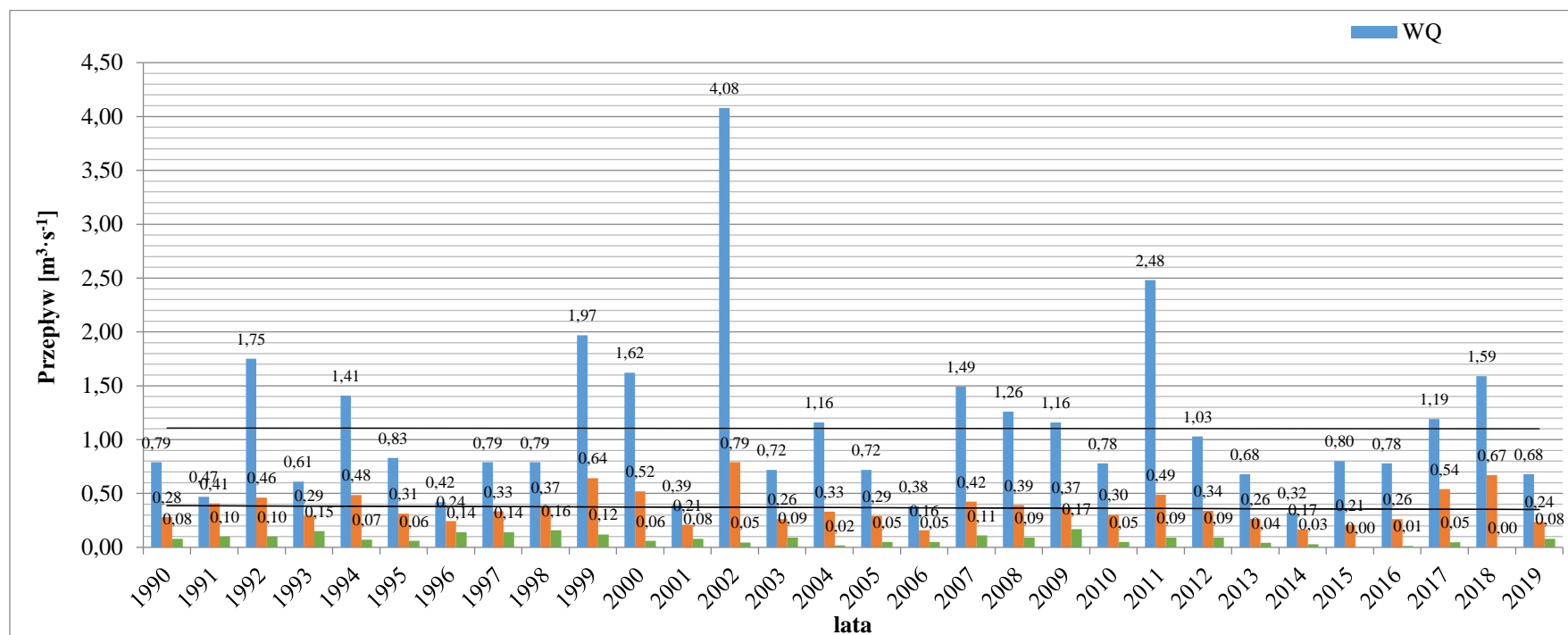
W sieci obserwacyjnej IMGW-PIB znajdują się trzy jeziora mieszczące się w Parku – jeziora Drawsko, Siecino oraz Komorze. Stany wód jeziora Drawsko mają niewielką tendencję wzrostową. Dla jeziora Drawsko największy wpływ ma stan wody rzeki Drawy do niego dopływającej ($r = 0,94$) oraz natężenie przepływu tej rzeki ($r = 0,52$). Ogólnie można stwierdzić, iż na jego stan wpływają w głównej mierze warunki obiegu wody. W mniejszym stopniu na wahania stanu wody jezior wpływają warunki klimatyczne, wśród mających największe znaczenie należy wymienić prędkość wiatru. Natomiast amplitudę wahań stanów wody jezior warunkuje w głównej mierze działalność gospodarcza człowieka w jego zlewni (Kornaś, Krauze 2010)

Tabela 24 Przepływy charakterystyczne rzeki Drawa w profilu Stare Drawsko w latach 1990-2019.

Przepływ charakterystyczny [$\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$]	
WWQ	4,08
SWQ	1,10
SSQ	0,37
NNQ	0,00
SNQ	0,08

źródło: oprac. własne na podstawie IMGW-PIB

Rycina 15 Wybrane roczne przepływy charakterystyczne rzeki Drawa w przekroju Stare Drawsko w latach 1990-2019, źródło: oprac. własne na podstawie IMGW-PIB

7.4. Wody podziemne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski (arkusze nr 158 Połczyn Zdrój, 159 Barwice, PIG, 1998; 196 Czaplinek, 197 Łubowo, PIG, 2004) obszar Drawskiego Parku Krajobrazowego znajduje się w granicach różnych jednostek hydrogeologicznych wyznaczających główny poziom użytkowy, stopień izolacji i zasoby dyspozycyjne jednostkowe. Cały obszar według regionalizacji Polski należy do regionu pomorsko-kujawskiego (III), do podregionu pomorskiego (III 1). Główne poziomy wodonośne użytkowe występują w utworach czwartorzędowych, piaskach i żwirach. Lokalnie dochodzi do kontaktów hydraulicznych użytkowych poziomów wodonośnych czwartorzędowych i trzeciorzędowych w okolicy Ogartowa i Kolonii-Rakowo. Głębokość występowania to kilkanaście do kilkudziesięciu metrów, miejscami kilka metrów. Wydajność potencjalna studni wierconej przeciętnie wynosi 50-70 m³/h, natomiast zdarzają się obszary, gdzie jest dużo niższa lub dużo wyższa. Wodonośność w obszarach źródłowych Drawy jak i w okolicach jeziora Dębno określona jest nawet >120 m³/h. Niższa jest w okolicy zachodniej i południowej jeziora Komorze 10-30 m³/h., ok. 10 m³/h na wschód od Jeziora Siecino i w strefie między jeziorem Krosino i Wilczkowo. Zasoby dyspozycyjne szacuje się na ok. 100-200 m³/24h/km² na północy DPK 200-300 m³/24h/km² w centrum i na południu, 300-400 m³/24h/km² w strefie źródła Drawy-jezioro Dębno. W strefach północnych w większości występuje pełna izolacja pierwszego poziomu wodonośnego, w częściach centralnych połowicza, w okolicach jeziora Komorze oraz strefie między jez. Siecino a jez. Krosino izolacja warstw wodonośnych nie występuje. Poziom zagrożenia jest więc z reguły bardzo niski - wysoka odporność poziomu głównego lub średni niska odporność poziomu głównego ale ograniczona dostępność. Głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego zależy w głównej mierze od reliefu, są one drenowane przez cieki. Płytko 1-2 m p.p.t. występują w dolinach rzecznych i rynnach jeziornych, na terenie od nich oddalonych jest to średnio 5-10 m p.p.t., najgłębiej zalegają w strefie na zachód od basenu północnego jeziora Drawsko 5 m nawet do 20 m p.p.t.

Na obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego zlokalizowana jest niewielka część Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Wałcz-Piła (125). W parku zajmuje powierzchnię 28,0 km² i jest to zaledwie ok. 7% powierzchni ogólnej parku. Obejmuje południowo-zachodnie części DPK, generalnie na zachód od linii Siecino-Głębołek-Siemczyno. Przynależy do jednostki hydrogeologicznej według Paczyńskiego i Sadurskiego (2007) prowincja Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny. Zbiornik ma charakter porowy, jest czwartorzędowy. Wodoprzewodność wynosi 200-500 m²/d i jest wskazany jako średnio podatny na antropopresję na analizowanym obszarze. W granicach Parku

Krajobrazowego zlokalizowane są trzy Jednolite Części Wód Podziemnych o kodach: PLGW60009, PLGW600025 i PLGW600026. Ich najważniejsze parametry i charakterystyki przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25 Ogólna charakterystyka JCWPd w granicach DPK

Nr JCWPd	Stratygrafia	Litologia	Typ geochem. utworów skalanych	Rodzaj utworów budujących warstwę wodonośną	Średni współ. filtracji	Średnia miąższość utworów wodonośnych	Liczba poziomów wodonośnych	Charakterystyka nadkładu warstwy wodonośnej
9	czwartorzęd, miocen, ordowik dolny, jura	piaski, wapienie, piaskowce	krzemianowo-węglanowe	porowe, szczelinowe	10^{-4} - 10^{-6}	10-20, lokalnie 20-40 i >40	1-2	głównie utwory słaboprzepuszczalne
25	czwartorzęd, miocen	piaski	krzemianowe	porowe	10^{-4} - 10^{-6}	>40 lokalnie 20-40	2-3	głównie utwory słaboprzepuszczalne
26	czwartorzęd, miocen, ordowik dolny, jura	piaski	krzemianowe	porowe	10^{-4} - 10^{-6}	>40	2-3	głównie utwory słaboprzepuszczalne

źródło: Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd, PIG-BIP 2009

7.5. Ocena stanu wód wraz z identyfikacją presji

7.5.1. Wprowadzenie i charakterystyka jednolitych części wód

Oceny stanu wód na podstawie ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017r. (Dz.U. 2021 poz. 2233) oraz szeregu rozporządzeń² z niej wynikających, dokonuje się według podziału wód na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd). W granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami (aPGW 2016) mieści się 9 JCWP rzecznych, 8 JCWP jeziornych oraz 3 JCWPd. Obecnie, w trzecim cyklu planistycznym w 2016-2021 prowadzone są prace zmierzające do utworzenia drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW). Według projektu II aPGW, który podlega konsultacjom społecznym, nastąpiła weryfikacja granic JCWP rzecznych i ich liczba w parku zmieniła się z 9 na 7. Granice JCWP jeziornych i JCWPd pozostały bez zmian. Podstawowe charakterystyki, tj. powierzchnia, kategoria wód, status oraz informacje dot. zarządzania wodami, zgodnie z aPGW 2016 zestawiono w tabelach 26 i 27. Zmiany, które wprowadza projekt II aPGW 2021 zaprezentowano w tabeli 28. Zastosowano nową typologię jednolitych części wód i nadano im nowe kody. Wydzielono nową aJCWP Rakoń z JCWP Kokna; dwie JCWP: Dopływ z jez. Wilczkowo oraz Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy stanowią obecnie nową aJCWP Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie; JCWP Dębica do Brusnej z jez. Dębno należy do aJCWP Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną.

² Rozporządzenia te dotyczą sposobu prowadzenia monitoringu, klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego, norm jakości dla substancji priorytetowych. Najbardziej aktualne to Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2021, poz. 1576) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Tabela 26 Ogólna charakterystyka JCWP w granicach DPK

Nazwa JCWP	kod JCWP	Powierzchnia zlewni w granicach DPK [km ²]	Powierzchnia całkowita zlewni [km ²]	Kategoria wód	Status	Zlewnia bilansowa	Dorzecze	Region wodny	RZGW
rieczne									
Bliska Struga	RW6000174444	17,1	17,8	17	SZCW	Parsęta	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin
Wogra	RW60001744489	30,8	68,8	17	SZCW	Parsęta	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin
Miedzchnik	RW60001818885112	40,0	40,0	18	SZCW	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Dopływ z jez. Wilczkowo	RW60001818885169	12,4	20,0	18	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	/ Bydgoszcz*
Kokna	RW6000181888529	40,0	140,4	18	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Dębica do Brusnej z jez. Dębno	RW60001844432	41,0	132,8	18	NAT	Parsęta	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin
Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy	RW6000201888533	1,7	76,2	20	NAT	Drawa	Odry	/ Noteci*	Bydgoszcz*
Piława do Zb. Nadarzyckiego	RW6000251886669	23,0	300,7	25	NAT	Gwda	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Drawa do wypływu z Jez. Krosino	RW6000251888513	208,0	176,0	25	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*

Jeziorne								
Nazwa JCWP	kod JCWP	Przynależność do zlewni JCWP	Kategoria wód	Status	Zlewnia bilansowa	Dorzecze	Region wodny	RZGW
Komorze	LW10579	RW6000251886669	2a	NAT	Gwda	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Prosino	LW10681	RW6000251888513	3b	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Żerdno	LW10682	RW6000251888513	3a	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Drawsko	LW10684	RW6000251888513	2a	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	/ Bydgoszcz*
Krosino	LW10694	RW6000251888513	3a	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Wilczkowo	LW10695	RW60001818885169	2a	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Siecino	LW10708	RW6000181888529	2a	NAT	Drawa	Odry	Noteci*	Bydgoszcz*
Dębno	LW20879	RW60001844432	3a	NAT	Parsęta	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin

źródło: oprac. własne na podstawie aPGW na obszarze dorzecza Odry, 2016

Tabela 27 Ogólna charakterystyka JCWPd w granicach DPK

Numer JCWPd	kod JCWPd	Powierzchnia w granicach DPZ [km ²]	Powierzchnia całkowita [km ²]
9	PLGW60009	90,9	4072,0
25	PLGW600025	270,3	3288,5
26	PLGW600026	23,0	4943,7

źródło: oprac. własne na podstawie aPGW na obszarze dorzecza Odry, 2016

Objaśnienia do skrótów zastosowanych w tabeli 27:

Kategoria wód rzecznych i jeziornych:

- 17 - potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych
- 18 - potok nizinny żwirowy
- 20 - małe i średnie rzeki na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych
- 25 - cieki łączące jeziora
- 2a - jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim
- 3a - jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim
- 3a – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim

Status JCWP:

- NAT - naturalna część wód
- SZCW - silnie zmieniona część wód

Uzasadnienie wyznaczenia SZCW:

- RW6000174444 Bliska Struga przekroczenie wskaźnika: m_3
- RW60001744489 Wogra przekroczenie wskaźnika: m_3
- RW60001818885112 Miedznik przekroczenie wskaźników: i_1, m_4

1) wskaźnik hydrologiczny (i_1) – obrazuje zmiany ilościowe i obliczone, zostały na podstawie informacji dotyczących średnich i średnich niskich przepływów charakterystycznych oraz danych o poborach wód pochodzących z pozwoleń wodnoprawnych:

- i_1 – sumaryczna pojemność czynna zbiorników retencyjnych odniesiona do średniego rocznego odpływu z wielolecia (1960-1980) w przekroju zamykającym zlewnię części wód

2) wskaźniki hydromorfologiczne (m_3, m_4) – obrazują skalę wpływu zmian antropogenicznych na hydromorfologię cieku. Do obliczeń wskaźników hydromorfologicznych przyjęto następujące parametry: długość obwałowania cieków istotnych, sumaryczną wysokość budowli piętrzących, sumaryczną długość cieków odciętych przez budowle poprzeczne oraz długość uregulowanych odcinków cieku:

- m_3 – łączna długość części cieków odciętych przez budowle poprzeczne o spadzie $h > 0,4$ m (dla rzek nizinnych) odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych,
- m_4 – łączna długość odcinków rzek, na których prowadzone były prace regulacyjne (zabudowa podłużna oraz udokumentowana zmiana biegu rzeki) odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych.

Tabela 28 Zmiany w ramach aktualizacji wykazu jcwp dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów

Kod JCPW II aPGW	Nazwa	Kod JCWP aPGW	Nazwa	Dorzecze	Region wodny	RZGW	ZZ	PMŚ*	Typ	Status
rzeczne										
RW6000104444	Bliska Struga	RW6000174444	Bliska Struga	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin	Koszalin	NM	PNp	NAT
RW60001044489	Wogra	RW6000174448	Wogra	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin	Koszalin	M	PNp	SZCW
RW60000918885112	MiedzNIK	RW60001818885112	MiedzNIK	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	NM	PN	NAT
RW60001118885359	Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie	RW60001818885169 RW6000201888533	Dopływ z jez. Wilczkowo, Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	RzN	NAT
RW6000251888513	Drawa do jez. Krosino	RW6000181888513	Drawa do wypływu z Jez. Krosino	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	R_poj	NAT
RW60000918885229	Rakoń	RW6000181888529	Kokna	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	Pn	NAT
RW60000944431	Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną	RW60001844432	Dębica do Brusnej z jez. Dębno	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin	Koszalin	NM	Pn	NAT
RW60001818865994719	Piława do zb. Nadarzyckiego	RW6000251886669	Piława do zb. Nadarzyckiego	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	R_poj	NAT
jeziorne										
LW10579	Komorze	LW10579	Komorze	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	WSm_a	NAT
LW10681	Prosino	LW10681	Prosino	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	NM	WSd_b	NAT
LW10682	Żerdno	LW10682	Żerdno	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	WSd_a	NAT
LW10684	Drawsko	LW10684	Drawsko	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	WSm_a	NAT
LW10694	Krosino	LW10694	Krosino	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	NM	WSd_a	NAT
LW10695	Wilczkowo	LW10695	Wilczkowo	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	NM	WSm_a	NAT
LW10708	Siecino	LW10708	Siecino	Odry	Noteci	Bydgoszcz	Piła	M	WSm_a	NAT
LW20879	Dębno	LW20879	Dębno	Odry	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Szczecin	Koszalin	NM	WSd_b	NAT

źródło: aPGW w dorzeczu Odry 2016 oraz projekt II aPGW w dorzeczu Odry wraz z załącznikami [www.apgw.gov.pl/konsultacje-projekty-planow, dostęp 04.2021r.]

* JCWP w sieci PMŚ – Państwowego Monitoringu Środowiska, M-monitorowana lub NM - niemonitorowana

Objaśnienia do skrótów zastosowanych w tabeli 28:

Typologia JCWP:

- *PNp - potok lub strumień nizinny piaszczysty*
- *PN- potok lub strumień nizinny*
- *RzN – rzeka nizinna*
- *R_poj - potok w systemie rzeczno-jeziorowym pojezierzy*
- *WSm_a - jezioro na podłożu wapiennym o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane*
- *WSd_a - jezioro na podłożu wapiennym o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane*
- *WSd_b - jezioro na podłożu wapiennym o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne*

Status JCWP:

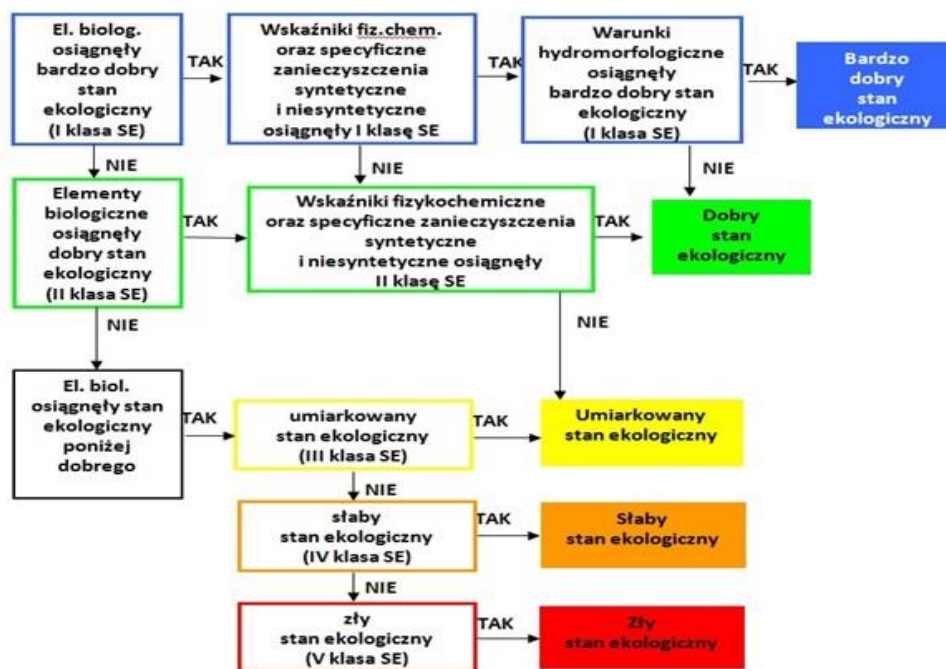
- *NAT - naturalna część wód*
- *SZCW - silnie zmieniona część wód*

Uzasadnienie wyznaczenia SZCW:

RW60001044489 Wogra: brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych, brak alternatyw dla pełnionych funkcji, HIR w przedziale (0,40-0,65> oraz wyznaczenie jako SZCW w poprzednim cyklu planistycznym), zapory, bariery, przegrody (zabudowa poprzeczna); zmiany fizyczne koryta /strefy nadbrzeżnej, zabudowa podłużna, użytkowanie terenu: ochrona przeciwpowodziowa; rolnictwo - nawadnianie; akwakultura; turystyka i rekreacja

Ocenę stanu JCWP wykonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) biorąc pod uwagę stan ekologiczny – w przypadku naturalnej JCW lub potencjał ekologiczny – w przypadku silnie zmienionej lub sztucznej części wód oraz stan chemiczny. Ocenę stanu/potencjału ekologicznego opiera się na badaniach elementów biologicznych oraz wspierających je fizykochemicznych oraz morfologicznych, których wyniki dostarcza IMGW-PIB. Podczas badań w ramach monitoringu operacyjnego, badawczego lub diagnostycznego elementom oceny stanu/potencjału ekologicznego przyznaje się klasy i w ten sposób wyznacza się bardzo dobry/maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby lub zły stan/potencjał ekologiczny (zgodnie z schematem z ryc. 16). Stan/potencjał determinuje parametr z najbardziej odbiegającym od norm wynikiem, klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego. Stan chemiczny ocenia się na podstawie badań zanieczyszczeń, w tym substancji priorytetowych. Stan wód jest określany jako dobry tylko jeżeli stan/potencjał ekologiczny jest bardzo dobry/maksymalny lub dobry przy jednoczesnym dobrym stanie chemicznym. Jeżeli stan chemiczny jest poniżej dobrego, także potencjał ekologiczny jest określany jako zły. Aby uzyskać końcową ocenę zestawia się klasyfikację elementów biologicznych: klasy I-V, fizykochemicznych: klasy I, II lub stan poniżej dobrego i hydromorfologicznych:

klasy I lub II oraz ocenę stanu chemicznego. Na tej podstawie określa się dobry lub zły stan JCWP, zgodnie z tab. 29.

Rycina 16 Schemat oceny stanu/potencjału ekologicznego wód JCWP, źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 29 Zestawienie do końcowej oceny stanu JCWP

stan wód		stan chemiczny	
		dobry	poniżej dobrego
stan/potencjał ekologiczny	bardzo dobry/ maksymalny	DOBRY STAN WÓD	ZŁY STAN WÓD
	dobry	DOBRY STAN WÓD	ZŁY STAN WÓD
	umiarkowany	ZŁY STAN WÓD	ZŁY STAN WÓD
	słaby	ZŁY STAN WÓD	ZŁY STAN WÓD
	zły	ZŁY STAN WÓD	ZŁY STAN WÓD

źródło: www.gios.gov.pl

7.5.2. Stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP według Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

W tabeli 30 przedstawiono aktualny stan/potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny wskazujące na stan ogólny wód płynących i stojących w Drawskim Parku Krajobrazowym. Zawarto także informacje czy JCW znajduje się w sieci Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) i gdzie znajduje się punkt pomiarowo-kontrolny (PPK), w którym pobiera się próbki wód do badań lub poddaje się ocenie in situ. W przypadku JCWP

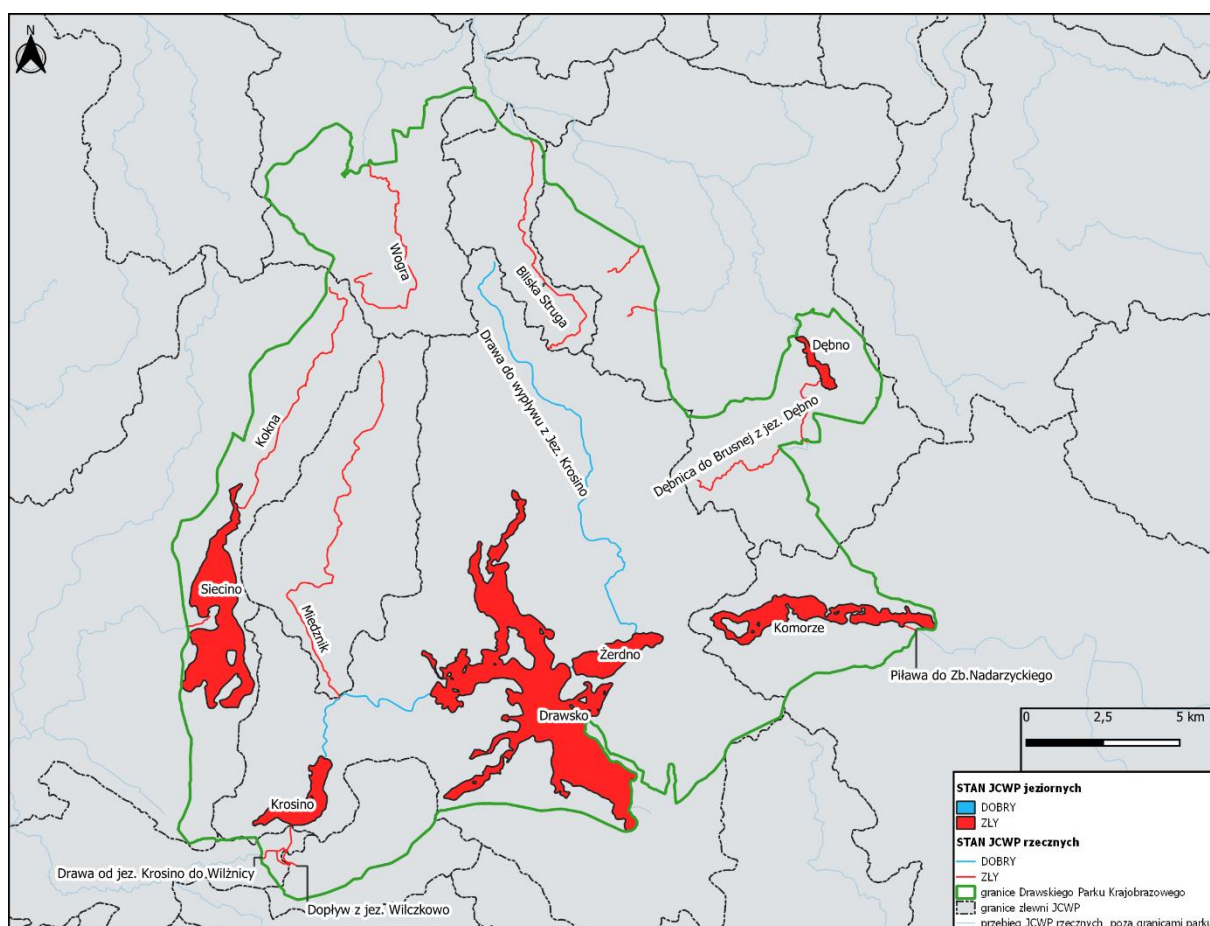
nieobjętej PMŚ, oceny stanu dokonuje się metodą przeniesienia ocen z monitorowanych jcwp na podobne niemonitorowane jcwp rzek za pomocą analogii hydrologicznej. Warunkiem przeniesienia wyników ocen z monitorowanych jcwp na niemonitorowane są: przynależność do tej samej kategorii wód, typu oraz jednakowy status. Należy mieć na uwadze, że ocena stanu wód wykonana metodą przeniesienia jest zdecydowanie mniej wiarygodna.

Tabela 30 Stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP w DPK

NAZWA JCWP	STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN WÓD	PMŚ*	PPK
JCWP RZECZNE					
RW6000174444 Bliska Struga	umiarkowany	brak oceny	zły	NIE	Nie dotyczy
RW60001744489 Wogra	umiarkowany	brak oceny	zły	TAK (MO)	Wogra - ujście do Dębnicy (poniżej m. Połczyn-Zdrój)
RW60001818885112 MiedzNIK	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	NIE	nie dotyczy
RW60001818885169 Dopływ z jez. Wilczkowo	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	NIE	nie dotyczy
RW6000181888529 Kokna	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	TAK (MO/MD)	Kokna - ujście do Drawy (m. Darskowo)
RW60001844432 Dębica do Brusnej z jez. Dębno	zły	poniżej dobrego	zły	NIE	nie dotyczy
RW6000201888533 Drawa od jez. Krosino do Wilżnicy	umiarkowany	brak oceny	zły	TAK (MO)	Drawa - poniżej Drawska Pom (m. Mielenko)
RW6000251886669 Piława do Zb. Nadarzyckiego	słaby	poniżej dobrego	zły	TAK (MO/MD)	Piława - m. Czochryń
RW6000251888513 Drawa do wypływu z Jez. Krosino	dobry	dobry	dobry	TAK (MO/MD)	Drawa - powyżej ujścia Miedznika (m. Rzepowo)
JCWP JEZIORNE					
LW10579 Komorze	dobry	poniżej dobrego	zły	TAK (MD)	jez. Komorze - głęboczek - 34,7m
LW10681 Proszyno	zły	dobry	zły	NIE	Nie dotyczy
LW10682 Żerdno	dobry	poniżej dobrego	zły	TAK (MD)	jez. Żerdno - głęboczek - 36,0m
LW10684 Drawsko	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	TAK (MD)	jez. Drawsko - głęboczek - 79,7m
LW10694 Krosino	brak oceny	poniżej dobrego	zły	TAK (MD)	jez. Krosino - głęboczek - 17,2 m
LW10695 Wilczkowo	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	NIE	nie dotyczy
LW10708 Siecino	brak oceny	poniżej dobrego	zły	TAK (MD)	jez. Siecino - głęboczek - 44,3 m
LW20879 Dębno	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	NIE	Nie dotyczy

źródło: oprac. własne na podst. oceny stanu jednolitych części wód rzek i jezior w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod [dostęp 05.2021 r.]

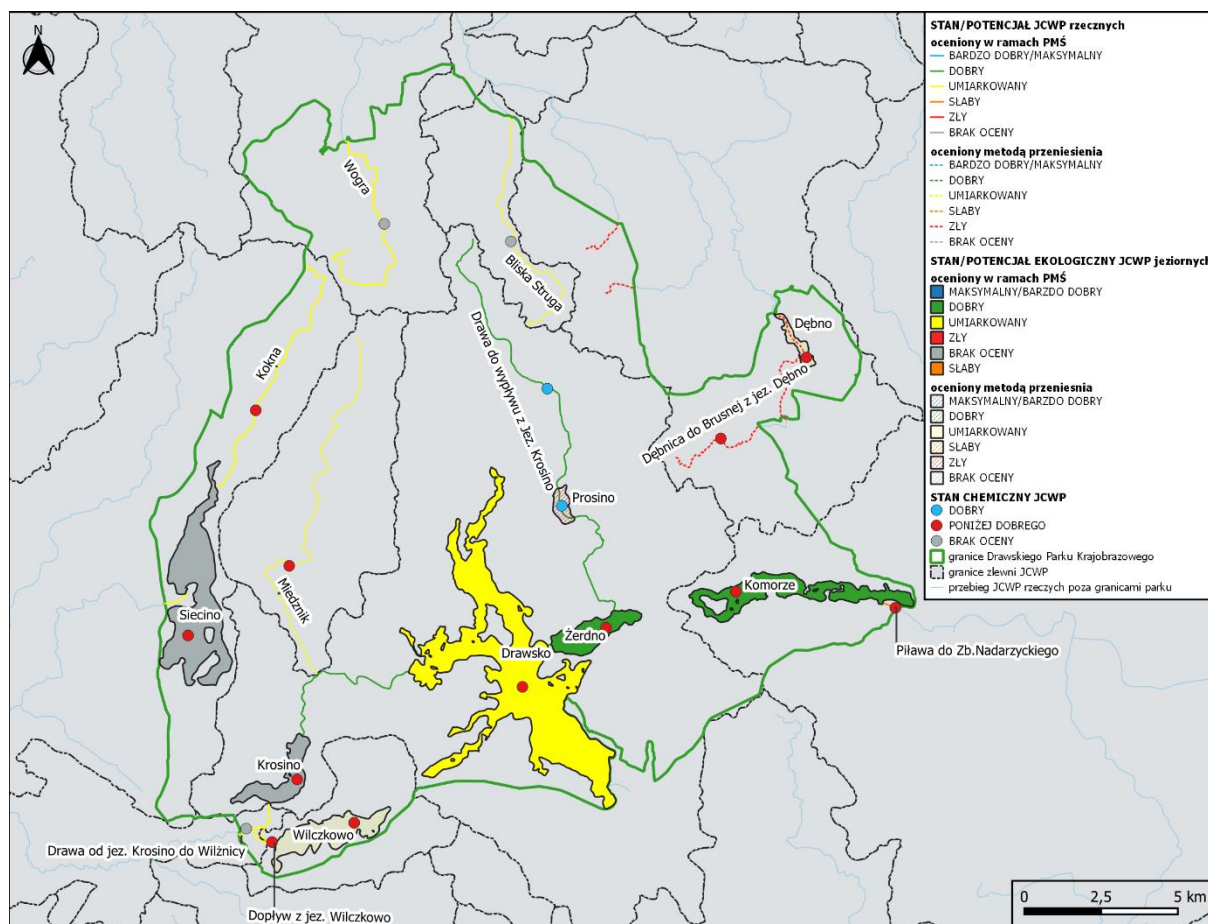
Na rycinie 17 przedstawiono graficznie stan JCWP mieszczących się w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z informacjami zebranymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Zauważa się, że spośród 9 wyznaczonych jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych tylko 1 posiada stan dobry – Drawa do wypływu z jez. Krosino. Z 8 wyznaczonych JCWP jeziornych żadna nie posiada stanu dobrego.

Rycina 17 Stan JCWP rzecznych i jeziornych w granicach DPK,
źródło: oprac. własne na podst. oceny stanu jednolitych części wód rzek i jezior w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitorng-wod [dostęp 05.2021 r.]

Rycina 18 przedstawia stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego. Spośród 9 JCWP płynących w parku jedna ma stan ekologiczny dobry, sześć ma stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, jedna stan słaby oraz jedna stan zły. Stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego w 5 JCWP rzecznych a jako dobry w 1 JCWP rzecznej. W 3 JCWP rzecznych nie dokonano oceny stanu chemicznego. Spośród 8 JCWP jeziornych dwie mają dobry stan ekologiczny, trzy umiarkowany stan ekologiczny, jedna zły stan ekologiczny a w dwóch nie dokonano

oceny stanu ekologicznego. Tylko jedna JCWP jeziorna ma dobry stan chemiczny, pozostałe mają stan chemiczny poniżej dobrego.

Rycina 18 Stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP rzecznych i jeziornych w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. oceny stanu jednolitych części wód rzek i jezior w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitorng-wod [dostęp 05.2021 r.]

Do wykonania opracowania posłużono się wynikami publikowanymi przez GIOŚ w zestawieniu dotyczącym klasyfikacji i oceny JCW płynących z lat 2014-2019. Przyjęto zasadę dziedziczenia, tj. uznano stan taki jaki przedstawiono w najnowszych wynikach badań wykonanych dla JCW. W tabeli 31 zaprezentowano klasy elementów składowych stanu/potencjału ekologicznego: biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych oraz wskaźniki warunkujące ocenę stanu JCW zbadanych w ramach PMŚ.

Tabela 31 Wskaźniki identyfikujące stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP w DPK

STAN/ POTENCJAŁ EKOLOGICZNY						STAN CHEMICZNY		
RW60001744489 Wogra								
klasa elem. biol.	klasa elem. fizykochem.	klasa elem. hydromorf.	STAN/POTENCJAŁ	Parametr determinujący (klasa)	Rok badania	STAN	Parametr determinujący (klasa)	Rok badania
3	>2	1	UMIARKOWANY	Fitobentos (3)	2018	BRAK OCENY	b.d.	b.d.
RW600018188529 Kokna								
2	b.d.	>2	UMIARKOWANY	ChZT-Mn (>2) Ogólny węgiel organiczny (>2) ChZT-Cr (>2)	2017	PONIŻEJ DOBREGO	Heptachlor (>1) Rtęć i jej związki (>1) Difenyloetery bromowane (>1) Benzo(a)piren (>1)	2017 2017 2017 2019
RW600020188533 Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy								
3	2	b.d.	UMIARKOWANY	Makrobezkręgowce bentosowe (3)	2017	BRAK OCENY	b.d.	b.d.
RW600025188669 Piława do Zb. Nadarzyckiego								
4	1	b.d.	SŁABY	Ichtiofauna (4)	2017	PONIŻEJ DOBREGO	Fluoranten (>1) Benzo(a)piren (>1) Benzo(b)fluoranten (>1) Benzo(g,h,i)perylene (>1)	2019
RW6000251888513 Drawa do wypływu z Jez. Krosino								
2	2	b.d.	DOBRY	Makrobezkręgowce bentosowe (2) Makrofitry (2) ichtiofauna (2)	2014 2014 2017	DOBRY	Wszystkie pomierzone substancje priorytetowe należały do 1 klasy.	2019
LW10579 Komorze								
2	≤2	1	DOBRY	Fitoplankton, fitobentos, makrofitry, makrobezkręgowce bentosowe (2)	2019	PONIŻEJ DOBREGO	Heptachlor (>1) Benzo(a)piren (>1) Difenyloetery bromowane (>1)	2019
LW10682 Żerdno								
2	≤2	2	DOBRY	Fitoplankton, fitobentos, makrofitry (2)	2017	PONIŻEJ DOBREGO	Difenyloetery bromowane (>1) Benzo(a)piren (>1)	2019 2017
LW10684 Drawsko								
3	≤2	b.d.	UMIARKOWANY	Makrofitry (3)	2015	PONIŻEJ DOBREGO	Benzo(g,h,i)perylene (>1)	2015
LW10694 Krosino								
b.d.	b.d.	b.d.	BRAK OCENY	nie dotyczy	nie dotyczy	PONIŻEJ DOBREGO	Difenyloetery bromowane (>1)	2019

STAN/ POTENCJAŁ EKOLOGICZNY						STAN CHEMICZNY		
							Rtęć i jej związki (>1) Kwas perfluorooktanosulfonowy (PFOS) (>1) Heptachlor (>1)	
LW10708 Siecino								
b.d.	b.d.	b.d.	BRAK OCENY	nie dotyczy	nie dotyczy	PONIŻEJ DOBREGO	Difenyloetery bromowane (>1) Heptachlor (>1)	2019

źródło: oprac. własne na podst. oceny stanu jednolitych części wód rzek i jezior w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitorng-wod [dostęp 05.2021 r.]

Stan JCWP rzecznych Bliska Struga, Miedznik, Dębica do Brusnej z jez. Dębno oraz JCWP jeziornych Prosino, Dębno i Wilczkowo oceniono metodą przeniesienia, więc o zmniejszonej wiarygodności. Nie można zatem przedstawić parametrów determinujących ich kondycję.

7.5.3. Porównanie stanu wód JCWP wynikające z dwóch cykli aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami

W rozdziale 7.5 omówiono aktualny stan jednolitych części wód oceniony przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub oceniony metodą przeniesienia. W tabeli 32 zestawia się porównanie stanu ogólnego rzek i jezior określone w aPGW 2016 oraz projektu II aPGW 2021 oraz częściowo – stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Projekt drugiej aktualizacji podlega konsultacjom społecznym, co oznacza że informacje w nim zamieszczone mogą ulec zmianie.

Oceniając postępy w osiągnięciu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego JCWP, porównując badania przygotowawcze do aPGW 2016 i aPGW II 2021, wśród JCWP rzecznych zaledwie jedna osiągnęła cel środowiskowy – poprawa stanu ekologicznego ze słabego na dobry - Drawa do wypływu z Jez. Krosino. W 5 JCWP rzecznych cel nie został osiągnięty z powodu braku postępu. W 3 JCWP zaobserwowano pogorszenie stanu, tj. Wogra (dobry-umiarkowany), Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy (dobry-umiarkowany) i Piława do Zb. Nadarzyckiego (dobry-słaby). Wśród JWCP jeziornych wszystkie osiągnęły cel środowiskowy jakim było utrzymanie stanu ekologicznego dobrego.

Oceniając postępy w osiągnięciu celów środowiskowych dla stanu chemicznego JCWP, porównując badania przygotowawcze do aPGW 2016 i aPGW II 2021, wśród JCWP rzecznych 2 osiągnęły cel środowiskowy tj. jedna utrzymała stan dobry Drawa do wypływu z jez. Krosino a jedna poprawiła swój stan - Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy. W 5 notuje się nieosiągnięcie celu środowiskowego, w tym w jednej pogorszenie stanu do złego - Piława do Zb. Nadarzyckiego, a w 4 brak postępu. W 2 nie można dokonać oceny. Wśród JCWP jeziornych obserwuje się 3, w których nastąpiło pogorszenie stanu do złego: Komorze, Żerdno i Siecino. W 5 nie można dokonać oceny postępu.

Oceniając stan ogólny jakość wody pogorszyła się w JCWP Wogra, Piława do Zb. Nadarzyckiego, w jeziorach Komorze oraz Żerdno (stan w 2016 określono jako dobry, w 2021 jako zły). Poprawiła się natomiast w JCWP Drawa do wypływu z jeziora Krosino (stan w 2016 określono jako zły, w 2021 jako dobry). W trzech JCWP rzecznych nie można porównać jakości wody ponieważ, według projektu aPGW 2021 obecnie nie można ocenić stanu/potencjału ekologicznego, a co za tym idzie ocenić stanu ogólnego JCWP, które w aPGW 2016 miały stan zły (Bliska Stuga, MiedzNIK, DębNica do Brusnej z jez. Dębno/DębNica od źródeł do Brusny wraz z Brusną). Bez zmian, tj. w stanie złym wciąż pozostają Dopływ z jez. Wilczkowo i Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy. które obecnie stanowią jedną aJCWP Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie oraz JCWP Kokna i wydzielona z niej aJCPW Rakoń. W 2016 roku w aPGW nie została wyznaczona ocena

stanu wód jezior Drawsko i Krosino, których stan w projekcie aPGW II 2021 określony jest jako zły. W dwóch cyklach nie dokonano ostatecznej oceny stanu jezior Prosino, Wilczkowo, Siecino i Dębno, gdyż nie oceniono ich stanu ekologicznego a jedynie chemiczny.

Tabela 32 Porównanie stanu wód według aPGW 2016 i projektu aPGW II 2021.

aPGW 2016				Badania z lat 2014-2019 – „stare” JCWP			Projekt II aPGW 2021 – „nowe” aJCWP			
JCWP	Ocena stanu wód	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu	aJCWP	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu wód
RW6000174444 Bliska Struga	zły	poniżej dobrego	dobry	umiarkowany	brak oceny	zły	RW6000104444 Bliska Struga	nie można dokonać oceny (brak badań biologicznych)	brak oceny	brak oceny
RW60001744489 Wogra	dobry	dobry	dobry	umiarkowany	brak oceny	zły	RW60001044489 Wogra	umiarkowany	brak oceny	zły
RW60001818885112 MiedzNIK	zły	poniżej dobrego	poniżej dobrego	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	RW60000918885112 MiedzNIK	nie można dokonać oceny (brak badań biologicznych)	brak oceny	brak oceny
RW60001818885169 Dopływ z jez. Wilczkowo	zły	poniżej dobrego	poniżej dobrego	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	RW60001118885359 Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie	Umiarkowany	brak oceny	zły
RW6000181888529 Kokna	zły	umiarkowany	poniżej dobrego	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	RW60000918885229 Rakoń	Umiarkowany	poniżej dobrego	zły
RW60001844432 Dębica do Brusnej z jez. Dębno	zły	poniżej dobrego	poniżej dobrego	zły	poniżej dobrego	zły	RW60000944431 Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną	nie można dokonać oceny (brak badań biologicznych)	brak oceny	brak oceny
RW6000201888533 Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy	zły	dobry	poniżej dobrego	umiarkowany	brak oceny	zły	RW60001118885359 Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie	umiarkowany	brak oceny	zły
RW6000251886669 Piława do Zb. Nadarzyckiego	dobry	dobry	dobry	słaby	poniżej dobrego	zły	RW60001818865994719 Piława do Zb. Nadarzyckiego	Umiarkowany	poniżej dobrego	zły
RW6000251888513 Drawa do wypływu z Jez. Krosino	zły	słaby	dobry	dobry	dobry	dobry	RW6000181888513 Drawa do jez. Krosino	dobry	dobry	dobry
LW10579 Komorze	dobry	dobry	dobry	brak oceny	poniżej dobrego	zły	LW10579 Komorze	dobry	poniżej dobrego	zły
LW10681 ProSino	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	dobry	zły	LW10681 ProSino	brak oceny	dobry	brak oceny

aPGW 2016				Badania z lat 2014-2019 – „stare” JCWP			Projekt II aPGW 2021 – „nowe” aJCWP			
JCWP	Ocena stanu wód	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu	aJCWP	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu wód
LW10682 Żerdno	dobry	dobry	dobry	brak oceny	poniżej dobrego	zły	LW10682 Żerdno	dobry	poniżej dobrego	zły
LW10684 Drawsko	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	poniżej dobrego	zły	LW10684 Drawsko	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
LW10694 Krosino	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	poniżej dobrego	zły	LW10694 Krosino	brak oceny	poniżej dobrego	zły
LW10695 Wilczkowo	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	zły	LW10695 Wilczkowo	brak oceny	dobry	brak oceny
LW10708 Siecino	dobry	dobry	dobry	brak oceny	poniżej dobrego	zły	LW10708 Siecino	brak oceny	poniżej dobrego	brak oceny
LW20879 Dębno	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	poniżej dobrego	zły	LW20879 Dębno	brak oceny	poniżej dobrego	brak oceny

7.5.4. Identyfikacja presji oddziałujących na JCWP według aPGW

Celem środowiskowym wszystkich JCWP, zgodnie z Dyrektywą Wodną 2000/60/WE było osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego do 2015 roku. W związku z zagrożeniami, które oddziałują na środowisko wodne, szczególnie związane z antropopresją, dla niektórych z nich wyznaczono odstępstwa związane z przedłużeniem terminu osiągnięcia celu do 2021 lub 2027 roku. W tabeli 33 zestawiono informacje dotyczące presji oraz derogacji wraz z ich uzasadnieniem, zgodnie z aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami (aPGW 2016) w dorzeczu Odry.

Tabela 33 Presje oddziałujące na JCWP w DPK mające wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych według aPGW 2016

Nazwa JCWP	Główne użytkowanie zlewni	Presja oddziałująca na stan wód	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo	Uzasadnienie
RW6000174444 Bliska Struga	rolno-leśna	nierozpoznana presja	zagrożona (termin osiągnięcia stanu dobrego 2021)	tak 4(4) - 1, 4(4) - 2	nierozpoznana presja przyczynia się do nieosiągnięcia stanu dobrego, wdrożenie działań wygeneruje koszty, konieczne zidentyfikowanie zagrożenia stanu ekologicznego poprzez monitoring badawczy.
RW60001744489 Wogra	rolna	-	niezagrożona	brak	-
RW60001818885112 MiedzNIK	rolna	nierozpoznana presja	zagrożona (termin osiągnięcia stanu dobrego 2021)	4(4) - 1, 4(4) - 2	nierozpoznana presja przyczynia się do nieosiągnięcia stanu dobrego, wdrożenie działań wygeneruje koszty, konieczne zidentyfikowanie zagrożenia stanu ekologicznego poprzez monitoring badawczy.
RW60001818885169 Dopływ z jez. Wilczkowo	rolno-leśna	-	niezagrożona	brak	-
RW6000181888529 Kokna	rolno-leśna	nierozpoznana presja	zagrożona (termin osiągnięcia stanu dobrego 2027)	4(4) - 1	nierozpoznana presja przyczynia się do nieosiągnięcia stanu dobrego, w jej zidentyfikowaniu pomogą działania krajowe utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót

Nazwa JCWP	Główne użytkowanie zlewni	Presja oddziałująca na stan wód	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo	Uzasadnienie
					hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych
RW60001844432 Dębica do Brusnej z jez. Dębno	rolno-leśna	-	niezagrożona	brak	-
RW6000201888533 Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy	rolna	-	niezagrożona	brak	-
RW6000251886669 Piława do Zb. Nadarzyckiego	leśna	-	niezagrożona	brak	-
RW6000251888513 Drawa do wypływu z Jez. Krosino	rolna	nierozpoznana presja	zagrożona (termin osiągnięcia stanu dobrego 2021)	4(4) - 1	nierozpoznana presja przyczynia się do nieosiągnięcia stanu dobrego, w jej zidentyfikowaniu pomogą działania krajowe utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych
LW10579 Komorze	leśna	-	niezagrożona	brak	-
LW10681 Prosino	rolno-leśna	rolnictwo z zabudową rozproszoną, turystyka i rekreacja	zagrożona	4(4) - 1	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji, planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości (wprowadzony)
LW10682 Żerdno	rolno-leśna	-	niezagrożona	brak	-
LW10684 Drawsko	leśna	-	niezagrożona	brak	-
LW10694 Krosino	leśna	rolnictwo z zabudową rozproszoną,	zagrożona	4(4) - 1	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji;

Nazwa JCWP	Główne użytkowanie zlewni	Presja oddziałująca na stan wód	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo	Uzasadnienie
		turystyka i rekreacja			planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości (wprowadzony); zły stan rzeki zasilającej jezioro dla której termin osiągnięcia celu środowiskowego wyznaczono na 2027
LW10695 Wilczkowo	rolno-leśna		niezagrożona	brak	-
LW10708 Siecino	leśna		niezagrożona	brak	-
LW20879 Dębno	rolnictwo z zabudową rozproszoną		zagrożona	4(4) - 1	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji, planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości (niewprowadzony)

Objaśnienia do tabeli 33

Odstępstwa:

Przedłużenie terminu osiągnięcia celu:

4(4)-1 – brak możliwości technicznych

4(4)-2 – dysproporcjonalne koszty

Celem wyeliminowania zagrożeń jednolitych części wód wyznaczono działania podzielone w dwóch kategoriach na podstawowe i uzupełniające. Podstawowe – mające w głównej mierze ograniczyć zanieczyszczenia dostające się do wód poprzez nieuporządkowaną gospodarką ściekową, tj. parametry takie jak związki fosforu – związane z gospodarką komunalną, związki azotu pochodzące z rolnictwa czy też obniżenie lub zwalczenie dostawania się do wód substancji ściśle związanych z przemysłem - kontrole użytkowników wód. Uzupełniające działania stosowane są w szczególności celem rozpoznania zagrożenia w JCW, które miały presję nierozpoznaną – dodatkowy monitoring badawczy, operacyjny lub przegląd pozwoleń wodnoprawnych, z których zapisy są konfrontowane z wynikami kontrolnymi. W tab. 34 zaprezentowano działania ogólne dla każdej jednolitej części wód w DPK

Tabela 34 Działania podstawowe i uzupełniające mające na celu eliminację zagrożeń JCWP znajdujących się w DPK zgodnie z aPGW 2016

Nazwa JCWP	Działania podstawowe	Działania uzupełniające
RW6000174444 Bliska Struga	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej, kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw	monitoring wód, zapewnienie ciągłości rzeki przez udrożnienie obiektów stanowiących przeszkodę dla migracji ryb
RW60001744489 Wogra	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki	-

Nazwa JCWP	Działania podstawowe	Działania uzupełniające
	ściekowej, realizacja KPOŚK*	
RW60001818885112 MiedzNIK	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej, kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw	monitoring wód
RW60001818885169 Dopływ z jez. Wilczkowo	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej	-
RW6000181888529 Kokna	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej	-
RW60001844432 Dębica do Brusnej z jez. Dębno	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej, realizacja KPOŚK*	zapewnienie ciągłości rzeki przez udrożnienie obiektów stanowiących przeszkodę dla migracji ryb
RW6000201888533 Drawa od jez. Krosino do Wilżnicy	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej, realizacja KPOŚK*	-
RW6000251886669 Piława do Zb. Nadarzyckiego	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej, realizacja KPOŚK*	-
RW6000251888513 Drawa do wypływu z Jez. Krosino	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej, realizacja KPOŚK*	zapewnienie ciągłości rzeki przez udrożnienie obiektów stanowiących przeszkodę dla migracji ryb
LW10579 Komorze	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej	-
LW10681 Proszyno	-	kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw, monitoring wód
LW10682 Żerdno	-	-
LW10684 Drawsko	dostęp do informacji	-
LW10694 Krosino	-	kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw, monitoring wód
LW10695 Wilczkowo	działania wynikające z konieczności uporządkowania gospodarki ściekowej	
LW10708 Siecino	dostęp do informacji	-
LW20879 Dębno	-	monitoring wód

*KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Utrzymanie wód wg ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017r. (Dz.U. 2021 poz. 2233) art. 226 punkt 2 obejmuje działania wynikające z planu utrzymania wód z uwzględnieniem konieczności osiągnięcia celów środowiskowych. W tabeli 35 przedstawiono informacje dotyczące utrzymania wód płynących w granicach DPK lub w pobliżu, wpływających na zasoby wodne parku. Wskazano planowane działania w korycie rzeczonym 6 cieków w obrębie DPK wraz z celem ich wykonywania oraz zanotowano zagrożenia dla swobodnego przepływu wód.

Tabela 35 Działania na rzekach przepływających przez DPK wynikające z Planów Utrzymania Wód w regionie wodnym Warty i regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego

Nazwa JCWP	Rzeka (kilometraż)	Wykaz planowanych działań	Uzasadnienie konieczności realizacji robót z uwzględnieniem spodziewanych efektów ich realizacji	Identyfikacja zagrożeń odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, w obrębie których występują zagrożenia dla swobodnego przepływu wód
RW60001818885112 MiedzNIK	MiedzNIK od 0+000 do 16+156	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Działania pozwolą zapewnić wymagany poziom bezpieczeństwa terenów narażonych na lokalne podtopienia, działanie powodzi, spływ wielkich wód oraz lodów; mają również na celu polepszenie zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienie jej uprawy. Ochrona terenów wykorzystywanych rolniczo przed stratami związanymi z niszczycielską działalnością bobrów.	I, II, III, IV, VII, VIII
RW6000181888529 Kokna	Rakoń od 0+000 do 21+190	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Działania pozwolą zapewnić wymagany poziom bezpieczeństwa terenów narażonych na lokalne podtopienia, działanie powodzi, spływ wielkich wód oraz lodów; mają również na celu polepszenie zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienie jej uprawy. Ochrona terenów wykorzystywanych rolniczo przed stratami związanymi z niszczycielską działalnością bobrów.	I, II, III, IV, VII, VIII
RW60001844432 DębNica do Brusnej z jez. Dębno	DębNica od 26+610 do 45+570	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Przewiduje się znaczące przekształcenie odcinka rzeki o wysokim stopniu naturalności przez realizację działania, przy czym nie rekomendowano odstąpienia od wykonania działania. Spodziewane jest wystąpienie negatywnych oddziaływań na obszar Dorzecze Parsęty PLH320007 w związku z planowanym odmuleniem koryta rzeki, które jest jedną z kategorii działania uzasadnioną realizacją celu utrzymania urządzeń wodnych.	I, II, III, IV, VIII
RW6000251888513 Drawa do wypływu z Jez. Krosino	Rów Kluczewo (Dopływ spod Czarnkowie) Od 0+000 do 5+470	1, 2, 3, 4, 5, 6	Działania pozwolą zapewnić wymagany poziom bezpieczeństwa terenów narażonych na lokalne podtopienia, działanie powodzi, spływ wielkich wód oraz lodów; mają również na celu polepszenie zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienie jej uprawy. Ochrona terenów	I, II, III, IV, VIII

Nazwa JCWP	Rzeka (kilometraż)	Wykaz planowanych działań	Uzasadnienie konieczności realizacji robót z uwzględnieniem spodziewanych efektów ich realizacji	Identyfikacja zagrożeń odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, w obrębie których występują zagrożenia dla swobodnego przepływu wód
			wykorzystywanych rolniczo przed stratami związanymi z niszczycielską działalnością bobrów.	
	Drawa od 192,08 do 159,13	4, 8	Wyciąganie z koryta rzeki Drawy powalonych drzew, ma na celu usprawnienie odpływu wód w korycie.	I, II, III, IV, VII
RW6000201888533 Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy	Drawa od 159,13 do 120,51	4, 5, 6, 7, 8	Wyciąganie z koryta rzeki Drawy powalonych drzew, ma na celu usprawnienie odpływu wód w korycie oraz zapobieganie niebezpieczeństwu podtapiania terenów przyległych z jednoczesnym wykorzystaniem rumoszu drzewnego do zabudowy istniejących wyryw brzegowych.	I, II, III, IV, VII

Objaśnienia do tabeli 35:

Utrzymywanie wód według ustawy Prawo Wodne art. 227 punkt 2:

- 1) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
- 2) usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych;
- 3) usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
- 4) usuwanie z śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
- 5) zasypywanie wyryw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz przez ich zabudowę biologiczną;
- 6) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu;
- 7) remont lub konserwację stanowiących własność właściciela wód
- 8) rozbiórkę lub modyfikację tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych

Identyfikacja zagrożeń dla swobodnego przepływu wód według załącznika 2 do Planu utrzymania wód w Regionie Wodnym Warty/Dolnej Odry i rzek Przymorza Zachodniego:

I erozja dna i brzegowa, osunięcia skarp (powodujące zagrożenie dla zlokalizowanej w korytach cieków i w ich sąsiedztwie zabudowy, w tym np. dla zabudowy regulacyjnej, budynków mieszkalnych i gospodarczych, mostów, przepustów, dróg, infrastruktury technicznej, a także powodująca wywracanie się drzew rosnących w linii brzegowej i spływających z wodą lub kierujących nurt w niewłaściwym kierunku);

II akumulacja materiału wlezonego (żwir i piasek odkładający się w odcinkach cieków o mniejszej prędkości przepływu powodująca zatory i zagrożenie dla mostów, przepustów i istniejących budowli regulacyjnych);

III zarastanie koryta cieku roślinnością korzeniącą się w dnie i brzegach (powodującą ograniczenie przepływu, podpiętrzanie poziomu wód)

IV zarastanie brzegów krzakami i drzewami (powalone do koryta drzewa i krzaki powodują zmianę nurtu rzeki zagrażając istniejącej zabudowie w tym np. zabudowie regulacyjnej, budynkom mieszkalnym i gospodarczym, mostom, przepustom, drogom, różnego rodzaju infrastrukturze technicznej (gaz, woda, kanalizacja, sieci energetyczne, itp.);

VII tamy bobrowe oraz nory dzikich zwierząt – zagrożenia zazwyczaj występujące lokalnie jednak o większym zasięgu oddziaływania;

VIII inne – zagrożenia zazwyczaj występujące lokalnie jednak o większym zasięgu oddziaływania.

7.5.5. Identyfikacja presji oddziałujących na aJCWP według projektu aPGW II

Celem środowiskowym wszystkich JCWP, zgodnie z Dyrektywą Wodną 2000/60/WE było osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego do 2015. Niektóre z nich otrzymały odstępstwa tj. przedłużenie terminu osiągnięcia celu. Nie wszystkim JCWP udało się uzyskać stan dobry. Postępy w osiąganiu celu środowiskowego omówiono w rozdziale 7.5.4. W nowym cyklu aPGW II na lata 2022-2027 opracowanym w latach 2016-2021 wyznaczono nowe odstępstwa i po raz kolejny oceniono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, którymi pozostały dobry stan/potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Tabela 36 przedstawia presje oddziałujące na nowo wyznaczone aJCWP oraz ocenę zagrożenia i wyznaczone derogacje.

Tabela 36 Identyfikacja presji w aJCWP na lata 2022-2027

Nazwa i kod aJCWP	Cel środowiskowy na lata 2022-2027	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presje znaczące oddziałująca na stan wód	odstępstwo
RW6000104444 Bliska Struga	dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; dobry stan chemiczny	zagrożona	OCH, IL	nie
RW60001044489 Wogra	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny	zagrożona	BIO_HM, FIZ, OCH, IL	tak (4.4-3) do 2027 r.
RW60000918885112 Miedznik	dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według	zagrożona	BIO_HM, OCH	nie

Nazwa i kod aJCWP	Cel środowiskowy na lata 2022-2027	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presje znaczące oddziałująca na stan wód	odstępstwo
	wymagań gatunków chronionych; dobry stan chemiczny			
RW60001118885359 Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie	dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; dobry stan chemiczny	zagrożona	BIO_FIZ, FIZ, OCH	tak (4.4-3) do 2027 r.
RW60000918885229 Rakoń	dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników dla benzo(a)pirenu (w), poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	FIZ, CHEM, CHEM_B, CHEM_SZ, OCH	tak (4.4-3/4.4-1) do 2027 r., NSP 2039 r. (4.5-1)

Nazwa i kod aJCWP	Cel środowiskowy na lata 2022-2027	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presje znaczące oddziałująca na stan wód	odstępstwo
RW60000944431 Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną	dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; dobry stan chemiczny	zagrożona	BIO_FIZ, FIZ, OCH, IL	tak (4.4) po 2027 r.
RW60001818865994719 Piława do Zb. Nadarzyckiego	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki” przewodność elektrolityczna >II klasy, IO, MMI klasa III, pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników dla benzo(a)pirenu (w) - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	BIO_HM, CHEM, CHEM_B, OCH	tak (4.4-3) do 2027 (4.5)
RW6000181888513 Drawa do jez. Krosino	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników	zagrożona	CHEM, CHEM_B, CHEM_SZ, OCH	tak (4.4-3/ 4.4-1 po 2027/ NSP 2039r. (4.5-1)

Nazwa i kod aJCWP	Cel środowiskowy na lata 2022-2027	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presje znaczące oddziałująca na stan wód	odstępstwo
	dla benzo(a)pirenu (w) - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry			
LW10579 Komorze	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, ze złagodzonym wskaźnikiem dla benzo(a)pirenu (w) - poniżej stanu dobrego	zagrożona	CHEM, CHEM_B, CHEM_SZ, OCH	tak (4.4-3/4.4-1) do 2027 r.; NSP - do 2039 r. (4.5-1)
LW10681 Prosino	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	-	nie
LW10682 Żerdno	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, ze złagodzonym wskaźnikiem dla benzo(a)pirenu (w) - poniżej stanu dobrego	zagrożona	CHEM, CHEM_B, OCH	tak (4.4-3) Do 2027 r. (4.5-1)
LW10684 Drawsko	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, ze złagodzonym wskaźnikiem dla benzo(a)pirenu (w) - poniżej stanu dobrego	zagrożona	BIO_FIZ, FIZ, CHEM, OCH	tak (4.4-3) do 2027 r. (4.5-1)
LW10694 Krosino	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	CHEM, CHEM_B, CHEM_SZ, OCH	tak (4.4-3/4.4-1) do 2027 r.; NSP - do 2039 r.
LW10695 Wilczkowo	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	-	nie
LW10708 Siecino	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	CHEM, CHEM_B, CHEM_SZ, OCH	tak (4.4-3/4.4-1) do 2027 r.; NSP - do 2039 r.
LW20879 Dębno	dobry stan ekologiczny,	niezagrożona	CHEM, CHEM_B	nie

Nazwa i kod aJCWP	Cel środowiskowy na lata 2022-2027	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presje znaczące oddziałująca na stan wód	odstępstwo
	dobry stan chemiczny			

źródło: zał. 1 do projektu II aPGW 2021: Zestawienie główne

Objaśnienia do tabeli 36:

Odstępstwo z art. 4.4 → przedłużenie terminu osiągnięcia celu

4.4-1- brak możliwości technicznych; 4.4-3 – warunki naturalne

Odstępstwo z art. 4.5 → ustanowienie mniej rygorystycznego celu

4.5-1 – brak możliwości technicznych

Do 2039r. wyłącznie dla NSP - substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE.

Presje oddziałujące na aJCWP w DPK:

- *BIO_HM - presja znacząca na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii*
- *BIO_FIZ - presja znacząca na elementy biologiczne zależne od fizykochemii*
- *FIZ - presja na elementy fizykochemiczne*
- *CHEM - presja znacząca na cechy chemiczne*
- *CHEM_B - presja znacząca na cechy chemiczne (biota)*
- *CHEM_SZ - presja znacząca na cechy chemiczne (substancje zakazane)*
- *OCH - presja znacząca na obszary chronione*
- *IL - presja znacząca na stan ilościowy wód*

W tabeli 37 przedstawiono pochodzenie presji oddziałujących na aJCWP znajdujących się w Drawskim Parku Krajobrazowym.

Tabela 37 Presje oddziałujące na aJCWP w DPK

aJCWP	Główne źródło presji troficznych	Presja hydromorfologiczna	Główne źródło presji chemicznych
RW60000918885112 MiedzNIK	-	budowle piętrzące, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne)	-
RW60000918885229 Rakoń	źródła przemysłowe	prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)
RW60000944431 Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe)	prostowanie koryta	-
RW6000104444 Bliska Struga	-	prostowanie koryta	-
RW60001044489 Wogra	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)	budowle piętrzące, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne), górnictwo	-
RW60001118885359 Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe)	-	-
RW60001818865994719 Piława do zb. Nadarzyckiego	-	budowle piętrzące, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rolnictwo, leśnictwo
RW6000181888513 Drawa do jez. Krosino	-	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rolnictwo, leśnictwo; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane);
LW10682 Żerdno	-	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
LW10708 Siecino	-	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych:

aJCWP	Główne źródło presji troficznych	Presja hydromorfologiczna	Główne źródło presji chemicznych
			transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, nieznane (substancje zakazane); rozproszone - depozycja atmosferyczna
LW10694 Krosino	-	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)
LW10579 Komorze	-	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)
LW10684 Drawsko	Rolnictwo i depozycja	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
LW20879 Dębno	-	-	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski

Źródło: Zał. 8 do projektu II aPGW 2021: Wykaz odstępstw

W projekcie aPGW II 2021 wyodrębniono zmiany klimatyczne oddziałujące na wody powierzchniowe znajdujące się w parku. We wszystkich jednolitych częściach wód znajdujących się na obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego prognozuje się wzrost ekstremalnych temperatur dodatnich, wzrost opadów nawałnych, zwiększoną częstotliwość suszy. Oceniono również potencjalne możliwości występowania zatorów. JCWP rzeczne nie są miejscami potencjalnie zatoregennymi. JCWP jeziorne Żerdno, Drawsko i Siecino są potencjalnie zatorogenne.

Celem ograniczenia negatywnych oddziaływań na ekosystemy wodne opracowano katalog działań na lata 2022-2027 dla każdej aJCWP. Są one dokładnie sprecyzowane i należą do kategorii: poprawa warunków hydromorfologicznych rzek, poprawa warunków dla obszarów chronionych, zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek, kształtowanie stosunków wodnych w zlewni jcwp, gospodarka ściekowa, ograniczenie

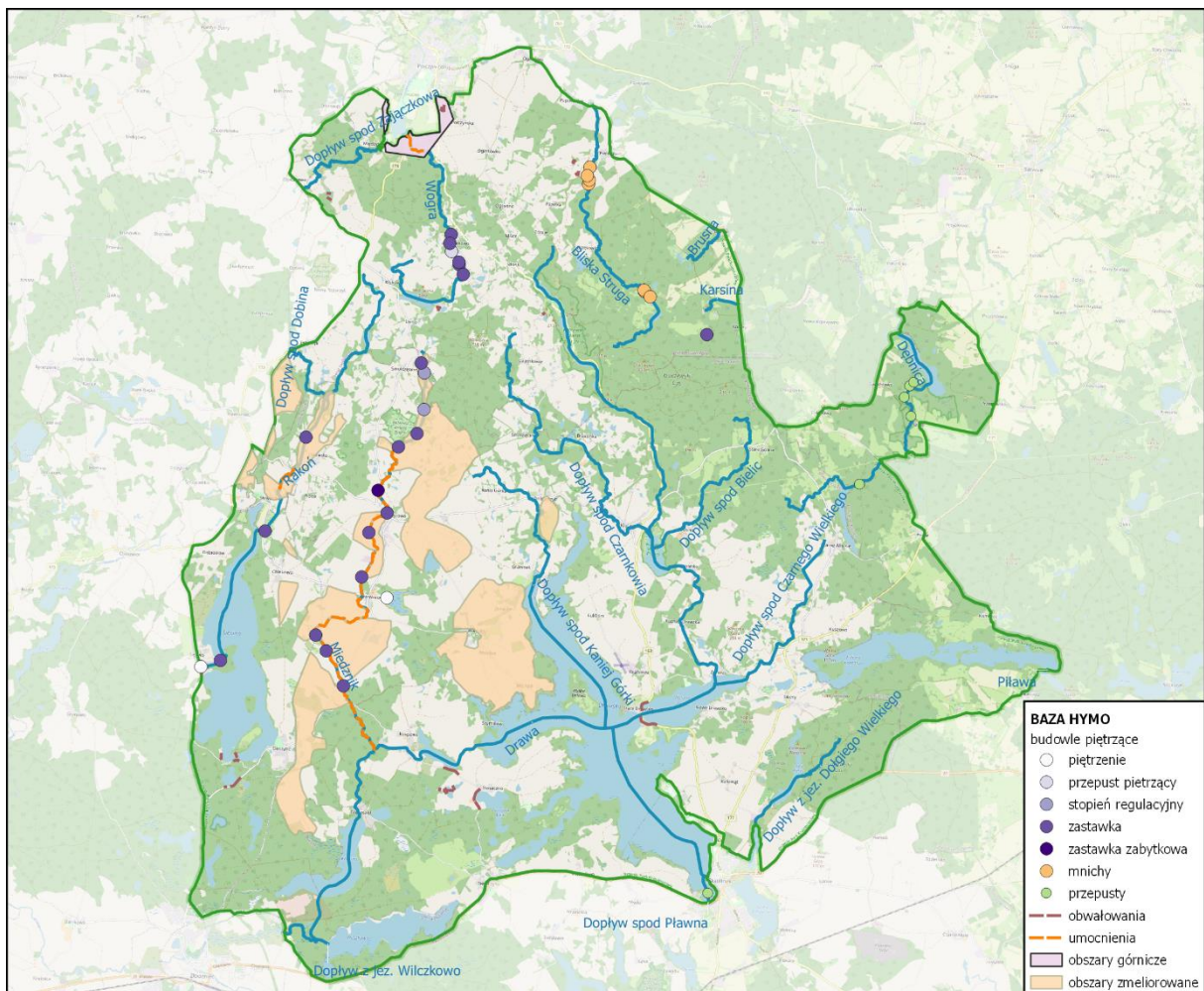
zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa, redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych, weryfikacja programu ochrony środowiska, adaptacja do zmian klimatu, edukacja i informacja. Z bardziej szczegółowych zadań warto wymienić:

- obserwacja zmian powierzchni lustra wody na jeziorze Prosino, w przypadku zmniejszenia się powierzchni o 35-40 ha – budowa zastawki w celu podwyższenia poziomu wody – JCWP Drawa do jez. Krosino;
- usunięcie nielegalnych kładek i pomostów wędkarskich na obszarze rezerwatu Dolina Pięciu Jezior – JCWP Drawa do jez. Krosino;
- stabilizacja poziomu wody w jeziorach rezerwatu Dolina Pięciu Jezior poprzez budowę przepławek na Drawie – JCWP Drawa do jez. Krosino;
- zachowanie szczególnej ostrożności w pracach melioracyjnych na terenach ochronnych Natura2000 i rezerwach w obrębie parku;
- analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych;
- budowa płytkich zbiorników w ramach programu małej retencji;
- budowa zastawki piętrzącej w rezerwacie Torfowisko Toporzyk mającej na celu utrzymanie wody w złożu, zablokowanie odpływów wody ze zbiornika – JCWP Rakoń

W przypadku JCWP rzecznych w obrębie parku należy rozpoznać zasadność, a w przypadku jej stwierdzenia - wprowadzić działania mające na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń.

7.5.6. Presje wynikające z zabiegów melioracyjnych i hydrotechnicznych

Zlewnia Drawskiego Parku Krajobrazowego to zlewnia rolniczo-leśna. Większą część parku zajmuje zlewnia Drawy. Drawa należy do najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym rzek w Polsce (Ławniczak i in. 2010). Obszary zmeliorowane zajmują powierzchnię ok. 2644 ha czyli 7 % ogólnej powierzchni DPK. Są to obszary głównie w zlewni cieków Miedzianik oraz w północno-zachodnich częściach zlewni bezpośredniej jeziora Drawsko. Presje morfologiczne zidentyfikowano na podstawie bazy danych przekształceń hydromorfologicznych HYMO (rycina 19)

Rycina 19 Obiekty hydrotechniczne i melioracyjne w DPK

źródło: baza HYMO

Baza danych przekształceń hydromorfologicznych HYMO zawiera 24 budowle piętrzące, w tym 19 zastawek (2 wyłączone z eksploatacji) służące nawodnieniu lub piętrzeniu wody, 2 stopnie regulacyjne stabilizujące dno i redukujące spadek, 1 przepust piętrzący i 2 piętrzenia wody. Budowle piętrzące znajdują się na ciekach Miedznik, Rakon i Wogra. Północna strefa zlewni Drawy leży w zasięgu obszernego oddziaływania zakwaszonych gleb, co jest spowodowane intensywnie prowadzoną gospodarką rolną i nadmiernym nawożeniem gleb nawozami biogennymi (Domagała i in., 2010). W obszarze tym zlokalizowane są jedne z najważniejszych jezior dla zlewni Drawy, szczególnie z punktu widzenia prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej. Możliwość migracji ryb w wielu odcinkach zlewni Drawy jest zdecydowanie ograniczona. W zlewni Drawy obserwuje się znaczną ilość budowli hydrotechnicznych utrudniających lub całkowicie uniemożliwiających migrację ryb [Czerniawski i in. 2008b]. Obiekty zidentyfikowane w bazie HYMO w większości nie są wyposażone w przepławki. Zastawki

służą okresowemu odwodnieniu lub nawodnieniu gruntów, zwiększeniu retencji gruntowej, przeciwdziałają trwałemu obniżaniu się wody w terenie. Budowle te stanowią przeszkodę dla naturalnego transportu rumowiska, zaburzają ciągłość ekologiczną cieków, dlatego wymagają budowy przepławek bądź specjalnych konstrukcji umożliwiających przemieszczanie się organizmów wodnych. Dokładna inwentaryzacja wszystkich budowli piętrzących, analiza możliwości ich modernizacji i ponownego wykorzystania może przyczynić się do zwiększenia retencji korytowej w małych ciekach. Jeżeli budowle te są niesprawne i niezdatne do ponownego wykorzystania lub ich modernizacja jest optymalnie nieopłacalna zaleca się rozbiórkę niepotrzebnych obiektów hydrotechnicznych. W zlewni Bliskiej Strugi znajduje się 7 młynów służących piętrzeniu i regulacji przepływów wody w stawach. Obwałowania w DKP występują w postaci grobel i wałów zbiornikowych. Chronią zabudowę miejską i tereny zajęte przez rolnictwo, groble w pobliżu stawów chronią użytki rolne. Wały zbiornikowe zlokalizowane są między jeziorami Żerdno a Drawsko, po zachodniej stronie jeziora Piasecznik Wielki i Rzepikowskiego oraz między zbiornikami wodnymi pośrodku nich, między jeziorami Morzysław a Morzysław Mały i przy południowych granicach jeziora Siecino oraz na stawach w Gaworkowie i przy kilku mniejszych zbiornikach w zlewni Wogry. Zlokalizowano 6 przepustów w zlewni Dębnicy, których zadaniem jest przeprowadzenie cieków przez korpus drogi. Aby nie doprowadzić do zatorów w urządzeniach zaleca się prace porządkujące, zgodne z dobrymi praktykami utrzymania rzek, dla zachowania drożności odpływu i przywrócenia ciągłości ekologicznej, z zachowaniem działań minimalizujących. Zaleca się również prace utrzymaniowe dodatkowe, w postaci usuwania rozproszonych odpadów z całej działki właściciela wody, przez ich zbieranie i wywóz na składowiska odpadów. Ogranicza to ryzyko powstawania na ciekach zatorów ze śmieci i potrzebę interwencyjnego ich usuwania. Brzegi cieków Miedznik (całościowo) i Rakoń (odcinkowo) w DPK są umocnione kiszka faszynową, natomiast brzegi Wogry umocnione są zabudowa biologiczną oraz betonowymi ściankami szczelnymi. Zabudowa podłużna powoduje zmiany fizyczne koryta/strefy nadbrzeżnej, ale jednocześnie pełni rolę barier ochronnych przed spływem biogenów. Jak dotychczas oba brzegi Drawy, Miedznika i Dębnicy były wykaszane dla potrzeb rolnictwa. Usuwano również roślinność brzegową. Usuwano przeszkody z rzek Miedznik i Drawa dla potrzeb rolnictwa oraz usuwano z Drawy powalone drzewa i pływające i korzeniące się w dnie rośliny dla odprowadzenia odpływu wód w korycie i zapobiegania niebezpieczeństwu powodzi. Usuwano również odcinkowo drzewa z koryt rzek Miedznik, Drawy, Dębnicy. Odmulano koryto Drawy, Miedznika i Dębnicy. Ręcznie usuwano lokalne tamy bobrowe. Na obu brzegach rzeki Drawy uzupełniano wyrwy. Utrzymanie cieków w postaci wykaszania skarp, wykaszania dna, hakowania czy odmulania pozwala na utrzymanie drożności

cieku, ale istotnie ingeruje w siedliska. Zalecane jest więc, by w Parku prace wykonywać tylko w miejscach koniecznych dla zachowania ciągłości biologicznej i hydromorfologicznej, gdzie postępująca nadmierna eutrofizacja spowalnia lub hamuje przepływ, z zachowaniem działań minimalizujących dla bytujących w nich siedlisk zwierząt i roślin. Ograniczać je, przeprowadzać odcinkowo, odchodzić od najbardziej inwazyjnych takich jak odmulanie dna lub całkowicie zaniechać, jeśli pozwoli to na osiągnięcie dobrego celu środowiskowego. Wykaszanie, jeśli to konieczne ograniczać do skarp, prowadzić jednostronnie. Sposobem kompensacji przy konieczności wykaszaniu roślinności z brzegów jest wyznaczenie i pozostawienie tworzących jak najszersze strefy buforowe z roślinności bagiennej na innych odcinkach cieku. Przy usuwaniu roślinności korzeniącej się w dnie sposobem kompensacji jest obniżanie brzegów, formowanie płytkich miejsc przybrzeżnych i zalewowych, w których może swobodnie rozwijać się roślinność wodna i wodno-błotna. Należy wprowadzać elementy hydromorfologiczne (naturalne np. rumosz drzewny, żwiry) w sposób tworzący oazy potencjalnego rozwoju roślinności wodnej poprawiające zróżnicowanie koryta, zwiększające opory przepływu w miejscach, gdzie ewentualne rozlewanie się wody nie stanowi zagrożenia. W przypadku zasypywania wyrw w brzegach zaleca się wprowadzanie elementów hydromorfologicznych (elementów naturalnych np. rumosz drzewny, żwiry) inicjujących erozję boczną w innych miejscach, w których nie stanowi ona zagrożenia oraz sztucznych elementów zastępujących siedliska wyrw (np. miejsca lęgowe dla ptaków). (Katalog Dobrych Praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania, 2018).

Jednolite części wód w obrębie Parku są obszarami wymagającymi renaturyzacji. Potrzebują jej zlewnie cieków: Rakoń, Piława, Miedznik, Drawa od jeziora Krosino, Wogra. Zlewnie Bliskiej Strugi, Dębnicy, Drawy do jeziora Krosino również predysponują do zabiegów renaturyzacyjnych, Renaturyzacja jest działaniem wspomagającym odtworzenie stanu ekosystemu lub procesów przyrodniczych zachodzących w ekosystemie, który został zdegradowany, uszkodzony lub zniszczony (Gann i in. 2019). Odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie nastąpić może poprzez zaniechanie prac utrzymaniowych bądź też ograniczenie ich do minimum, poprawę warunków siedliskowych w korycie i odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej. W tabeli 38 przedstawiono zadania, które można zaplanować dla cieków/jezior w obrębie zlewni Jednolitych Części Wód opierając się na Krajowym Programie Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP) oraz opis i zastosowanie zgodne z podręcznikiem dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych. Planując działania renaturyzacyjne należy rozważyć wprowadzenie działań najprostszyc – modyfikacja prac

utrzymeniowych (U), przez dodatkowe (D), a dopiero jeżeli one nie przyniosą skutku rozwiązania techniczne (T).

Tabela 38 Możliwe zadania renaturyzacyjne do dostosowania do JCWP w Parku według katalogu KPRWP

Kod	Działanie	Opis	Zastosowanie
U0	Pozostawienie procesom naturalnym	Całkowite, konsekwentne i planowe zaniechanie ingerencji w ciek; pozostawienie cieku do samoistnych przekształceń w wyniku naturalnych procesów hydromorfologicznych ("utrzymanie bierne").	Cieki w obszarach chronionych, w miejscach przeznaczonych do kształtowania przez naturalne procesy. Cieki wśród nieużytków, terenów leśnych lub gruntów o zarzuconym użytkowaniu. W wyniku zaprzestania ingerencji nastąpi spontaniczna renaturyzacja cieku, ale jej zakres i szybkość mogą być rozmaite.
U1	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja wykaszania roślin z brzegów śródlądowych wód powierzchniowych	Polega na koszeniu roślinności na brzegach cieku, a dobre praktyki zalecają, by wykonywać to w sposób ograniczony, mozaikowy i niezbyt częsty. Koszenie w strefie brzegowej może stać się elementem renaturyzacji, gdy jest częścią szerszego programu działań stymulujących rozwój roślinności, jako tzw. strefy buforowej cieku.	Tworzenie i optymalizacja funkcjonowania strefy buforowej cieku, dla ograniczenia spływu biogenów i substancji zamulających oraz dla różnorodności biologicznej.
U2	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja wykaszania roślin z dna śródlądowych wód powierzchniowych	Polega na wykaszaniu w okresie letnim roślinności wodnej w cieku, a dobre praktyki zalecają, by wykonywać to w sposób ograniczony, mozaikowy i niezbyt częsty; pozostawiając nie wykaszana roślinność reofilną (prądolubną). Takie wykaszanie może stać się elementem renaturyzacji, gdy służy takiemu ukształtowaniu nurtu, by zainicjować różnicowanie się sztucznie uproszczonego koryta cieku	Delikatne inicjowanie procesów erozji i sedimentacji różnicujących koryto, z równoczesnym zachowaniem skupień roślinności jako schronień dla organizmów wodnych.
U3	Zaniechanie, modyfikacja lub ograniczenie usuwania roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych	Stosowane niekiedy działanie utrzymeniowe polega na usuwaniu (wyrwaniu w całości) roślin wodnych; a często na wykonywaniu tzw. hakowania i usuwaniu roślin wraz z osadami dennymi. Zwykle oddziałuje to negatywnie na ekosystem, dobrą praktyką jest więc maksymalna minimalizacja stosowania tego działania (lepiej ograniczyć się tylko do wykaszania)	Wyjątkowo, w celu zainicjowania zróżnicowania koryta cieku i dalszych procesów erozji i sedimentacji pogłębiających to zróżnicowanie; zawsze z równoczesnym zachowaniem przynajmniej niektórych skupień roślinności wodnej. Zawsze należy rozważyć, czy nie wystarczające byłoby tylko odpowiednie wykaszanie (U2).
U4	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych	Usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych jest realizowane w ramach działań utrzymeniowych. Drzewa są zwykle cennym elementem ekosystemu, korzystnie oddziałującym na wodę. Dobra praktyka prac utrzymeniowych polega więc zwykle na minimalizacji usuwania drzew	Optymalizacja funkcjonowania strefy buforowej rozwiniętej w oparciu o roślinność drzewiastą. Stabilizacja brzegów przez roślinność drzewiastą. Zacienienie cieku i zapobieganie jego nagrzewaniu się oraz nadmieremu rozwojowi roślinności w cieku. Utrzymanie zadrzewień jako ostoi różnorodności biologicznej.
U5	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych	Usuwanie z wód „przeszkód naturalnych” jest często realizowane w ramach działań utrzymeniowych, ale jest to działanie silnie negatywnie oddziałujące na ekosystem wodny. „Przeszkody”, które są usuwane – jak np. glazy, wychodne skalne, martwe drzewa, rumosz drzewny – to właśnie elementy cenne z punktu	Wzbogacanie struktury koryta w wyniku stopniowego odtwarzania się obecności martwych drzew i rumoszu drzewnego; inicjowanie spontanicznych procesów. Umożliwianie pozostawiania w korycie elementów, które inaczej zostałyby usunięte.

Kod	Działanie	Opis	Zastosowanie
		widzenia hydromorfologii i ekologii cieków. Dobra praktyka prac utrzymaniowych polega na maksymalnym ograniczeniu usuwania takich elementów.	
U6	Usuwanie ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód wynikających z działalności człowieka	Obejmuje w szczególności usuwanie: naniesionych przez wodę odpadów tworzących skupienia przeszkadzające w przepływie wody oraz wyrzuconych do cieków.	Usunięcie elementów antropogenicznych, przywrócenie naturalnych warunków przepływu, w tym usunięcie elementów potencjalnie zatorogennych.
U9	Zaniechanie lub ograniczenie zasypywania wyryw w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych	Zasypywanie wyryw w brzegach to działanie utrzymaniowe polegające na wypełnianiu erozyjnych podcięć brzegu materiałem mineralnym, najczęściej w formie żwiru lub kamienia, w celu wypełnienia miejsc wyerodowanych przez nurt cieków i zapobieżeniu dalszej erozji.	Zaniechanie lub ograniczenie likwidacji wyryw to środek pozwalający na przynajmniej częściowe przywrócenie procesów erozji bocznej i migracji koryta, a w konsekwencji dostawy rumowiska do rzeki i zróżnicowania morfologicznego koryta. Umożliwia także zachowanie dynamicznie kształtującego się zasobu siedlisk dla gatunków korzystających z wyryw
U10	Zaniechanie lub ograniczenie usuwania namulów i osadów piaszczystych	Popularne działanie utrzymaniowe polega na tzw. odmulaniu cieków, tj. usuwaniu z koryta namulów, a w praktyce także osadów piaszczystych. Jest to działanie silnie oddziałujące na ekosystem wodny, dobra praktyka robót utrzymaniowych polega więc na jego minimalizacji	Pozostawienie namulów w całości lub części umożliwia odtworzenie się zbliżonej do naturalnej morfologii cieków. Zaniechanie usuwania namulów powinno dotyczyć wszystkich cieków sąsiadujących z mokradłami, nieużytkami, lasami, a także ekstensywnie użytkowanymi łąkami.
U11	Zaniechanie usuwania żwirowych osadów dennych	Usuwanie żwiru jest ryzykowne, ponieważ w wyniku rozwoju tzw. obrukowania dna koryta rzek żwirowych zachowują równowagę dynamiczną, a próby usuwania lub przemieszczania żwirów zrywają tę równowagę, co wywołuje erozję wglębną dna.	Wszystkie rzeki żwirowe
U13	Zaniechanie usuwania tam bobrowych	Rozlewiska bobrowe są znaczącym elementem naturalnej retencji, przyczyniając się w ten sposób do ograniczenia ryzyka powodziowego i ryzyka skutków suszy.	Wszystkie sytuacje, w których konflikty z innymi celami środowiskowymi lub z użytkowaniem terenu nie przybierają ostrego charakteru. Jeżeli zaakceptowanie rozlewisk bobrowych jest zupełnie niemożliwe, należy w pierwszej kolejności rozważyć zastosowanie urządzeń technicznych łagodzących konflikt
D4	Wprowadzanie elementów kluczowych dla zróżnicowania siedliskowego w korycie	Wprowadzanie ramoszu drzewnego (powalone drzewa swobodnie leżące, zakotwione fragmenty martwych drzew). Wprowadzanie elementów skalnych, głazów. Elementy wprowadzane powinny być odpowiednie do charakteru rzeki. Tu także: wprowadzanie elementów stanowiących siedliska dla chronionych organizmów.	Zróżnicowanie morfologii koryta. Siedliska dla cennych gatunków. Zwiększenie szorstkości koryta (opóźnianie odpływu).
D5	Wprowadzanie pryzm żwirowo-kamiennych naśladujących układy bystrzy i plos lub kierujących przepływ	Planowe formowanie naturopodobnych, żwirowo-kamiennych bystrzy w sekwencji odpowiedniej dla cieków, poprzez wprowadzanie do koryta i zagęszczanie kamieni i żwirów formujące korony bystrzy albo wprowadzanie bocznych w stosunku do osi cieków pryzm żwirowo-kamiennych kierujących nurt	Rzeki żwirowe lub przynajmniej historycznie żwirowe, o spadku >0,2‰, zwykle w krajobrazach podgórskich, wyżynnych lub młodoglacjalnych, gdy istnieje potrzeba odtworzenia utraconych w wyniku dawniejszych regulacji struktur żwirowych, tarlisk dla ryb łososiowatych, albo gdy dla utrzymania cieków w dynamicznej równowadze celowe jest odtworzenie sekwencji bystrzy i plos.
D6	Wprowadzanie	Działanie polega na wprowadzaniu do	Cieki dawniej uregulowane, o

Kod	Działanie	Opis	Zastosowanie
	naturalnych deflektorów	koryta rzeczne gładów lub kłód drewna, ale w tym przypadku w taki sposób, by funkcjonowały one jako deflektory, wymuszając w cieku zmianę przebiegu nurtu.	prostoliniijnej trasie, potrzebujące zróżnicowania morfologicznego koryta.
T1	Inicjacja erozji bocznej koryta	Prace ziemne inicjujące erozję boczną i docelowo meandryzację cieku, z założeniem że kontynuacja procesu będzie zachodziła samorzutnie, polegające na punktowym naruszeniu brzegu i jego pokrywy roślinnej, w sposób naśladujący powstawanie wyrw w brzegach.	Działanie celowe do renaturyzacji cieków o skrajnie wyprostowanych, uproszczonych korytach, na których procesy erozji bocznej nie zachodzą samorzutnie.
T9	Przebudowa umocnień brzegów na bardziej naturalne	Zastępowanie umocnień technicznych brzegu (betonowych, kamiennych) przez umocnienia biotechniczne i biologiczne, wykorzystujące elementy drewniane i faszynowe.	Działanie celowe we wszystkich sytuacjach, w których umocnienia biologiczne i biotechniczne mogą zapewnić wystarczający poziom ochrony (Cieki o umocnionych brzegach, gdy nie można zastosować rozwiązań korzystniejszych środowiskowo.
T10	Unaturalnianie profilu brzegu	Odtwarzanie naturalnego charakteru brzegu poprzez wykonanie zatok, stref zastoiskowych, wysp, cypli, zmniejszenie nachylenia skarpi brzegu.	Cieki o sztucznych, stromych, jednostajnych brzegach.
T11	Odtwarzanie wysokich skarpi brzegowych	Tworzenie odsłoniętych skarpi, naśladujących podcięcia erozyjne, wyrwy brzegowe.	ypowe miejsca, gdzie działanie znajduje zastosowanie, to zarastające strome skarpy, które stają się nieprzydatne dla ptaków - w przypadku braku możliwości odtworzenia dynamicznego systemu podcięć erozyjnych i wyrw brzegowych kształtowanych przez rzekę.
T12	Budowie lub struktury kierujące nurt w celu inicjacji renaturyzujących procesów korytowych	Budowa budowli regulacyjnych o funkcji deflektorów, wymuszających przebieg nurtu cieku, w tym tam podłużnych i ostróg z materiałów naturalnych.	Tylko wyjątkowo, gdy pożądanego efektu nie da się osiągnąć za pomocą działań bardziej naturalnych; w razie potrzeby ukierunkowania nurtu.
T16	Likwidacja lub udrażnianie przegród poprzecznych	Zależnie od możliwości, w kolejności preferencji: Rozbiórka przegród poprzecznych. Przebudowa przegród poprzecznych na bystrza o zwiększonej szorstkości lub niwelacja niskich przegród za pomocą pryzm żwirowo-kamiennych. Budowa obejść naśladujących koryta naturalne. Budowa przepławek lub innych podobnych urządzeń.	W miarę możliwości jak najpełniejsze odtworzenie ciągłości biologicznej i hydromorfologicznej, umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych i transportu osadów. Optymalna jest likwidacja przegród, co powinno być stosowane zawsze gdy nie pełnią obecnie ważnych funkcji środowiskowych lub korzystania z wód. Ew. częściowa likwidacja, np. usunięcie klap jazów, zablokowanie zabytkowych jazów w położeniu otwartym z zachowaniem samej budowli. Gdy jest to konieczne, udrażnianie przegród jako kompromis z zachowaniem lub częściowym zachowaniem funkcji piętrzenia - możliwie najlepiej dobrane obejścia lub przepławki.

Primum non nocere! Zasada „przede wszystkim nie szkodzić” powinna dotyczyć działań renaturyzacyjnych. Działania renaturyzacyjne, zastosowane w niewłaściwym miejscu lub w niewłaściwy sposób, mogą być szkodliwe, także z czysto ekologicznego punktu widzenia. Nie można do tego dopuścić. Dobrze zaplanowana renaturyzacja weźmie pod uwagę i wykorzysta wszystkie spontaniczne tendencje do unaturalniania się rzeki, jeziora czy brzegu morskiego, a nie powinna niszczyć przejawów renaturyzacji spontanicznej (Podręcznik Dobrych Praktyk Renaturyzacji Wód Powierzchniowych, 2020).

7.5.7. Jakość wód podziemnych

Za monitoring stanu jakości wód podziemnych w Polsce odpowiada Państwowy Monitoring Środowiska, który dostarcza informacje o stanie chemicznym i ilościowym Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). W tabeli 39 przedstawiono stan jakości wód podziemnych w granicach DPK zgodnie z najnowszymi badaniami z 2019 roku.

Tabela 39 Stan jakości JCWPd w DPK

Numer JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Rok wykonania badania	Ogólna ocena stanu
9	slaby	dobry	2019	slaby
25	dobry	dobry	2019	dobry
26	dobry	dobry	2019	dobry

Źródło: Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary, mjjwp.gios.gov.pl [dostęp maj 2021 r.]

JCWPd nr 25 i 26 w obrębie DPK mają stan ilościowy i chemiczny wód dobry, dlatego ich stan określony jest jako dobry. Jednostki te nie są zagrożone w skali kraju. JCWPd nr 9 ma dobry stan chemiczny, ale słaby stan ilościowy, dlatego jej stan określony jest jako słaby. Jako uzasadnienie stanu słabego JCWPd nr 9 Monitoring Jakości Wód Podziemnych podaje:

„Obniżenie zwierciadła wód podziemnych w obrębie tarasu zalewowego rz. Parsęta w obrębie zlewni elementarnej o numerze 44979 (Zlewnia Parsęty od Niecieczy do Wielkiego Rowu (I)), na obszarze którego występują torfowiska, spowodowane jest intensywną eksploatacją przez obiekty wchodzące w skład Ujęcia wód w Bogucinie - Rościęcinnie. Słaby stan ilościowy określono z niską wiarygodnością, ponieważ zagrożone siedliska przyrodnicze nie posiadały stanowisk badawczych w ramach sieci Monitoringu Siedlisk i Gatunków”.

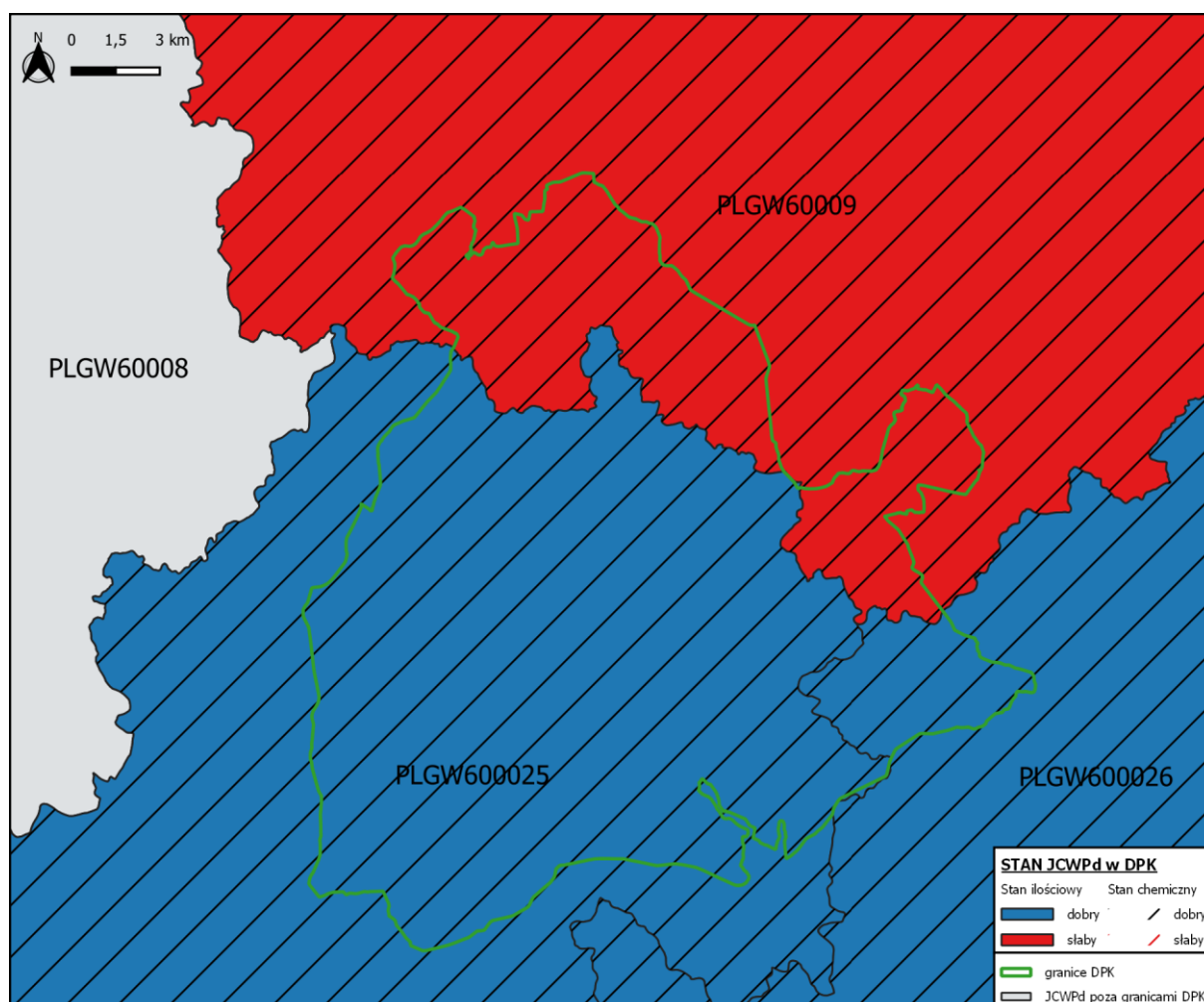
Według aPGW 2016, które przedstawiało syntetyczne wyniki badań z 2016 i 2012 roku w porównaniu do projektu aPGW II z 2021, zawierającego wyniki badań z 2019 roku nastąpiła jedna istotna zmiana w stanie jakości wód. Stany ilościowy oraz chemiczny JCWPd PLGW600025 oraz PLGW600026 nie uległy zmianom, co oznacza, że ich stan ogólny był i jest dobry. Natomiast stan ilościowy JCWPd PLGW60009 pogorszył się, stan chemiczny pozostał bez zmian. Obecnie JCWPd nr 9 ma stan ogólny słaby i jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ilościowy. Zastosowano odstępstwo – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego 4.4-1 (brak możliwości technicznych) do 2027 roku. Uzasadnia się to występowaniem struktur solnych i brakiem izolacji warstw wodonośnych.

W tabeli 40 zaprezentowano porównanie stanu wód z aPGW 2016 i projektu aPGW II z 2021 r.

Tabela 40 Stan wód podziemnych w DPK według aPGW 2016 i projektu aPGW 2021.

Numer JCWPd	aPGW 2016			Projekt do II aPGW 2021		
	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW 60009	dobry	dobry	niezagrożona	slaby	dobry	zagrożona ilościowo: obniżenie zwierciadła
PLGW 600025	dobry	dobry	niezagrożona	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW 600026	dobry	dobry	niezagrożona	dobry	dobry	niezagrożona

Na rycinie 20 graficznie zaprezentowano stan ilościowy i chemiczny JCWPd mieszczących się w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Rycina 20 Stan wód podziemnych w Drawskim Parku Krajobrazowym, źródło: mjwp.gios.gov.pl

7.6. Ochrona przed powodzią i zagrożenie suszą

7.6.1. Ochrona przeciwpowodziowa

W ramach ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i rzek Przymorza, również w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego, wykonano analizę obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Wyznaczono je we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego (WOPR). Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzecznych w granicach DPK to dolina Wogry wraz ze zbiornikami w Kłokowie i Gaworkowie oraz jeziorem Kłokowskim, dolina Dębnicy od źródeł przez jezioro Kolbackie Północne i jezioro Dębno oraz dolina Drawy na odcinku rzeki po wypłynięciu z jeziora Krosino. Na podstawie powodzi historycznych i matematycznego modelowania hydraulicznego wyznaczono powodzie prawdopodobne i obszary zalewowe. Powodzie prawdopodobne w zlewni Noteci w granicach DPK wyznaczono w I cyklu planistycznym natomiast w zlewni Parsęty w granicach DPK w II cyklu planistycznym. Po WOPR wykonano mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP). Zagrożenie powodziowe rozumie się jako duże prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska powodzi na danym terenie natomiast ryzyko powodziowe oznacza jednocześnie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi i wystąpienia negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego lub działalności gospodarczej. Owe skutki to straty powodziowe, zarówno materialne jak i niematerialne. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
2. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%),
3. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

Na rycinie 21 zaprezentowano zakres arkuszy map zagrożenia powodziowego wykonanych w ramach Informatycznego Systemu Ochrony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) dla dorzecza Odry w pobliżu Drawskiego Parku Krajobrazowego. Przeanalizowano arkusze:

- w zlewni rzeki Dębnicy N-33-93-B-a-1, N-33-81-D-c-3, N-33-81-D-c-4 , N-33-81-C-d-2, N-33-81-C-b-3, N-33-81-C-c-4, N-33-81-C-c-2
- w zlewni rzeki Drawy N-33-93-A-c-1.

Rycina 21 Arkusze map zagrożenia powodziowego w obrębie DPK,
źródło: wody.isok.gov.pl

W tabeli 41 przedstawiono maksymalne prognozowane rzędne w pięciu przykładowych przekrojach hydrometrycznych wzdłuż rzeki Dębnicy, Wogry i Drawy zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego zaczerpniętymi z ISOK.

Tabela 41 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi w DPK

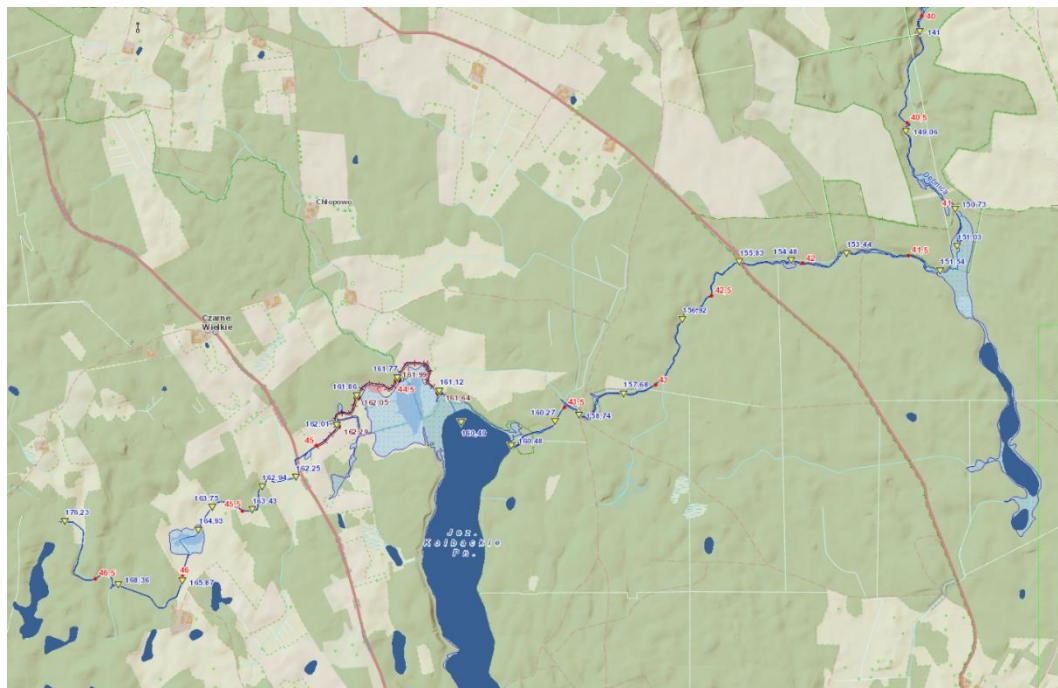
Prawdopodobieństwo wystąpienia wód powodziowych	Maksymalne prognozowane rzędne wód powodziowych w granicach DPK [m n.p.m.]				
ARKUSZ MAPY	N-33-93-B-a-1 Czarne Wielkie	N-33-81-D-c-3 Chłopowo	N-33-81-C-c-4 Smółdżęcino	N-33-81-C-c-2 Kłokowo	N-33-93-A-c-1 Drzeńsko
Rzeka (miejsce przekroju)	Dębnica (przed jez. Kołbackim)	Dębnica (przed jez. Dębno)	Wogra (przed jez. Kłokowski)	Wogra (przed jez. Wogry)	Drawa (za jez. Kosino)
km rzeki	44,5	38,0	19,5	10,5	157,25
Q-10% (10 lat)	161,77	115,49	170,53	98,41	121,73
Q-1% (100 lat)	161,84	115,53	170,54	98,47	122,0
Q- 0,2% (500 lat)	161,85	115,54	170,55	98,51	122,11

źródło: wody.isok.gov.pl

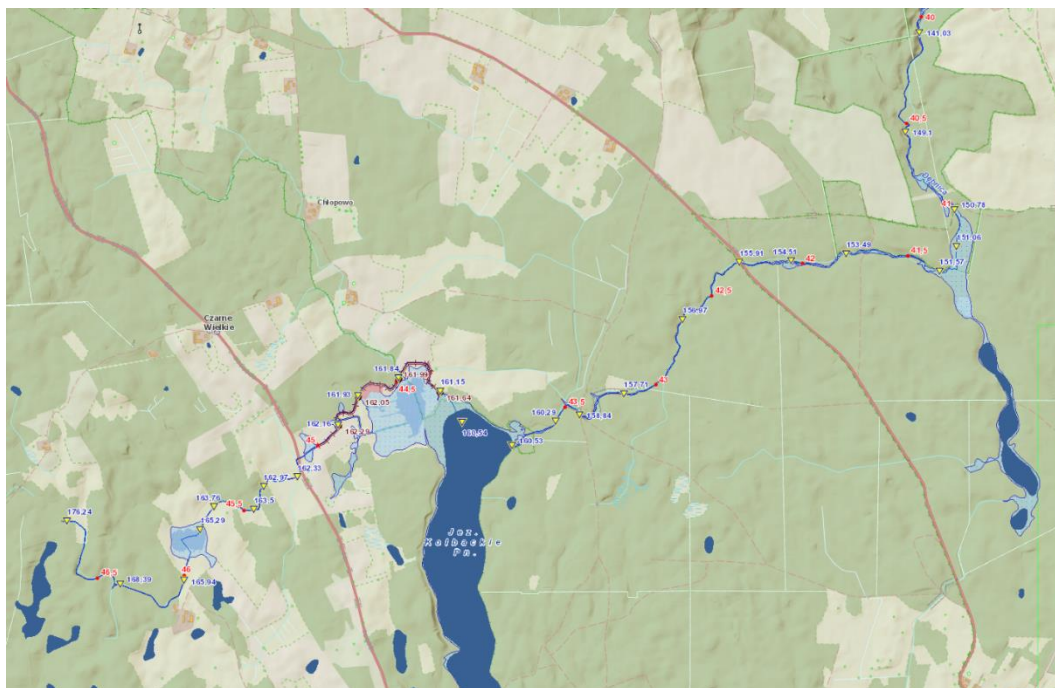
Zgodnie z informacjami z MZP w dolinie rzeki Dębnicy między ok 44,0 a 45,0 km występują wały przeciwpowodziowe. Między 44,5 a 45,0 km może dojść do przelania się wód przez wał przeciwpowodziowy w przypadku wody 500 i 100 letniej. Gdy prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi np. 1%, czyli raz na 100 lat, oznacza to, że przepływ maksymalny 1% statystycznie może pojawić się na danym obszarze raz

na sto lat, nie co sto lat. Analizując przewidywane rzędne w podanych kilometrażach rzeki stwierdza się, że między niskim a wysokim zagrożeniem powodziowym średnio obserwuje się różnicę 0,13 m, natomiast między niskim a średnim zagrożeniem wystąpienia powodzi 0,09 m.

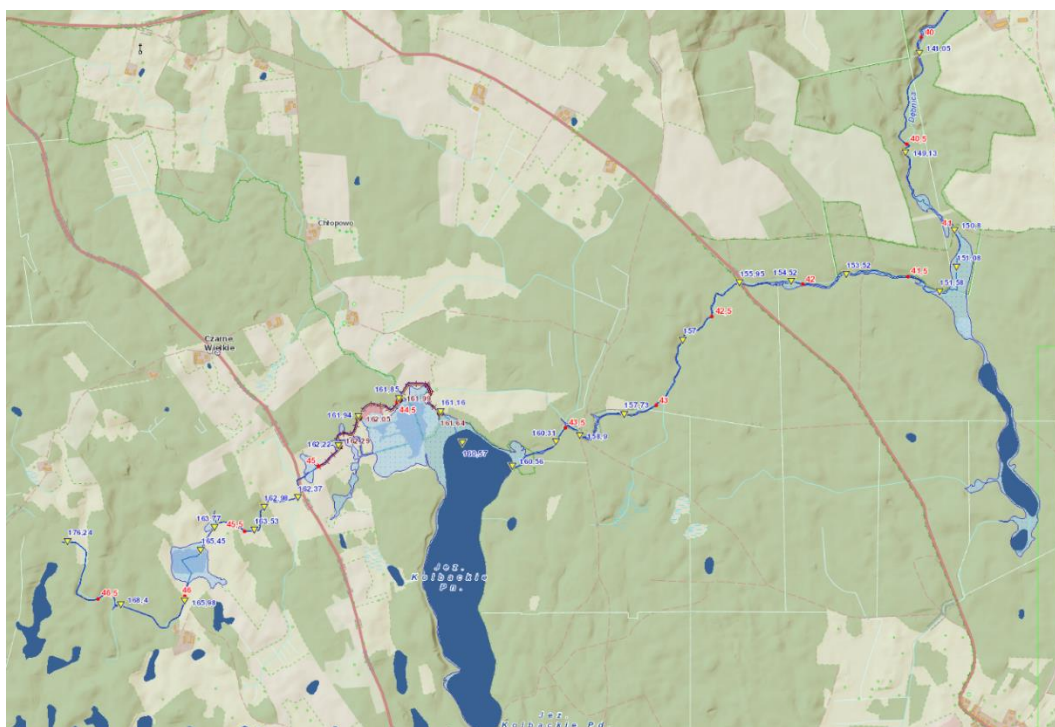
Na rycinach 22-36 przedstawiono wycinki map zagrożenia powodziowego na obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego, w zlewni Dębnicy, Wogry i Drawy.

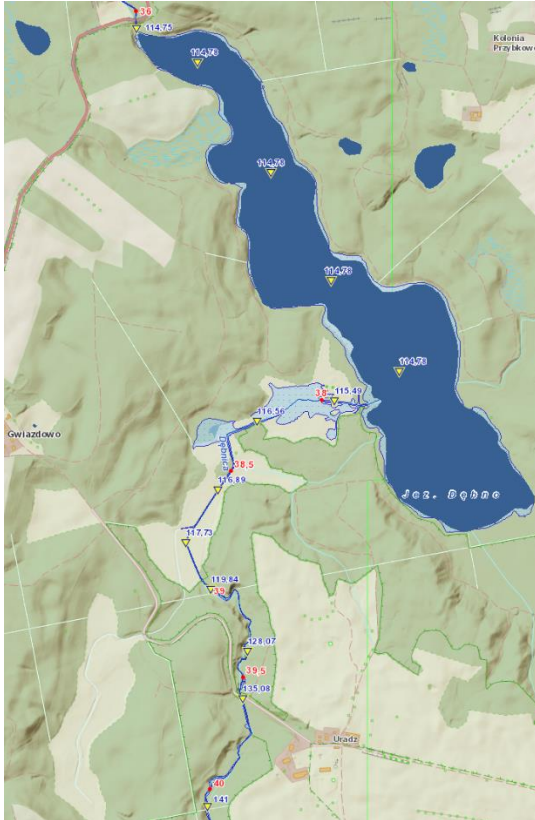
Rycina 22 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Kolbackiego,
źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 23 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Dębny w okolicach jeziora Kolbackiego, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 24 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Dębny w okolicach jeziora Kolbackiego, źródło: wody.isok.gov.pl

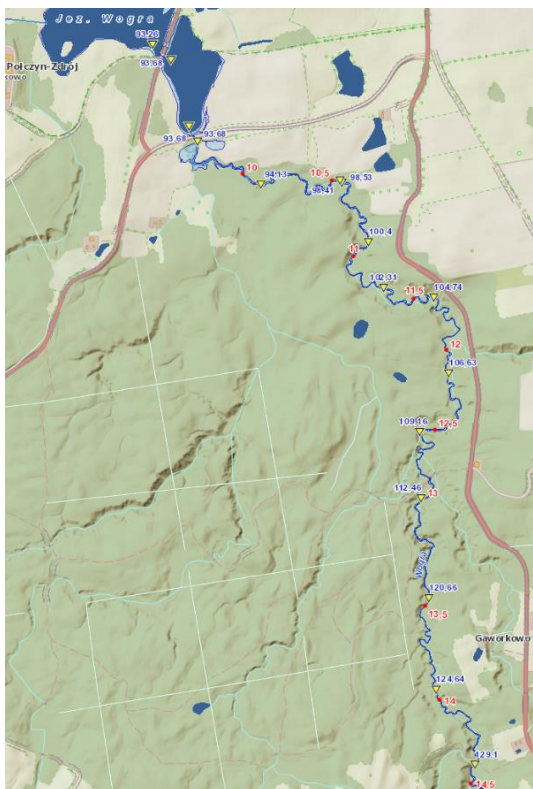
Rycina 25 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Dębno, źródło: wody.isok.gov.pl

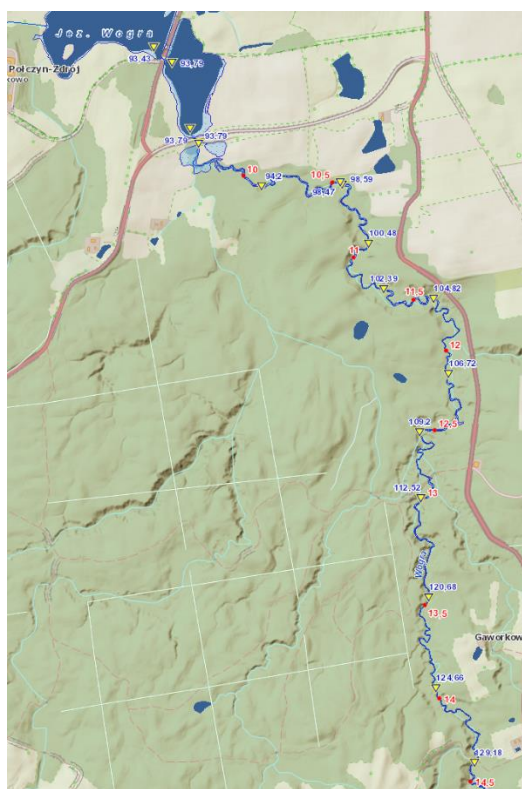
Rycina 26 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Dębno, źródło: wody.isok.gov.pl

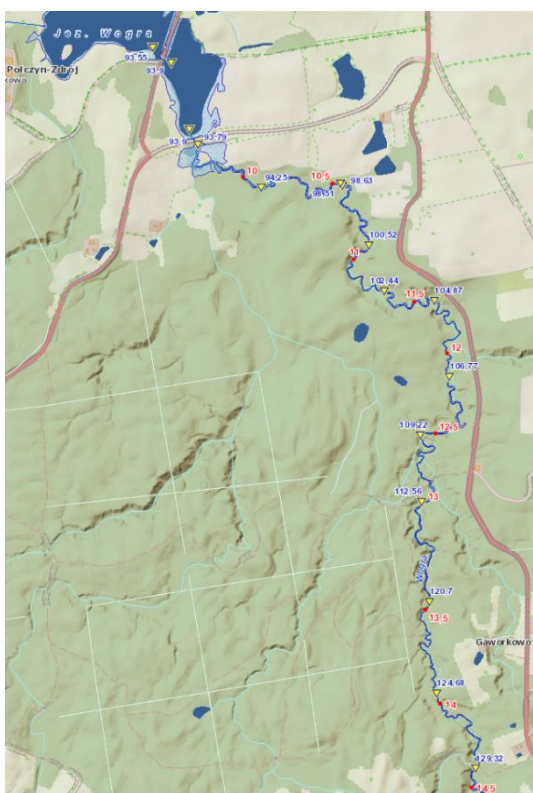
Rycina 27 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Dębno, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 31 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Wogry, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 32 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Wogry, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 33 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Wogry, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 34 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Drawy w okolicach jeziora Krosino, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 35 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Drawy w okolicach jeziora Krosino, źródło: wody.isok.gov.pl

Rycina 36 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Drawy w okolicach jeziora Krosino, źródło: wody.isok.gov.pl

Przepływy maksymalne o zadanym prawdopodobieństwie przewyższenia w zlewni kontrolowanej, tj. w zlewni Drawy zostały obliczone metodą statystyczną za pomocą rozkładu Pearsona typu III. W przekroju Drawa - Drawsko Pomorskie, przepływy maksymalne wyniosły: $Q_{10\%}=15,4 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{1\%}=20,6 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{0,2\%}=23,7 \text{ m}^3/\text{s}$. Przepływy w zlewni niekontrolowanej, tj. w zlewni Dębnicy zostały obliczone metodą równania regresji. W przekroju Dębnica - Dębnica do Bliskiej Strugi, przepływy maksymalne wyniosły: $Q_{10\%}=6,0 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{1\%}=8,6 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{0,2\%}=10,3 \text{ m}^3/\text{s}$, w przekroju Dębnica - Dębnica do Wogry, przepływy maksymalne wyniosły: $Q_{10\%}=6,6 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{1\%}=9,4 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{0,2\%}=11,3 \text{ m}^3/\text{s}$.

7.6.2. Zagrożenie suszą

Susza, według IMGW-PIB to dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Pod względem strategicznej ochrony obszarów przez skutkami suszy, zjawisko to należy rozpatrywać w czterech etapach rozwoju, jako³:

- suszę meteorologiczną, określaną jako okres trwający na ogół od miesięcy do lat, w którym dopływ wilgoci do danego obszaru spada poniżej stanu normalnego w danych warunkach klimatycznych uwilgotnienia,
- suszę rolniczą, definiowaną jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie,
- suszę hydrologiczną, odnoszącą się do okresu, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy meteorologicznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych
- suszę hydrogeologiczną rozumianą jako zjawisko naturalne, objawiające się występowaniem i utrzymywaniem się przez dłuższy czas stanu zwierciadła wód podziemnych zwłaszcza pierwszego poziomu wodonośnego na poziomie poniżej umownego stanu granicznego rozumianego jako stan średni z minimalnych stanów rocznych, ale tylko tych, które są niższe od stanu średniego niskiego.

W planie przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Warty oraz w planie przeciwdziałaniu skutkom suszy Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego wykonano zestawienie gmin z określeniem stopnia zagrożenia danego rodzaju suszą wraz z

³ Definicje rodzajów susz według materiałów edukacyjnych zaczerpniętych ze stron internetowych [www. posucha.imgw.pl](http://www.posucha.imgw.pl), www.stopsuszy.pl

działaniami mającymi na celu ograniczenie skutków suszy. Tabela 42 zestawia wykaz JCWP zagrożonych suszą hydrologiczną w granicach DPK. Obszar parku, w dorzeczu Odry, narażony jest suszą hydrologiczną w stopniu umiarkowanym. Część zlewni narażona jest na suszę w stopniu znaczącym – JCWP należące do dorzecza rzek Przymorza.

Tabela 42 Zagrożenie suszą hydrologiczną w DPK

Nazwa JCWP	kod JCWP	STOPIEŃ ZAGROŻENIA SUSZĄ HYDROLOGICZNĄ
Bliska Struga	RW600017444	3
Wogra	RW60001744489	3
MiedzNIK	RW60001818885112	2
Dopływ z jez. Wilczkowo	RW60001818885169	2
Kokna	RW6000181888529	2
Dębica do Brusnej z jez. Dębno	RW60001844432	3
Drawa od jez. Krosino do Wilźnicy	RW6000201888533	2
Piława do Zb. Nadarzyckiego	RW6000251886669	2
Drawa do wypływu z Jez. Krosino	RW6000251888513	2

źródło: Wyciąg z załącznika nr 2 Wykaz gmin i obszarów zagrożonych suszą i narażonych na suszę do Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017 oraz z Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, RZGW Szczecin 2016

Tabela 43 prezentuje wykaz JCWPd zagrożonych suszą hydrogeologiczną zlokalizowanych w DPK. Większość obszaru – zlewnie Drawy i Gwdy - narażona jest w stopniu znaczącym, natomiast zlewnia bilansowa Dębicy w stopniu umiarkowanym.

Tabela 43 Zagrożenie suszą hydrogeologiczną w DPK

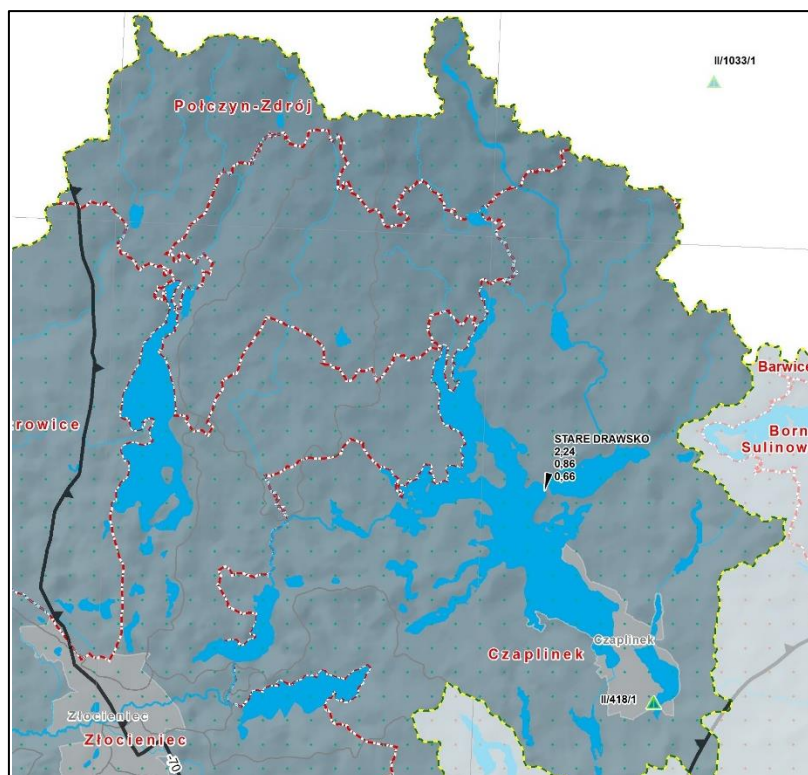
Numer JCWPd	ZAGROŻENIE SUSZĄ HYDROGEOLOGICZNĄ		STOPIEŃ ZAGROŻENIA
	susza gruntowa	głębsze poziomy wodonośne	
PLGW60009	-		2
PLGW600025	nie	poziom czwartorzędowy	3
PLGW600026	tak	nie	3

źródło: Wyciąg z załącznika nr 2 Wykaz gmin i obszarów zagrożonych suszą i narażonych na suszę do Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017 oraz z Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w Regionie Wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, RZGW Szczecin 2016

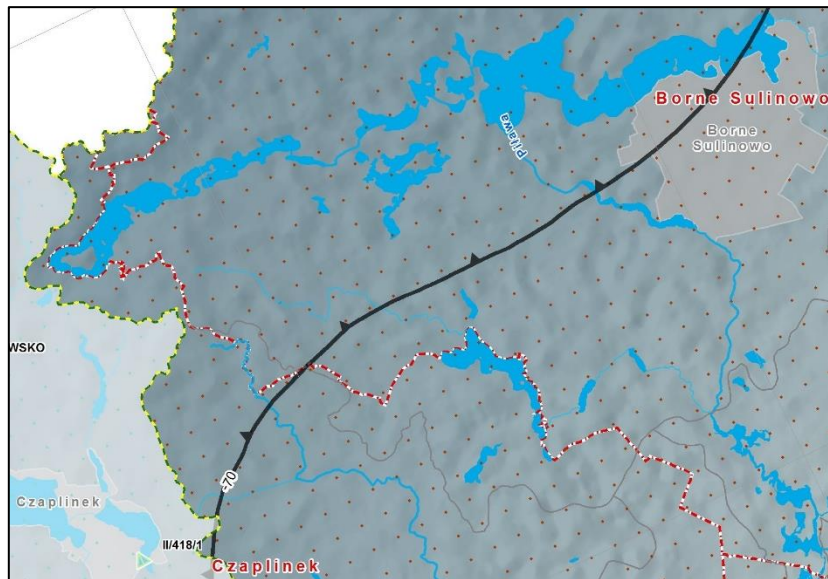
OZNACZENIA -Stopień zagrożenia/narażenia

1 obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu mało istotnym
2 obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu umiarkowanym
3 obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu znaczącym
4 obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu bardzo znaczącym

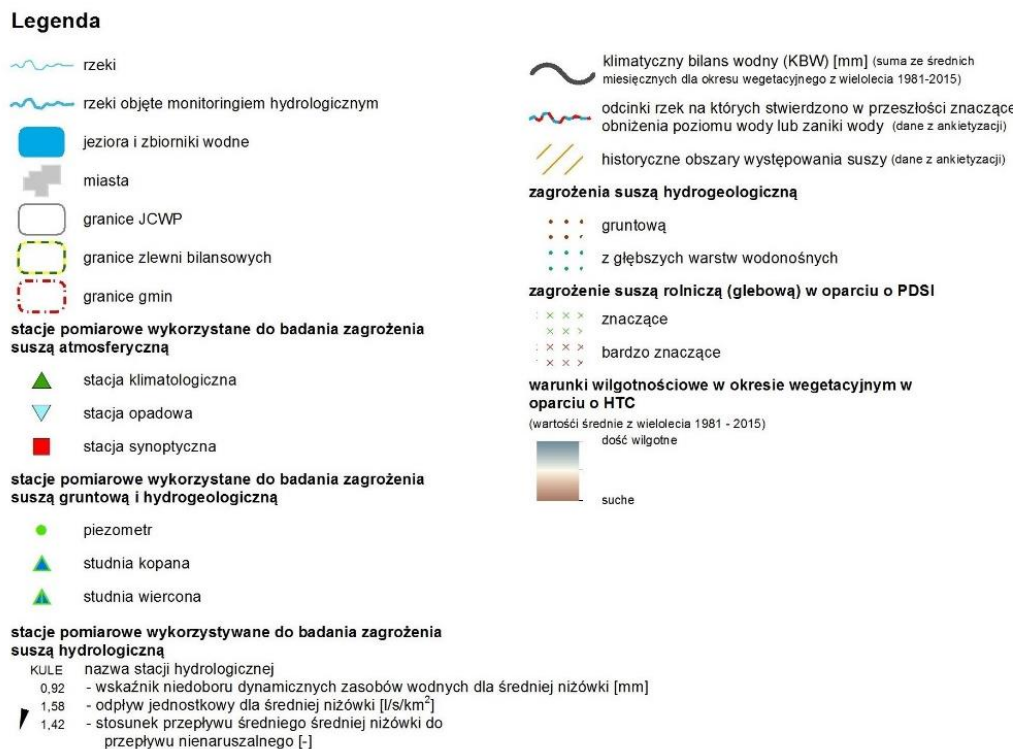
Drawski Park Krajobrazowy w większości powierzchni leży w zlewni bilansowej Drawy (ryc. 37), kolejno w zlewni Dębnicy oraz w niewielkiej części w zlewni Gwdy (ryc. 38). Po analizie map zagrożenia suszą w regionie wodnym Warty/Noteci (dla rw Rzek Przymorza nie stworzono map) arkusz nr 2 i 5, stwierdza się, że DPK znajduje się w strefie zagrożenia suszą hydrogeologiczną z głębszych warstw wodonośnych (gminy Połczyn-Zdrój, Czaplinek, Złocieniec) oraz suszą hydrogeologiczną gruntową (gmina Borne Sulinowo). Nie wyznacza się stref zagrożenia suszą rolniczą (glebową) w oparciu o wskaźnik PDSI. Warunki wilgotnościowe w okresie wegetacyjnym w oparciu o wskaźnik HTC są określone jako dość wilgotne.

Rycina 37 Wycinek mapy obszarów zagrożonych suszą – zlewni bilansowej Drawy, źródło: Załącznik nr 1.1 Mapy zagrożenia suszą w zlewniach bilansowych regionu wodnego Warty do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017

Rycina 38 Wycinek mapy obszarów zagrożonych suszą – zlewni bilansowej Gwdy, źródło: Załącznik nr 1.2 Mapy zagrożenia suszą w zlewniach bilansowych regionu wodnego Warty do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017

Rycina 39 Legenda do map obszarów zagrożonych suszą, źródło: Załącznik nr 1.1 - Mapy zagrożenia suszą w zlewniach bilansowych regionu wodnego Warty do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017

Tabela 44 przedstawia wykaz gmin znajdujących się w granicach DPK zagrożonych suszą. Zawiera informację o stopniu narażenia na skutki suszy sektorów gospodarki. Stwierdza się rolnictwo, gospodarkę komunalną oraz środowisko i zasoby przyrodnicze jako sektory szczególnie narażone na konsekwencje suszy. W stopniu znaczącym narażone na skutki suszy są części gmin Czaplinek i Połczyn-Zdrój, natomiast w stopniu umiarkowanym części gmin Barwice, Borne Sulinowo i Złocieniec (obszarowo należące do RZGW Poznań/Bydgoszcz). Z czterech rodzajów suszy najwyższy stopień zagrożenia to zagrożenie suszą hydrogeologiczną w stopniu znaczącym. Zagrożenie suszą atmosferyczną i hydrologiczną jest umiarkowane (jedynie zagrożenie suszą hydrologiczną w stopniu znaczącym występuje w gminie Borne Sulinowo). Narażenie na skutki suszy rolniczej i jej prawdopodobieństwo jej wystąpienia jest mało istotne. Co istotne, żaden obszar nie jest zagrożony suszą w stopniu bardzo istotnym. Wynika to z dużej ilości wody na obszarze parku, dużej zdolności retencyjnej, swoistego mikroklimatu i wypracowanego cyklu małego obiegu wody.

Tabela 44 Zagrożenie suszą z podziałem na rodzaje i narażenie na skutki suszy w działach gospodarki

Gmina	Susza				Sektor gospodarczy								Gmina ogólnie
	Atmosferyczna	Rolnicza	Hydrologiczna	Hydrogeologiczna	Gospodarka komunalna	Przemysł	Rolnictwo	Gospodarka stawowa	Leśnictwo	Energetyka wodna	Turystyka	Środowisko i zasoby przyrodnicze	
Barwice	2	1	2	3	3	2	2	2	2	1	1	2	2
Borne Sulinowo	2	1	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2
Czaplinek	2	1	2	3	3	2	3	2	2	2	2	3	3
Połczyn-Zdrój	2	1	2	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3
Złocieniec	2	1	2	3	2	2	2	2	1	1	2	2	2

źródło: Wyciąg z załącznika nr 2 Wykaz gmin i obszarów zagrożonych suszą i narażonych na suszę do Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017

W tabeli 45 przedstawiono działania mające na celu ograniczenie skutków suszy w gminach znajdujących się na terenie DPK. Zadania kieruje się w szczególności w stronę wspomagania naturalnej retencji zlewni. Podzielone są na nieinwestycyjnie (NI) i inwestycyjne (I),

długoterminowe (D), krótkoterminowe (K) i bieżące (B) oraz zarządzane na stopniu regionalnym (R) lub lokalnym (L). Propozycje działań w planie stworzonym przez RZGW są zalecane (x) czyli możliwe do wprowadzenia po odpowiednich konsultacjach lub priorytetowe (xx) czyli konieczne do wprowadzenia. Do zadań priorytetowych w gminach mieszczących się w DPK należą:

- ograniczanie utraty naturalnej retencji i zachęcanie do jej odtwarzania na terenach zurbanizowanych
- utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i od wód zależnych

Tabela 45 Działania lokalne ograniczające skutki suszy na terenie gmin mieszczących się w DPK

GMINA	1. Wspomaganie naturalnej retencji zlewni				2. Powiększenie i wykorzystanie dyspozycyjnych zasobów wodnych	
	1.1	1.3	1.4	1.5	2.3	2.4
	Ograniczanie utraty naturalnej retencji i zachęcanie do jej odtwarzania na terenach zurbanizowanych	Odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych zlewni (zadrzewianie)	Utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód	Zwiększanie retencji zlewni (mikroretencja)	Budowa/rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę ludności	Budowa/rozbudowa systemów nawadniających
	NI-prawne	I	I	I	I	I
	K, D	K, D	D	K, D	K, D	K, D
	R, L	L	L	L	L	L
Czaplinek	xx	x	xx	x	x	x
Złocieniec	x	x	xx	x		
Barwice	x	x	xx	x	x	
Borne Sulinowo	x	x	xx	x		x
Połczyn-Zdrój	xx	x	xx	x		x

źródło: Wyciąg z załącznika nr 3b Program działań służących ograniczaniu skutków suszy Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017

Zadania należące do kategorii 1 – wspomaganie naturalnej retencji zlewni, 3 – wspomaganie zarządzania ryzykiem suszy i 4 – rozwój wiedzy przedstawione w aPGW 2016 mają zasięg regionalny i są wykonywane są w całym regionie wodnym Warty (w tym Noteci).

Tabela 46 Działania regionalne ograniczające skutki suszy na terenie gmin mieszczących się w DPK

1. Wspomaganie naturalnej retencji zlewni	1.1	Ograniczanie utraty naturalnej retencji i zachęcanie do jej odtwarzania na terenach zurbanizowanych	NI - prawne	K, D
	1.2	Wspomaganie ochrony ekosystemów wodnych	NI - prawne	K, D
3. Wspomaganie zarządzania ryzykiem suszy	3.1	Utworzenie struktur i wdrożenie procedur zarządzania zasobami wodnymi na wypadek i w trakcie wystąpienia suszy	NI - organizacyjno-prawne	K, D
	3.2	Wprowadzenie instrumentów ekonomicznych racjonalizacji użytkowania wody	NI - prawne, ekonomiczne	K, D
	3.3	Wprowadzanie ograniczeń czasowych w korzystaniu z zasobów wodnych na wypadek suszy	NI - organizacyjno-prawne	B
	3.4	Opracowanie i wdrożenie uzasadnionych zmian w strukturze szczególnego korzystania z wód	NI - organizacyjno-prawne	K
	3.5	Opracowanie i wdrożenie systemu finansowania działań z zakresu ograniczania skutków suszy w tym wsparcia rzeczowego i finansowego dla poszkodowanych skutkami suszy	NI - organizacyjno-prawne, ekonomiczne	K, D
	3.6	Wdrożenie systemów monitoringu, prognozowania i ostrzegania przed zjawiskiem suszy	NI - organizacyjno-prawne	B, K, D
	3.8	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych wymagań i uwarunkowań wynikających z zagrożeń wystąpienia suszy	NI - prawne	K, D
	3.9	Opracowanie i wdrożenie jednolitych zasad gromadzenia danych i informacji o zagrożeniu suszą i wielkości szkód i strat spowodowanych suszą	NI - organizacyjno-prawne	K, D
4. Rozwój wiedzy	4.1	Analiza możliwości zwiększenia retencji	NI - naukowo-edukacyjne	K
	4.2	Opracowanie i wdrażanie kampanii edukacyjnych i informacyjnych oraz programów szkoleniowych	NI - edukacyjne	K, D
	4.3	Formułowanie i wdrażanie programów badań naukowych w zakresie identyfikacji zagrożenia i minimalizacji skutków suszy	NI - naukowo-edukacyjne	K, D

źródło: Wyciąg z załącznika nr 3b Program działań służących ograniczaniu skutkom suszy do Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017

Zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego części gmin obszarowo należące do RZGW w Szczecinie są zagrożone suszą w stopniu umiarkowanym. Tabela 47 przedstawia poszczególne rodzaje suszy wraz z katalogiem działań zapobiegających temu zjawisku. Stopień narażenia suszą hydrogeologiczną jest najwyższy.

Tabela 47 Zagrożenie suszą z podziałem na rodzaje i rodzaj działań ograniczających skutki suszy w RW Dolnej Odry i rzek Przymorza na terenie DPK

Gmina	Stopień narażenia na suszę				Gmina ogółem	Zadania
	atmosferyczna	rolnicza	hydrologiczna	hydrogeologiczna		
Barwice	2	2	3	2	2	12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20
Połczyn-Zdrój	3	2	3	2	2	12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20

źródło: Wyciąg z Planu przeciwdziałaniu skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, RZGW Szczecin 2016

Działania:

- 12 – utworzenie lokalnych systemów ostrzegania o suszy
- 13 – formułowanie i wdrażanie programów badań naukowych w zakresie identyfikacji i zwalczania suszy
- 14 – wypracowanie jednolitych zasad gromadzenia danych i informacji o zasięgu i wielkości szkód spowodowanych suszą
- 16 – doskonalenie wsparcia rzeczowego i finansowego dla poszkodowanych skutkami suszy
- 17 – opracowanie aktów prawnych, krajowych i lokalnych, umożliwiających stosowanie działań ograniczających skutki suszy
- 18 – opracowanie zasad finansowania wspomagających ekonomiczne programy wdrażające działania z zakresu ograniczania skutków suszy
- 19 – opracowanie i wdrażanie programów edukacyjnych dla społeczeństwa o przyczynach występowania suszy, sposobach jej identyfikowania, skutkach i sposobach zapobiegania
- 20 – czasowe ograniczenia w zakresie korzystania z wód

W Planie przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza Odry (PPSS) przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 poz. 1615) uwzględniono

nowe, zaktualizowane jednolite części wód (aJCWP). Według mapy klas zagrożenia suszą hydrogeologiczną nr 7 (1987-2018) JCWPd PLGW600025 oraz JCWPd PLGW600026 są niezagrożone suszą hydrogeologiczną, natomiast JCWPd PLGW60009 jest umiarkowanie zagrożona. Zgodnie z mapą zagrożenia suszą hydrologiczną nr 6 (1987-2017), zlewnia Gwdy w granicach DPK jest umiarkowanie zagrożona (aJCWP RW60001818865994719 Piława do Zb. Nadarzyckiego), natomiast zlewnia Dębnicy i Drawy w granicach DPK są bardzo zagrożone (pozostałe aJCWP). W projekcie tym, dla 10 wymienionych działań opracowano kryteria doboru do aJCWP, są to działania:

- Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych (działanie 1)
- Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych (działanie 3),
- Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji (działanie 4),
- Podpiętrzanie wód jezior dla przeciwdziałania skutkom suszy (działanie 5),
- Analiza możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji (działanie 6)
- Przebudowa urządzeń melioracyjnych wodnych dla zwiększania retencji glebowej (działanie 8),
- Wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych (działanie 9),
- Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych (działanie 10),
- Przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych (działanie 24)
- Przegląd pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych na obszarach o zasobach dyspozycyjnych o intensywnym i bardzo intensywnym stopniu wykorzystania (działanie 25)

Wśród aJCWP znajdujących się w DPK rekomenduje się wprowadzenie działań zaprezentowanych w tabeli 48.

Tabela 48 Działania zapobiegające skutkom suszy na terenie DPK według projektu PPSS 2020

Nazwa i kod aJCWP	Numer działania
RW6000104444 Bliska Struga	1, 3, 8, 9, 10, 24
RW60001044489 Wogra	1, 3, 4, 8, 9, 10, 24

Nazwa i kod aJCWP	Numer działania
RW60000918885112 Miedznik	1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 24, 25
RW60001118885359 Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie	1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 24
RW60000918885229 Rakoń	1, 4, 10, 24
RW60000944431 Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną	1, 3,4, 8, 9, 24
RW60001818865994719 Piława do Zb. Nadarzyckiego	1, 4, 10, 24
RW6000181888513 Drawa do jez. Krosino	1, 9, 8, 25

7.7. Zagrożenia dla stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód w Drawskim Parku Krajobrazowym

7.7.1. Eutrofizacja

Eutrofizacja jest to wzrost żyzności zbiorników wodnych w wyniku nadmiernej produkcji materii organicznej, związany z wtórnym ich zanieczyszczeniem. Przyczyną jest wzbogacanie wód w substancje odżywcze (głównie azot i fosfor), co prowadzi do masowego rozwoju fitoplanktonu, roślinności wynurzonej i zanurzonej (<https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/slownik>, dostęp maj 2021).

Jest to potencjalne zagrożenie dla wód Drawskiego PK. Eutrofizacja zachodzi głównie w jeziorach parku, w tych o zlewniach rolniczych w przyspieszonym tempie. Fosfor i azot dostają się do wód głównie z erozji gleb, spływami powierzchniowymi z pól, przesiąkami wód gruntowych zlewni leśnych i nieszczelnych zbiorników sanitarnych. W odpowiednim tempie zarastania jezior, ten stan troficzny jest pożądanym, np. w jeziorach Krosino, Prosino, Drawsko, małych zbiornikach śródpolnych. Należy natomiast zabezpieczać wody przed hypertrofizacją i nadmierną produkcją roślinną. Eutrofizacja następuje również w małych ciekach i rowach melioracyjnych, w których poprzez wzrost roślinności w korycie następuje ograniczenie odpływu rzeczno. Próbą ograniczenia eutrofizacji jest prawidłowe kształtowanie stref buforowych, pojawiających się na kontakcie ekosystemów wodnych i lądowych (Puchalski, 1998).

7.7.2. Zakwaszenie wód

Problem zakwaszenia wód dotyczy zlewni o małej zawartości związków zasadowych, które nie są w stanie zubożyć kwasów docierających do wód (głównie tlenków siarki i azotu). Są to wylugowane zlewnie zbudowane z piasków sandrowych oraz pozbawionych węglanów kwaśnych gleb leśnych. W DPK jeziora podatne na zakwaszenie to małe, śródleśne zbiorniki: Morzysław Mały czy jezioro Karsie w otulinie Parku, a także pierwotne jeziora lobeliowe, np. Czarnówek oraz Leśniówek znajdujący się w otulinie Parku (Puchalski 1998). Północna strefa zlewni Drawy leży w zasięgu obszernego oddziaływania zakwaszonych gleb, co jest spowodowane intensywnie prowadzoną gospodarką rolną i nadmiernym nawożeniem gleb nawozami biogennymi (Domagała i in., 2010).

7.7.3. Erozja wodna

Na terenie DPK może dochodzić do powierzchniowej erozji wodnej oraz erozji wgłębnej. Na powierzchniową narażone są stoki mis jeziornych, szczególnie wysokie, z dużym nachyleniem, ponieważ cząstki gleby dostają się z tych obszarów bezpośrednio do jezior zwiększając ich trofię. Na erozję wgłębnią narażone są cieki, które niosąc materiał klastyczny pogłębiają swoje dno, powodując sedimentację cząstek go tworzących na odcinkach o zmniejszonym nurcie, jak i w jeziorach przez które przepływają. Powoduje także zwiększony drenaż wód podziemnych, które w swoim składzie często mają wysokie zawartości związków biogenych. Przyczyną nadmiernej erozji wodnej są zazwyczaj źle przeprowadzone zabiegi melioracyjne, a próbą zminimalizowania skutków tych złych prac jest dążenie do renaturyzacji dolin rzecznych (Puchalski 1998). Na terenie Parku dochodziło do regulacji koryt rzecznych – prostowania - powodujących zmiany hydromorfologiczne cieków oraz do prac utrzymaniowych polegających np. na wykaszaniu roślinności brzegowej i dennej. Istotnie zmieniony charakter ma rzeka Miedzianik. Nadmierne wykaszanie roślinności ogranicza zdolności samooczyszczania się rzek. Puchalski (1998) podaje przykład: „Usunięcie zarośli moczarki z dolnego odcinka dopływu jeziora Komorze latem 1997 r. doprowadziło do poważnych konsekwencji - masowego rozwoju potencjalnie toksycznej sinicy *Microcystis flos-aquae* nawet w tak mało żyznym jeziorze”.

7.7.4. Turystyka kajakowa

Rzeka Drawa i Piława są rzekami na których odbywają się spływy kajakowe. Zagrożeniem dla jakości wód, a zwłaszcza stanu roślinności wodnej, jest turystyka kajakowa. W 2009 r. co najmniej 12,5 tys. kajakarzy skorzystało ze szlaków wodnych DPK, a prawie 9,9 tys. osób biwakowało na jego terenie (Ławniczak i in. 2012).

7.8. Potencjalne zagrożenia dla wód w regionie wodnym Noteci i regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego

Na podstawie przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy (<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/przyjeto-przeglad-istotnych-problemow-gospodarki-wodnej-dla-obszarow-dorzeczy> , dostęp 03.2022r.) wykonano analizę oraz przedstawiono wyciąg problemów gospodarki wodnej dla dorzecza Odry, dotyczący

regionów wodnych, w których znajdują się zlewnie rzek przepływających przez Drawski Park Krajobrazowy.

7.8.1. Ochrona jakościowa wód powierzchniowych i podziemnych

1. Depozycja atmosferyczna – problem bardzo istotny

Przekroczenie wartości granicznych WWA, przede wszystkim benzo(a)piren – region wodny Noteci; przekroczenie wartości granicznych, przede wszystkim WWA, rtęć – region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego w znacznej liczbie JCWP badanych w obecnym cyklu planistycznym spowodowane spalaniem paliw kopalnych, niską emisją, transportem, emisją przemysłową. Pojedyncze przekroczenia innych substancji niebezpiecznych. Depozycja atmosferyczna może być także dodatkowym źródłem biogenów (głównie azotu), których wartości graniczne zostały przekroczone w części JCWP.

2. Ścieki bytowe oraz komunalne – problem bardzo istotny

Region wodny Noteci i region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego: Duża liczba punktów zrzutu ścieków. Liczne przekroczenia stężeń granicznych wskaźników fizykochemicznych wskazujących m.in. na komunalne źródła zanieczyszczeń (ChZT, OWO). Ścieki mogą być także ważnym źródłem biogenów, których wartości graniczne zostały przekroczone w dużej części JCWP. Niski stan elementów biologicznych wrażliwych na eutrofizację (w szczególności w jeziorach).

3. Ścieki przemysłowe – problem istotny

Region wodny Noteci i region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego: Duża liczba punktów zrzutu ścieków. Przekroczenie stężeń granicznych substancji szczególnie szkodliwych w większości monitorowanych w obecnym cyklu planistycznym JCWP rzecznych. Dotyczy to głównie difenylesterów bromowanych, które mogą się przedostawać do środowiska z przemysłu oraz z odcieków ze składowisk odpadów.

4. Rolnictwo – problem istotny

Region wodny Noteci i region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego: Obszar o dużym udziale gruntów ornych i intensywnym rolnictwie. Emisja z rolnictwa może być także ważnym źródłem biogenów, których wartości graniczne zostały przekroczone w dużej części JCWP. Niski stan elementów biologicznych wrażliwych na eutrofizację.

5. Zrzuty z chowu hodowli ryb – problem umiarkowany

Region wodny Noteci i region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego: Duża liczba punktów zrzutu, liczne przekroczenia stężeń granicznych wskaźników fizykochemicznych mogących wskazywać na pochodzenie m.in. z chowu i hodowli ryb.

7.8.2. Zmiany morfologiczne wód powierzchniowych

1. Ocena aktualnego wskaźnika drożności rzek pod kątem możliwości migracji ryb dwuśrodowiskowych – problem bardzo istotny

Dolne odcinki większych dopływów o żwirowym dnie - Warta z Notecią i Drawą, stanowią potencjalne tarliska jesiotra. Noteć z Drawą oraz rzeki pomorskie w tym Parsęta i jej dopływy są szlakami migracji łososia i troci. Ważnym polem działań jest utrzymanie lub przywracanie drożności systemu Warty z Notecią i Drawą, jako kluczowych obszarów tarliskowych jesiotra, łososia, troci i minoga rzeczno-rzeczny w regionie wodnym Noteci.

2. Niewystarczający potencjał naturalnej retencji – problem istotny

Jako rozwiązanie korzystne środowiskowo, służące poprawie naturalnej retencji w dolinach rzek, należy wskazać odpowiednie utrzymanie lub modernizację urządzeń melioracji wodnych (rowów) w celu umożliwienia sterowania odpływem wód i jego spowalniania w okresach suchych (przeciwdziałanie suszy) oraz retencionowanie wody w okresach intensywnych opadów (ograniczenie zagrożenia powodziowego).

7.8.3. Ochrona stanu ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych

1. Nieopomiarowany pobór wód podziemnych na potrzeby nawodnień upraw rolnych – problem istotny

W związku z przedłużającą się suszą oraz prognozowanymi zmianami klimatu - wzrostem częstotliwości susz na terenie całego kraju, znacząco rośnie ryzyko związane z nierejestrowanym poborem wód z własnych studni na cele nawodnień. Problem dotyczy szczególnie zlewni o niskich sumach opadów i wysokim zagrożeniu suszą rolniczą. Wskazuje się, że pobór do nawadniania upraw rolnych może w okresach suszy stanowić znaczny udział w całkowitym poborze wód podziemnych z obszaru bilansowanego.

2. Wpływ nadmiernego poboru wód powierzchniowych do nawodnień w okresie niżówek na przepływy nienaruszalne – problem istotny

Region wodny Noteci - problem istotny, z uwagi na dużą wrażliwość przepływów rzecznych na przedłużającą się suszę, dużą powierzchnię regionu zagrożoną czterema

typami suszy. W konsekwencji na odcinkach cieków obserwujemy znaczące obniżenie przepływów. Region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego - problem istotny z uwagi na dużą wrażliwość przepływów rzecznych na przedłużającą się suszę

3. Powstanie lejów depresji w głównych użytkowych poziomach wód podziemnych o zasięgu regionalnym – problem istotny

W regionie wodnym Noteci i w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego problem oceniono jako istotny, są tu udokumentowane leje depresji w głównych użytkowych poziomach wodonośnych oraz wieloletni trend spadkowy w położeniu zwierciadła wód podziemnych.

4. Zagrożenie 4 typami suszy (atmosferycznej, rolniczej, hydrologicznej i hydrogeologicznej) – problem istotny

W regionie wodnym Noteci problem oceniono jako istotny. Bardzo wysoki i wysoki procentowy udział obszarów zagrożonych występowaniem wszystkich czterech typów suszy w regionach. Wysoki procentowy udział lat z suszą w wieloleciu.

5. Narażenie na suszę wynikające ze zmian klimatu - problem istotny

Ze względu na prognozowany wzrost średniej temperatury powietrza oraz wzrost częstotliwości fal upałów w okresie wiosenno-jesiennym, a także zmiany charakteru opadów (>opadów nawalnych), na obszarze Polski znacząco wzrosła częstotliwość występowania suszy oraz długość ich trwania.

6. Narażenie na skutki suszy sektora rolnictwo – problem istotny

Wysoki udział gleb podatnych na suszę użytkowanych rolniczo. Wysoki procentowy udział lat z suszą w wieloleciu. W lipcu 2019 r. suszę rolniczą notowano na terenie wszystkich województw dorzecza.

7. Narażenie na skutki suszy sektora środowisko przyrodnicze i bioróżnorodność – problem istotny

Wysoka wrażliwość środowiska przyrodniczego na przedłużającą się suszę. Wysoki, procentowy udział lat z suszą w wieloleciu. W przypadku przedłużającej się suszy jej negatywny wpływ na stan JCWP i siedliska od wód zależne jest znaczący. Stanowi to zagrożenie dla celów środowiskowych JCWP, a wynika ze spadku przepływów w ciekach oraz z zagrożenia dla przepływu nienaruszalnego.

W regionie wodnym Noteci problem oceniony jako istotny. Zlewnia bilansowa, gdzie udział JCWP zagrożonych suszą hydrologiczną wynosi 100% i dotyczy także zlewni bilansowych **Gwda i Drawa**. W wyniku presji skumulowanych, związanych z poborem bezzwrotnym wód, odwodnieniem pokopalnianym oraz lejami depresji, rośnie wrażliwość

JCWP oraz terenów chronionych na skutki suszy, które pogłębiają negatywne oddziaływania. Sytuacja stanowi poważne zagrożenie dla obszarów chronionych.

8. Wpływ nadmiernego poboru wód podziemnych na średni przepływ rzeczny SQ – problem istotny

W regionie wodnym Noteci problem oceniono jako istotny. W niektórych obszarach pobór maksymalny dopuszczalny z ujęć wód podziemnych, bez zwrotu wód do systemu, może mieć wpływ na zmniejszenie przepływu średniego rocznego SQ. W regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego problem oceniono jako umiarkowany. Zmiany w położeniu zwierciadła wód podziemnych spowodowane zbyt dużą wielkością poboru w stosunku do dostępnych zasobów wód podziemnych, udokumentowanymi lejami depresji w głównych użytkowych poziomach wodonośnych, a także przekroczeniem zasobów odnawialnych w skali roku z powodu poboru z ujęć na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

9. Wpływ poboru maksymalnego z zasobów gwarantowanych na przepływy nienaruszalne – problem umiarkowany

Region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego – problem umiarkowany. Zagrożenie nieosiągnięcia przepływu nienaruszalnego może wystąpić podczas niżówek.

8. Lasy ochronne

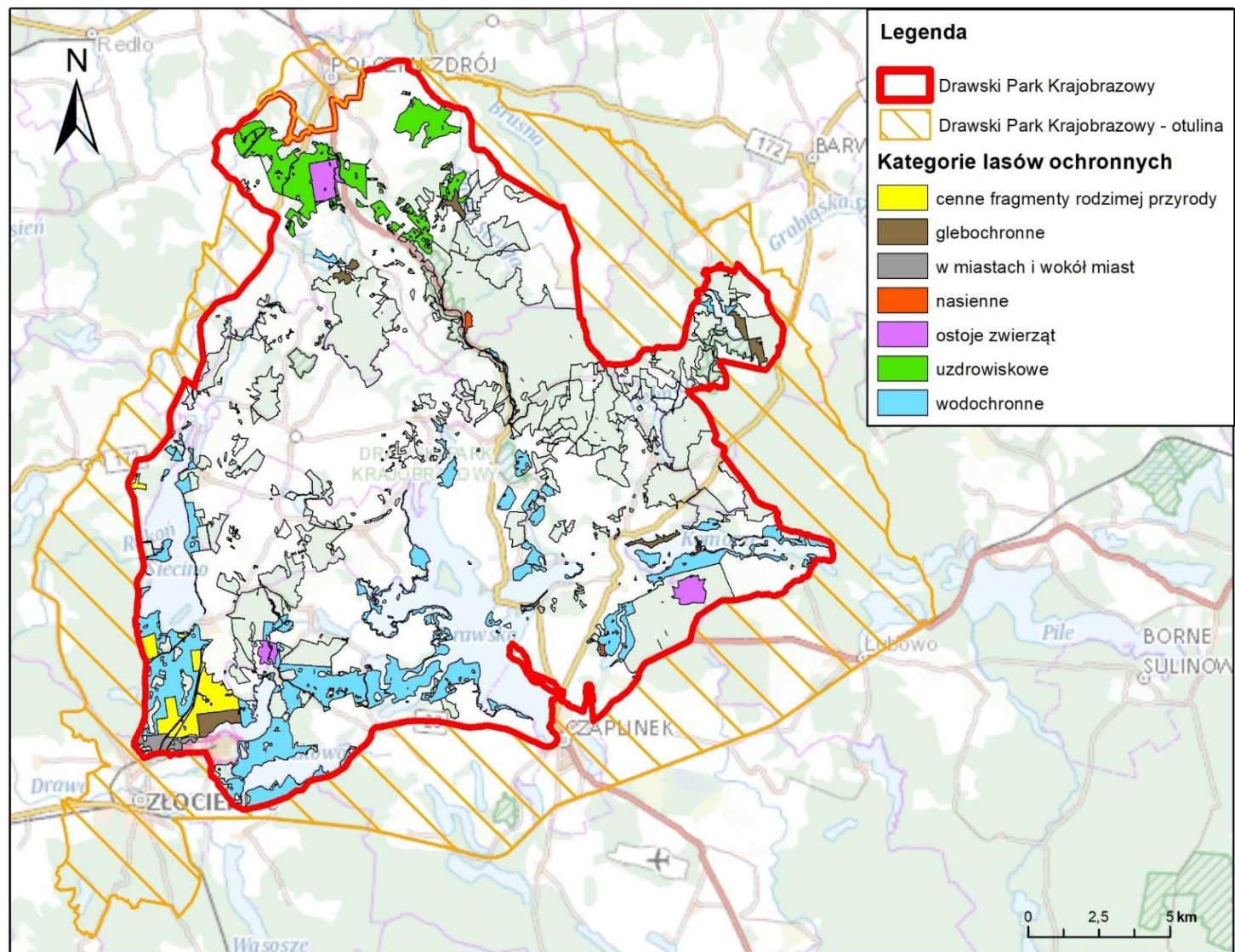
Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego gospodarkę leśną prowadzi pięć nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku: Połczyn, Czaplinek, Świdwin, Złocieniec i Świerczyna. Duża część gruntów leśnych wymienionych jednostek uznana została za lasy ochronne. Jest to kategoria lasów szczególnie chronionych ze względu na pełnione funkcje lub stopień zagrożenia, przewidziana w ustawie o lasach z 28 września 1991 r. Według ustawy, za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które:

- chronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem, powstrzymują osuwanie ziemi, obrywanie się skał lub lawin;
- chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów;
- ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków;
- są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu;
- stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej;
- mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa;
- są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk, w strefie górnej granicy lasów.

Na terenie Parku lasy ochronne zajmują powierzchnię **4 589,14** ha. Szczegółowe kategorie ochronności przedstawia poniższa tabela. W granicach Parku lasów ochronnych nie wyznaczono jedynie na gruntach Nadleśnictwa Świdwin (dane wg materiałów Banku Danych o Lasach).

Tabela 49 Lasy ochronne na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego

Kategoria ochronności lasów	Nadleśnictwo				Razem
	Czaplinek	Połczyn	Świerczyna	Złocieniec	
Wodochronne	1 967,8	78,49	139,03	539,88	2 725,20
Uzdrowiskowe		903,15			903,15
Cenne fragmenty przyrody				365,50	365,50
Ostoje zwierząt	127,08	127,55			254,63
Glebochronne	35,51	122,37		82,37	240,25
W miastach i wokół miast				77,59	77,59
Nasienne	9,83	12,99			22,82
Razem	2 140,22	1 244,55	139,03	1 065,34	4 589,14

Rycina 40 Rozmieszczenie lasów ochronnych w Drawskim Parku Krajobrazowym

9. Wartości kulturowe i turystyczne

9.1. Zabytki

Poniższy wykaz obiektów zabytkowych położonych na terenie Parku stworzono w oparciu o rejestr zabytków nieruchomości województwa zachodniopomorskiego, portal mapowy zabytek.gov.pl oraz gminne ewidencje zabytków. Na terenie parku zlokalizowane są 22 zabytki wpisane do rejestru wojewódzkiego oraz 254 obiekty wykazane w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Tabela 50 Zabytki Drawskiego Parku Krajobrazowego

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Brusno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Park dworski	1052	
Brusno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	dwór mur., pocz. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Brusno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Zespół folwarczny, mur. pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Brusno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Szkoła mur., 1. ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Brusno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Brusno 13 dom szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Brusno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Trafostacja		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Kościół mur., 4. ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 3 (dom szach. pocz. XX w., drewnitnia mur., pocz. XX w.)		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 23 (dom mur., poł. XIX w./l. 20-30-te XX w.)		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 25 (dom szach., poł. XIX w.)		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 28 dom mur., ok. 1830 r.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 30 dom, wozownia, obora i stajnia, mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 31 dom i stodoła, szach. pocz. XX w., obora mur., ok. 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 34 dom szach. pocz. XX w., stajnia mur. ok. 1935 r., obora mur., 1938 r.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 35 dom mur., ok. 1910 r.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 39 dom mur., l. 20. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 41 dom szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 43 dom mur., ok. 1927 r.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 44 dom mur./szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 46 dom szach. 3 ćw. XIX w., stodoła szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 47 dom szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 49 dom szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Czarnkowie 52 (d. szkoła mur., ok. 1935 r.)		gminna ewidencja zabytków
Czarnkowie	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Dawny pomnik poległych w I woj. św. mur., ok. 1920 r.		gminna ewidencja zabytków
Gaworkowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	D. szkoła mur., ok. 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Gaworkowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Gaworkowo 4 dom mur., XIX/XX w.		gminna ewidencja zabytków
Gaworkowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Gaworkowo 5 dom mur., XIX/XX w.		gminna ewidencja zabytków
Gaworkowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Gaworkowo 8 dom mur., XIX/XX w.		gminna ewidencja zabytków
Gaworkowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Gaworkowo 12 dom mur., l. 20. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Kłokowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Zespół parkowo-dworski	1168	
Międzyborze	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Dwór szach./mur, XVIII w. (?)		gminna ewidencja zabytków
Międzyborze	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Oficyna mur., 1. ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Międzyborze	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Obora mur., 1. ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Międzyborze	Połczyn Zdrój	Świdwiński	wozownia z częścią mieszk., 1928 r.		gminna ewidencja zabytków
Międzyborze	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Leśniczówka mur., l. 30. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Nowy Toporzyk	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Nowy Toporzyk 17 dom szach., 3/4 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Nowy Toporzyk	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Nowy Toporzyk 20 zagroda mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartowo 6 dom mur., ok. l. 30. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartowo 13 dom daw rob. folwarcznych mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartowo 16 dom mieszkalny, chałupa w zagrodzie mur., k. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartowo 18 chałupa w zagrodzie mur./szach., poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartowo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartowo 21 obora mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartówko	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartówko dwór mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogartówko	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogartówko wieża transf. mur. l. 10. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogrodno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogrodno 6 chałupa szach., pocz. 3/4 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Ogrodno	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Ogrodno 17 dom mur., l. 30 XX w.		gminna ewidencja zabytków
Popielewiczki	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Park dworski	1171	
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Kościół MB Różańcowej	1946	110
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Szkoła mur., 1 ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Popielewo 12 dom mur., początek XX w.		gminna ewidencja zabytków
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Popielewo 16 dom mur.,		gminna ewidencja

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
	Zdrój		początek XX w.		zabytków
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Popielewo 21 dom szach. 2 poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Popielewo 22 dom miesz., dawna karczma. szach./mur., 2 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Popielewo 23 zagroda mur., 4 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Popielewo	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Popielewo 28 pastorówka, obecnie dom miesz. mur., 1 ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Słowianki	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Park dworski	1166	
Słowianki	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Pałac mur., k. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Słowianki	Połczyn Zdrój	Świdwiński	Budynek oficynowy mur., k. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Kościół Wniebowzięcia NMP	1944	1183
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 9 dom mur., 1 ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 12 dom mur., I. ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 17 dom mur./szach., 1. ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 18 dom szach., 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 19 dom szach., 1889 r.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 54 dom szach., 3.ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Toporzyk 59 dom mur., ok. 1936 r.		gminna ewidencja zabytków
Toporzyk	Połczyn zdroj	Świdwiński	Plebania mur., 1. ćw. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Zajączkowo	Połczyn zdroj	Świdwiński	Zajączkowo 1 dom mur., XIX/XX w.		gminna ewidencja zabytków
Zajączkowo	Połczyn zdroj	Świdwiński	Zajączkowo 33 dom mur., koniec XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Zdroje	Połczyn zdroj	Świdwiński	Zdroje 1 dom szach., 2 poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Brzezinka	Czaplinek	Drawski	Dwór (czerwona szkoła)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Czarne Wielkie	Czaplinek	Drawski	Cmentarz parafialny		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Czarne Wielkie	Czaplinek	Drawski	Kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Czarne Wielkie	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Czarne Wielkie	Czaplinek	Drawski	Czarne Wielkie 12, 17, 25, 38, 47 (budynki mieszkalne)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Drahimek	Czaplinek	Drawski	Cmentarz rodowy		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Drahimek	Czaplinek	Drawski	Drahimek 9 (zespół folwarczny)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Głębozeczek	Czaplinek	Drawski	Młyn wodny	1139	
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	Kościół Narodzenia św. Jana Chrzciciela /otoczenie/	381	
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. Orła Białego 3 (młyn i budynek mieszkalny)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. Gminna 10 (plebania)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. 5-go marca 5 (budynek mieszkalny)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. 5-go marca 3 (mleczarnia)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. Gminna/Ora Białego (kamień milowy)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	cmentarz parafialny		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. Ora Białego 43 (budynek mieszkalny z zabud. gospodarczymi)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kluczewo	Czaplinek	Drawski	ul. Kościelna 7 (poczt)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kuszewo	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Kuźnica Drawska	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki (II połowa XIX w.)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Łazice	Czaplinek	Drawski	Park leśny	1080	
Piaseczno	Czaplinek	Drawski	Kościół NMP Wspomożenia Wiernych	1972	437
Piaseczno	Czaplinek	Drawski	Cmentarz parafialny		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Piaseczno	Czaplinek	Drawski	Wieża transformatora		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Piaseczno	Czaplinek	Drawski	Zespół folwarczny		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Prosinko	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki (II połowa XIX w.)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Prosinko	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki (pocz. XX w.)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Prosinko	Czaplinek	Drawski	Prosinko 1 (dawny młyn)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Prosinko	Czaplinek	Drawski	Kapliczka przydrożna M.B.		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Prosino	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Rzepowo	Czaplinek	Drawski	Kościół NSPJ	650	
Rzepowo	Czaplinek	Drawski	Zespół folwarczny 12,13		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Rzepowo	Czaplinek	Drawski	Zespół folwarczny 31		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Rzepowo	Czaplinek	Drawski	Dwór		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Rzepowo	Czaplinek	Drawski	Kostnica		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Siemczyno	Czaplinek	Drawski	Kościół Matki Boskiej Różańcowej	649	
Siemczyno	Czaplinek	Drawski	Domy mieszkalne 57, 64, 66, 101 z zabudowaniami		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Sikory	Czaplinek	Drawski	Kościół pw. Św. Stanisława BM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Sikory	Czaplinek	Drawski	Cmentarz parafialny		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Sikory	Czaplinek	Drawski	Sikory 33 (budynek mieszkalny)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Sikory	Czaplinek	Drawski	Sikory 42 (budynek mieszkalny z zabudowaniami)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Sikory	Czaplinek	Drawski	Sikory 43 (szkoła)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Sikory	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Stare Drawsko	Czaplinek	Drawski	Zamek z XIV w. (ruiny)	190	

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Stare Drawsko	Czaplinek	Drawski	kościół pw. Wszystkich Świętych		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Stare Drawsko	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Stare Drawsko	Czaplinek	Drawski	Stare Drawsko 25 (szkoła)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Stare Drawsko	Czaplinek	Drawski	Stare Drawsko 9 (trafostacja)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Stare Gonno	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Żerdno	Czaplinek	Drawski	Cmentarz ewangelicki		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Żerdno	Czaplinek	Drawski	Żerdno 1 (budynek mieszkalny)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Żerdno	Czaplinek	Drawski	Żerdno 4 (budynek mieszkalny z zabudowaniami)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Żerdno	Czaplinek	Drawski	Remiza strażacka		Wojewódzka Ewidencja Zabytków
Chlebowo	Złocieniec	Drawski	Kościół ewangelicki z XVIII w.	239	
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Kościół MB Częstochowskiej	1710	226
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Park dworski	1155	
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dwór 34, mur., 1901 r		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Przedszkole/ d. szkoła mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Magazyn stacyjny, mur., XX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Stacja PKP, mur., początek XX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Wieża transformatorowa mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny i stodoła 1, mur., 1922 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 2, mur., 1911 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Stodoła 2, mur./drewn., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Obora 2, mur., 1911 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Obora 2, mur., 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 4, mur., 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Stajnia 4, mur., 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Obora 4, mur./drewn., 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 5, mur./szach., III ćw. XIX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Obora 5, mur., 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Stodoła 5, szch. drewn. 3 ćw. XIX w. – ok. 1930 r		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 6, mur., 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 11, mur., 1938 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 12, mur., IV ćw. XIX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 19, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Obora 19, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Stodoła 19 drewn., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Wozownia 23, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Czworaki 31, mur., XIX/XX		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Chlewy 32, mur., XX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Chlewy 32, mur., XX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Czworaki 32, mur., XIX/XX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 45, mur., 1910 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Obora 45, mur., XIX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Wozownia 45, mur., XIX/XX w		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Magazyn 45, mur., 1910 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 49, mur., 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Cieszyno	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 50, mur., XX w		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Wieża transf., mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 1, obora 1, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 2, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Stodoła 2, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 6, obora, mur. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Obora 6 m, 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 8, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 9, obora 9, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Stodoła 9, drew./mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Jadwiżyn	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 11, obora 11, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą, 1 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 4 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą, 5 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą, 6 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Stodoła 6, drew., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 7 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 8 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Stodoła 8, drew., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 10, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Małobór	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 11, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Męcidół	Złocieniec	Drawski	Dom 1 mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Męcidół	Złocieniec	Drawski	Stodoła 1, mur., ok. 1880 r.		gminna ewidencja zabytków
Męcidół	Złocieniec	Drawski	Chlew 1, mur., ok. 1910 r.		gminna ewidencja zabytków
Męcidół	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 2, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Nowe Worowo	Złocieniec	Drawski	Wiatrak holender	544	
Skąpe	Złocieniec	Drawski	Obora 1, mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Skąpe	Złocieniec	Drawski	Chlew 2, mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Park dworski	1156	
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Kościół św. Antoniego Padewskiego	1993	234
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Obora folwarczna, mur. ok. 1880 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Obora folwarczna, mur. ok. 1880 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Spichlerz folwarczny, mur. 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Stodoła folwarczna, mur. 3 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Gorzelnia, mur. 4 ćw. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Kuźnia folwarczna, mur. 1858 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom mieszkalny 6, mur. ok. 1880 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Szkoła nr 7, mur. pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 15, mur. ok. 1890 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Obora 15, mur. ok. 1894 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Stodoła 15, mur. ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 16, mur. k. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 17, mur. ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 18, mur. ok. 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Obora 18, mur. ok. 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 20, mur. pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Stodoła 20, szach. pocz. XX w		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Obora 20, mur. pocz. XX w		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 24, mur. ok. 1935 r		gminna ewidencja zabytków
Stare Worowo	Złocieniec	Drawski	Dom 25 mur. ok. 1910 r		gminna ewidencja zabytków
Uraz	Złocieniec	Drawski	Dom 1, mur., 1932 r.		gminna ewidencja zabytków

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
Uraz	Złocieniec	Drawski	Dom 3, mur., ok. 1910 r.		gminna ewidencja zabytków
Uraz	Złocieniec	Drawski	Obora 3, mur., ok. 1920 r.		gminna ewidencja zabytków
Uraz	Złocieniec	Drawski	Dom 4, mur., 1927 r.		gminna ewidencja zabytków
Uraz	Złocieniec	Drawski	Obora 4, mur., ok. 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Uraz	Złocieniec	Drawski	Dom 5, mur., ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Uraz	Złocieniec	Drawski	Obora 5, mur., ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Park dworski	1162	
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Ruiny oficyn pałacowych, mur., XVIII w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Stodoła 1, mur./drew., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 4, mur., k. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Chlewy 4/5 mur., ok. 1925 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 6, mur., XIX/XX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 10, mur., 1914 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Chlew 10, mur., 1914 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 12, mur., 1880r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Świetlica 13, mur., 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 14, mur., ok. 1910 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 15, mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 17, mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Stodoła 17, szach./mur., II poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 19, mur., pocz. XX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom z oborą 20, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 21, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Obora 21, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 22, mur., 1904 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Obora 22, mur., 1904 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 23, mur., ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Obora 23, mur., ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Stodoła 23, drew./mur., ok. 1930 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 26, mur., ok. 1935 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Obora 26, mur., ok. 1890 r.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dom 27, mur.,		gminna ewidencja

Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru	Uwagi/dawny nr rejestru
					zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Obora 27, mur.,		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Dwór mur., II poł XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Chlewy 29, mur., II poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Obora 30, mur., II poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Stodoła 31, mur., II poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Warniąg	Złocieniec	Drawski	Magazyn 32, mur., II poł. XIX w.		gminna ewidencja zabytków
Gwiazdowo	Barwice	Szczecinecki	Park dworski	1194	
Urząd	Barwice	Szczecinecki	Zespół dworsko-parkowy	1192	
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 1 B, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Obora 1B, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Stodoła 1 B, mur. /drewn. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Chałupa 6, szach. k. XIX w., stolarka okienna,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 6, szach. 3 ćw. XIX w.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 9, mur./szach. k. XIX w.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Obora 9, szach./mur. XIX/XX w.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 11, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Obora 11, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Stodoła 11, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Drewutnia 13, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 13, szach./mur. XIX/XX w.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Stodoła 13, szach. 4 ćw. XIX w.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Stodoła 13, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Wieża transformatorowa h.13, mur. ok. 1930 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 15, mur. ok. 1930 r.,		ochrona konserwatorska
Chłopowo	Barwice	Szczecinecki	Dom 28, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Gwiazdowo	Barwice	Szczecinecki	Oficyna dworska, kam. k. XIX w.,		ochrona konserwatorska
Gwiazdowo	Barwice	Szczecinecki	Stodoła folw. drewn./mur. k. XIX w.,		ochrona konserwatorska
Gwiazdowo	Barwice	Szczecinecki	Magazyn folw. , mur. pocz. XX w.,		ochrona konserwatorska
Gwiazdowo	Barwice	Szczecinecki	Kuźnia folw., mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Gwiazdowo	Barwice	Szczecinecki	Chlew 2, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Urząd	Barwice	Szczecinecki	Dwór 1, mur. ok. 1925 r.,		ochrona konserwatorska
Urząd	Barwice	Szczecinecki	2 bud. gosp. dworskie, mur. pocz. XX w.,		ochrona konserwatorska
Urząd	Barwice	Szczecinecki	Obora mur. ok. 1910 r.,		ochrona konserwatorska
Urząd	Barwice	Szczecinecki	Dom 3 mur. ok. 1935 r.		ochrona konserwatorska
Urząd	Barwice	Szczecinecki	Dom 4 mur. na pocz. XX w.		ochrona konserwatorska
Urząd	Barwice	Szczecinecki	Czworak 5 mur. ok. 1935 r.		ochrona konserwatorska

Na terenie Parku, w ramach programu Archeologicznego Zdjęcia Polski wykazano 836 stanowisk archeologicznych. Szczególnie cenne stanowiska zostały wpisane do rejestru zabytków, ich listę prezentuje poniższa tabela. Na terenie parku znajduje się 8 stanowisk rejestrowych (głównie grodzisk średniowiecznych), dwa stanowiska położone są w otulinie.

Tabela 51 Stanowiska archeologiczne Drawskiego Parku Krajobrazowego wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Stanowisko	Chronologia	Funkcja	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Połączyńska st. 1 (Palupe)	Średniowiecze	Grodzisko pierścieniowe	721	1966-03-02
2.	Popielowo st. 1	Średniowiecze	Grodzisko pierścieniowe	765	1969-09-02
3.	Brzękowice st. 1	Średniowiecze	Grodzisko pierścieniowe	764	1969-09-02
4.	Kluczewo st. 1	Średniowiecze	Grodzisko stożkowe	693	1968-12-11
5.	Piaseczno st. 1	Nieemożliwa do uzyskania	Grodzisko stożkowe	705	1968-12-11
6.	Stare Drawsko st. 2	Średniowiecze	Grodzisko cyplowe	711	1968-12-11
7.	Kołomąt st. 1 (Sikory)	Średniowiecze	-	708	1968-12-11
8.	Rakowo st. 1	Średniowiecze	Grodzisko pierścieniowe	707	1968-12-11
9.	Gronowo st. 1 (otulina)	Epoka żelaza	Cmentarzysko kurhanowe	885	1975-01-20
10	Stare Koprzywno (otulina)	Średniowiecze	Grodzisko	712	1968-12-11

9.2. Infrastruktura turystyczna

Dane o infrastrukturze turystycznej Parku zaczerpnięto z przewodnika turystycznego „Powiat drawski dla aktywnych” (2016), mapy turystycznej Drawskiego Parku Krajobrazowego 1:50 000 (2020) oraz materiałów o edukacji i turystyce prowadzonej na terenie Parku przez nadleśnictwa.

SZLAKI ROWEROWE:

„Dolina Pięciu Jezior” – niebieski szlak rowerowy, o długości 47,8 km. Początek i koniec w Czaplunku, a trasa szlaku zatacza pętlę wokół jezior dających początek rzece Drawie. Trasa wiedzie drogami leśnictwa Sikory przez miejscowości: Czaplunek – Kołomąt – Stare Drawsko – Kuźnica Drawska – Prosinko – Dolina Pięciu Jezior – Kluczewo – Drahimek – Stare Drawsko – Czaplunek. W pobliżu szlaku znajdują się liczne punkty widokowe (H, I, N, O, P, R wg tab. 55; 18, 21, 54, 55, 57, 59 wg tab. 56).

„Kraina Zakłętego Trójkąta” – czerwony szlak rowerowy, o długości 45,3 km. Początek i koniec na zabytkowym rynku w Czaplunku. Biegnie drogami leśnictw: Sikory, Rakowo, Polne, głównie lasami, trasą: Czaplunek – Jezioro Dołgie Wielkie – Sikory – Jezioro Komorze – Rakowo – Komorze – Kuszewo – Żerdno – Stare Drawsko – Nowe Drawsko – Sikory – Czaplunek. Na odcinku od jeziora Dołgie Wielkie do Rakowa prowadzą dwa szlaki: łatwiejszy i trudniejszy. W pobliżu szlaku znajduje się liczne punkty widokowe (N, O, P, R wg tab. 55; 54, 55, 57, 59, 64, 65, 66, 67, 68, 72, 81, 82, 83, 84, 85 wg tab. 56).

„Greenway – Naszyjnik Północy” – zielony szlak rowerowy, o długości 846,1 km, to pętla mająca swój początek i koniec w Debrznie, w woj. pomorskim. Przebiega przez cztery województwa: zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, wielkopolskie i pomorskie. Trasa na terenie Nadleśnictwa Czaplunek prowadzi trzema etapami, biegnąc drogami leśnictw: Rakowo, Polne, Sikory, Piaseczno i Nowy Chwalim przez miejscowości: I etap - Łubowo – Rakowo – Komorze – Kuszewo – Żerdno – Stare Drawsko – Czaplunek; II etap - Siemczyno – Piaseczno – Rzepowo – Cieszyno; III etap - Stary Chwalim – Knyki – Nowy Chwalim – Radomyśl – Przeradz. Trasa na terenie Nadleśnictwa Połczyn biegnie ze Złocieńca, przez: Toporzyk – Międzyborze – Połczyn-Zdrój – „Dolinę Pięciu Jezior” – Kocury – Nowe Pokrzywno – Parchlino – Przybkowo – Barwice – Sulikowo – Ostrowąsy – Stary Chwalim. W pobliżu szlaku znajdują się liczne punkty widokowe (L, K, M, N, O, P, R wg tab. 55; 6, 28, 29, 17, 18, 48, 54, 55, 57, 59, 64, 65, 72, 81 wg tab. 56).

„Dookoła Jeziora Siecino” – niebieski szlak rowerowy, o długości 38,9 km. Zaczyna się i kończy pętlą w Złocieńcu, biegnąc skrajem Drawskiego Parku Krajobrazowego. Wzdłuż trasy spotkać można liczne zabytkowe ryglowe kościoły, pałace, parki, pomniki przyrody.

Przebiega na trasie: Złocieniec – Gronowo – Ostrowice – Szczytniki – Szczycienko – jez. Siecino – Słowianki – Chlebowo – Cieszyno – jez. Skąpe – jez. Czarnówek – jez. Dłusko – Złocieniec. W pobliżu szlaku znajdują się punkty widokowe (28, 29, 30, 45 wg tab. 56).

„**Drawa**” – czerwony szlak rowerowy, o długości 60,7 km. Zaczyna się i kończy pętlą w Złocińcu, podążając przez wyjątkowo urozmaicony polodowcowy obszar pełen wzniesień i pagórków, rozdzielonych dolinami. Biegnie gruntami leśnictw: Piaseczno i Worowo przez miejscowości: Siemczyno – Piaseczno – Rzepowo – Warnięg – Jażwiny – Bolegorzyn (Grabinek) – Nowe Worowo – Stare Worowo – Cieszyno – Głębocek – Budów – Złocieniec. W pobliżu szlaku znajduje się 5 punktów widokowych (G, L, K, M wg tab. 55; 36, 48, 86 wg tab. 56).

„**Kraina małych jezior**” – czarny szlak rowerowy, o długości 42,8 km. Pętla zaczynająca się i kończąca w Bornem Sulinowie. Podąża urozmaiconą trasą małych jezior przez pagórkowaty obszar, ponacinany dolinami małych jezior wytopiskowych i rynnowych oraz torfowisk. Przebiega gruntami leśnictw: Rakowo, Kiełpino i Międzylesie, przez miejscowości: Łubowo – Rakowo – Komorze – Okole – Strzeszyn – Międzylesie – Piława.

„**Trasa Zwiniętych Torów**” – kolor zielony: Połczyn-Zdój – Toporzyk – Słowianki – Cieszyno Drawskie – Złocieniec. Trasa o długości 27 km wiedzie dawnym nasypem kolejowym, z którego zdjęto tory, położono asfalt i udostępniono wyłącznie rowerzystom. Trasa uznana została za jeden z głównych korytarzy tras rowerowych w projekcie Koncepcji sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego (2018).

„**Górna Dębica**” – kolor żółty: Barwice – Przybkówko – Kolonia Przybkowo – jez. Dębno – Gwiazdowo – Chłopowo – Polne – Czarne Wielkie – Stare Gonno – Kocury – Nowe Koprzywno – Parchlino – Barwice. Trasa pętli o długości ok. 40,0 km, zmierza przez fantastycznie skonfigurowany obszar, w strefie głębokiej, polodowcowej doliny rzeki Dębicy.

„**Szwajcaria Połczyńska**” - kolor czerwony: Połczyn-Zdrój – Ogrodno – Zdroje – Czarnkowie – Gaworkowo – Kłokowo – Połczyn-Zdrój. Pętla o długości ok. 34 km przemierza najpiękniejsze miejsca na południe od Połczyna-Zdroju. Szlak dosyć trudny do pokonania ze względu na liczne podjazdy i zjazdy. W pobliżu szlaku znajduje się 4 punkty widokowe (1, 6, 7, 18, 19 wg tab. 56).

SZLAKI KAJAKOWE:

„**Szlak kajakowy – Piława**” – ma długość 82 km i należy do najpiękniejszych szlaków kajakowych w Polsce. Przez teren parku przebiega początkowy odcinek rozpoczynający

się w zachodnim końcu jeziora Komorze. Dalej szlak prowadzi m.in. przez siedem pięknie położonych jezior w górnym biegu rzeki. Trasa kończy się Dobrzycy, gdzie wody Piławy wpadają do Gwdy.

„Szlak kajakowy rzeką Drawą im. Karola Wojtyły” – długości około 170 km (na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego – 28,8 km), stanowi jeden z najatrakcyjniejszych szlaków kajakowych. Jest dostępny dla kajaków od jeziora Żerdno do ujścia koło miasta Krzyż. Górna część rzeki objęta jest ochroną przez Drawski Park Krajobrazowy, środkowa i dolna zaś przez Drawieński Park Narodowy. Szlakiem tym kilkakrotnie spływał ks. kard. Karol Wojtyła, i to na jego cześć szlak został nazwany jego imieniem.

SZLAKI PIESZE:

„Szlak Jezior” („Szlak wzniesień moreny czołowej”) – zielony szlak pieszy, o długości 158 km, prowadzi wzdłuż ciągu polodowcowych jezior trasą: Złocieniec – Czaplonek – Szczecinek – Biały Bór – Żydowo. Część szlaku przebiega w Parku (56,7 km): Złocieniec – w pobliżu jezior: Dłusko, Morzysław i Siecino – Cieszyno Drawskie – Głębozeczek – Rzepowo – Piaseczno – Siemczyno – Żeliszawie – Cichorzecze – Łąkę – Czaplonek – w pobliżu jezior Drawsko i Żerdno – Stare Drawsko – Żerdno – Sikory – Rakowo – w pobliżu jezior Rakowo i Brody do Strzeszyna. Szlak dość łatwy do przemierzenia, dostępny również dla rowerzystów. W pobliżu szlaku znajdują się liczne punkty widokowe (J, L, K, M, N, O, P, R wg tab. 55; 45, 48, 49, 54, 55, 57, 59, 64, 66, 67, 69 wg tab. 56).

„Szlak Szwajcarii Połczyńskiej” lub „Leśny” – niebieski szlak pieszy, o długości 57 km, Prowadzi z Połczyna Zdroju przez Ogrodno – Dolinę Bliskiej Strugi – Dolinę Pięciu Jezior – Górę Czarnkowie – Nowe Koprzywno – Luboradzę – wzdłuż jeziora Koprzywno – Parchlino – wzdłuż jeziora Dębno – Uradz – Przełom Rzeki Dębnicy – Czarne Wielkie – wzdłuż jeziora Komorze – Sikory – wzdłuż jeziora Dołgie Wielkie do Czaplinka. Szlak przebiega w pobliżu punktów widokowych w Ogartówku, Dolinie Pięciu Jezior, Luboradzy, Parchlinie, Uradzu, Kuszewie, Sikorach i Czaplunku. Jedna z ciekawszych tras pieszych. W pobliżu szlaku znajdują się liczne punkty widokowe (wg tab. 55; 6, 17, 18, 25, 42, 43, 67, 68, 70, 72 wg tab. 56).

„Szlak Przyrodniczy Drawskiego Parku Krajobrazowego” – czarny szlak pieszy, o długości 71 km, biegnący z Połczyna Zdroju do Lubieszewa. Alternatywna trasa po pięknych terenach i różnorodnych krajobrazach Drawskiego Parku Krajobrazowego, wykraczająca poza jego granice w kierunku jeziora Lubie, Odcinek: Połczyn-Zdrój – Borkowo – Wilcze Jary – Nowy Toporzyk – Kłokowo – Lipno – Czarnkowie – Śmidzięcino – Uraz – Warnięg – Stare Worowo – Cieszyno – Złocieniec położony jest w granicach

Parku. W pobliżu szlaku znajdują się liczne punkty widokowe (G wg tab. 55; 37, 38, 41, 45, 86 wg tab. 56).

„Szlak Solny” – czerwony szlak pieszy, przykład szlaku ogólnopolskiego z nazwą nawiązującą do traktu handlowego między Wielkopolską a Pomorzem. Prowadzi od Kołobrzegu, a odcinek: Doble – Radno – Łężek – Połczyn-Zdrój – Wilcze Jary – Kłokowo – Lipno – Czarnkowie – Kluczewo – Prosinko – Kuźnica Drawska – Stare Drawsko – Czaplunek wiedzie drogami przecina Drawski Park Krajobrazowy. W pobliżu szlaku znajdują się liczne punkty widokowe (H, I, N, O, P, R wg tab. 55; 18, 19, 21, 54, 55, 57, 59, 69 wg tab. 56).

SZLAKI NORDIC WALKING:

„Szlak Jeziora Czarnówek” – zaczynający swój bieg na ścieżce rowerowej Złocieniec – Połczyn Zdrój w Leśnictwie Złocieniec, wzdłuż Jez. Dłusko, po ścieżce edukacyjnej przy jez. Czarnówek i jez. Skąpe do ścieżki rowerowej zwrótnie do punktu początkowego.

„Szlak Jeziora Dłusko” – zaczyna swój bieg na ścieżce rowerowej Złocieniec – Połczyn Zdrój w leśnictwie Złocieniec wzdłuż jez. Dłusko oraz drogi przeciwpożarowej nr 1, do ścieżki rowerowej i wzdłuż niej do punktu początkowego.

SZLAKI KONNE:

„Pojezierza Drawskiego” – kolor pomarańczowy: Łobez – Przybkówko – Borne Sulinowo – Biały Bór. Długość całego szlaku wynosi 186,4 km. Wiedzie przez teren Pojezierza Drawskiego z Łobza do Białego Boru. Podzielony jest na pięć odcinków, z których każdy rozpoczyna się i kończy przy dużych ośrodkach jeździeckich. Podąża mało uczęszczanymi gruntowymi drogami i ścieżkami przez rozległe, widokowe obszary – pól, łąk i nieużytków oraz zwartych kompleksów leśnych. W Nadleśnictwie Połczyn, biegnie przez: Zajączkowo – Wilcze Jary – Kolonie Popielewo – Brzękowice – Popielewskie Góry – Kolonie Brusno – Nowe Koprzywno – Dolina Dębicy – Kolonia Przybkowo – Przybkówko – Trzemienko.

„Szlak konny czarny” – oznaczony czarną podkową na tle białego prostokąta, o długości 20,1 km, składający się z pięciu odcinków połączonych w różnych miejscach, Przebiega terenami leśnictw: Polne, Kiełpino, Międzylesie i Rakowo (Nadleśnictwo Czaplunek), łącząc miejscowości: Trzemienko – Strzeszyn – Komorze – Polne.

„Szlak konny czerwony” – o długości 18,3 km, którego trasa oznaczona jest czerwoną podkową na tle białego prostokąta. Rozpoczyna się przy brzegu jeziora Drawsko, a

kończy przy brzegu jeziora Komorze, łącząc się ze szlakiem czarnym. Przebiega na terenach leśnictw: Sikory, Łubowo i Rakowo (Nadleśnictwo Czaplinek).

ŚCIEŻKI DYDAKTYCZNE:

Ścieżka dydaktyczna „Wyspa Bielawa” – ścieżka florystyczno-faunistyczna, o długości ok. 4 km, zlokalizowana i wytyczona na największej wyspie jeziora Drawsko, przeznaczona dla turystyki pieszej. Ścieżkę, na której można spotkać zwierzęta leśne oraz wiele gatunków płazów i ptaków, wyposażono w miejsca do obserwacji, w tym wieżę obserwacyjną. Na trasie ścieżki, podzielonej na osiem przystanków, znajduje się także inna infrastruktura turystyczna służąca zwiedzającym, m.in.: tablice informacyjne, ławki dla osób odpoczywających, altanka i ławo-stoły oraz miejsce na ognisko.

Ścieżka przyrodnicza „Spyczyzna Góra – Jezioro Prosino” – położona w środkowej części DPK, pomiędzy jeziorami Żerdno i Prosino, o długości 16,5 km, przeznaczona dla turystyki pieszej i rowerowej. Na początku ścieżki, przy ruinach zamku Drahim, postawiono tablicę informacyjną oraz mapę z przebiegiem trasy. Ścieżka ma siedem przystanków. Oznakowana jest słupkami z logo ścieżki oraz tablicami informacyjnymi. Łączy dwa ciekawe miejsca: jedno z najwyższych okolicznych wzniesień – Spyczyną Górę oraz rezerwat ornitologiczny „Jezioro Prosino” z miejscami lęgowymi i bytowymi ptaków wodnych i błotnych. Na trasie obejrzeć można kolonię gniazdową czapli siwej, tzw. czapliniec.

Ścieżka przyrodnicza „Kukówka” – wybudowana w 2009 r., o długości 3,8 km, przeznaczona dla turystyki pieszej i rowerowej. Na trasie ścieżki zlokalizowano 5 przystanków, a jej przebieg oznakowano słupkami z rysunkiem niezapominajki i tablicami informacyjno-edukacyjnymi. Początek ścieżki znajduje się przy cmentarzu w miejscowości Czarne Wielkie, koniec - nad jeziorem Kołbackim, jednym z najwyższych położonych jezior w okolicy Czaplinek (o 32 m wyżej niż jezioro Drawsko i Żerdno). Trasę uatrakcyjnia najwyższe na terenie gminy Czaplinek wzniesienie - Kukówka, położone w oddz. 297j, w obrębie Czaplinek.

Ścieżka dydaktyczna „Dolina Pięciu Jezior” – ścieżka piesza, prowadząca przez rezerwat krajobrazowy „Dolina Pięciu Jezior”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie niezwyklej formy morfologicznej Pojezierza Drawskiego z bogatą szatą roślinną kompleksów leśnych, zbiorników wodnych oraz torfowisk niskich. Raj dla botaników i obserwatorów przyrody. Na trasie czekają nas cztery przystanki edukacyjne: pierwszy dotyczy krajobrazu polodowcowego, drugi opisuje las bukowy, trzeci - poszukiwanie

storczyków, a czwarty - najpiękniejsze jeziora. Ścieżka posiada dwa miejsca wypoczynku z wiatami i zapleczem edukacyjnym.

Ścieżka dydaktyczna „Dbając o figurę poznaję naturę” – ścieżka edukacyjno-przyrodnicza prowadząca przez najbardziej malownicze tereny leśnictwa Ogrodno. Na przystanku początkowym, przy schronisku „Tadeuszówka” znajduje się siłownia zewnętrzna, dalej ścieżka prowadzi przez „Wilcze Jary”, obiekt tzw. „małej retencji” oraz grodzisko „Palupe” (stanowisko Połczyńska) będące częścią ziemnej budowli obronnej Słowian wczesnośredniowiecznych. Na przystanku końcowym, przy drodze wojewódzkiej nr 163 znajduje się siłownia zewnętrzna. Cała ścieżka ma długość około 6,5 km.

Ścieżka przyrodnicza „Polodowcowa Kraina Drawy i Dębnicy” – najnowsza trasa, stworzona wspólnie z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego oraz Gminami Połczyn-Zdrój, Czaplinek oraz Barwice. Trasa idealna na rower, chociaż momentami dość trudna. Jest jednak wiele punktów, w których można odpocząć, wyposażonych w ławki i stojaki na rowery. Można wybrać pętlę z Połczyna-Zdroju przez Gaworkowo, Czarnkowie, dalej drogą prowadzącą do wieży obserwacyjnej. Tam znajduje się miejsce wypoczynku, wyposażone w wiaty, elementy edukacyjne, miejsce idealne na prowadzenie zajęć z dziećmi na świeżym powietrzu. Tu również po wcześniejszym uzgodnieniu z nadleśnictwem można rozpaść ognisko. Dalej długim, dobrze oznakowanym odcinkiem prowadzącym przez leśne drogi dotrzecie do drogi asfaltowej w miejscowości Lipno. Drugi odcinek tej ścieżki prowadzi również z Połczyna-Zdroju, ale w miejscowości Czarnkowie odbija na zachód i przecinając Dolinę Pięciu Jezior (za jeziorem Długim) kieruje nas do kompleksu Las Kluczewski. Dalej drogami leśnymi prowadzi do drogi w miejscowości Stare Gonno. Na skrzyżowaniu dróg Chłopowo-Kocury-Stare Gonno- Czarne Wielkie znajduje się miejsce wypoczynku z wiatami i tablicami edukacyjnymi.

KĄPIELISKA I OŚRODKI TURYSTYCZNE:

Nadleśnictwo Czaplinek:

- Obręb Piława leśnictwo Rakowo 351h – plaża;
- Obręb Piława leśnictwo Rakowo 365b – plaża;
- Obręb Czaplinek leśnictwo Sikory 105d – plaża;
- Obręb Czaplinek leśnictwo Piaseczno 168b Ośrodek wypoczynkowy „Wajk”.

Nadleśnictwo Złocieniec:

- Oddz. 137h ośrodek wypoczynkowy „EKOLAND” nad jez. Siecino;
- Oddz.163a ośrodek wypoczynkowy „DRAWA” nad jez. Siecino;
- Oddz.165a ośrodek wypoczynkowy „EKO-EDEN” nad jez. Siecino;
- Oddz.243f ośrodek wypoczynkowy „DŁUSKO” nad jez. Dłusko;
- Oddz.243g plaża nad jez. Dłusko;
- Oddz.190j wiata nad jez. Skąpe.

INNE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ:

Nadleśnictwo Czaplinek

- Miejsce postoju Obręb Piława 364d; 365i;
- Miejsce postoju Obręb Czaplinek 21b, 33j, 38j, 71d, 71m, 117g, 123d, 142b, 158b, 168c, 295d,
- Miejsce postoju – edukacyjne, Obręb Czaplinek 887h, 941g.

Nadleśnictwo Połczyn

- Miejsca postoju – oddz.: 629i, 787h, 843a, 887h;
- Miejsca odpoczynku – oddz.: 789g, 821b.

Nadleśnictwo Złocieniec

- Miejsce postoju 162f, 139j, 212f, 223g.

Nadleśnictwo Świerczyna

miejsce turystyczne – oddz.: 10c

10. Metody użytkowania ekosystemów

Zamieszczone w rozdziale dane powierzchniowe dotyczące Parku opracowano wg materiałów Bazy Danych Obiektów Topograficznych 1:10 000.

Drawski Park Krajobrazowy cechuje się dużą lesistością, lasy zajmują aż 41,54% jego powierzchni, a więc więcej niż lesistość Polski wynosząca 29,60% oraz lesistość województwa Zachodniopomorskiego wynosząca 35,70% (Raport o stanie Lasów w Polsce 2019). Większość lasów skupia się w dwóch dużych kompleksach leśnych położonych w północnej i wschodniej oraz w południowo-zachodniej części Parku. Mniejsze kompleksy leśne są rozproszone w pozostałej części analizowanego obszaru wśród jezior i gruntów ornych. W drzewostanach przeważa sosna zwyczajna, mniejszy udział mają dęby (bezszypułkowy i szypułkowy) i buki, a także brzoza brodawkowata i olsza czarna. Lasy Parku są administrowane przez pięć nadleśnictw, z których Nadleśnictwo Czaplinek i Połczyn zajmują większość jego obszaru, Nadleśnictwo Złocieniec i Świdwin część wschodnią, zaś Świerczyna – skraj południowo-zachodni, położony nad jeziorem Wilczkowo. Niewielki jest też udział lasów prywatnych.

W krajobrazie Drawskiego Parku Krajobrazowego znaczną powierzchnię zajmują również grunty orne. Według Bazy Danych Obiektów Topograficznych uprawy na gruntach ornych stanowią 26,73 % powierzchni Parku. Grunty najbardziej korzystne dla upraw rolnych skupione są w jego środkowej części – w okolicach Nowego Worowa, Małoboru, Kluczewa i Sikor (grunty gminy Złocieniec i Czaplinek). Specyfiką dla obu gmin, jak i całego regionu pomorskiego, jest znaczny udział gruntów odłogowanych – tu sięgający 35% wszystkich gruntów ornych. Na badanym obszarze liczebnie dominują działki rolne o pow. do 1 ha, które stanowią np. w gminie Czaplinek ok. 53% wszystkich gospodarstw ogółem, zaś blisko 21% wszystkich indywidualnych gospodarstw rolnych posiada użytki rolne w grupie od 1-5 ha. Dominuje tu uprawa zbóż (najczęściej żyta), rzadziej buraków, rzepaku, ziemniaków i kukurydzy. Grunty orne rozproszone są na całym terenie parku poza jego największymi kompleksami leśnymi.

Użytki zielone klasyfikowane w BDOT jako „roślinność trawiasta” zajmują 16,81% powierzchni parku. Grunty te są rozproszone po całym terenie parku i stanowią przeważnie niewielkie płaty łąk i szuwarów. Większe zwarte kompleksy tego typu roślinności położone są na północ od jeziora Siecino oraz w okolicach miejscowości Gaworkowo i Czarnkowie.

Drawski Park Krajobrazowy jest obszarem cechującym się dużą liczebnością jezior. Wody stojące zajmują 11,85 % powierzchni parku. Na obszarze Parku znajduje się jedno duże jezioro - Drawsko, kilka jezior średniej wielkości (Siecino, Komorze, Wilczkowo,

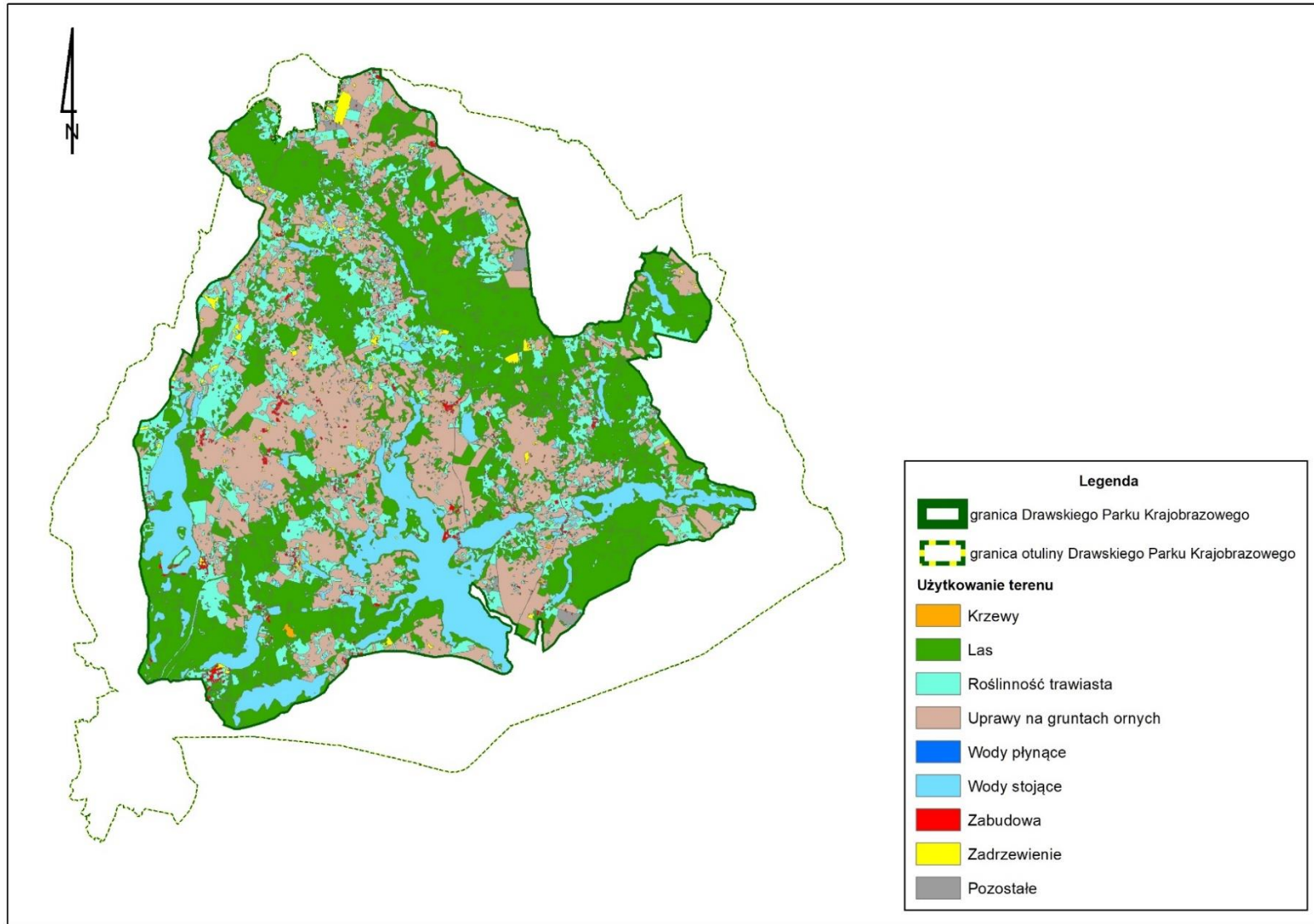
Krosino) i szereg mniejszych zbiorników. Wody płynące zajmują poniżej 0,03% powierzchni parku.

Zabudowa zajmuje 1,13 % powierzchni parku i skupia się często wzdłuż brzegów jezior. Na sieć osadniczą składa się szereg mniejszych miejscowości o charakterze typowo rolniczym w północnej i środkowej lub wypoczynkowym w południowej części parku. Większa zabudowa (Czaplinek, Połczyn-Zdrój, Złocieniec) skupia się na granicy parku w jego otulinie.

Tereny komunikacyjne zajmują niewielką część parku 0,12% - drogi kołowe. Główne dwie drogi przecinające obszar parku to drogi wojewódzkie nr 163 (Czaplinek-Połczyn-Zdrój) i 171 (Czaplinek-Barwice), pozostałe to drogi powiatowe i gminne. Na obszarze parku w Złocińcu znajduje się fragment linii kolejowej prowadzącej do jednostki wojskowej i osiedla Budów. W dniu 29.04.1996 r. podpisano porozumienie trójstronne w sprawie ustalenia zasad wspólnej realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Szlak Rowerowy Połczyn-Zdrój – Złocieniec”, co doprowadziło do powstania ścieżki rowerowej Złocieniec-Połczyn-Zdrój, która wiedzie po torowisku zlikwidowanej linii kolejowej.

Tabela 52 Użytkowanie ekosystemów parku (wg Bazy Danych Obiektów Topograficznych)

Sposób zagospodarowania terenu	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni parku
Krzewy	36,52	0,10
Las	15 932,29	41,54
Plac	6,53	0,02
Plantacja	91,66	0,24
Roślinność trawiasta	6 447,77	16,81
Sad	85,91	0,22
Szkółka leśna	5,49	0,01
Teren piaszczysty lub żwirowy	0,28	0,00
Teren pod drogą kołową	45,32	0,12
Teren pod urządzeniami technicznymi lub budowlami	5,75	0,01
Teren przemysłowo-składowy	0,40	0,00
Torowisko	2,79	0,01
Uprawy na gruntach ornych	10 253,61	26,73
Wody płynące	11,54	0,03
Wody stojące	4 546,95	11,85
Wyrobisko	1,13	0,00
Zabudowa	433,57	1,13
Zadrzewienie	451,12	1,18
Razem	38 358,63	100,00

Rycina 41. Użytkowanie terenu w Drawskim Parku Krajobrazowym

11. Uwarunkowania społeczne i gospodarcze w Drawskim Parku Krajobrazowym

Drawski Park Krajobrazowy zlokalizowany jest na obszarze 5 gmin: Czaplinek, Złocieniec, Połczyn-Zdrój, Borne Sulinowo i Barwice. Dane przedstawione w rozdziale zaczerpnięto głównie ze studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymienionych gmin.

Na terenie Parku zlokalizowanych jest 70 miejscowości, przeważnie bardzo małych (do 50 mieszkańców) lub małych (50-100 mieszkańców). Liczbę powyżej 500 mieszkańców osiągają tylko dwie – Nowe Worowo oraz Toporzyc. Miejscowości na prawach miast znajdują się w otulinie i są to: Połczyn-Zdrój, Czaplinek oraz Złocieniec.

Miasto i gmina Połczyn-Zdrój. Dominującą funkcją gminy jest rolnictwo, obsługa rolnictwa i leśnictwo. Z uwagi na walory przyrodnicze funkcją uzupełniającą jest turystyka. W przypadku Miasta i gminy Połczyn-Zdrój funkcją rozwojową jest lecznictwo uzdrowskie. Połczyn-Zdrój jest jednym z najstarszych uzdrowisk w kraju. Od ponad 300 lat na bazie niezwykle aktywnej borowiny i solanki leczy się tu schorzenia reumatyczne, ginekologiczne, choroby narządów ruchu i neurologiczne. Działają tu 4 zakłady lecznictwa uzdrowskiego „Uzdrowsko Połczyn” Grupa PGU SA oraz 3 sanatoria prywatne. Na terenie gminy przeważają użytki rolne (45% powierzchni), ok. 36% powierzchni gminy zajmują lasy.

Miasto i Gmina Czaplinek. Gmina Czaplinek jest jednym z atrakcyjniejszych ośrodków turystycznych na Pojezierzu Drawskim. Oprócz turystyki podstawowymi funkcjami miasta i gminy jest przemysł i rolnictwo. Na terenie gminy przeważają lasy (40% powierzchni), a grunty orne zajmują ok. 34% powierzchni. Duży udział mają wody – ok. 8%, co wiąże się ze znaczącym udziałem gospodarki rybackiej w gospodarce gminy.

Na terenie gminy działają 4 placówki informacji turystycznej. Baza noclegowa ma charakter sezonowy i zapewnia ponad 1800 miejsc noclegowych. Według danych za lata 2012-2015 gminę Czaplinek odwiedza średnio ok. 11-14 tyś. turystów rocznie, przebywających na terenie gminy głównie w okresie czerwiec-sierpień.

Miasto i Gmina Złocieniec. Ze względu na walory przyrodnicze gmina jest atrakcyjnym ośrodkiem turystycznym. Oprócz turystyki podstawowymi funkcjami miasta i gminy jest przemysł i rolnictwo. Duże znaczenie ma także gospodarka leśna. Użytki rolne stanowią 35% powierzchni gminy, a lasy ok. 38%.

Podstawą rozwoju różnych form turystyki na terenie gminy są jeziora i rzeki – wody powierzchniowe stanowią 16% powierzchni całego obszaru gminy. Jednym z najlepszych

pod względem użytkowania turystycznego zbiorników jest położone na terenie Parku Jezioro Siecino. Baza turystyczna na terenie gminy zapewnia ponad 1500 miejsc noclegowych.

Gmina Barwice. Na terenie Parku położony jest południowy fragment gminy zdominowany przez grunty leśne. Oprócz gospodarki leśnej duże znaczenie ma tu także rolnictwo. Zaludnienie w tej części parku jest niewielkie – znajduje się tu kilka osad, jak Gwiazdowo i Polne. Na terenie gminy położone jest parkowe jezioro Dębno.

Gmina Borne Sulinowo. Na terenie parku znajduje się zachodni fragment gminy z jeziorem Komorze, na którym prowadzona jest gospodarka rybacka. Mimo dużej atrakcyjności zbiornik jest słabo zagospodarowany turystycznie – odbywają się tu spływy kajakowe.

Oprócz jeziora w tej części Parku dominują tereny leśne i rolne. Sieć osadnicza jest słabo rozwinięta.

12. Krajobraz

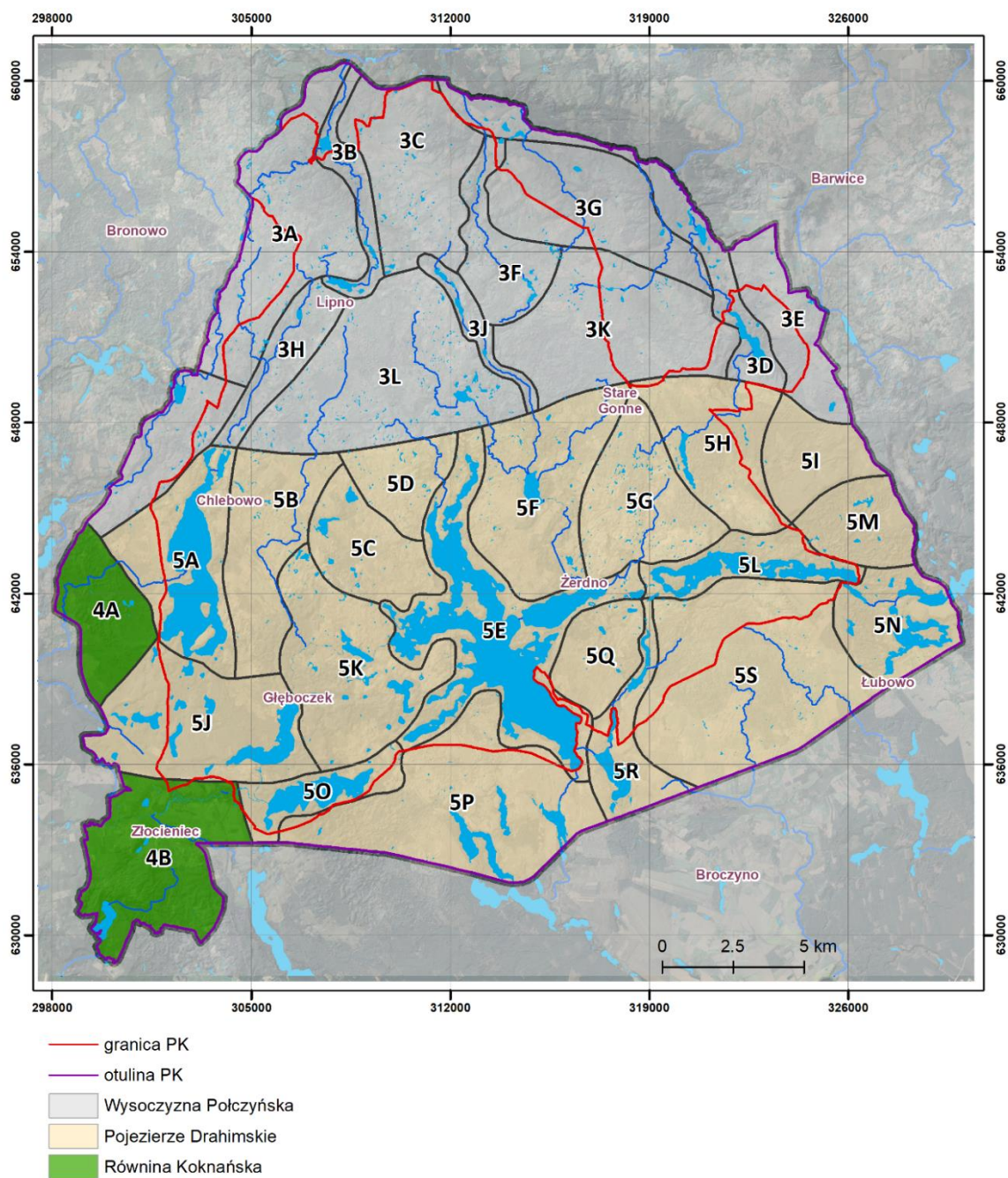
Sporządzenie inwentaryzacji walorów krajobrazowych rozpocząć należy od zdefiniowania pojęcia krajobrazu. Definicja krajobrazu do polskich przepisów prawnych wprowadzona została ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774 ze zm.). Wyżej przywołana ustawa wprowadziła zmiany, m.in. w art. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gdzie wprowadzono punkt 16e, w którym krajobraz zdefiniowano jako postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowane w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

Badania naukowe dotyczące percepcji krajobrazu są badaniami bardzo złożonymi i wielowątkowymi. Podkreśla się w nich, że percepcja krajobrazu jest multisensoryczna, z przeważającym udziałem wzroku. Inwentaryzacja i ocena walorów krajobrazowych opierać się powinna na metodach analizy, które w maksymalny sposób pozbawione są subiektywizmu, choć w przypadku oceny krajobrazu o całkowitym jego braku nie może być mowy (Krajewski 2012).

Strukturę krajobrazu Drawskiego Parku Krajobrazowego analizowało wielu badaczy (Kostrzewski i in. 2016, Dynowska 1971, 1991, Galon 1972, Prusinkiewicz, Bednarek 1991, Prawdzie 1962, Starkel 1991, Karczewski 1985, Kłysz 1990, Maksiak, Mróz 1978, Woś 1977). efektem ich prac są różne klasyfikacje. Najbardziej kompleksowe podejście, przedstawiono w pracy Kostrzewskiego i in. 2016, w której przedstawiono założenia podziału regionalnego DPK. Jednak już w 1997 roku autorzy ww. pracy na potrzeby sporządzenia planu ochrony w części zatytułowanej „Jednostki przestrzenne DPK” zaproponowali podział regionalny Drawskiego Parku Krajobrazowego. Na potrzeby aktualnie sporządzanego planu ochrony konsekwentnie przyjęto podział przedstawiony przez Kostrzewskiego i in. 1997 i 2016. Na rycinie 42 przedstawiono za Kostrzewskim i in. (2016) podział regionalny Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Podział regionalny Drawskiego Parku Krajobrazowego za Kostrzewskim i in. 2016.

Obszar	2,3,4	Europa Zachodnia	
Podobszar	3	Pozaalpejska Europa Zachodnia	
Prowincja31		Niż Środkowo-Europejski	
Podprowincja	314		Pojezierze Południowobałtyckie
Makroregion	314.4		Pojezierze Zachodniopomorskie
Mezoregion	314.45		Pojezierze Drawskie
Mikroregion	314.453		
Wysoczyzna	Polczyńska		
			Typ terenu
			3A) Pagórki Toporzykowskie
			3B) Dolina Górnej Wogry
			3C) Dział Ogartowski
			3D) Dolina Środkowej Dębnicy
			3E) Wysoczyzna Barwicka
			3F) Dolina Bliskiej Strugi
			3G) Pagórki Popielewsko- Brusińskie
			3H) Obniżenie Cieminkowskie
			3I) Wzgórza Czarnkowieckie
			3J) Rynna Górnej Drawy
			3K) Wysoczyzna Chłopowska
			3L) Kępy Ostrowickie
Mikroregion	314.454	Równina Koknańska	
			4A) Bory Gronowskie
			4B) Równina Złocieniecka
Mikroregion	314.455	Pojezierze Drahimskie	
			5A) Bruzda Siecińska
			5B) Równina Worowska
			5C) Obniżenie Warniłęgu
			5D) Pagórki Grabowe
			5E) Kotlina Drawska
			5F) Niecka Kluczevska
			5G) Wzniesienia Kuszewskie
			5H) Dolina Górnej Dębicy
			5I) Bory Sierakowskie
			5J) Lasy Morzysławskie
			5K) Pagórki Rzepowskie
			5L) Rynna Komorza
			5M) Niecka Komorska
			5N) Brama Lubicka
			5O) Rynna Wilczkowa
			5P) Pojezierze Kaleńskie
			5Q) Kępa Nowoczaplinecka
			5R) Bruzda Czaplinecka
			5S) Wysoczyzna Łubowska

Rycina 42 Podział regionalny Drawskiego Parku Krajobrazowego.
 Źródło: Kostrzewski i in. 1997 i 2016

12.1. Regiony Drawskiego Parku Krajobrazowego

Charakterystyka środowiskowa regionów Drawskiego Parku Krajobrazowego została zacytowana w całości z pracy Georóżnorodność Drawskiego Parku Krajobrazowego, której autorami są Andrzej Kostrzewski, Józef Szpikowski, Zbigniew Zwoliński, Małgorzata Mazurek (2016).

12.1.1. Mikroregion 314.453 Wysoczyzna Połczyńska

Pagórki Toporzykowskie (3A) położone są w północno-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie północnej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne. Deniwelacje dochodzą do 100 m. W krajobrazie dominuje falista morena denna z zagłębieniami bezodpływowymi oraz pagórki moreny czołowej. Na powierzchni występują gliny zwałowe o różnym stopniu spłaszczenia, na których wykształciły się gleby płowe i brunatne. Wysoczyzna jest silnie rozcięta przez sieć stałych i okresowych cieków zlewni Wogry, Kokny, Rakonu i Mogilnicy.

Dolina Górnej Wogry (3B) położona jest w północno-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie pn. części Wysoczyzny Połczyńskiej. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Podstawowym elementem krajobrazu jest południkowo zorientowana rynna subglacjalna, zajęta przez dolinę rzeki Wogry. Dolina jest głęboko wcięta (powyżej 20 m), w górnej części ma charakter przełomowy. Deniwelacje przekraczają 100 m. Dno doliny jest wąskie, ze słabo wykształconą serią utworów aluwialnych. W krawędziach doliny występują gliny zwałowe i piaski fluwioglacjalne, na kontakcie których często występują źródła i wysięki.

Dział Ogartowski (3C) położony jest w północno-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie pn. części Wysoczyzny Połczyńskiej. Został on wydzielony w oparciu o kryterium morfometryczne. Deniwelacje przekraczają 100 m, a najwyższe wysokości występują w pd.-wsch. części regionu. Dominującą formą rzeźby jest morena denna rozcięta siecią rzeczną zlewni Wogry, Dębnicy, Bliskiej Strugi i Drawy. W budowie wysoczyzny bierze udział glina zwałowa, a w obniżeniach piaski fluwioglacjalne i osady organogeniczne. W krajobrazie występują liczne oczka polodowcowe w różnym stadium zarastania.

Dolina Środkowej Dębnicy (3D), należąca do północnej części Wysoczyzny Połczyńskiej, zajmuje wąski, wydłużony pas w północno-wschodniej części otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego, a tylko częściowo w obrębie Parku. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Dolina jest założona na linii odpływu fluwioglacjalnego, stąd w litologii przeważają piaski i żwiry fluwioglacjalne. W górnym odcinku dolina ma charakter przełomowy, jest głęboko wcięta w powierzchnię wysoczyzny (do 40 m). Podobny charakter mają doliny dopływów Dębnicy. Strone zbocza rozcięte są wąwozami, w których występują liczne wysięki, dające początek drobnym ciekom. Natomiast w odcinku dolnym, równoleżnikowym, dno doliny wyraźnie

się rozszerza. Na tym odcinku dno jest zatorfione, z osadami mineralnymi i organogenicznymi, częściowo zdrenowane.

Wysoczyzna Barwicka (3E) położona jest w północno-wschodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, w obrębie północnej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne. Deniwelacje dochodzą do 80 m. Podstawową formą rzeźby jest wysoczyzna morenowa rozcięta dopływami Dębnicy. W litologii przeważają gliny zawałowe silnie spłaszczone oraz znaczne powierzchnie utworów fluwioglacjalnych. Krajobraz urozmaicają oczka polodowcowe, o różnym stopniu zarośnięcia i wypełnienia osadami organogenicznymi.

Dolina Bliskiej Strugi (3F) położona jest w części północnej Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie północnej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości przekraczają 100 m. Najwyżej położone obszary zajmują południowe krańce regionu, natomiast niżej położona jest część północna. Dolina ma charakter przełomowy i jest silnie wcięta w wysoczyznę morenową i wzgórza moreny czołowej. W głębokich jarach, dochodzących do 35 m, występują liczne źródła. Południowa część doliny ma natomiast charakter rozległej niecki o podmokłym dnie, z torfowiskami niskimi. W zboczach doliny występuje glina morenowa.

Pagórki Popielewsko-Brusińskie (3G) położone są w części północno-wschodniej Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie północnej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Zostały wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 80 m. W krajobrazie występują wały czołowo-morenowe w części północnej i południowej regionu, natomiast pozostały obszar zajmuje wysoczyzna morenowa. W litologii przeważają gliny zawałowe o różnym stopniu spłaszczenia, na których wytworzyły się gleby płowe i brunatne właściwe. Wysoczyzna morenowa jest rozcięta dopływami Bliskiej Strugi i Dębnicy, często głęboko wciętymi, o stromych krawędziach dolinnych. Krajobraz leśno-rolny urozmaicają oczka polodowcowe oraz tereny podmokłe w źródłowych częściach cieków.

Obniżenie Cieminkowskie (3H) położone jest w zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie południowej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Zostało wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 70 m. Dominującym elementem krajobrazu jest rynna glacialna o przebiegu z północnego-wschodu na południowy-zachód, wycięta w wysoczyźnie morenowej. Krawędzie rynny subglacialnej buduje glina morenowa. Dno rynny wypełniają osady organogeniczne. Rynna odwadniana jest przez Rakon, w kierunku jeziora Siecino.

Wzgórza Czarnkowieckie (3I) położone są w części środkowo-zachodniej Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie południowej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Region ten wyraźnie wyznaczają rynny glacialne: od zachodu rynna Obniżenia Cieminkowskiego, a od wschodu rynna górnej Drawy, natomiast od strony południowej linia maksymalnego zasięgu fazy pomorskiej. Region ten został wydzielony w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Wysokości na tym obszarze dochodzą do 220 m n.p.m. (w okolicach Czarnkowa wzniesienie o wysokości 222,8 m n.p.m. stanowi największe wzniesienie w Drawskim Parku Krajobrazowym). W krajobrazie dominuje wysoczyzna morenowa urozmaicona licznymi izolowanymi wzgórzami i pagórkami (o budowie glacitektonicznej). Wśród utworów powierzchniowych przeważają gliny zwałowe, na których wykształcone są gleby płowe i brunatne właściwe. Obszar wysoczyzny jest intensywnie rozcięty jarami i wąwozami z licznymi ciekami, dopływami Miedzніка. Liczne są zagłębienia bezodpływowe, podmokłe, a także z oczkami polodowcowymi. Dna zagłębień wypełniają utwory torfowo-mułowe.

Rynna Górnej Drawy (3J) położona jest w środkowej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie południowej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Została wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 70 m. Jest to rynna subglacialna, głęboko wcięta w wysoczyznę morenową (nawet do 60 m), o stromych zboczach porośniętych lasami bukowymi, z rozszerzeniami dna i wyraźnymi przegłębieniami zajętyymi przez jeziora: Krzywe, Krąg, Długie, Głębokie i Małe. Przez jeziora przepływa Drawa, która bierze początek z Jeziora Krzywego. W krawędziach rynny występują gliny morenowe, a w dnach żwir i piaski fluwioglacialne. Na osadach gliniastych wykształcone są m.in. gleby brunatne. Region ten o wyjątkowych walorach estetycznych objęty jest częściowo ścisłą ochroną w ramach rezerwatu krajobrazowego „Dolina Pięciu Jezior” i rezerwatu przyrody „Brunatna Gleba”.

Wysoczyzna Chłopowska (3K) położona jest w środkowo-wschodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie południowej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 80 m. Dominującym typem rzeźby jest wysoczyzna morenowa. Na powierzchni występują gliny zwałowe, które sprzyjają występowaniu rozległych obszarów podmokłych. Teren porastają lasy sosnowe, a na terenach podmokłych olsy.

Kępy Ostrowickie (3L) położone są w środkowo-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego i otuliny, w obrębie południowej części Wysoczyzny Połczyńskiej. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne. Różnice wysokości osiągają 30 m. Podstawowym elementem krajobrazu jest wysoczyzna morenowa rozcięta

rynnami subglacialnymi o układzie południkowym i równoleżnikowym, tworząc wydzielone kępy morenowe. W litologii dominują gliny zwałowe, lokalnie spiaszczone, na których wykształcone są gleby brunatne właściwe i płowe. W zagłębieniach występują osady organogeniczne.

12.1.2. Mikroregion 314.454 Równina Koknańska

Bory Gronowskie (4A) leżą w środkowo-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego i otuliny, w obrębie wschodniej części Równiny Koknańskiej. Zostały one wydzielone w oparciu o kryteria: morfometryczne i użytkowanie terenu. Różnice wysokości sięgają 20 m. Region leży w strefie fluwioglacjalnych utworów piaszczysto-żwirowych, tworzących obszar sandru odwadnianego przez dopływy Rakonu. W zagłębieniach występują osady organogeniczne. Największą część powierzchni tego regionu zajmują lasy sosnowe.

Równina Złocieniecka (4B) jest położona na południowo-zachodnich krańcach Drawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, w obrębie południowo-wschodniej części Równiny Koknańskiej. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium litologiczne. Obejmuje obszar utworów zastoiskowych, o niezbyt urozmaiconej rzeźbie, położonych na rzędnych 120-160 m n.p.m. Twory powierzchniowe charakteryzuje duża różnorodność: od osadów ilastych do piaszczystych. Obniżenia terenu zajmują płyty osadów organogenicznych. Pod względem zagospodarowania jest to głównie teren rolniczy.

12.1.3. Mikroregion 314.455 Pojezierze Drachimskie

Bruzda Siecińska (5A) położona jest w północno-zachodniej części Pojezierza Drachimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości sięgają 50 m. Podstawowym elementem krajobrazu jest południkowo zorientowana rynna subglacialna, zajęta przez Jezioro Siecino (729,7 ha). Linia brzegowa jeziora jest urozmaicona, w części północnej i zachodniej występują brzegi klifowe (dochodzące do 40 m wysokości), a na pozostałych na przemian odcinki brzegów stromych z niewielkimi odcinkami plażowymi. W krawędzi rynny występują piaski słabogliniaste i gliny zwałowe, a w obniżeniach osady organogeniczne. W północnej części do jeziora wpływa rzeka Rakon, spiętrzona powyżej ujścia. Rakon wypływa w części środkowo-zachodniej jeziora. W regionie dominują grunty orne, które często dochodzą do linii brzegowej jeziora. W południowej części regionu występują lasy sosnowe z domieszką modrzewia.

Równina Worowska (5B) położona jest w północno-zachodniej części Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości nie przekraczają 50 m. Powierzchnię terenu tworzy sandr rozcięty południkowe przez Miedznik i jego dopływy. Pod względem litologicznym dominują utwory piaszczyste, a w obniżeniach osady organogeniczne. W okolicach Chlebowa, w strefie ablacyjnych moren czołowych, występuje tłok głazowy, który zasługuje na ochronę jako obiekt przyrody nieożywionej z uwagi na wyjątkowo duże nagromadzenie eratyków skandynawskich o zróżnicowanym składzie mineralno-petrograficznym i o rozmiarach nawet do 2-3 m średnicy.

Obniżenie Warniłęgu (5C) położone jest w środkowo-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego. Zostało ono wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Deniwelacje dochodzą do 30 m. Dominującym typem rzeźby jest sandr okolony od północnego-wschodu i południowego-zachodu wysoczyzną morenową. Na powierzchni występują piaski gliniaste z płatami gliny morenowej. Powierzchnia terenu rozcięta jest siecią cieków stałych i okresowych. Pod względem zagospodarowania jest to głównie teren rolniczy.

Pagórki Grabowe (5D) położone są w części środkowo-zachodniej Drawskiego Parku Krajobrazowego. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do ponad 40 m. W krajobrazie dominuje wysoczyzna morenowa urozmaicona pagórkami i rozcięciami erozyjnymi. Wśród utworów powierzchniowych przeważają gliny zwałowe sporadycznie przeplatane utworami piaszczystymi, na których wykształcone są gleby brunatne kwaśne i wylugowane oraz płowe. W północno-wschodniej części występują południkowe zorientowane obniżenia z utworami organogenicznymi.

Kotlina Drawska (5E) położona jest w środkowej i południowej części Drawskiego Parku Krajobrazowego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. W jej obrębie różnice wysokości dochodzą do 30 m (liczone do powierzchni jeziora). Kotlina ma nieregularny układ, odzwierciedlający krzyżujące się rynny subglacjalne: radialne i marginalne. Rynny zajmują: Jezioro Drawsko (1781,5 ha) i Jezioro Żerdno (Srebrne) (205 ha). Jeziora te były połączone, a w wyniku obniżenia poziomu jeziora o około 1,5 m, nastąpiło odcięcie Jezioro Żerdno. Rynny są ograniczone wysokimi krawędziami, przebiegającymi w odległości od zaledwie kilku metrów do około 200 m od linii brzegowej jezior. Brzegi jezior są bardzo zróżnicowane i tworzą lokalnie martwe klify, niewysokie krawędzie i płaskie zabagnione odcinki. Jezioro Drawsko ma niezwykle rozbudowaną linię brzegową, którą tworzy kilka głębokich zatok, m.in.: Rzepowska, Rękawicka, Uraz, Kluczeńska, Henrykowska, Czaplinska. Na szczególną uwagę

zasługują wyspy na Jeziorze Drawsko. Największą z nich jest Wyspa Bielawa, na której projektowany jest rezerwat. Na uwagę zasługuje waloryzacja morfologiczna strefy brzegowej Jeziora Drawsko i Jeziora Żerdno z punktu widzenia wydzielenia stref ochronnych dla brzegów jeziornych.

Niecka Kluczewska (5F) położona jest w środkowej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 70 m. Region ten stanowi obszar urozmaicony pod względem morfologicznym, którego centralną część zajmuje sandr otoczony wysoczyzną morenową, a w części pn. występują wzgórza moreny czołowej. Sandr jest silnie porozcinany przez dopływy rzeki Drawy. Na powierzchni występują piaski i żwiry fluwioglacjalne z płatami gliny morenowej, a w obniżeniach bezodpływowych i dnach dolin utwory mułowo-torfowe. Jezioro Prosino (61,2 ha) ma charakter rynnowo-wytopiskowy. W obrębie regionu istnieje rezerwat ornitologiczny „Jezioro Prosino”.

Wzniesienia Kuszewskie (5G) położone są w środkowo-wschodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 50 m. Południową i środkową część stanowi morena denna pagórkowata, która graniczy na północy z wałem moreny czołowej, na przedpolu której występuje sandr. Powierzchnia terenu jest szczególnie silnie rozcięta na południu. Krajobraz urozmaicają zagłębienia bezodpływowe. Układ cieków w części północnej jest lepiej zorganizowany; należy on do zlewni Jeziora Prosino. Na powierzchni w części morenowej występują gliny zwałowe i piaski fluwioglacjalne, natomiast w części północnej utwory piaszczysto-żwirowe. W dnach dolin oraz w obniżeniach, często o charakterze bezodpływowym, występują utwory torfowo-mułowe i piaszczyste. Region ma głównie charakter rolniczy.

Dolina Górnej Dębnicy (5H) położona jest we wschodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości przekraczają 80 m. Środkową część zajmuje rynna Dębnicy, nacinająca powierzchnię sandrową. W północnej części występują wzgórza moreny czołowej. Dominują utwory piaszczysto-żwirowe z płatami gliny. Dno rynny jest wąskie, wypełnione utworami mułowo-torfowymi.

Bory Sierakowskie (5I) położone są we wschodniej części otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium użytkowania terenu i morfometryczne. Różnice wysokości dochodzą

do 20 m. Jest to obszar mało zróżnicowany morfologicznie. Na powierzchni występują utwory piaszczysto-żwirowe strefy sandrowej. Teren porastają przeważnie lasy sosnowe.

Lasy Morzysławskie (5J) położone są w południowo-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium użytkowania terenu i morfometryczne. Różnice wysokości dochodzą do 20 m. Jest to obszar mało zróżnicowany morfologicznie. Na powierzchni sandrowej, zbudowanej z utworów piaszczysto-żwirowych, występują jeziora o charakterze rynnowo-wytopiskowym. Na obrzeżeniach i w zagłębieniach bezodpływowych występują osady organogeniczne. Region pokrywają różnowiekowe lasy sosnowe z domieszką modrzewia, przy jeziorach olsy i liczne torfowiska. W obrębie regionu istnieją rezerваты: wodno-florystyczny „Jezioro Czarnówek” i florystyczny „Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały”.

Pagórki Rzepowskie (5K) położone są w południowo-zachodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Zostały one wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 40 m. Dominującą formą terenu jest wysoczyzna morenowa, silnie rozcięta w części środkowej i południowej regionu. W rzeźbie obszaru na uwagę zasługują formy szczylinowe: ozy i kemy położone w sąsiedztwie Jeziora Rzepowskiego (38,9 ha). Pod względem litologicznym dominują gliny morenowe, a rozległe dna dolin (Drawy i Miedzніка) i obniżień bezodpływowych zajęte są przez utwory piaszczyste i organogeniczne. Obszar z terenami podmokłymi jest częściowo zmeliorowany. W obrębie regionu projektowane jest utworzenie rezerваты ornitologiczno-florystycznego „Torfowisko Głęboczek”.

Rynna Komorza (5L), o przebiegu równoleżnikowym, położona jest w środkowo-wschodniej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Różnice wysokości dochodzą do 60 m. Podstawową formą krajobrazu jest głęboko wcięta marginalna rynna subglacialna Jeziora Komorze (416,7 ha) z dobrze wykształconymi krawędziami. Strefa brzegowa jeziora jest zróżnicowana morfologicznie i tworzą ją odcinki klifowe, niewysokie krawędzie, brzegi płaskie, miejscami zabagnione. Szczególnie interesujące są liczne półwyspy, będące pozostałością form ozowych. W budowie krawędzi rynny występują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry pochodzenia fluwioglacjalnego, a w obniżeniach dna rynny utwory organogeniczne. Ze względu na wykształcenie morfologiczne obszar rynny zasługuje na ochronę.

Niecka Komorska (5M) położona jest w środkowo-wschodniej części otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfologiczne i litologiczne. Pod względem genetycznym stanowi ona odgałęzienie rynny Jeziora Komorze w kierunku północno - wschodnim, położonym wyżej o około 10 m. Powierzchnia terenu jest słabo zróżnicowana pod względem morfologicznym. Deniwelacje dochodzą do 17 m. Jest to powierzchnia sandrowa, zbudowana z utworów piaszczysto-żwirowych, której podstawowym elementem jest słabo wcięta rynna, którą częściowo wypełnia Jezioro Tyczyno (około 11 ha). Podmokłe dno rynny wypełniają osady organogeniczne. Na północy niecka oddzielona jest od Borów Sierakowskich wyraźną krawędzią morfologiczno-litologiczną o wysokości dochodzącej do 20 m.

Brama Lubicka (5N) leży we wschodniej części otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Zajmuje rozszerzenie rynny subglacialnej wypełnionej przez ciąg jezior Komorze i Pile. Pod względem morfologicznym jest to obszar bardzo urozmaicony, z licznymi rynnami o układzie równoleżnikowym, a także z jeziorami o charakterze wytopiskowym. Największe z tych jezior to: Brody (66,6 ha), Lubicko Wielkie (170,7 ha) i Rakowo (18,1 ha). Strefy brzegowe jezior mają charakter krawędzi klifowych z odcinkami podmokłymi i płaskimi, akumulacyjnymi. Rozległe dno rynny zajmują utwory piaszczysto-żwirowe, a w najniższych częściach utwory organiczne.

Rynna Wilczkowa (5O) położona jest w południowej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, na Pojezierzu Drahimskim. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Rynna jest dobrze wykształcona i stanowi kontynuację równoleżnikowej rynny subglacialnej Jeziora Drawsko, a na północy przechodzi w rynnę Jeziora Wąsowo. Maksymalne deniwelacje osiągają 25 m. Rynna założona jest na powierzchni sandrowej, zbudowanej z utworów piaszczysto-żwirowych. Dno rynny jest stosunkowo szerokie, miejscami podmokłe, wyścielone utworami torfowymi i piaszczystymi. W większości zajęte jest przez wody jeziora Wilczkowo (326,4 ha). Brzegi jeziora stanowią niewysokie krawędzie, a odcinkami klify oraz obszary płaskie, akumulacyjne.

Pojezierze Kaleńskie (5P) stanowi najbardziej na południe wysuniętą część Drawskiego Parku Krajobrazowego i zarazem Pojezierza Drahimskiego. Zostało ono wydzielone w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Stanowi je wysoczyzna morenowa, rozcięta rynnami subglacialnymi o układzie południkowym, zajętych przez jeziora: Pławno (52,9 ha), Łęka (37,2 ha) i Kaleńskie (106,2 ha). Różnice wysokości dochodzą do około 10 m. W budowie występują gliny zwałowe oraz w obniżeniach

terenowych i dnach rynien utwory piaszczysto-żwirowe i mułowo- torfowe. Rzeźbę terenu urozmaicają cieki o charakterze stałym i okresowym (zlewnia Drawy), występujące w dnach rynien, względnie rozcinających powierzchnię sandru.

Kępa Nowoczaplinecka (5Q) występuje w południowej części Drawskiego Parku Krajobrazowego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Jest to wysoczyzna morenowa o charakterze kępy, wydzielona rynnami jezior Drawsko oraz Dołgie Wielkie, Natulino i Czaplino. W zachodniej części występuje wydłużony pas form szczelinowych, zbudowanych z piasków i żwirów fluwioglacjalnych. Wysokości w regionie nie przekraczają 160 m n.p.m. Wysoczyzna zbudowana jest z glin zwałowych. Jej powierzchnia jest intensywnie porozcinana (zlewnia Drawy), a dna obniżeń zajmują utwory torfowo-mułowe.

Bruzda Czaplina (5R) występuje w południowej części Drawskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie Pojezierza Drahimskiego. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Podstawowym elementem krajobrazu jest zorientowana południkowo rynna jeziorna, rozszerzająca się w kierunku południowym, zajęta przez jeziora Dołgie Wielkie (44,4 ha), Natlino (19,1 ha) i Czaplino (108,3 ha) Jeziora te mają charakter przepływowy. Rynna wcięta jest do 20 m, z wąskim dnem. Brzegi jezior mają charakter niewysokich krawędzi i klifów, W budowie krawędzi występują gliny zwałowe i piaski fluwioglacjalne. Ze względu na walory krajobrazowe proponowane jest włącznie części tego obszaru do zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Jezioro Dołgie Wielkie”.

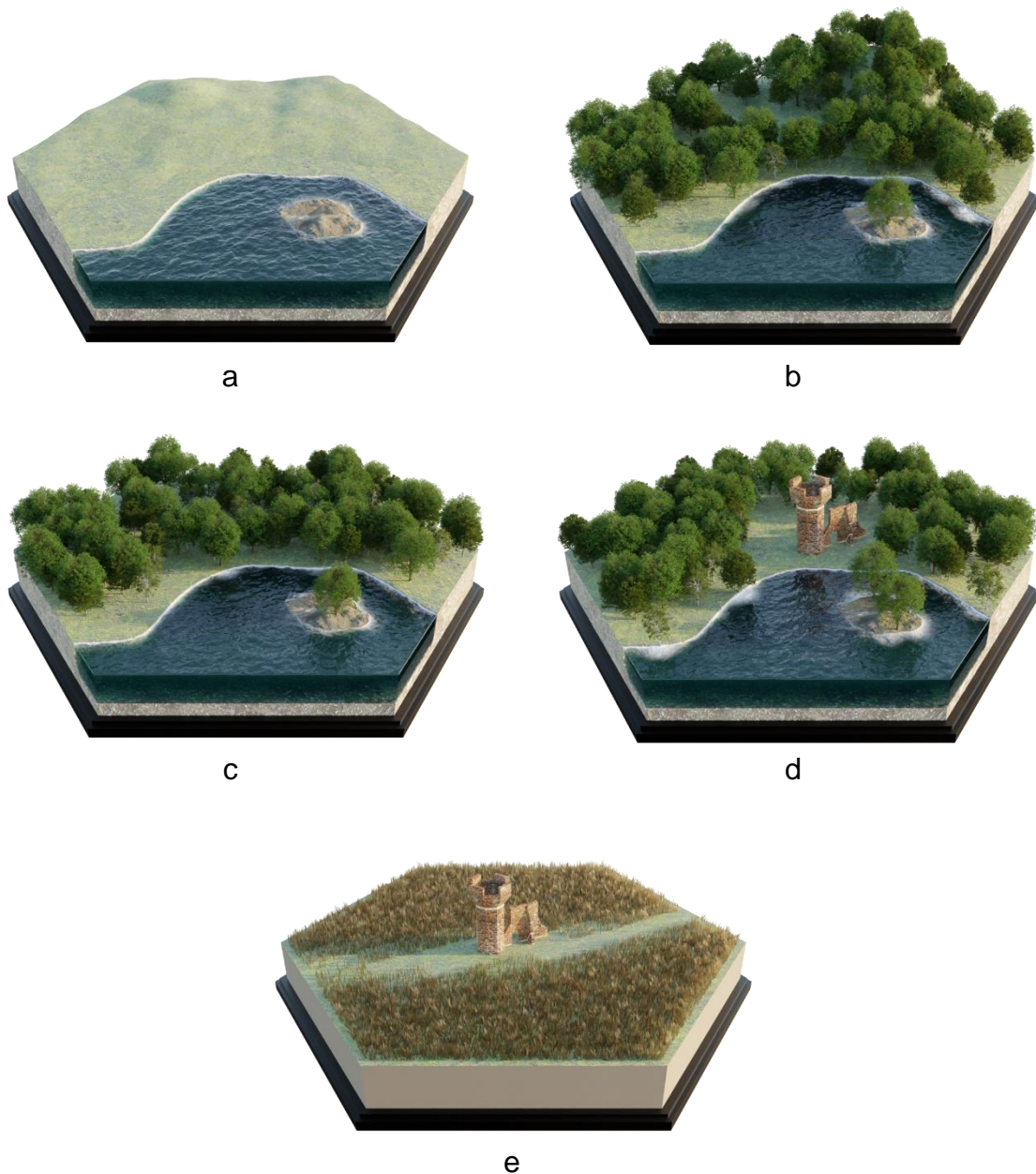
Wysoczyzna Łubowska (5S) zajmuje południową część Drawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Została ona wydzielona w oparciu o kryterium morfometryczne i litologiczne. Jest częścią Pojezierza Drahimskiego. Pod względem morfologicznym jest to równina z deniwelacjami dochodzącymi do 20 m. Dominującą formą jest wysoczyzna morenowa, a w części wschodniej sandr. Powierzchnia wysoczyzny jest dość silnie rozcięta z licznymi obniżeniami, zajętych przez utwory organogeniczne. W obniżeniach terenu spotyka się licznie obszary podmokłe, co spowodowane jest płytkim zaleganiem glin zwałowych.

12.2. Analiza krajobrazu w oparciu o metodę QLA360

Nowością, którą autorzy niniejszego rozdziału wnoszą do badań nad strukturą krajobrazu Drawskiego Parku Krajobrazowego jest analiza przeprowadzona w oparciu o autorską metodę analizy krajobrazu opracowaną na potrzeby przede wszystkim waloryzacji i oceny krajobrazów, wyznaczania punktów, osi i przedpoli widokowych.

Zaproponowana metoda wykorzystuje potencjał nowoczesnych baz danych przestrzennych oraz narzędzia geoprzetwarzania GIS. Wykorzystując opisaną w dalszej części rozdziału metodę możliwe było wyznaczenie miejsc o potencjalnie wysokich walorach krajobrazowych, a następnie wyznaczanie miejsc (odcinków szlaków, dróg), z których te lokalizacje są widoczne, czyli wskazanie odcinków szlaków i dróg o najwyższym potencjale widokowym. Wyniki te będą uzupełnione o informacje zebrane podczas prac terenowych.

Głównym założeniem opracowanej metodyki było wykorzystanie ogólnodostępnych danych przestrzennych oraz narzędzi geoprzetwarzania do automatycznego wyznaczania miejsc o potencjalnie wysokich walorach krajobrazowych. W pracy założono, że atrakcyjność wizualna krajobrazu związana jest z jego różnorodnością i kombinacją występowania takich elementów jak zabytki, lasy, wody powierzchniowe oraz zróżnicowane ukształtowanie powierzchni terenu (deniwelacje większe niż 10 m na 100 m²). W pierwszym etapie dokonano analizy elementów krajobrazu na powierzchniach opisanych przez heksagony o boku 250 m. Przyjęto, że heksagony o największych potencjalnych walorach wizualnych posiadają następujące kombinacje elementów krajobrazu: 1) woda powierzchniowa i duże deniwelacje, 2) woda powierzchniowa, duże deniwelacje, las, 3) woda powierzchniowa i las, 4) woda powierzchniowa, duże deniwelacje, las, zabytek, 5) występujące zabytki bez względu na występowanie pozostałych elementów. Schematyczne wizualizacje wymienionych obszarów przedstawia rycina 43.

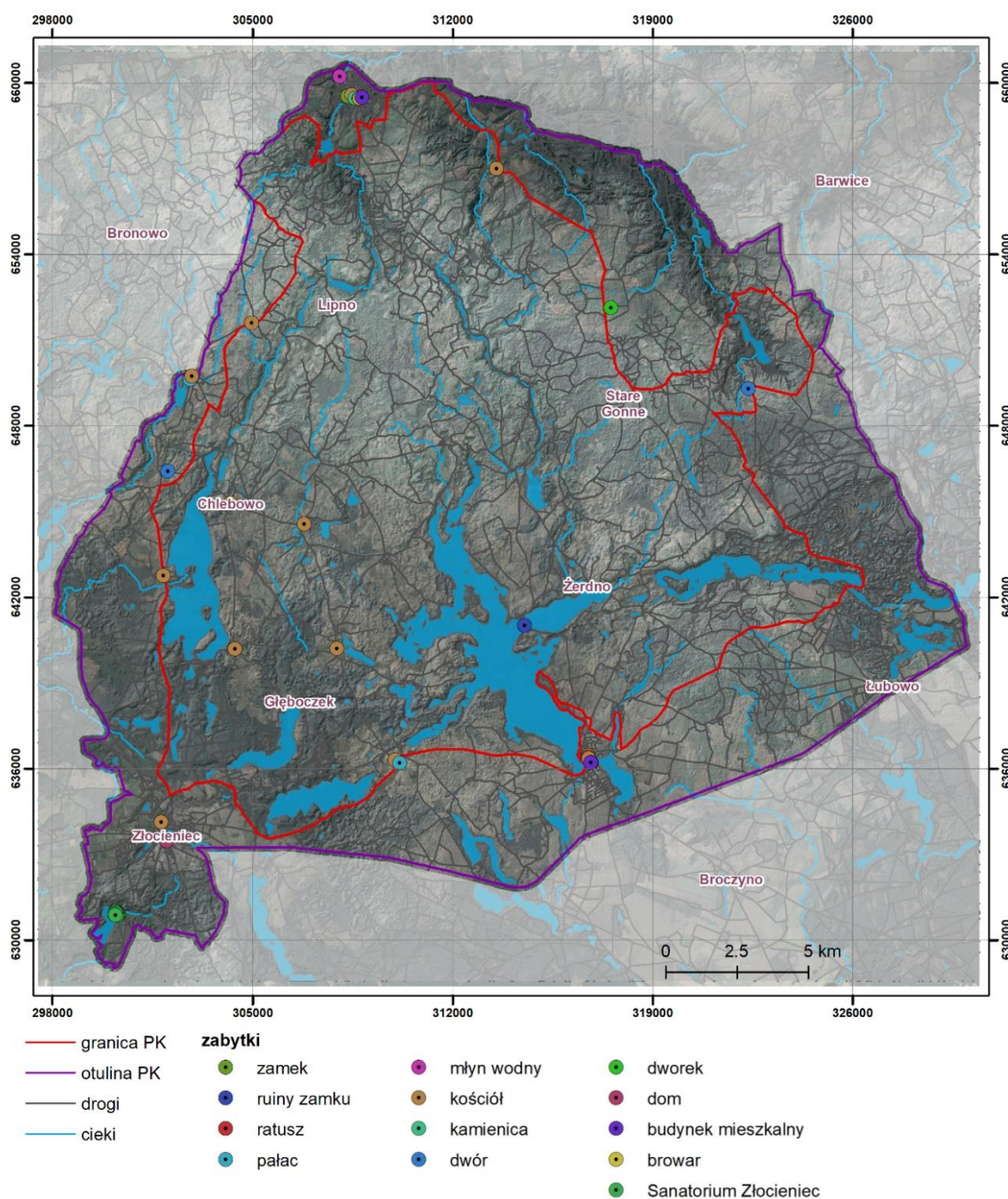
Rycina 43 Schematyczna wizualizacja kombinacji elementów krajobrazu znajdujących się w granicach heksagonów o powierzchni 250 m² uznanych za atrakcyjne: woda powierzchniowa i duże deniwelacja (a), woda powierzchniowa, duże deniwelacje i las (b), woda powierzchniowa i las (c), woda powierzchniowa, las i zabytek (d), zabytek (e)

Do wyznaczenia lokalizacji o potencjalnie wysokich walorach krajobrazowych wykorzystano dane dotyczące lokalizacji zabytków na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego z bazy danych udostępnionych na portalu <https://mapy.zabytek.gov.pl>.

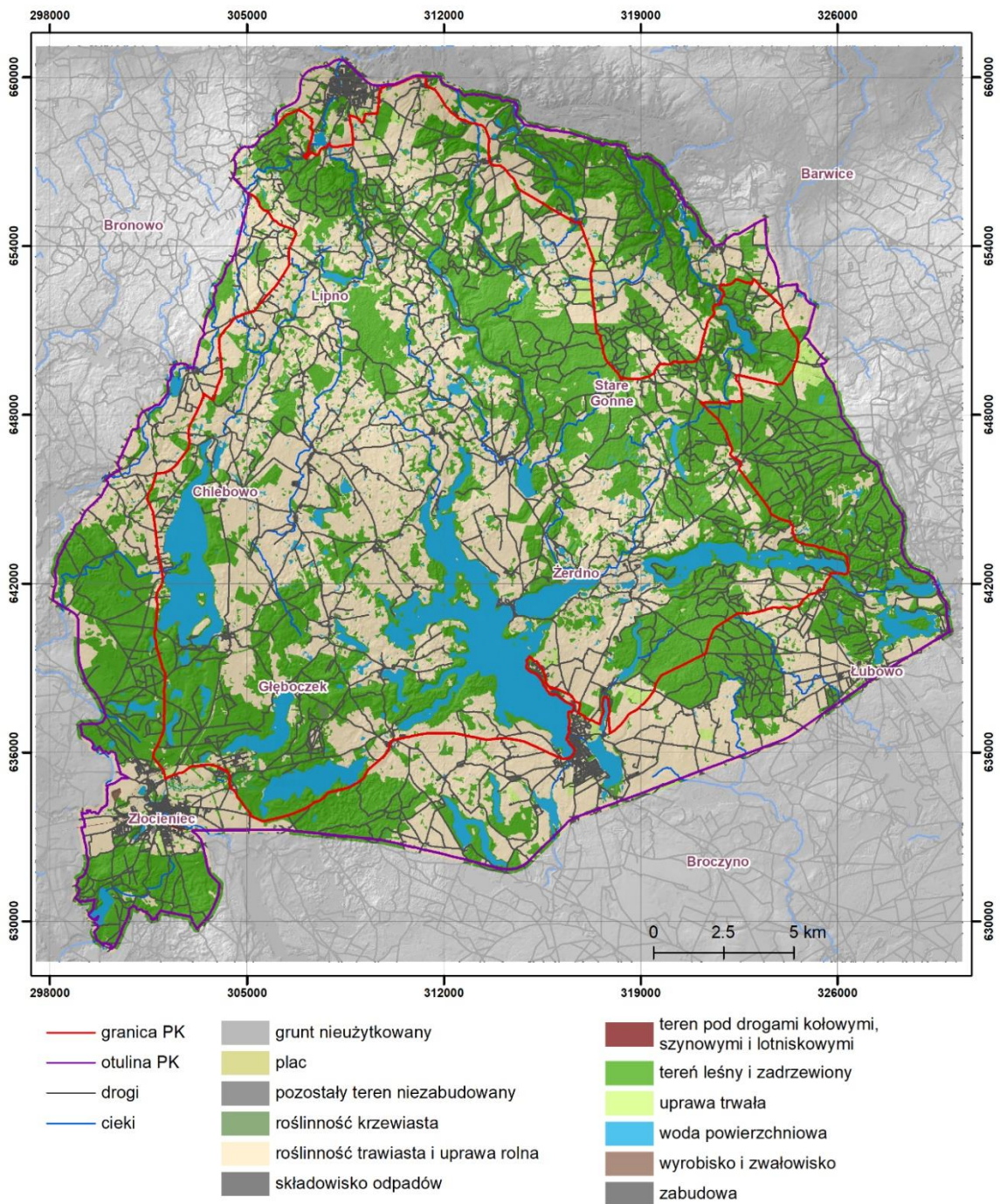
Analiza struktury użytkowania terenu wykonana została na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych w skali 1:10 000 (BDOT10k). Analiza ukształtowania terenu oraz analizy widoczności wykonane zostały na podstawie Numerycznych Modeli Terenu i Numerycznych Modeli Pokrycia Terenu o rozdzielczości 1 m, utworzonych na podstawie lotniczego skaningu laserowego LIDAR, udostępnionych przez GUGIK za pośrednictwem

portalu <https://www.geoportal.gov.pl>. Weryfikacja wyników wykonana zostanie w oparciu o ortofotomapę oraz fotografie wykonane podczas wizji terenowej.

Na obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego zlokalizowano 41 zabytków (wg danych NID), w skład których wchodzi między innymi pałace, dwory, kościoły i kaplice (Ryc. 44). Obszar lasów zajmuje 284,2 km², a wody powierzchniowe zajmują 55 km² co stanowi odpowiednio 45,8 i 8,86% powierzchni Parku i otuliny (Ryc. 45).

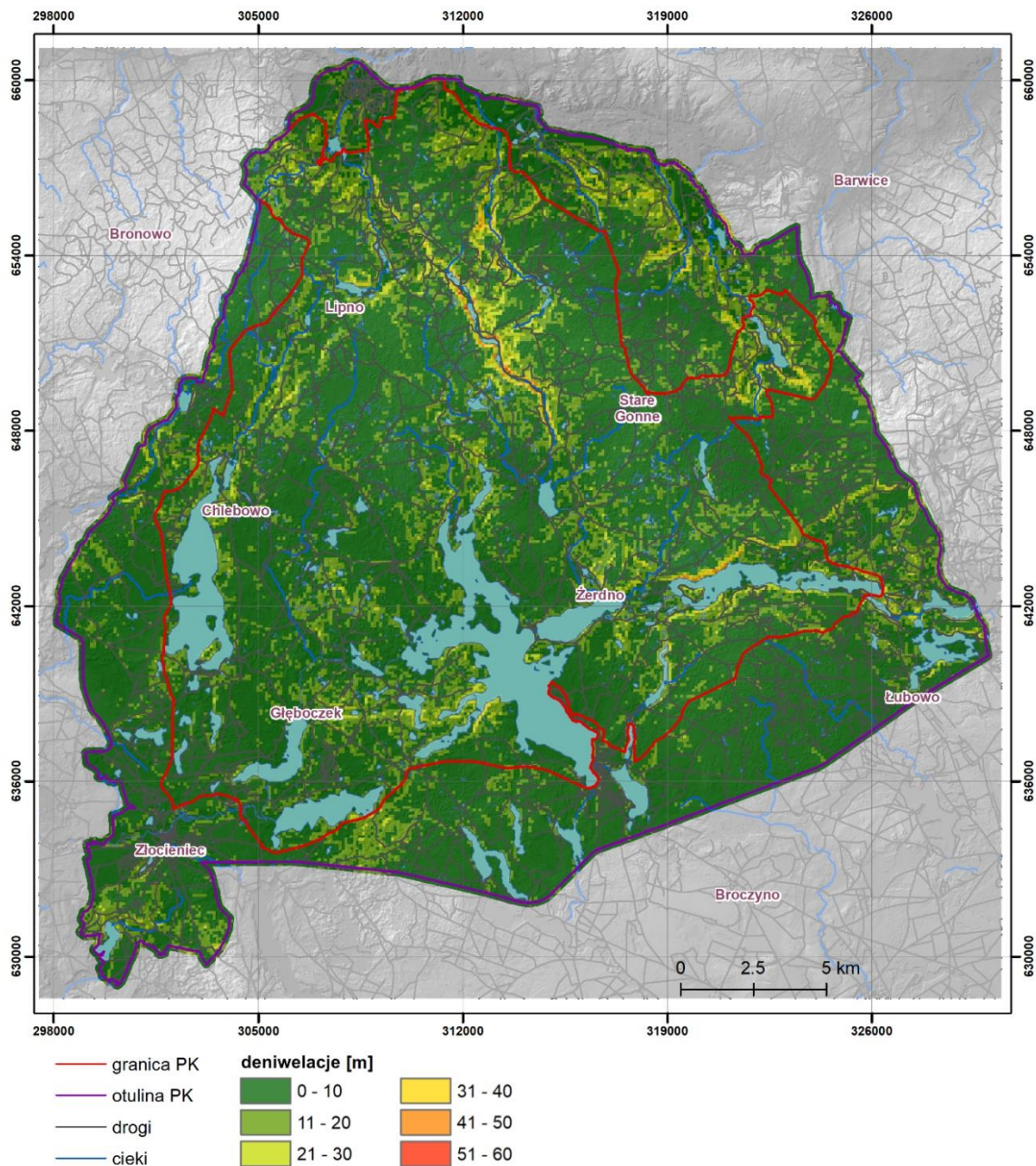

Rycina 44 Lokalizacja zabytków na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego

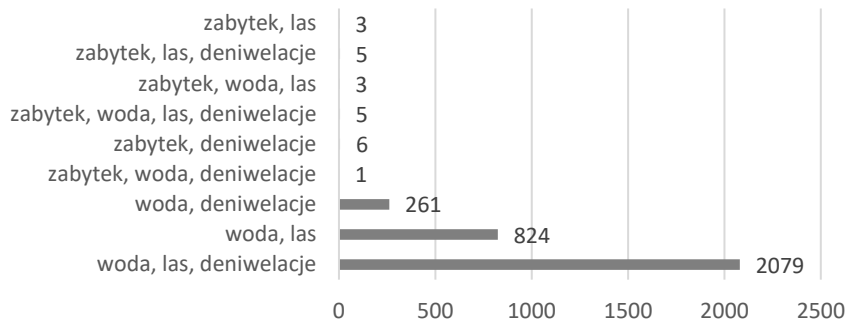
Rycina 45 Struktura użytkowania terenu

Drawski Park Krajobrazowy charakteryzuje się zróżnicowanym ukształtowaniem terenu. Średnie spadki wynoszą 9%, największe osiągają wartość przekraczającą 340%. Obszary o deniwelacjach nie przekraczających 5 m (na obszarze o powierzchni 100 m²) zajmują 42% powierzchni Parku. Największe deniwelacje dochodzą do 53 m.

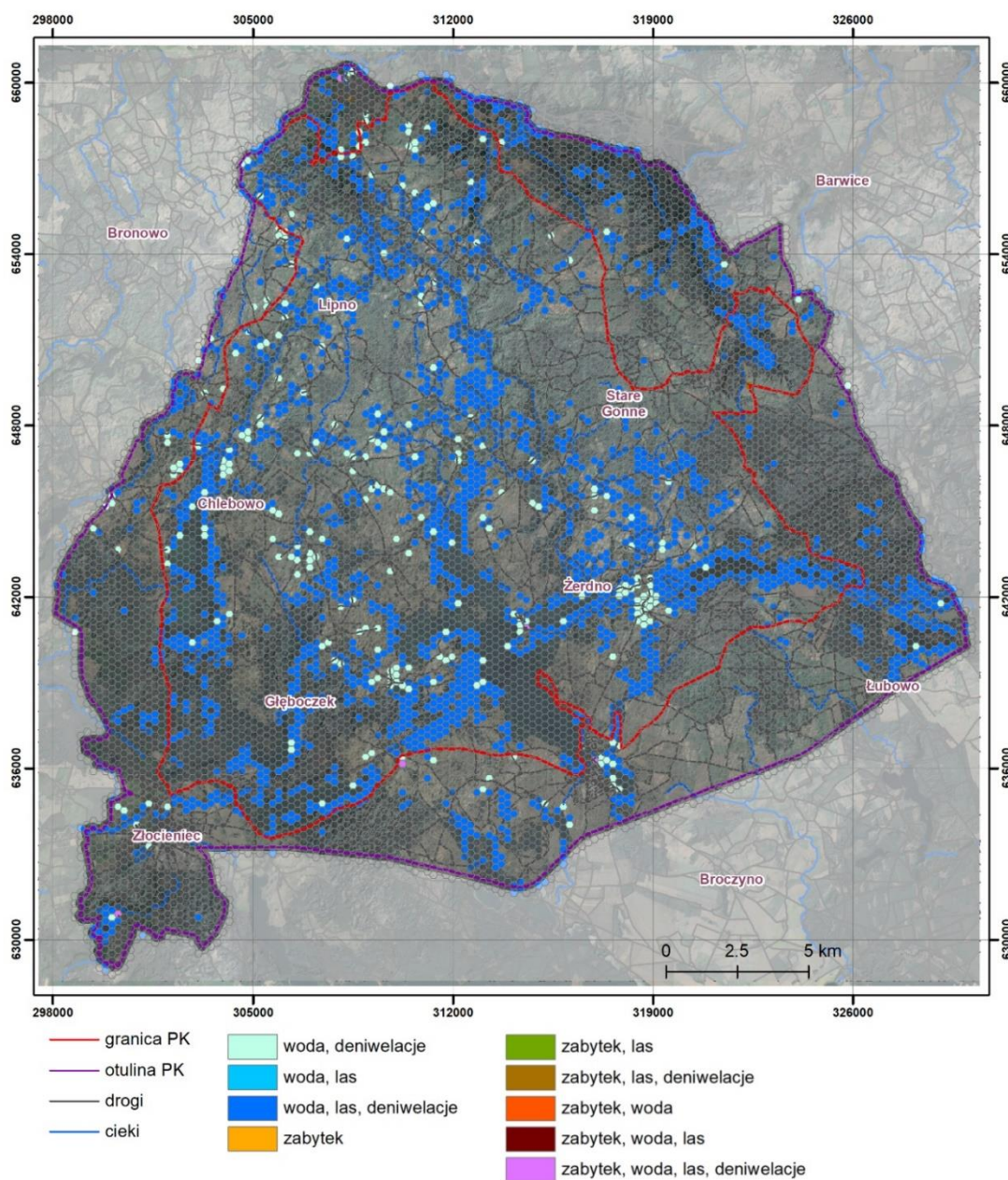

Rycina 46 Mapa deniwelacji m/100 m²

W następnym etapie dokonano analizy atrakcyjności krajobrazu ze względu na występowanie kombinacji elementów krajobrazu w obszarze heksagonów o boku 250 m. Analiza wykazała, że na obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego występuje 3187 obszarów (heksagonów), o potencjalnie wysokich walorach wizualnych, udział danej kombinacji elementów krajobrazu w liczbie wszystkich zidentyfikowanych obszarów uznanych za atrakcyjne w granicach parku przedstawiono na rycinie 47. Natomiast na Ryc. 48 zobrazowano przestrzenny rozkład heksagonów o potencjalnie wysokiej atrakcyjności krajobrazu.

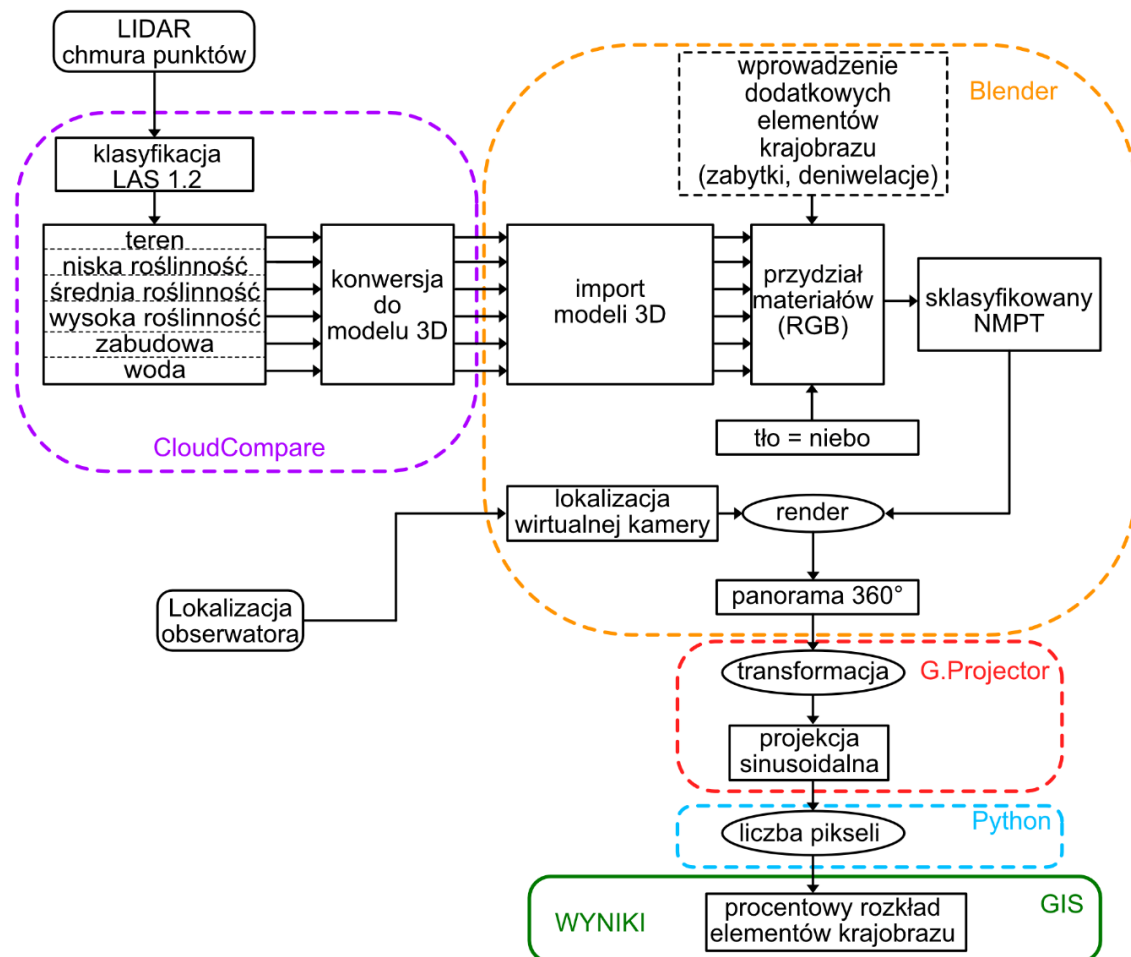
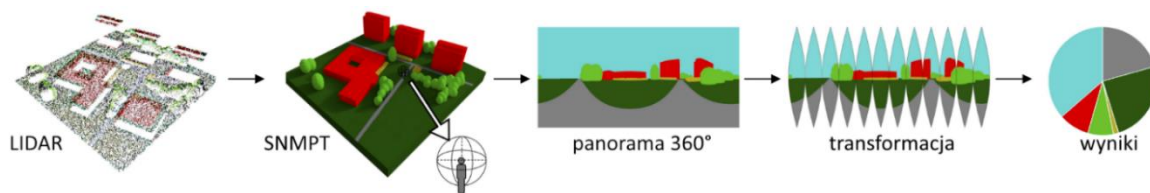
Rycina 47 Udział danej kombinacji elementów krajobrazu w liczbie wszystkich zidentyfikowanych obszarów uznanych za atrakcyjne w granicach parku

Rycina 48 Rozkład przestrzenny heksagonów o wysokiej atrakcyjności krajobrazu ze względu na występowanie kombinacji elementów krajobrazu uznanych za atrakcyjne

12.2.1. Ilościowa ocena krajobrazu Drawskiego Parku Krajobrazowego

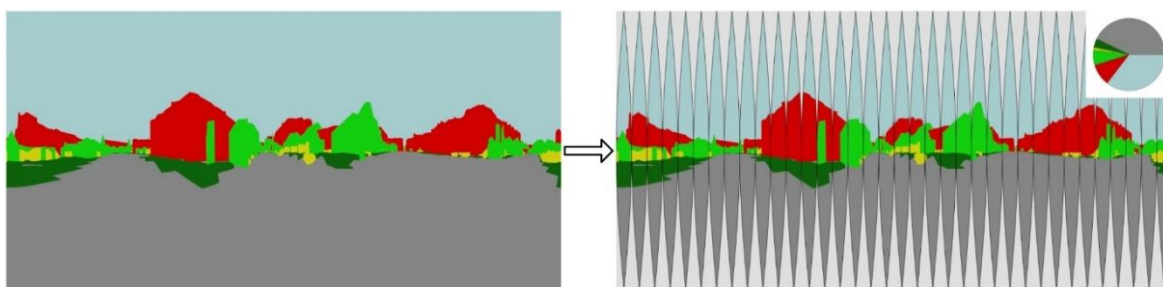
W następnym etapie dokonano analizy widoczności elementów składających się na krajobraz z perspektywy człowieka, w formie wyrenderowanych panoram 360° opracowanych przy wykorzystaniu autorskiej metodyki QLA360 (Wróżyński i in. 2020) wykorzystującej potencjał narzędzi GIS (QGIS i ArcGIS), grafiki 3D (Blender) oraz cyfrowych baz danych wysokościowych w postaci chmur punktów LIDAR (Ryc. 49). Załączone do opracowania panoramy zostały wykonane w celu weryfikacji poprawności sporządzonego modelu 3d oraz w oparciu o dotychczas przeprowadzone analizy punktów widokowych, dane te są weryfikowane i wraz z opisem panoram zostaną dostarczone zamawiającemu w kolejnym etapie sprawozdania z przeprowadzonych prac. Wówczas również do tekstu wprowadzony zostanie opis metodyki wyznaczania punktów i osi widokowych.

Rycina 49 Schemat ilościowej oceny krajobrazu

W pierwszym etapie analizy, z chmury punktów LIDAR w standardzie LAS 1.2 (ASPRS 2008), wyodrębniono klasy przedstawiające punkty leżące na gruncie, roślinność niską (< 0,4 m), średnią (0,4 – 2 m), wysoką (> 2 m), zabudowę oraz wodę i na ich podstawie opracowano trójwymiarowy Sklasyfikowany Numeryczny Model Pokrycia Terenu (SNMPT) w programie Blender. Do wszystkich klas w modelu przypisane zostały unikalne kolory. Równocześnie przygotowane zostały punkty reprezentujące lokalizacje obserwatorów, dla których przygotowana została analiza oddziaływania inwestycji na krajobraz. Punkty zostały wyznaczone poprzez przecięcie siatki kwadratów o boku 100 m z siecią dróg. Lokalizacje, w formie punktów .shp zostały zaimportowane do programu Blender. Dla każdego obserwatora wykonano render widoku panoramicznego zawierający pełny, 360° obraz widoczny dla obserwatora.

W celu wyeliminowania zniekształceń wynikających z przekształcenia widoku 360° do obrazu płaskiego, rendery przekonwertowano, w programie G.Projector, do obrazów w projekcji sinusoidalnej (zachowującej powierzchnie – tzw. *Equal-Area projection*). Wszystkie klasy widoczne dla obserwatora mają unikalną barwę RGB, więc ilość pikseli o danych barwach pozwala na ilościową ocenę krajobrazu widocznego dla obserwatora oraz pozwala na ilościową analizę zajętości pola widzenia przez elementy krajobrazu (Ryc. 50). Do określenia sumy pikseli reprezentujących poszczególne klasy i przeliczenia wyników na wartości procentowe, wykorzystano autorski skrypt przygotowany w języku programowania Python (Wróżyński i in. 2020).

Rycina 50 Konwersja obrazu panoramicznego do projekcji sinusoidalnej pozwalającej na procentowe określenie elementów krajobrazu widocznego dla obserwatora

Dodatkowo w celu weryfikacji wykonane zostaną panoramy 360° w terenie. Panoramy wykonane będą w programie PTGui na podstawie serii fotografii wykonanych aparatem Olympus OMD-EM10, wyposażonym w ultra szerokokątny obiektyw typu *FishEye* o ogniskowej 7,5 mm przy użyciu głowicy panoramicznej Manfrotto 360 (Ryc. 51). Zdjęcia panoramiczne 360° charakteryzują się pełnym pokryciem widoczności z poziomu obserwatora.

Rycina 51 Sprzęt fotograficzny z panoramiczną głowicą VR360

12.2.2. Eliminacja zniekształceń i interpretacja wyników

Metoda QLA360 pozwala na dokonanie analizy krajobrazu oraz umożliwia przeprowadzenie waloryzacji krajobrazu w sposób ilościowy. Metoda opiera się na procentowym określeniu powierzchni jakie zajmują poszczególne elementy krajobrazu w panoramie 360. Przed określeniem procentowego udziału poszczególnych elementów widocznych dla obserwatora należy wyeliminować zniekształcenia wynikające z przedstawienia obrazu sferycznego na obrazie płaskim. Największe zniekształcenia występują w dolnej i górnej części obrazu. Schemat rozwinięcia sfery w obraz płaski oraz wynikające z tego zniekształcenia przedstawiono na rycinach 52 i 53.

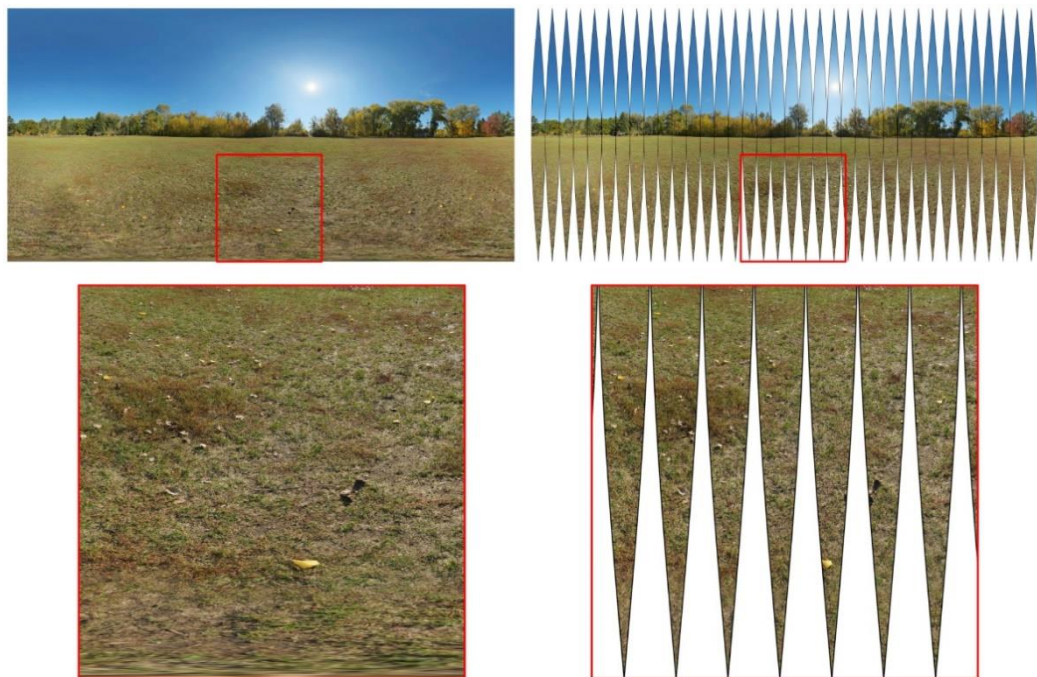

Rycina 52 Schemat przekształcenia sfery w obraz płaski

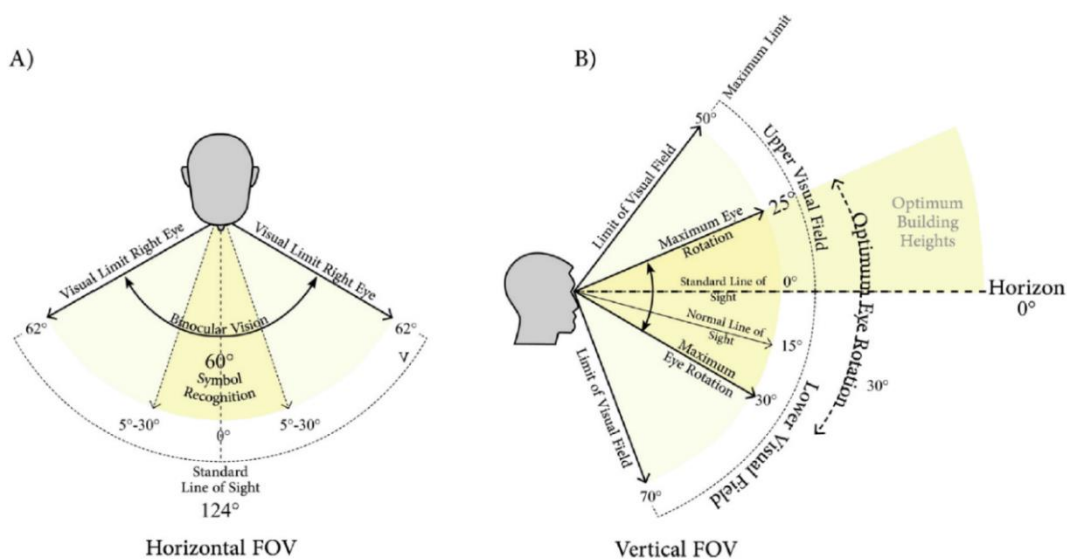
Rycina 53 Rozmieszczenie zniekształceń na obrazie płaskim

W celu wyeliminowania zniekształceń należy dokonać transformacji obrazu do projekcji zachowującej powierzchnię (tzw. *Equal-Area projection*). Jedną z takich projekcji jest projekcja sinusoidalna. Na rycinie 54 pokazany został obraz przed i po transformacji. Transformacja wyeliminowała zniekształcenia znajdujące się na dole i u góry obrazu. Dopiero tak przekształcone obrazy i rendery można wykorzystać do procentowego określania poszczególnych elementów krajobrazu.

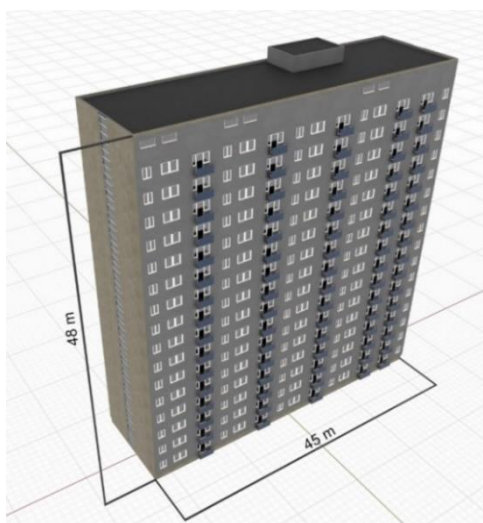
Rycina 54 Transformacja obrazu do projekcji sinusoidalnej, eliminacja zniekształceń

Jednym z głównych założeń metody QLA360 jest łatwa interpretacja wyników. Ilościowa ocena struktury krajobrazu określona jest jako procentowa wartość zajętości pola widzenia obserwatora w pełnym 360° polu widzenia. Takie założenie obejmuje krajobraz jako obiektywną całość i eliminuje subiektywną możliwość wyboru konkretnego kierunku patrzenia, ale jednocześnie sprawia, że wyniki przyjmują niekiedy bardzo małą wartość, często nie przekraczając jednego procenta. Należy pamiętać, że wyniki odnoszą się do całej przestrzeni wokół obserwatora, który jednocześnie widzi jedynie wycinek obrazu (Ryc. 55).

Rycina 55 Zasięg pola widzenia człowieka (Panero i Zelnik, 1979)

W celu ułatwienia interpretacji wyników poniżej przedstawiono analizę wykonaną dla 16-piętrowego wieżowca (bloku z wielkiej płyty – Ryc. 56) znajdującego się w odległości 25, 50 i 100 m od obserwatora dla panoramy 360 (Ryc. 57) i z perspektywy obserwatora (Ryc. 58).

Rycina 56 Trójwymiarowy model bloku z wielkiej płyty

a)

b)

c)

Rycina 57 Panoramy 360, wykonane z odległości a) 25 m, b) 50m, c) 100m

Rycina 58 Widok z perspektywy obserwatora z odległości a) 25 m, b) 50m, c) 100m

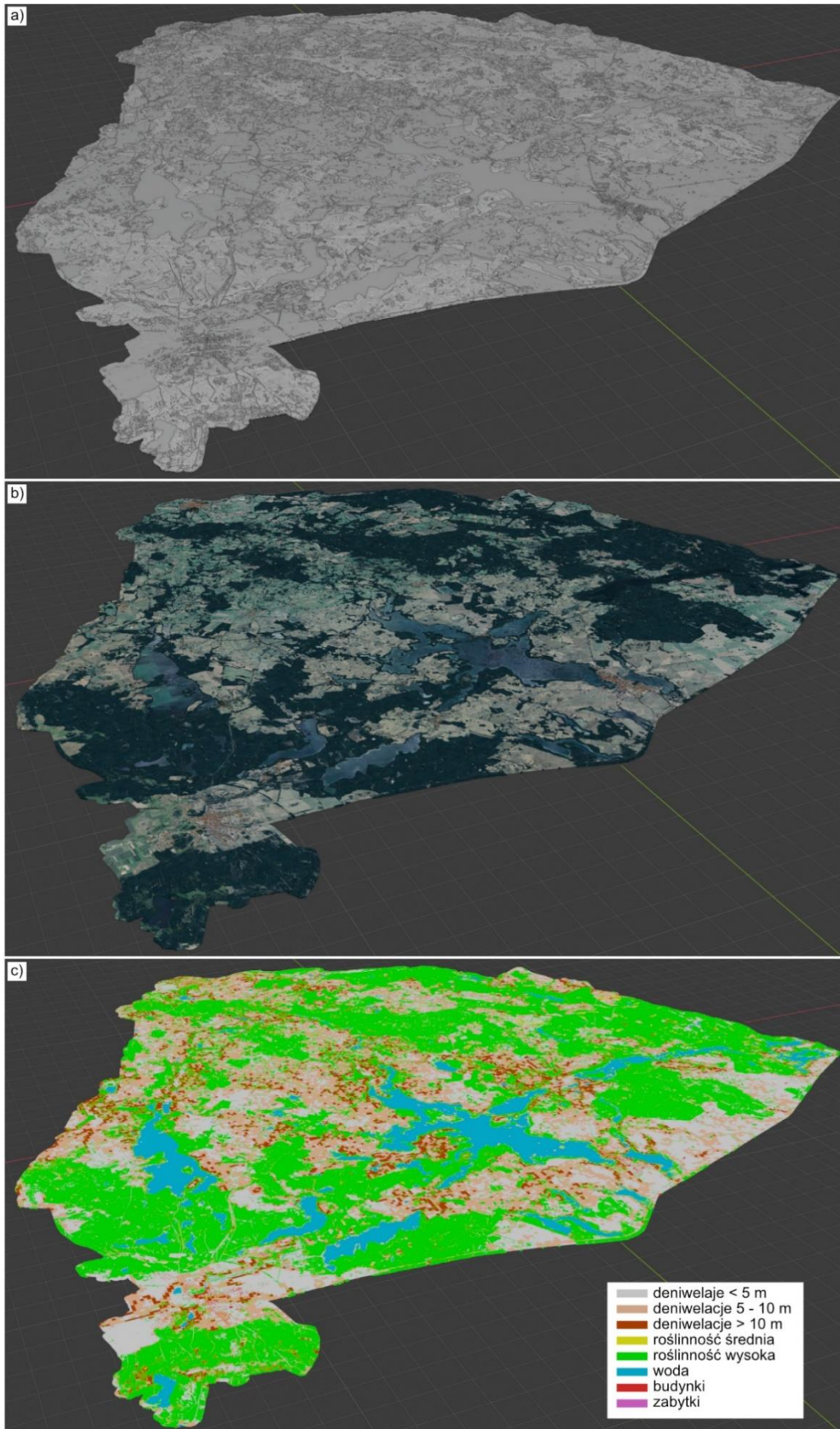
Wyniki analizy QLA360 wykazały, że w przypadku obserwatora znajdującego się w odległości 25 m wieżowiec zajmuje 8,75% całkowitego pola widzenia. W przypadku odległości równej 50 m, 4,05%, a w odległości 100 m 1,41%. Przeprowadzona analiza dowodzi, że niewielkie wartości procentowe nie oznaczają małego oddziaływania. Na rycinie 59 pokazany został fragment panoramy, z perspektywy obserwatora, na którym każdy trójkąt przedstawia 2% całości widoku 360°.

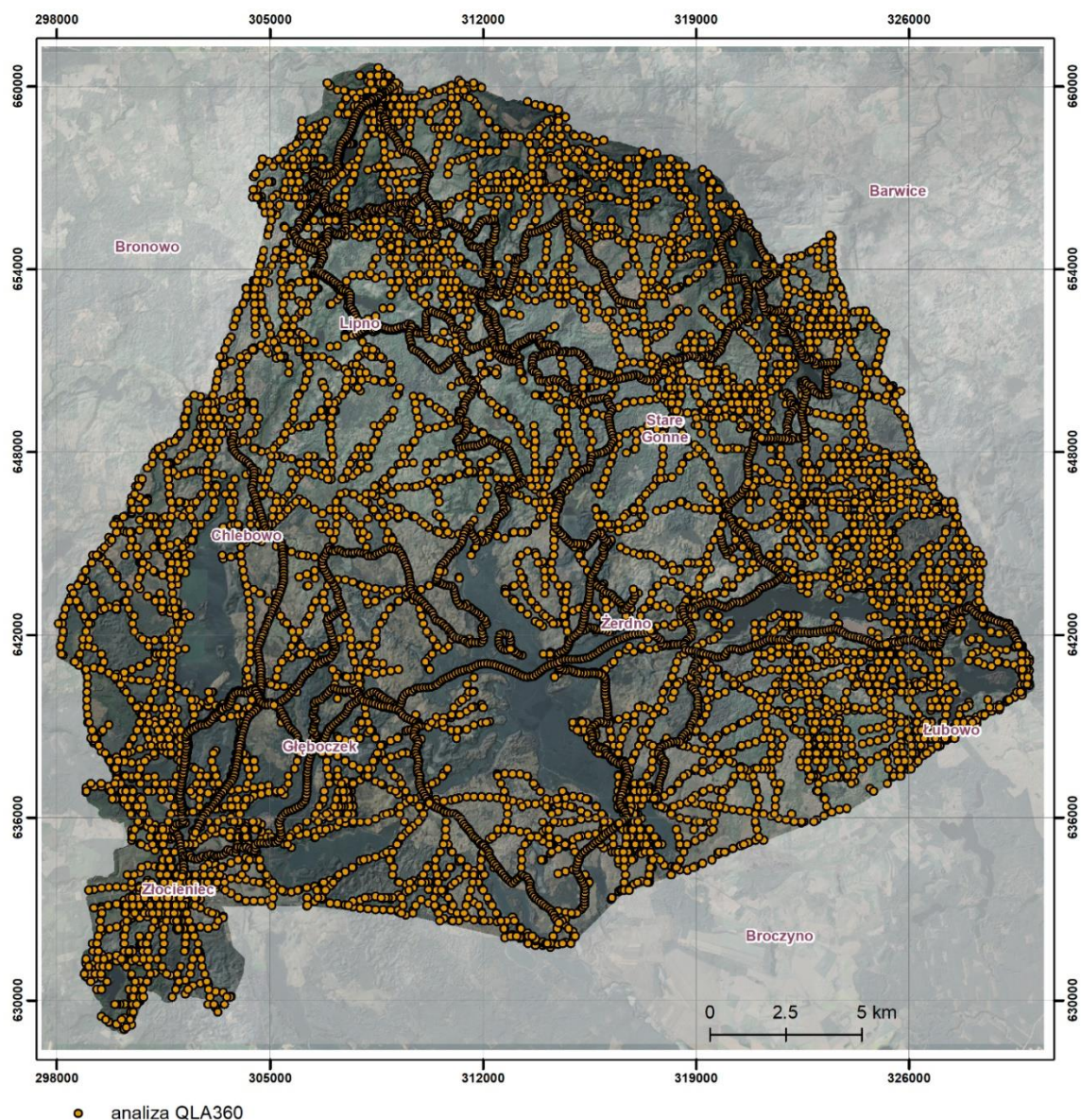
Rycina 59 Widok z perspektywy obserwatora z zaznaczonymi polami 2%

Analizy krajobrazu wykonano wykorzystując potencjał narzędzi grafiki 3D, w programie Blender v. 2.92. Blender jest oprogramowaniem służącym do modelowania obiektów 3D i renderowania obrazów oraz animacji trójwymiarowych. Umożliwia on tworzenie renderów z dowolnej lokalizacji trójwymiarowej sceny. Model utworzony na podstawie danych LIDAR pokazany został na rycinie 60. Model został wzbogacony o tekstury w celu jak najwierniejszego odwzorowania analizowanego obszaru w formie cyfrowej. W dalszym etapie przydzielono materiały w formie barw RGB dla trójwymiarowych modeli reprezentujących unikalne elementy krajobrazu, co pozwoliło na utworzenie sklasyfikowanego NMPT.

Analiza widoczności poszczególnych klas z punktu widzenia obserwatora przeprowadzona została dla 11641 lokalizacji. Lokalizacje obserwatorów wyznaczone zostały w automatyczny, obiektywny sposób jako punkty przecięcia dróg i ścieżek z siatką kwadratów o boku 100 m. Większe zagęszczenie analizowanych punktów występuje w miejscach występowania większej liczby dróg i ścieżek, a więc w miejscach potencjalnie częstszej ekspozycji. Dodatkowe punkty zostały wyznaczone na szlakach turystycznych w odległościach co 100 m (Ryc. 61).

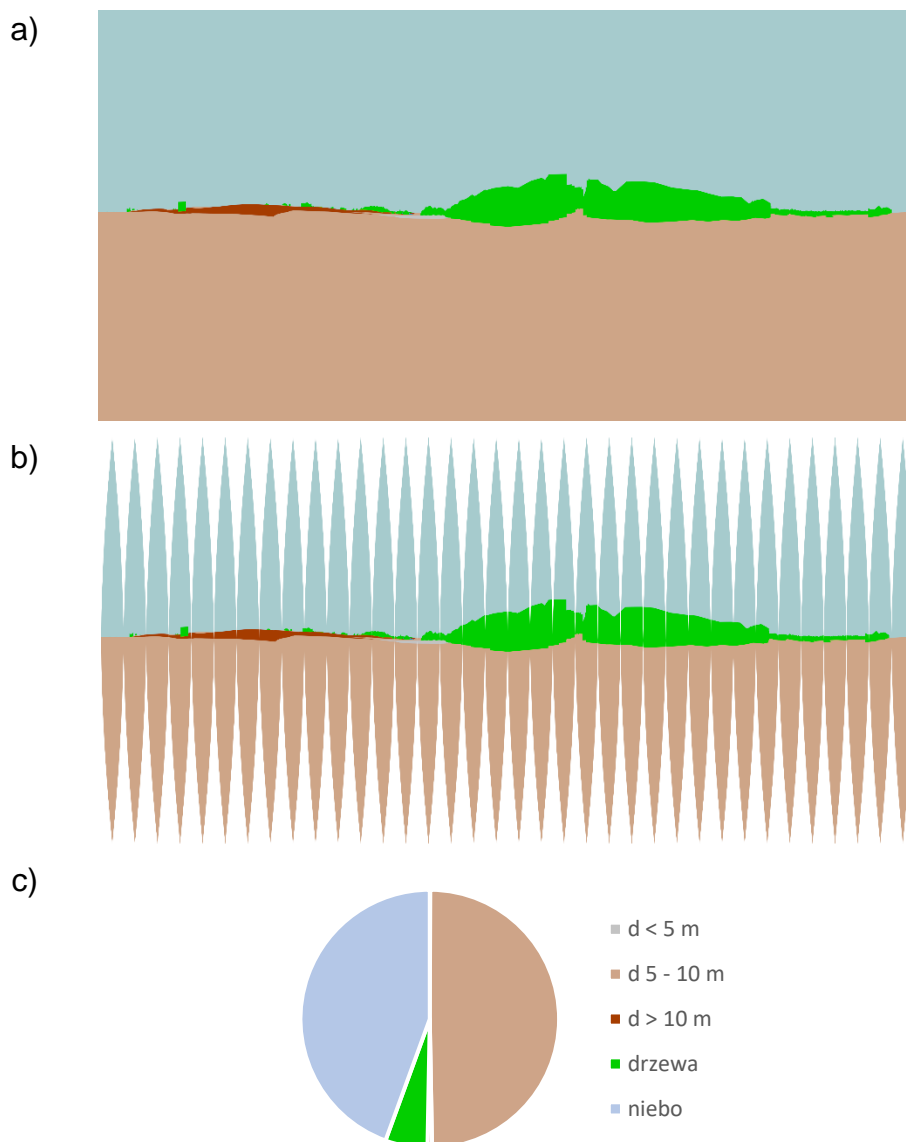

Rycina 60 a) Cyfrowy model Drawskiego Parku Krajobrazowego, b) model z teksturą, c) SNMPT

Rycina 61 Lokalizacja obserwatorów.

W następnym etapie, zgodnie z metodyką QLA360, dla lokalizacji wszystkich obserwatorów wykonano rendery 360°. W celu eliminacji zniekształceń powstałych na skutek reprezentacji powierzchni sferycznej na obrazie płaskim, dokonano transformacji renderów do projekcji sinusoidalnej. Następnie dokonano ilościowej analizy krajobrazu poprzez procentowe określenie poszczególnych elementów krajobrazu, dla każdej wyznaczonej wcześniej lokalizacji (Ryc. 62).

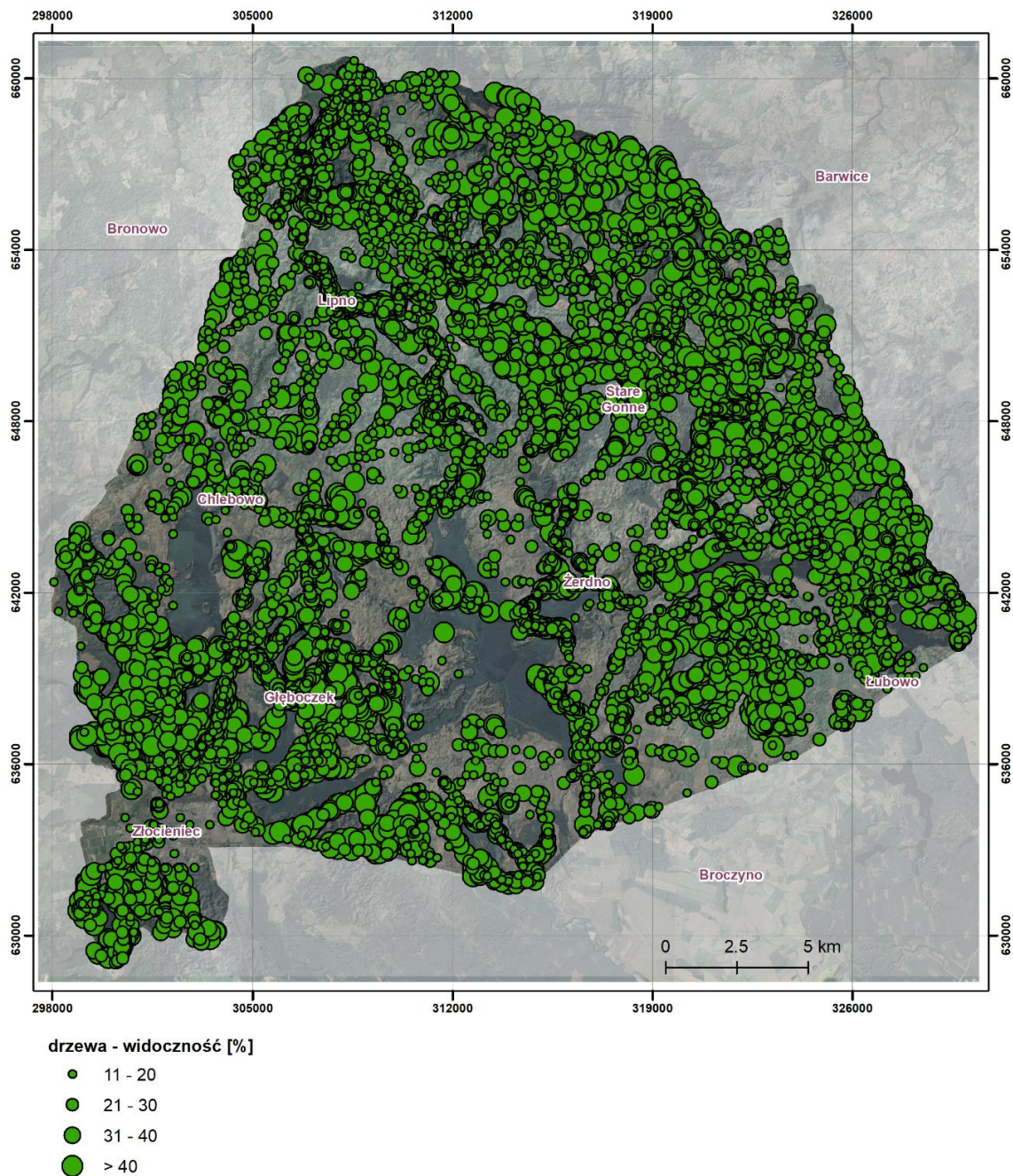

Rycina 62 Przykładowe wyniki analizy ilościowej krajobrazu, a) render 360°, b) transformacja do projekcji sinusoidalnej, c) procentowa zawartość elementów krajobrazu

Uzyskane wyniki pozwoliły na przeprowadzenie szeregu analiz krajobrazowych w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego, których niewątpliwą zaletą jest przedstawienie struktury elementów krajobrazu z perspektywy obserwatora i obejmującą elementy faktycznie składające się na odbierany przez człowieka obraz, a nie jak to zwykle bywa poprzez analizę krajobrazu w subiektywnie określonych strefach buforowych.

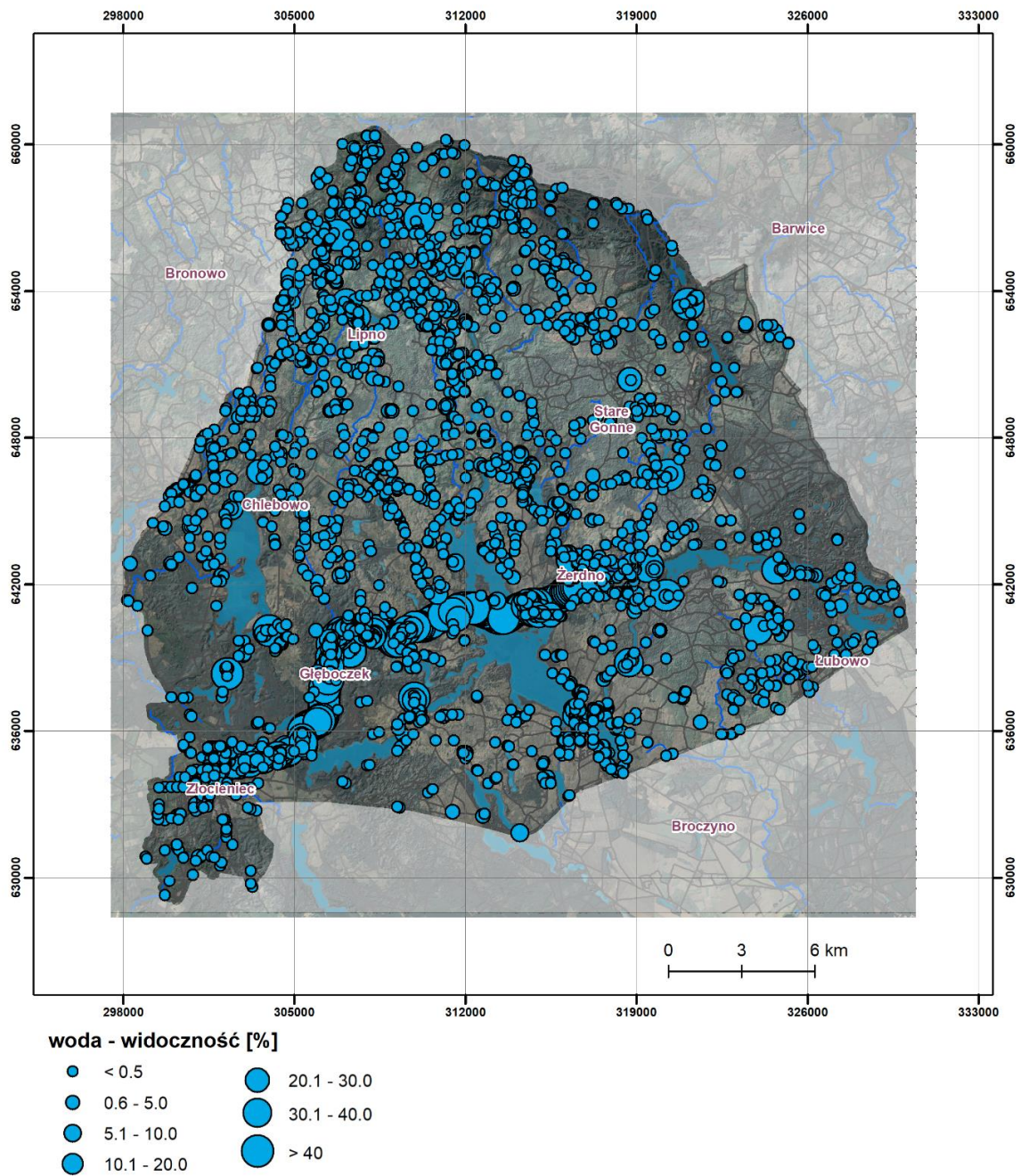
Duży udział terenów leśnych w granicach parku i jego otuliny, przekraczający 45% przekłada się bezpośrednio na wrażenia wizualne. Średni udział lasów w pełnym, 360° polu widzenia obserwatora zlokalizowanego na drogach, ścieżkach i szlakach turystycznych wynosi 24%. Dla 3146 punktów obserwacji (27%), lasy zajmują ponad 40%

całkowitego pola widzenia (Ryc. 63). Największy udział lasów w polu widzenia występuje na północnym wschodzie oraz południowym zachodzie Parku wraz otuliną, co pokrywa się z występowaniem lasów na tych obszarach, natomiast analiza QLA360 wykazała, że zerowy udział drzew w polu widzenia występuje jedynie w 22 przypadkach (0,18%).

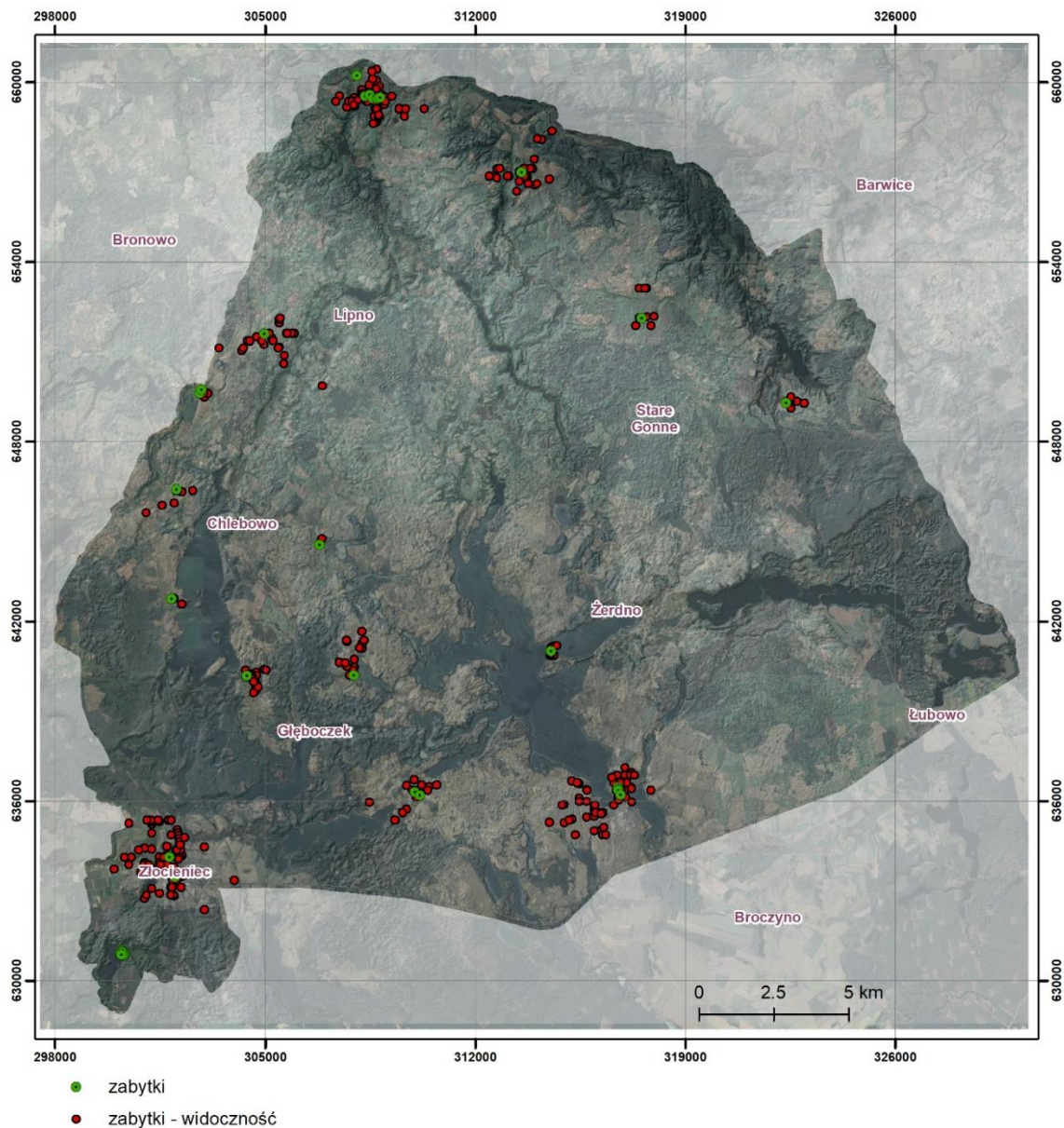
Rycina 63 Widoczność drzew w polu widzenia obserwatora

Wody powierzchniowe zajmują 5515,28 ha co stanowi 8,65% powierzchni Drawskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny. Średni udział wody w polu widzenia obserwatora na terenie Parku wraz otuliną wynosi 0,77%. Największy udział przypada na tereny przybrzeżne o większych wysokościach oraz na szlakach wodnych (Ryc. 64).

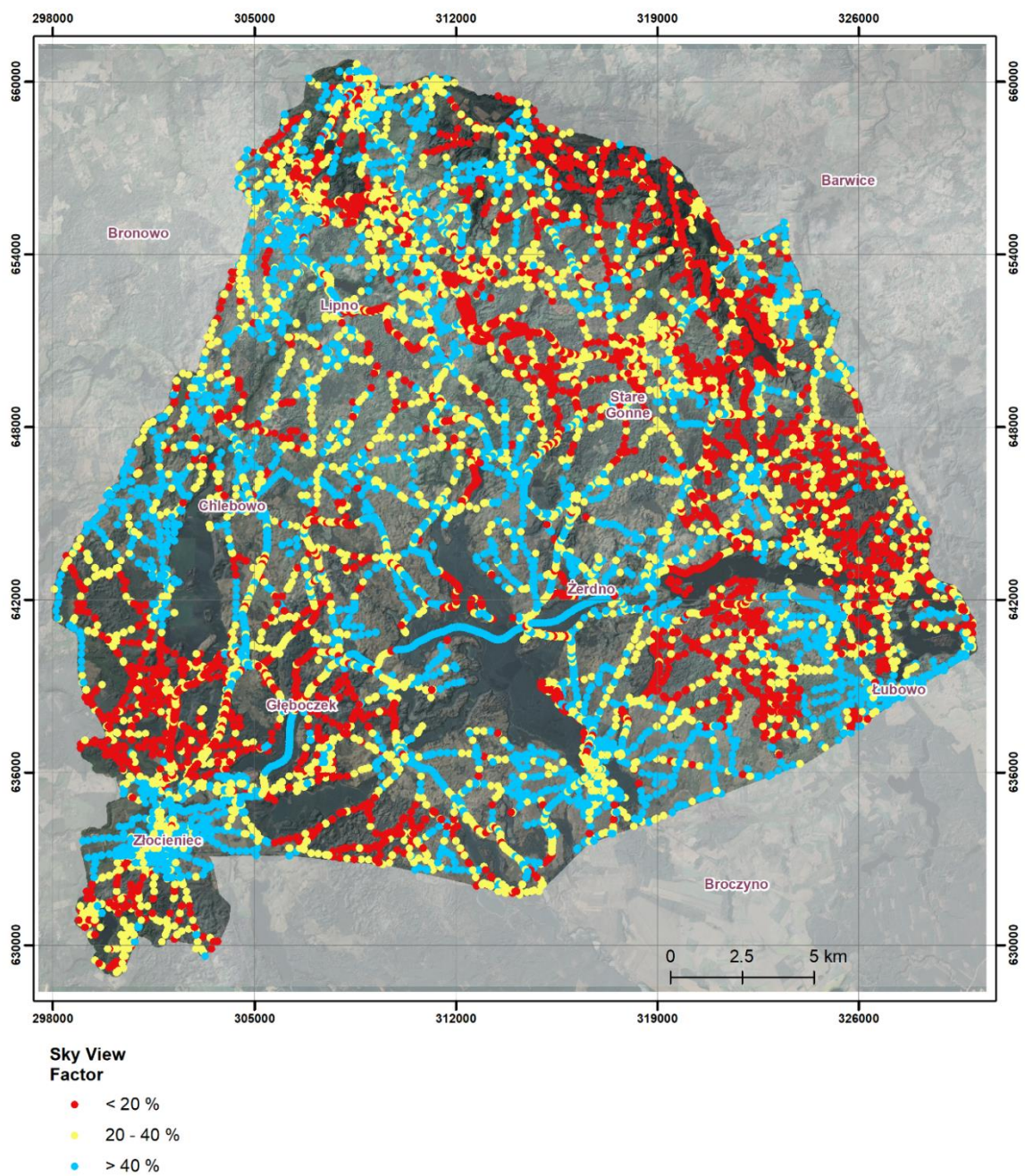
Rycina 64. Widoczność wód powierzchniowych w polu widzenia obserwatora

Na rycinie 65 przedstawiono lokalizację zabytków oraz lokalizację punktów obserwacji, z których widoczne są zabytki.

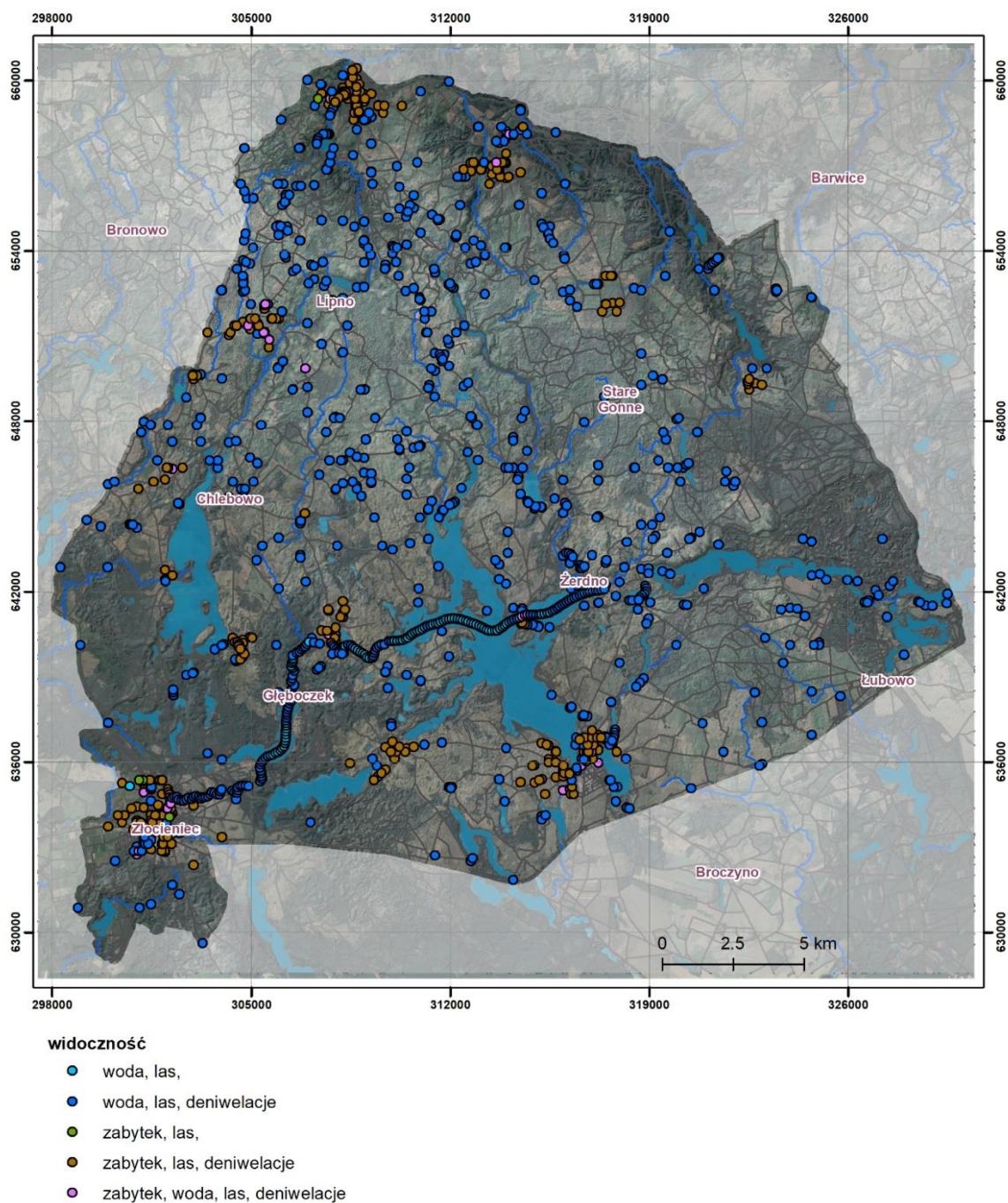
Rycina 65. Lokalizacja zabytków oraz ich widoczność w polu widzenia obserwatora

Na rycinie 66 przedstawiono wskaźnik opisany jako sky view factor czyli procentowy udział widoczności nieba w danym punkcie obserwacji. Wskaźnik ten pozwala na wyznaczenie terenów otwartych o dalekich zasięgach widoczności, z większą liczbą planów i dalszą perspektywą widzenia.

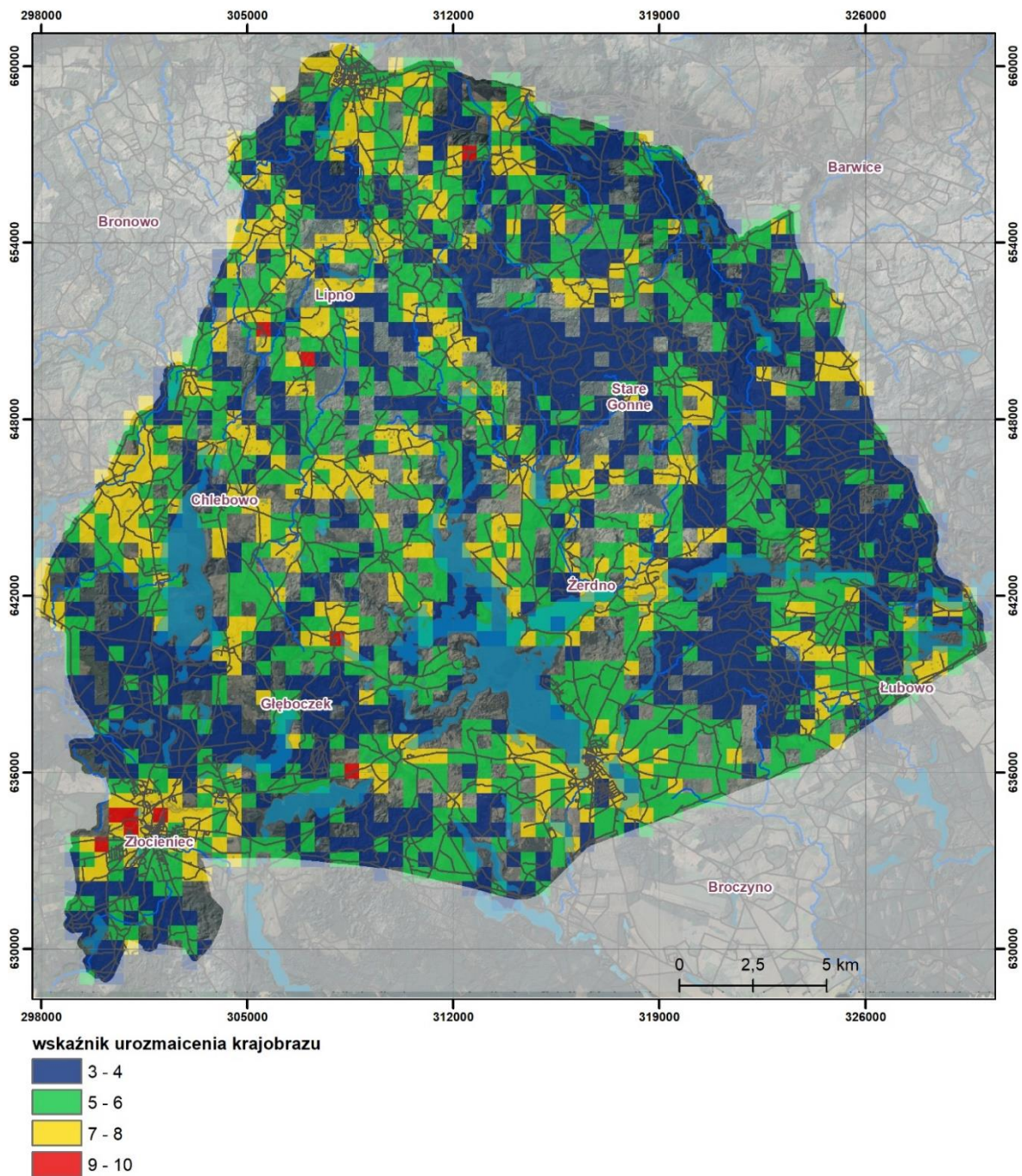
Rycina 66. Sky view factor obliczony w wyznaczonych punktach obserwacji

Na rycinie 67 przedstawiono lokalizacje punktów obserwacji, z których widać różne kombinacje elementów struktury krajobrazu (woda, las, deniwelacje, zabytek).

Rycina 67. Lokalizacje punktów, z których widać kombinacje elementów struktury krajobrazu

Na rycinie 68 przedstawiono wskaźnik urozmaicenia krajobrazu. Wskaźnik ten pozwala na wyznaczenie obszarów, dla których w punkcie obserwacji w panoramie 360 znajduje się największa liczba komponentów krajobrazu, czym wyższa liczba tym większe urozmaicenie krajobrazu. Wskaźnik ten obliczany jest jako największa liczba elementów krajobrazu obliczona w analizowanym kwadracie.

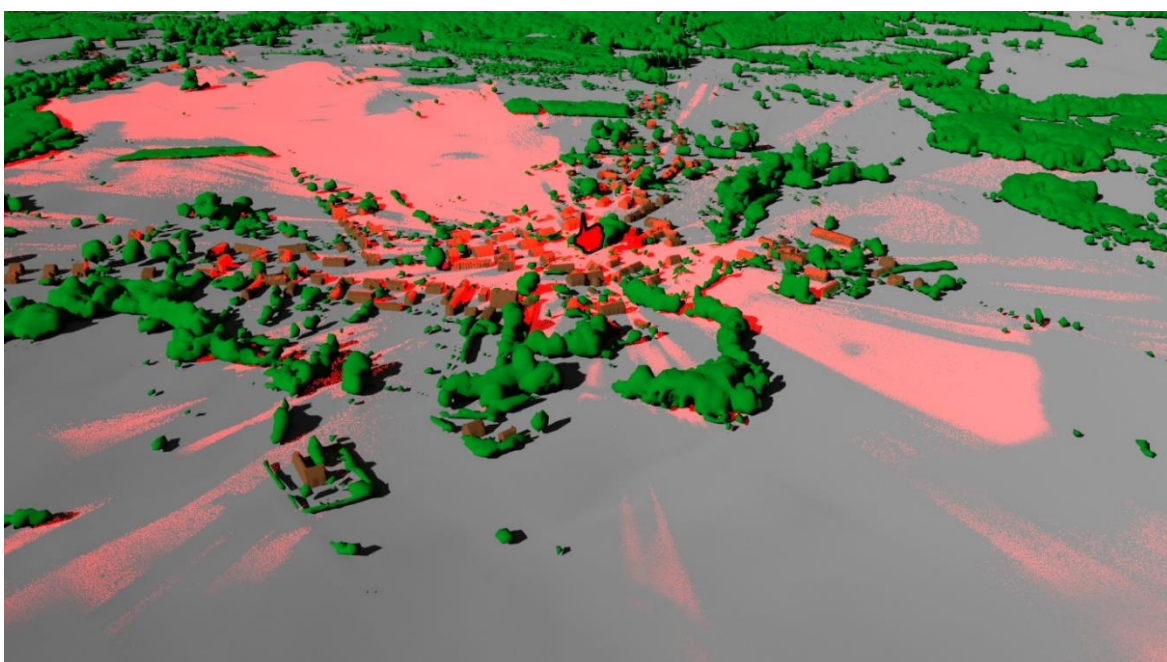
Rycina 68. Wskaźnik urozmaicenia, złożoności krajobrazu

12.3. Punkty i osie widokowe

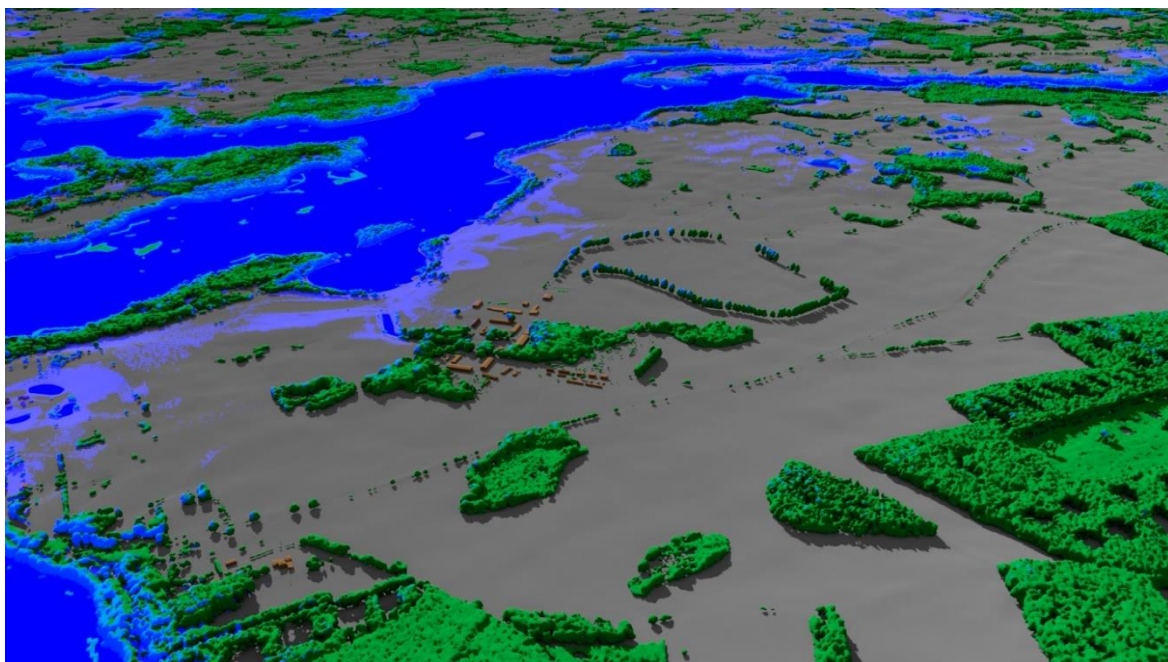
Do wyznaczenia punktów oraz osi widokowych wykorzystano opracowany na podstawie danych LIDAR trójwymiarowy model Drawskiego Parku Narodowego. W pierwszym etapie wyznaczono miejsca, z których widoczne są cenne i potencjalnie atrakcyjne elementy składowe krajobrazu.

Analizy widoczności obiektów wykonywane są zwykle w systemach GIS z wykorzystaniem Numerycznych Modeli Pokrycia Terenu (NMPT) i narzędzi viewshed.

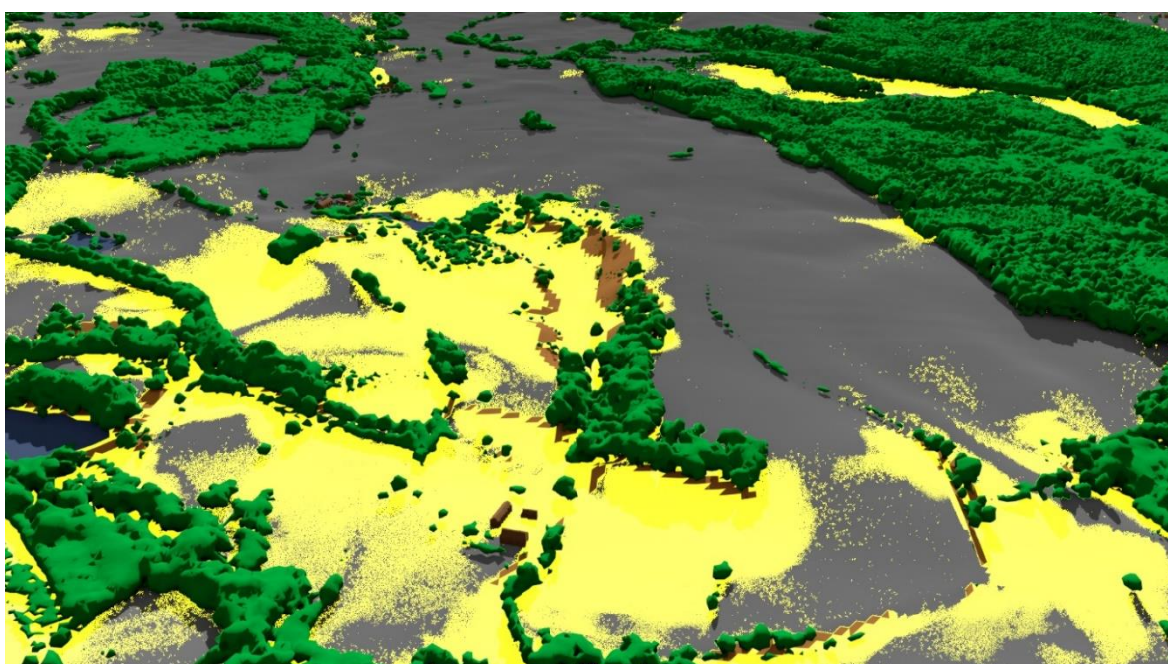
Analiza viewshed polega na analizie fizycznych przeszkód pomiędzy analizowanym obiektem a każdą komórką rastra NMPT, a więc zależy od jego rozdzielczości. Analizy te są niezwykle czasochłonne, dlatego w praktyce nie analizuje się całych obiektów, a jedynie punkty charakterystyczne jak np. narożniki dachów budynków. W odróżnieniu od analizy GIS, metoda QLA360 wykorzystuje narzędzia modelowania grafiki 3D i do wyznaczenia zasięgu widoczności wykorzystuje symulowane promienie świetlne emitowane przez całą powierzchnię danego obiektu. Zasięg widoczności wyznaczony jest w sposób wektorowy w pełnym trójwymiarze, a nie jak w przypadku narzędzi GIS jedynie w 2,5D. Przy pomocy zaproponowanej metody wyznaczone zostały widoczności zabytków znajdujących się na terenie Parku, a także zbiorników wodnych oraz miejsc o urozmaiconej rzeźbie terenu zdefiniowanej jako obszary o nachyleniu większym od 20° (Ryc. 69-71).

Rycina 69. Wizualizacja 3D zasięgu widoczności zabytków

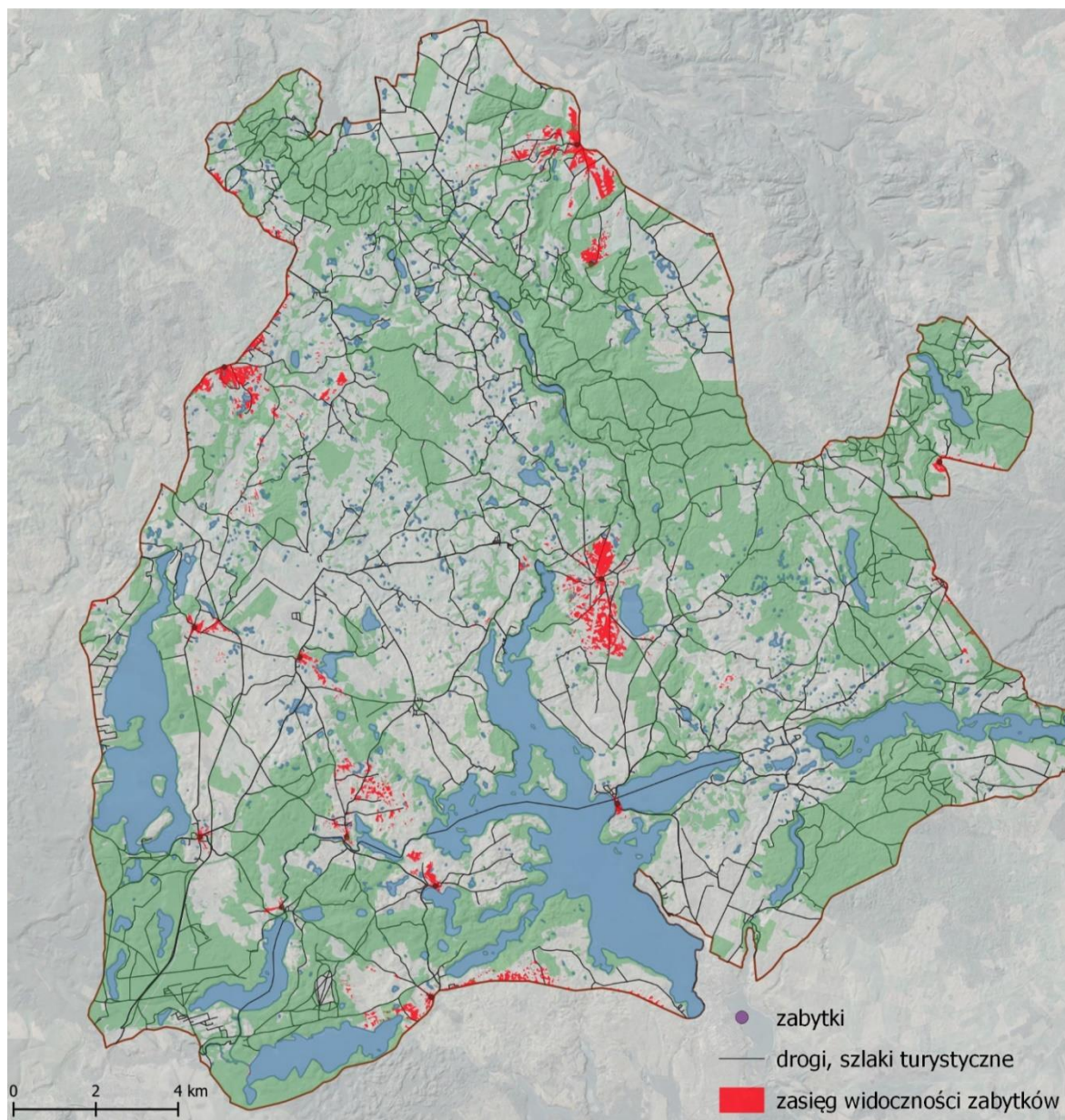
Rycina 70. Wizualizacja 3D zasięgu widoczności zbiorników wodnych

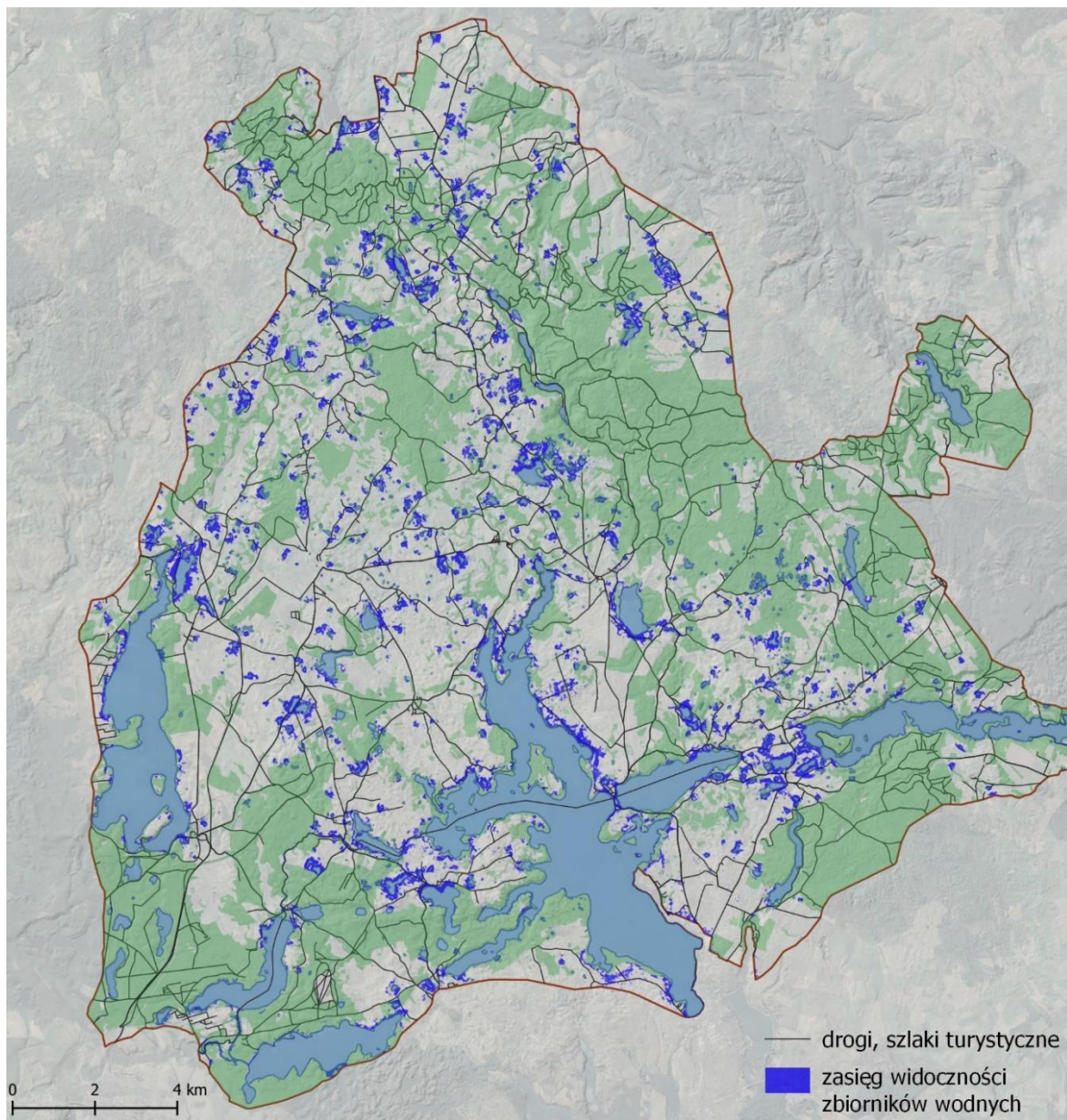
Rycina 71. Wizualizacja 3D zasięgu widoczności terenów o nachyleniu większym od 20°

Metoda QLA360 wykorzystuje trójwymiarowe modele, wzbogacone o georeferencję, dlatego wszystkie wyniki mogą być poddane dalszej analizie w systemach GIS. Łączna powierzchnia zasięgu widoczności zabytków wynosi 5,18 km², co stanowi 1,35% powierzchni Parku (Ryc. 72). Zbiorniki wodne Drawskiego Parku Krajobrazowego widoczne są z obszarów zajmujących łącznie 18,86 km², co stanowi 4,91% całej powierzchni (Ryc. 73.). Jak wykazała analiza ukształtowania terenu, obszary na których nachylenie terenu jest

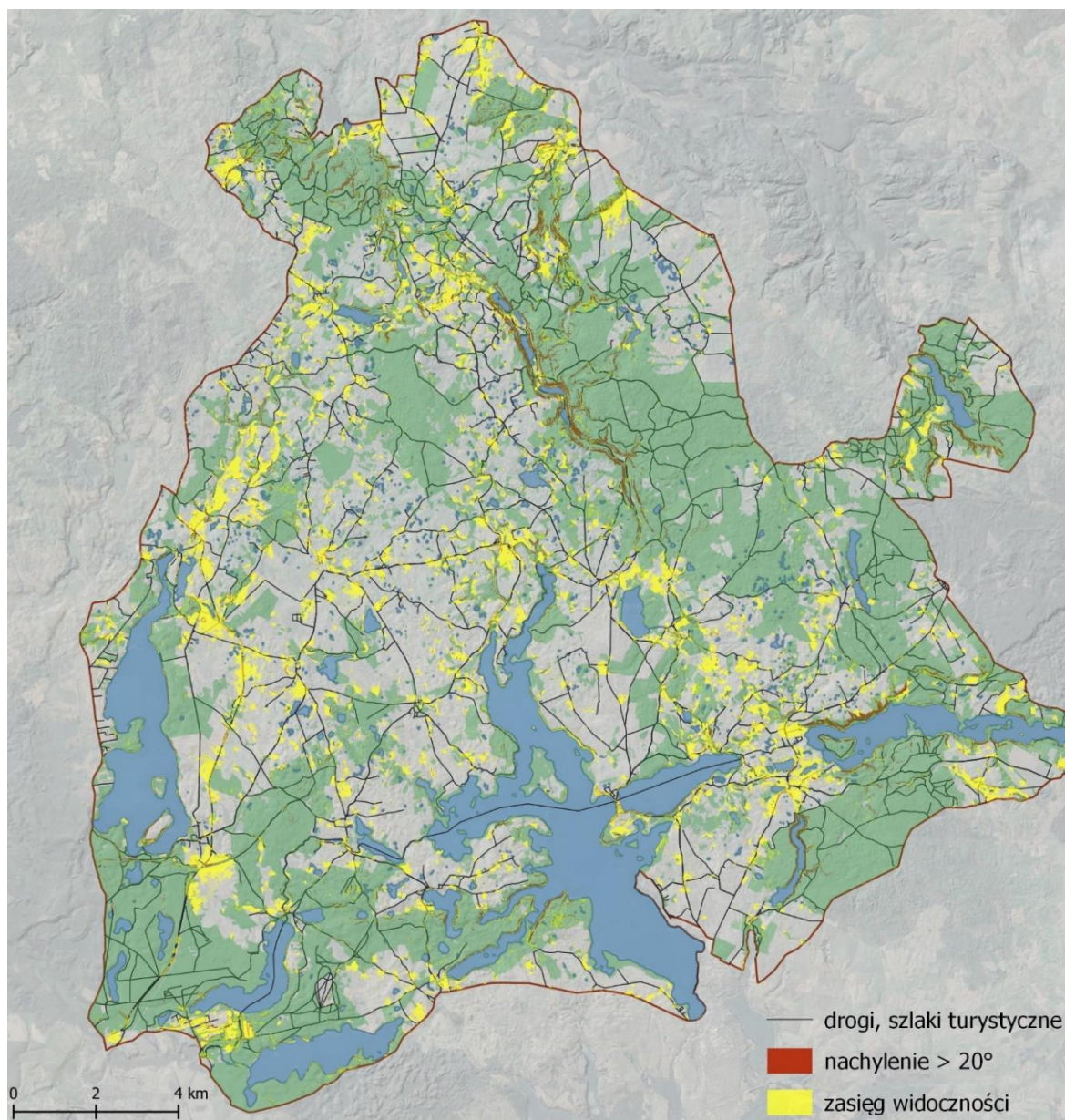
większe od 20° zajmują 6,38 km². Zasięg widoczności tych terenów wynosi 36,10 km² (Ryc. 74). Wcześniejsze analizy krajobrazowe wykazały, że drzewa widoczne są dla obserwatorów w całej powierzchni Parku.

Rycina 72. Mapa zasięgu widoczności zabytków

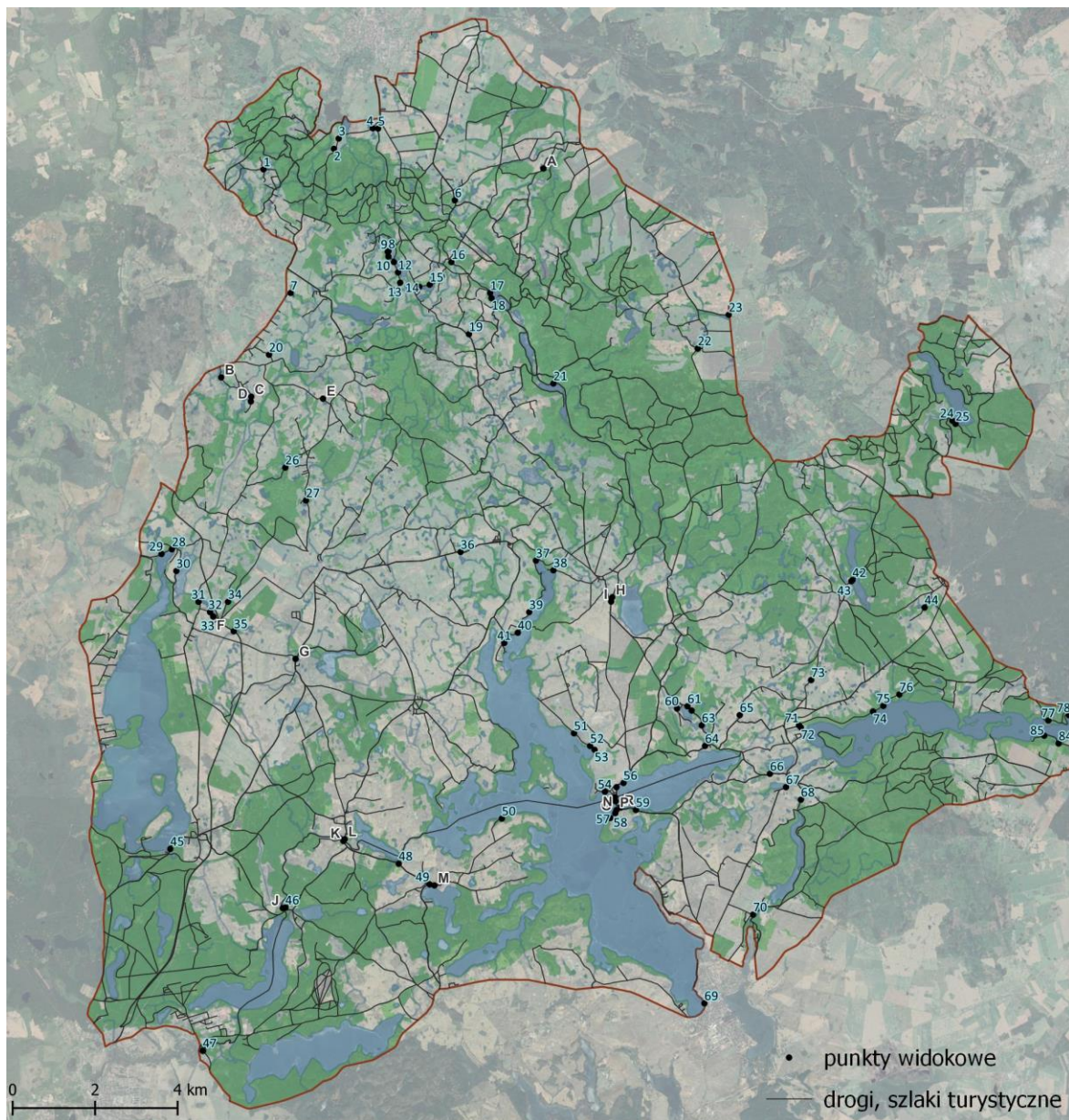

Rycina 73. Mapa zasięgu widoczności zbiorników wodnych

Rycina 74. Mapa zasięgu widoczności terenów o nachyleniu większym od 20°

Punkty widokowe zostały wyznaczone dwuetapowo, w pierwszym etapie w automatyczny sposób poprzez przecięcie dróg i szlaków turystycznych z obszarami, na których wyznaczone zostały zasięgi widoczności cennych elementów krajobrazu. Łącznie na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego wyznaczono 102 punkty widokowe. W 17 przypadkach (Ryc. 75, punkty A-R, tabela 53), z punktów widokowych widoczne są wszystkie analizowane elementy krajobrazowe (zabytek, zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa). W pozostałych 85 przypadkach (Ryc. 75 punkty 1-85, tabela 54) widoczne są wszystkie elementy z wyłączeniem zabytków.

Rycina 75. Lokalizacja punktów widokowych – przed weryfikacją

Tabela 53. Zestawienie informacji dotyczących zidentyfikowanych punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zabytek, zbiornik wodny, urozmaicone ukształtowanie terenu i drzewa

Oznaczenie punktu	Numer jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
A	3F Dolina Bliskiej Strugi	53.738508, 16.159577	Widok w kierunku północno wschodnim w kierunku miejscowości Popielewo, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Matki Bożej Różańcowej znajdujący się w odległości około 1 km od punktu, widok na dolinę cieku Bliska Struga	zarośnięcie pobocza drogi w wyniku naturalnej sukcesji
B	3A Pagórki Toporzycowskie	53.690104, 16.044466	Widok w kierunku północno wschodnim na miejscowość Toporzyc, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Wniebowzięcia NMP znajdujący się w odległości około 300m od punktu, widok na staw, w tle pomiędzy polami występują zadrzewienia śródpolne	zadrzewienia znajdujące się wzdłuż wschodniej krawędzi drogi
C	3H Obniżenie Cieminkowskie	53.686164, 16.055798	Widok w kierunku północno zachodnim, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Wniebowzięcia NMP znajdujący się w odległości około 1 km od punktu, na pierwszym planie widoczny zbiornik, widoczne pojedyncze zadrzewienia śródpolne	w widoku ogrodzenie z siatki poza tym brak zagrożeń
D	3H Obniżenie Cieminkowskie	53.685117, 16.055692		
E	3H Obniżenie Cieminkowskie	53.686379, 16.082107	Widok w kierunku zachodnim, w dalekim polu widzenia około 2,5 km znajduje się wieża kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w widoku znajdują się tereny o dużych deniwelacjach ze zbiornikami wodnymi i zadrzewieniami	brak zagrożeń
F	5B Równina Worowska	53.63788, 16.045245	Widok w kierunku południowo zachodnim w kierunku miejscowości Chlebowo, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Stanisława Biskupa znajdujący się w odległości około 500 m od punktu, w kierunku północnym widoczny zbiornik wodny	brak zagrożeń
G	5B Równina Worowska	53.629398, 16.075974	Widok w kierunku północnym na kościół pw. św. Antoniego w m. Stare Worowo, kościół znajduje się w odległości około 100 m od punktu, w widoku po wschodniej stronie drogi znajduje się zarośnięty staw, w tle znajdują się budynki mieszkalne i gospodarcze.	ograniczenie widoczności przez drzewa znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła
H	5F Niecka Kluczewska	53.645597, 16.191092	Widok w kierunku zachodnim w kierunku jeziora Proszyno na wschód oraz widok na staw i wieżę kościoła w Kluczewie, punkty znajdują się przy DW 163	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji brzozy, punkt znajduje się przy DW 163
I	5F Niecka Kluczewska	53.644651, 16.190749		
J	5J Lasy Morzysławskie	53.574924, 16.075022	Widok w bliskiej perspektywie na ruiny młyna, na dolinę rzeki Drawy i teren o dużych deniwelacjach.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji, utrata wartości widokowych w wyniku zawalenia budynku

Oznaczenie punktu	Numer jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
L K	5K Pagórki Rzepowskie	53.590113, 16.096238 53.590504, 16.0967	Widok w kierunku północno wschodnim w kierunku kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, który znajduje się około 100 metrów od punktów, w bliskiej perspektywie widoczna rzeka Drawa	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji
M	5K Pagórki Rzepowskie	53.581226, 16.130199	Punkt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w m. Piaseczno, w kierunku południowym widok na Jezioro Piasecznik Wielki, w tle znajduje się widok na las.	Budynek kościoła zdekapitalizowany
N O P R	5E Pagórki Rzepowskie	53.601151, 16.195296 53.602052, 16.194981 53.59923, 16.195681 53.599834, 16.197224	Punkty znajdują się w miejscowości Stare Drawsko, w widokach znajduje się Zamek Drahim, widok na Jezioro Drawsko (Zatoka Drahimska) i Jezioro Żerdno.	Potencjalne ograniczenie widoczności w wyniku zabudowy, jakość przestrzeni (estetyka zabudowy)

Tabela 54. Zestawienie informacji dotyczących zidentyfikowanych punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
1	3A Pagórki Toporzykowskie	53.735825, 16.056802	Widok w kierunku północnym, w polu widzenia znajduje się staw oraz widok tereny o dużych deniwelacjach, granica lasu znajduje się w odległości około 300 m na północ od punktu, las stanowi tło krajobrazowe	brak zagrożeń
2	3A Pagórki Toporzykowskie	53.740947, 16.082345	Widok w kierunku południowym, widok, o krótkiej perspektywie do 100m, na zbiornik i łąki, teren o dużych deniwelacjach	brak zagrożeń
3	3B Dolina Górnej Wogry	53.743235, 16.083943	Punkt znajduje się na DW173, widok w kierunku północnym, widok o dalekiej perspektywie, widoczny zbiornik przeciwpowodziowy na rzece Wogrze, łąki i pojedyncze zadrzewienia śródpolne	brak zagrożeń
4 5	3B Dolina Górnej Wogry	53.745784, 16.096305 53.745759, 16.098263	Z punktów widok w kierunku zachodnim na, w polu widzenia znajdują się zbiornik wodny, perspektywa jest daleka, widok obejmuje obszary o dużych deniwelacjach, łąki, w tle widoczny las	zabudowa
6	3C Dolina Górnej Wogry	53.730796, 16.127503	Widok w kierunku wschodnim, w bliższej perspektywie, na pierwszym planie widoczny zbiornik wodny, w drugim planie widoczne wzniesienie oraz zabudowa m. Ogrodno	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
7	3A Pagórki Toporzykowskie	53.709132, 16.068633	Widok w kierunku wschodnim, daleka perspektywa na łąki, w widoku zadrzewiania śródpolne, widok szeroki otwarty, duże deniwelacje terenu	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
8	3B Dolina Górnej Wogry	53.719091, 16.103891	Punkty zlokalizowane po wschodniej stronie zarastającego zbiornika (stawu) obecnie teren podmokły, widok w kierunku wschodnim, perspektywa ograniczona terenem o dużych spadkach, krawędzią doliny Wogry	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
9		53.718979, 16.103663		
10		53.71797, 16.103968		
11	3B Dolina Górnej Wogry	53.716788, 16.106076	Punkty zlokalizowane po wschodniej stronie zbiornika wodnego, zlokalizowanego na rz. Wogra, widok na zbiornik z krawędzi doliny, perspektywa daleka, w tle widoczne zabudowania miejscowości Gaworkowo	brak zagrożeń
12		53.714581, 16.107759		
13	3B Dolina Górnej Wogry	53.712354, 16.108684	Widok w kierunku wschodnim na zbiornik, w polu widzenia tereny o dużych spadkach, dolina Wogry, perspektywa daleka i szeroka, w widoku liczne zadrzewienia	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, punkt znajduje się na terenie prywatnym ogrodzonym
14	3C Dział Ogartowski	53.711642, 16.115774	Punkty zlokalizowane na drodze przebiegającej przez zbocze wzniesienia, widok na zbiorniki wodne, perspektywa szeroka, teren o znacznych deniwelacjach	Zabudowa rekreacyjna, przyczepy
15		53.712179, 16.119528		
16	3C Dział Ogartowski	53.717296, 16.127162	Widok w kierunku wschodnim, w polu widzenia tereny o znacznych deniwelacjach, w dalszej perspektywie las, na bliższych planach widoczne kępy drzew i krzewów.	Punkt ogrodzony
17	3J Rynna Górnej Drawy	53.710902, 16.141837	Punkty zlokalizowane na DW 163, na odcinku nazwanym „Drogą pięciu jezior” w rezerwacie Dolina Pięciu Jezior, punkt 17 i 18 to widoki w kierunku wschodnim na Jezioro Krzywe, punkt 20 to widok w kierunku południowym na Jezioro Głęboki. Cały odcinek DW 163 jest bardzo atrakcyjny i cenny krajobrazowo	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, bariery energochłonne wzdłuż drogi.
18		53.7098, 16.142432		
21		53.691709, 16.166389		
19	3L Kępy Ostrowickie	53.701736, 16.134685	Widok w kierunku południowo wschodnim, w widoku, staw, aleja lipowa, brukowana droga, perspektywa częściowo zamknięta, w tle krajobrazowym znajdują się zabudowania	brak zagrożeń
22	3K Wysoczyzna Chłopowska	53.700598, 16.218841	Widok w kierunku południowo wschodnim, na mały zbiornik wodny, krótka perspektywa ograniczona zadrzewieniem, widoczne zagłębienie terenu	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
23	3K Wysoczyzna Chłopowska	53.708207, 16.229709	Widok w kierunku zachodnim na zbiornik wodny w dolinie cieku Krasina, widok ograniczony zaroślami wierzbowymi porastającymi brzegi	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu																																											
24	3D Dolina Środkowej Dębnicy	53.686975, 16.313271	Widok w kierunku wschodnim na południową część tafli Jeziora Dębno, w odległości około 400 m znajduje się przeciwległa linia brzegowa porośnięta lasem, perspektywa ograniczona lasem	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności																																											
25		53.686317, 16.314481			26	3L Kępy Ostrowickie	53.671017, 16.069325	Widok w kierunku zachodnim, perspektywa widzenia krótka, zbiornik stanowiący wnętrze krajobrazowe otoczony lasem, w widoku budynek mieszkalny	Ogrodzenie terenu, punkt znajduje się na prywatnej posesji	27	3L Kępy Ostrowickie	53.664027, 16.077382	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, w widoku znajdują się zadrzewienia, w odległości około 400 m od punktu znajduje się granica lasu, w widoku znajduje się zabudowa	brak	28	5A Bruzda Siecińska	53.652158, 16.028998	Punkty zlokalizowane przy północnym brzegu jeziora Siecino, widok w kierunku południowym na tafle jeziora, perspektywa daleka, pole widzenia ograniczone przez drzewa	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	29	53.651065, 16.02529	30	5A Bruzda Siecińska	53.647489, 16.03097	Widok w kierunku wschodnim na rozlewiska rzeki Rakoń, perspektywa widzenia daleka	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	31	5B Równina Worowska	53.640956, 16.039568	Widok w kierunku północnym z drogi przecinającej zbocznie, widok z wysokiej perspektywy na wody zbiornika wodnego i drzewa znajdujące się na przeciwległym brzegu	brak	32	53.638816, 16.043946	33	53.637907, 16.045135	34	5B Równina Worowska	53.641223, 16.05037	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik, otoczony krzewami i drzewami, ciekawe wnętrze krajobrazowe, widoczne tereny o znacznych deniwelacjach.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, niskie walory krajobrazowe	35	5B Równina Worowska	53.634852, 16.052916	Punkt na szlaku rowerowym Złocieniec-Połczyn Zdrój przeprowadzonym w śladzie torowiska kolejowego po nasypie, widok w kierunku północno wschodnim, w widoku małe zbiorniki znajdujące się u podstawy nasypu. Widok w kierunku zachodnim na otwarte tereny o dużych deniwelacjach o długiej perspektywie.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	36	5D Pagórki Grabowe
26	3L Kępy Ostrowickie	53.671017, 16.069325	Widok w kierunku zachodnim, perspektywa widzenia krótka, zbiornik stanowiący wnętrze krajobrazowe otoczony lasem, w widoku budynek mieszkalny	Ogrodzenie terenu, punkt znajduje się na prywatnej posesji																																											
27	3L Kępy Ostrowickie	53.664027, 16.077382	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, w widoku znajdują się zadrzewienia, w odległości około 400 m od punktu znajduje się granica lasu, w widoku znajduje się zabudowa	brak																																											
28	5A Bruzda Siecińska	53.652158, 16.028998	Punkty zlokalizowane przy północnym brzegu jeziora Siecino, widok w kierunku południowym na tafle jeziora, perspektywa daleka, pole widzenia ograniczone przez drzewa	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności																																											
29		53.651065, 16.02529			30	5A Bruzda Siecińska	53.647489, 16.03097	Widok w kierunku wschodnim na rozlewiska rzeki Rakoń, perspektywa widzenia daleka	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	31	5B Równina Worowska	53.640956, 16.039568	Widok w kierunku północnym z drogi przecinającej zbocznie, widok z wysokiej perspektywy na wody zbiornika wodnego i drzewa znajdujące się na przeciwległym brzegu	brak	32	53.638816, 16.043946	33	53.637907, 16.045135	34	5B Równina Worowska	53.641223, 16.05037	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik, otoczony krzewami i drzewami, ciekawe wnętrze krajobrazowe, widoczne tereny o znacznych deniwelacjach.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, niskie walory krajobrazowe	35	5B Równina Worowska	53.634852, 16.052916	Punkt na szlaku rowerowym Złocieniec-Połczyn Zdrój przeprowadzonym w śladzie torowiska kolejowego po nasypie, widok w kierunku północno wschodnim, w widoku małe zbiorniki znajdujące się u podstawy nasypu. Widok w kierunku zachodnim na otwarte tereny o dużych deniwelacjach o długiej perspektywie.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	36	5D Pagórki Grabowe	53.65416, 16.134843	Widok w kierunku południowo wschodnim, w widoku na pierwszym planie znajduje się zbiornik wodny zlokalizowany w zagłębieniu, długa perspektywa widzenia na otwarte tereny o dużych deniwelacjach	brak														
30	5A Bruzda Siecińska	53.647489, 16.03097	Widok w kierunku wschodnim na rozlewiska rzeki Rakoń, perspektywa widzenia daleka	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności																																											
31	5B Równina Worowska	53.640956, 16.039568	Widok w kierunku północnym z drogi przecinającej zbocznie, widok z wysokiej perspektywy na wody zbiornika wodnego i drzewa znajdujące się na przeciwległym brzegu	brak																																											
32		53.638816, 16.043946																																													
33		53.637907, 16.045135																																													
34	5B Równina Worowska	53.641223, 16.05037	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik, otoczony krzewami i drzewami, ciekawe wnętrze krajobrazowe, widoczne tereny o znacznych deniwelacjach.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, niskie walory krajobrazowe																																											
35	5B Równina Worowska	53.634852, 16.052916	Punkt na szlaku rowerowym Złocieniec-Połczyn Zdrój przeprowadzonym w śladzie torowiska kolejowego po nasypie, widok w kierunku północno wschodnim, w widoku małe zbiorniki znajdujące się u podstawy nasypu. Widok w kierunku zachodnim na otwarte tereny o dużych deniwelacjach o długiej perspektywie.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności																																											
36	5D Pagórki Grabowe	53.65416, 16.134843	Widok w kierunku południowo wschodnim, w widoku na pierwszym planie znajduje się zbiornik wodny zlokalizowany w zagłębieniu, długa perspektywa widzenia na otwarte tereny o dużych deniwelacjach	brak																																											

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
37	5E Kotlina Drawska	53.652932, 16.162578	Widok w kierunku wschodnim na Jezioro Drawsko, perspektywa daleka, w pierwszym planie ograniczona drzewami.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
38	5E Kotlina Drawska	53.650972, 16.169123	Widok z drogi prowadzącej do plaży Kluczewo nad Jeziorem Drawsko, widok w kierunku południowo zachodnim na Jezioro Drawsko, perspektywa daleka, w widoku na pierwszym planie widoczne zadrzewienia, dalej tafla jeziora.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, przekształcenia terenu pod budowę, trwa utwardzanie drogi
39	5E Kotlina Drawska	53.641648, 16.160867	Widok w kierunku wschodnim na Jezioro Drawsko, perspektywa daleka, w pierwszym planie ograniczona drzewami.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
40	5E Kotlina Drawska	53.637059, 16.156986	Widok w kierunku południowo wschodnim na Jezioro Drawsko, perspektywa daleka, w pierwszym planie ograniczona drzewami.	Brak dostępu, teren zabudowy turystycznej i rekreacyjnej sukcesji roślinności
41	5E Kotlina Drawska	53.634696, 16.152182	Widok w kierunku wschodnim z półwyspu na Jezioro Drawsko z drogi w m. Uraz, perspektywa daleka, w pierwszym planie ograniczona trzcinowiskiem	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
42	5H Dolina Górnej Dębnicy	53.651381, 16.278856	Widok w kierunku południowym i północnym na wody Jeziora Kolbackiego, w pierwszym planie drzewa i trzcinowiska, perspektywa daleka, brzegi jeziora porasta las.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
43		53.651127, 16.278467		
44	5H Dolina Górnej Dębnicy	53.646011, 16.305692	Widok w kierunku zachodnim na zbiornik otoczony lasem, perspektywa widzenia krótka, przyjemne wnętrza krajobrazowe	brak
45	5A Bruzda Siecińska	53.586825, 16.032998	Widok w kierunku zachodnim, na wody Jeziora Siecino, obecnie znacząco ograniczony przez krzewy i drzewa znajdujące się przy krawędzi drogi	Pole widzenia znacząco ograniczone przez drzewa
46	5K Pagórki Rzepowskie	53.575078, 16.075969	Widok w kierunku południowym na rzekę Drawę, widok ograniczony drzewami, perspektywa widzenia krótka, w tle krajobrazowym zabudowania.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
47	4B Równina Złocieniecka	53.543157, 16.047968	Widok w kierunku południowym, widok na zakole rzeki Drawy, widok ograniczony drzewami porastającymi brzegi rzeki, perspektywa widoku krótka.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, zniszczenie przez zasypanie gruzem
48	5K Pagórki Rzepowskie	53.585654, 16.116808	Widok w kierunku północnym, na wody zbiornika wodnego, perspektywa daleka, widoczne tereny o dużych deniwelacjach, w widoku znajdują się zadrzewienia.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
49	5K Pagórki Rzepowskie	53.581401, 16.128434	Widok w kierunku południowo wschodnim na Jezioro Piasecznik Wielki, w tle znajduje się widok na las	brak zagrożeń
50	5E Kotlina Drawska	53.596383, 16.153877	Widok w kierunku północnym na wody Jeziora Drawsko, perspektywa daleka, przeciwległy brzeg znajduje się w odległości około 0,6-1 km, brzegi porośnięte lasem.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
51	5E Kotlina Drawska	53.615621, 16.179054	Punkty znajdują się w okolicach Zatoki Cichej, widok w kierunku zachodnim na wody Jeziora Drawsko, perspektywa widzenia daleka około 1 km do wyspy Bielawa.	Ograniczona dostępność ze względu na lokalizację na DK163
52		53.61299, 16.185132		
53		53.61219, 16.186845		
54	5E Kotlina Drawska	53.603138, 16.191228	Punkty zlokalizowane w sąsiedztwie m. Stare Drawsko wzdłuż brzegu Jeziora Drawsko, widok w kierunku południowym na Zatokę Drahimską, perspektywa daleka.	Mało estetyczna zabudowa
55	5E Kotlina Drawska	53.604236, 16.19539	Widok z DW 163 w kierunku południowym na Jezioro Żerdno, widok mocno ograniczony przez krzewy i drzewa	W wyniku wycięcia przewróconych drzew punkt odzyskał walory widokowe
56		53.605211, 16.197896		
57	5E Kotlina Drawska	53.597447, 16.193542	Widok w kierunku północnym na Zatokę Drahimską, perspektywa daleka, w perspektywie plaża i zabudowania Starego Drawska	
58		53.598547, 16.195313		
59	5E Kotlina Drawska	53.599419, 16.202816	Widok z DW 163 w kierunku północnym na Jezioro Żerdno, widok mocno ograniczony przez krzewy i drzewa	Utrata walorów widokowych w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
60	5F Niecka Kluczewska	53.62189, 16.216458	Widok w kierunku południowo wschodnim na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu, perspektywa ograniczona drzewami, daleka około 350 m.	Teren ogrodzony brak dostępu
61	5F Niecka Kluczewska	53.622477, 16.220201	Widok w kierunku zachodnim na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu, przeciwległy brzeg znajduje się w odległości około 250 m, przeciwległy brzeg porośnięty luźno rozmieszczonymi drzewami.	Ogrodzenie, żywopłot bukowy ograniczający widoczność
62		53.621589, 16.221817		
63	5F Niecka Kluczewska	53.618434, 16.22568	Widok w kierunku południowo wschodnim na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu, perspektywa ograniczona ścianą lasu, bliska około 150 m.	brak
64	5F Niecka Kluczewska	53.613972, 16.227204	Widok w kierunku południowym na wody Jeziora Żerdno, perspektywa daleka w pierwszym planie pojedyncze drzewa, boisko.	Naturalna sukcesja roślinnością, potencjalna zmiana zagospodarowani zabudowa.

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
65	5G Wzniesienia Kuszewskie	53.621002, 16.239497	Widok w kierunku zachodnim na zarastający zbiornik, w drugim planie zadrzewienia i tereny częściowo otwarte, perspektywa krótka	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
66	5Q Kępa Nowoczaplinecka	53.608446, 16.251371	Widok w kierunku południowym na zbiornik znajdujący się w zagłębieniu w odległości około 250 m od punktu w perspektywa daleka, otwarta, w dalszym widoku zadrzewienia.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
67	5Q Kępa Nowoczaplinecka	53.605675, 16.257438	Widok z DW 171 w kierunku zachodnim, na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, perspektywa daleka, otwarta, w widoku pojedyncze drzewa	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
68	5R Bruzda Czaplinecka	53.603058, 16.263063	Widok w kierunku zachodnim, na mały zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, perspektywa daleka, otwarta, w widoku pojedyncze drzewa	Ograniczenie pola widzenia przez drzewa owocowe
69	5E Kotlina Drawska	53.557838, 16.230658	Widok w kierunku zachodnim, z m. Czaplinek na wody Jeziora Drawsko, perspektywa daleka, w polu widzenia zabudowa.	Ograniczenie widoku przez zarastanie brzegu w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
70	5R Bruzda Czaplinecka	53.577597, 16.247216	Widok w kierunku północno wschodnim na dolinę cieku łączącego Jezioro Dołgie Wielkie z Jeziorem Nątlino, widok na głęboko wciętej dolinę ograniczony drzewami, krótka perspektywa widzenia.	Mało atrakcyjna zabudowa dookoła punktu
71	5L Rynna Komorza	53.619256, 16.261325	Widok w kierunku wschodnim na Jezioro Komorze, na Wydrzą Wyspę, perspektywa daleka, na brzegu jeziora ograniczona przez drzewa.	punkt na terenie prywatnym zabudowa
72		53.618845, 16.262041		
74	5L Rynna Komorza	53.62291, 16.288253	Z punktów roztacza się widok w kierunku południowym na wody Jeziora Komorze, zlokalizowane są na jego północnych brzegach w strefie wyraźnie zarysowanej krawędzi, widok jest daleki około 800 metrów, perspektywa widzenia wąska ograniczona drzewami.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
75		53.62422, 16.291952		
76	5L Rynna Komorza	53.626827, 16.29764	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik wodny otoczony lasem, ciekawe wnętrze krajobrazowe, perspektywa widzenia krótka	brak
77	5L Rynna Komorza	53.62238, 16.352584	Grupa punktów zlokalizowana na brzegach w zachodniej części Jeziora Komorze, z wszystkich punktów widok ukierunkowany jest na Jezioro, punkty mają podobną perspektywę na przeciwległy brzeg jeziora, który znajduje się w odległości około 300-400 m, brzegi jeziora porasta las.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności
78		53.623705, 16.360065		
79		53.621635, 16.36727		
80		53.621597, 16.367761		

Oznaczenie punktu	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu
81		53.619524, 16.373563		
82		53.617561, 16.368012		
83		53.618759, 16.364156		
84		53.61746, 16.356674		
85		53.619034, 16.351302		

W drugim etapie wyznaczone w sposób automatyczny punkty widokowe zostały zweryfikowane w terenie (wyeliminowano punkty widokowe, które znajdowały się na terenach prywatnych lub które nie prezentowały wysokich walorów krajobrazowych, dla pozostałych 68 punktów widokowych wykonano panoramy 360, które zostały zaprezentowane w formie wirtualnego spaceru, załączonego do dokumentacji, numeracja punktów w wirtualnym spacerze odpowiada numeracji punktów z tabeli 55 i 56. Na podstawie przeprowadzonych analiz i wizji terenowej dokonano oceny każdego z punktów widokowych (tabela 55 i 56) w trzystopniowej skali: 1 - punkt o przeciętnych walorach krajobrazowych, 2 - punkt atrakcyjny krajobrazowo, 3 - punkt o wybitnych walorach krajobrazowych. Lokalizację punktów po weryfikacji przedstawiono na rycinie 76 oraz na załączniku.

Rycina 76. Lokalizacja punktów widokowych – po weryfikacji

Tabela 55. Zestawienie informacji dotyczących zweryfikowanych w terenie punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zabytek, zbiornik wodny, urozmaicone ukształtowanie terenu i drzewa

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Numer jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	Ocena
A	3F Dolina Bliskiej Strugi	53.738508, 16.159577	Widok w kierunku północno wschodnim w kierunku miejscowości Popielewo, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Matki Bożej Różańcowej znajdujący się w odległości około 1 km od punktu, widok na dolinę cieku Bliska Struga	zarośnięcie pobocza drogi w wyniku naturalnej sukcesji	2

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Numer jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	Ocena
B	3A Pagórki Toporzykowski e	53.690104, 16.044466	Widok w kierunku północno wschodnim na miejscowość Toporzyk, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Wniebowzięcia NMP znajdujący się w odległości około 300m od punktu, widok na staw, w tle pomiędzy polami występują zadrzewienia śródpolne	zadrzewienia znajdujące się wzdłuż wschodniej krawędzi drogi	3
C D	3H Obniżenie Cieminkowskie	53.686164, 16.055798 53.685117, 16.055692	Widok w kierunku północno zachodnim, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Wniebowzięcia NMP znajdujący się w odległości około 1 km od punktu, na pierwszym planie widoczny zbiornik, widoczne pojedyncze zadrzewienia śródpolne	w widoku ogrodzenie z siatki poza tym brak zagrożeń	2/3
E	3H Obniżenie Cieminkowskie	53.686379, 16.082107	Widok w kierunku zachodnim, w dalekim polu widzenia około 2,5 km znajduje się wieża kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w widoku znajdują się tereny o dużych deniwelacjach ze zbiornikami wodnymi i zadrzewieniami	brak zagrożeń	3
F	5B Równina Worowska	53.63788, 16.045245	Widok w kierunku południowo zachodnim w kierunku miejscowości Chlebowo, w polu widzenia znajduje się kościół pw. Stanisława Biskupa znajdujący się w odległości około 500 m od punktu, w kierunku północnym widoczny zbiornik wodny	brak zagrożeń	2/3
G	5B Równina Worowska	53.629398, 16.075974	Widok w kierunku północnym na kościół pw. św. Antoniego w m. Stare Worowo, kościół znajduje się w odległości około 100 m od punktu, w widoku po wschodniej stronie drogi znajduje się zarośnięty staw, w tle znajdują się budynki mieszkalne i gospodarcze.	ograniczenie widoczności przez drzewa znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła	2
H I	5F Niecka Kluczevska	53.645597, 16.191092 53.644651, 16.190749	Widok w kierunku zachodnim w kierunku jeziora Prosono na wschód oraz widok na staw i wieżę kościoła w Kluczewie, punkty znajdują się przy DW 163	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji brzozy, punkt znajduje się przy DW 163	2
J	5J Lasy Morzysławskie	53.574924, 16.075022	Widok w bliskiej perspektywie na ruiny młyna, na dolinę rzeki Drawy i teren o dużych deniwelacjach.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji, utrata wartości widokowych w wyniku zawalenia budynku	3
L K	5K Pagórki Rzepowskie	53.590113, 16.096238 53.590504, 16.0967	Widok w kierunku północno wschodnim w kierunku kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, który znajduje się około 100 metrów od punktów, w bliskiej perspektywie	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji	2

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Numer jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	Ocena
			widoczna rzeka Drawa		
M	5K Pagórki Rzepowskie	53.581226, 16.130199	Punkt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w m. Piaseczno, w kierunku południowym widok na Jezioro Piasecznik Wielki, w tle znajduje się widok na las.	Budynek kościoła zdekapitalizowany	2
N	5E Pagórki Rzepowskie	53.601151, 16.195296	Punkty znajdują się w miejscowości Stare Drawsko, w widokach znajduje się Zamek Drahim, widok na Jezioro Drawsko (Zatoka Drahimska) i Jezioro Żerdno.	Potencjalne ograniczenie widoczności w wyniku zabudowy, jakość przestrzeni (estetyka zabudowy)	3
O		53.602052, 16.194981			1/2
P		53.59923, 16.195681			1/2
R		53.599834, 16.197224			1

Tabela 56. Zestawienie informacji dotyczących zweryfikowanych w terenie punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	ocena
1	3A Pagórki Toporzykowskie	53.735825, 16.056802	Widok w kierunku północnym, w polu widzenia znajduje się staw oraz widok tereny o dużych deniwelacjach, granica lasu znajduje się w odległości około 300 m na północ od punktu, las stanowi tło krajobrazowe, w polu widzenia zabudowa	brak zagrożeń	2/3
2	3B Dolina Górnej Wogry	53.743235, 16.083943	Punkt znajduje się na DW173, widok w kierunku północnym, widok o dalekiej perspektywie, widoczny zbiornik przeciwpowodziowy na rzece Wogrze, łąki i pojedyncze zadrzewienia śródpolne	brak zagrożeń	1/2
3	3B Dolina Górnej Wogry	53.745759, 16.098263	Z punktów widok w kierunku zachodnim na, w polu widzenia znajdują się zbiornik wodny, perspektywa jest daleka, widok obejmuje obszary o dużych deniwelacjach, łąki, w tle widoczny las	zabudowa	2
4	3C Dolina Górnej Wogry	53.730796, 16.127503	Widok w kierunku wschodnim, w bliższej perspektywie, na pierwszym planie widoczny zbiornik wodny, w drugim planie widoczne wzniesienie	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	2

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	ocena
			oraz zabudowa m. Ogrodno		
5	3B Dolina Górnej Wogry	53.71797, 16.103968	Punkty zlokalizowane po wschodniej stronie zarastającego zbiornika (stawu) obecnie teren podmokły, widok w kierunku wschodnim, perspektywa ograniczona terenem o dużych spadkach, krawędzią doliny Wogry	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1
6	3B Dolina Górnej Wogry	53.716788, 16.106076	Punkty zlokalizowane po wschodniej stronie zbiornika wodnego, zlokalizowanego na rz. Wogra, widok na zbiornik z krawędzi doliny, perspektywa daleka, w tle widoczne zabudowania miejscowości Gaworkowo	brak zagrożeń	2
7	3A Pagórki Toporzykowskie	53.709132, 16.068633	Widok w kierunku wschodnim, daleka perspektywa na łąki, w widoku zadrzewiania śródpolne, widok szeroki, duże deniwelacje terenu	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1 niska ocena ze względu na ograniczoną widoczność
8	3C Dział Ogartowski	53.711642, 16.115774	Punkty zlokalizowane na drodze przebiegającej przez zbocze wzniesienia, widok na zbiorniki wodne, perspektywa szeroka, teren o znacznych deniwelacjach	Zabudowa rekreacyjna, przyczepy	1/2
9	3A Pagórki Toporzykowskie	53.69544 16.06164	Punkt zlokalizowany na drodze przebiegający pomiędzy dwoma zbiornikami wodnymi, w widoku teren o dużych deniwelacjach i zadrzewienia, w kierunku wschodnim widok zabudowy	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, przy drodze polnej	2
10	3L Kępy Ostrowickie	53.701736, 16.134685	Widok w kierunku południowo wschodnim, w widoku, staw, aleja lipowa, brukowana droga, perspektywa częściowo zamknięta, w tle krajobrazowym znajdują się zabudowania	brak zagrożeń	2
11	3J Rynna Górnej Drawy	53.710902, 16.141837	Punkty zlokalizowane na DW 163, na odcinku nazwanym „Drogą pięciu jezior” w rezerwacie Dolina Pięciu Jezior, punkt 17 i 18 to widoki w kierunku wschodnim na Jezioro Krzywe, punkt 20 to widok w kierunku południowym na Jezioro Głęboki. Cały odcinek DW 163 jest bardzo atrakcyjny i cenny krajobrazowo	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, bariery energochłonne wzdłuż drogi.	3
12		53.7098, 16.142432			
13		53.691709, 16.166389			

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	ocena
14	3K Wysoczyzna Chłopowska	53.700598, 16.218841	Widok w kierunku południowo wschodnim, na zarośnięty zbiornik wodny, krótka perspektywa ograniczona zadrzewieniem, widoczne zagłębienie terenu	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1 niskie walory krajobrazowe
15	3K Wysoczyzna Chłopowska	53.708207, 16.229709	Widok w kierunku zachodnim na zbiornik wodny w dolinie cieku Krasina, widok ograniczony zaroślami wierzbowymi porastającymi brzegi	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1/2
16	3D Dolina Środkowej Dębnicy	53.686317, 16.314481	Widok w kierunku wschodnim na południową część tafli Jeziora Dębno, w odległości około 400 m znajduje się przeciwległa linia brzegowa porośnięta lasem, perspektywa ograniczona lasem	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3
17	3L Kępy Ostrowickie	53.664027, 16.077382	Widok w kierunku południowo zachodnim na mały zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, w widoku znajdują się zadrzewienia, w odległości około 400 m od punktu znajduje się granica lasu, w widoku znajduje się zabudowa	brak	2
18	5A Bruzda Siecińska	53.652158, 16.028998	Punkty zlokalizowane przy północnym brzegu jeziora Siecino, widok w kierunku południowym na tafle jeziora, perspektywa daleka, pole widzenia ograniczone przez drzewa	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	2
19	5A Bruzda Siecińska	53.651065, 16.02529		Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3
20	5A Bruzda Siecińska	53.647489, 16.03097	Widok w kierunku wschodnim na rozlewiska rzeki Rakoń, perspektywa widzenia daleka	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	2
21	5B Równina Worowska	53.640956, 16.039568	Widok w kierunku północnym z drogi przecinającej zbocze, widok z wysokiej perspektywy na wody zbiornika wodnego i drzewa znajdujące się na przeciwległym brzegu	brak	3
22	5B Równina Worowska	53.638816, 16.043946			
23	5B Równina Worowska	53.634852, 16.052916	Punkt na szlaku rowerowym Złocieniec-Połczyn Zdrój przeprowadzonym w śladzie torowiska kolejowego po nasypie, widok w kierunku północno wschodnim, w widoku małe zbiorniki znajdujące się u podstawy nasypu. Widok w kierunku zachodnim na otwarte tereny o długiej perspektywie z zadrzewieniami	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3
24	5D Pagórki Grabowe	53.65416, 16.134843	Widok w kierunku południowo wschodnim, w widoku na pierwszym planie znajduje się zbiornik wodny zlokalizowany w zagłębieniu, długa perspektywa widzenia na otwarte	brak	2

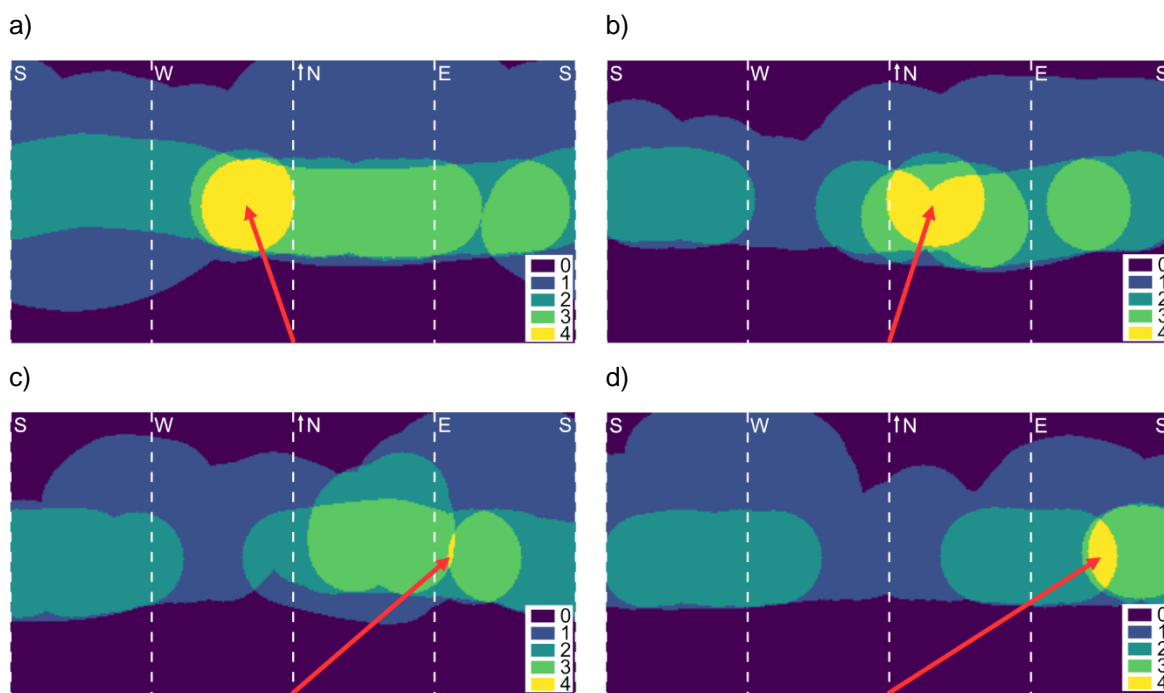
Oznaczeni punktu po weryfikacji	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	ocena
			tereny o dużych deniwelacjach z zadrzewieniami		
25	5E Kotlina Drawska	53.652932, 16.162578	Widok w kierunku wschodnim na Jezioro Drawsko, perspektywa daleka, w pierwszym planie ograniczona drzewami.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	2
26	5E Kotlina Drawska	53.650972, 16.169123	Widok z drogi prowadzącej do plaży Kluczewo nad Jeziorem Drawsko, widok w kierunku południowo zachodnim na Jezioro Drawsko, perspektywa daleka, w widoku na pierwszym planie widoczne zadrzewienia, dalej tafla jeziora.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, przekształcenia terenu pod zabudowę, trwa utwardzanie drogi	1/2
27	5E Pojezierze Drahimskie		Widok z drogi w kierunku południowo wschodnim, perspektywa daleka, otwarta z widokiem Zatokę Uraz (jezioro Drawsko), jeden z najatrakcyjniejszych widoków w DPK	brak	3
28	5E Kotlina Drawska	53.634696, 16.152182	Widok w kierunku wschodnim z półwyspu na Jezioro Drawsko z drogi w m. Uraz, perspektywa daleka, w pierwszym planie ograniczona trzcinowiskiem	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3
29	5H Dolina Górnej Dębnicy	53.651127, 16.278467	Widok w kierunku południowym i północnym na wody Jeziora Kolbackiego, w pierwszym planie drzewa i trzcinowiska, perspektywa daleka, brzegi jeziora porastają drzewa.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	2
30		53.651381, 16.278856			3
31	5H Dolina Górnej Dębnicy	53.646011, 16.305692	Widok w kierunku zachodnim na zbiornik otoczony lasem, perspektywa widzenia krótka, przyjemne wnętrze krajobrazowe	brak	3
32	5A Bruzda Siecińska	53.586825, 16.032998	Widok w kierunku zachodnim, na wody Jeziora Siecino, obecnie znacząco ograniczony przez krzewy i drzewa znajdujące się przy krawędzi drogi	Pole widzenia znacząco ograniczone przez drzewa	2/3
33	5K Pagórki Rzepowskie	53.585654, 16.116808	Widok w kierunku północnym, na wody zbiornika wodnego, perspektywa daleka, widoczne tereny o dużych deniwelacjach, w widoku znajdują się zadrzewienia oraz aleja drzew	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3
34	5E Kotlina Drawska	53.603138, 16.191228	Punkty zlokalizowane w sąsiedztwie m. Stare Drawsko wzdłuż brzegu Jeziora Drawsko, widok w kierunku południowym na Zatokę Drahimską, perspektywa daleka.	Mało estetyczna zabudowa	1/2

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	ocena
35	5E Kotlina Drawska	53.604236, 16.19539	Widok z DW 163 w kierunku południowym na Jezioro Żerdno	W wyniku wycięcia przewróconych drzew punkt odzyskał walory widokowe	1/2
36	5E Kotlina Drawska	53.597447, 16.193542	Widok w kierunku północnym na Zatokę Drahimską, perspektywa daleka, w perspektywie plaża i mało estetyczna zabudowa Starego Drawska	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1
37	5E Kotlina Drawska	53.599419, 16.202816	Widok z DW 163 w kierunku północnym na Jezioro Żerdno, widok mocno ograniczony przez krzewy i drzewa	Utrata walorów widokowych w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1/2
38	5F Niecka Kluczevska	53.622477, 16.220201	Widok w kierunku zachodnim na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu, przeciwległy brzeg znajduje się w odległości około 250 m, przeciwległy brzeg porośnięty luźno rozmieszczonymi drzewami.	Ogrodzenie, żywopłot bukowy ograniczający widoczność	1
39		53.621589, 16.221817			
40	5F Niecka Kluczevska	53.618434, 16.22568	Widok w kierunku południowo wschodnim na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu, perspektywa ograniczona ścianą lasu, bliska około 150 m.	brak	2/3
41	5F Niecka Kluczevska	53.613972, 16.227204	Widok w kierunku południowym na wody Jeziora Żerdno, perspektywa daleka w pierwszym planie pojedyncze drzewa, boisko i ciek	Naturalna sukcesja roślinnością, potencjalna zmiana zagospodarowani zabudowa.	1
42	5G Wzniesienia Kuszevskie	53.621002, 16.239497	Widok w kierunku zachodnim na zarastający zbiornik, w drugim planie zadrzewienia i tereny częściowo otwarte, perspektywa krótka	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1
43	5G Pojezierze Drahimskie		Widok w kierunku południowo wschodnim na zagłębienie terenowe zarośnięte trzciną, tereny o dużych deniwelacjach oraz zadrzewienia	brak	2/3
44	5L Rynna Komorza	53.618845, 16.262041	Widok w kierunku wschodnim na Jezioro Komorze, na Wydrzę Wyspę, perspektywa daleka, na brzegu jeziora ograniczona przez drzewa.	Zabudowa	3
45	5Q Kępa Nowoczaplinecka	53.608446, 16.251371	Widok w kierunku południowym na rozlewisko znajdujące się w zagłębieniu w odległości około 250 m od punktu w perspektywa daleka, otwarta, w dalszym widoku zadrzewienia.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3

Oznaczeni punktu po weryfikacji	Nazwa jednostki krajobrazowej	Współrzędne punktu	Charakterystyka widoku	Zagrożenia dla punktu	ocena
46	5Q Kępa Nowoczaplinecka	53.605675, 16.257438	Widok z DW 171 w kierunku zachodnim, na zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, perspektywa daleka, otwarta, w widoku pojedyncze drzewa	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	1/2
47	5R Bruzda Czaplinecka	53.603058, 16.263063	Widok w kierunku zachodnim, na mały zbiornik wodny znajdujący się w zagłębieniu terenowym, perspektywa daleka, otwarta, w widoku pojedyncze drzewa	Ograniczenie pola widzenia przez drzewa owocowe	3
48	5L Rynna Komorza	53.619524, 16.373563	Grupa punktów zlokalizowana na brzegach w zachodniej części Jeziora Komorza, z wszystkie punktów widok ukierunkowany jest na Jezioro, punkty mają podobną perspektywę na przeciwległy brzeg jeziora, który znajduje się w odległości około 300-400 m, brzegi jeziora porasta las.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	3
49	4B Równina Złocieniecka	53.543157, 16.047968	Widok w kierunku południowym, widok na zakole rzeki Drawy, widok ograniczony drzewami porastającymi brzegi rzeki, perspektywa widoku krótka.	Ograniczenie pola widzenia w wyniku naturalnej sukcesji roślinności, zniszczenie przez zasypanie gruzem	1
50	5R Bruzda Czaplinecka	53.577597, 16.247216	Widok w kierunku północno wschodnim na dolinę cieku łączącego Jezioro Dołgie Wielkie z Jeziorem Nątlino, widok na głęboko wciętej dolinę ograniczony drzewami, krótka perspektywa widzenia.	Mało atrakcyjna zabudowa dookoła punktu	1/2
51	5E Kotlina Drawska	53.557838, 16.230658	Widok w kierunku zachodnim, z m. Czaplinek na wody Jeziora Drawsko, perspektywa daleka, w polu widzenia zabudowa.	Ograniczenie widoku przez zarastanie brzegu w wyniku naturalnej sukcesji roślinności	2

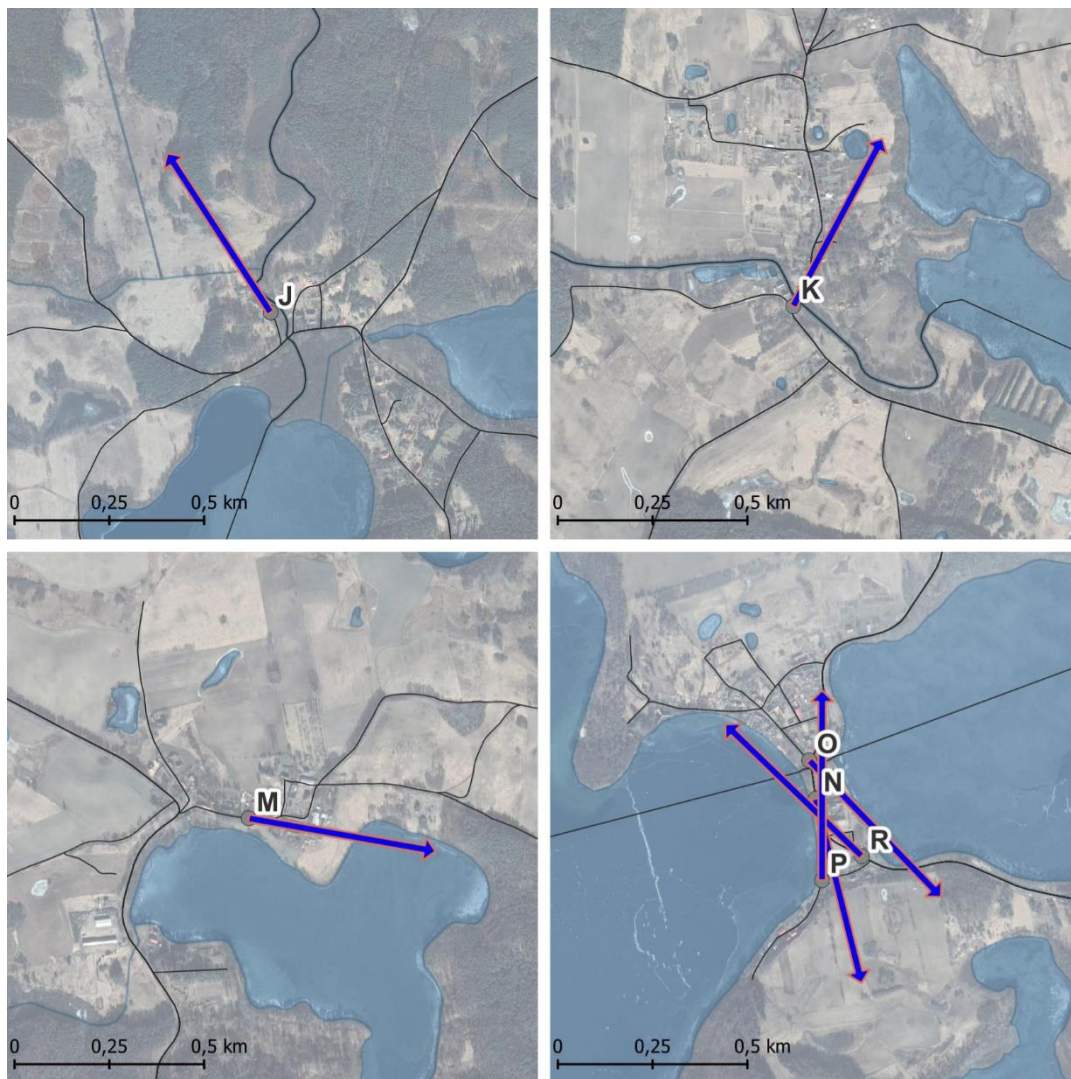
Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody definiuje oś widokową jako wyobrażoną prostą kierującą wzrok na charakterystyczne elementy zagospodarowania terenu lub terenów. W pracy przyjęto, że oś widokowa zostanie wyznaczona w sposób automatyczny w tych punktach widokowych, w których widoczne są wszystkie analizowane cenne elementy krajobrazowe (zabytek, zbiornik, teren o dużym nachyleniu, drzewa), które dodatkowo znajdują się w tzw. ostrym polu widzenia obserwatora (60°). W tym celu dokonano analizy wygenerowanych panoram 360° w celu poszukiwania lokalizacji, z których jednocześnie widać (w polu widzenia 60°) wszystkie analizowane elementy krajobrazu. Wykorzystano w tym celu algorytmy przetwarzania obrazów rastrowych obliczające ilość poszczególnych elementów w obrazie w oknie ruchomym,

przesuwającym się co 60 stopni. Analiza wykazała, że założenie jest spełnione w 7 przypadkach, w których ustanowiono punkty początkowe osi krajobrazowych. Wygenerowane panoramy są zlokalizowane według kierunków świata, więc analiza obrazów pozwoliła na wyznaczenie kierunków osi widokowych. Przykładowe wyniki analizy przedstawiono na rycinie 77.

Rycina 77. Wyznaczanie kierunków osi widokowych dla punktów J, K, M, O (odpowiednio a, b, c, d)

Osie widokowe (Ryc. 78) zlokalizowano w okolicach miejscowości Głębocezek (J), Rzepowo (K), Piaseczno (M) oraz Stare Drawsko, w którym algorytm wyznaczył aż 4 osie widokowe (N, O, P, R) co świadczy o niezwykle wysokim potencjale krajobrazowym tego miejsca. Na rycinach 79-82 przedstawiono wizualizacje miejsc, w których znajdują się osie widokowe, opracowane na podstawie danych LIDAR.

Rycina 78. Osie widokowe

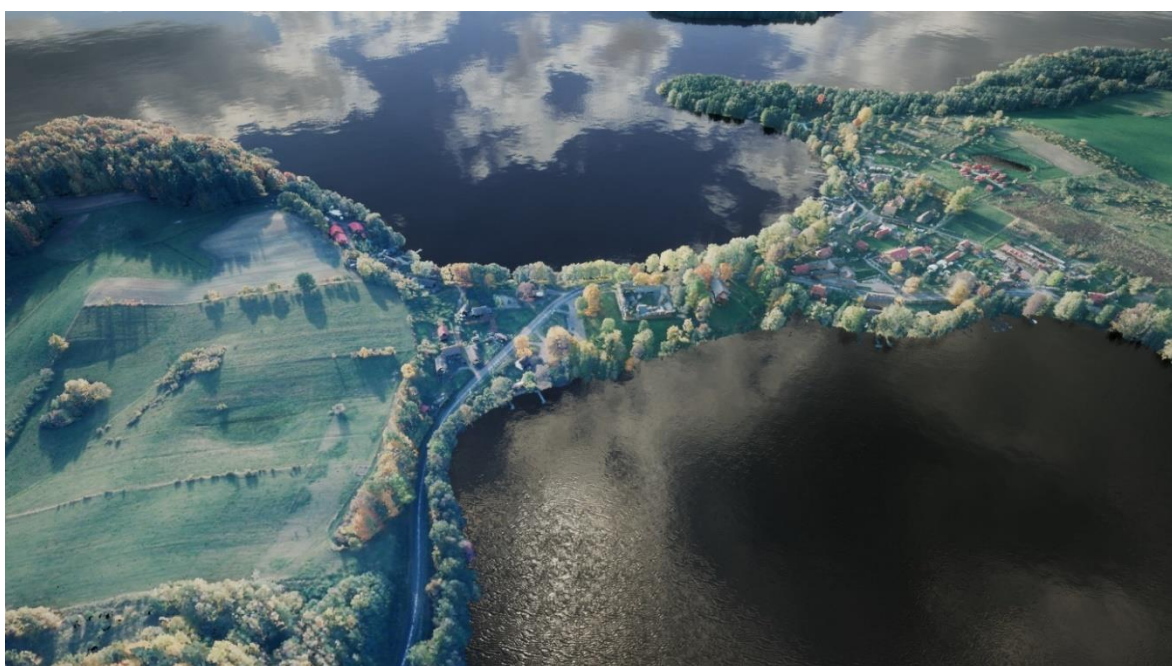
Rycina 79. Wizualizacja fragmentu miejscowości Głębocek

Rycina 80. Wizualizacja fragmentu miejscowości Rzepowo

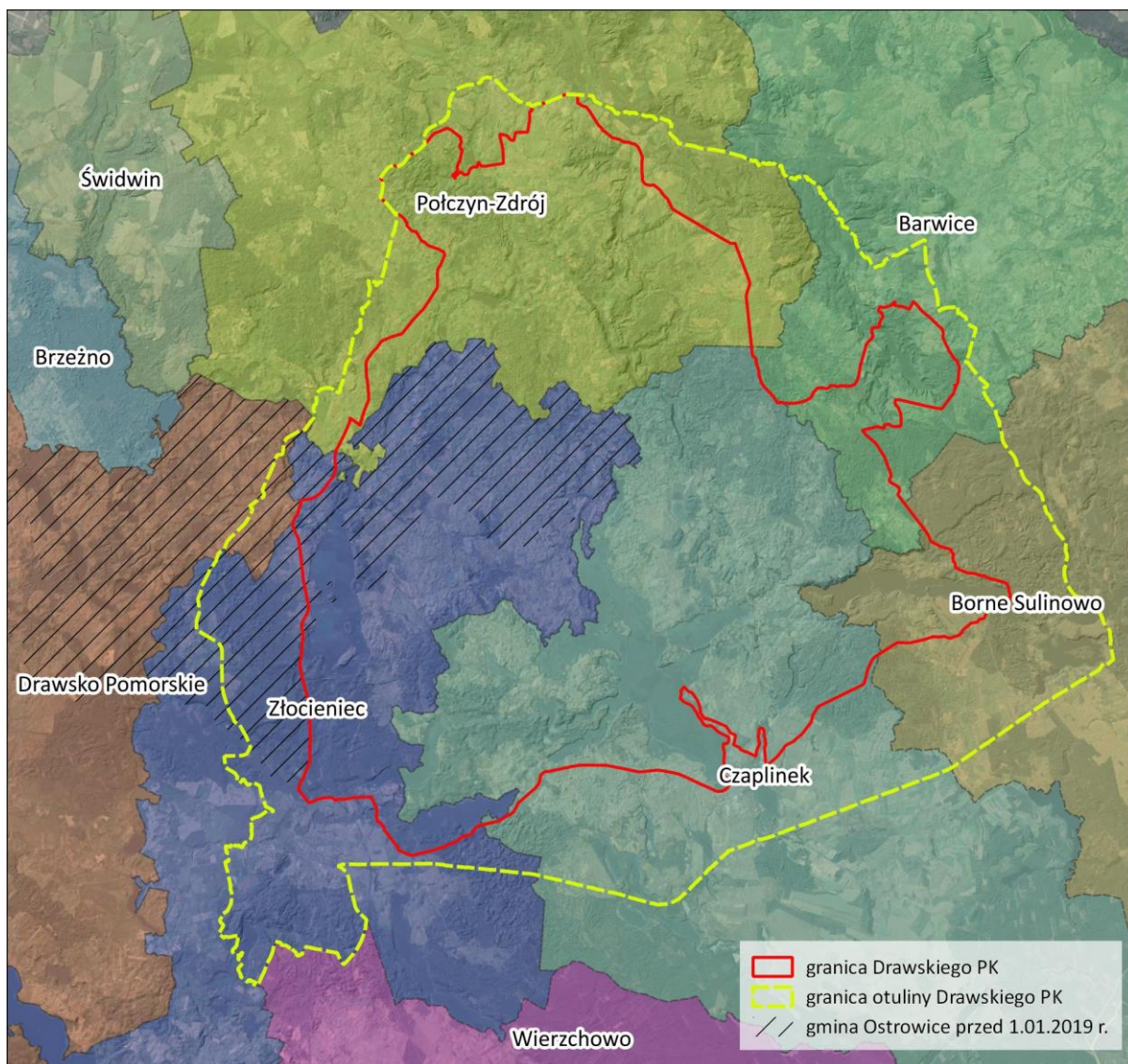
Rycina 81. Wizualizacja fragmentu miejscowości Piaseczno

Rycina 82. Wizualizacja fragmentu miejscowości Stare Drawsko

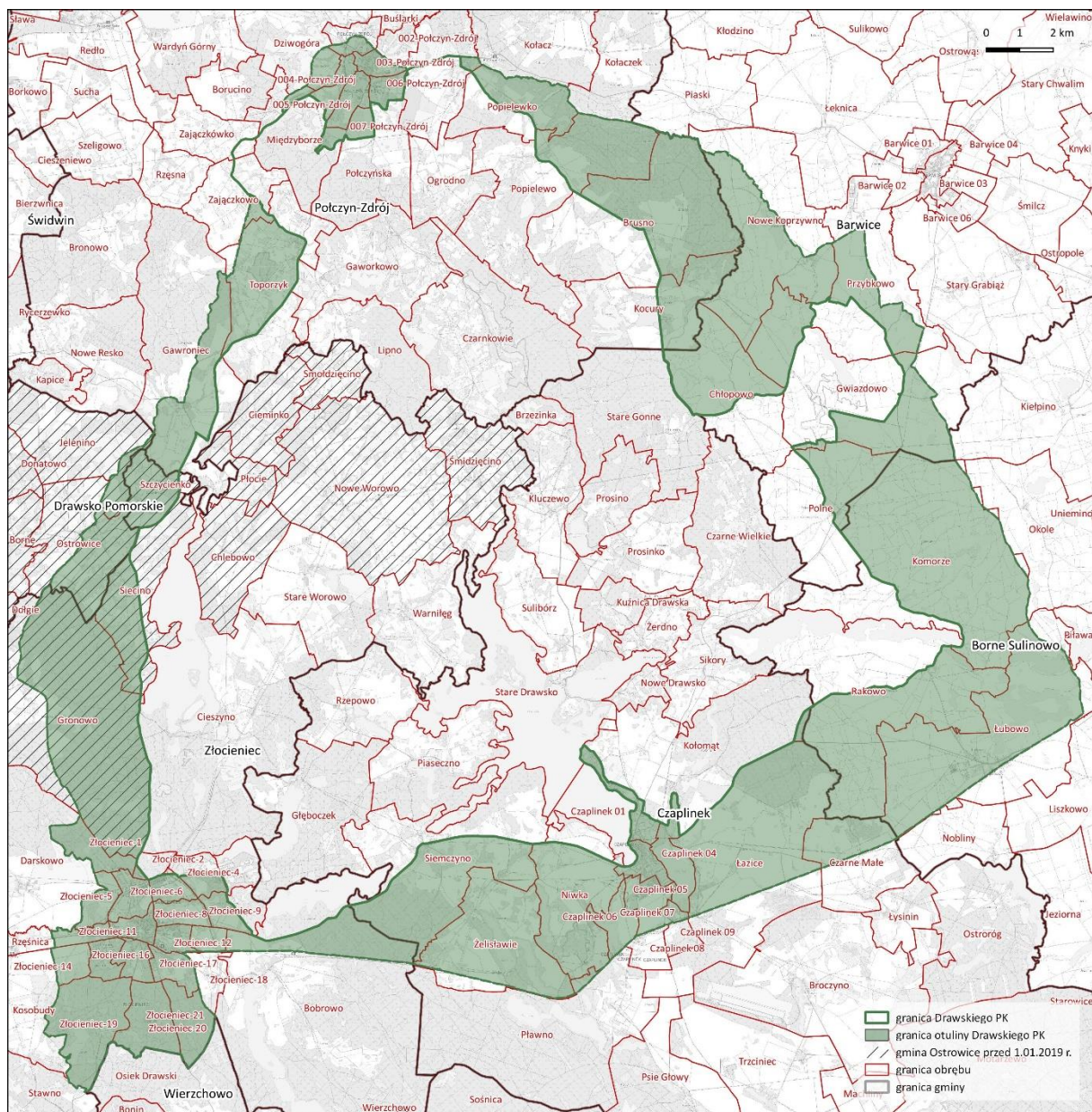
13. Zagospodarowanie przestrzenne

Drawski Park Krajobrazowy wraz z otuliną zlokalizowany jest na obszarze 6 gmin: Czaplinek, Borne Sulinowo, Barwice, Połczyn Zdrój, Złocieniec i Drawsko Pomorskie (otulina). Do 1 stycznia 2019 roku w granicach DPK położona była gmina Ostrowice, która stała się niewypłacalna i została zlikwidowana (ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy Ostrowice w województwie zachodniopomorskim Dz.U. z 2018 poz. 1432). Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2018 roku w sprawie zniesienia gminy Ostrowice oraz ustalenia granic gminy Drawsko Pomorskie i gminy Złocieniec (Dz.U. 2018, poz. 1527) obręby ewidencyjne Borne, Dołgie, Donatowo, Grzybno, Jelenino, Ostrowice i Przytoń zostały włączone do gminy Drawsko Pomorskie, a obręby Chlebowo, Cieminko, Gronowo, Nowe Worowo, Płocie, Siecino, Smołdzięcino, Szczycienko i Śmidzięcino znalazły się w granicach gminy Złocieniec. Na rycinie 83 przedstawiono lokalizację gminy Ostrowice na tle aktualnego podziału administracyjnego.

Rycina 83. Lokalizacja zniesionej gminy Ostrowice na tle aktualnego podziału administracyjnego DPK

Na rycinie 84 przedstawiono przebieg granicy DPK i jego otuliny na tle granic obrębów ewidencyjnych.

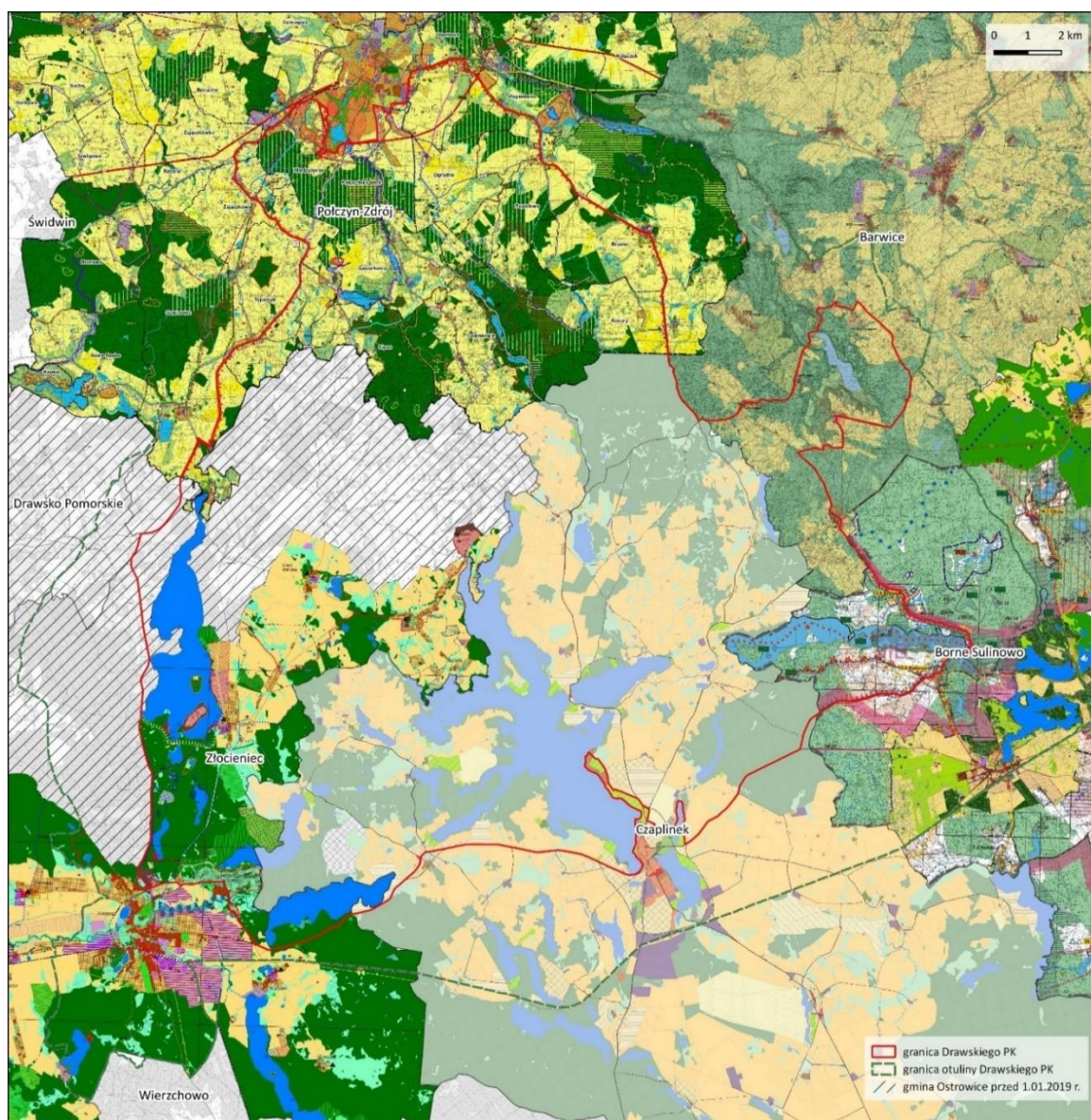

Rycina 84. Lokalizacja granicy DPK i jego otuliny na tle granic obrębów ewidencyjnych

W tabeli 57 zestawiono studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin na obszarze, których zlokalizowany jest Drawski Park Krajobrazowy wraz z otuliną, a na rycinie 85 poglądowo zaprezentowano ich rysunki. Szczegółowe wnioski dotyczące zapisów, które powinny się znaleźć w zmianach SUIKZP zostaną zaproponowane po przeprowadzeniu wizji terenowych.

Tabela 57. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w granicach DPK i jego otuliny

GMINA	NR UCHWAŁY	DATA UCHWALENIA	INFORMACJA DODATKOWA
BARWICE	XLI/305/2010	23.09.2010	tekst ujednoczony (uchwała pierwotna IV/26/2002 z dnia 30.12.2002 r., zmieniona uchwałą XI/63/2007 r. z dnia 30.10.2007 r.) .
BORNE SULINOWO	XXXII/332/2017	09.02.2017	tekst ujednoczony (uchwała pierwotna: V/26/2003 z dnia 22.02.2003 r., zmieniona uchwałą nr XIV/145/2007 z dnia 6.12.2007 r., uchwałą nr XIII/156/2011 z dnia 29.09.2011 r.)
CZAPLINEK	XLIII/384/22	24.02.2022	
POŁCZYN ZDRÓJ	XVI/141/16	20.01.2016	tekst ujednoczony (uchwała pierwotna: XLVI/377/2002 z dnia 26.06.2002 r., zmieniona uchwałą nr XLVI/377/2006 z dnia 1.03.2006 r., uchwałą XXXVIII/319/2009 z dnia 20.07.2009 r.)
ZŁOCIENIEC	XXVII/180/2008	25.09.2008	tekst ujednoczony (uchwała pierwotna: XLVI/348/2002 z dnia 13.09.2002 r.)
OSTROWICE	Gmina Ostrowice została zlikwidowana dnia 1 stycznia 2019 r. Obecnie tereny te częściowo znajdują się w granicach gmin: Drawsko Pomorskie oraz Złocieniec. Studium nieistniejącej gminy przestało obowiązywać z chwilą likwidacji Gminy.		

Rycina 85. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w obszarze DPK i jego otuliny

W tabeli 58 zestawiono 80 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w granicach Drawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, a na kolejnych rycinach zaprezentowano ich przestrzenny rozkład w granicach poszczególnych gmin (Połczyn Zdrój – ryc. 86, Borne Sulinowo – ryc. 87, Czaplinek – ryc. 88, Złocieniec – ryc. 89). Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenach zlikwidowanej gminy Ostrowice obowiązywały do 31.12.2021 r. (dostępne są jedynie w siedzibie urzędu właściwej gminy), ze względu na datę przekazania niniejszego planu ochrony mpzp nie wymieniono w tabeli poniżej.

Tabela 58. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w granicach DPK i jego otuliny

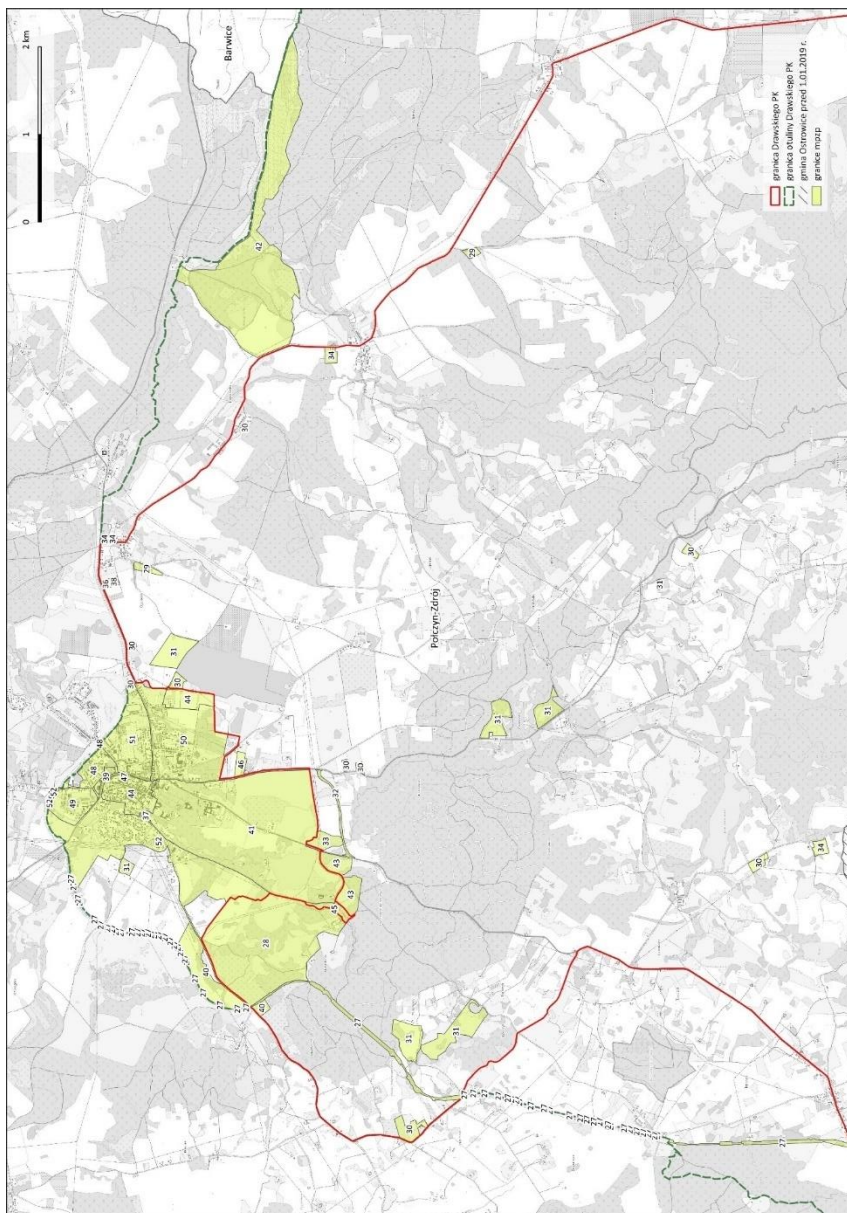
LP.	GMINA	NR UCHWAŁY	DATA UCHWALENIA	NAZWA UCHWAŁY	PK	OTULINA PK
1	BORNE SULINOWO	XIX/241/1996	31.01.1996	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Borne Sulinowo	TAK	TAK
2		XXVIII/354/96	09.12.1996	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Borne Sulinowo - wsi Komorze	TAK	TAK
3		XXXV/406/2006	14.07.2006	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego w miejscowości Łubowo, Gmina Borne Sulinowo	NIE	TAK
4	CZAPLINEK	VI/46/19	28.03.2019	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek	NIE	TAK
5		VII/45/15	26.03.2015	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek, Dla Działek 164 I 165/2, Obr. 02 Czaplinek	NIE	TAK
6		VII/49/15	26.03.2015	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Działek Nr 12/1 Obręb 02; Nr 378, 589/5, 528, 529, 530, 525/17, 525/12 Obręb 03; Nr 19/15, 19/176 Obręb 05; Nr 9 Obręb 08 Miasta Czaplinek	NIE	TAK
7		X/81/15	25.06.2015	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek	NIE	TAK
8		XI/140/11	27.10.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Terenu Przy Ulicy Polnej I Tartacznej	NIE	TAK
9		XI/141/11	27.10.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Terenu Nad Jeziorem Czaplino W Rejonie Ulic Żuławskiej I Leśników	NIE	TAK
10		XI/142/11	27.10.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Terenu Przy Ulicy Jeziornej	NIE	TAK
11		XII/104/19	24.10.2019	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Działki Nr 14 Obr. 0004 Czaplinek	NIE	TAK
12		XIII/119/15	29.10.2015	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Działki 532/29, Ob. 03 Czaplinek	NIE	TAK
13		XIII/120/15	29.10.2015	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Działek 307, 308, 309/1, 309/2, 310, Ob. 02 W Czaplunku	NIE	TAK
14		XIII/177/11	29.12.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek (Linia Elektroenergetyczna Wysokiego Napięcia 110kv)	NIE	TAK

LP.	GMINA	NR UCHWAŁY	DATA UCHWALENI	NAZWA UCHWAŁY	PK	OTULINA PK	
15		XIV/187/12	06.01.2012	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czaplinek Dla Terenu Położonego W Obrębie Geodezyjnym Piaseczno	TAK	NIE	
16		XLIV/375/09	30.09.2009	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek - Teren "Nadbrzeże"	TAK	TAK	
17		XLIV/376/09	30.09.2009	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinka - Śródmieście	NIE	TAK	
18		XVI/106/96	15.06.1996	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek	TAK	TAK	
19		XXI/184/16	25.05.2016	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czaplinek, Dla Terenu Położonego W Obrębach Ewidencyjnych Stare Drawsko, Nowe Drawsko I Kołomąt	TAK	NIE	
20		XXII/188/20	02.07.2020	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek Dla Działek Nr 353, 80/2, 71/13, 77/1 I 77/2 Obr. 0002 Czaplinek, Nr 36 I Części Działki Nr 11/5 Obr. 0003 Czaplinek, Nr 272/1, 272/5, 272/7, 272/6 I 272/4 Obr. 0003 Czaplinek	NIE	TAK	
21		XXII/264/12	30.10.2012	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Obejmujący Obszar Ewidencyjny Sulibórz - "Ostoja Drahimska"	TAK	NIE	
22		XXIX/374/13	22.05.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek	NIE	TAK	
23		XXVI/226/08	23.06.2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek	NIE	TAK	
24		XXVIII/360/13	25.04.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czaplinek	NIE	TAK	
25		XXXV/309/2009	10.02.2009	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Teren Przy Ulicy Wałeckiej Nad Jeziorem Czaplino	NIE	TAK	
26		XXXV/310/2009	10.02.2009	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Teren Przy Ulicy Pławieńskiej Dz. Nr 20	NIE	TAK	
27		POŁCZYN ZDRÓJ	XXVI/232/96	27.11.1996	Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój	TAK	TAK
28			XXXV/294/97	06.11.1997	Miejskowy plan ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój miejscowości Międzyborze	TAK	TAK
29			XLIV/348/97	15.12.1997	Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój	TAK	NIE
30			III/18/98	10.12.1998	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój	TAK	TAK
31			XXIX/251/2000	28.12.2000	Zmiany miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój	TAK	NIE
32			XLI/348/2002	30.01.2002	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój w miejscowości Połczyńska dla obwodnicy drogowej	TAK	NIE
33	XLI/349/2002		30.01.2002	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój dla miejscowości Połczyńsk, dla sztucznego zbiornika wodnego.	TAK	TAK	
34	XLVIII/388/2002		28.08.2002	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój.	TAK	TAK	

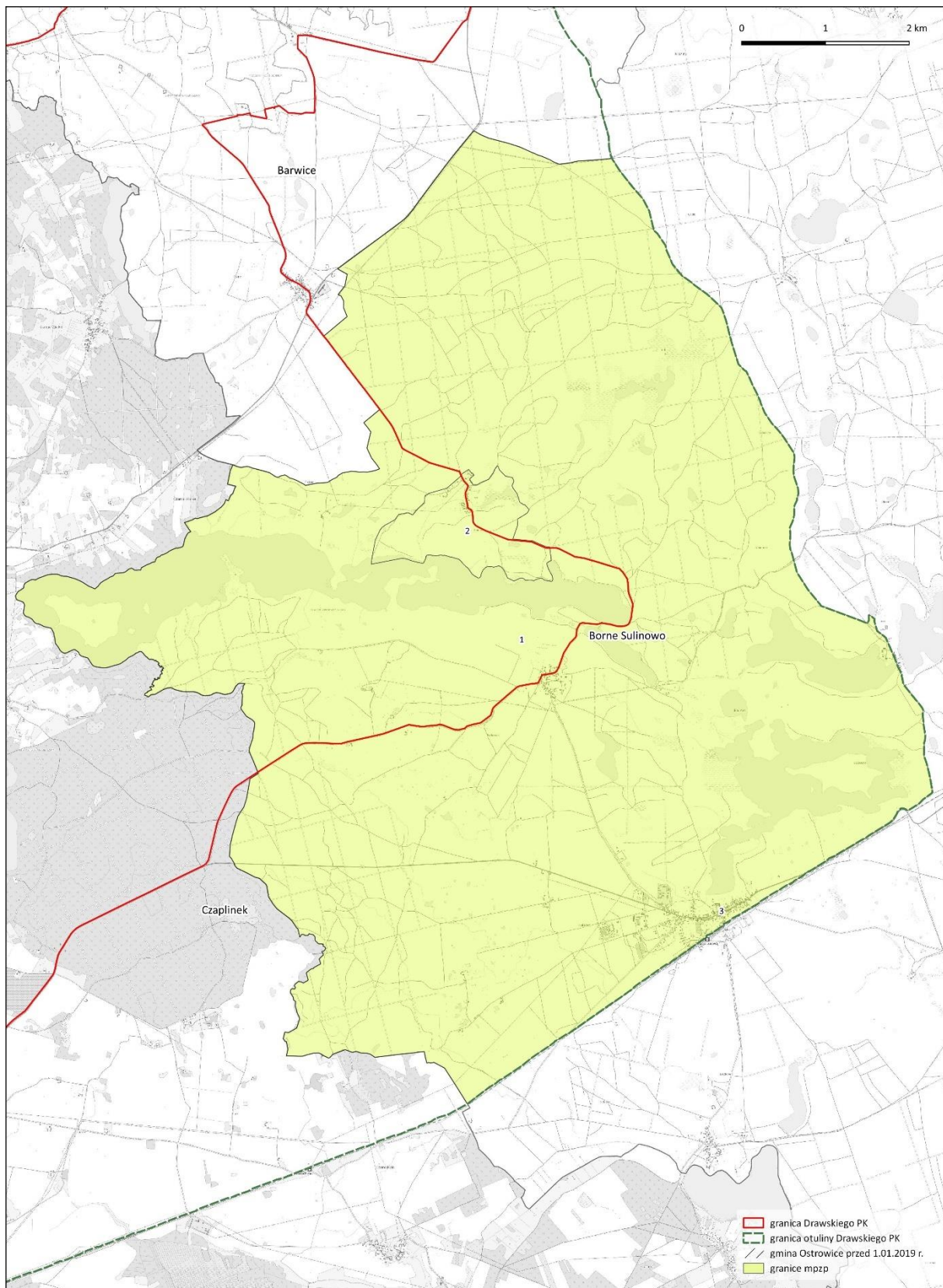
LP.	GMINA	NR UCHWAŁY	DATA UCHWALENIA	NAZWA UCHWAŁY	PK	OTULINA PK	
35		XV/132/2003	22.12.2003	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn-Zdrój.	NIE	TAK	
36		XLVI/384/2006	01.03.2006	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren działki nr 92 w obrębie Ogartowo gmina Połczyn-Zdrój.	TAK	NIE	
37		XXIV/218/2008	27.08.2008	Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn – Zdrój dla obszaru ograniczonego ulicami Zamkową, Powstańców Warszawskich, Dolną i rzeką Wogrą	NIE	TAK	
38		XLVIII/398/2010	28.04.2010	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren działki nr 92 w obrębie Ogartowo gmina Połczyn-Zdrój	TAK	NIE	
39		XVIII/173/2012	29.02.2012	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój, obejmująca teren przy ulicy Wojska Polskiego miasta Połczyn-Zdrój, obejmującego teren przy ulicy Wojska Polskiego	NIE	TAK	
40		XXIV/244/2012	29.08.2012	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn-Zdrój, obejmujący działki nr 7/2 i 10/1 w obrębie ewidencyjnym Międzyborze	TAK	TAK	
41		XXVI/264/2012	24.10.2012	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn - Zdrój.	TAK	TAK	
42		XXXIII/307/2013	26.02.2013	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn-Zdrój, dla terenu w obrębach Popielewko i Popielewo.	NIE	TAK	
43		LI/467/2014	25.06.2014	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn-Zdrój obejmującego teren położony w miejscowości Międzyborze	TAK	TAK	
44		LI/468/2014	25.06.2014	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój	TAK	TAK	
45		LIII/476/2014	24.09.2014	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój	TAK	TAK	
46		XLVIII/459/2018	28.02.2018	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn-Zdrój dla terenu w obrębie Połczyńska	TAK	TAK	
47		XLII/392/2017	26.09.2017	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój	NIE	TAK	
48		XLVII/452/2018	30.01.2018	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój	NIE	TAK	
49		XL/385/2017	16.08.2017	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój	NIE	TAK	
50		XLVII/453/2018	30.01.2018	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn - Zdrój	TAK	TAK	
51		LIII/515/2018	29.08.2018	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój.	NIE	TAK	
52		LII/500/2018	27.06.2018	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyn-Zdrój	TAK	TAK	
53		ZŁOCIEŃC	II/19/2002	05.12.2002	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
54			III/28/2002	30.12.2002	Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Złoceniec	TAK	NIE
55			IV/31/98	29.12.1998	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca - Os. "Cieszyńska"	NIE	TAK
56			IV/32/98	29.12.1998	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
57			IX/81/2003	26.06.2003	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK

LP.	GMINA	NR UCHWAŁY	DATA UCHWALENIA	NAZWA UCHWAŁY	PK	OTULINA PK
58		V/51/2011	24.02.2011	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - "Zamkowa"	NIE	TAK
59		XIII/127/2003	29.12.2003	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
60		XIX/173/2012	26.04.2012	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - "Ulica Czaplinska"	NIE	TAK
61		XL/231/97	27.10.1997	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
62		XLI/298/2002	15.02.2002	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
63		XLIII/328/2002	26.04.2002	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
64		XLIV/303/2006	30.03.2006	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec obszaru w miejscowości Cieszyno "Wyspa Ostrów"	TAK	NIE
65		XLIV/335/2002	20.06.2002	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
66		XLIV/337/2002	20.06.2002	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - w obrębie geodezyjnym Cieszyno, działki nr 138/19, 138/26	TAK	NIE
67		XLIV/349/2002	13.09.2002	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
68		XLIX/361/2006	27.10.2006	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu cegielni i kopalni Złocieniec - Rzęśmoca	NIE	TAK
69		XLV/256/98	27.03.1998	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec	TAK	NIE
70		XLVI/405/2018	29.03.2018	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec – „skrzyżowanie ul. Drowskiej, ul. Stefana Żeromskiego oraz ul. Bolesława Prusa”	NIE	TAK
71		XVII/179/2008	25.09.2008	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - "Włókiennicza"	NIE	TAK
72		XVIII/119/2007	28.12.2007	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - ulica "Dworcowa"	NIE	TAK
73		XXI/140/2008	27.03.2008	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - ulica "Drowska"	NIE	TAK
74		XXI/153/2000	28.04.2000	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
75		XXIX/175/96	22.11.1996	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK
76		XXVI/192/2000	17.11.2000	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca - osiedle jednorodzinne ul. Brzozowa	NIE	TAK
77		XXX/182/96	13.12.1996	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec i miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	TAK	NIE

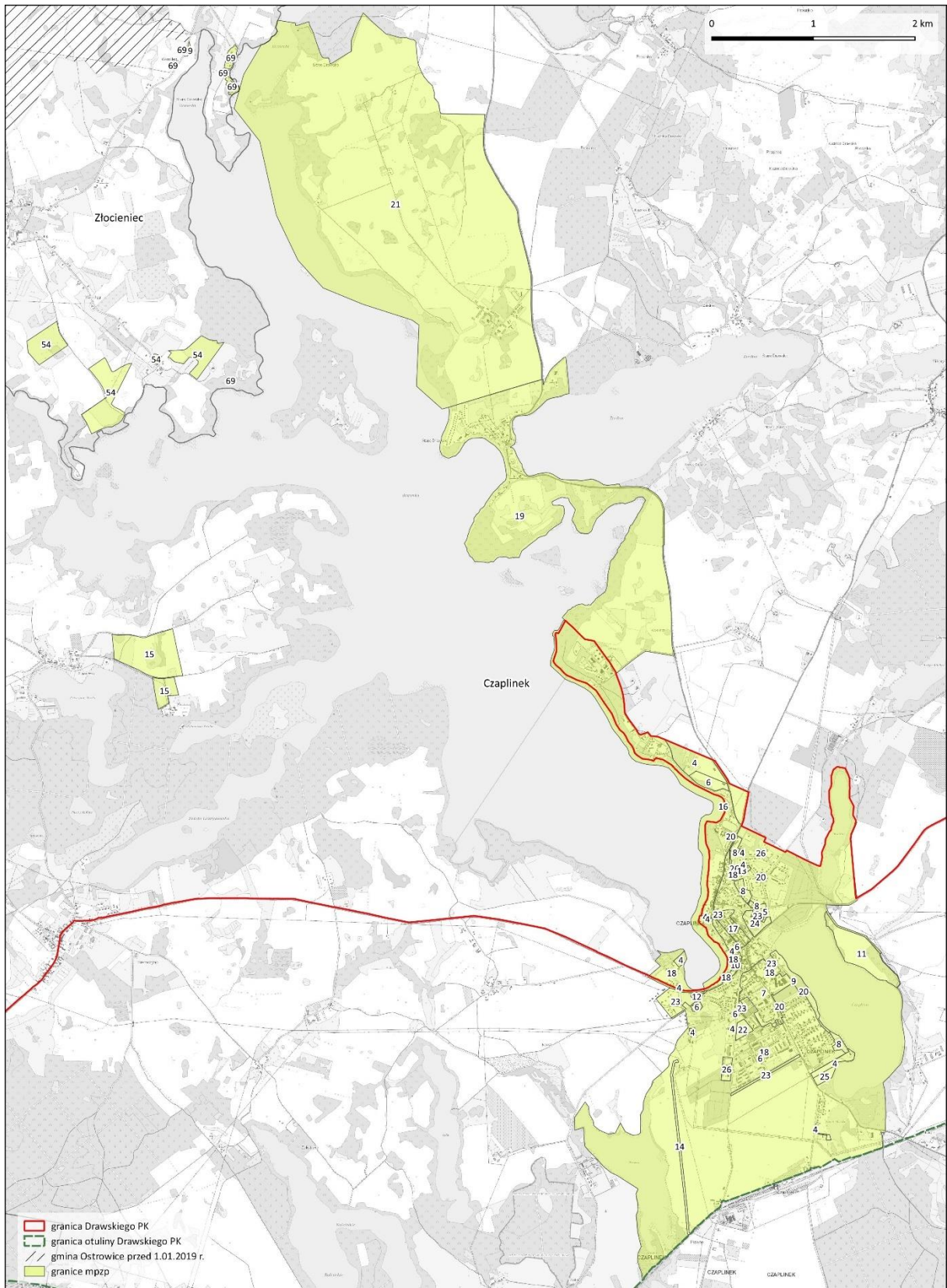
LP.	GMINA	NR UCHWAŁY	DATA UCHWALENI	NAZWA UCHWAŁY	PK	OTULINA PK
78		XXX/265/2013	28.02.2013	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - działki nr ewid. 40/36, 40/53, 40/55 oraz 40/56 obręb 12 m. Złocieniec	NIE	TAK
79		XXXIX/284/2001	07.12.2001	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec - wieś Cieszyno	TAK	NIE
80		XXXV/259/2001	28.08.2001	Zmiana obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Złocieńca	NIE	TAK

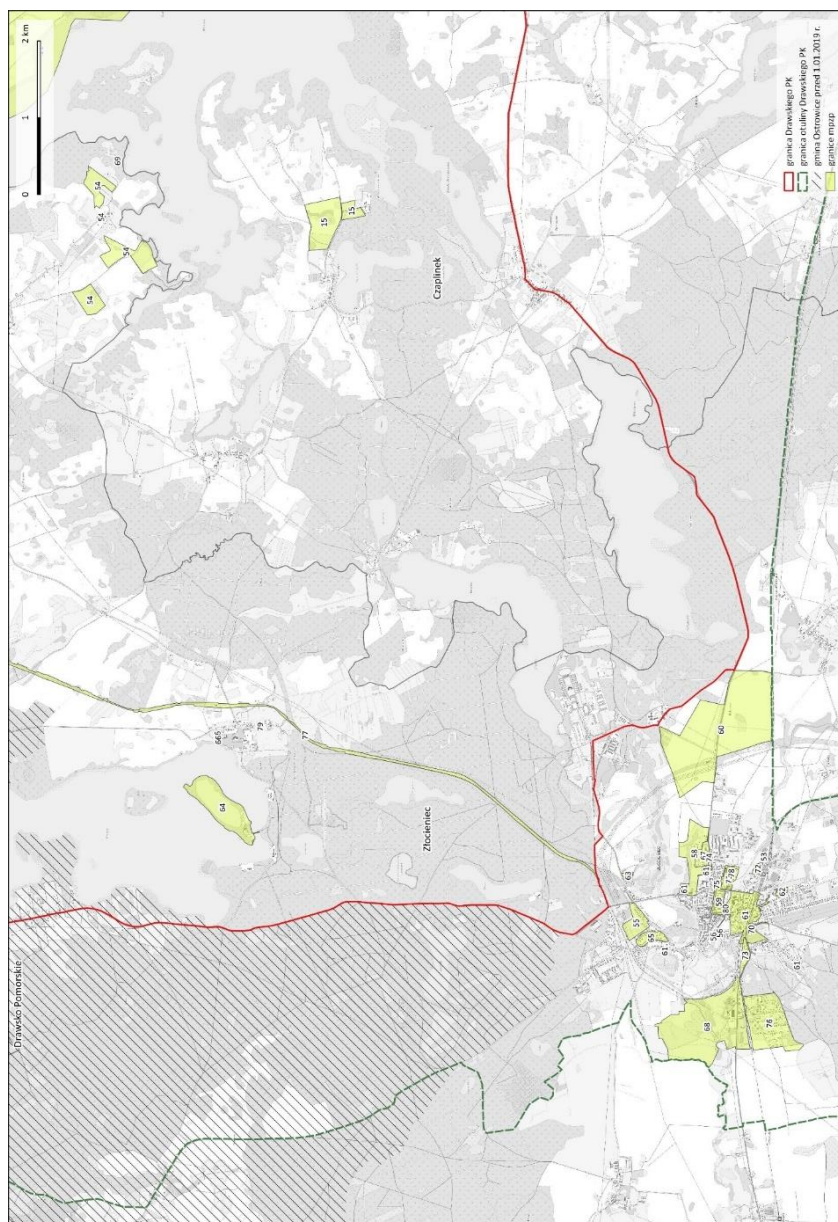
Rycina 86. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Połczyn Zdrój na obszarze DPK i jego otuliny

Rycina 87. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Borne Sulinowo na obszarze DPK i jego otuliny

Rycina 88. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Czaplinek na obszarze DPK i jego otuliny

Rycina 89. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Złocieniec na obszarze DPK i jego otuliny

W kolejnych etapach pracy nad projektem planu ochrony szczegółowej analizie zostaną poddane szczegółowe ustalenia mpzp, zostanie przeprowadzona wizja w terenie i wyprowadzone zostaną wnioski w formie wskazania obszarów dla których wskazane jest podjęcie działań ochronnych np. poprzez uchwalanie mpzp.

Niemniej już na wstępnym etapie analiz poniżej wskazano zagrożenia wynikające z obecnego zagospodarowania i uwarunkowań określonych lub nie określonych w dokumentach planistycznych:

- brak polityki przestrzennej w zakresie ustaleń SUIKZP w granicach zlikwidowanej gminy Ostrowice;
- aktualność SUIKZP dotyczy głównie gminy Barwice i Złocieniec;

- ustalenia mpzp w granicach gminy Ostrowice obowiązujące do 31 grudnia 2021 r.;
- brak mpzp (dotyczy to szczególnie mniejszych miejscowości);
- zabudowa rekreacyjna w bezpośrednim sąsiedztwie jezior;
- presja turystyczno-rekreacyjna na obszary cenne przyrodniczo;
- rozproszenie zabudowy mieszkaniowej;
- brak ustaleń w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych;
- zanieczyszczenie przestrzeni „reklamami”.

14. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń

Tabela 59 Zagrożenia istniejące, potencjalne, wewnętrzne i zewnętrzne w Drawskim Parku Krajobrazowym

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
GOSPODAROWANIE PRZESTRZENIĄ, W TYM OSADNICTWO I ZABUDOWA			
1.	Rozbudowa istniejących wsi, rozwój nowych skupisk osadniczych, budowa dominat architektonicznych i obiektów nie nawiązujących do miejscowej stylistyki skutkujące degradacją krajobrazu oraz niszczeniem cennych siedlisk.	Zagrożenie istotne, prowadzące do chaosu przestrzennego oraz zaburzenia układu kompozycyjno-funkcjonalnego pierwotnych struktur osadniczych utraty walorów krajobrazowych. Przeciwdziałanie: Ograniczenie zabudowy w parku do obszarów wyznaczonych w aktualnych dokumentach planistycznych, zwłaszcza w sąsiedztwie jezior, cieków czy obszarów mokradłowych, a także enklaw śródleśnych, nie wprowadzanie zabudowy poza obszarami zwartej zabudowy. Ograniczenie możliwości podziałów działek. Aktualizacja opracowań ekofizjograficznych dla Gmin.	W, I
2.	Brak polityki przestrzennej w zakresie ustaleń SUIKZP w granicach zlikwidowanej gminy Ostrowice.	Ustalenia mpzp w granicach gminy Ostrowice obowiązujące do 31 grudnia 2021 r. Zagrożenie istotne, mogące skutkować powstawaniem niekontrolowanej zabudowy. Przeciwdziałanie: Opracowanie i wdrożenie odpowiednich dokumentów planistycznych w oparciu o uaktualnione i dostosowane do wymogów ochrony Parku opracowania ekofizjograficzne.	W, I
3.	Niska aktualność SUIKZP, dotyczy głównie gminy Barwice i Złocieniec.	Zagrożenie istotne, skutkujące brakiem dostatecznej kontroli nad planowanymi inwestycjami i zabudową. Przeciwdziałanie: Podjęcie prac nad aktualizacją studiów w oparciu o uaktualnione i dostosowane do wymogów ochrony Parku opracowania ekofizjograficzne.	W, I
4.	Brak mpzp (dotyczy to szczególnie mniejszych miejscowości).	Zagrożenie istotne, mogące skutkować powstawaniem niekontrolowanej zabudowy. Przeciwdziałanie: Opracowanie i wdrożenie odpowiednich dokumentów planistycznych.	W, I
5.	Zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w	Zabudowa bezpośredniego otoczenia jezior ma negatywny wpływ na trofię jezior,	W, I, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	bezpośrednim sąsiedztwie jezior (dotyczy zwłaszcza jezior: Drawsko, Rzepowskie, Kłosowskie, Okole Wielkie, Sikory, Żerdno, Siecino, Piasecznik Mały, Kaleńskie).	przyczynia się do niszczenia roślinności nadbrzeżnej i litoralnej. Przeciwdziałanie: Przestrzeganie obowiązującego na obszarze parku zakazu wznoszenia nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100 m od linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych. Utrzymanie starych i w razie potrzeby tworzenie nowych pasów zadrzewień i zakrzewień wzdłuż brzegów jezior.	
6.	Lokalizowanie na terenie parku i otuliny zespołów elektrowni wiatrowych skutkujące pogorszeniem walorów krajobrazowych parku i wpływających negatywnie na populację ptaków (kolizje, płoszenie).	Przeciwdziałanie: Nielokalizowanie elektrowni wiatrowych w granicach parku i otuliny.	W, P
7.	Lokalizowanie na terenie parku farm fotowoltaicznych, które może powodować pogorszenie walorów krajobrazowych oraz stwarzać bariery ekologiczne.	Przeciwdziałanie: Nielokalizowanie farm fotowoltaicznych w granicach Parku i otuliny.	W, P
8.	Konflikty z użytkownikami i właścicielami gruntów wynikające z kolizji potrzeb gospodarczych i potrzeb ochrony przyrody	Przeciwdziałanie: Edukacja ekologiczna mieszkańców obszaru parku. Promowanie rolnictwa ekologicznego i programów rolno-środowiskowych.	W, P
ISTNIEJĄCE I PROJEKTOWANE LOKALIZACJE PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO			
9.	Projekt połączenia szlakiem żeglownym jezior Pojezierza Drawskiego (na terenie parku i otuliny połączenie jez. Drawsko-Żerdno, Żerdno-Komorze, Komorze-Rakowo, Rakowo-Łubickie Małe-Łubickie Wielkie) co doprowadzi do wymiany wód między jeziorami o różnych warunkach hydrologicznych. Pogorszy się stan wód jezior cechujących się lepszą jakością wody. Połączenie zlewni Drawy i Gwdy spowoduje pogorszenie stosunków	Przeciwdziałanie: Rezygnacja z realizacji projektu. Na terenie parku obowiązują zakazy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	wodnych. Nastąpią zmiany morfologiczne koryt cieków powodujące wyhamowanie prędkości prądu wody, zmiany fizyko-chemiczne, troficzne i biologiczne. Zwiększy się ryzyko rozprzestrzeniania gatunków inwazyjnych.		
10.	Lokalizowanie na terenie otuliny wielkotowarowych farm zwierząt stwarzających zagrożenie dla wód i gleb w zlewniach cieków i jezior znajdujących się w granicach parku.	Przeciwdziałanie: Nie lokalizowanie ferm wielkotowarowych w otulinie parku.	Z, P
STAN JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH, POBÓR WÓD PODZIEMNYCH, GOSPODARKA WODNA, W TYM OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA I MELIORACJA			
11.	Zmiany warunków hydromorfologicznych cieków, zagrożenie utratą ciągłości hydromorfologicznej i biologicznej cieków (problem dotyczy zlewni aJCWP Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną, Dębica od Brusnej do ujścia, Drawa do jez. Krosino, Drawa od jez. Krosino do jez. Lubie, Rakoń, MiedzNIK, Piława do zb. Nadarzyckiego). Budowę piętrzące.	Przeciwdziałanie: 1. Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie, wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych. Wprowadzenie naturalnych elementów hydromorfologicznych w sposób tworzący oazy potencjalnego rozwoju roślinności wodnej poprawiające zróżnicowanie koryta, zwiększające opory przepływu, inicjujące erozję boczną w miejscach, w których nie stanowi ona zagrożenia. Uzupełnianie rumowiska rzecznoego lub odtwarzanie bystrzy. Szczególnie ważne w zlewniach silnie zmienionych części wód: MiedzNIK, Wogra 2. Modyfikacja i weryfikacja zakresu prac utrzymaniowych na ciekach w granicach Parku i wykonywanie ich tylko w miejscach koniecznych, zagrożonych brakiem zachowania ciągłości morfologicznej lub zbyt intensywnego zahamowania przepływu, co może stanowić problem dla osiągnięcia celu środowiskowego, prowadzone zgodnie z dobrymi praktykami utrzymania rzek, odcinkowo. Tam gdzie to możliwe zaniechanie prac utrzymaniowych, co w dłuższej perspektywie czasu doprowadzi do samoczynnej renaturyzacji tych cieków. 3. Poprawa warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
		<p>brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych.</p> <p>4. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych – stopnia wodnego na rz. Drawie, 4 zastawek na rz. Miedznic, 2 zastawek na rz. Rakoń. W ramach działań inwestycyjnych PGW WP na lata 2022-2027 planuje się przebudowę budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych – jazu na rz. Dębnicy (brak przepławki), stopnia wodnego kaskadowego na Dopływie z jeziora Dołgiego Wielkiego (brak przepławki);</p> <p>5. Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb: piętrzenie Rakowiec - Cieminko km 10+510.</p> <p>6. Ocena przydatności obiektów hydrotechnicznych stanowiących przegrody poprzeczne cieków – stanu technicznego, funkcjonalności, wyposażenia w przepławki – w razie konieczności udrażnianie przegród poprzecznych lub likwidacja zbędnych obiektów niepełniących żadnych funkcji – działania techniczne zgodne z katalogiem działań renaturyzacyjnych dla rzek. Zaleca się rozbiórkę niepotrzebnych (niesprawnych lub niezdatnych) budowli będących barierami dla migrujących zwierząt, które nie mogą być wykorzystane do realizowania zadań retencji.</p> <p>7. Akcja sprzątnięcia rzeki. Usuwania rozproszonych odpadów z całej działki właściciela wody, przez ich zbieranie i wywóz na składowiska odpadów. Ogranicza to ryzyko powstawania na ciekach zatorów ze śmieci i potrzebę interwencyjnego ich usuwania.</p>	
12.	Zabudowa podłużna cieków powodująca zmiany fizyczne koryta/strefy nadbrzeżnej cieków mające wpływ na zmiany reżimu hydrologicznego cieków. Budowle regulacyjne.	Przeciwdziałanie: Ograniczenie prowadzenia prac regulacyjnych, umacniania i przekształcania brzegów i koryt cieków z wyłączeniem uzasadnionych inwestycji i przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej (po ocenie oddziaływania na zasoby przyrodnicze DPK). Stosowanie działań kompensujących. Powodowane przez powodzie uszkodzenia budowli hydrotechnicznych w korycie cieku (np. umocnienia brzegowe) powinny być traktowane jako elementy spontanicznej renaturyzacji rzeki, jeśli to możliwe.	W, I
13.	Osuszanie torfowisk (aJCWP Miedznic, aJCWP Rakoń).	Przeciwdziałanie: Monitoring poziomu wody torfowisk oraz procesu sukcesji, w razie potrzeby zablokowanie odpływu wody w rowach odwadniających torfowisko.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
14.	Niewystarczający potencjał retencyjny, ograniczone odtwarzanie naturalnej retencji, zmniejszające się zasoby wodne zlewni, zagrożenie suszą.	<p>aJCWP Piława do Zb. Nadarzyckiego – umiarkowanie zagrożona suszą hydrologiczną, pozostałe zlewnie Parku – bardzo zagrożone.</p> <p>Przeciwdziałanie: Utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód. Retencja mokradeł, mikroretencja leśna w postaci drobnych oczek przechwytyjących spływ, retencja korytowa na małych ciekach leśnych. Działania techniczne opóźniające odpływ ze zlewni w postaci tworzenia bystrzy i progów z naturalnych materiałów (Zlewnie leśne i rolno-leśne: górna Drawa, Dopływ z jeziora Wilczkowo Wogra, Bliska Struga, Piława). Inwentaryzacja istniejących urządzeń melioracyjnych/budowli piętrzących i analiza możliwości ponownego ich wykorzystania w ramach retencji korytowej w zlewniach rolniczych i rolno-leśnych. Odprowadzanie nadmiaru wód do odbiornika, retencjonowanie wód, zwłaszcza w czasie suszy, poprzez spowolnienie jej odpływu, umożliwieniem naturalnego rozlewania wód oraz możliwością wykorzystania obiektów piętrzących (Zlewnie rolnicze i rolno-leśne: Miedzchnik, Rakoń, górnych dopływów Drawy, Wogra, Bliska Struga, Piława).</p>	W, I
15.	Pogorszenie parametrów struktury i funkcji siedlisk przyrodniczych 3110, 3140, 3150, w obszarze N2000 Jeziora Czaplinskie (Drawsko, Żerdno, Sikory, Dołgie Wielkie, Komorze, Kolbackie, Debno, Rzepikowskie, Piasecznik, Okole Wielkie, Okółko, Wilczkowo, Krosino, Skąpe, Czarnówek, Dłusko, Morzysław Mały, Morzysław, Siecino, Krzywe, Krąg, Długie, Głębokie, Małe)	<p>Przeciwdziałanie:</p> <p>Zakaz lub ograniczenie stosowania zanęt spożywczych w amatorskim połowie ryb.</p> <p>Ograniczenie dalszej fragmentacji litoralu, w tym w szczególności budowy nowych stanowisk i pomostów wędkarskich.</p> <p>Ograniczenie prac regulacyjnych do minimum, z uwzględnieniem potrzeb ochrony siedliska i gatunków.</p>	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
16.	<p>Zły stan jakościowy wód powierzchniowych: pogorszenie warunków bytowych ichtiofauny. Punktowe źródła bytowe i komunalne (zlewnie rzek: Rakoń, Dębica wraz z Brusną i Bliską Strugą, Wogra, Drawa, Piława)</p> <p>Odcieki ze składowisk w zlewni jeziora Siecino.</p>	<p>Przeciwdziałanie:</p> <p>Wspieranie Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych: budowa/standaryzacja/modernizacja/uszczelnienie sieci kanalizacyjnych; Budowa/rozbudowa/modernizacji oczyszczalni ścieków (gminy Połczyn Zdrój, Złocieniec, Borne Sulinowo, Czaplunek).</p> <p>Poprawa jakości odprowadzanych ścieków.</p> <p>Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie parku, kontrola gospodarstw domowych pod kątem szczelności zbiorników asenizacyjnych i składowisk stałych i płynnych odchodów zwierzęcych, likwidacja wiejskich wysypisk śmieci.</p>	W, I
17.	<p>Bezpośrednie sąsiedztwo terenów rolniczych, spływy biogenów i zawiesin pochodzące z rolnictwa, powodujące przyspieszoną eutrofizację wód. Problem istotny, szczególnie dla jez. Krosino, Prosino, Siecino, Drawsko, Żerdno, Komorze, Kłosowskie, Sikory Staroworowskie, Piasecznik Wielki, Rzepowskie, Okole Wielkie i małe ciek i rowy melioracyjne.</p> <p>Zbyt intensywne nawożenie pól uprawnych.</p>	<p>Przeciwdziałanie:</p> <p>Tworzenie lub odbudowa wzdłuż linii brzegowych jezior stref buforowych z roślinności mieszanej (ziółorośla, zakrzewienia, zadrzewienia) o szerokości od min. 15 m w sąsiedztwie nieużytków, naturalnych łąk do min. 25 m w sąsiedztwie intensywnie użytkowanych gruntów rolnych, terenów rekreacyjnych i zabudowanych - pełniących funkcję barier ochronnych przed dostawaniem się związków biogenych ze zlewni do zbiorników i cieków.</p> <p>Zachowanie stref buforowych podczas zabiegów agrotechnicznych, zgodnie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych.</p> <p>Promowanie zaleceń z dobrych praktyk rolniczych dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza. Prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin dla zapewnienia ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem.</p>	W, I
18.	Istotna presja na elementy fizykochemiczne – jezioro Drawsko.	Przeciwdziałanie: Likwidacja zrzutów zanieczyszczeń lub poprawa skuteczności oczyszczania, spowalnianie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.	W, I
19.	Zrzut oczyszczonych ścieków komunalnych (jez. Drawsko, jez. Żerdno)	Przeciwdziałanie: Regularne kontrole oczyszczonych ścieków komunalnych wprowadzanych do wód pod kątem spełniania parametrów fizyko-chemicznych określonych w pozwoleniach wodnoprawnych. Dostosowanie oczyszczalni ścieków w Czaplunku do ilości odbieranych ścieków komunalnych. W miarę możliwości	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
		podniesienie sprawności oczyszczania ścieków komunalnych.	
20.	Zrzuty nieoczyszczonych ścieków i wód zęzowych z jednostek pływających (jeziora o dużej presji żeglarskiej lub motorowodnej, w szczególności: jez. Drawsko, jez. Siecino, jez. Żerdno).	Przeciwdziałanie: kontrole jednostek pływających i sposobu zagospodarowania/pozbywania się zanieczyszczonych wód. Kontrola systemów odbioru ścieków w portach i przystaniach, także pod kątem przydatności do odbioru ścieków z jednostek o fabrycznie wbudowanych zbiornikach na fekalia (tzw. toalety morskie).	W, I
21.	Obniżanie poziomu wody w jeziorach (jez. Żerdno, jez. Wilczkowo, jez. Krosino, jez. Kaleńskie, jez. Łęka, jez. Piasecznik Mały, jez. Czarnówek, Leśniówek)	Przeciwdziałanie: Analiza przyczyn spadku poziomu wód i w miarę możliwości podjęcie działań związanych z retencją np. stabilizacja poziomów jezior, ograniczenie poboru wód I poziomu wodonośnego, w tym zmiana systemu doprowadzania wody pitnej, niebudowanie nowych i jeśli to możliwe, w przypadku możliwości podłączenia do punktu poboru wody/wodociągów, likwidacja studni na terenach rekreacyjnych i mieszkaniowych w zlewniach bezpośrednich jezior.	W, Z, I
22.	Zagrożenie znaczącym zmniejszeniem przepływów, okresowe zaniki przepływu – JCWP Dębica od źródła do Brusny wraz z Brusną, Bliska Struga, Drawa do jez. Krosino, Wogra.	Monitoringu przepływu w rzekach zagrożonych znaczącym zmniejszeniem przepływów, dodatkowe kontrole pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód.	W, Z, I
23.	Nieosiągnięcie celu środowiskowego dla stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego przez nadmierną ilość ścieków bytowych i komunalnych, licznych biogenów i ścieków przemysłowych.	Przeciwdziałanie: Niedopuszczenie do wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska. Kontrole szczelności bezodpływowych zbiorników asenizacyjnych, zbiorników na odchody zwierzęce stałe i płynne. Wspieranie realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.	W, P
24.	Możliwe nadmierne zrzuty zanieczyszczeń w zlewni rzek: Rakoń, Dębicy wraz z Brusną, Wogry, w zlewni jeziora Drawsko.	Przeciwdziałanie: Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń - presji na elementy fizykochemiczne (możliwych zrzutów zanieczyszczeń) w terenie. W przypadku stwierdzenia - działania mające na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń.	W, P
25.	Eutrofizacja wód płynących i stojących.	Przeciwdziałanie: Tworzenie stref buforowych - barier ochronnych przed sływem biogenów do jezior i cieków. Weryfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych. Prace na ciekach należy prowadzić, zgodnie z dobrymi praktykami utrzymania rzek oraz	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
		Krajowym Programem Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.	
26.	Nieopomiarowany pobór wód podziemnych i powierzchniowych na potrzeby nawodnień upraw rolnych w związku z prognozowaną suszą rolniczą.	Przeciwdziałanie: Opracowanie i wdrażanie kampanii edukacyjnych i informacyjnych oraz programów szkoleniowych dla rolników w zakresie racjonalnego gospodarowania wodami. Kontrole brzegów jezior pod kątem nielegalnego poboru wód. Wykonanie bilansu wodnego z uwzględnieniem presji na stan ilościowy wód powierzchniowych z uwzględnieniem: zagospodarowania zlewni (w tym uszczelnienia lub przekierowania wód), istniejących poborów i zrzutów wód, zmian klimatycznych. Weryfikacja wielkości zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych i powierzchniowych.	W, P
27.	Wpływ nadmiernego poboru wód powierzchniowych do nawodnień w okresie niżówek na przepływy nienaruszalne w związku z narażeniem parku na suszę hydrologiczną i hydrogeologiczną i możliwość znaczącego obniżenia przepływów. Problem istotny – zlewnia Drawy i Gwdy. W wyniku presji skumulowanych, związanych z poborem bezzwrotnym wód rośnie wrażliwość JCWP oraz terenów chronionych na skutki suszy, które pogłębiają negatywne oddziaływania.	Przeciwdziałanie: Analiza zgłoszeń dotyczących budowy studni przydomowych, pod kątem skumulowanego wpływu poboru wód w zlewni przed ich akceptacją przez uprawniony organ. Kontrola przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach, pozwoleniach wodnoprawnych i korzystania z wód. Działania edukacyjne dotyczące skutków nadmiernych, samowolnych poborów wód. Czasowe ograniczenie korzystania z wód.	W, P
GOSPODARKA ODPADAMI			
28.	Zaśmiecenie strefy brzegowej jezior i rzek, zaśmiecenie terenów wokół plaż i miejsc biwakowania (m. in. jez. Dłusko, Rzepowskie, Drawsko).	Przeciwdziałanie: Sprzątanie brzegów jezior, edukacja ekologiczna. Egzekwowanie obowiązku zachowania porządku na stanowiskach wędkarskich.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
GOSPODARKA ROLNA			
29.	Intensyfikacja gospodarki rolnej objawiająca się upraszczaniem struktury krajobrazu rolniczego (likwidacja miedz, nieużytków z roślinnością zielną, krzewiastą, zadrzewień, oczek wodnych itp.), pogorszeniem warunków żerowania i rozrodu dla populacji ptaków związanych z krajobrazem rolniczym, oraz zwiększonym użyciem nawozów i środków ochrony roślin; uproszczenie płodozmianu, wprowadzenie rozległych monokultur np. kukurydzy czy rzepaku; likwidacja użytków zielonych na rzecz upraw polowych.	Przeciwdziałanie: Promowanie rolnictwa ekologicznego. Edukacja ekologiczna rolników, również w zakresie obowiązującego na terenie parku zakazu niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień oraz osuszania oczek wodnych. Wyznaczenie w mpzp gmin szczególnie cennych obszarów z roślinnością łąkową i odstąpienie od ich zaorywania oraz od intensyfikacji gospodarki rolnej. Edukacja w zakresie stosowania kodeksu dobrej praktyki rolniczej.	W, I
30.	Zaprzestanie użytkowania kośnego łąk powodujące ich zarastanie lub zaorywanie łąk co powoduje utratę cennych siedlisk i gatunków.	Przeciwdziałanie: Przywrócenie lub utrzymanie użytkowania łąkowego, łąkowo-pastwiskowego lub pastwiskowego. Wdrażanie pakietów: „Działanie rolno-środowiskowe-klimatyczne”, „Rolnictwo ekologiczne” i innych promujących ekstensywną gospodarkę łąkarską.	W, I
31.	Nadmierne usuwanie drzew i krzewów w okolicy zbiorników zasiedlonych przez płazy, wylesianie, szczególnie niebezpieczne dla gatunków, które żerują w takim środowisku, a także szukają tutaj schronienia, zwłaszcza na czas zimowania.	Przeciwdziałanie: Edukacja ekologiczna rolników, zarządców wód i dróg, również w zakresie obowiązującego na terenie parku zakazu niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień oraz zakazu niszczenia i uszkodzenia wszystkich gatunków flory.	W, I
32.	Niewłaściwie użytkowanie ekosystemów łąkowych z płatami siedliska przyrodniczego 6510 - zbyt niskie koszenie, pozostawianie ściętej biomasy (785h N-ctwo Połczyn, dz. ew. 6/55 obr. Gaworków gm. Połczyn-Zdrój, dz. ew. 143/1, 144 obr. Kluczewo gm. Czaplinek).	Przeciwdziałanie: Edukacja w zakresie prawidłowego użytkowania łąk świeżych stanowiących siedlisko przyrodnicze 6510.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
33.	Dekompozycja florystyczna płatów łąk stanowiących siedlisko 6510 zdegenerowanych w wyniku braku użytkowania (dz. ew. 10/1 obr. Międzyborze gm. Połczyn-Zdrój).	Przywrócenie użytkowania kośnego.	W, I
34.	Uprawy rolne w pobliżu stanowisk płazów i gadów. Nadmierna chemizacja wody, przyspieszona eutrofizacja. Dotyczy stanowisk płazów nr.: 1, 4, 5 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 22/2, 31/1, 54/4), 13 (gm. Złocieniec obr. Stare Worowo dz. ew. 34/4), 15 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 111/4), 19 (gm. Złocieniec obr. Stare Worowo dz. ew. 60/1), 29 (gm. Czaplinek obr. Rzepowo dz. ew. 263), 31 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 323), 33 (gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 306/5), 34 (gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 311/10), 36 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 49), 37 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 52/2), 40 (gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino dz. ew. 33/4), 52 (gm. Czaplinek obr. Sikory dz. ew. 11/1), 54 (gm. Barwice obr. Polne dz. ew. 154), 56 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 59 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 336/5), 63 (gm. Złocieniec obr. Warnięg dz. ew. 92), 70 (gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino 38/18) oraz stanowiska żółwia błotnego (gm. Złocieniec obr. Chlebowo dz. ew. 169/2).	Przeciwdziałanie: Obsadzanie strefy brzegowej zbiorników wodnych krzewami. Pozostawianie stref buforowych pomiędzy użytkowanym gruntem, a zbiornikiem wodnym. Stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.	W, I
35.	Wpływ odchodów zwierząt gospodarskich na	Przeciwdziałanie: Obsadzanie strefy brzegowej zbiorników krzewami.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	wzrost trofii zbiorników, w których bytują płazy na stanowiskach nr: 5 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 22/2, 31/1, 54/4), 8 (gm. Połczyn-Zdrów obr. Brusno dz. ew. 35), 43 (gm. Złocieniec obr. Śmidzęcino dz. ew. 28/1), 59 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 336/5).	Pozostawianie stref buforowych pomiędzy użytkowanym gruntem, a zbiornikiem wodnym. Stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.	
36.	Tworzenie wielkopowierzchniowych plantacji drzew szybkorosnących, mających niekorzystny wpływ na walory krajobrazowe i bioróżnorodność.	Unikanie tworzenia wielkoobszarowych plantacji drzew szybkorosnących; zakładanie pasów i enklaw gatunków rodzimych.	W, I
GOSPODARKA LEŚNA			
37.	Niezdgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem w stosunku do stanu naturalnego ekosystemów, pinetyzacja. Oddziaływanie dotyczy w szczególności drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów i lasów mieszanych z roślinnością potencjalną buczyn i grądów. Zagrożenie wynikające z przyczyn historycznych - starsze drzewostany parku odnawiane były pierwszej połowie XX w, w czasach gdy często na siedliskach lasów liściastych preferowanym gatunkiem była sosna zwyczajna.	Przeciwdziałanie: Kontynuowanie prowadzonej przez nadleśnictwa stopniowej przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu.	W, I
38.	Niewystarczające zasoby martwych drzew.	Przeciwdziałanie: Wyłączenie wybranych drzewostanów z użytkowania.	W, I
39.	Zalesianie terenów łąk, pastwisk i torfowisk oraz punktów widokowych.	Przeciwdziałanie: Nie planowanie zalesień w płatach siedlisk przyrodniczych i punktach widokowych.	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
40.	Rębnie zupełne w zlewni bezpośredniej torfowisk powodujące zaburzenia trofii i bilansu wodnego torfowisk. Zagrożenie dla siedlisk przyrodniczych 7110, 7120, 7140 oraz stanowisk licznych gatunków chronionych związanych z tego typu ekosystemami.	Przeciwdziałanie: Zachowanie strefy buforowej, wyłączonej z cięć rębnych w lasach wokół bagien, torfowisk, zbiorników wodnych i cieków.	W, P
41.	Niszczenie stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin podczas zabiegów gospodarczych w lasach.	Przeciwdziałanie: Ochrona stanowisk roślin chronionych podczas zabiegów gospodarczych.	W, P
42.	Wycinka lasu powodująca spadek dostępności siedlisk lęgowych i żerowisk ptaków.	Przeciwdziałanie: Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej wymagania siedliskowe ptaków, zwłaszcza pozostawienie części drzew dziuplastych i grup drzew na zrębach oraz wyłączenia wybranych wydzieleń leśnych z gospodarki leśnej.	W, P
GOSPODARKA RYBACKA			
43.	Obecność obcych gatunków ryb w jeziorach parku: amura białego (jez. Drawsko), tołpygi (jez. Drawsko), karasia srebrzystego i złocistego (jez.: Drawsko, Krosino, Prosino, Rzepowo, Siecino, Okole Wilk., Siemczyno), karpia (jeziora: Kapka, Kleszczno, Wilczkowo, Drawsko, jeziora Doliny Pięciu Jezior). Wprowadzanie gatunków obcych nie uznanych za inwazyjne (karp, amur, tołpyga).	Przeciwdziałanie: Niezarybianie gatunkami obcymi na etapie tworzenia nowych operatów rybackich. Utrzymanie zarybienia gatunkami drapieżnymi jako głównego kierunku gospodarki rybackiej. Wspieranie działań zmierzających do odtworzenia licznych i stabilnych populacji siei i sielawy w jeziorach sielawowych.	W, I, P
44.	Eutrofizacja wód spowodowana kształtowaniem niewłaściwego składu ichtiofauny (np. zbyt duży udział karpowatych).	Przeciwdziałanie: Realizacja gospodarki rybackiej zgodnie z obowiązującymi operatami rybackimi. Ograniczanie liczebności ryb karpowatych.	W, P
45.	Wprowadzanie gatunków obcych inwazyjnych (czebaczek amurski, trawianka).	Przeciwdziałanie: Egzekwowanie zakazu wprowadzania do środowiska inwazyjnych gatunków obcych (w tym, kontrola zakazu stosowania czebaczka amurskiego jako	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
		przynęty wędkarskiej, kontrola jakości materiału zarybieniowego). Eliminacja gatunków obcych z wód.	
46.	Stosowanie jako przynęty żywej ryb pozyskanych z innych akwenów lub zakupionych w sklepach akwarystycznych (ryzyko wprowadzenia gatunków obcych oraz patogenów).	Przeciwdziałanie: Egzekwowanie zakazu wprowadzania gatunków inwazyjnych do środowiska, oraz zakazu stosowania jako przynęty ryb pochodzących z innego łowiska.	W, P
INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA			
47.	Spływy zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi wojewódzkiej nr 163 odcinek Czaplinek - Połczyn Zdrój (jez. Małe) oraz drogi powiatowej 1965Z łączącej drogę wojewódzką prowadzącą do Złocieńca z miejscowością Cieszyno (jez. Morzysław)	Utrzymanie właściwego stanu ekologicznego wód jezior. Utrzymanie dobrego stanu technicznego urządzeń oczyszczających spływy z dróg (wody spływające z dróg oczyszczane są za pomocą separatorów).	W, P
EKSPLOATACJA SUROWCÓW MINERALNYCH			
48.	Lokalizowanie w parku oraz poza jego granicą kopalni kruszyw, powodujących zmiany w stosunkach wodnych także w zlewniach na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego.	Nie lokalizowanie tego typu inwestycji w parku i jego otulinie.	W, Z, P
ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE			
49.	Turystyka kajakowa, penetrowanie brzegów wód przez turystów, zanieczyszczenie odpadami bytowymi (brzegi Drawy i jezior zwłaszcza jeziora Drawsko).	Przeciwdziałanie: Aktywizacja i edukacja do proekologicznych postaw turystów. Regularne uprzątnięcie odpadów z istniejących miejsc biwakowania na brzegach wód.	W, I
50.	Wydeptywanie roślinności strefy brzegowej (jez. Czarnówek, jez. Dłusko)	Przeciwdziałanie: Kanalizacja ruchu na wyznaczonej ścieżce edukacyjnej przy jez. Czarnówek. Ograniczenie rozdeptywania brzegu jeziora poprzez budowę kładki przy ścieżce edukacyjnej w południowej części jeziora Czarnówek.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
51.	<p>Turystyka i czynne wykorzystanie brzegów jezior do tworzenia dzikich plaż, zwiększenie podatności jezior na odsłonięcie brzegów poprzez samodzielne wykaszanie roślinności i niszczenie naturalnych barier ochronnych.</p> <p>Użytkowanie rekreacyjne jezior szczególnie jez. Siecino, jez. Żerdno, jez. Krosino, jez. Kaleńskie, jez. Łęka.</p>	<p>Przeciwdziałanie:</p> <p>Ograniczenie wydawania zgód na budowę pomostów i plaż w miejscach występowania szuwarów oraz wzdłuż brzegów poza terenem już zainwestowanym. Przy wydawaniu zgód na budowę pomostów każdorazowo należy wziąć pod uwagę aspekty przyrodnicze DPK i skumulowany wpływ działania na tle istniejących podobnych i takich samych oddziaływań na wody DPK.</p> <p>Działania edukacyjne ukierunkowane na podniesienie świadomości ekologicznej użytkowników jezior i przestrzeganie obowiązujących zakazów dotyczących użytkowania łodzi motorowych.</p> <p>Kontrola przestrzegania obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony roślinności wodnej. Wycinanie roślin z wód lub brzegu jest szczególnym korzystaniem z wód, o którym mowa w art. 34 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.), zatem wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, niezależnie od tego, czy ta wycinka jest związana z wykonaniem pomostu czy też wynika z innych potrzeb.</p>	W, I
52.	Presje wędkarskie (jeziro Długie, Głębokie, Kapka, Małe, Sikory)	Przeciwdziałanie: Ograniczenie liczby stanowisk wędkarskich, wprowadzenie lub utrzymanie zakazu stosowania przynęt spożywczych.	W, I
53.	Niszczenie stanowisk poryblina jeziornego i lobelii jeziornej w jez. Kapka.	Przeciwdziałanie: edukacja ekologiczna.	W, I
54.	Wzrost ruchu pojazdów po drogach leśnych i lasach szczególnie w okolicach jezior Wilczkowo, Krosino i Siecino (samochody osobowe, samochody terenowe, quady, motory).	Przeciwdziałanie: Kontrola przestrzegania zakazu wjazdu do lasów.	W, I
55.	Zagrożenie pożarowe związane ze stanowiskami biwakowymi zlokalizowanymi wzdłuż brzegu jeziora (Nadl. Czaplinek: 162a, 163a)	Przeciwdziałanie: Coroczne kontrole stanu palenisk w miejscach wyznaczonych do biwakowania.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
56.	Wzrost ruchu turystycznego na terenie parku skutkujący zwiększoną antropopresją na cały obszar parku, a szczególnie na ekosystemy wodne.	Przeciwdziałanie: Odpowiednia organizacja ruchu turystycznego uwzględniająca potrzeby ochrony przyrody. Oznakowanie wytyczonych tras turystycznych. Oznakowanie dojazdu do istniejących miejsc wykorzystywanych do kąpielii i kąpielisk. Budowa barier przeciwwjazdowych. Kanalizacja ruchu turystycznego oraz tworzenie atrakcji turystycznych w miejscach oddalonych od najcenniejszych łągowisk ptaków. Nie wyznaczanie nowych szlaków turystycznych, kontrole straży leśnej i policji miejsc obszaru parku oraz edukacja społeczeństwa.	W, Z, P
57.	Motorowe sporty wodne zagrażające populacjom ptaków wodno-błotnych.	Przeciwdziałanie: egzekwowanie zakazu używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.	W, P
ELEMENTY INFRASTRUKTURY UTRUDNIAJĄCE MIGRACJĘ ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW			
58.	Bariery migracyjne w pobliżu zbiorników stanowiących siedliska płazów, szczególnie stanowiska nr: 8 (gm. Połczyn-Zdrój obr. Brusno dz. ew. 35), 11 (gm. Połczyn-Zdrój obr. 007 Połczyn-Zdrój dz. ew. 3/5), 18 (Nadl. Czaplinek 121g), 28 (gm. Czaplinek obr. Rzepowo dz. ew. 263), 31 (gm. Złoceniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 323), 33 (gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 306/5), 50 (gm. Czaplinek obr. Kołomąt dz. ew. 137/3), 53 (gm. Czaplinek obr. Sikory dz. ew. 92/1), 56 (gm. Złoceniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 57 (gm. Złoceniec obr. Cieszyno dz. ew. 155/2).	Przeciwdziałanie: Ustawienie znaków „Uwaga płazy” na drogach przebiegających w sąsiedztwie znanych stanowisk płazów.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
59.	Fragmentacja obszarów kompleksów leśnych w związku z lokalizacją nowej infrastruktury technicznej, np. dróg, powodujących fragmentację siedlisk oraz zmniejszenie ich atrakcyjności dla gatunków o większym stopniu płochliwości, np. ptaki drapieżne.	Nie lokalizowanie nowych inwestycji, związanych z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntu.	W, P
60.	Projekt budowy obwodnicy Złocieńca w ciągu drogi krajowej nr 20. Planowane są 4 warianty obwodnicy. Największe zagrożenie dla ekosystemów parku stwarza wariant nr 4 na odcinku ok. 1 km przecinających teren parku i odcinkiem długości ponad 4 km teren otuliny. Trasa odcina niewielkie fragmenty lasów i przebiega w miejscach występowania stanowisk chronionych gatunków roślin (<i>Climacium dendroides</i> , <i>Lathyrus palustris</i> , <i>Lycopodium annotinum</i> , <i>Menyanthes trifoliata</i> , <i>Nowelia curvifolia</i> , <i>Orhtotrichum patens</i> , <i>Orthotrichum pulchellum</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Sphagnum fimbriatum</i> , <i>Sphagnum palustre</i> , <i>Uloa bruchii</i> , <i>Uloa crispa</i>). Wariant 4 przebiegać ma w pobliżu jeziora Dłusko stanowiącego siedlisko przyrodnicze 3150, którego stan może pogorszyć się na skutek zakłóceń stosunków wodnych. Zmiany hydrologiczne mogą dotyczyć także położonego w odległości ok. 2 km od planowanej drogi rezerwatowego jeziora Czarnówek, stanowiącego siedlisko 3110.	Zrealizowanie projektu budowy obwodnicy wg wariantów 1 lub 3. W przypadku wyboru wariantów 2 lub 4 podjęcie działań minimalizujących potencjalne, negatywne oddziaływania na teren parku.	W, Z, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
POZOSTAŁE ZAGROŻENIA			
61.	Ekspansja obcych geograficznie gatunków roślin i zwierząt: rdestowiec sachaliński <i>Reynoutria sachalinensis</i> (gm. Połczyn-Zdrój obr. Brusno dz. ew. 37), rdestowiec japoński <i>Reynoutria japonica</i> (N-ctwo Czaplinek oddz. 349d), barszcz Mantegazziego <i>Heracleum mantegazzianum</i> (N-ctwo Czaplinek oddz. 850a, N-ctwo Połczyn oddz. 828g), niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> (gm. Czaplinek obr. Stare Drawsko dz. ew. 147).	Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE, L317/35 z 4.11.2014 r.) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 210 poz. 1260).	W, Z, I
62.	Ekspansja moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i> (jez. Żerdno, jez. Kaleńskie, jez. Łęka, Jezioro Rzepowskie, Głębokie)	Przeciwdziałanie: Analiza możliwości zwalczania moczarki i podjęcie działań zgodnie z jej wynikami.	W, I
63.	Ekspansja gatunków obcych w leśnych siedliskach przyrodniczych. Niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> odnotowany w płatach siedlisk 91E0 (Nadl. Czaplinek oddz.: 15a, 162Aa (nad jez. Drawsko), 167a, 191g), 91F0 (Nadl. Połczyn oddz.: 744c), 9130 (Nadl. Czaplinek oddz.: 19d, 71b, 167Ba, 167Ah, 167a, Nadl. Świerczyna oddz.: 10b), 9160 (Nadl. Połczyn oddz.: 622c, 699g, 740m, Nadl. Świdwin oddz.: 512f), 9190 (Nadl. Złocieniec oddz.: 238j). Czeremchy amerykańska <i>Padus serotina</i> odnotowana w płatach siedliska 91E0 (Nadl. Czaplinek 191g, 917g) oraz 91F0 (Nadl. Połczyn 744c).	Brak możliwości zapobiegania zagrożeniu.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
64.	Okresowe spadki poziomu wody na stanowiskach płazów stanowiska płazów nr 2 (Nadl. Czaplinek 100Bh), 64 (Nadl. Połczyn 628f), 65 (gm. Połczyn-Zdrój obr. Gaworkowo 63/8).	Przeciwdziałanie: Kontrolowanie poziomu i jakości wody na poszczególnych stanowiskach, w razie potrzeby zaprojektowanie systemu małej retencji i oczyszczania, pogłębienie poprzez usunięcie zewnętrznej warstwy humusu z jednoczesnym usunięciem części roślinności, szczególnie trzciny	W, I
65.	Eutrofizacja, zarastanie i sezonowe zanikanie zbiorników, w których bytują płazy na stanowiskach nr 11 (gm. Połczyn-Zdrój obr. 007 Połczyn-Zdrój dz. ew. 3/5), 12 (gm. Złocieniec obr. Smółdzięcino dz. ew. 49/1), 14 (Nadl. Czaplinek 136Bd), 15 (gm. Złocieniec Cieszyno dz. ew. 111/4), 16 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 111/4), 17 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 23 (Nadl. Czaplinek 125j), 68 (Nadl. Czaplinek 133a).	Przeciwdziałanie: Pogłębienie poprzez usunięcie zewnętrznej warstwy humusu z jednoczesnym usunięciem części roślinności, szczególnie trzciny	W, I
66.	Przesuszenie płatów olsu jesionowego, Nadleśnictwo Połczyn oddz.: 824g, 859h, 896m, 913g, 917g	Brak możliwości przeciwdziałania zagrożeniu – przyczyna jest prawdopodobnie deficyt opadów i susze atmosferyczne. 896m - przesuszenie jest wynikiem przegrodzenia cieku wodnego tamą bobrową, w ocenie autorów jest to proces naturalny, któremu nie należy przeciwdziałać.	W, I
67.	Przesuszenie siedlisk bagiennych powodujące pogorszenie stanu siedliska przyrodniczego 91D0 (Nadl. Złocieniec 191m, 239c, Nadl. Połczyn: 646d, 739h, 763a, 836d, Nadl. Czaplinek: 96g, 125k, rezerwat przyrody Zielone Bagna).	Poprawa warunków wodnych wybranych torfowisk.	W, Z, I
68.	Przesuszenie torfowisk powodujące wkraczanie roślinności drzewiastej w płatach siedlisk przyrodniczych 7110, 7120 i 7140	Przeciwdziałanie: Nie udrażnianie dawnych melioracji odprowadzających wodę z terenów podmokłych;	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	<p>oraz degenerację i zanik chronionych gatunków roślin m.in. licznych gatunków mchów torfowców, bagniczki pływającej <i>Cladopodiella fluitans</i>, próchniczka błotnego <i>Aulacomnium palustre</i>, błotnieszka welnistego <i>Helodium blandowii</i>, natorfka nagiego <i>Odontoschizma denudatum</i>, natorfka torfowcowego <i>Odontoschizma sphagni</i>, płonnika pospolitego <i>Polytrichum commune</i>, płonnika cienkiego <i>Polytrichum strictum</i>, skorpionowca brunatnego <i>Scorpidium scorpioides</i>, rosiczki pośredniej <i>Drosera intermedia</i>, rosiczki długolistnej <i>Drosera anglica</i>, rosiczki okrągłolistnej <i>Drosera rotundifolia</i>, bażyny czarnej <i>Empetrum nigrum</i>, bagnicy torfowej <i>Scheuchzeria palustris</i>, bagna zwyczajnego <i>Ledum palustre</i> (Nadl. Czaplinek oddz.: 27d, 32b, 33c, 35d, 37h,g, 38j, 43d,f, 50d,f, 51a, 51b, 54d, 96g, 100g, 125b, 128k, 130c, 133h, 133i, 151g, 163h, 165i, 176a, 192g, 193m, 195k, 196i, 205f, 274d, 314j, 874l, 892a, 912g, 927c,d,f,i 933d, 939a, 939f, 940i; Nadl. Złocieniec 138d, 139c, 164j, 189b, 190b, 191i, h, m, 193g, 211f, 212d, 216g, 218k, 234d, 239c, 250j; Nadl. Połczyn 646d,g, 731b, 736h, 763a,d,h 764i, 779i, 788b, 788i, 788j, 810g, 817g, 822f, 836d, 837c, 860c, 861g, 862d, 917g; Nadl. Świdwin 516c, Nadl. Świerczyna 6c, 24g, 25g, 26a,i,k, 27g,k,m, 28c, 29d, 37h, 38b,c, 39m, 40c, 41c, 50c,g, 52o, 59i,m, 115g, 130d, 131a, 220i, 246b; gm. Czaplinek obr. Kołomąt dz.</p>	<p>Czynna ochrona wybranych torfowisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków wodnych wybranych torfowisk; • usuwanie nalotów gatunków drzewiastych (brzoza omszona, sosna zwyczajna, wierzba szara i in.) z wybranych torfowisk. 	

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	ewid. 6/20; gm. Czaplinek obr. Piaseczno dz. ewid. 455; gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ewid. 482, 484; rezerwat Przyrody „Zielone Bagna”.		
69.	Konkurencja. Zagrożenie dla stanowiska widłozęba zielonego <i>Dicranum viride</i> w Rezerwacie Przyrody „Przełom rzeki Dębnicy”	Ekspansja gatunków plagiotropowych (głównie <i>Hypnum cupressiforme</i>) i wypieranie widłozęba zielonego jest procesem naturalnym. Brak sposobów przeciwdziałania.	W, I
70.	Usuwanie drzew zasiedlonych przez chronione gatunki owadów saproksylicznych – pachnicę dębową i kozioroga dębosza (Nadl. Czaplinek oddz. 108w, gm. Złocieniec obr. Chlebowo dz. ew. 2/1, gm. Czaplinek obr. Piasecznik dz. ew. 459).	Ochrona drzew zasiedlonych przez owady. Żery kozioroga (dz. ew. 2/1) znajdują się na drzewie stanowiącym pomnik przyrody, którego ochrona zabezpiecza stanowisko.	W, P
71.	Antagonizm awifauny ze zwierzętami domowymi - presja drapieżnicza wychodzących i bezdomnych kotów domowych. Obszar występowania: cały obszar parku, zwłaszcza lasy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej.	Edukacja mieszkańców i wczasowiczów (promowanie trzymania kotów niewychodzących).	W, P
72.	Remonty budynków stanowiących schronienie nietoperzy: Karlika większego w gm. Czaplinek obr. Sikory dz. ewid. 156/2, Karlika malutkiego i drobnego gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 126/1, Karlika malutkiego w gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 70, karlika malutkiego gm. Czaplinek obr. Kluczewo dz. ew. 202. Termomodernizacje budynków zagrażające potencjalnym koloniom nietoperzy.	Przeciwdziałanie: Edukacja właścicieli i użytkowników nieruchomości stanowiących schronienia nietoperzy w zakresie wartości przyrodniczej nietoperzy, jak również w zakresie odpowiedzialności karnej w przypadku niszczenia osobników i siedlisk gatunków objętych ochroną. Kontrole występowania kolonii nietoperzy w budynkach przeznaczonych do remontu i termomodernizacji	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
73.	Niszczenie i brak troski o obiekty zabytkowe, miejsca historyczne, w tym cmentarze, kapliczki, mogiły miejsca pamięci narodowej.	Przeciwdziałanie: Zwiększenie nadzoru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz skuteczna egzekucja prawna dbania o obiekty zabytkowe. Identyfikacja i oznaczenie miejsc historycznych. Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także społecznych opiekunów zabytków. Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony zabytków, poprzez m.in. działania popularyzatorskie i edukację szkolną.	W, P
74.	Wycinka przydrożnych alei drzew stwarzająca zagrożenie dla kolonii borowca wielkiego zlokalizowanej w gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ewid. 57/1, kolonii karlika malutkiego w gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino dz. ewid. 37	Przeciwdziałanie: Poinformowanie zarządców dróg o znanych stanowiskach nietoperzy na drzewach przydrożnych oraz o obowiązującym na terenie parku zakazie niszczenia zadrzewień. Konsultowanie prac pielęgnacyjnych w zadrzewieniach przydrożnych z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.	W, P
75.	Chirurgia drzewna, usuwanie drzew przydrożnych. Zagrożenie dla stanowisk: <i>Frullania dilatata</i> miedzik płaski gm. Połczyn Zdrój obr. Toporzyk dz. ewid. 86; szurpek porosty <i>Orthotrichum lyellii</i> (gm. Złocieniec obr. Gronowo dz. ewid. 470, gm. Połczyn Zdrój obr. Gaworkowo dz. ewid. 9, gm. Czaplinek obr. Głębołek dz. ewid. 4), szurpek śliczny <i>Orthotrichum pulchellum</i> (gm. Czaplinek, obr. Prosino dz. ewid. 126); szurpek pęgowany <i>Orthotrichum striatum</i> (gm. Połczyn Zdrój obr. Toporzyk dz. ewid. 86), pędzliczek brodawkowaty <i>Syntrichia papillosa</i> (gm. Czaplinek obr. Kluczewo dz. ewid. 126), pędzliczek gładkowłoskowy <i>Syntrichia laevipila</i> (gm. Czaplinek obr.	Przeciwdziałanie: Poinformowanie zarządców dróg o znanych stanowiskach cennych epifitów w zadrzewieniach przydrożnych oraz o obowiązującym na terenie parku zakazie niszczenia zadrzewień. Konsultowanie prac pielęgnacyjnych w zadrzewieniach przydrożnych z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	Piaseczno dz. ewid. 3), pędzliczek zielonawy <i>Syntrichia virescens</i> (Gm. Czaplinek obr. Głębczek dz. ewid. 4, obr. Piaseczno dz. ewid. 3, obr. Siemczyno dz. ewid. 280/1, 285, obr. Sikory dz. ewid. 75/2, Gm. Połczyn Zdrój obr. Toporzyk dz. ewid. 66, 86, Gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ewid. 309/1)		

Nie zidentyfikowano zagrożeń w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, gleb i natężenia hałasu

15. Analiza skuteczności dotychczasowych sposobów ochrony

W 1998 r. opracowana została dokumentacja planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Dokument nie został jednak zatwierdzony stosownym aktem prawnym i nie wszedł do realizacji.

Na terenie parku realizowane są postanowienia dokumentów planistycznych związanych z pozostałymi formami ochrony przyrody:

- plany ochrony rezerwatów przyrody Jezioro Prosino, Przełom rzeki Dębnicy, Jezioro Czarnówek, Brunatna Gleba i Zielone Bagna;
- plan zadań ochronnych obszaru siedliskowego Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039;
- plan zadań ochronnych obszaru specjalnej ochrony Ostoja Drawska PLB320019.

Cele i przedmioty ochrony wymienionych obiektów częściowo pokrywają się z celami ochrony parku krajobrazowego.

Miarą skuteczności ochrony jest aktualny stan walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku zgodny z celami ochrony.

Główne cele ochrony parku to:

1. Torfowiska – inwentaryzacje terenowe potwierdziły występowanie torfowisk wysokich i przejściowych, które w poprzednim opracowaniu (1998) uznane zostały za niezagrożone. Aktualnie odnotowano pogorszenie stanu ekosystemów torfowiskowych, głównie w wyniku zmian stosunków wodnych.
2. Zasoby wodne w szczególności jeziora lobeliowe – badania terenowe potwierdziły występowanie jezior lobeliowych na terenie parku. Dla większości jezior lobeliowych odnotowano podobne zagrożenia jak w 1998 r. O pogorszeniu stanu można mówić w przypadku Jeziora Kaleńskiego i Łęka z otuliny (obniżenie poziomu wody).
3. Zróżnicowanie limnologiczne jezior – inwentaryzacja terenowa wykazała występowanie na terenie parku zbiorników lobeliowych, dystroficznych, eutroficznych i ramienicowych.
4. Żyzne i kwaśne buczyny – na terenie parku występują liczne drzewostany bukowe, tworzące siedliska przyrodnicze 9110 i 9130.

5. Obszary o różnorodności faunistycznej i florystycznej - inwentaryzacje przeprowadzone na potrzeby niniejszego opracowania potwierdziły występowanie licznych gatunków flory i fauny.
6. Ochrona wartości geologicznych. Według dokumentacji z 1998 r. ówczesny stan Parku w nie był zagrożony poprzez ewentualne eksploatawanie surowców mineralnych. Opisywana sytuacja aktualnie nie zmieniła się. Na omawianym terenie brak surowców o znaczeniu strategicznym jak ropa naftowa, metale kolorowe itd. Nieliczne złoża kruszyw naturalnych nie mają większego znaczenia skali regionu i nie są eksploatowane.
7. Ochrona wartości historycznych i kulturowych. Z przedstawionej listy zabytków rejestrowych oraz stanowisk archeologicznych wynika, że wszystkie obiekty o wysokich wartościach kulturowych zostały utrzymane.
8. Ochrona wartości krajobrazowych. Tereny parku zachowały wysokie walory krajobrazowe o czym świadczą m.in. liczne punkty widokowe wyznaczone podczas prac terenowych i kameralnych.

Generalizując można stwierdzić, że omawiane tereny zachowały walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe, dla których ustanowiono Drawski Park Krajobrazowy.

16. Koncepcja ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych Parku

16.1. Strategiczny cel ochrony parku krajobrazowego

Proponuje się pozostawić dotychczasowy cel ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego określony w Uchwale nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 2919). Za szczegółowe cele ochrony Parku uznaje się:

1. ochronę wartości przyrodniczych, w tym:
 - a) torfowisk,
 - b) zasobów wodnych, w szczególności jezior lobeliowych,
 - c) zróżnicowania limnologicznego jezior,

d) żyznej buczyny pomorskiej w pasie moren czołowych buczyny pomorskiej oraz kwaśnej buczyny,

e) obszarów o dużej naturalnej różnorodności faunistycznej i florystycznej, charakterystycznych dla poszczególnych środowisk naturalnych i półnaturalnych parku;

2. ochronę wartości geologicznych, w tym:

a) zróżnicowania geomorfologicznego terenu i charakterystycznych krajobrazów,

b) stanowisk i tras geologicznych,

c) stromych stoków, licznych dolin i wcięć erozyjnych z dużą liczbą nisz źródłiskowych;

3. ochronę wartości historycznych i kulturowych, w tym:

a) dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru pogranicza polsko-pomorsko-brandenburskiego jako świadectwa wielonarodowych nawarstwień kulturowych i historycznych,

b) utrzymanie i wyeksponowanie zachowanych zasobów krajobrazu kulturowego i jego struktury;

4) ochronę walorów krajobrazowych, w tym:

a) punktów i szlaków widokowych,

b) pojeziernych krajobrazów z otwarciami widokowymi na jeziora wraz z ich zróżnicowanymi brzegami i wyspami,

c) okazałych drzew, układów zieleni komponowanej: alei, szpalerów przydrożnych, założeń parkowych i cmentarnych,

d) zachowanie charakterystycznej fizjonomii krajobrazu Pojezierza Drawskiego oraz krajobrazu Wysoczyzny Połczyńskiej.

16.2. Zasady i kierunki prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej oraz zagospodarowania przestrzennego

1. Zasady prowadzenia gospodarki rolnej:

a. nie przekształcać łąk i pastwisk trwałych na grunty orne;

b. dążyć do utrzymywania lub inicjowania ekstensywnego gospodarowania łąkami trwałymi polegającym na regularnym użytkowaniu kośnym połączonym z uprzątnięciem siana, zróżnicowaniu terminu pokosu na

sąsiadujących działkach, minimalizacji nawożenia oraz nie podsiewaniu wysokowydajnych gatunków i odmian traw;

- c. dążyć do utrzymania miedz pomiędzy polami oraz roślinności zielnej, krzewiastej i drzewiastej wśród pól oraz wzdłuż dróg i rowów melioracyjnych;
- d. zachowanie istniejących i tworzenie nowych zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
- e. dążyć do wprowadzania ekologicznych metod uprawy roli, w szczególności do ograniczenia stosowania chemicznych środków ochrony roślin i nawozów mineralnych;
- f. nie zalesiać łąk i pastwisk;
- g. unikać stosowania gnojowicy w strefie brzegowej zbiorników wodnych;
- h. wdrażanie i zachowanie stref buforowych w postaci stref roślinności ziołoroślowej, drzewiastej lub krzewiastej w sąsiedztwie linii brzegowych zbiorników wodnych jako dobrej praktyki rolniczej;
- i. unikanie tworzenia wielkoobszarowych plantacji drzew szybkorosnących; w przypadku lokalizacji tego typu upraw zakładanie pasów i enklaw gatunków rodzimych;
- j. utrzymanie nieużytków (mokradeł, śródpolnych zbiorników wodnych i in.), jako elementów bioróżnorodności i krajobrazu rolniczego.

2. Zasady prowadzenia gospodarki leśnej:

- a. podczas wykonywania odnowień w płatach siedlisk przyrodniczych stosowanie składów gatunkowych właściwych dla danego siedliska przyrodniczego;
- b. kontynuowanie stopniowej przebudowy drzewostanów mającej na celu unaturalnienie oraz dostosowanie składów gatunkowych do siedlisk i zbiorowisk roślinnych – drzewostany sosnowe niezgodne z typem siedliskowym lasu w Nadleśnictwie Czaplnek, Nadleśnictwie Złocieniec; Nadleśnictwie Połczyn, Nadleśnictwie Świerczyna, Nadleśnictwie Świdwin;
- c. w ramach zabiegów gospodarczych wspieranie naturalnych procesów przyrodniczych zmierzających do spontanicznej renaturalizacji zniekształconych zbiorowisk leśnych, jednocześnie utrzymywanie wysokiego stopnia naturalności zbiorowisk niezniekształconych i kształtowanie zróżnicowanej struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów, zwłaszcza na żyznych siedliskach;

- d. ochrona drzew dziuplastych podczas cięć z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia;
 - e. pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach poza obszarem Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien o powierzchni od 0,5 ha wzwyż; w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 stosowanie stref buforowych zgodnie z obowiązującymi zapisami planu zadań ochronnych;
 - f. podczas cięć rębnych wyznaczanie kęp pozostawionych do naturalnego rozpadu, szczególnie w miejscach występowania płatów siedlisk przyrodniczych i stanowisk roślin chronionych i zagrożonych;
 - g. ochrona stanowisk roślin chronionych i zagrożonych podczas zabiegów gospodarczych w lasach;
 - h. wyłączenie z zalesień nieleśnych siedlisk przyrodniczych: 6510, 7110, 7120, 7140, 7230.
3. Zasady prowadzenia gospodarki rybackiej:
- a. niezarybianie zbiorników wodnych i cieków Parku obcymi gatunkami ryb;
 - b. stopniowa eliminacja obcych inwazyjnych i nieinwazyjnych gatunków ryb ze zbiorników wodnych i cieków Parku;
 - c. kształtowanie zespołów ryb właściwych dla typów rybackich jezior.
4. Zalecenia z zakresu zagospodarowania przestrzennego:
- a. utrzymanie istniejącego typu krajobrazu oraz jego fizjonomii;
 - b. nie lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej i rolniczej poza terenami zwartej zabudowy;
 - c. zachowanie istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
 - d. ochrona wnętrza, punktów i ciągów widokowych poprzez ograniczanie lokalizacji obiektów budowlanych oraz zalesień;
 - e. ograniczanie lokalizacji elementów dysharmonizujących krajobraz, degradujących walory widokowe Parku;
 - f. nie lokalizowanie farm elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych na terenie Parku;
 - g. dążenie do nielocalizowania na terenie otuliny parku wielkotowarowych ferm zwierząt hodowlanych;
 - h. zachowanie i ochrona obiektów małej architektury (kapliczek, krzyży itd.);
 - i. ochrona obiektów kultury na zasadzie bieżącej renowacji i konserwacji;

- j. zachowanie i bieżące odnawianie miejsc pamięci, opieka nad nimi powinna polegać także na wyeksponowaniu, odpowiednim oznaczeniu informacyjnym i włączeniu w system szlaków turystycznych;
- k. podjęcie działań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadami m.in. likwidacja dzikich wysypisk odpadów, przestrzeganie gminnych regulaminów utrzymania czystości i porządku.

16.3. Sposoby korzystania z obszarów parku krajobrazowego udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania

1. Zasady udostępniania parku dla celów naukowych:
 - a. Do celów naukowych udostępniony jest cały obszar parku, w porozumieniu z właściwym zarządcą lub właścicielem terenu, z wyłączeniem form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń;
 - b. Korzystanie z obszaru Parku dla celów naukowych jest podporządkowane realizacji celów, dla których Park został utworzony i wymaga dostosowania prowadzonych badań do rodzaju i stopnia odporności elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego na degradację.
 - c. W tym zakresie konieczne jest współdziałanie instytucji naukowych i osób prowadzących badania naukowe z Dyrektorem Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.
 - d. Raporty badawcze zawierające omówienie uzyskanych wyników badań oraz wnioski końcowe i rekomendacje, za zgodą autorów oraz instytucji zlecającej powinny być udostępniane Dyrektorowi ZPKWZ, z zachowaniem i poszanowaniem praw autorskich wynikających z przepisów odrębnych.
2. Zasady udostępniania parku dla celów edukacyjnych:
 - a. Do celów edukacyjnych udostępniony jest teren całego parku w porozumieniu z właściwym zarządcą lub właścicielem terenu, z wyłączeniem form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń;
 - b. Najkorzystniejsze warunki do prowadzenia edukacji stwarzają ścieżki edukacyjne, umożliwiające samodzielne bądź z przewodnikiem – edukatorem zdobywanie wiedzy o środowisku przyrodniczym i walorach kulturowych tego obszaru;

- c. W działalność edukacyjną czynnie włączają się zarówno pracownicy ZPKWZ jak i pracownicy nadleśnictw, na terenie których funkcjonuje Drawski Park Krajobrazowych;
 - d. Udostępnienie Parku dla celów edukacyjnych jest podporządkowane realizacji celów, dla których Park został utworzony oraz wymaga dostosowania programu działań do rodzaju i stopnia odporności elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego na degradację;
 - e. Zakres działań edukacyjnych, bazujących na zasobach przyrodniczo-kulturowo-krajobrazowych Parku, niewymagających od uczestników edukacji zgody Dyrektora ZPKWZ obejmuje:
 - a) Zwiedzanie ścieżek dydaktycznych, punktów i przystanków edukacyjnych, realizowane na obszarze całego Parku;
 - b) Uczestniczenie w różnych formach edukacji ekologicznej (np. lekcje w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, oświatowych i innych, spotkania edukacyjne poza szkołą, konkursy, akcje edukacyjne, wystawy, zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem, prowadzonych przez pracowników ZPKWZ lub pracowników nadleśnictw na terenie, których zlokalizowany jest Park;
 - c) Świadczenie usług przewodnickich w zakresie uprawiania turystyki przyrodniczej i kulturowej;
 - d) Organizowanie zajęć kameralnych (w tym laboratoryjnych, audiowizualnych) związanych z edukacją przyrodniczą, uczestniczenie w działaniach mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie ochrony przyrody i środowiska, w tym szkoleniach, akcjach edukacyjnych, warsztatach dla lokalnej społeczności i turystów;
3. Zasady udostępniania parku dla celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb:
- a. Organizowanie imprez masowych na terenie DPK wymaga uzyskania pisemnej zgody Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego;
 - b. Turystyka piesza i rowerowa może odbywać się na terenie całego parku po wyznaczonych szlakach turystycznych oraz ścieżkach edukacyjnych oraz poza wyznaczonymi szlakami z wyłączeniem obszarów objętych zakazami wprowadzonymi odrębnymi przepisami;
 - c. Turystyka konna może odbywać się na wyznaczonych szlakach konnych oraz innych obszarach po uzgodnieniu z zarządcą lub właścicielem terenu

- z wyłączeniem rezerwatów przyrody i obszarów objętych zakazami wprowadzonymi odrębnymi przepisami;
- d. Turystyka samochodowa i motorowa może być prowadzona tylko po drogach publicznych; nie dopuszcza się możliwości organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
 - e. Utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, rowerowej i ścieżek dydaktycznych oraz zaleca się monitorowanie oraz ewentualną renowację towarzyszących im elementów infrastruktury rekreacyjnej przez właścicieli urzędzeń;
 - f. Dopuszcza się korektę przebiegu istniejących szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, w szczególności tam, gdzie wymaga tego ograniczanie negatywnego wpływu ruchu turystycznego na środowisko;
 - g. Używanie łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych dopuszczone jest tylko w wyznaczonych strefach na jeziorach Drawsko i Siecino (wg załącznika 3a Uchwały nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 2919);
 - h. Amatorski połów ryb dozwolony jest z pomostów lub łodzi po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy akwenu;
 - i. Na terenie parku zaleca się następujące postępowanie związane z turystyką i rekreacją we współpracy z zarządcami terenu i administracją lokalną, zgodnie z kompetencjami organów:
 - a) Oznakowanie istniejących szlaków turystycznych;
 - b) Bieżąca konserwacja istniejącego oznakowania szlaków turystycznych;
 - c) Kontrola legalności pomostów wędkarskich na zbiornikach wodnych parku;
 - d) Egzekwowanie zakazu wprowadzania gatunków inwazyjnych do ekosystemów, oraz zakazu stosowania jako przynęty ryb pochodzących z innego łowiska;
 - e) Kontrole przestrzegania zakazu wjazdu do lasów;
 - f) Kontrole stanu palenisk w miejscach biwakowych.

16.4. Działania edukacyjne

1. Prowadzenie edukacji społeczeństwa pod kątem ograniczenia zużycia wody bytowej we wszystkich gminach tworzących park;

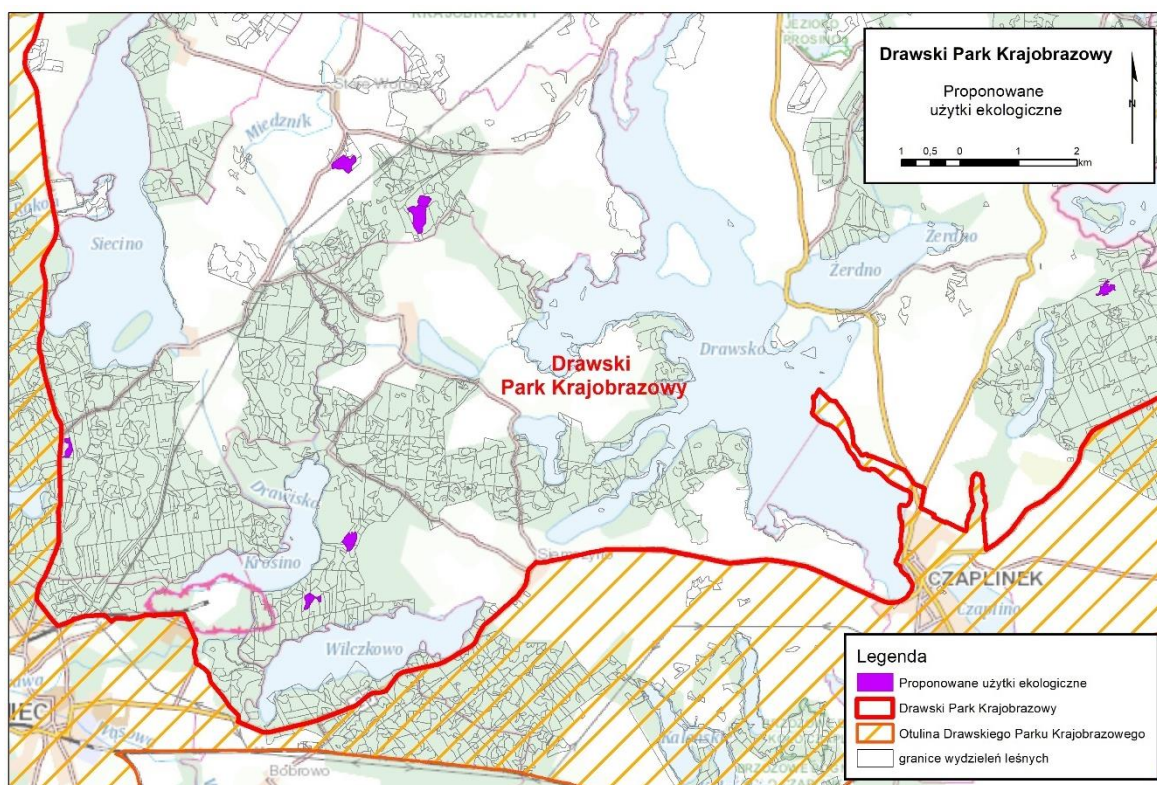
2. Edukacja rolników w zakresie efektywnych i oszczędnych sposobów gospodarowania wodą;
3. Edukacja rolników w zakresie obowiązującego na terenie parku zakazu niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień;
4. Promowanie rolnictwa ekologicznego;
5. Edukacja społeczeństwa – rolników w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenia zanieczyszczania pestycydami, wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym;
6. Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Informowanie o działaniach doradczych dla rolników, ukierunkowanych na doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych;
7. Kształtowanie stref buforowych – w przypadku właścicieli gruntów przybrzeżnych działanie realizowane w formie zaleceń przekazywanych w ramach akcji edukacyjnych dot. realizacji Programu Azotanowego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”). Zachęcanie właścicieli gruntów rolnych sąsiadujących z jeziorami do utrzymywania/tworzenia stref buforowych;
8. Działania edukacyjne w zakresie obowiązujących na terenie parku zakazów, w szczególności obowiązującego zakazu używania łodzi motorowych;
9. Edukacja w zakresie właściwego zagospodarowania odpadów i utrzymywania porządku szczególnie w strefach brzegowych jezior i rzeki Drawy. Działania edukacyjne np. w formie akcji sprzątanania;
10. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego;
11. Edukacja dotycząca retencji wód gruntowych na terenach rolnych leśnych i zurbanizowanych;
12. Działania edukacyjne w zakresie negatywnego oddziaływania gatunków inwazyjnych na ekosystemy parku;
13. Edukacja w zakresie negatywnego wpływu kotów wychodzących na awifaunę;
14. Działania edukacyjne dotyczące wartości przyrodniczej i wrażliwości ekosystemów jezior lobeliowych;

15. Konserwacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej (tablice informacyjne).

16.5. Uzupełnienie form ochrony pożądanych z punktu widzenia realizacji celów parku krajobrazowego

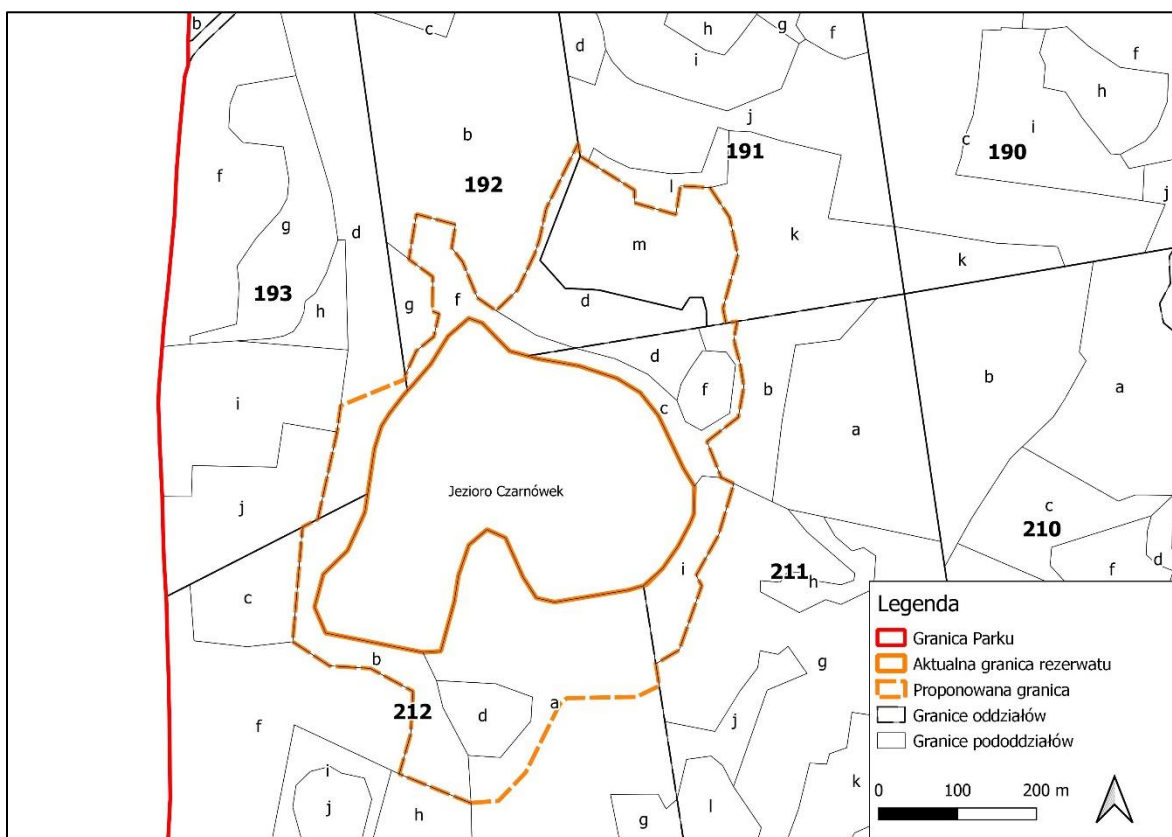
1. W celu ochrony cennych ekosystemów proponuje się utworzenie następujących użytków ekologicznych:
 - a. Oddz. 27d Nadleśnictwa Czaplinek – obszar proponowanego użytku ekologicznego obejmuje żywe torfowisko wysokie (siedlisko przyrodnicze 7110) ze zbiorowiskami *Sphagno recurvi-Eriophoretum vaginati*, *Ledo-Sphagnetum*, *Caricetum limosae* oraz dwa naturalne dystroficzne zbiorniki wodne (siedlisko przyrodnicze 3160). Na torfowisku znajdują się liczne stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych: *Ledum palustre*, *Scheuchzeria palustris*, *Drosera rotundifolia*, *Carex limosa*, *Andromeda polifolia* i mszaków: *Aulacomnium palustre*, *Odontoschisma fluitans*, *Fuscocephaloziaopsis macrostachya*, *Polytrichum strictum*, *Sphagnum cuspidatum*, *S. angustifolium*, *S. fallax*, *S. palustre*;
 - b. Oddz. 192g, 193b Nadleśnictwa Czaplinek – obszar proponowanego użytku ekologicznego obejmuje torfowisko z płatem boru bagiennego stanowiącego siedlisko przyrodnicze 91D0, płatami siedlisk przyrodniczych 7140, 7120 oraz naturalnym dystroficznym zbiornikiem wodnym stanowiącym siedlisko 3160. Na torfowisku znajdują się liczne stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych: *Drosera rotundifolia*, *Andromeda polifolia*, *Scheuchzeria palustris*, *Ledum palustre*, *Empetrum nigrum*, *Menyanthes trifoliata* i mszaków: *Aulacomnium palustre*, *Polytrichum commune*, *P. strictum*, *Sphagnum angustifolium*, *S. fallax*, *S. magellanicum*, *S. obtusum*;
 - c. Oddz. 195k, 196i Nadleśnictwa Czaplinek – obszar proponowanego użytku ekologicznego obejmuje płat żywego torfowiska wysokiego stanowiącego siedlisko przyrodnicze 7110 z naturalnym dystroficznym zbiornikiem wodnym (siedlisko przyrodnicze 3160) oraz z licznymi stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych: *Drosera rotundifolia*, *Scheuchzeria palustris*, *Ledum palustre*, *Andromeda polifolia*, *Carex limosa* i mszaków: *Aulacomnium palustre*, *Odontoschisma fluitans*, *Polytrichum strictum*, *Sphagnum angustifolium*, *S. fallax*, *S. fuscum*, *S. magellanicum*, *S. rubellum*;

- d. Oddz. 133h,i Nadleśnictwa Czaplinek – obszar obejmuje torfowiska wysokie i przejściowe z siedliskami przyrodniczymi 7120 i 7140 oraz z licznymi stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych: *Andromeda polifolia*, *Rhynchospora alba*, *Drosera rotundifolia*, *Ledum palustre*, *Scheuchzeria palustris* i mszaków;
- e. Odd. 121g Nadleśnictwa Czaplinek – śródpolny zbiornik wodny z miejscami lęgowymi ptaków wodnych m. in. mewy siwej, rybitwy rzecznej i śmieszki.
- f. Oddz. 193g Nadleśnictwa Złocieniec – proponowany użytek ekologiczny obejmuje płat torfowiska przejściowego (siedlisko przyrodnicze 7140) i zdegradowanego torfowiska wysokiego (siedlisko przyrodnicze 7120) ze zbiorowiskami: *Sphagno-Caricetum rostratae*, *Sphagno-Juncetum effusi*, *Sphagno-Rhynchosporetum albae*. W obszarze odnotowano stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych: *Scheuchzeria palustris*, *Drosera rotundifolia*, *Utricularia minor*, i mszaków: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Dicranum polysetum*, *Helodium blandowii*, *Odontoschisma fluitans*, *Polytrichum strictum*, *Sphagnum cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. riparium*, *S. squarrosum*.

Rycina 90. Lokalizacja proponowanych użytków ekologicznych

2. Proponuje się powiększenie Rezerwatu Przyrody „Jezioro Czarnówek”. Aktualnie rezerwat obejmuje sam akwen jeziora lobeliowego, bez jego zlewni bezpośredniej. W celu ochrony jeziora proponuje się włączenie w granice rezerwatu zlewni bezpośredniej jeziora wraz z trzema nieckami torfowisk. Na torfowiskach zidentyfikowano płaty siedliska przyrodniczego 91D0 reprezentowane przez fitocenozy *Vaccinio uliginosi-Pinetum* i *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis* z licznymi stanowiskami roślin chronionych m.in.: *Andromeda polifolia*; *Drosera rotundifolia*, *Lycopodium annotinum* i *Ledum palustre*. Proponuje się włączenie do rezerwatu pododdziałów Nadleśnictwa Złocieniec: 191m, 192d,f, 211c,d,f,i, 212b,d oraz fragmentów pododdziałów: 193d, 212a zgodnie z mapą.

Rycina 91. Proponowana nowa granica Rezerwatu Przyrody „Jezioro Czarnówek”

Wykazy współrzędnych punktów załamania granic proponowanych użytków ekologicznych i rezerwatu przyrody w układzie współrzędnych PL-1992 zamieszczono w formie załączonych elektronicznie arkuszy kalkulacyjnych.

16.6. Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

1. Poprawa parametrów jakościowych i ilościowych wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów wodnych na obszarze całego Parku poprzez:
 - a. Ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie rzek, wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych lub zaniechanie prac utrzymaniowych w miejscach wyznaczonych do kształtowania przez naturalne procesy;
 - b. Zachowanie lub przywracanie naturalnego charakteru cieków przepływających przez Park, niedopuszczalne jest przerywanie ciągłości ekologicznej cieków;
 - c. Wspieranie i podejmowanie działań mających na celu przechwycenie migrujących substancji biogenych z wodami gruntowymi i powierzchniowymi, w tym w szczególności tworzenie pasów roślinności buforowej (bariery biogeochemiczne) wzdłuż koryt cieków i rowów melioracyjnych;
 - d. Odstąpienie od modyfikowania istniejących stosunków wodnych, z wyłączeniem działań służących ochronie przyrody, przy założeniu obowiązku każdorazowego poddania ich szczegółowej ocenie pod kątem wpływu na środowisko, w tym cele ochrony Parku i obszarów Natura 2000;
 - e. Poprawa warunków wodnych i siedliskowych w obrębie strefy brzegowej jezior poprzez kształtowanie nowych i ochronę istniejących stref buforowych w pasie minimum 15 m od linii brzegowej jezior w postaci pasów ziołorośli, zakrzewień i zadrzewień. Zaniechanie lub ograniczenie usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych; W przypadku usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi Drawy – wycinka drzew dopuszczona jest jedynie na takich odcinkach Drawy, gdzie zadrzewienia stwarzałyby rzeczywiste zagrożenie i ryzyko powodziowe, zagrożenie uszkodzenia urządzeń wodnych (w tym budowli regulacyjnych). Preferowane jest prowadzenie wycinki (pod warunkiem stwierdzenia jej konieczności) w sposób naprzemienny lub po jednej stronie koryta, tak by część została w stanie naturalnym, tworząc refugium dla zwierząt, zacienienie lustra wody. Nie należy usuwać

drzew na brzegach wklęsłych, ponieważ stabilizują one skarpy i zabezpieczają przed erozją. Nie należy także usuwać drzew biocenotycznych, ze względu na największe walory przyrodnicze (siedliska ptaków, bezkręgowców);

- f. Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarach gmin;
- g. Analiza możliwych zrzutów zanieczyszczeń – presji na elementy fizykochemiczne na terenie zlewni Parku.
- h. Dokładne przeanalizowanie konieczności wykonywania prac utrzymaniowych; podczas planowania należy wziąć pod uwagę potencjalne skutki; w razie wykonywania stosować zasady Dobrych Praktyk Utrzymania Rzek i działania kompensujące;

2. Ochrona gatunków roślin, grzybów i zwierząt dziko występujących oraz ich siedlisk:

- a. Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych zgodnie z Ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2021 poz. 1718) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 210 poz. 1260); działanie realizowane we współpracy z zarządcami gruntów i samorządami;
- b. Prześwietlenie fragmentów zbiorników stanowiących siedliska płazów, które uległy zbyt dużemu zacienieniu poprzez usunięcie gałęzi i drzew, zwłaszcza od strony południowej; działanie realizowane we współpracy z zarządcami gruntów;
- c. Nielokalizowanie ferm norek amerykańskich w granicach Parku i otuliny. W przypadku lokalizowania ferm poza granicami Parku i otuliny, ale w granicach zlewni, które znajdują się na terenie Parku i otuliny, należy każdorazowo ocenić wpływ inwestycji na cele ochrony i zasoby przyrodnicze Parku. Dotyczy zlewni Bliskiej Strugi, Dębnicy do Brusnej z jez. Dębno, Dębnicy od Brusnej do ujścia, Dopływu z jez. Wilczkowo, Drawy do wypływu z jez. Krosino, Drawy od jez. Krosino do

Wilżnicy, Kokny, Piławy do Zb. Nadarzyckiego, Wąsowy, Wogry, bezodpływowej zlewni Jeziora Kaleńskiego.

- d. W przypadku stwierdzenia norki amerykańskiej w środowisku naturalnym Parku, podejmować działania zmierzające do usunięcia norki z naturalnych ekosystemów. Odłowy norki amerykańskiej we współpracy z nadleśnictwami i kołami łowieckimi.

3. Ochrona krajobrazu i wartości kulturowych:

- a. Zachowanie unikatowych form ukształtowania terenu, w szczególności rynien jeziornych, niecek wytopiskowych;
- b. Zachowanie specyfiki jednostek osadniczych i sieci dróg, lokalnej tradycji architektonicznej oraz dziedzictwa kultury materialnej i niematerialnej;
- c. Ochrona krajobrazu otwartego, w szczególności przedpoli, punktów i osi widokowych, przed zabudową i zalesieniem.

16.7. Monitoring skuteczności ochrony:

- a. Monitoring ciągłości strefy buforowej, tj. szuwaru oraz zarośli pod kątem występowania nielegalnych pomostów, zabudowy brzegów bądź wycinki bufora z utworzeniem nielegalnych dojazdów do wody, kąpielisk i plaż; działanie realizowane 4 razy w trakcie obowiązywania planu, we współpracy z zarządcą terenu i organami odpowiedzialnymi za kontrolę i udzielanie zezwoleń na tego typu działalność.
- b. Bieżący monitoring stanu ichtiofauny 4 razy w trakcie obowiązywania planu, w wybranych jeziorach Parku;
- c. Monitoring obcych gatunków inwazyjnych roślin, w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż 5-krotnie w ciągu obowiązywania planu ochrony, szczególnie w miejscach, w których realizowane są działania ochronne mające na celu ich eliminację; działanie realizowane we współpracy z właścicielami/zarządcami gruntów;
- d. Monitoring stanowisk roślin chronionych i zagrożonych, w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż 5-krotnie w ciągu obowiązywania planu ochrony rosziczki pośredniej *Drosera intermedia*, rosziczki długolistnej *D. anglica*, podkolana białego *Platanthera bifolia*, kukułki szerokolistnej

Dactylorhiza majalis, kukułki plamistej *D. maculata* oraz 4 razy w trakcie obowiązywania planu pozostałych stanowisk wykazanych na mapie dołączonej w materiałach kartograficznych;

- e. Monitorowanie stanu populacji kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej oraz ich siedlisk poprzez przeprowadzenie, co najmniej dwóch kontroli w sezonie od kwietnia do lipca, co 3 lata na wybranych stanowiskach na terenie parku;
- f. Kontrola stanu jezior: raz na 3 lata jezior lobeliowych stanowiących siedlisko przyrodnicze 3110 w połączeniu z monitoringiem stanowisk lobelii jeziornej i poryblina jeziornego, 4 razy w trakcie obowiązywania planu jezior ramienicowych stanowiących siedlisko przyrodnicze 3140 i wybranych jezior eutroficznym stanowiących siedlisko przyrodnicze 3150;
- g. Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń;
- h. Monitoring stanu siedlisk przyrodniczych: raz na 3 lata siedlisk związanych z torfowiskami (7110, 7120, 7140) oraz 4 razy w trakcie obowiązywania planu siedlisk związanych z lasami bukowymi (9110 i 9130), w wybranych płatach na terenie Parku.

16.8. Działania ochronne

Tabela 60 Projektowane działania ochronne

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
1.	Modyfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych na ciekach w granicach parku.	Wykonywanie prac utrzymaniowych tylko po uprzedniej weryfikacji ich zasadności w kluczowych miejscach, odcinkowo, z zachowaniem działań minimalizujących dla bytujących w nich siedlisk, w miejscach zagrożonych brakiem zachowania ciągłości morfologicznej, zgodnie z dobrymi praktykami utrzymania rzek. Tam gdzie to możliwe na rzekach głównych i dopływach zaniechanie prac utrzymaniowych, co w dłuższej perspektywie czasu doprowadzi do samoczynnej renaturyzacji cieków.	Zlewnie rzek: Piława, Drawa, Miedznik, Dębica, Wogra.
2.	Wykonanie ekspertyzy dotyczącej bilansu wodnego oraz obniżania poziomu wody w jeziorach parku.	Wykonanie bilansu wodnego z uwzględnieniem presji na stan ilościowy wód powierzchniowych Drawskiego Parku Krajobrazowego z uwzględnieniem: zagospodarowania zlewni (w tym uszczelnienia lub przekierowania wód), istniejących poborów i zrzutów wód, zmian klimatycznych. Weryfikacja wielkości zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych i powierzchniowych.	Cały obszar parku.
3.	Wykonanie ekspertyzy przyczyn obniżania poziomu wody w jeziorach parku.	Wykonanie ekspertyzy przyczyn obniżania poziomu wody w jeziorach i w miarę możliwości podjęcie stosownych działań zapobiegających bądź ograniczających ten proces (podpiętrzanie jezior, likwidacja urządzeń melioracyjnych).	Jeziora: Żerdno, Wilczkowo, Krosino, Kaleńskie, Łęka, Piasecznik Mały, Czarnówek, Leśniówek.
4.	Ochrona cieków naturalnych zgodnie z Dobrymi Praktykami Utrzymania Rzek oraz Zasadami Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.	Wszystkie działania na ciekach naturalnych, z uwzględnieniem zasad pozostałych działań ochronnych dla poszczególnych cieków i ich zlewni, należy przeprowadzać zgodnie z Dobrymi Praktykami Utrzymania Rzek oraz Zasadami Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.	Cały obszar parku.
5.	Projekt i budowa progu piętrzącego na wypływie z jeziora Dłusko.	Opracowanie i wdrożenie projektu możliwości spowolnienia odpływu ze zlewni jez. Dłusko poprzez budowę progu piętrzącego na wypływie z jeziora Dłusko w kierunku jez. Kleszczno.	Wypływ z jez. Dłusko w kierunku jez. Kleszczno.
6.	Badanie stanu siedliska przyrodniczego w jez. Leśniówek.	Wykonanie pełnego badania zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska z rozszerzonym badaniem wskaźników pomocniczych.	Jezioro Leśniówek.
7.	Inwentaryzacja ramienic i badanie podstawowych parametrów fizyko-chemicznych w Jez. Żerdno.	Pełna inwentaryzacja rozmieszczenia i składu gatunkowego ramienic oraz badanie podstawowych parametrów fizyko-chemicznych w jez. Żerdno.	Jezioro Żerdno.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
8.	Badanie stanu jezior lobeliowych Krzemno i Ciemiak.	Wykonanie pełnego badania zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska w jeziorach Krzemno i Ciemiak. W zależności od wyników badań podjęcie niezbędnych działań ochronnych.	Jeziora Krzemno i Ciemiak.
9.	Ekspertyza dotycząca możliwości zwalczania moczarki kanadyjskiej.	Analiza możliwości zwalczania moczarki i podjęcie działań zgodnie z jej wynikami.	Jeziora: Żerdno, Kaleńskie, Łęka, Rzepowskie, Głębokie.
10.	Kontrola legalności pomostów wędkarskich na jeziorach parku.	Kontrola legalności pomostów wędkarskich. Działanie realizowane we współpracy z właścicielami i zarządcami gruntów oraz organami właściwymi do wydawania zezwoleń/wyrażających sprzeciw na budowę tych obiektów.	Jeziora parku, szczególnie jez. Piasecznik Wielki, Siecino, Kłokowskie i Sikory.
11.	Inwentaryzacja zrzutów zanieczyszczeń – źródeł presji na elementy fizykochemiczne.	Inwentaryzacja zrzutów zanieczyszczeń – źródeł presji na elementy fizykochemiczne. W przypadku stwierdzenia – działania mające na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń (likwidacja zrzutów, poprawa skuteczności oczyszczania, spowalnianie dopływu, kontrola pozwoleń wodnoprawnych, sankcje).	Zlewnie rzek Rakoń, Dębnicy wraz z Brusną, Wogry, zlewnia jeziora Drawsko.
12.	Inwentaryzacja małych obiektów hydrotechnicznych (jazy, zastawki, bystrza, progii).	Inwentaryzacja małych obiektów hydrotechnicznych (jazy, zastawki, bystrza, progii), analiza możliwości ich wykorzystania w ramach retencji korytowej w zlewniach leśnych (w zlewni Piławy, górnej Drawy, Dębnicy, Bliskiej Strugi, Wogry) i rolniczych (Miedznic, Rakoń, Drawa) i ich ewentualnej modernizacji. Wykorzystanie naturalnych kamiennych/drewnianych materiałów do budowy progów piętrzących wodę, czy niewielkich grobli, hamujących odpływ wody, który w czasie niedoborów lub niżówek pozwoli na zachowanie przepływów nienaruszalnych, a w czasie wyżówek na zwiększanie retencji wód gruntowych. Działanie wskazane we współpracy PGW Wody Polskie.	Zlewnie leśne Piławy, górnej Drawy, Dębnicy, Bliskiej Strugi, Wogry; zlewnie rolnicze rzek: Miedznic, Rakoń i Drawa.
13.	Ocena przydatności obiektów hydrotechnicznych stanowiących przegrody poprzeczne cieków.	Ocena przydatności obiektów hydrotechnicznych stanowiących przegrody poprzeczne cieków – stanu technicznego, funkcjonalności, wyposażenia w przepławki – w razie konieczności udrażnianie przegród poprzecznych lub likwidacja zbędnych obiektów niepełniących żadnych funkcji – działania techniczne zgodne z katalogiem działań renaturyzacyjnych dla rzek. Zaleca się rozbiórkę niepotrzebnych (niesprawnych lub niezdatnych) budowli będących barierami dla migrujących zwierząt, które nie mogą być wykorzystane do realizowania zadań retencji. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych – Stopień wodny na Drawie, 4 zastawki na rz. Miedznic, 2 zastawki na rz. Rakoń. Działanie wskazane we współpracy	Cieki w obszarze parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
		PGW Wody Polskie.	
14.	Mikroretencja leśna, analiza potrzeby przechwytywania spływu w drobnych oczkach, zabudowa linii spływu.	Sporządzenie ekspertyzy i wdrożenie działań dotyczących mikroretencji leśnej w postaci drobnych oczek przechwytyjących spływ, retencji korytowa na małych ciekach leśnych. Działania techniczne opóźniające odpływ ze zlewni w postaci tworzenia bystrzy i progów z naturalnych materiałów.	Zlewnie leśne i rolno-leśne: górna Drawa, Dopływ z jeziora Wilczkowo, Wogra, Bliska Struga, Piława.
15.	Renaturyzacja w zlewni rzek Wogry i Miedznik.	Renaturyzacja w zlewni rzek Wogry i Miedznik, ograniczenie i modyfikacje renaturyzacyjne prac utrzymaniowych, działania zgodnie z katalogiem Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP) i zaplanowanymi przez PGW Wody Polskie zadaniami restytucyjnymi rzeki.	Zlewnie rzek Wogry i Miedznik.
16.	Projekt drewnianej kładki na odcinku ścieżki edukacyjnej przy brzegu jeziora Czarnówek.	Opracowanie i realizacja projektu drewnianej kładki umożliwiającej poruszanie się bez wyrządzania szkód w roślinności brzegowej na odcinku ścieżki edukacyjnej przy brzegu jeziora Czarnówek; działanie realizowane we współpracy z RDOŚ.	Ścieżka edukacyjna w rezerwacie przyrody „Jezioro Czarnówek”.
17.	Eliminacja obcych gatunków ichtiofauny w zbiornikach wodnych.	Niezbarywanie zbiorników wodnych i cieków Parku obcymi gatunkami ryb. Stopniowa eliminacja obcych inwazyjnych i nieinwazyjnych gatunków ryb ze zbiorników wodnych i cieków Parku.	Zbiorniki wodne na terenie parku.
18.	Ochrona zróżnicowania zespołów ryb.	Kształtowanie zespołów ryb właściwych dla typów rybackich jezior.	Zbiorniki wodne na terenie parku.
19.	Stosowanie stref buforowych w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków i bagien.	Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach poza obszarem Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielenia taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia. W obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 stosowanie stref buforowych zgodnie z obowiązującymi zapisami planu zadań ochronnych.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
20.	Ochrona walorów krajobrazowych parku.	Ochrona wnętrza, punktów i ciągów widokowych poprzez ograniczanie lokalizacji obiektów budowlanych oraz zalesień. Ograniczanie lokalizacji elementów dysharmonizujących krajobraz, degradujących walory widokowe Parku.	Cały obszar parku.
21.	Ochrona ekosystemów parku przed negatywnymi skutkami wielkotowarowej hodowli zwierząt.	Dążenie do nielokalizowania na terenie otuliny parku ferm zwierząt hodowlanych.	Cały obszar parku.
22.	Stosowania właściwych składów	Podczas wykonywania odnowień w płatach siedlisk przyrodniczych	Tereny leśne w całym obszarze parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
	gatunkowych odnowień w leśnych siedliskach przyrodniczych.	stosowanie składów gatunkowych właściwych dla struktury drzewostanu danego siedliska przyrodniczego.	
23.	Przebudowa drzewostanów niezgodnych z siedliskiem.	Kontynuowanie stopniowej przebudowy drzewostanów mającej na celu unaturalnienie oraz dostosowanie składów gatunkowych do siedlisk i zbiorowisk roślinnych.	Obszary leśne parku – drzewostany sosnowe niezgodne z typem siedliskowym lasu.
24.	Renaturyzacja zniekształconych zbiorowisk leśnych.	W ramach zabiegów gospodarczych wspieranie naturalnych procesów przyrodniczych zmierzających do spontanicznej renaturalizacji zniekształconych zbiorowisk leśnych, jednocześnie utrzymywanie wysokiego stopnia naturalności zbiorowisk nieznieskształconych i kształtowanie zróżnicowanej struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów, zwłaszcza na żyznych siedliskach.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
25.	Ochrona drzew dziuplastych podczas zabiegów gospodarczych w lasach.	Ochrona drzew dziuplastych podczas cięć z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
26.	Pozostawianie kęp drzewostanów podczas rębni.	Podczas cięć rębnych wyznaczanie kęp pozostawionych do naturalnego rozpadu, szczególnie w miejscach występowania płatów siedlisk przyrodniczych i stanowisk roślin chronionych i zagrożonych.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
27.	Ochrona chronionych i zagrożonych gatunków roślin w lasach.	Ochrona stanowisk roślin chronionych i zagrożonych podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w lasach.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
28.	Niezalesianie nieleśnych siedlisk przyrodniczych.	Wyłączenie z zalesień nieleśnych siedlisk przyrodniczych: 6510, 7110, 7120, 7140, 7230.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
29.	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranych drzewostanów stanowiących siedliska przyrodnicze 91D0.	Pozostawienie bez działań gospodarczych wybranych drzewostanów stanowiących siedliska przyrodnicze 91D0.	Nadleśnictwo Czaplonek oddz. 34k, 163b, Nadleśnictwo Połczyn oddz. 646d, 739h, 754c, 764i, 779i, 786b, 822f, 836d, 861g, Nadleśnictwo Złocieniec oddz. 234d, 239k, Nadleśnictwo Świerczyna oddz. 25g, 26a, 37h, 38h, 38p, 39o, 39s, 41c, 52o.
30.	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranych drzewostanów z siedliskami kwaśnymi i żyznymi buczyn oraz grądów.	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranych drzewostanów z siedliskami kwaśnymi buczyn 9110, żyznymi buczyn 9130 oraz grądów 9160 stanowiących jednocześnie siedliska łąkowe leśnych gatunków ptaków:	Nadleśnictwo Czaplonek oddz. 13b (siedlisko przyrodnicze 9110), 106a, 167a, 167d, 167Ah, 167Ba (siedlisko przyrodnicze 9130), Nadleśnictwo Świerczyna oddz. 38a (siedlisko przyrodnicze 9110), Nadleśnictwo Złocieniec oddz. 218n (siedlisko

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
			przyrodnicze 9110), Nadleśnictwo Połczyn oddz.: 740m (siedlisko przyrodnicze 9160).
31.	Wykonanie i wdrożenie projektu możliwości poprawy uwodnienia torfowisk.	Wykonanie i wdrożenie projektu możliwości poprawy uwodnienia torfowisk stanowiących siedliska przyrodnicze 7110, 7120, 7140 oraz 91D0 np. poprzez zasypianie rowów bądź budowę piętrzeń na rowach odprowadzającym wodę z torfowisk.	Nadleśnictwo Czaplonek oddz.: 27d, 33c, 37h, 96g, 125b, 133h,i, 163h, 176a, 193m, 195k, 196i, 205f, 314j, 874l, 927d,f, 939f; Nadleśnictwo Połczyn oddz.: 646d, 763a, 788i, 822f, 836d; Nadleśnictwo Złocieniec oddz.: 191m.
32.	Usuwanie roślinności drzewiastej zarastającej otwarte torfowiska z siedliskami przyrodniczymi 7110, 7120, 7140.	Usuwanie brzozy omszonej, sosny pospolitej, wierzb i innych roślin drzewiastych z ekosystemów torfowisk stanowiących siedliska przyrodnicze 7110, 7120 i 7140. Usunięte drzewa i krzewy wynieść poza misę torfowisk. Zabieg powtarzać w zależności od wyników monitoringu. W przypadku braku możliwości wykonania zabiegu stosowanie obrączkowania drzew.	Nadleśnictwo Czaplonek oddz.: 27d, 43d,f, 125b, 151g, 192g, 193m, 195k, 196i, 205f, 874l, 927d,f; 940i; Nadleśnictwo Połczyn oddz.: 731b, 788i; Nadleśnictwo Złocieniec oddz.: 138d, 139c, 190b, 193g, 239c.
33.	Ochrona i tworzenie stref buforowych na gruntach rolnych wokół zbiorników wodnych.	Wdrażanie i zachowanie stref buforowych w postaci stref roślinności ziołoroślowej, drzewiastej lub krzewiastej na gruntach rolnych w strefie min. 15 m od linii brzegowych zbiorników wodnych jako dobrej praktyki rolniczej.	Grunty rolne w sąsiedztwie zbiorników wodnych w całym obszarze parku.
34.	Ochrona miedz śródpolnych.	Dążenie do utrzymania miedz pomiędzy polami oraz roślinności zielonej, krzewiastej i drzewiastej wśród pól oraz wzdłuż dróg i rowów melioracyjnych.	Cały obszar parku.
35.	Ochrona zadrzewień i zakrzewień.	Zachowanie istniejących i tworzenie nowych zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów.	Cały obszar parku.
36.	Ochrona nieużytków i mokradeł.	Utrzymanie nieużytków (mokradeł, śródpolnych zbiorników wodnych i in.) na gruntach rolnych, jako elementów bioróżnorodności i krajobrazu rolniczego.	Cały obszar parku.
37.	Niestosowanie gnojowicy w sąsiedztwie jezior.	Unikanie stosowania gnojowicy w strefie brzegowej zbiorników wodnych.	Cały obszar parku.
38.	Ekstensywne użytkowanie łąk.	Dążyć do utrzymywania lub inicjowania ekstensywnego gospodarowania łąkami trwałymi polegającym na regularnym użytkowaniu kośnym połączonym z uprzątnięciem siana, zróżnicowaniu terminu pokosu na sąsiadujących działkach, minimalizacji nawożenia oraz nie podsiewania wysokowydajnych gatunków i odmian traw.	Łąki w całym obszarze parku.
39.	Ochrona przed zakładaniem	Unikanie tworzenia wielkoobszarowych plantacji drzew	Cały obszar parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
	wielkoobszarowych plantacji drzew szybkorosnących.	szybkorosnących. W przypadku lokalizacji tego typu upraw zakładanie pasów i enklaw gatunków rodzimych.	
40.	Użytkowanie kośne łąk stanowiących siedlisko przyrodnicze 6510.	Dążenie do koszenia płątów siedliska 6510 na wysokości 5 – 15 cm nad ziemią w terminie 15 VI – 30 IX, maksymalnie dwa razy w roku, nie rzadziej niż raz na rok, z pozostawieniem 5 – 10% nieskoszonych powierzchni (każdego roku w innym miejscu), usuwanie biomasy nie później niż 2 tygodnie po pokosie:	Gm. Połczyn-Zdrój, obr. Czarnkowie, dz. ewid.: 186, 370/7, obr. Gaworkowo, dz. ewid.: 6/51, 6/52, 6/55; obr. Międzyborze, dz. ewid.: 10/1; gm. Czaplinek, obr. Siemczyno, dz. ewid.: 6/1 (oddz. 6f Nadl. Świerczyna), obr. Czarne Wielkie, dz. ewid.: 172/1, 183/1, 269/13, 269/14, 276/1, 280, 281/1, obr. Kluczewo, dz. ewid.: 124, 125, 126, 127, 129, 144, 175/7; gm. Złocieniec, obr. Siecino, dz. ewid.: 207/22, 207/23, 207/24, obr. Nowe Worowo, dz. ewid.: 330/8.
41.	Ochrona drzew ze stanowiskami podlegających ochronie epifitów.	Poinformowanie zarządców dróg o znanych stanowiskach cennych gatunków epifitów na drzewach przydrożnych oraz obowiązującym na terenie parku zakazie niszczenia zadrzewień. Konsultowanie prac pielęgnacyjnych w zadrzewieniach przydrożnych z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego;	Gm. Czaplinek obr. Głębocek dz. ewid. 4, obr. Prosino dz. ewid. 126, obr. Kluczewo dz. ewid. 126, obr. Piaseczno dz. ewid. 3, obr. Siemczyno dz. ewid. 280/1, 285, obr. Sikory dz. ewid. 75/2; gm. Połczyn Zdrój obr. Gaworkowo dz. ewid. 9, obr. Toporzyk dz. ewid. 66, 86; gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ewid. 309/1, obr. Gronowo dz. ewid. 470.
42.	Usuwanie inwazyjnych gatunków obcych.	Usuwanie stanowisk inwazyjnych gatunków obcych – rdestowca sachalińskiego <i>Reynoutria sachalinensis</i> , rdestowca japońskiego <i>Reynoutria japonica</i> , barszczu Mantegazziego <i>Heracleum mantegazzianum</i> , niecierpka gruczołowatego <i>Impatiens glandulifera</i> . Eliminacja wymienionych gatunków z terenu całego parku; działanie realizowane we współpracy z samorządami i właścicielami/zarządcami gruntów.	Gm. Czaplinek obr. Stare Drawsko dz. ew. 147; gm. Połczyn-Zdrój obr. Brusno dz. ew. 37; Nadleśnictwo Czaplinek oddz. 349d, 850a; Nadleśnictwo Połczyn oddz. 828g.
43.	Kontrolowanie poziomu wody na wybranych stanowiskach płazów.	Kontrolowanie poziomu i jakości wody na poszczególnych stanowiskach, w razie potrzeby zaprojektowanie systemu małej retencji i oczyszczania, pogłębienie poprzez usunięcie zewnętrznej warstwy humusu z jednoczesnym usunięciem części roślinności, szczególnie trzciny.	Stanowiska płazów nr: 2 (Nadleśnictwo. Czaplinek 100Bh), 64 (Nadleśnictwo. Połczyn 628f), 65 (gm. Połczyn-Zdrój obr. Gaworkowo 63/8).

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
44.	Tworzenie stref buforowych w strefie brzegowej zbiorników stanowiących siedliska płazów.	Obsadzanie strefy brzegowej zbiorników wodnych krzewami i drzewami w celu ochrony przed sphywem biogenów z pól. Działanie prowadzone w porozumieniu z władającym gruntem.	Stanowiska płazów nr: 1, 4, 5 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 22/2, 31/1, 54/4), 13 (gm. Złocieniec obr. Stare Worowo dz. ew. 34/4), 15 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 111/4), 19 (gm. Złocieniec obr. Stare Worowo dz. ew. 60/1), 29 (gm. Czaplinek obr. Rzepowo dz. ew. 263), 31 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 323), 33 (gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 306/5), 34 (gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 311/10), 36 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 49), 37 (gm. Czaplinek obr. Żerdno dz. ew. 52/2), 40 (gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino dz. ew. 33/4), 52 (gm. Czaplinek obr. Sikory dz. ew. 11/1), 54 (gm. Barwice obr. Polne dz. ew. 154), 56 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 59 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 336/5), 63 (gm. Złocieniec obr. Warniłęg dz. ew. 92), 70 (gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino 38/18), stanowiska żółwia błotnego (zbiornik w okolicach Chlebowa).
45.	Pogłębianie wybranych zbiorników stanowiących siedliska płazów.	Pogłębienie poprzez usunięcie zewnętrznej warstwy humusu z jednoczesnym usunięciem części roślinności, szczególnie trzciny. Działanie prowadzone w porozumieniu z władającym gruntem.	Stanowiska płazów nr: 11 (gm. Połczyn-Zdrój obr. 007 Połczyn-Zdrój dz. ew. 3/5), 12 (gm. Złocieniec obr. Smółdzięcino dz. ew. 49/1), 14 (Nadl. Czaplinek 136Bd), 15 (gm. Złocieniec Cieszyno dz. ew. 111/4), 16 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 111/4), 17 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 23 (Nadl. Czaplinek 125j), 68 (Nadl. Czaplinek 133a).
46.	Wykonanie znaków „Uwaga płazy”.	Wykonanie i ustawienie znaków „Uwaga płazy” przy drogach przebiegających w sąsiedztwie zbiorników wodnych będących potwierdzonymi stanowiskami płazów.	Stanowiska płazów nr: 8 (gm. Połczyn-Zdrój obr. Brusno dz. ew. 35), 11 (gm. Połczyn-Zdrój obr. 007 Połczyn-Zdrój dz.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
			ew. 3/5), 18 (Nadl. Czaplinek 121g), 28 (gm. Czaplinek obr. Rzepowo dz. ew. 263), 31 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 323), 33 (gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 306/5), 50 (gm. Czaplinek obr. Kołomąt dz. ew. 137/3), 53 (gm. Czaplinek obr. Sikory dz. ew. 92/1), 56 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 57 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 155/2).
47.	Inwentaryzacja populacji żółwia błotnego.	Przeprowadzenie badań terenowych poświęconych żółwiom błotnym, w celu określenia stanu populacji oraz ustalenia i podjęcia niezbędnych działań w celu ochrony czynnej gatunku i siedlisk jego występowania, zarówno wodnych, jak i lądowych.	Potencjalne siedliska występowania gatunku w całym obszarze parku, ze szczególnym uwzględnieniem zbiornika w okolicy Chlebowa.
48.	Ochrona stanowisk pachnicy dębowej	Ochrona przed usunięciem drzew ze stanowiskami pachnicy dębowej: wierzb przydrożnych (gm. Czaplinek) oraz lipy na dawnym cmentarzu (Nadleśnictwo Czaplinek). Działanie realizowane we współpracy z właścicielami/zarządcami gruntów.	Gm. Czaplinek obr. Piasecznik dz. ew. 459; oddz. 108w Nadleśnictwo Czaplinek.
49.	Kontrole występowania kolonii nietoperzy w budynkach przeznaczonych do remontu i termomodernizacji.	Kontrole wybranych budynków przeznaczonych do remontu lub termomodernizacji pod kątem występowania kolonii nietoperzy w przeprowadzone przez specjalistę hiropterologa. W przypadku stwierdzenia występowania nietoperzy podjęcie stosownych działań ochronnych.	Cały obszar parku.
50.	Inwentaryzacja schronień zimowych nietoperzy.	Kontrole wyznaczonych podczas prac terenowych potencjalnych, antropogenicznych schronień pod kątem występowania nietoperzy.	Gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino dz. ew. 40/23, 40/24; gm. Czaplinek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 57/1; Nadleśnictwo Połczyn oddz. 632c,d,f, 633f.
51.	Budowa platformy gniazdowej dla puchacza.	Budowa nadrzewnej platformy gniazdowej dla puchacza oraz w miarę możliwości wprowadzenie zakazu wstępu na obszar wyspy.	Wydrza Wyspa na Jeziorze Komorze.
52.	Budowa wieży widokowej.	Wykonanie i realizacja projektu wieży widokowej w celu kanalizacji ruchu turystycznego w rejonie Czaplinka.	Okolice Czaplinka.
53.	Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony ekosystemów wodnych, walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych parku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie edukacji społeczeństwa pod kątem ograniczenia zużycia wody bytowej we wszystkich gminach tworzących park. 2. Edukacja rolników w zakresie efektywnych i oszczędnych sposobów gospodarowania wodą. 3. Edukacja społeczeństwa – rolników w zakresie ograniczenia 	Cały obszar parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
		<p>zanieczyszczeń wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenia zanieczyszczania pestycydami, wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze wpływem powierzchniowym.</p> <p>4. Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Informowanie o działaniach doradczych dla rolników, ukierunkowanych na doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.</p> <p>5. Kształtowanie stref buforowych – w przypadku właścicieli gruntów przybrzeżnych działanie realizowane w formie zaleceń przekazywanych w ramach akcji edukacyjnych dot. realizacji Programu Azotanowego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”). Zachęcanie właścicieli gruntów rolnych sąsiadujących z jeziorami do utrzymywania/tworzenia stref buforowych.</p> <p>6. Działania edukacyjne w zakresie obowiązujących na terenie parku zakazów, w szczególności obowiązującego zakazu używania łodzi motorowych.</p> <p>7. Edukacja w zakresie właściwego zagospodarowania odpadów i utrzymywania porządku szczególne w strefach brzegowych jezior i rzeki Drawy. Działania edukacyjne np. w formie akcji sprzątania.</p> <p>8. Edukacja dotycząca retencji wód gruntowych na terenach rolnych leśnych i zurbanizowanych.</p> <p>9. Działania edukacyjne dotyczące wartości przyrodniczej i wrażliwości ekosystemów jezior lobeliowych.</p> <p>10. Edukacja rolników w zakresie obowiązującego na terenie parku zakazu niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień.</p> <p>11. Promowanie rolnictwa ekologicznego.</p> <p>12. Działania edukacyjne w zakresie negatywnego oddziaływania</p>	

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
		<p>gatunków inwazyjnych na ekosystemy parku.</p> <p>13. Edukacja w zakresie negatywnego wpływu kotów wychodzących na awifaunę.</p> <p>14. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego.</p> <p>15. Konserwacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej (tablice informacyjne).</p>	

17. Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i uchwał krajobrazowych

Tabela 61 Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych

Lp.	Ustalenia/Rekomendacje	Obszar działań ochronnych PK – Park Krajobrazowy O - otulina
1.	<p>Nie wyznaczać nowych terenów pod zabudowę z wyłączeniem terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeznaczonych pod zabudowę i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego po uwzględnieniu zmian rekomendowanych w wierszu nr 2 niniejszej tabeli, – na których w dniu wejścia w życie uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji w zakresie w jakim zostały jednoznacznie dopuszczone w tych decyzjach lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji, – na których planuje się realizację inwestycji celu publicznego. 	PK
2.	<p>Rekomendowane działania w zakresie zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz mpzp:</p> <p>Złocieniec</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporządzenie SUIKZ w granicach obrębów Chlebowo, Cieminko, Gronowo, Nowe Worowo, Płocie, Siecino, Smołdzięcino, Szczycienko i Śmidzięcino znajdujących się w granicach nieistniejącej gminy Ostrowice. - weryfikacja potrzeby przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę w oparciu o prognozy demograficzne, bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej. <p>Dotyczy to w szczególności terenów oznaczonych na rysunku obowiązującego SUIKZP</p> <p>w granicach obrębu Warnięg jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> SRT – potencjalne tereny rozwoju funkcji zabudowy rezydencjonalnej, usług turystyki i zabudowy letniskowej (do określenia w mpzp) RLT – potencjalne tereny rozwoju funkcji zabudowy rezydencjonalnej, rekreacyjnej i turystycznej (do określenia w mpzp) M3 – tereny ekstensywnej zabudowy rezydencjonalnej i rekreacji indywidualnej MR – wielofunkcyjna zabudowa wiejska o różnej intensywności w obrębie zwartych jednostek osadniczych 	PK

Lp.	Ustalenia/Rekomendacje	Obszar działań ochronnych PK – Park Krajobrazowy O - otulina
	<p>UZ – usługi zdrowia w granicach obrębu Cieszyno jako:</p> <p>UT,RTL – usługi rekreacji, wypoczynku i turystyki SRT - potencjalne tereny rozwoju funkcji zabudowy rezydencjonalnej, usług turystyki i zabudowy letniskowej (do określenia w mpzp) M3 - tereny ekstensywnej zabudowy rezydencjonalnej i rekreacji indywidualnej 6M1* - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej</p> <p>- aktualizacja rysunku i ustaleń SUIKZP (dokument uchwalono w 2002 roku czyli 20 lat temu)</p> <p>Czaplinek - weryfikacja potrzeby przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę w oparciu o prognozy demograficzne, bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej. Dotyczy to w szczególności terenów oznaczonych na rysunku obowiązującego SUIKZP</p> <p>w granicach obrębu Siemczyno jako:</p> <p>MNr, T,ML – tereny zabudowy, rezydencjalne, tereny usług turystyki, tereny zabudowy rekreacji indywidualnej – dotyczy to szczególnie południowo wschodniego brzegu jeziora Wilczkowo (stwierdzono tam fragment 91E0)</p> <p>w granicach obrębu Kołomąt jako:</p> <p>1MR, Ut - wielofunkcyjna zabudowa wiejska o różnej intensywności w obrębie zwartych jednostek osadniczych</p> <p>w granicach obrębu Sikory jako: MNr – tereny zabudowy rezydencjonalnej (we wcześniejszej wersji SUIKZP M2* - teren ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej)</p> <p>w granicy obrębu Żerdno jako:</p> <p>UT, ML (we wcześniejszej wersji SUIKZP, 8 RTL) MR (we wcześniejszej wersji SUIKZP 1MR*) - ze względu na zwiększającą się presję turystyczną rekomenduje się sporządzenie mpzp w miejscowości Żerdno w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Żerdno.</p> <p>w granicach obrębu Głębołek jako:</p> <p>- ze względu na zwiększającą się presję turystyczną rekomenduje się sporządzenie mpzp w obrębie Głębołek w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Krosino (dotyczy działek o nr ewid 421/1 do 421/21), obecnie tereny rolne</p>	

Lp.	Ustalenia/Rekomendacje	Obszar działań ochronnych PK – Park Krajobrazowy O - otulina
	<p>w granicach obrębu Sulibórz jako:</p> <p>w granicach obrębu Sulibórz w 2012 roku uchwalono mpzp „Ostoja Drahimska” o powierzchni ponad 665 ha, skonsumowanie wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę w granicy mpzp zaspokoiliby potrzeby całej gminy w zakresie uruchamiania nowych terenów pod zabudowę. Rekomenduje się dodanie do mpzp warunkowego uruchamiania terenów w granicach mpzp, tak by zabudowa nie była rozproszona, a koszty gminy w zakresie zapewnienia infrastruktury były zoptymalizowane.</p> <p>w granicach obrębu Kluczewo jako:</p> <p>UT – tereny usług turystyki</p> <p>Barwice - aktualizacja rysunku i ustaleń SUIKZP (pierwotny dokument uchwalono w 2002 roku czyli 20 lat) - brak szczegółowych sugestii zmian, ustalenia obowiązującego SUIKZP zabezpieczają potrzeby ochrony DPK.</p> <p>Borne Sulinowo - aktualizacja rysunku i ustaleń SUIKZP (pierwotny dokument uchwalono w 2003 roku czyli 19 lat) - cała powierzchnia DPK w granicach gminy Borne Sulinowo objęta jest ustalenia dwóch mpzp z 1996, plany zostały uchwalone 26 lat temu, czytelność ich rysunków i oznaczeń wymagałaby aktualizacji, niemniej ustalenia obowiązujących mpzp w dużej mierze zabezpieczają potrzeby ochrony DPK.</p> <p>Połczyn Zdrój - ustalenia obowiązującego SUIKZP zabezpieczają potrzeby ochrony DPK</p>	
3.	Realizowanie nowych podziałów zgodnie z zasadą: średnia powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 2000 m ² przy jednoczesnym zachowaniu minimalnej powierzchni wyznaczonej działki równej 1000 m ² .	PK
4.	Przy zabudowie zagrodowej minimalna powierzchnia gospodarstwa rolnego musi wynosić 1 ha scalonego gruntu.	PK
5.	Zachowanie minimum 70% powierzchni biologicznie czynnej na terenach wyznaczonych działek budowlanych, a na działkach rekreacyjnych - minimum 80%.	PK
6.	Nie wprowadzanie wtórnych podziałów działek w ramach istniejących (zabudowy rekreacyjnej) za wyjątkiem wtórnych podziałów dla wydzielania działek pod infrastrukturę techniczną i drogową.	PK
7.	Nie lokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	PK
8.	Nie zmieniać trwałych użytków zielonych (łąk) na grunty orne oraz cele inne niż nie rolnicze.	PK
9.	Nie realizować na terenie Parku elektrowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych z wyłączeniem mikroinstalacji (zdefiniowanych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz.	PK

Lp.	Ustalenia/Rekomendacje	Obszar działań ochronnych PK – Park Krajobrazowy O - otulina
	610 ze zm.).	
10.	Nie wznosić ogrodzeń o wysokości większej niż 1,70 m.	PK+O
11.	Ustalanie linii zabudowy w odległości minimum 25 m od linii lasu, na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę.	PK+O
12.	Nie stosować ogrodzeń w formie litych ogrodzeń.	PK+O
13.	Nie zmieniać w sposób trwały konfiguracji terenu.	PK+O

Lokalizację gruntów, które nie powinny być zalesiane oraz zmieniane na grunty orne oraz terenów, które powinny być chronione przed zabudową i lokalizacją elementów niekorzystnie wpływających na krajobraz zobrazowano na mapach w skali 1:10 000 i 1:25 000. Nie wyznaczono gruntów przeznaczonych do zalesienia, w związku z czym nie sporządzono także mapy z lokalizacją takich terenów.

18. Propozycja powiększenia Parku

Proponuje się zmienić granicę parku, tak by objęła swym zasięgiem tereny przylegające do dotychczasowych granic, charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi oraz krajobrazowymi jednocześnie korespondującymi z głównymi celami ochrony Parku. W granice parku zaleca się włączyć jeziora lobeliowe Kapka i Leśniówek położone w południowo-zachodniej części otuliny oraz Kaleńskie, Łęka, Krzemno i Ciemniak z części południowej otuliny. W parku znalazłyby się także tereny zlewni wymienionych jezior, trzy jeziora eutroficzne: Kleszczno, Pławno i Pławskie Małe oraz rezerwat przyrody Brzozowe Bagno koło Czaplinka.

W granice parku proponuje się włączyć także kompleks leśny położony w południowej części otuliny między torem kolejowym a jeziorem Wilczkowo. Znajdują się tu liczne siedliska przyrodnicze związane z ekosystemami torfowisk wysokich i przejściowych, kompleksy kwaśnych i żyznych buczyn oraz borów bagiennych i łągów jesionowo-olszowych.

Tabela 62 Powierzchnia siedlisk przyrodniczych na obszarze projektowanego powiększenia Drawskiego Parku Krajobrazowego

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Powierzchnia (ha)
3110	Jeziora lobeliowe	315,58
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	99,24
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,62
3160/3110	jez. Leśniówek uznawane dotychczas za lobeliowe, aktualnie o cechach jez. dystroficznego	11,13
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	6,26
7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	7,65
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	2,73
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	152,53
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	93,62
9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	5,30
91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	70,81
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	2,90
Razem		768,37

Na terenie projektowanego powiększenia Parku odnotowano 115 stanowisk roślin chronionych i zagrożonych należących do 19 gatunków. Na szczególną uwagę zasługują stanowiska lobelii jeziornej i poryblinu jeziornego.

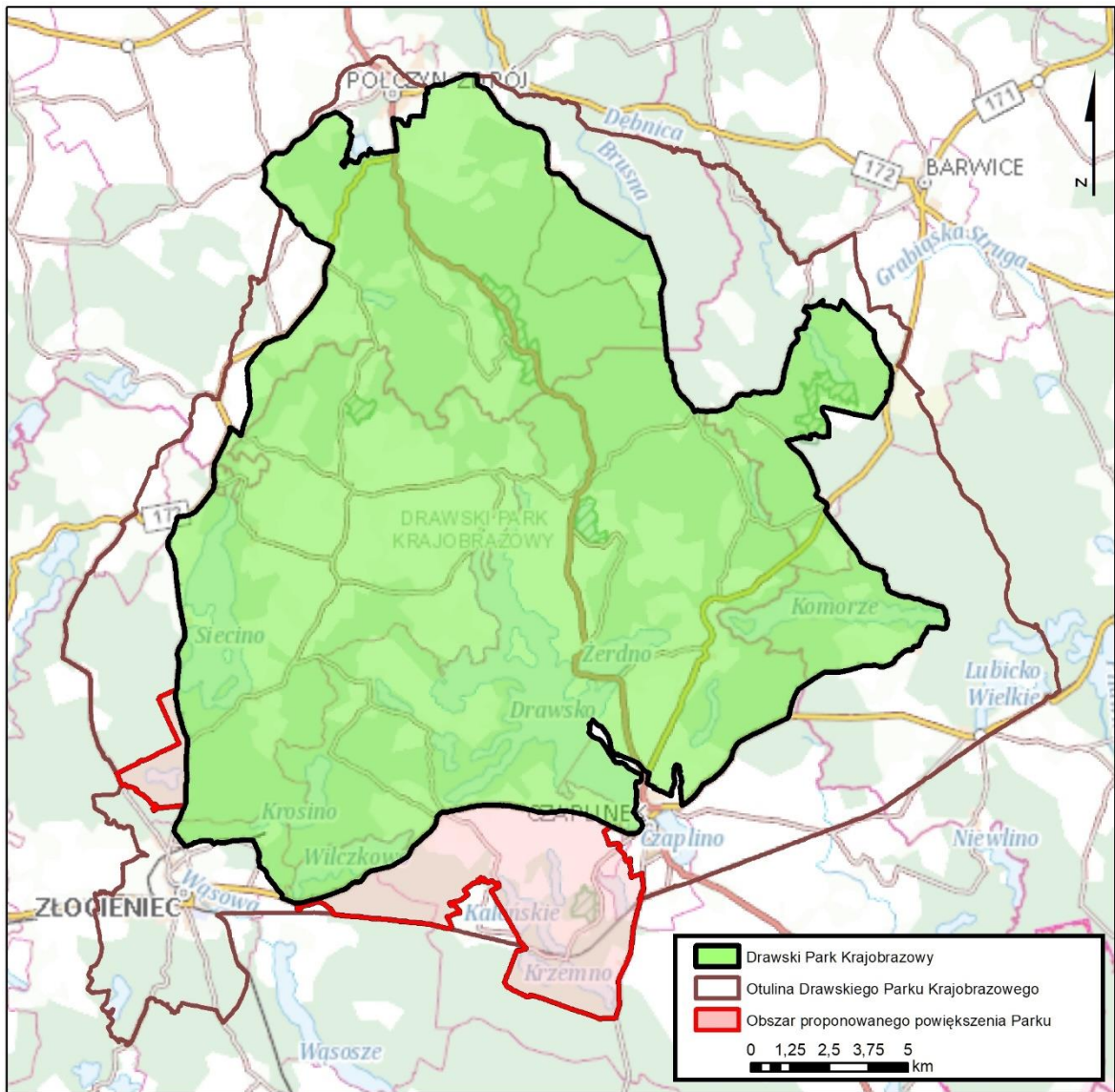
Tabela 63 Chronione i zagrożone gatunki roślin na obszarze projektowanego powiększenia Drawskiego Parku Krajobrazowego

Lp.	Rodzaj i gatunek		Liczba stanowisk	Ochrona prawna	Czerwona lista glonów Polski 2006	Polska Czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych 2016	Ginące i zagrożone rośliny Pomorza Zachodniego i Wielkopolski 1995
	Nazwa łacińska	Nazwa polska					
Ramienice							
1.	<i>Nitella flexilis</i>	Krynicznik giętki	1	OC	V		
Mchy i wątrobowce							
2.	<i>Aulacomnium palustre</i>	Próchniczek błotny	2	OC			
3.	<i>Climacium dendroides</i>	Drabik drzewkowy	2	OC			
4.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	1	OC			
5.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	6	OC			
6.	<i>Polytrichum strictum</i>	Płonnik cienki	1	OC			
7.	<i>Sphagnum sp.</i>	Rodzaj torfowiec	21				
Rośliny naczyniowe							
8.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	5	OC			V
9.	<i>Carex limosa</i>	Turzyca bagienna	3			NT	V
10.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	8	OS		NT	I
11.	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	7	OC		-	-
12.	<i>Isoetes lacustris</i>	Poryblin jeziorny	5	OS		VU	V
13.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	19	OC		-	-
14.	<i>Lobelia dortmanna</i>	Lobelia jeziorna	6	OS		EN	V
15.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	16	OC		NT	-
16.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	1	OC		-	-
17.	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybień białe	6	OC		-	-
18.	<i>Rhynchospora alba</i>	Przygielka biała	2	-		NT	V
19.	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bagnica torfowa	3	OS		VU	V
Razem			115				

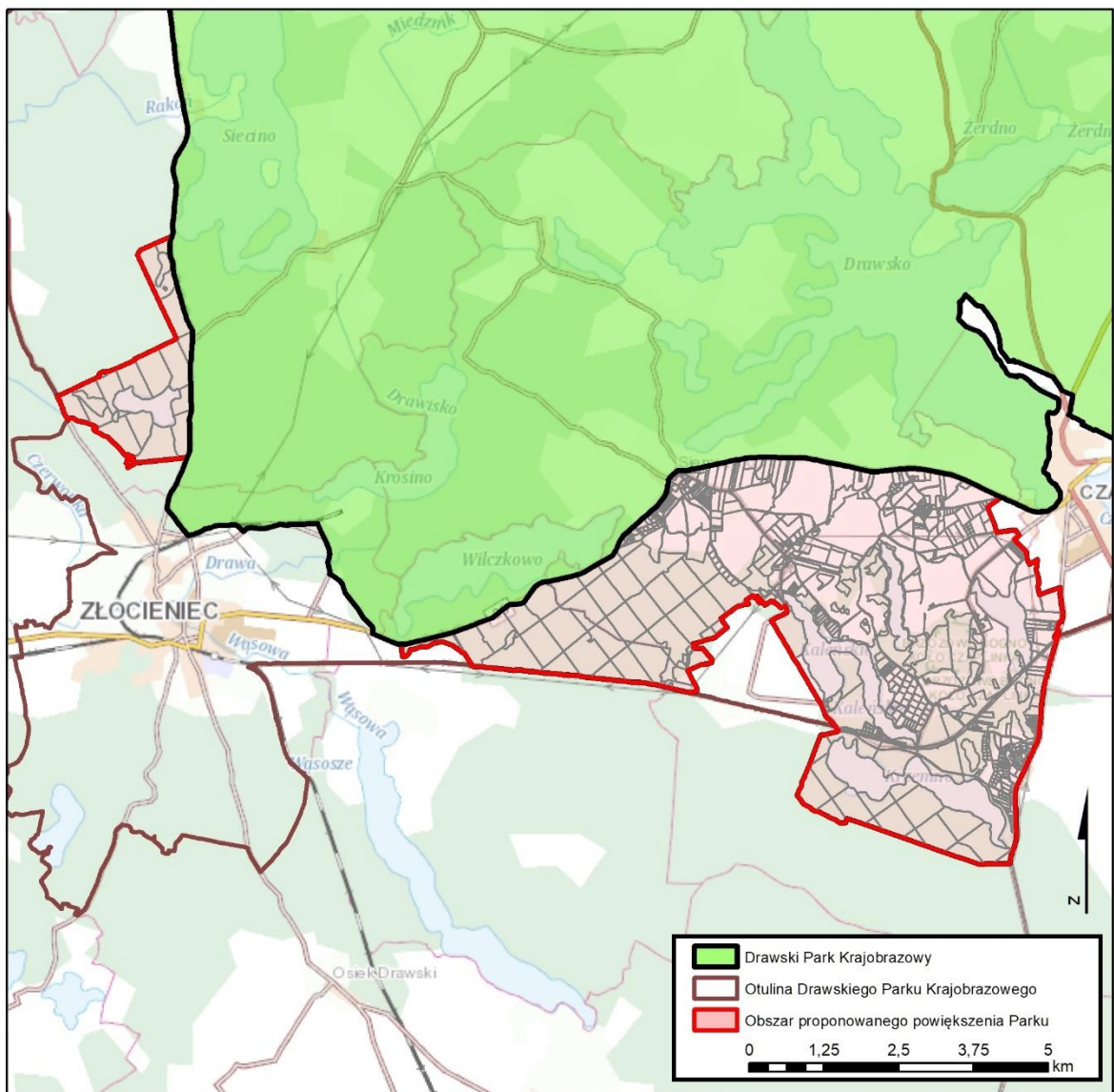
Czerwona lista glonów Polski (Siemińska i in. 2006): V – gatunki narażone

Polska Czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Kaźmierczakowa i in. 2016) – kategorie zagrożenia: EN – zagrożony, VU – narażony, NT – bliski zagrożenia;

Ginące i zagrożone rośliny Pomorza Zachodniego i Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995) – kategorie zagrożenia: V – narażone, I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu

Rycina 92 Projektowane powiększenie Drawskiego Parku Krajobrazowego - widok ogólny

Rycina 93 Projektowane powiększenie Drawskiego Parku Krajobrazowego - widok szczegółowy

Powierzchnia Drawskiego Parku Krajobrazowego po powiększeniu wyniesie **42 291,79 ha**, a powierzchnia otuliny **20 352,51 ha**.

Tabela 64 Wykaz działek ewidencyjnych w obszarze projektowanego powiększenia Parku

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Czaplinek 06	3	
Czaplinek	Czaplinek 06	4	
Czaplinek	Czaplinek 06	5	
Czaplinek	Czaplinek 06	6	
Czaplinek	Czaplinek 06	7	
Czaplinek	Czaplinek 06	9	
Czaplinek	Czaplinek 06	12	
Czaplinek	Czaplinek 06	25	część
Czaplinek	Czaplinek 06	8/1	
Czaplinek	Czaplinek 06	13/1	
Czaplinek	Czaplinek 06	14/1	
Czaplinek	Czaplinek 06	15/1	część
Czaplinek	Czaplinek 06	8/2	
Czaplinek	Czaplinek 06	10/2	
Czaplinek	Czaplinek 06	11/2	
Czaplinek	Czaplinek 06	13/2	
Czaplinek	Czaplinek 06	8/3	
Czaplinek	Czaplinek 06	11/3	
Czaplinek	Czaplinek 06	8/4	
Czaplinek	Czaplinek 06	10/4	
Czaplinek	Czaplinek 06	11/4	
Czaplinek	Czaplinek 06	13/4	
Czaplinek	Czaplinek 06	10/5	
Czaplinek	Czaplinek 06	13/5	
Czaplinek	Czaplinek 06	2/6	
Czaplinek	Czaplinek 06	10/6	
Czaplinek	Czaplinek 06	13/6	
Czaplinek	Czaplinek 08	9	
Czaplinek	Czaplinek 08	1/18	część
Czaplinek	Czaplinek 08	1/19	
Czaplinek	Czaplinek 08	1/20	
Czaplinek	Niwka	1	
Czaplinek	Niwka	4	
Czaplinek	Niwka	7	
Czaplinek	Niwka	9	
Czaplinek	Niwka	10	
Czaplinek	Niwka	11	
Czaplinek	Niwka	17	
Czaplinek	Niwka	18	
Czaplinek	Niwka	24	
Czaplinek	Niwka	25	
Czaplinek	Niwka	26	
Czaplinek	Niwka	30	część
Czaplinek	Niwka	37	część
Czaplinek	Niwka	47	
Czaplinek	Niwka	49	
Czaplinek	Niwka	50	
Czaplinek	Niwka	51	
Czaplinek	Niwka	55	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Niwka	57	
Czaplinek	Niwka	58	
Czaplinek	Niwka	59	
Czaplinek	Niwka	60	
Czaplinek	Niwka	62	
Czaplinek	Niwka	65	
Czaplinek	Niwka	66	
Czaplinek	Niwka	68	
Czaplinek	Niwka	69	
Czaplinek	Niwka	70	
Czaplinek	Niwka	72	
Czaplinek	Niwka	74	
Czaplinek	Niwka	75	
Czaplinek	Niwka	76	
Czaplinek	Niwka	77	
Czaplinek	Niwka	78	
Czaplinek	Niwka	79	
Czaplinek	Niwka	81	
Czaplinek	Niwka	84	
Czaplinek	Niwka	85	
Czaplinek	Niwka	86	
Czaplinek	Niwka	87	
Czaplinek	Niwka	88	
Czaplinek	Niwka	94	
Czaplinek	Niwka	95	część
Czaplinek	Niwka	97	
Czaplinek	Niwka	99	
Czaplinek	Niwka	100	
Czaplinek	Niwka	101	
Czaplinek	Niwka	102	
Czaplinek	Niwka	103	
Czaplinek	Niwka	104	
Czaplinek	Niwka	108	
Czaplinek	Niwka	115	
Czaplinek	Niwka	117	
Czaplinek	Niwka	120	
Czaplinek	Niwka	122	
Czaplinek	Niwka	123	
Czaplinek	Niwka	124	
Czaplinek	Niwka	131	
Czaplinek	Niwka	132	
Czaplinek	Niwka	206	
Czaplinek	Niwka	207	
Czaplinek	Niwka	208	
Czaplinek	Niwka	4/13	
Czaplinek	Niwka	4/15	
Czaplinek	Niwka	12/15	
Czaplinek	Niwka	4/16	
Czaplinek	Niwka	4/19	
Czaplinek	Niwka	4/20	
Czaplinek	Niwka	4/21	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Niwka	8/1	
Czaplinek	Niwka	16/1	
Czaplinek	Niwka	19/1	
Czaplinek	Niwka	23/1	
Czaplinek	Niwka	26/1	część
Czaplinek	Niwka	8/2	
Czaplinek	Niwka	12/2	
Czaplinek	Niwka	25/2	
Czaplinek	Niwka	5/3	
Czaplinek	Niwka	10/3	
Czaplinek	Niwka	12/3	
Czaplinek	Niwka	25/3	
Czaplinek	Niwka	4/22	
Czaplinek	Niwka	3/4	
Czaplinek	Niwka	10/4	
Czaplinek	Niwka	12/4	
Czaplinek	Niwka	21/4	
Czaplinek	Niwka	25/4	
Czaplinek	Niwka	4/5	
Czaplinek	Niwka	5/5	
Czaplinek	Niwka	12/5	
Czaplinek	Niwka	4/6	
Czaplinek	Niwka	5/6	
Czaplinek	Niwka	12/6	
Czaplinek	Niwka	5/7	
Czaplinek	Niwka	12/7	
Czaplinek	Niwka	12/8	
Czaplinek	Niwka	4/9	
Czaplinek	Niwka	12/9	
Czaplinek	Niwka	4/10	
Czaplinek	Niwka	12/10	
Czaplinek	Niwka	4/12	
Czaplinek	Niwka	4/23	
Czaplinek	Niwka	4/24	
Czaplinek	Niwka	4/25	
Czaplinek	Niwka	4/26	
Czaplinek	Niwka	4/27	
Czaplinek	Niwka	105/1	
Czaplinek	Niwka	105/2	
Czaplinek	Niwka	107/3	
Czaplinek	Niwka	107/4	
Czaplinek	Niwka	107/6	
Czaplinek	Niwka	107/7	
Czaplinek	Niwka	109/2	
Czaplinek	Niwka	109/3	
Czaplinek	Niwka	109/4	
Czaplinek	Niwka	109/5	
Czaplinek	Niwka	110/2	
Czaplinek	Niwka	110/3	
Czaplinek	Niwka	110/4	
Czaplinek	Niwka	111/1	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Niwka	111/4	
Czaplinek	Niwka	111/5	
Czaplinek	Niwka	111/6	
Czaplinek	Niwka	112/1	
Czaplinek	Niwka	112/2	
Czaplinek	Niwka	114/1	
Czaplinek	Niwka	116/3	
Czaplinek	Niwka	116/4	
Czaplinek	Niwka	116/5	
Czaplinek	Niwka	116/6	
Czaplinek	Niwka	116/7	
Czaplinek	Niwka	118/1	
Czaplinek	Niwka	118/5	
Czaplinek	Niwka	118/6	
Czaplinek	Niwka	118/7	
Czaplinek	Niwka	121/1	
Czaplinek	Niwka	121/3	
Czaplinek	Niwka	121/4	
Czaplinek	Niwka	126/1	
Czaplinek	Niwka	45/1	
Czaplinek	Niwka	46/3	
Czaplinek	Niwka	48/1	
Czaplinek	Niwka	48/2	
Czaplinek	Niwka	48/3	
Czaplinek	Niwka	48/4	
Czaplinek	Niwka	48/5	
Czaplinek	Niwka	48/6	
Czaplinek	Niwka	48/7	
Czaplinek	Niwka	48/8	
Czaplinek	Niwka	48/9	
Czaplinek	Niwka	50/1	
Czaplinek	Niwka	50/2	
Czaplinek	Niwka	50/3	
Czaplinek	Niwka	51/1	
Czaplinek	Niwka	52/1	
Czaplinek	Niwka	52/2	
Czaplinek	Niwka	52/3	
Czaplinek	Niwka	52/4	
Czaplinek	Niwka	54/2	
Czaplinek	Niwka	54/4	
Czaplinek	Niwka	54/6	
Czaplinek	Niwka	54/7	
Czaplinek	Niwka	56/1	
Czaplinek	Niwka	56/2	
Czaplinek	Niwka	57/1	
Czaplinek	Niwka	57/2	
Czaplinek	Niwka	57/3	
Czaplinek	Niwka	58/3	
Czaplinek	Niwka	61/2	
Czaplinek	Niwka	61/3	
Czaplinek	Niwka	61/4	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Niwka	61/5	
Czaplinek	Niwka	61/6	
Czaplinek	Niwka	64/1	
Czaplinek	Niwka	64/2	
Czaplinek	Niwka	67/1	
Czaplinek	Niwka	67/5	
Czaplinek	Niwka	67/6	
Czaplinek	Niwka	67/7	
Czaplinek	Niwka	67/8	
Czaplinek	Niwka	71/1	
Czaplinek	Niwka	71/2	
Czaplinek	Niwka	71/3	
Czaplinek	Niwka	73/1	
Czaplinek	Niwka	73/2	
Czaplinek	Niwka	80/3	
Czaplinek	Niwka	80/4	
Czaplinek	Niwka	89/1	
Czaplinek	Niwka	96/1	
Czaplinek	Niwka	96/2	
Czaplinek	Niwka	98/1	
Czaplinek	Niwka	98/2	
Czaplinek	Pławno	1	
Czaplinek	Pławno	2	
Czaplinek	Pławno	3	
Czaplinek	Pławno	41	
Czaplinek	Pławno	42	
Czaplinek	Pławno	53	
Czaplinek	Pławno	55	
Czaplinek	Pławno	57	
Czaplinek	Pławno	59	
Czaplinek	Pławno	61	
Czaplinek	Pławno	63	
Czaplinek	Pławno	65	
Czaplinek	Pławno	66	
Czaplinek	Pławno	69	
Czaplinek	Pławno	71	
Czaplinek	Pławno	73	
Czaplinek	Pławno	75	
Czaplinek	Pławno	77	
Czaplinek	Pławno	79	
Czaplinek	Pławno	81	
Czaplinek	Pławno	82	
Czaplinek	Pławno	83	
Czaplinek	Pławno	90	
Czaplinek	Pławno	91	
Czaplinek	Pławno	95	
Czaplinek	Pławno	96	
Czaplinek	Pławno	97	
Czaplinek	Pławno	98	
Czaplinek	Pławno	99	część
Czaplinek	Pławno	108	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Pławno	109	
Czaplinek	Pławno	110	
Czaplinek	Pławno	111	
Czaplinek	Pławno	112	
Czaplinek	Pławno	113	
Czaplinek	Pławno	114	
Czaplinek	Pławno	115	część
Czaplinek	Pławno	126	
Czaplinek	Pławno	128	
Czaplinek	Pławno	129	
Czaplinek	Pławno	130	część
Czaplinek	Pławno	131	część
Czaplinek	Pławno	144	
Czaplinek	Pławno	145	część
Czaplinek	Pławno	146	część
Czaplinek	Pławno	159	
Czaplinek	Pławno	160	część
Czaplinek	Pławno	161	część
Czaplinek	Pławno	176	
Czaplinek	Pławno	177	część
Czaplinek	Pławno	178	część
Czaplinek	Pławno	197	część
Czaplinek	Pławno	227	
Czaplinek	Pławno	228	
Czaplinek	Pławno	229	
Czaplinek	Pławno	230	
Czaplinek	Pławno	231	
Czaplinek	Pławno	232	
Czaplinek	Pławno	233	
Czaplinek	Pławno	234	
Czaplinek	Pławno	235	
Czaplinek	Pławno	239	
Czaplinek	Pławno	240	
Czaplinek	Pławno	5/1	
Czaplinek	Pławno	5/2	
Czaplinek	Pławno	102/10	
Czaplinek	Pławno	102/11	
Czaplinek	Pławno	102/12	
Czaplinek	Pławno	102/13	
Czaplinek	Pławno	102/14	
Czaplinek	Pławno	102/15	
Czaplinek	Pławno	102/16	
Czaplinek	Pławno	102/17	
Czaplinek	Pławno	102/18	
Czaplinek	Pławno	102/19	
Czaplinek	Pławno	102/20	
Czaplinek	Pławno	102/21	
Czaplinek	Pławno	102/21	
Czaplinek	Pławno	102/22	
Czaplinek	Pławno	102/23	
Czaplinek	Pławno	102/24	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Pławno	102/25	
Czaplinek	Pławno	102/26	
Czaplinek	Pławno	102/27	
Czaplinek	Pławno	102/28	
Czaplinek	Pławno	102/29	
Czaplinek	Pławno	102/30	
Czaplinek	Pławno	102/31	
Czaplinek	Pławno	102/4	
Czaplinek	Pławno	102/5	
Czaplinek	Pławno	102/6	
Czaplinek	Pławno	102/7	
Czaplinek	Pławno	102/8	
Czaplinek	Pławno	102/9	
Czaplinek	Pławno	124/1	
Czaplinek	Pławno	129/2	
Czaplinek	Pławno	129/3	
Czaplinek	Pławno	40/12	
Czaplinek	Pławno	40/13	
Czaplinek	Pławno	40/14	
Czaplinek	Pławno	40/15	
Czaplinek	Pławno	40/16	
Czaplinek	Pławno	40/17	
Czaplinek	Pławno	40/18	
Czaplinek	Pławno	40/2	
Czaplinek	Pławno	40/3	
Czaplinek	Pławno	40/9	
Czaplinek	Pławno	43/1	
Czaplinek	Pławno	43/3	
Czaplinek	Pławno	43/4	
Czaplinek	Pławno	43/5	
Czaplinek	Pławno	43/6	
Czaplinek	Pławno	43/7	
Czaplinek	Pławno	43/8	
Czaplinek	Pławno	43/9	
Czaplinek	Pławno	45/1	
Czaplinek	Pławno	45/2	
Czaplinek	Pławno	45/3	
Czaplinek	Pławno	47/1	
Czaplinek	Pławno	47/10	
Czaplinek	Pławno	47/11	
Czaplinek	Pławno	47/12	
Czaplinek	Pławno	47/13	
Czaplinek	Pławno	47/14	
Czaplinek	Pławno	47/15	
Czaplinek	Pławno	47/16	
Czaplinek	Pławno	47/17	
Czaplinek	Pławno	47/18	
Czaplinek	Pławno	47/19	
Czaplinek	Pławno	47/20	
Czaplinek	Pławno	47/21	
Czaplinek	Pławno	47/22	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Pławno	47/23	
Czaplinek	Pławno	47/24	
Czaplinek	Pławno	47/25	
Czaplinek	Pławno	47/26	
Czaplinek	Pławno	47/27	
Czaplinek	Pławno	47/28	
Czaplinek	Pławno	47/29	
Czaplinek	Pławno	47/30	
Czaplinek	Pławno	47/31	
Czaplinek	Pławno	47/32	
Czaplinek	Pławno	47/33	
Czaplinek	Pławno	47/34	
Czaplinek	Pławno	47/35	
Czaplinek	Pławno	47/36	
Czaplinek	Pławno	47/37	
Czaplinek	Pławno	47/38	
Czaplinek	Pławno	47/39	
Czaplinek	Pławno	47/40	
Czaplinek	Pławno	47/6	
Czaplinek	Pławno	47/7	
Czaplinek	Pławno	47/8	
Czaplinek	Pławno	47/9	
Czaplinek	Pławno	48/1	
Czaplinek	Pławno	48/2	
Czaplinek	Pławno	48/3	
Czaplinek	Pławno	48/4	
Czaplinek	Pławno	49/3	
Czaplinek	Pławno	49/4	
Czaplinek	Pławno	49/5	
Czaplinek	Pławno	49/6	
Czaplinek	Pławno	49/7	
Czaplinek	Pławno	49/8	
Czaplinek	Pławno	49/9	
Czaplinek	Pławno	60/3	
Czaplinek	Pławno	61/1	
Czaplinek	Pławno	61/2	
Czaplinek	Pławno	62/1	
Czaplinek	Pławno	62/2	
Czaplinek	Pławno	63/1	
Czaplinek	Pławno	63/2	
Czaplinek	Pławno	64/1	
Czaplinek	Pławno	64/2	
Czaplinek	Pławno	64/3	
Czaplinek	Pławno	82/10	
Czaplinek	Pławno	82/11	
Czaplinek	Pławno	82/3	
Czaplinek	Pławno	82/7	
Czaplinek	Pławno	82/8	
Czaplinek	Pławno	82/9	
Czaplinek	Pławno	84/2	
Czaplinek	Pławno	84/3	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Pławno	84/5	
Czaplinek	Pławno	84/6	
Czaplinek	Pławno	85/1	
Czaplinek	Pławno	85/2	
Czaplinek	Pławno	85/3	
Czaplinek	Pławno	86/1	
Czaplinek	Pławno	86/10	
Czaplinek	Pławno	86/11	
Czaplinek	Pławno	86/13	
Czaplinek	Pławno	86/14	
Czaplinek	Pławno	86/16	
Czaplinek	Pławno	86/17	
Czaplinek	Pławno	86/18	
Czaplinek	Pławno	86/19	
Czaplinek	Pławno	86/2	
Czaplinek	Pławno	86/3	
Czaplinek	Pławno	86/4	
Czaplinek	Pławno	86/6	
Czaplinek	Pławno	86/9	
Czaplinek	Pławno	88/1	
Czaplinek	Pławno	88/3	
Czaplinek	Pławno	88/4	
Czaplinek	Pławno	88/5	
Czaplinek	Pławno	89/2	
Czaplinek	Pławno	89/3	
Czaplinek	Pławno	89/4	
Czaplinek	Pławno	92/3	
Czaplinek	Pławno	92/5	
Czaplinek	Pławno	92/6	
Czaplinek	Pławno	92/7	
Czaplinek	Pławno	92/8	
Czaplinek	Pławno	93/10	
Czaplinek	Pławno	93/11	
Czaplinek	Pławno	93/5	
Czaplinek	Pławno	93/7	
Czaplinek	Pławno	93/8	
Czaplinek	Pławno	93/9	
Czaplinek	Pławno	94/1	
Czaplinek	Pławno	94/3	
Czaplinek	Pławno	94/6	
Czaplinek	Pławno	94/9	
Czaplinek	Siemczyno	1	
Czaplinek	Siemczyno	15	
Czaplinek	Siemczyno	16	
Czaplinek	Siemczyno	17	
Czaplinek	Siemczyno	24	
Czaplinek	Siemczyno	25	
Czaplinek	Siemczyno	35	
Czaplinek	Siemczyno	141	
Czaplinek	Siemczyno	144	
Czaplinek	Siemczyno	148	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Siemczyno	152	
Czaplinek	Siemczyno	153	
Czaplinek	Siemczyno	154	
Czaplinek	Siemczyno	155	
Czaplinek	Siemczyno	166	
Czaplinek	Siemczyno	167	
Czaplinek	Siemczyno	168	
Czaplinek	Siemczyno	169	
Czaplinek	Siemczyno	170	
Czaplinek	Siemczyno	173	
Czaplinek	Siemczyno	174	
Czaplinek	Siemczyno	176	
Czaplinek	Siemczyno	177	
Czaplinek	Siemczyno	178	
Czaplinek	Siemczyno	180	
Czaplinek	Siemczyno	183	
Czaplinek	Siemczyno	203	
Czaplinek	Siemczyno	206	
Czaplinek	Siemczyno	207	
Czaplinek	Siemczyno	209	
Czaplinek	Siemczyno	213	
Czaplinek	Siemczyno	214	
Czaplinek	Siemczyno	221	
Czaplinek	Siemczyno	222	
Czaplinek	Siemczyno	227	
Czaplinek	Siemczyno	229	
Czaplinek	Siemczyno	230	
Czaplinek	Siemczyno	231	
Czaplinek	Siemczyno	232	
Czaplinek	Siemczyno	233	
Czaplinek	Siemczyno	234	
Czaplinek	Siemczyno	235	
Czaplinek	Siemczyno	236	
Czaplinek	Siemczyno	238	
Czaplinek	Siemczyno	242	
Czaplinek	Siemczyno	245	
Czaplinek	Siemczyno	246	
Czaplinek	Siemczyno	248	
Czaplinek	Siemczyno	251	
Czaplinek	Siemczyno	253	
Czaplinek	Siemczyno	257	
Czaplinek	Siemczyno	260	
Czaplinek	Siemczyno	261	
Czaplinek	Siemczyno	262	
Czaplinek	Siemczyno	263	
Czaplinek	Siemczyno	264	
Czaplinek	Siemczyno	265	
Czaplinek	Siemczyno	266	
Czaplinek	Siemczyno	267	
Czaplinek	Siemczyno	294	część
Czaplinek	Siemczyno	295	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Siemczyno	297	
Czaplinek	Siemczyno	303	
Czaplinek	Siemczyno	304	
Czaplinek	Siemczyno	305	
Czaplinek	Siemczyno	306	
Czaplinek	Siemczyno	307	
Czaplinek	Siemczyno	308	
Czaplinek	Siemczyno	309	
Czaplinek	Siemczyno	310	
Czaplinek	Siemczyno	311	
Czaplinek	Siemczyno	315	
Czaplinek	Siemczyno	316	
Czaplinek	Siemczyno	317	
Czaplinek	Siemczyno	318	
Czaplinek	Siemczyno	319	
Czaplinek	Siemczyno	320	
Czaplinek	Siemczyno	321	
Czaplinek	Siemczyno	322	
Czaplinek	Siemczyno	323	
Czaplinek	Siemczyno	324	
Czaplinek	Siemczyno	331	
Czaplinek	Siemczyno	340	
Czaplinek	Siemczyno	341	
Czaplinek	Siemczyno	343	
Czaplinek	Siemczyno	346	
Czaplinek	Siemczyno	6/13	
Czaplinek	Siemczyno	6/14	
Czaplinek	Siemczyno	6/15	
Czaplinek	Siemczyno	18/1	
Czaplinek	Siemczyno	26/1	
Czaplinek	Siemczyno	27/1	
Czaplinek	Siemczyno	6/2	
Czaplinek	Siemczyno	7/2	
Czaplinek	Siemczyno	8/2	
Czaplinek	Siemczyno	9/2	
Czaplinek	Siemczyno	22/3	
Czaplinek	Siemczyno	23/3	
Czaplinek	Siemczyno	6/7	
Czaplinek	Siemczyno	6/8	
Czaplinek	Siemczyno	6/10	
Czaplinek	Siemczyno	6/11	
Czaplinek	Siemczyno	6/12	
Czaplinek	Siemczyno	143/1	
Czaplinek	Siemczyno	143/3	
Czaplinek	Siemczyno	143/4	
Czaplinek	Siemczyno	143/5	
Czaplinek	Siemczyno	145/2	
Czaplinek	Siemczyno	145/3	
Czaplinek	Siemczyno	145/4	
Czaplinek	Siemczyno	146/3	
Czaplinek	Siemczyno	146/4	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Siemczyno	149/2	
Czaplinek	Siemczyno	149/3	
Czaplinek	Siemczyno	149/4	
Czaplinek	Siemczyno	149/6	
Czaplinek	Siemczyno	149/7	
Czaplinek	Siemczyno	156/1	
Czaplinek	Siemczyno	156/2	
Czaplinek	Siemczyno	159/1	
Czaplinek	Siemczyno	159/2	
Czaplinek	Siemczyno	159/3	
Czaplinek	Siemczyno	159/4	
Czaplinek	Siemczyno	159/5	
Czaplinek	Siemczyno	160/1	
Czaplinek	Siemczyno	160/2	
Czaplinek	Siemczyno	161/2	
Czaplinek	Siemczyno	161/3	
Czaplinek	Siemczyno	161/4	
Czaplinek	Siemczyno	161/5	
Czaplinek	Siemczyno	161/6	
Czaplinek	Siemczyno	162/1	
Czaplinek	Siemczyno	162/2	
Czaplinek	Siemczyno	162/3	
Czaplinek	Siemczyno	162/4	
Czaplinek	Siemczyno	164/2	
Czaplinek	Siemczyno	164/3	
Czaplinek	Siemczyno	164/4	
Czaplinek	Siemczyno	165/1	
Czaplinek	Siemczyno	165/2	
Czaplinek	Siemczyno	167/3	
Czaplinek	Siemczyno	167/4	
Czaplinek	Siemczyno	167/5	
Czaplinek	Siemczyno	171/1	
Czaplinek	Siemczyno	171/2	
Czaplinek	Siemczyno	171/3	
Czaplinek	Siemczyno	172/1	
Czaplinek	Siemczyno	175/1	
Czaplinek	Siemczyno	175/2	
Czaplinek	Siemczyno	184/1	
Czaplinek	Siemczyno	190/1	
Czaplinek	Siemczyno	194/1	
Czaplinek	Siemczyno	194/2	
Czaplinek	Siemczyno	194/3	
Czaplinek	Siemczyno	194/4	
Czaplinek	Siemczyno	194/5	
Czaplinek	Siemczyno	194/6	
Czaplinek	Siemczyno	194/7	
Czaplinek	Siemczyno	194/8	
Czaplinek	Siemczyno	194/9	
Czaplinek	Siemczyno	196/1	
Czaplinek	Siemczyno	200/1	
Czaplinek	Siemczyno	202/1	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Siemczyno	202/2	
Czaplinek	Siemczyno	202/3	
Czaplinek	Siemczyno	204/2	
Czaplinek	Siemczyno	204/3	
Czaplinek	Siemczyno	204/4	
Czaplinek	Siemczyno	204/5	
Czaplinek	Siemczyno	205/1	
Czaplinek	Siemczyno	205/2	
Czaplinek	Siemczyno	207/1	
Czaplinek	Siemczyno	207/2	
Czaplinek	Siemczyno	208/1	
Czaplinek	Siemczyno	208/2	
Czaplinek	Siemczyno	210/1	
Czaplinek	Siemczyno	210/2	
Czaplinek	Siemczyno	210/3	
Czaplinek	Siemczyno	211/1	
Czaplinek	Siemczyno	211/2	
Czaplinek	Siemczyno	211/3	
Czaplinek	Siemczyno	215/1	
Czaplinek	Siemczyno	215/2	
Czaplinek	Siemczyno	215/3	
Czaplinek	Siemczyno	216/1	
Czaplinek	Siemczyno	216/2	
Czaplinek	Siemczyno	219/1	
Czaplinek	Siemczyno	219/2	
Czaplinek	Siemczyno	220/1	
Czaplinek	Siemczyno	220/2	
Czaplinek	Siemczyno	220/3	
Czaplinek	Siemczyno	220/4	
Czaplinek	Siemczyno	225/1	
Czaplinek	Siemczyno	225/2	
Czaplinek	Siemczyno	240/1	
Czaplinek	Siemczyno	244/1	
Czaplinek	Siemczyno	256/1	
Czaplinek	Siemczyno	256/2	
Czaplinek	Siemczyno	256/3	
Czaplinek	Siemczyno	258/1	
Czaplinek	Siemczyno	258/2	
Czaplinek	Siemczyno	259/1	
Czaplinek	Siemczyno	259/2	
Czaplinek	Siemczyno	269/1	
Czaplinek	Siemczyno	298/1	
Czaplinek	Siemczyno	298/3	
Czaplinek	Siemczyno	299/2	
Czaplinek	Siemczyno	300/1	
Czaplinek	Siemczyno	300/2	
Czaplinek	Siemczyno	301/1	
Czaplinek	Siemczyno	301/2	
Czaplinek	Siemczyno	302/1	
Czaplinek	Siemczyno	302/2	
Czaplinek	Siemczyno	329/2	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Siemczyno	329/4	
Czaplinek	Siemczyno	329/5	
Czaplinek	Siemczyno	329/6	
Czaplinek	Siemczyno	330/2	
Czaplinek	Siemczyno	342/1	
Czaplinek	Siemczyno	342/2	
Czaplinek	Siemczyno	342/3	
Czaplinek	Siemczyno	344/10	
Czaplinek	Siemczyno	344/13	
Czaplinek	Siemczyno	344/14	
Czaplinek	Siemczyno	344/15	
Czaplinek	Siemczyno	344/2	
Czaplinek	Siemczyno	344/4	
Czaplinek	Siemczyno	344/5	
Czaplinek	Siemczyno	344/6	
Czaplinek	Siemczyno	344/7	
Czaplinek	Siemczyno	344/8	
Czaplinek	Siemczyno	344/9	
Czaplinek	Siemczyno	36/3	
Czaplinek	Siemczyno	37/3	
Czaplinek	Siemczyno	38/1	
Czaplinek	Siemczyno	39/1	
Czaplinek	Siemczyno	39/3	
Czaplinek	Siemczyno	52/12	
Czaplinek	Żeliszawie	1	
Czaplinek	Żeliszawie	7	
Czaplinek	Żeliszawie	50	
Czaplinek	Żeliszawie	55	
Czaplinek	Żeliszawie	79	
Czaplinek	Żeliszawie	81	
Czaplinek	Żeliszawie	82	
Czaplinek	Żeliszawie	83	
Czaplinek	Żeliszawie	85	
Czaplinek	Żeliszawie	87	
Czaplinek	Żeliszawie	88	
Czaplinek	Żeliszawie	89	
Czaplinek	Żeliszawie	90	
Czaplinek	Żeliszawie	91	
Czaplinek	Żeliszawie	94	
Czaplinek	Żeliszawie	95	
Czaplinek	Żeliszawie	98	
Czaplinek	Żeliszawie	99	
Czaplinek	Żeliszawie	101	
Czaplinek	Żeliszawie	104	
Czaplinek	Żeliszawie	107	
Czaplinek	Żeliszawie	108	
Czaplinek	Żeliszawie	110	
Czaplinek	Żeliszawie	111	
Czaplinek	Żeliszawie	112	
Czaplinek	Żeliszawie	119	
Czaplinek	Żeliszawie	120	część

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Żeliszawie	121	część
Czaplinek	Żeliszawie	135	
Czaplinek	Żeliszawie	136	
Czaplinek	Żeliszawie	137	
Czaplinek	Żeliszawie	138	
Czaplinek	Żeliszawie	143	
Czaplinek	Żeliszawie	144	
Czaplinek	Żeliszawie	189	
Czaplinek	Żeliszawie	190	
Czaplinek	Żeliszawie	191	
Czaplinek	Żeliszawie	193	
Czaplinek	Żeliszawie	194	
Czaplinek	Żeliszawie	1/31	
Czaplinek	Żeliszawie	1/32	
Czaplinek	Żeliszawie	1/33	
Czaplinek	Żeliszawie	1/34	
Czaplinek	Żeliszawie	1/35	
Czaplinek	Żeliszawie	1/36	
Czaplinek	Żeliszawie	1/37	
Czaplinek	Żeliszawie	1/40	
Czaplinek	Żeliszawie	1/41	
Czaplinek	Żeliszawie	1/42	
Czaplinek	Żeliszawie	1/43	
Czaplinek	Żeliszawie	1/45	
Czaplinek	Żeliszawie	1/46	
Czaplinek	Żeliszawie	1/49	
Czaplinek	Żeliszawie	1/50	
Czaplinek	Żeliszawie	1/55	
Czaplinek	Żeliszawie	1/56	
Czaplinek	Żeliszawie	1/57	
Czaplinek	Żeliszawie	1/58	
Czaplinek	Żeliszawie	1/59	
Czaplinek	Żeliszawie	1/60	
Czaplinek	Żeliszawie	1/61	
Czaplinek	Żeliszawie	1/62	
Czaplinek	Żeliszawie	1/63	
Czaplinek	Żeliszawie	1/64	
Czaplinek	Żeliszawie	1/65	
Czaplinek	Żeliszawie	1/13	
Czaplinek	Żeliszawie	1/14	
Czaplinek	Żeliszawie	1/15	
Czaplinek	Żeliszawie	1/17	
Czaplinek	Żeliszawie	1/18	
Czaplinek	Żeliszawie	1/19	
Czaplinek	Żeliszawie	1/20	
Czaplinek	Żeliszawie	1/21	
Czaplinek	Żeliszawie	2/2	
Czaplinek	Żeliszawie	1/4	
Czaplinek	Żeliszawie	1/6	
Czaplinek	Żeliszawie	1/7	
Czaplinek	Żeliszawie	1/8	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Żeliszawie	1/9	
Czaplinek	Żeliszawie	1/10	
Czaplinek	Żeliszawie	1/11	
Czaplinek	Żeliszawie	1/12	
Czaplinek	Żeliszawie	1/24	
Czaplinek	Żeliszawie	1/25	
Czaplinek	Żeliszawie	1/26	
Czaplinek	Żeliszawie	1/27	
Czaplinek	Żeliszawie	1/28	
Czaplinek	Żeliszawie	100/1	
Czaplinek	Żeliszawie	100/2	
Czaplinek	Żeliszawie	102/5	
Czaplinek	Żeliszawie	102/6	
Czaplinek	Żeliszawie	103/1	
Czaplinek	Żeliszawie	104/1	
Czaplinek	Żeliszawie	106/1	
Czaplinek	Żeliszawie	106/2	
Czaplinek	Żeliszawie	109/2	
Czaplinek	Żeliszawie	109/3	
Czaplinek	Żeliszawie	113/2	
Czaplinek	Żeliszawie	113/4	
Czaplinek	Żeliszawie	113/5	
Czaplinek	Żeliszawie	113/6	
Czaplinek	Żeliszawie	113/7	
Czaplinek	Żeliszawie	113/8	
Czaplinek	Żeliszawie	113/9	
Czaplinek	Żeliszawie	114/10	
Czaplinek	Żeliszawie	114/11	
Czaplinek	Żeliszawie	114/12	
Czaplinek	Żeliszawie	114/13	
Czaplinek	Żeliszawie	114/14	
Czaplinek	Żeliszawie	114/15	
Czaplinek	Żeliszawie	114/16	
Czaplinek	Żeliszawie	114/17	
Czaplinek	Żeliszawie	114/18	
Czaplinek	Żeliszawie	114/19	
Czaplinek	Żeliszawie	114/2	
Czaplinek	Żeliszawie	114/7	
Czaplinek	Żeliszawie	114/8	
Czaplinek	Żeliszawie	114/9	
Czaplinek	Żeliszawie	116/8	
Czaplinek	Żeliszawie	116/9	
Czaplinek	Żeliszawie	117/6	
Czaplinek	Żeliszawie	138/1	
Czaplinek	Żeliszawie	139/1	część
Czaplinek	Żeliszawie	140/1	
Czaplinek	Żeliszawie	141/1	
Czaplinek	Żeliszawie	141/2	
Czaplinek	Żeliszawie	147/5	
Czaplinek	Żeliszawie	147/6	
Czaplinek	Żeliszawie	147/7	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Żeliszawie	177/10	
Czaplinek	Żeliszawie	177/11	
Czaplinek	Żeliszawie	177/12	
Czaplinek	Żeliszawie	177/13	
Czaplinek	Żeliszawie	177/14	
Czaplinek	Żeliszawie	177/15	
Czaplinek	Żeliszawie	177/16	
Czaplinek	Żeliszawie	177/17	
Czaplinek	Żeliszawie	177/18	
Czaplinek	Żeliszawie	177/19	
Czaplinek	Żeliszawie	177/20	
Czaplinek	Żeliszawie	177/21	
Czaplinek	Żeliszawie	177/22	
Czaplinek	Żeliszawie	177/23	
Czaplinek	Żeliszawie	177/24	
Czaplinek	Żeliszawie	177/25	
Czaplinek	Żeliszawie	177/26	
Czaplinek	Żeliszawie	177/27	
Czaplinek	Żeliszawie	177/28	
Czaplinek	Żeliszawie	177/29	
Czaplinek	Żeliszawie	177/30	
Czaplinek	Żeliszawie	177/31	
Czaplinek	Żeliszawie	177/32	
Czaplinek	Żeliszawie	177/33	
Czaplinek	Żeliszawie	177/34	
Czaplinek	Żeliszawie	177/5	
Czaplinek	Żeliszawie	177/9	
Czaplinek	Żeliszawie	178/1	
Czaplinek	Żeliszawie	178/2	
Czaplinek	Żeliszawie	178/3	
Czaplinek	Żeliszawie	178/6	część
Czaplinek	Żeliszawie	32/1	
Czaplinek	Żeliszawie	34/1	
Czaplinek	Żeliszawie	34/2	
Czaplinek	Żeliszawie	34/5	
Czaplinek	Żeliszawie	34/7	
Czaplinek	Żeliszawie	35/1	
Czaplinek	Żeliszawie	36/4	
Czaplinek	Żeliszawie	38/3	
Czaplinek	Żeliszawie	38/4	
Czaplinek	Żeliszawie	38/5	
Czaplinek	Żeliszawie	38/6	
Czaplinek	Żeliszawie	39/4	
Czaplinek	Żeliszawie	49/1	
Czaplinek	Żeliszawie	51/2	
Czaplinek	Żeliszawie	52/10	
Czaplinek	Żeliszawie	52/11	
Czaplinek	Żeliszawie	52/13	
Czaplinek	Żeliszawie	52/5	
Czaplinek	Żeliszawie	52/6	
Czaplinek	Żeliszawie	52/7	

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Czaplinek	Żeliszawie	52/8	
Czaplinek	Żeliszawie	52/9	
Czaplinek	Żeliszawie	53/1	
Czaplinek	Żeliszawie	53/2	
Czaplinek	Żeliszawie	54/1	
Czaplinek	Żeliszawie	56/7	
Czaplinek	Żeliszawie	58/1	
Czaplinek	Żeliszawie	58/2	
Czaplinek	Żeliszawie	58/4	
Czaplinek	Żeliszawie	59/3	
Czaplinek	Żeliszawie	68/6	
Czaplinek	Żeliszawie	77/4	
Czaplinek	Żeliszawie	77/5	
Czaplinek	Żeliszawie	77/7	
Czaplinek	Żeliszawie	77/8	
Czaplinek	Żeliszawie	80/37	
Czaplinek	Żeliszawie	81/1	
Czaplinek	Żeliszawie	84/1	
Czaplinek	Żeliszawie	84/2	
Czaplinek	Żeliszawie	85/2	
Czaplinek	Żeliszawie	85/3	
Czaplinek	Żeliszawie	86/2	
Czaplinek	Żeliszawie	91/1	
Czaplinek	Żeliszawie	92/1	
Czaplinek	Żeliszawie	92/2	
Czaplinek	Żeliszawie	92/3	
Czaplinek	Żeliszawie	92/4	
Czaplinek	Żeliszawie	92/5	
Czaplinek	Żeliszawie	94/2	
Czaplinek	Żeliszawie	96/2	
Czaplinek	Żeliszawie	96/4	
Czaplinek	Żeliszawie	96/5	
Czaplinek	Żeliszawie	96/6	
Czaplinek	Żeliszawie	97/1	
Czaplinek	Żeliszawie	97/2	
Czaplinek	Żeliszawie	98/4	
Złocieniec	Bobrowo	12	
Złocieniec	Bobrowo	13	
Złocieniec	Bobrowo	19	
Złocieniec	Bobrowo	20	
Złocieniec	Bobrowo	28	
Złocieniec	Bobrowo	40	
Złocieniec	Bobrowo	360	
Złocieniec	Bobrowo	14/1	
Złocieniec	Bobrowo	21/1	
Złocieniec	Bobrowo	29/1	
Złocieniec	Bobrowo	10/2	
Złocieniec	Bobrowo	18/2	
Złocieniec	Bobrowo	26/2	
Złocieniec	Bobrowo	27/2	
Złocieniec	Bobrowo	3/4	część

Gmina	Obręb ew.	Nr działki	Uwagi
Złocieniec	Bobrowo	11/6	
Złocieniec	Bobrowo	11/7	
Złocieniec	Bobrowo	122/1	część
Złocieniec	Bobrowo	122/2	
Złocieniec	Bobrowo	122/3	
Złocieniec	Bobrowo	122/4	
Złocieniec	Bobrowo	38/2	
Złocieniec	Bobrowo	39/2	
Złocieniec	Bobrowo	41/1	
Złocieniec	Gronowo	3	
Złocieniec	Gronowo	4	
Złocieniec	Gronowo	5	
Złocieniec	Gronowo	6	
Złocieniec	Gronowo	7	
Złocieniec	Gronowo	140	
Złocieniec	Gronowo	168	
Złocieniec	Gronowo	194	
Złocieniec	Gronowo	195	
Złocieniec	Gronowo	196	
Złocieniec	Gronowo	197	
Złocieniec	Gronowo	225	
Złocieniec	Gronowo	226	
Złocieniec	Gronowo	470	część
Złocieniec	Gronowo	486	
Złocieniec	Gronowo	9/2	
Złocieniec	Gronowo	139/2	
Złocieniec	Gronowo	193/1	
Złocieniec	Gronowo	198/1	
Złocieniec	Gronowo	198/2	
Złocieniec	Gronowo	199/1	
Złocieniec	Gronowo	213/2	
Złocieniec	Gronowo	224/2	
Złocieniec	Gronowo	227/1	

PRZEBIEG GRANICY PARKU PO POWIĘKSZENIU:

Powiat świdwiński

Gmina Połczyn Zdrój

Obręb Gawroniec (3216035.0101)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 131 do pierwszego punktu wspólnego z działką drogową nr 151, południową granicą działek drogowych nr 151, 147/8, wschodnią granicą działki drogowej nr 147/3 do punktu wspólnego z działką nr 6/3 (obręb Toporzyk) w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Toporzyk (3216035.0102)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 6/3 do punktu wspólnego z działką drogową nr 83, wschodnią granicą działki nr 83 do pierwszego punktu wspólnego z działką drogową nr 86, w taki sposób że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego wschodnią granicą działki drogowej nr 86 w taki sposób że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Południową a następnie wschodnią granicą działki drogowej nr 66 do pierwszego punktu wspólnego z działką nr 70, następnie przecina działkę nr 66 w pierwszym punkcie wspólnym z działką nr 60, w taki sposób że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Północną granicą działki drogowej nr 50 do pierwszego punktu wspólnego z działką drogową nr 51/2, północną granicą działek drogowych nr 51/2, 51/1 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Zająchkowo (3216035.0100)

Północną granicą działki drogowej nr 79 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 72 – tory kolejowe w granicznych punktach wspólnych: działek nr 79, 80, 72 oraz działek nr 40, 23, 72, w taki sposób, że część tej działki znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Północną a następnie wschodnią granicą działki drogowej nr 23 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Zająchkówko (3216035.0097)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 68, południową granicą działki drogowej nr 44 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Międzyborze (3216035.0098)

Południową granicą działki drogowej nr 9 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 8 – tory kolejowe w granicznych punktach wspólnych: działek nr 8, 10/1, 9 oraz działek nr 8, 6, 11/17 w taki sposób, że część tej działki znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Południową granicą działki drogowej nr 6 w taki sposób, że droga ta w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Granicami działek nr 11/1, 11/28, 11/4, 11/7, 11/9, 11/11, 150, 15/2, 14, 13/7, 13/1, 13/2, 13/3, 13/4, 13/6, 16, 17/10, 17/5, 17/6 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru.

Obręb Połczyńska (3216035.0117)

Granica przecina działkę drogową nr 1/1 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 12 (obręb Międzyborze), 17/6 (obręb Międzyborze), 1/1 oraz działek nr 2/5, 2/4, 1/1 w taki sposób, że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Granicami działek nr 2/4, 3/1, 4/4, 4/6, 4/10, 4/12 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru. Przecina działkę drogową nr 10 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 4/12, 10, 5/7 (obręb Połczyn Zdrój 7 - 3216034.0007) oraz działek nr 44, 53, 10 w taki sposób, że część tej drogi znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Od punktu przecięcia w granicznym punkcie wspólnym działek nr 44, 53, 10 granica obszaru biegnie granicami działek nr 44, 43/4, 29/6, 29/4, 28/13, 28/11, 28/8, 28/7, 27/2, 27/1, 23/4, 23/5, 23/11, 23/10, 23/7, 23/8, 22/3, 22/4, 22/5, 22/2, 22/3, 80, 24/1, 41, 66/1, 67, 195/1, 71, 75, 74, 72, 77/3, 77/4, 77/2 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru. Przecina działkę drogową nr 71 w granicznym punkcie wspólnym: działek nr 176 (obręb Połczyn Zdrój 6 - 3216034.0006), 77/2, 71 oraz od tego punktu prostopadle do granicy działki nr 60/3 w taki sposób, że część tej drogi znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od punktu przecięcia z działką nr 60/3 jej wschodnią granicą w taki sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze parku krajobrazowego.

Obręb Ogartowo (3216035.0096)

Zachodnią granicą działek 181/25, 181/11, 181/10, 181/3, 181/23, 181/24 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzną granicę obszaru. Przecina działkę drogową 180 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 181/24, 181/19, 180 oraz nr działek 80, 180, 190 (obręb Połczyn Zdrój 6 3216034.0006) w taki sposób, że część tej drogi znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Zachodnią granicą działek 80, 79, 78 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Wschodnią granicą działki drogowej nr 73, południową granicą działki drogowej nr 64 do pierwszego punktu granicznego z działką drogową nr 116, zachodnią następnie południową granicą działki drogowej nr 116 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Popielewko (3216035.0107)

Zachodnią granicą działek drogowych nr 116, 18 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 4 stanowiącą wody płynące (Bliska Struga) w granicznych punktach wspólnych: działek nr 20/4, 4, 18 oraz nr 21/2, 4, 17 w taki sposób, że część tej działki znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Zachodnią granicą działek drogowych nr 17, 144 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Brusno (3216035.0111)

Południową granicą działek drogowych nr 16, 69, południową a następnie zachodnią granicą działki drogowej nr 17 w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Kocury (3216035.0112)

Zachodnią granicą działki drogowej nr 51 w taki sposób, że droga ta w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Powiat drawski

Gmina Czaplinek

Obręb Stare Gonne (3203015.0057)

Zachodnią granicą działki drogowej nr 3 do wspólnego punktu granicznego działek nr 11/2, 43, 3 i następnie przecina działkę nr 3 w granicznym punkcie wspólnym działek nr 489/1, 3, 418 (obręb Chłopowo, gmina Barwice) w taki sposób, że droga ta w części znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Powiat szczecinecki

Gmina Barwice

Obręb Chłopowo (3215025.0056)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 489/1 (obręb Stare Gonne, gmina Czaplinek), 3 (obręb Stare Gonne, gmina Czaplinek), 418 granica biegnie południową granicą działki 418, w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem parku krajobrazowego. Południową granicą działek nr 116, 1 stanowiących drogi w taki sposób, że drogi te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Gwiazdowo (3215025.0052)

Wschodnią granicą działek nr 187, 3/2 stanowiących drogi, południową granicą działki nr 3/3 stanowiącej wody płynące oraz wschodnią granicą działki nr 3/4 stanowiącej drogę w taki sposób, że działki te w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Przybkowo (3215025.0051)

Północną granicą działek leśnych nr 317, 107/1 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w granicy obszaru parku. Następnie granica przecina działkę drogową nr 183/1 w punktach granicznych o numerach 1391 (stabilizacja: znak naziemny) 1383 (punkt niestabilizowany) i dalej biegnie zachodnią granicą działki nr 73 oraz zachodnią i północną granicą działki nr 72 w taki sposób, iż działki te znajdują się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Dalej granica obszaru przecina działkę drogową nr 176/1 w punktach 1066 (punkt niestabilizowany) 1059 (stabilizacja: znak naziemny) i biegnie południową granicą działki drogowej nr 179, która w całości znajduje się poza obszarem parku krajobrazowego. Południową granicą działki drogowej nr 12/1 do punktu 366 (punkt niestabilizowany) i przecina tę działkę w punkcie 361 (punkt niestabilizowany). Od punktu 361 granica biegnie zachodnią granicą działki drogowej nr 11, tak że znajduje się ona w całości poza granicą parku krajobrazowego.

Obręb Gwiazdowo (3215025.0052)

Zachodnią granicą działki drogowej nr 332/2, w taki sposób, że działka w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działek nr 332/1, 332/2, 44 zachodnią granicą działki drogowej w taki sposób, że działka w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Następnie południowo wschodnią granicą działki leśnej nr 343 – działka w całości znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Północną granicą działki drogowej nr 36, następnie ją przecina w granicznych punktach wspólnych: działek nr 35/1, 35/6, 36 oraz działek nr 39/2, 38, 36 w taki sposób, że działka ta w części znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Zachodnią granicą działki drogowej nr 38/1, 38/2 – droga w całości znajdują się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną działek nr 39/4 i 468 (obręb Polne) w taki sposób, że działka nr 468 (obręb Polne) w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działek nr 39/4, 350/4, 468 (obręb Polne) granicą działki nr 39/4 do granicznego punktu wspólnego wydzieleń leśnych Nadleśnictwa Czaplinek 885i i 885h i działki nr 39/4. Granicą wspólną wydzieleń 885i i 885h w taki sposób, że wydzielenie leśne 885h znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną wydzieleń 885i, 885h oraz 886h, 885j w taki sposób, że wydzielenie leśne 886h znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 2/3 w granicznych punktach wspólnych działek nr 350/4, 2/3, 351/2 oraz działki nr 2/3, wydzieleń leśnych 886j, 886k w taki sposób, że działka nr 2/3 znajduje się częściowo w granicy obszaru parku krajobrazowego. Wschodnią następnie północną granicą wydzielenia leśnego 886j w taki sposób, że wydzielenie to znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działki nr 34 i wydzieleń leśnych 886i, 886j, granicą działki nr 34 – działka ta w całości znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego do granicznego punktu wspólnego wydzieleń leśnych 886m, 886o i działki nr 34. Granicą wspólną wydzieleń leśnych 886m i 886o, w taki sposób, że wydzielenie leśne 886m znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną wydzieleń leśnych 886s i 886m w taki sposób, że wydzielenie leśne 886m znajduje się w całości w granicy parku krajobrazowego. Granicą wspólną wydzieleń leśnych 887h i 887i w taki sposób, że wydzielenie leśne 887h znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Chłopowo (3215025.0056)

Przecina działkę drogową nr 119 we wspólnych punktach granicznych wydzieleń leśnych Nadleśnictwa Czaplinek 887i, 887h, działki nr 119 oraz wydzieleń leśnych 907c, 907b, działki nr 119 i następnie biegnie zachodnią granicą działki nr 119 w kierunku południowo – wschodnim, w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 130/9 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 119, 130/9, 83 oraz działek nr 130/9, 471/2 (obręb Polne), 3 (obręb Polne) w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Polne (3215025.0054)

Zachodnią granicą działek drogowych nr 3, 217 tak że, działki te znajdują się w całości poza granicą parku krajobrazowego. Następnie zachodnią granicą działki drogowej nr 236 do punktu 389 (stabilizacja: znak naziemny) przecina tą działkę w punkcie 384 (stabilizacja: znak naziemny), skręca w kierunku południowo wschodnim zachodnią granicą działki drogowej nr 238, tak że działka ta w całości znajduje się poza granicą obszaru parku.

Gmina Borne Sulinowo

Obręb Komorze (3215045.0053)

Zachodnią granicą działek drogowych nr 5, 140/1 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę drogową nr 124 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 57/9, 124, 140/1 oraz działek nr 68, 124, 140/2 w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicami działek drogowych nr 140/2, 6 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Rakowo (3215045.0078)

Granicą działek drogowych nr 3/1, 296/2, 296/1, 2 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Powiat drawski

Gmina Czaplinek

Obręb Kołomąt (3203015.0142)

Granicą działki drogowej nr 565 w taki sposób, że działka ta w całości znajduje się poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Łazice (3203015.0143)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 565 (obręb Kołomąt) 66/2 (obręb Kołomąt), 1 granicą działek drogowych nr 1, 25/1 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Kołomąt (3203015.0142)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 25/1 (obręb Łazice), 1, 5/1 (obręb Czaplinek 4) granicą działki nr 1 do granicznego punktu wspólnego działek nr 1, 567, 2 (obręb Czaplinek 4) – działka ta w całości znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Czaplinek 4 (3203014.0004)

Od punktu wspólnego działek nr 1 (obręb Kołomąt), 567 (obręb Kołomąt) , 2 granicą działki 2 do granicznego punktu wspólnego działek nr 2, 1/3, 2/73 (obręb Kołomąt), w taki sposób, że działka nr 2 znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Kołomąt (3203015.0142)

Granicami działek nr 2/73, 2/74, 2/85, 2/98, 570, 3/37, 3/38, 3/36, 129, 128/2, 128/1, 127, 126, 125/2, 83/1, 75, 71, 66/1, 569/1, 58/1 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w granicy obszaru parku krajobrazowego, stanowiąc jednocześnie zewnętrzne granice obszaru.

Obręb Czaplinek 2 (3203014.0002)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 8/1, 58/1 (obręb Kołomąt) 60 (obręb Kołomąt) granicą działki drogowej 8/1 oraz nr 5 – rów w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą parku krajobrazowego.

Obręb Stare Drawsko (3203015.0069)

Granicą wspólną działek nr 1/1 (obręb Czaplinek 2), 146/1, w taki sposób, że działka nr 146/1 stanowiąca jezioro Drawsko znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Czaplinek 1 (3203014.0001)

Od granicznego punktu wspólnego działek nr 1, 1/1 (obręb Czaplinek 2), 146/1 (obręb Stare Drawsko) granicą działki 1 do granicznego punktu wspólnego działek nr 1, 416/1 (Czaplinek 3), 533/3 - w taki sposób, że działka nr 1 stanowiąca jezioro Drawsko znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Czaplinek 3 (3203014.0003)

Od punktu wspólnego działek nr 1 (obręb Czaplinek 1), 416/1, 533/3 (obręb Czaplinek 1) północną granicą działki drogowej nr 416/1 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Niwka (3203015.0141)

Północną granicą działki drogowej nr 95 do punktu styczności z działkami nr 142, 136 w ten sposób, że część działki drogowej nr 95 znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego działek nr 95, 142, 136 granica biegnie w kierunku południowym do punktu wspólnego działek nr 95, 132 i 44. Od tego miejsca granicą działek 132, 55, 56/1, 45/1, 46/3 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego. Następnie od punktu wspólnego działki nr 46/3, 46/2 i 37 granica biegnie w kierunku południowym przecinając działkę nr 37 w ten sposób, że część tej działki znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Od tego miejsca południową granicą działki nr 37 aż do punktu wspólnego z działką 21/4 w ten sposób, że działka 21/4 w całości znajduje się w obszarze parku. Od punktu wspólnego działek nr 21/4, 21/3 i 26/1 granica biegnie wzdłuż północnej granicy działki 26/1 w kierunku południowo-zachodnim. Następnie przecina działkę nr 26/1 w ten sposób, że część tej działki znajduje się poza obszarem parku. Od miejsca wspólnego działek 26/1, 26 i 27 granicą działki nr 26 w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze parku. Granica parku przecina działkę nr 30 w punkcie wspólnym działek 26, 27 i 30 w ten sposób, że część południowa działki nr 30 znajduje się w obszarze parku.

Obręb Czaplinek 6 (320301_4.0006)

Granica parku przecina działkę nr 25 w ten sposób, że część południowa tej działki znajduje się w obszarze parku. Od punktu wspólnego działek nr 21, 24 i 25 granica biegnie wzdłuż wschodniej granicy działki nr 25 aż do miejsca wspólnego działek nr 25, 13/4 i 16/2. Od tego miejsca granicą działki nr 13/4 w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego działek 13/4, 16/2 i 15/1 granica biegnie w kierunku południowym wzdłuż zachodniej granicy działki nr 15/1. Następnie granica parku przecina działkę nr 15/1 na wysokości punktu wspólnego działek 21/4, 15/1 i 14/1 w ten sposób, że część działki nr 15/1 znajduje się w obszarze parku. Od tego miejsca granicą działek nr 14/1, 13/2, 13/1, 12, 10/2, 9, 2/6 które w całości znajdują się w obszarze parku.

Obręb Czaplinek 08 (320301_4.0008)

Od punktu wspólnego działek nr 1/6, 1/20 i 1/18 granica parku przecina działkę nr 1/18 w ten sposób, że część działki nr 1/18 znajduje się w obszarze parku krajobrazowego.

Następnie granicą działki nr 9 w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze parku.

Obręb Pławno (320301_5.0075)

Granicą działek nr 110, 109, 108, 233, 232, 231, 102/8, 102/9, 102/10, 102/17, 102/16, 102/18, 102,19, 102/20, 102/22, 102/25, 102/30, 102/31, 230,229, 98, 89/3, 89,4, 90, 88/3, 88/4, 88/5, 234, 85/2, 85/1, 83, 235, 49/4, 49/3, 49/5, 49/6, 48/1, 48/2, 124/1, 45/1, 45/2, 45/3, 40/12, 240, 40/13, 40/14, 40/15, 40/16, 40/17, 40/18, 40/3, 40/2, 176 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego. Następnie od punktu wspólnego działek nr 176 i 197 granica biegnie wzdłuż wschodniej granicy działki nr 197 aż do miejsca przecięcia z drogą leśną N-ctwa Świerczyna. Od tego miejsca granica parku biegnie wzdłuż drogi leśnej przecinając działkę nr 197 w ten sposób, że część działki znajduje się w obszarze parku. Następnie granica biegnie wzdłuż drogi leśnej w kierunku zachodnim przecinając działki nr 178, 160, 161, 145, 146, 130, 131, 115, 99, 64/2 w ten sposób, że część tych działek znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Od miejsca wspólnego drogi leśnej, działki nr 64/2 i 5/1 granica parku biegnie w kierunku północnym wzdłuż działek nr 5/1,64/3 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się w parku krajobrazowym.

Żeliszawie (320301_5.0074)

Granicą działki nr 178/3 w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego działek 178/3, 178/6 i 178/4 do punktu wspólnego działek 178/6, 178/1 i 178/4 granica przecina działkę nr 178/6 (tory kolejowe), w ten sposób, że część działki 178/6 znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Następnie granicą działek nr 178/1, 194, 147/7, 55 i 54/1 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego działek 54/1, 34/7 i 139/1 granica parku biegnie wzdłuż wschodniej granicy działki nr 139/1. Następnie granica parku przecina działkę nr 139/1 na wysokości punktu wspólnego działek 139/1,80/37 i 80/16 w ten sposób, że część północna działki nr 139/1 znajduje się w obszarze parku. Od tego miejsca granicą działek nr 80/37, 79, 77/5 i 77/4 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze parku krajobrazowego. Następnie granicą działek nr 134,16, 68/7 i 133 w ten sposób, że działki te znajdują się poza obszarem parku. Granica parku krajobrazowego przecina działkę nr 121 w ten sposób, że działka ta w części północnej znajduje się w obszarze parku. Od tego miejsca granica biegnie wzdłuż północnej granicy działki nr 120 aż do miejsca wspólnego działek nr 120, 38/1 (obr. Siemczyno) i 37/3 (obr. Siemczyno) w ten sposób, że część działki nr 120 znajduje się w obszarze parku. Następnie granicą działek nr 120, 38/4, 38/5, 38/6, 32/1, 120,119, 50, 51/2 i 39/4 w taki sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego.

Gmina Złocieniec

Obręb Bobrowo (320306_5.0057)

Północną granicą działki nr 24/5 w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się poza granicą parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego działek nr 24/5, 120, 13 granicą działek nr 13, 3/4, 14/1 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku. Następnie od punktu wspólnego działek nr 14/1,3/3 i 122/1 granica parku przecina działkę nr 122/1 w ten sposób, że wschodnia część tej działki znajduje się w obszarze parku krajobrazowego. Od punktu wspólnego działek nr 122/1, 5 i 343 północną granicą

działki nr 122/1 w ten sposób, że część tej działki znajduje się poza obszarem parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 9 (3203064.0009)

Granicą działki drogowej nr 13 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Od granicznego punktu wspólnego działek nr 13, 10, 5/10 granicą działki drogowej nr 10 13 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 1 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 10, 5/10, 1 oraz działek nr 2/31 (obręb Złocieniec 4), 2/4 (obręb Złocieniec 4), 1 – w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 4 (3203064.0004)

Granicą działki drogowej nr 2/4 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 3 (3203064.0003)

Granicą wspólną działek nr 1/70, 1/69 w taki sposób, że działka 1/69 znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego. Granicą wspólną działki 1/11 z działkami 1/28, 1/26, 1/25, 1/3, 9/3 (obręb Złocieniec 7), 6/2 (obręb Złocieniec 7) w taki sposób, że działka nr 1/11 znajduje się w całości w granicy obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 7 (3203064.0007)

Granicą działek stanowiących tory kolejowe o nr 6/2, 1/3 – w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Złocieniec 2 (3203064.0002)

Granicą działki drogowej nr 4 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Gronowo (320342.0014)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 470 aż do punktu wspólnego działek nr 470, 224/1 (obr. Cieszyno) i 243 (obr. Cieszyno) w ten sposób, że część działki nr 470 znajduje się poza obszarem parku. Od tego miejsca granica parku przecina działkę nr 470 w kierunku wschodnim do punktu wspólnego działek nr 470, 224/2 i 244/1. Następnie biegnie wzdłuż granicy działek nr 224/2, 225, 9/2, 227/1, 198/2, 199/1, 198/1, 197, 3, 196, 195, 194, 168, 140 i 139/2 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się w obszarze parku krajobrazowego. Granica parku ponownie przecina działkę nr 470 w punkcie wspólnym działek 470, 113 i 139/2 w ten sposób, że część działki nr 470 znajduje się w obszarze parku. Od tego miejsca granica biegnie wzdłuż wschodniej granicy działki nr 470 w kierunku północnym.

Obręb Siecino (320342.0015)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 163/3a w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego. Przecina działkę nr 193/4 w granicznych punktach wspólnych: działek nr 93/3, 193/4, 163/3a oraz działek nr 193/4, 193/5, 163/3 – w taki sposób, że część tej działki znajduje się w granicy obszaru parku krajobrazowego. Wschodnią granicą działki drogowej nr 163/3, południowa granicą działki

drogowej nr 163/2 w taki sposób, że działki te znajdują się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

Obręb Szczycienko (320342.0016)

Wschodnią granicą działki drogowej nr 88 w taki sposób, że działka ta znajduje się w całości poza granicą obszaru parku krajobrazowego.

PRZEBIEG GRANICY OTULINY:

Opis zewnętrznej granicy otuliny przedstawiony został poniżej. Granicą wewnętrzną jest granica Drawskiego Parku Krajobrazowego. Wydzielenia leśne podano wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czaplinek sporządzonego na okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2029 roku.

Wykazy współrzędnych punktów załamania granicy Parku i otuliny w układzie współrzędnych PL-1992 zamieszczono w formie załączonych elektronicznie arkuszy kalkulacyjnych..

Powiat świdwiński

Gmina Połczyn Zdrój

Obręb Międzyborze (321603_5.0098)

Granica otuliny przylega do granicy Parku w południowym narożniku działki 7/2, dalej biegnie wzdłuż wschodniej granicy działki 8 w kierunku północnym, w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się poza obszarem otuliny.

Obręb Dziwogóra (321603_5.0090)

Południową granicą działki 68 aż do granicy obrębu w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się poza otuliną.

Obręb 001-Połczyn-Zdrój (321603_4.0001)

Południową granicą działek 13/12, 13/10 w ten sposób że działki te nie znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie granicą działek 60, 56, 58, 61,62, 99, 100/1, 100/3, 100/4, 101/99 i 102 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb 003-Połczyn-Zdrój (321603_4.0003)

Północną granicą działek 130/4, 6/15 (obręb 002-Połczyn-Zdrój), 164/3 i 164/4 w ten sposób, że działki te znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie południową granicą działek 188, 187, 452, 448/21, 448/40,455/24, 456/29, 456/30, 456/25, 456/26, 458, 461, 464/1, 466/2, 476, 477/2, 477/1, 478, 479, 480, 481/3, 482, 60/2 (obręb Ogartowo) i 465 w ten sposób, że działki te znajdują się w obszarze otuliny.

Obręb Ogartowo (3216035.0096)

Granica otuliny przylega do granicy Parku w północno-zachodnim narożniku działki nr 116 i dalej biegnie w kierunku wschodnim południową granicą działki drogowej 64, tak, że działka ta pozostaje poza otuliną. Dalej dochodzi do działki 185 (rzeka Dębница), przecina ją i granicą tej działki biegnie w kierunku południowo-wschodnim, tak że działka ta częściowo znajduje się wewnątrz otuliny.

Obręb Popielewko (3216035.0107)

Granicą działek 1, 24, (rzeka Dębница) oraz 22 w kierunku południowo-wschodnim, tak że działki te znajdują się wewnątrz otuliny. Dalej fragmentem granicy działki nr 9 i przecinając ją dochodzi do działki nr 12/1. Granicą działek 12/1, 14/1, 14/2 (rzeka Dębница) dochodzi do obrębu Popielewo, tak że działki te znajdują się w otulinie.

Obręb Popielewo (3216035.0110)

Granicą działki 214 (rzeka Dębница) w ten sposób, że działka ta znajduje się w otulinie, dochodzi do obrębu Brusno.

Obręb Brusno (3216035.0111)

Granicą działki nr 1 i 67 dociera do powiatu szczecineckiego, w ten sposób, że działka 1 w całości, a działka 67 (rzeka Karsina) częściowo znajduje się w otulinie.

Powiat szczecinecki

Gmina Barwice

Obręb Nowe Koprzywno (321502_5.0050)

Północną granicą działki 2/1, 5/11, 2/2, 5/13 (rzeka Dębница) w ten sposób, że działki te znajdują się w otulinie. Następnie biegnie południową granicą działek drogowych 4/17 i 12 w ten sposób, że drogi te nie wchodzi w obszar otuliny. Od miejsca przecięcia działek drogowych 12 i 10 tak, że część działki drogowej 10 wchodzi w obszar otuliny. Południową granicą działki drogowej 10 i 9 w kierunku wschodnim w ten sposób, że drogi te nie wchodzi w obszar otuliny.

Obręb Przybkowo (321502_5.0051)

Południową granicą działki drogowej 175, następnie zachodnią granicą działki 176 w ten sposób, że działki te nie znajdują się w otulinie. Następnie zachodnią granicą działki 14/3 aż do przecięcia z działką 5/16 w ten sposób, że część działki 14/3 jest wewnątrz otuliny. Od tego miejsca granica biegnie w kierunku wschodnim północną granicą działki 5/16, która w całości wchodzi w obszar otuliny. Od miejsca przecięcia działek 5/16 i 10 granica otuliny biegnie granicą działek drogowych 10, 8/3, 9/1, 5/25, 5/24, 8/4, 7/3 w ten sposób, że działki te w całości wyłączone są z obszaru otuliny.

Obręb Gwiazdowo (321502_5.0052)

Granicą działki drogowej 44/2 aż do przecięcia z działką 46 w ten sposób, że część drogi 44/2 znajduje się wewnątrz otuliny. Następnie południową granicą działki 46 aż do przecięcia z działką 47/25 w ten sposób, że część tych działek wchodzi w obszar otuliny. Od miejsca przecięcia działek 47/25 i 47/24, granica otuliny biegnie wzdłuż granicy działek 47/24 i 47/20 wyłączając te działki z obszaru otuliny. Następnie granica biegnie północną granicą działki 52 aż do przecięcia z działką 50 w ten sposób, że część działki 52 jest wewnątrz otuliny. Od tego miejsca zachodnią granicą działki 50, która nie wchodzi do obszaru otuliny. Od miejsca przecięcia działek 50 i 172/1, granica otuliny biegnie wzdłuż granicy działek 172/1 i 188/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w otulinie.

Gmina Borne Sulinowo

Obręb Komorze (321504_5.0053)

Od granicy obrębów Komorze i Gwiazdowo granica otuliny biegnie wzdłuż wydziałów leśnych: 188j, 212b, 212c, 212d Nadleśnictwa Czaplunek, a następnie granicą działki 212/1 w ten sposób, że wydziałenia leśne i działka 212/1 znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie wschodnią granicą wydziałów leśnych Nadleśnictwa Czaplunek 234b, 234c aż

do miejsca przecięcia wydzieleń 234c i 234a. Od tego miejsca granica biegnie do przecięcia wydzieleń 234d i 233g w ten sposób że całe wydzielenie 234d i część wydzienia 233g znajduje się wewnątrz otuliny. Od miejsca przecięcia wydzienia 233g i 258d granica biegnie wzdłuż wydzieleń 258d, 258c, 258g i 258j aż do przecięcia z działką 258/1. która w całości znajduje się wewnątrz otuliny. Od tego miejsca granica otuliny biegnie wschodnią granicą działki 258/1, 281/1, 240/3, 281/2 w ten sposób, że działki te w całości znajdują się wewnątrz otuliny. Od miejsca przecięcia działki 281/2 z wydzieleniem 304a granica biegnie w ten sposób, że tylko część wydzienia leśnego znajduje się w obszarze otuliny. Następnie granica biegnie wzdłuż granicy wydzieleń 304b i 304f w ten sposób, że całe wydzielenie 304b i część wydzienia 304f są w obszarze otuliny. Następnie granicą wydzienia 326b aż do miejsca przecięcia z działką 326/1, której część znajduje się wewnątrz otuliny. Dalej granica otuliny ciągnie się granicą działki 343 aż do granicy obrębu w ten sposób, że cała działka 343 jest wewnątrz otuliny.

Obręb Łubowo (321504_5.0079)

Granicą wydzieleń leśnych 359d i 359i Nadleśnictwa Czaplinek, do miejsca przecięcia z działką 819 w ten sposób, że wydzielenia te znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie granica otuliny biegnie południową granicą działki 819, która w całości znajduje się poza granicą obszaru. Kolejno granica biegnie wzdłuż działki 368/7, która w całości znajduje się w otulinie. Od miejsca przecięcia działki 368/7 i działki drogowej 814/2 granica biegnie wzdłuż granicy działek drogowych 814/2, 3/2, 814/1, 828 w ten sposób, że działki te nie znajdują się wewnątrz otuliny. Od miejsca przecięcia działek 828 i 381/9 granica biegnie wzdłuż działki 381/9 w ten sposób, że część działki 381/9 jest w otulinie. Od miejsca przecięcia działek 381/9 i 382/18 granica otuliny biegnie północną granicą działki 382/18 (tory kolejowe) w ten sposób, że cała działka 382/18 znajduje się poza obszarem otuliny.

Powiat drawski

Gmina Czaplinek

Obręb Czarne Małe (320301_5.0081)

Północną granicą działki 209/14 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Łazice (320301_5.0143)

Północną granicą działki 15/14 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Czaplinek 07 (320301_4.0007) i Czaplinek 09 (320301_4.0009)

Granica otuliny biegnie wzdłuż granicy obrębów Czaplinek_07 i Czaplinek_09 działką nr 1 – tory kolejowe (Obręb Czaplinek_09) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Czaplinek 08 (320301_4.0008)

Granicą działek drogowych 20, 1/8, 1/12, 1/11, 1/10, 1/9, 1/8 w ten sposób, że działki te znajduje się w całości poza obszarem otuliny. Od punktu wspólnego działek nr 1/8, 1/6 i 22/1 wschodnią granicą działki nr 1/6 w ten sposób, że działka ta w całości znajduje się w obszarze otuliny.

Obręb Żeliszawie (320301_5.0074)

Południową granicą działki nr 2/1 i 59/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w obszarze otuliny. Następnie północną granicą działek 181, 176/5, 176/2 w ten sposób, że działki te znajdują się poza obszarem otuliny.

Gmina Złocieniec

Obręb Bobrowo (320306_5.0057)

Północną granicą działki 24/5 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-13 (320306_4.0013)

Północną granicą działki 43 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-12 (320306_4.0012)

Północną granicą działki 81/31 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-18 (320306_4.0018)

Granicą działki 9 (tory kolejowe) w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Złocieniec-21 (320306_4.0021) i Obręb Osiek Drawski (320305_2.0060)

Wzdłuż granicy obrębów Złocieniec-21 i Osiek Drawski w kierunku południowym – wzdłuż działek 297/1, 298/1, 316/1, 317/1, 318/1 w ten sposób, że działki te znajdują się wewnątrz otuliny. Następnie działką drogową nr 1 aż do przecięcia z działką 301 (obręb Złocieniec-20) w ten sposób, że działka 1 częściowo znajduje się w otulinie.

Obręb Złocieniec-20 (320306_4.0020)

Granicą działek 301, 302, 303/2, 1, 323/1, 324/1, 325/1, 326/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Złocieniec-19 (320306_4.0019)

Północną granicą działki drogowej 3 w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny. Następnie od miejsca przecięcia działek drogowych 3 i 367, wzdłuż granicy działek 367, 368/1, 359, 1 (Jezioro Kańsko), 329, 330/1, 331/1, 312/2, 295/2 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Złocieniec-14 (320306_4.0014)

Granicą działek 295/5, 32/6, 32/5, 32/4, 32/3, 18, 17,2, 23/2, 23/1, 22, 1, 480/1 (rzeka Drawa) w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Złocieniec-5 (320306_4.0005)

Granicą działek 63/1, 62/4, 62/6, 62/8, 38/7, 32/3, 18/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny. Następnie granicą działek 17/2 i 16, które nie wchodzi w obszar otuliny. Granica otuliny dobiega do końca obrębu wzdłuż działki 2, która w całości wchodzi w obszar otuliny.

Obręb Złocieniec-1 (320306_4.0001)

Granicą działek 248, 230, 231, 202/2, 201/2, 200/3 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Gronowo (320306_5.0014)

Granicą działek drogowych 67/7, 67/6, 67/5, 67/3, 67/2 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Gmina Drawsko Pomorskie**Obręb Ostrowice (320302_5.0013)**

Granicą działek drogowych 327/1, 308/4, 308/5, 308/6, 316 w ten sposób, że działki te znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Jelenino (320304_2.0010)

Granicą działki drogowej 10 do miejsca przecięcia z działką drogową 6 w ten sposób, że działka 10 jest poza granicą otuliny a działka 6 znajduje się w części wewnątrz otuliny. Następnie działką drogową 2 w ten sposób, że działka ta znajduje się w całości poza obszarem otuliny.

Powiat świdwiński**Gmina Połczyn-Zdrój****Obręb Gawroniec (321603_5.0101)**

Granicą działek drogowych 114, 46/1, 46/2, 132, 32, 30 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny. Następnie wzdłuż działek 506, 498, 487 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości w obszarze otuliny.

Obręb Toporzyk (321603_5.0102)

Granicą działek 2 i 6/1 w ten sposób, że działki te znajdują się w całości poza obszarem otuliny.

Obręb Zajączkowo (321603_5.0100)

Granicą działki 72, która w całości znajduje się poza obszarem otuliny.

Wykazy współrzędnych punktów załamania granicy Parku i otuliny w układzie współrzędnych PL-1992 zamieszczono w formie załączonych elektronicznie arkuszy kalkulacyjnych.

19. Ocena skutków regulacji i szacowane koszty

1. Problem rozwiązywany – Ochrona wartości przyrodniczych, historyczno-kulturowych i krajobrazowych na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju.

2. Rekomendowane rozwiązanie – Uchwalenie na podstawie obowiązku ustawowego, wynikającego z art. 18-20 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, planu ochrony dla parku krajobrazowego po przeprowadzeniu wymaganych konsultacji społecznych. Plan ochrony Parku Krajobrazowego pozwoli na właściwą ochronę wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju poprzez wskazanie działań ochrony czynnej.

3. Rozwiązanie problemu w innych województwach – Realizacja obowiązku ustawowego, wynikającego z art. 18-20 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jakim jest uchwalenie planu ochrony dla parku krajobrazowego na okres 20 lat oraz wdrożenie działań ochronnych zawartych w planie wraz ze wskazaniem zmian w SUIKZP oraz mpzp.

4. Konsultacje społeczne – Przeprowadzono 2 spotkania konsultacyjne, poświęcone realizacji prac związanych ze sporządzeniem dokumentacji do projektu planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego, zorganizowane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. I Spotkanie odbyło się 26 listopada 2021 r. w formie wideokonferencji za pośrednictwem platformy „Zoom”. Drugie spotkanie odbyło się 31 maja 2022 r. w Sali konferencyjnej Pałacu Siemczyno. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele następujących instytucji:

- 16 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Drawsku Pomorskim
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatu Drawskiego z/s w Złocieńcu
- Akademickie Koło Chiropterologiczne PTO „Salamandra” w Szczecinie
- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu
- Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Drawsku Pomorskim
- ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Poznań
- ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie
- Instytut Technologiczno-Przyrodniczy, Państwowy Instytut Badawczy
- Komitet Obywatelski JEZIORA LOBELIOWE
- Nadleśnictwo Czaplinek
- Nadleśnictwo Polczyn
- Nadleśnictwo Świdwin
- Nadleśnictwo Świerczyna
- Nadleśnictwo Złocieniec
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gryficach
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Biuro Ochrony Środowiska
- Rada Miasta Czaplinek
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
- Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego

- Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Szczecinie
- Sołectwo Sikory
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku
- Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim
- Starostwo Powiatowe w Świdwinie
- Stowarzyszenie „Kamienne Kręgi”
- Towarzystwo Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego Wydział Ochrony Środowiska
- Urząd Marszałkowski Wydział Zamiejscowy w Koszalinie
- Urząd Miasta Czaplinek
- Urząd Miejski Połczyn-Zdrój
- Urząd Miejski w Barwicach
- Urząd Miejski w Bornem Sulinowie
- Urząd Miejski w Złocieńcu
- Urząd Miejski w Bornem Sulinowie
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego

Podczas pierwszego spotkania przedstawiono wyniki inwentaryzacji terenowych wykonanych w 2021 r. Drugie spotkanie dotyczyło koncepcji ochrony parku. Poruszono kwestię poszerzenia granicy parku o jeziora lobeliowe Krzemno i Ciemniak. Jako że tereny te nie podlegały pracom terenowym, zasugerowano korektę projektu zmiany granicy w oparciu o dane istniejące. Sygnalizowano potrzebę ochrony parku w ramach całych zlewni, także poza granicą obszaru chronionego. Zasugerowano również budowę w przyszłości wieży widokowej w ramach działań ochronnych kanalizujących ruch turystyczny. Zwrócono również uwagę na zakwity sinic i związane z tym zagrożenia dla kąpielisk.

W ramach przeprowadzonych konsultacji w okresie od 01.03.2021 r. do 15.06.2022 wpłynęło do wykonawcy i ZPKWZ 21 pism. Odpowiedzi na otrzymane wnioski i uwagi przedstawia się poniżej.

- I. Komitet Obywatelski, Pławno 22.02.2021 r. – wniosek o poszerzenie Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. W dokumentacji zaproponowano poszerzenie Drawskiego Parku Krajobrazowego o jez. Kaleńskie, Łęka, Pławno, Kapka, Leśniówek. Otulinę parku proponuje się poszerzyć o jeziora Krzemno i Ciemniak wraz z otaczającymi gruntami.

- II. Komitet Obywatelski „Jeziora Lobeliowe” Pławno 01.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak oraz stanowiska archeologicznego Kamienne Kręgi.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak i Kamienne Kręgi znalazły się w obszarze.

- III. Pan Łukasz Kretschman 08.06.2022 r. - wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- IV. Uczniowie Zespołu Szkół w Czaplunku o profilu obsługi turystycznej 06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jeziora Krzemno.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno znalazło się w obszarze.

- V. Pan Maciej Szymański, 09.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- VI. Państwo Hanna i Mariusz Kopaczowie, Klaudia i Piotr Kopaczowie, Mirosława i Wiesław Kozielscy, Marek Kopacz, Sławomir Kopacz, Andrzej Kozielski, Marcin Kozielski, Paweł Kozielski, Barbara i Tomasz Jabrzykowie 9.06.2022 r. - wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- VII. Państwo Barbara i Marian Penkala Radlin 9.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- VIII. Państwo Iwona i Piotr Grochowscy 10.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- IX. Pani Agnieszka Klimczak 10.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- X. Starostwo powiatowe w Drawsku Pomorskim, Ewelina Berkowska inspektor ds. gospodarki nieruchomościami 10.06.2022 r. – wniosek o zmianę zapisu projektu planu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Wg informacji zawartych w piśmie w umowie dzierżawy jeziora uwzględniono następujące zalecenia: niezanęcanie ryb, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych oraz niezarybianie rybami karpiozjadnymi i gatunkami obcymi. Niszczenie roślinności jeziora wynika z działalności kłusowników. Zapisy w dokumentacji planu ochrony zmieniono na: „Zagrożenie wewnętrzne: Niszczenie stanowisk poryblina jeziornego i lobelii jeziornej w jez. Kapka. Przeciwdziałanie: edukacja ekologiczna”.

- XI. Stowarzyszenia Ludzi Nieobojętnych " Lobelia" – wniosek dodanie do planu ochrony zapisu dotyczącego ograniczenia/wykluczenia rozbudowy i budowy inwestycji w zakresie wielkotowarowych ferm zwierząt na obszarach sąsiadujących z parkiem i jego otuliną np. w odległości do 20 km od granic otuliny; poparcie dla wniosku o poszerzenie parku o obszar wskazany przez Komitet Obywatelski „Jeziora Lobeliowe”.

Odpowiedź: Wniosek częściowo uwzględniono. Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do których zaliczają się fermy wielkotowarowe. Dodano zalecenie dążenia do nielocalizowania wielkotowarowych ferm zwierząt w otulinie parku. Nie uwzględniono zapisu odnośnie nielocalizowania ferm w odległości 20 km od granic otuliny – brak możliwości prawnych (delegacji ustawowej) do wskazywania zakazów poza terenem parków krajobrazowych.

- XII. Nadleśnictwo Czaplinek 9.06.2022 r.:

1. Wniosek usunięcie z listy zagrożeń istniejących zagadnień dotyczących niezgodności budowy drzewostanów, wycinki lasów oraz usuwania martwego drewna.

Odpowiedź: Zapisy o wycince lasu powodującej spadek dostępności siedlisk lęgowych przeniesiono do zagrożeń potencjalnych.

Przeredagowano zapis dotyczący niezgodności budowy drzewostanów na następujący: „Niezdgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem w stosunku do stanu naturalnego ekosystemów, pinetyzacja. Oddziaływanie dotyczy w szczególności drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów i lasów mieszanych z roślinnością potencjalną buczyn i grądów. Zagrożenie wynikające z przyczyn historycznych – starsze drzewostany parku odnawiane były pierwszej połowie XX w, w czasach, gdy często na siedliskach lasów liściastych preferowanym gatunkiem była sosna. Przeciwdziałanie: kontynuowanie prowadzonej przez nadleśnictwa stopniowej przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu”.

Według danych planów urządzenia lasu nadleśnictw Czaplinek, Połczyn, Złocieniec, Świerczyna i Świdwin na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego występują drzewostany o składzie niezgodnym z siedliskiem. Zajmują powierzchnię 1225,25 ha, zatem zagrożenie należy uznać za istniejące, chociaż skutki jego powstania są historyczne i aktualnie w gospodarce leśnej stosowane są składy odnowień dostosowane do warunków siedliskowych.

Przeredagowano zapisy o zagrożeniach związanych z martwym drewnem na – „Niewystarczające zasoby martwych drzew”. W ekosystemach leśnych występujących w parku przeprowadzono ocenę stanu siedlisk przyrodniczych (9110, 9130, 9160, 9190, 91E0) zgodnie z metodyką GIOŚ na łącznie 122

powierzchniach monitoringowych. Parametr dotyczący łącznych zasobów martwego drewna uzyskał ocenę właściwą FV tylko na 10 transektach, ocenę niezadowalającą U1 zastosowano na 34 transektach, a pozostałe 78 płatów to siedliska z brakiem lub bardzo małymi zasobami martwego skutkującymi oceną złą U2.

2. Wniosek o usunięcie z listy zagrożeń potencjalnych zagadnień dotyczących zalesiania terenów otwartych oraz prac na siedliskach przyrodniczych przedstawionych jako pogarszających stan tych siedlisk.

Odpowiedź: Przeredagowano zapis dotyczący potencjalnego zagrożenia związanego z zalesieniami na następujący: „Zagrożenie wewnętrzne: Zalesianie terenów łąk, pastwisk i torfowisk oraz punktów widokowych. Przeciwdziałanie: Nie planowanie zalesień na użytkach zielonych, torfowiskach i w zasięgach widoczności punktów widokowych”. Zagrożenie to jest wskazane jako potencjalne, to znaczy, że aktualnie zagrożenia te nie występują. Plan tworzony jest jednak na 20 lat, zatem powinien uwzględniać również potencjalne zagadnienia. Niewątpliwie gospodarka leśna realizowana w ramach PUL (dokument przed zatwierdzeniem podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko) jest prowadzona zgodnie z zasadami ochrony przyrody, jednak dokument ten jest wykonany na 10 lat, w związku z tym przygotowując następny plan urządzenia lasu, trzeba będzie wziąć pod uwagę zapisy planu ochrony parku krajobrazowego, a tym samym tak zaplanować prace, aby zagrożenia te nie wystąpiły.

Usunięto zapis o zagrożeniu potencjalnym jakie stwarzają prace z zakresu gospodarki leśnej dla stanu siedlisk przyrodniczych.

3. Negatywna opinia do zapisów dotyczących usuwania nalotów z kopytu torfowisk wraz z wyniesieniem poza obręb torfowiska.

Odpowiedź: Pozostawiono zapisy dotyczące działań ochronnych polegających na usuwaniu roślinności drzewiastej ze zniekształconych płatów torfowisk 7110, 7120 i 7140. Na terenie parku obserwuje się proces szybkiego zarastania otwartych torfowisk brzozą omszoną i sosną. Wkraczanie drzewostanu przyspiesza procesy transpiracji i powoduje niekorzystne zmiany warunków świetlnych. Następuje zanik układów florystycznych typowych dla torfowisk przejściowych i wysokich, w najlepszym przypadku prowadzące do powstania inicjalnych postaci brzeziny i borów bagiennych, ale często wykształcają się leśne zbiorowiska zastępcze. Otwarte torfowiska na terenie parku są siedliskiem występowania największej liczby gatunków chronionych i zagrożonych. Ich zanik doprowadzi do zmniejszenia bogactwa florystycznego obszaru. Ze względu na fakt, że ochrona torfowisk wymieniona została jako szczególny cel ochrony parku wydaje się konieczne podjęcie działań ochrony czynnej. Oprócz zalecanej analizy możliwości poprawy uwodnienia torfowisk, w których napotkano ślady dawnych prac melioracyjnych (np. poprzez piętrzenia, zasypywanie rowów), jedynym doraźnym sposobem polepszenia stanu siedlisk wydaje się być usuwanie podrostów. Zabieg nie zawsze przynosi trwale rezultaty dlatego konieczne może być stosowanie nawrotów. Do wykonania zabiegów wytypowano torfowiska, w początkowej fazie zarastania, gdzie zabieg może jeszcze przynieść dobre efekty. Tego typu działania stosowane były często w innych obszarach chronionych. Omawiane prace ochronne wykonywane i finansowane będą przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego w porozumieniu z zarządcami gruntów.

Wykonane w ostatnich latach badania na terenie Pojezierza Mazurskiego oraz Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego potwierdzają skuteczność zaproponowanej metody ochrony torfowisk:

- Czerepko J., Boczon A., Wrobel M., Gawryś R., Sokołowski K. 2018: Removal of birch as a means of protecting raised bog mossy vegetation Ledo-Sphagnetum magellanici. *Wetlands Ecol Manage* (2018) 26:689–702
- Stańko R. 2020: Ekspertyza w zakresie oceny stanu ochrony oraz oceny wpływu zrealizowanych działań ochronnych na siedlisko przyrodnicze 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska w obszarze Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002 oraz oceny stanu ochrony i oceny wpływu zrealizowanych działań ochronnych na siedlisko przyrodnicze 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) w obszarze Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008. Opracowanie wykonane na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0108/16 pn.: "Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód".

4. Wniosek o dodanie zalecenia wykonania analiz poborów wód powierzchniowych i podziemnych, jako niezbędny element monitorowania bilansów wodnych, ochrony zasobów oraz istotny czynnik przy podejmowaniu decyzji w zakresie planowania działań (inwestycji) bezpośrednio związanych z poborami wód.

Odpowiedź: Uwzględniono wniosek o wykonanie analiz poborów wód powierzchniowych i podziemnych, jako niezbędny element monitorowania bilansów wodnych. Dodano zalecenie w katalogu działań ochronnych: „Wykonanie bilansu wodnego z uwzględnieniem presji na stan ilościowy wód powierzchniowych Drawskiego Parku Krajobrazowego z uwzględnieniem: zagospodarowania zlewni (w tym uszczelnienia lub przekierowania wód), istniejących poborów i zrzutów wód, zmian klimatycznych. Weryfikacja wielkości zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych i powierzchniowych. Przeprowadzenie analizy wpływu zagospodarowania zlewni na bilans wodny w zlewniach parku szczególnie pod kątem określenia możliwości poboru wód podziemnych i powierzchniowych.”

- XIII. Stowarzyszenie Turystyczno-Wędkarskie „Wędkarskie opowieści” 14.06.2022 r. – wniosek o zmianę zapisu projektu planu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Zrezygnowano z zapisu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

- XIV. Przedsiębiorstwo Rybackie Złocieniec 14.06.2022 r. – pytanie o źródła danych części opracowania dotyczącej ichtiologii (powołanie się autorów planu na materiały wnioskodawcy jako źródło); wniosek o uwzględnienie udziału przedsiębiorstwa w przyszłych pracach nad planem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Oficjalne materiały dotyczące zarybień i połowów zostały udostępnione przez użytkowników rybackich (Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie) na potrzeby opracowania

„EKSPERTYZA PRZYRODNICZA NA POTRZEBY UZUPEŁNIENIA STANU WIEDZY W OBSZARACH NATURA 2000 WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO Jeziora Czaplinskie PLH320039 inwentaryzowane przedmioty ochrony (...) 2019”. Zakres: Odłowy gospodarcze i amatorskie 2008-2018, zarybienia 2008-2018. W opracowaniu informacje te, częściowo przetworzone znajdują się na stronach odpowiednio 26-118. Z oczywistych względów wartości liczbowych nie zamieszczano w opracowaniu. Okręgi PZW upubliczniają informacje o zarybieniach.

Informacje o warunkach prowadzenia amatorskiego połowu ryb użytkownicy również upubliczniają, podobnie jak informacją powszechnie udostępnioną są np. ograniczenia w stosowaniu zanęt. Najtrudniejszą każdorazowo informacją do pozyskania drogą oficjalną są udziały gatunków obcych nie uznanych za inwazyjne (amur, karp). Informacje o ich bytowaniu w ilościach znaczących, można uzyskać jedynie poprzez wywiad bezpośredni z wędkarzami (łącznie kilkudziesięciu wędkarzy, co znamienne głównie ukierunkowanych na połów drapieżników), lub uzyskując informacje przed zakupem zezwolenia na konkretne łowisko. Tutaj nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi oficjalnymi, a rzeczywistością w terenie (uzupełniono natomiast informacje o tendencjach zmian, które niekoniecznie widoczne były w zestawieniach zarybień/odłowów). Wyjątek stanowiły jeziora w części północnej parku (Dolina Pięciu Jezior), gdzie informacje pozyskano od pracowników Lasów Państwowych (informacja ustna).

Słusznie jednak Państwo zauważyli, że należy doprecyzować źródło danych (umieszczając nie tylko w literaturze, ale np. w formie przypisu dolnego).

Zawiadomienia o spotkaniu konsultacyjnym zostały rozesłane do Urzędów Gmin, Sołtysów oraz innych interesariuszy. W czwartym etapie prac w ramach konsultacji społecznych wyłożony zostanie projekt planu ochrony, do którego będzie można zgłaszać wnioski i uwagi.

- XV. Państwo Beata i Władysław Pakuła 14.06.2022 r. – uwagi odnośnie presji antropogenicznej na jezioro Siecino, nie przestrzeganie zasad strefy ciszy w jeziorze, działalność pola campingowego polegającego na usuwaniu starych drzew, zadrzewień, niszczeniu roślinności szuwarowej w jeziorze, zmienianie naturalnego ukształtowania terenu.

Odpowiedź: działania wymienione w piśmie łamią zakazy zapisane w uchwale ustanawiającej Drawski Park Krajobrazowy. Na terenie DPK obowiązuje zakaz niszczenia zadrzewień, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych, budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i jezior. Zapisy planu ochrony nie zmieniają zakazów obowiązujących na terenie Parku. Zalecenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadzają dodatkowe ograniczenia związane z zabudową, także letniskową.

- XVI. Nadleśnictwo Połczyn 15.06.2022 r.:

1. Wniosek dodanie do listy zagrożeń zakładanie plantacji drzew szybkorosnących.

Odpowiedź: Do zagrożeń istniejących dodano zapis o tworzeniu plantacji drzew szybkorosnących. W rozdziale dotyczącym zasad prowadzenia gospodarki rolnej dodano zalecenie unikania tworzenia wielkoobszarowych plantacji drzew

szybkorosnących; w przypadku lokalizacji tego typu upraw zakładanie pasów i enklaw gatunków rodzimych.

2. Wniosek o usunięcie z zagrożeń zapisów dotyczących gospodarki leśnej.

Odpowiedź: Zapisy o wycince lasu powodującej spadek dostępności siedlisk lęgowych przeniesiono do zagrożeń potencjalnych. Przeredagowano zapis dotyczący niezgodności budowy drzewostanów na następujący: „Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem w stosunku do stanu naturalnego ekosystemów, pinetyzacja. Oddziaływanie dotyczy w szczególności drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów i lasów mieszanych z roślinnością potencjalną buczyn i grądów. Zagrożenie wynikające z przyczyn historycznych – starsze drzewostany parku odnawiane były pierwszej połowie XX w, w czasach gdy często na siedliskach lasów liściastych preferowanym gatunkiem była sosna. Przeciwdziałanie: kontynuowanie prowadzonej przez nadleśnictwa stopniowej przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu”. Przeredagowano zapisy o zagrożeniach związanych z martwym drewnem na – „Niewystarczające zasoby martwych drzew”. Wyniki oceny stanu siedlisk leśnych wg metodyki GIOŚ na większości powierzchni wykazały stan nieodpowiedni lub zły dla parametru „Martwe drewno łączne zasoby” (10 ocen FV, 34 U1 i 78 U2).

3. Pytanie o stanowisko widłozębu zielonego *Dicranum viride*.

Odpowiedź: Podczas prac terenowych wykonanych w 2021 r. potwierdzono stanowisko widłozębu zielonego *Dicranum viride*. Mszak występuje na głazie narzutowym na skraju koryta strumienia Dębica. Aktualnie na populację gatunku składają się trzy (3) kępki zajmujące łącznie powierzchnię około 25 cm². Mamy zatem do czynienia z drastycznym zmniejszeniem populacji gatunku na opisywanym głazie (w stosunku do danych z 2010 r.). Przyczyny zmniejszenia powierzchni zajmowanej przez widłozęb nie są znane.

4. Uwaga o zagrożeniu potencjalnym w postaci rębni zupełnych w zlewni torfowisk, które mogą wpływać niekorzystnie na stan siedlisk. Nadleśnictwo wskazuje, że działania z zakresu gospodarki leśnej podlegają ocenie w ramach prognozy oddziaływania zapisów planu urządzenia lasu na środowisko.

Odpowiedź: Zagrożenia związane z rębniami w zlewni torfowisk i zabiegami gospodarczymi na stanowiskach roślin chronionych zaliczono do potencjalnych, co oznacza, że aktualnie nie występują. Plan ochrony parku tworzony jest jednak na 20 lat, zatem powinien uwzględniać również potencjalne ryzyka. Gospodarka leśna realizowana w ramach PUL jest prowadzona zgodnie z zasadami ochrony przyrody, jednak dokument ten jest wykonany na 10 lat, w związku z tym przygotowując następny plan urządzenia lasu, trzeba będzie wziąć pod uwagę zapisy planu ochrony parku krajobrazowego, a tym samym tak zaplanować prace, aby zagrożenia te nie wystąpiły.

5. Wniosek o doprecyzowanie szerokości cieków (2 m) i wielkości bagien, przy których stosowane będą strefy buforowe (0,5 ha).

Odpowiedź: Przeredagowano zapisy odnośnie pozostawiania stref buforowych na następujące: „Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach poza obszarem Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników

wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielania taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia; w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 stosowanie stref buforowych zgodnie z obowiązującymi zapisami planu zadań ochronnych.

6. Wniosek o wyłączenie z listy wydzieleń wyłączonych z gospodarowania siedmiu pozycji zaliczonych do drzewostanów referencyjnych.

Odpowiedź: Listę wydzieleń zaproponowanych do wyłączenia z użytkowania pozostawiono bez zmian. Zaliczenie ich przez nadleśnictwo do ekosystemów referencyjnych przyczyniło się do zachowania siedlisk w dobrym stanie. Zapisy planu ochrony są tu zbieżne z ochroną podjętą wcześniej przez nadleśnictwo i tylko je sankcjonują.

7. Opinia o nieuzasadnionym ekonomicznie zaleceniu usuwania drzew i krzewów z torfowisk oraz propozycja stosowania obrączkowania.

Odpowiedź: Pozostawiono zapisy dotyczące działań ochronnych polegających na usuwaniu roślinności drzewiastej ze zniekształconych płatów torfowisk 7110, 7120 i 7140 (uzasadnienie w odpowiedzi do pisma Nadleśnictwa Czaplinskie). Dodano zapis o możliwości obrączkowania drzew jako sposób alternatywny wykonania zabiegu. Działanie ochronne wykonywane i finansowane będzie przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego w porozumieniu z zarządcami gruntów.

8. W związku z zaleceniem montażu budek lęgowych dla włośchatki nadleśnictwo poinformowało, że zadanie to zostało już zrealizowane w oddziałach 816, 819, 820, 830.

Odpowiedź: Usunięto działanie ochronne dotyczące zainstalowania budek lęgowych dla włośchatki oraz pozostawiania kęp świerkowych.

XVII. Nadleśnictwo Złocieniec 15.06.2022 r.:

1. Wniosek o pozostawienie stref buforowych o szerokości 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach w sąsiedztwie zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielania taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Przeredagowano zapis o strefach buforowych na następujący: „Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach poza obszarem Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielania taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia; w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 stosowanie stref buforowych zgodnie z obowiązującymi zapisami planu zadań ochronnych.

2. Wniosek o rozważenie możliwości ograniczonego wykorzystywania jeziora Kapka pod kątem rekreacyjnym i wędkarskim poprzez wyznaczenie dwóch kąpielisk (w części północnej i południowej jeziora), eliminację gatunków obcych (karp) i wyłączenie używania zanęt wędkarskich.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono częściowo. Usunięto zapisy o rezygnacji z użytkowania wędkarskiego jeziora Kapka. W aktualnej umowie dzierżawy jeziora uwzględnione zostały zalecenia niezaniekania ryb, stosowania wyłącznie urządzeń stawnych oraz niezarybianie rybami karpiołowymi i gatunkami obcymi. Wydaje się, że wyznaczanie kąpielisk nie służy ochronie jeziora lobeliowego, która jest jednym z celów planu ochrony.

3. Uwaga o utworzeniu użytku ekologicznego w oddz. 193g (nadleśnictwo nie widzi zasadności ponieważ wyznaczono już w tym miejscu siedlisko przyrodnicze 7140).

Odpowiedź: Utworzenie użytku ekologicznego w oddz. 193g zostało zaproponowane ze względu na występowanie tu torfowiska przejściowego 7140 i we fragmencie torfowiska wysokiego 7120. Występują tu mszary przygiętkowe z obfitym występowaniem rzadkich wątrobowców *Cladopodiella fluitans*, *Kurzia pauciflorae* oraz stanowiska 17 gatunków roślin chronionych i zagrożonych. Wyznaczenie w tym miejscu użytku ekologicznego wydaje się uzasadnione.

4. Uwaga o propozycji powiększenia rezerwatu przyrody Jezioro Czarnówek w części południowej, gdzie prowadzona jest przebudowa drzewostanu w odległości 100 m od jeziora.

Odpowiedź: Powiększenie rezerwatu Jezioro Czarnówek o fragment w części południowej nie spowoduje konieczności przerwania przebudowy drzewostanu. Zabieg ten wpisany został do planu ochrony rezerwatu i powinien być kontynuowany.

XVIII. Nadleśnictwo Świerczyna 15.06.2022 r.:

1. Uwaga o braku siedliska przyrodniczego 6510 w pododdziale 6f.

Odpowiedź: Siedlisko przyrodnicze 6510 w pododdziale 6f zostało potwierdzone podczas prac terenowych w 2021 r. Zajmuje fragment wydzielenia w cz. E o powierzchni 0,26 ha;

2. Uwaga o siedlisku przyrodniczym 9110 w pododdziale 38a; wg bazy danych nadleśnictwa występuje tu siedlisko przyrodnicze 9130.

Odpowiedź: Podczas prac terenowych w 2021 r. w pododdziale 38a stwierdzono zespół kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae-Fagetum* identyfikujący siedlisko przyrodnicze 9110.

XIX. Pan Artur Marcinkowski 15.06.2022 r. – poparcie dla inicjatywy Komitetu Obywatelskiego „Jeziora Lobeliowe” o włączenie w granicę parku jezior Krzemno i Ciemniak.

Odpowiedź: wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- XX. PHU KARMAT s.c. Forgiel i Forgiel 15.06.2022 r. – uwagi do projektu włączenia jeziora Kapka w granice parku i wyłączenia go z użytkowania wędkarskiego; uwaga o nie poinformowaniu autora pisma o prowadzonych konsultacjach społecznych.

Odpowiedź: wniosek uwzględniono. Zrezygnowano z zapisu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

Zawiadomienia o spotkaniu konsultacyjnym zostały rozesłane do Urzędów Gmin, Sołtysów oraz innych interesariuszy. W czwartym etapie prac w ramach konsultacji społecznych wyłożona zostanie cała dokumentacja projektu planu ochrony, do której będzie można zgłaszać wnioski i uwagi.

- XXI. Gmina Czaplinek 15.06.2022 r.:

1. Uwaga o nieaktualności danych dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach obrębów Siemczyno, Kołomąt, Sikory, Czarne Wielkie Żerdno, Sulibórz. Aktualnie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czaplinek zatwierdzone przez Radę Miejską w Czaplunku uchwałą Nr XLIII/384/22 z dnia 24 lutego 2022 r.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Analizę SUIKZP prowadzono w drugim etapie prac nad planem, zakończonym w listopadzie 2021 r., gdy nie obowiązywała jeszcze wspomniana uchwała. W ostatecznej wersji dokumentacji zostaną uwzględnione zapisy aktualnego studium.

2. Wątpliwość odnośnie zapisu „Nie lokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej” - jak będzie egzekwowalny? Pytanie o wydane przez gminę WZ na farmy fotowoltaiczne.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Na terenie DPK, zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 2919) obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, z wyjątkami ustawowymi, tj. miejscami wskazanymi w SUIKZP gminy i mpzp. Powyższy zapis nie wprowadza nowych ustaleń. Dotyczy to również farm fotowoltaicznych. Wydane decyzje o WZiZT pozostają w mocy i będzie można na ich podstawie realizować przedsięwzięcia polegające na budowie farm PV. Projekty decyzji WZiZT na terenach parków krajobrazowych i ich otulin podlegają uzgodnieniom przez RDOŚ, zaś przed 2008 r. podlegały uzgodnieniom przez dyrekcje parków krajobrazowych, jako jednostki administracji wojewody zachodniopomorskiego.

3. W planach nie ma możliwości pisania o ogrodzeniach – uchwała krajobrazowa może to regulować. Z rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie wynika możliwość sytuowania budynku mieszkalnego w pobliżu lasu. Wskazany akt prawny

reguluje problematykę usytuowania budynku względem lasu w ten sposób, iż minimalna odległość od lasu powinna wynosić: 12 m, gdy dom ma ściany i pokrycie dachu nierozprzestrzeniające ognia albo 16 m, gdy dom ma ściany lub pokrycie dachu rozprzestrzeniające ogień – więc wprowadzenie innej odległości jest dodatkowym ograniczeniem wprowadzanym przez gminę w planie.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis ten jest częścią koncepcji ochrony przyrody. W projekcie planu będzie się on znajdował w części planu, który formułuje zalecenia dla uchwał krajobrazowych.

4. Należy ponownie rozważyć określenie wielkości działek siedliskowych 2500 m² i 1ha dla działek rolnych z możliwością zabudowy.

Odpowiedź: Uwaga częściowo uwzględniona. Przeredagowano zapis na następujący: „Realizowanie nowych podziałów zgodnie z zasadą: średnia powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 2000 m² przy jednoczesnym zachowaniu minimalnej powierzchni wyznaczonej działki równej 1000 m²”.

5. W przypadku zakazu lokalizacji obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników należy zastosować indywidualne podejście do danej sytuacji tj. położenia działki, warunków przyrodniczych czy też rodzaju planowanej zabudowy. Nie wprowadzać sztywnego zakazu dla wszystkich.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Na terenie DPK, zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 2919) obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, z wyjątkami ustawowymi, tj. miejscami wskazanymi w SUIKZP gminy i mpzp. Zapisy koncepcji ochrony przyrody, które znajdują się w projekcie planu ochrony nie wprowadzają nowych ustaleń.

6. Przedstawiony projekt określa opracowanie pięciu nowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu gminy Czaplinek. Na dzień dzisiejszy ze względu na koszty finansowe nie planuje się wdrożenia procedury opracowania takich planów.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Jest to zalecenie wynikające z koncepcji ochrony przyrody. Plan ochrony ustala się na 20 lat i w swojej treści zawiera ustalenia do dokumentów planistycznych. Jest to wymóg ustawy. Natomiast forma przedstawienia w projekcie planu to wskazania i zalecenia. Plan ochrony nie wskazuje okresu czasu, do którego należy uchwalić zmiany w mpzp/suikzp ani nowych mpzp. Jednakże w przypadku przystąpienia do ich tworzenia, należy wziąć pod uwagę zalecenia, które wynikają z planu ochrony.

7. W przypadku zapisu dot. zakazu wyznaczania nowych terenów pod zabudowę należy również sprawę potraktować każdorazowo indywidualnie – nie zamykać furty na możliwość rozwoju gminy.

Odpowiedź: Uwzględniając cele ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego zapisy dotyczące ograniczenia zabudowy należy utrzymać.

8. Popieramy rozszerzenie Drawskiego Parku Krajobrazowego dodatkowo o Jezioro Krzemno.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze parku.

5. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych – Uchwała będzie miała wpływ na wydatki z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego z uwagi na potrzebę sfinansowania działań z zakresu ochrony czynnej oraz utrzymania i dostosowania infrastruktury turystycznej

6. Podmioty na które oddziałuje projekt:

- Starostwo Powiatowe w Szczecinku
- Starostwo Powiatowe w Świdwinie
- Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku
- Nadleśnictwo Czaplnek
- Nadleśnictwo Świdwin
- Nadleśnictwo Świerczyna
- Nadleśnictwo Złocieniec
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie
- PGW Wody Polskie
- Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie
- ENEA Operator Sp. z o. o
- Energa S.A.
- Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Szczecinie
- Urząd miasta i gminy Barwice
- Urząd miasta i gminy Borne Sulinowo
- Urząd miasta i gminy Połczyn-Zdrój
- Urząd miasta i gminy Czaplnek
- Urząd miasta i gminy Złocieniec
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego

7. Zestawienie działań ochronnych oraz szacowany koszt ich realizacji:

Tabela 65 Koszty realizacji działań ochronnych

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Gospodarka rolna, leśna, rybacka i zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego		
Zaorywanie łąk i pastwisk	Nieprzekształcanie łąk i pastwisk w grunty orne	Działania realizowane w ramach kontroli i egzekwowania wymogów zawartych w lokalnych dokumentach planistycznych
Niewłaściwe użytkowanie łąk z siedliskami przyrodniczymi 6510 (niezróżnicowany termin pokosu, podsiewanie wysokowydajnych gatunków i odmian traw)	Regularne wykaszanie łąk i pastwisk	0,2/ha
Likwidacja ostoi zwierząt	Zachowanie miedz śródpolnych oraz zakrzewień i zadrzewień wzdłuż pól, rowów melioracyjnych, zbiorników, pozostałych cieków wodnych i dróg (z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów)	Działania realizowane w obrębie cyklu szkoleń dla rolników. Koszt nasadzeń: 5/ha
Zalesianie siedlisk przyrodniczych: 6510, 7110, 7120, 7140, 7230	Wyłączenie wskazanych przez aktualne opracowanie ekofizjograficzne nieleśnych siedlisk przyrodniczych z zalesień	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Spływ odzwierzęcych substancji organicznych do jezior i zbiorników małej retencji i postępująca ich eutrofizacja	Niestosowanie gnojowicy w strefie brzegowej zbiorników wodnych	Działania realizowane w obrębie cyklu szkoleń dla rolników.
Odsłanianie linii brzegowej	Tworzenie stref buforowych (ziolorośla, zakrzewienia i zadrzewienia) w sąsiedztwie linii brzegowych zbiorników wodnych	Działania realizowane w obrębie cyklu szkoleń dla rolników.
Pinetyzacja, monotypizacja i neofityzacja drzewostanów	<ul style="list-style-type: none"> Stosowanie składów gatunkowych zgodnych z danym siedliskiem przyrodniczym przy odnowieniach Kontynuacja przebudowy drzewostanów w celu unaturalnienia składów gatunkowych na danym siedlisku 	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Uproszczenie struktury wiekowo-przestrzennej drzewostanów	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie naturalnych procesów odnowieniowych Kształtowanie zróżnicowanej struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów (w szczególności na siedliskach żyznych) 	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Niszczenie drzew dziuplastych	Pozostawianie w miarę możliwości, tj. z wyłączeniem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia drzew z dziuplami	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Ekspozycja wrażliwych siedlisk na wysuszenie	Pozostawianie stref buforowych w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków i bagien z dopuszczeniem cięć sanitarnych i stosowania rębni złożonych z długim nawrotem cięć, bez składowania w pobliżu tych siedlisk pozostałości po zrębowych	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Drzewostany miejscami niezgodne z siedliskiem na terenie zróżnicowanym	Uwzględnianie w planowaniu upraw mikrosiedlisk leśnych	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Rębnie zupełne	Wyznaczanie podczas cięć rębnych kęp do naturalnego rozpadu z uwzględnieniem występowania siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk roślin chronionych i zagrożonych	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Niszczenie stanowisk roślin chronionych i zagrożonych	Ochrona stanowisk roślin chronionych i zagrożonych podczas zabiegów gospodarczych w lasach	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Udział gatunków obcych w drzewostanie	Eliminacja podczas zabiegów gospodarczych gatunków obcych ze wszystkich warstw drzewostanu	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Ujednolicanie siedliska leśnego	Utrzymanie mikrosiedlisk nieleśnych (bagien, oczek śródleśnych, polan)	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych
Wzbogacanie ichtiofauny zbiorników parku o obce (inwazyjne i nieinwazyjne) gatunki ryb	<ul style="list-style-type: none"> Niezarybianie zbiorników inwazyjnych oraz ich eliminacja Kształtowanie zespołów ryb właściwych dla typów rybackich jezior 	Działania realizowane w ramach gospodarki rybackiej i wędkarskiej
Niekontrolowana rozbudowa architektoniczna skutkująca degradacją krajobrazu i niszczeniem siedlisk przyrodniczych	Ograniczenie zabudowy do obszarów wyznaczonych w aktualnych dokumentach planistycznych	Działania realizowane w ramach kontroli i egzekwowania wymogów zawartych w lokalnych dokumentach planistycznych
Pogarszanie walorów krajobrazowych farmami wiatrowymi i fotowoltaicznymi	Zakaz lokalizowania na terenie parku farm wiatrowych i fotowoltaicznych	Działania realizowane w ramach kontroli i egzekwowania wymogów zawartych w lokalnych dokumentach planistycznych
Ryzyko powstawania ferm zwierząt hodowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie parku	Dążenie do nielokalizowania wielkotowarowych ferm zwierząt na terenie otuliny	Działania realizowane w ramach kontroli i egzekwowania wymogów zawartych w lokalnych dokumentach planistycznych
Uproszczenie krajobrazu poprzez niszczenie elementów małej architektury	Zachowanie i konserwacja i odpowiednie wyeksponowanie przydrożnych kapliczek, krzyży, itp.	Koszt prac konserwacyjnych: 0,3-1,0 /obiekt architektoniczny

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Niszczenie i zaniedbywanie miejsc pamięci	Odnawianie, eksponowanie, odpowiednie oznaczenie informacyjne i włączenie w system szlaków turystycznych	<ul style="list-style-type: none"> Konserwacja: 0,3-1,0/obiekt Sporządzanie tablic informacyjnych (jeśli są wymagane): 0,5/szt.
Czynne i bierne niszczenie cennej architektury	Ochrona obiektów kultury poprzez konserwację i renowację	50-1000/obiekt architektoniczny
Powstawanie dzikich wysypisk odpadów	Likwidacja wysypisk	Działania w zakresie kontroli i przestrzegania gminnych regulaminów utrzymania czystości i porządku
Prowadzenie działań niezgodnych z dobrą praktyką rolniczą	Organizacja szkoleń dla rolników w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> efektywnych i oszczędnych sposobów gospodarowania wodą, zakazu niszczenia zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, promowania rolnictwa ekologicznego, zanieczyszczenia wód biogenami, pestycydami i amoniakiem, tworzenia i korzyści wynikających z utrzymania przybrzeżnych stref buforowych, gospodarki odpadami i utrzymywania porządku szczególnie w strefach brzegowych jezior i rzeki Drawy, retencji wód gruntowych na terenach rolnych i leśnych 	Koszt za godzinę szkolenia: 1,5-2,5
Zagrożenia dla ekosystemów i krajobrazu parku wynikające z sąsiedztwa antropocenozy	Szkolenia dla mieszkańców parku w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ochrony krajobrazu kulturowego negatywnych oddziaływań gatunków inwazyjnych roślin i zwierząt na ekosystemy parku negatywnego wpływu kotów wychodzących na awifaunę parku wartości przyrodniczej i wrażliwości jezior lobeliowych ograniczenia i efektywnego zużycia wody 	Koszt za godzinę szkolenia: 1,5-2,5
Niszczenie infrastruktury edukacyjnej	Konserwacja i odnowienie tablic informacyjnych	0,2-0,5/szt.

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Ochrona przyrody i kształtowanie krajobrazu		
Zmiany warunków hydromorfologicznych cieków, zagrożenie utratą ciągłości hydromorfologicznej i biologicznej cieków. Lokalizacja: zlewnia aJCWP Dębica (od źródeł do ujścia), Brusna, Drawa do jezior Krosino i Lubie, Miedznik, Piława do zb. Nadarzyckiego	Ochrona i renaturyzacja procesów hydromorfologicznych w korycie (w tym poprawa warunków siedliskowych w korycie i odtwarzanie siedlisk strefy brzegowej i koryta): <ul style="list-style-type: none"> Przebudowa budowli piętrzących – jazu na Dębicy, stopnia wodnego kaskadowego na dopływie z jeziora Dołgie Wielkie Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb, stanu technicznego obiektów hydrotechnicznych i ewentualna rozbiorka obiektów niesprawnych 	500-800 /obiekt hydrotechniczny
Swobodny spływ biogenów z wodami gruntowymi	Bariery biogeochemiczne w postaci pasów buforowych z roślinnością wzdłuż koryt cieków	5-10 /ha
Modyfikowanie stosunków wodnych	Niemodyfikowanie istniejących stosunków wodnych z wyłączeniem działań służących ochronie przyrody (z obowiązkiem poddania ich ocenie wpływu na środowisko, a w szczególności cele ochrony Parku i obszarów Natura 2000)	Działania realizowane w ramach kontroli planowanych projektów z aktualną dokumentacją wielkoobszarowych form ochrony przyrody i innymi dokumentami planistycznymi
Usuwanie zadrzewień i zakrzewień porastających dno i brzegi śródlądowych wód powierzchniowych	Zaniechanie lub ograniczenie wycinki do miejsc stwarzających realne ryzyko powodziowe lub uszkodzenia urządzeń hydrotechnicznych (w przypadku rzeki Drawy)	Działania w ramach regulacji prowadzenia gospodarki wodnej
Pogorszenie różnorodności przyrodniczej zbiorników wodnych w Parku	Nasadzenia drzew i krzewów w strefie brzegowej tam, gdzie jest to wskazane z uwagi na ochronę wartości przyrodniczych	10-20 /ha
Zmniejszenie zasobów wodnych zlewni na terenie parku	Odtwarzanie potencjału retencyjnego: <ul style="list-style-type: none"> Tworzenie bystrzy i progów, Tworzenie śródleśnych oczek wodnych przechwytyjących spływ, Modernizacja obiektów melioracyjnych i piętrzących 	250
Postępujące zniekształcenie siedlisk 3110, 3140, 3150	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie użytkowania rybackiego i/albo stosowania zanęt spożywczych Zakaz fragmentacji strefy litoralnej (budowa nowych stanowisk wędkarskich) 	Działania w ramach regulacji prowadzenia gospodarki rybackiej i wędkarskiej

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Eutrofizacja jezior powodowana spływami biogenów pochodzących z rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie wokół jezior stref buforowych (ziółorośla, zakrzewienia, zadrzewienia) o szerokości min. 15-25 m • Kontrola zanieczyszczenia wód azotanami • Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrole: działania w ramach regulacji prowadzenia gospodarki wodnej • Analiza chemiczna wód: 1/zbiornik wodny • Strefy buforowe: 10-20/ha
Zły stan jakościowy wód powierzchniowych (zlewnie rzek Rakoń, Dębica z Brusną i Bliską Strugą, Drawa, Piława, zlewnia jeziora Siecino, Drawsko)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa/ modernizacja sieci kanalizacyjnych • Lokalizacja i likwidacja zrzutów zanieczyszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • 100-2000/sieć kanalizacyjna gminy (w zależności od stwierdzonych potrzeb) • 10-20/nielegalne ujęcie zanieczyszczeń
Ekspansja obcych geograficznie roślin (rdestowiec sachaliński, rdestowiec japoński, barszcz Mantegazziego, niecierpek gruczołowaty)	Usuwanie inwazyjnych roślin: <i>Reynoutria sachalinensis</i> (gm. Połczyn-Zdrój obr. Brusno dz. ew. 37), <i>R. japonica</i> (N-ctwo Czaplinek oddz. 349d), <i>Heracleum mantegazzianum</i> (N-ctwo Połczyn oddz. 850a, 828g), <i>Impatiens glandulifera</i> (gm. Czaplinek obr. Stare Drawsko dz. ew. 147).	90-100 (działanie współrealizowane z właścicielami/zarządcami gruntów)
Nadmierne zacienienie zbiorników wodnych	Prześwietlenie nadmiernie zacienionych zbiorników wodnych poprzez usuwanie gałęzi drzew, w szczególności od strony południowej	0,1-0,2/godzina pracy
Ekspansja inwazyjnej norki amerykańskiej w ekosystemach parku	Odłowy norki amerykańskiej	Działania realizowane w obrębie gospodarki leśnej i łowieckiej oraz we współpracy z zarządcami gruntów
Wyrównywanie i modyfikacje naturalnych form geomorfologicznych (eksploatacja, zabudowa, zalesianie)	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie rynien jeziornych, niecek wytopiskowych itp., • ochrona krajobrazu otwartego (przedpola, punkty i osie widokowe) • ochrona lokalnej tradycji architektonicznej, dziedzictwa kultury materialnej i niematerialnej, sieci dróg, itp. 	Działanie w zakresie zakazu realizacji przedsięwzięć i zmiany ukształtowania terenu znacząco oddziałujących na środowisko na terenie parku.
Monitoringi		
Fragmentacja naturalnej strefy brzegowej	Monitoring powstawania nielegalnych pomostów, zabudowy przybrzeżnej, wycinki w celu tworzenia dojazdów do wody, nielegalnych kąpielisk i plaż.	Monitoring w cyklu pięcioletnim we współpracy z właścicielami/zarządcami gruntów
Rozwój populacji ryb nierodzimych	Monitoring ichtiofauny.	30-60
Ekspansja nierodzimych gatunków roślin	Monitoring, w szczególności w miejscach już prowadzonej eliminacji gatunków obcych.	15-25

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Zanik stanowisk roślin chronionych i zagrożonych	Monitoring stanowisk roszarki pośredniej <i>Drosera intermedia</i> , roszarki długolistnej <i>Drosera anglica</i> , podkolana białego <i>Platanthera bifolia</i> , kukułki szerokolistnej <i>Dactylorhiza majalis</i> , kukułki plamistej <i>D. maculata</i> , oraz monitoring pozostałych gatunków chronionych i zagrożonych.	15-25
Zanik populacji kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej oraz ich siedlisk	Kontrole występowania (co najmniej dwie kontrole co 3 lata, w okresie od kwietnia do lipca)	15-25
Pogarszanie stanu jezior	Kontrola jezior lobeliowych w połączeniu z monitoringiem stanowisk lobelii jeziornej i poryblina jeziornego Kontrola lat jezior ramienicowych stanowiących siedlisko 3140	20-30
Utrudnienia w migracji ryb	Monitoring skuteczności urządzeń do migracji ryb i kontrola ich stanu	10-20
Zanik i zmniejszanie zasięgu siedlisk przyrodniczych	Kontrole torfowisk (siedliska 7110, 7120, 7140) oraz raz na 5 lat buczyn (9110, 9130) na terenie parku	0,1-0,2 /płat siedliska
Działania Ochronne		
Zmiana struktury, parametrów hydrotechnicznych i przyrodniczych cieków wodnych	Modyfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych na ciekach w granicach parku wyłącznie na odcinkach kluczowych, po uzasadnieniu ich konieczności (przerwanie ciągłości morfologicznej) i w zgodzie z dobrymi praktykami utrzymania rzek. Tam gdzie to możliwe zaprzestanie prac utrzymaniowych, co doprowadzi do renaturyzacji odcinka cieku. Dotyczy zlewni rzek Piława, Drawa, Miedznic, Dębica, Wogra.	Działania w ramach regulacji prowadzenia gospodarki wodnej
Zbyt szybki odpływ ze zlewni jeziora Dłusko	Budowa progu piętrzącego na wypływie z jeziora w kierunku jeziora Kleszczno	75-150
Pogorszenie parametrów chemicznych jeziora Leśniówek	Badania zgodne z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska	Analiza laboratoryjna: 1,0-1,5 /zbiornik wodny
Pogorszenie jakości wód jeziora Żerdno	Inwentaryzacja rozmieszczenia i składu gatunkowego ramienic i analiza parametrów fizykochemicznych w jeziorze Żerdno	<ul style="list-style-type: none"> • Inwentaryzacja ramienic: 0,6-1,2 • analiza laboratoryjna: 1,0-1,5/zbiornik wodny
Pogorszenie parametrów chemicznych jezior Krzemno i Ciemiak	Wykonanie pełnego badania zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska z w jeziorach, a w razie konieczności podjęcie niezbędnych działań ochronnych	Analiza laboratoryjna: 1,0-1,5 /zbiornik wodny

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Obniżanie poziomu wód w jeziorach Żerdno, Wilczkowo, Krosino, Kaleńskie, Łęka, Piasecznik Mały, Czarnówek i Leśniówek	Ekspertyza dotycząca przyczyn obniżenia poziomu wód i w miarę możliwości podjęcie działań przeciwdziałających (podpiętrzanie jezior, likwidacja infrastruktury melioracyjnej)	Ekspertyza i realizacja działań zapobiegawczych: 1000-2000/jezioro
Ekspansja moczarki kanadyjskiej w jeziorach Żerdno, Kaleńskie, Łęka, Rzepowskie, Głębokie	Analiza możliwości zwalczania moczarki kanadyjskiej	Analiza: 30-50
Powstawanie nielegalnych pomostów wędkarskich na jeziorach parku, a w szczególności na jeziorach Piasecznik Wielki, Siecino, Kłokowskie, Sikory	Kontrola legalności pomostów wędkarskich	Działania realizowane w ramach gospodarki rybackiej i wędkarskiej, przy współudziale właścicieli i zarządców gruntów oraz organów właściwych do wydawania zezwoleń na budowę tych obiektów
Emisja zanieczyszczeń na terenie zlewni rz. Rakoń, Dębnicy wraz z Brusną, Wogry, zlewni jeziora Drawsko.	Inwentaryzacja zrzutów zanieczyszczeń oraz działania mające na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń (likwidacja zrzutów, poprawa skuteczności oczyszczania, spowalnianie dopływu, kontrola pozwoleń wodnoprawnych; sankcje)	<ul style="list-style-type: none"> Likwidacja zrzutów zanieczyszczeń: 20/miejsce emisji Kontrola pozwoleń wodnoprawnych i sankcje: działania w ramach regulacji prowadzenia gospodarki wodnej
Niszczenie i pogorszenie pracy obiektów hydrotechnicznych	<ul style="list-style-type: none"> Inwentaryzacja jazów, zastawek, bystrzy i progów, analiza możliwości ich modernizacji i wykorzystania w ramach retencji korytovej w zlewniach leśnych (zlewnia piławy, górnej Drawy, Dębnicy, Bliskiej Strugi, Wogry) i rolniczych (Miedzник, Rakoń, Drawa) Budowa progów piętrzących i niewielkich grobli z materiałów naturalnych 	Inwentaryzacja: 0,1-0,3/ obiekt hydrotechniczny Budowa: 20-200/ obiekt hydrotechniczny w zależności od rodzaju i wielkości
Rozregulowanie przepływu przez obiekty hydrotechniczne	Analiza stanu i pracy poprzecznych przegród cieków, w tym udrażnianie, wyposażanie w przepławki i likwidacja obiektów nieużytecznych, w szczególności stanowiących dodatkowo barierę migracyjną dla zwierząt. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących (Stopień wodny na Drawie, 4 zastawki na rzece Miedzник, 2 zastawki na rzece Rakoń)	Inwentaryzacja: 0,1-0,3/ obiekt hydrotechniczny Modernizacja/rozbiórka: 20-200/ obiekt hydrotechniczny (w zależności od rodzaju i wielkości) Działania realizowane we współpracy z PGW Wody Polskie
Zaburzenia stosunków wodnych w siedliskach leśnych	Mikroretencja w zlewni Piławy, Drawy, Dębnicy, Bliskiej Strugi, Wogry – analiza potrzeb przechwytywania spływu i zabudowa linii spływu	Działania realizowane w obrębie programów utrzymania mikroretencji PGL Lasy Państwowe Koszt: 100-500/zb. retencyjny

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Ingerencja w naturalną morfologię koryt rzek Wogry i Miedzніка	Ranaturyzacja i ograniczenie prac utrzymaniowych zgodnie z zaplanowanymi przez PGW Wody Polskie zadaniami restytucyjnymi	Działania w ramach regulacji prowadzenia gospodarki wodnej
Wydeptywanie i niszczenie roślinności brzegowej na odcinku ścieżki edukacyjnej przy brzegu jeziora Czarnówek	Budowa drewnianej kładki i tarasu widokowego umożliwiających poruszanie bez wyrządzania szkód w roślinności brzegowej	Zadanie realizowane przy współpracy z RDOŚ Koszt kładki: 50-100
Brak informacji na temat wpływu zagospodarowania zlewni na bilans wodny w zlewniach parku (w szczególności pod kątem możliwości poboru wód)	Sporządzenie ekspertyzy: Wykonanie bilansu wodnego z uwzględnieniem presji na stan ilościowy wód powierzchniowych Drawskiego Parku Krajobrazowego z uwzględnieniem: zagospodarowania zlewni (w tym uszczelnienia lub przekierowania wód), istniejących poborów i zrzutów wód, zmian klimatycznych. Weryfikacja wielkości zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych i powierzchniowych. przeprowadzenia analizy wpływu zagospodarowania zlewni na bilans wodny w zlewniach parku szczególnie pod kątem określenia możliwości poboru wód	100-150
Pozostawienie do naturalnego rozwoju leśnych siedlisk przyrodniczych 91D0 na terenie parku	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego drzewostanów z siedliskiem przyrodniczym 91D0 w nadl. Czaplinek (oddz.: 34k, 163b), nadl. Połczyn (oddz.: 646d, 739h, 754c, 764i, 779i, 786b, 822f, 836d, 861g), nadl. Złocieniec (oddz.: 234d, 239k), nadl. Świerczyna (oddz.: 25g, 26a, 37h, 38h, 38p, 39o, 39s, 41c, 52o)	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych i w zgodzie z zaleceniami zawartymi w Planie Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego
Pozostawienie do naturalnego rozwoju niektórych płatów buczyn (9110, 9130) i grądów (9170) stanowiących jednocześnie siedliska lęgowe dla leśnej awifauny na terenie parku	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego płatów siedlisk przyrodniczych w nadl. Czaplinek (oddz.: 13b, 106a, 167a, 167d, 167Ah, 167Ba), nadl. Świerczyna (oddz.: 38a), nadl. Złocieniec (oddz.: 218n) i nadl. Połczyn (oddz.: 740m)	Działanie realizowane w ramach prowadzenia zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych i w zgodzie z zaleceniami zawartymi w Planie Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego
Wysychanie torfowisk stanowiących siedliska przyrodnicze 7110, 7120, 7140 i 91D0	Projekt poprawy uwodnienia torfowisk w nadl. Czaplinek (oddz.: 27d, 33c, 37h, 96g, 125b, 133h,i, 163h, 176a, 193m, 195k, 196i, 205f, 314j, 874l, 927d,f, 939f), nadl. Połczyn (oddz.: 646d, 763a, 788i, 822f, 836d), i nadl. Złocieniec (oddz.: 191m) poprzez zasypywanie rowów lub budowę piętrzeń na rowach odprowadzających wodę z torfowisk	<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie ekspertyzy: 30 Zasypywanie rowów: 2/100m, budowa piętrzeń: 0,1/obiekt
Sukcesja roślinności drzewiastej na torfowiskach będących siedliskami przyrodniczymi 7110, 7120, 7140	Usuwanie roślinności drzewiastej z torfowisk w nadl. Czaplinek (oddz.: 27d, 43d,f, 125b, 151g, 192g, 193m, 195k, 196i, 205f, 874l, 927d,f, 940i), nadl. Połczyn (oddz.: 731b, 788i), nadl. Złocieniec (oddz.: 138d, 139c, 190b, 193g, 239c)	2,5-3,0/ha

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Zanik (zarastanie) siedlisk przyrodniczych 6510	<p>Koszenie łąk zgodnie z wytycznymi zawartymi w Planie Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego, edukacja przyrodnicza skierowana dla dzierżawców i właścicieli ziemskich.</p> <p>Tereny na których wymagane jest koszenie: gm. Połczyn-Zdrój, obr. Czarnkowie, dz. ewid.: 186, 370/7, obr. Gaworkowo, dz. ewid.: 6/51, 6/52, 6/55; obr. Międzyborze, dz. ewid.: 10/1; gm. gm. Czaplunek, obr. Siemczyno, dz. ewid.: 6/1 (oddz. 6f Nadl. Świerczyna), obr. Czarne Wielkie, dz. ewid.: 172/1, 183/1, 269/13, 269/14, 276/1, 280, 281/1, obr. Kluczewo, dz. ewid.: 124, 125, 126, 127, 129, 144, 175/7; gm. Złocieniec, obr. Siecino, dz. ewid.: 207/22, 207/23, 207/24, obr. Nowe Worowo, dz. ewid.: 330/8</p>	<p>Szkolenie: 1,5-2,5/godzina szkolenia</p> <p>Koszenie łąk: 0,2/ha</p>
Zubożenie bioróżnorodności zadrzewień	Informowanie i konsultacje z zarządcami dróg o stanowiskach cennych epifitów i planowanych pracach pielęgnacyjnych z ZPKWZ	Działalność w ramach realizacji Działań ochronnych przez ZPKWZ
Pogorszenie jakości siedlisk herpetofauny na wybranych stanowiskach	Kontrola poziomu i jakości wód (pogłębianie, usuwanie wierzchniej warstwy humusu i części roślinności) na stanowiskach płazów nr 2 (Nadl. Czaplunek 100Bh), 64 (Nadl. Połczyn 628f), 65 (gm. Połczyn-Zdrój obr. Gaworkowo 63/8), nr: 11 (gm. Połczyn-Zdrój obr. 007 Połczyn-Zdrój dz. ew. 3/5), 12 (gm. Złocieniec obr. Smółdzięcino dz. ew. 49/1), 14 (Nadl. Czaplunek 136Bd), 15 (gm. Złocieniec Cieszyno dz. ew. 111/4), 16 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 111/4), 17 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 23 (Nadl. Czaplunek 125j), 68 (Nadl. Czaplunek 133a)	<p>Usuwanie roślinności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,1/godzina pracy • Pogłębianie/oczyszczanie zbiornika: 02-03/godzina pracy ciężkiego sprzętu
Pogorszenie jakości siedlisk herpetofauny na wybranych stanowiskach – c.d	Obsadzanie brzegów drzewami i krzewami (stanowiska płazów nr: nr.: 1, 4, 5 (gm. Czaplunek obr. Żerdno dz. ew. 22/2, 31/1, 54/4), 13 (gm. Złocieniec obr. Stare Worowo dz. ew. 34/4), 15 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 111/4), 19 (gm. Złocieniec obr. Stare Worowo dz. ew. 60/1), 29 (gm. Czaplunek obr. Rzepowo dz. ew. 263), 31 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 323), 33 (gm. Czaplunek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 306/5), 34 (gm. Czaplunek obr. Czarne Wielkie dz. ew. 311/10), 36 (gm. Czaplunek obr. Żerdno dz. ew. 49), 37 (gm. Czaplunek obr. Żerdno dz. ew. 52/2), 40 (gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino dz. ew. 33/4), 52 (gm. Czaplunek obr. Sikory dz. ew. 11/1), 54 (gm. Barwice obr. Polne dz. ew. 154), 56 (gm. Złocieniec obr. Cieszyno dz. ew. 157/2), 59 (gm. Złocieniec obr. Nowe Worowo dz. ew. 336/5), 63 (gm. Złocieniec obr. Warnięg dz. ew. 92), 70 (gm. Złocieniec obr. Śmidzięcino 38/18) oraz stanowiska żółwia błotnego (gm. Złocieniec obr. Chlebowo dz. ew. 169/2)	Sadzenie drzew i krzewów: 5 /ha

Rodzaj oddziaływania	Sposób i zakres realizacji	Szacowany koszt (w tys. zł)
Pogorszenie jakości siedlisk herpetofauny na wybranych stanowiskach – c.d	Ustawienie znaków „Uwaga płazy” przy drogach przebiegających w sąsiedztwie zbiorników wodnych będących potwierdzonymi stanowiskami płazów	0,2/znak
Pogorszenie jakości siedlisk herpetofauny na wybranych stanowiskach – c.d	Ocena liczebności lokalnej populacji żółwia błotnego i ustalenie działań ochrony czynnej dla tego gatunku i jego siedlisk	Inwentaryzacja i analiza działań ochronnych: 15-20
Usuwanie starych drzew będących mikrosiedliskami rzadkich saproksylobiontów	Ochrona przed usunięciem drzew ze stanowiskami pachnicy dębowej: wierzb przydrożnych (gm. Czaplinek obr. Piasecznik dz. ew. 459) oraz lipy na dawnym cmentarzu (oddz. 108w Nadl. Czaplinek)	Działania realizowane w ramach prowadzenia gospodarki leśnej przy uwzględnieniu zaleceń Planu Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego oraz przy współudziale właścicieli gruntów spoza ALP
Zagrożenia dla kolonii nietoperzy na terenie parku	Kontrole występowania kolonii nietoperzy w budynkach przeznaczonych do remontu/termomodernizacji oraz innych rzeczywistych i potencjalnych schronieniach o charakterze antropogenicznym	15-20
Brak miejsc lęgowych dla sów na terenie parku	Budowa platformy gniazdowej dla puchacza na Wydrzej Wyspie na Jeziorze Komorze oraz wprowadzenie zakazu wstępu na obszar wyspy	4
Niekontrolowany ruch turystyczny	Wykonanie i realizacja projektu wieży widokowej celu kanalizacji ruchu turystycznego w rejonie Czaplinka.	1500-1800

8. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe – realizowany projekt nie ma wpływu na kwestie związane z kwestią konkurencyjności gospodarki i nie wywiera wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw w regionie z wyjątkiem regulacji dotyczących turystyki i rekreacji (infrastruktura turystyczna w strefie brzegowej jezior parku, żeglarstwo i sporty motorowodne). Wpływ na mieszkańców dotyczy przede wszystkim realizowanych szkoleń i kampanii informacyjnych dotyczących prawidłowych praktyk rolniczych oraz działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami, pielęgnacji zadrzewień i prywatnych zbiorników małej retencji i ochrony stanowisk zwierząt i roślin na terenie prywatnym (stanowiska płazów, kolonie nietoperzy itp.)

9. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu – nie dotyczy.

10. Wpływ na rynek pracy – nie dotyczy.

Wpływ na pozostałe obszary – realizowane działania nie mają wpływu na obszary inne niż środowisko naturalne oraz sytuację i rozwój regionalny.

11. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Skuteczność ochrony zaproponowanych działań podlegać będzie monitoringowi zgodnie z zasadami i częstotliwością zawartymi w koncepcji ochrony przyrody DPK. Ocenie podlegać będzie poprawa i utrzymanie walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych DPK.

20. Opracowanie wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Audyt krajobrazowy wykonuje się dla całego województwa nie rzadziej niż raz na 20 lat, co wynika z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości, określa lokalizację krajobrazów priorytetowych. Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Art.2 16f) krajobraz priorytetowy to krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania. Ustawa o ochronie przyrody (art. 20 pkt.4.7) stanowi, że plan ochrony dla parku krajobrazowego zawiera m.in. określenie granic stref ochrony krajobrazów stanowiących w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, wyznaczone w obrębie krajobrazów priorytetowych, zidentyfikowanych w ramach audytu. Audyt krajobrazowy w województwie zachodniopomorskim jest w trakcie opracowania. W przypadku braku uchwały zatwierdzającej audyt, a tym samym braku określenia krajobrazów priorytetowych, wyznaczenie tych stref jest formalnie niemożliwe.

21. Weryfikacja obowiązujących zakazów na terenie parku wynikających z aktualnych uchwał sejmiku województwa zachodniopomorskiego, uwzględniając opracowaną koncepcję ochrony, a w szczególności wyznaczenie na obszarze Parku stref obowiązujących zakazów oraz odstępstw.

Obowiązujące na terenie parku zakazy ustanowione zostały Uchwałą nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 2919). Listę zakazów proponuje się pozostawić bez zmian.

22. Określenie zaleceń dla otuliny parku krajobrazowego, jeśli będzie to niezbędne dla zachowania walorów przyrodniczych parku krajobrazowego, wynikających z opracowanej koncepcji ochrony przyrody.

1. Zalecenie z zakresu zagospodarowania przestrzennego:
 - Dążenie do nielocalizowania na terenie otuliny parku wielkotowarowych ferm zwierząt hodowlanych;
2. Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu:
 - Nie lokalizowanie ferm norek amerykańskich w granicach Parku i otuliny;
3. Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i uchwał krajobrazowych:
 - Nie wznosić ogrodzeń o wysokości większej niż 1,70 m.
 - Ustalanie linii zabudowy w odległości minimum 25 m od linii lasu, na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę.
 - Nie stosować ogrodzeń w formie litych ogrodzeń.

- Nie zmieniać w sposób trwały konfiguracji terenu.

23. Literatura

1. Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k. Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. [dostęp maj 2021].
2. Brzeg A., Kuświk H., Melosik I., Urbański P. 1995: Flora i roślinność projektowanego rezerwatu przyrody "Torfowisko Toporzyk" w Drawskim Parku Krajobrazowym Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią. Seria B | 1995 | tom 44 51-76.
3. Brzeg A., Kuświk H., Melosik I., Urbański P. 1996: Flora i roślinność projektowanego rezerwatu przyrody Zielone Bagna w Drawskim Parku Krajobrazowym Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią. Seria B | 1996 | tom 45 121-145.
4. BULiGL oddział Szczecinek 2017: Sprawozdanie z wykonania weryfikacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Nadleśnictwie Świdwin (2017) (mat. niepubl.).
5. Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd, PIG-BIP 2009.
6. Charakterystyka głównych i lokalnych zbiorników wód podziemnych – opracowanie zbiorowe [w] Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny-PIB, Warszawa 2017.
7. Choiński A., Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000, arkusz N-33-93-A Złocieniec.
8. Choiński A., Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000, arkusz N-33-93-B Łubowo.
9. Domagała J., Czerniawski R., Pilecka-Rapacz M., 2010, Zagrożenia antropogeniczne wód zlewni Drawy w INFRASTRUKTURA I EKOLOGIA TERENÓW WIEJSKICH Nr 9/2010, POLSKA AKADEMIA NAUK, Oddział w Krakowie, s. 157–168 Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi
10. Drawski Park Krajobrazowy 100 atrakcji turystycznych. Mapa turystyczna 1:50 000. Eko-Map 2020.
11. Dudzińska A., Szpakowska B. 2014: Weryfikacja nowej metody oceny waloryzacji krajobrazu na przykładzie wybranego fragmentu Drawskiego Parku Krajobrazowego Nauka Przyroda Technologie. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu | 2014 | tom 08 | nr 3.
12. Dzienia S., Wrzesińska E., Pużynski S. 2007: Rolnictwo w Drawskim Parku Krajobrazowym. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura, Alimentaria, Piscaria et Zootechnica | 2007 | tom 02 33-42.
13. Erdmann R. 1998: Drawski Park Krajobrazowy. Zagospodarowanie przestrzenne i użytkowanie terenu. Koszalin.
14. Erdmann R., Szwichtenberg A. 1998: Drawski Park Krajobrazowy. Koncepcja Ochrony Środowiska Przyrodniczego. Koszalin.
15. Głowacka B., 2010, Poradnik użytkownika komputerowej Mapy Podziału Hydrograficznego Polski MPHP wersja - wrzesień 2010 r.
16. Górka E. 1998: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Płazy i Gady. Słupsk.
17. Górka-Zabielska M. 2013: Lapidarium w Żurawcu na Pojezierzu Drawskim, Pomorze Środkowe Przegląd Geograficzny. Polska Akademia Nauk | 2013 | tom 85 | nr 3
18. Górski W. 1998: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Gospodarowanie Fauną część III – Ptaki. Instytut Biologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Słupsk.

19. Górski W. 1998: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Operat Faunistyczny – Ptaki; Instytut Biologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Słupsk.
20. Hesse T. 1998: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Gospodarowanie Fauną część I – Ryby; Zakład Biologii Środowiskowej Politechniki Koszalińskiej. Koszalin.
21. Hesse. T. 1998: Plan Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Operat Faunistyczny – Ryby. Zakład Biologii Środowiskowej Politechniki Koszalińskiej. Koszalin.
22. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S. 1998: Problemy ochrony szaty roślinnej w Drawskim Parku Krajobrazowym. Operat geobotaniczny. Szczecin.
23. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S. 1997: Flora Drawskiego Parku Krajobrazowego na tle roślinności rzeczywistej w wyróżnionych jednostkach przestrzennych. Szczecin.
24. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S. 1997: Flora Drawskiego Parku Krajobrazowego. Wykaz Gatunków Roślin naczyniowych. Szczecin.
25. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S. 1997: Roślinność rzeczywista i potencjalna Drawskiego Parku Krajobrazowego. Szczecin.
26. Jasnowska J., Kowalski W. A., Markowski S. 1998: Opis do mapy torfowiska. Uzupełnienia – odpowiedź na uwagi zawarte w „Protokole dotyczącym przyjęcia Planu ochrony DPK”. Szczecin.
27. Jasnowska J., Kowalski W., Markowski S. 1998: Gospodarka leśna w Drawskim Parku Krajobrazowym. Stan i zalecenia do planu ochrony. Szczecin.
28. Karta informacyjna JCWPd nr 9, 25, 26, PIG-PIB, 2013.
29. Kiczyńska A., Sidło P., Duda M., Grabowski T., Kaliciuk J., Marchowski D., Plata W., Sołowiej M., Stańczak P., Śmietana P., Żarek M. 2010: Inwentaryzacja ornitologiczna dla obszaru specjalnej ochrony ptaków PLB320019 „Ostoja Drawska”. Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska Warszawa (mat. niepubl.).
30. Kłysz P. 2001: Faza pomorska ostatniego zlodowacenia na Pojezierzu Drawskim. Przegląd Geograficzny. Polska Akademia Nauk | 2001 | tom 73 | nr 1-2 3-24.
31. Kornaś M., Krauze G., 2010 PRZYCZYNY WAHANIA STANÓW WODY JEZIOR ZLEWNI RZEKI DRAWA [w] Dynamika procesów przyrodniczych w zlewni Drawy i Drawieńskim Parku Narodowym
32. Kostrzewski A., Mazurek M., Zwoliński Z., Szpikowski J. 1997: Jednostki przestrzenne Drawskiego Parku Krajobrazowego. Zakład Geomorfologii Dynamicznej Instytut Badań Czwartorzędu Uniwersytet im. Adama Mickiewicza Poznań. Poznań.
33. Kutyna I., Mlynkowiak E. 2005: Zarośla z *Sarothamnus scoparius* [L.] Wimm. ex W.D.J. Koch w zachodniej części Pojezierza Drawskiego Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2005 | tom 99 135-143.
34. Łysko A., Zabłocki Z. 2004: Zmiany użytkowania gleb na obszarze moreny czołowej i sandru w okolicach Czaplina w okresie wielolecia 1948-1997 Roczniki Gleboznawcze | 2004 | tom 55 | nr 3 129-137.
35. Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary, dostęp online maj 2021r.
36. Marsz A., 1973, Niektóre zagadnienia geomorfologii bezpośredniego przedpola zasięgu stadiału pomorskiego na pojezierzu Drawskim (na przykładzie obniżenia rynny marginalnej Drawsko-Pile) [w] Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią Tom XXVI, Seria A. Geografia fizyczna.
37. Mazurek J. 1997: Rolnictwo Drawskiego Parku Krajobrazowego i otuliny. Instytut Zarządzania i Marketingu Politechnika Koszalińska. Koszalin.

38. Mazurek J. 1997: Zagadnienia demograficzne Drawskiego Parku Krajobrazowego i otuliny. Instytut Zarządzania i Marketingu Politechnika Koszalińska. Koszalin.
39. Mięsikowski M. 2019: Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach natura 2000 województwa zachodniopomorskiego – Jeziora Czaplinskie PLH320039 – inwentaryzowane przedmioty ochrony: – 3110 Jeziora lobeliowe, – 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*, – 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. GOBIO - Usługi Przyrodnicze (mat. niepubl.).
40. Mięsikowski M. 2020: Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 2 przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplinskie PLH320039 - ssaki: 1337 bóbr *Castor fiber*, 1355 wydra *Lutra lutra*. GOBIO - Usługi Przyrodnicze (mat. niepubl.).
41. Młynkowiak E., Kutyna I. 1999: Wyrobiska po eksploatacji piasku i żwiru jako cenne biotopy śródpolne w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Przegląd Przyrodniczy | 1999 | tom 10 | nr 3-4 85-110.
42. Młynkowiak E., Kutyna I. 1999: Zbiorowiska roślinne *Typhetum latifoliae* i *Phragmitetum communis* oczek śródpolnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 1999 | tom 78 225-234.
43. Młynkowiak E., Kutyna I. 2002: Zbiorowiska roślinne *Acoretum calami* i *Caricetum vesicariae* oczek śródpolnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2002 | tom 90 175-186.
44. Młynkowiak E., Kutyna I. 2005: Zbiorowiska okrajkowe oraz zbiorowiska ciepłych zboczy w obrębie zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2005 | tom 99 151-165.
45. Młynkowiak E., Kutyna I. 2005: Zbiorowiska roślinne w obrębie wyrobisk oraz ciepłych zboczy w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Część I. Zbiorowiska roślinne na glebach bezwęglanowych. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2005 | tom 99 167-181.
46. Młynkowiak E., Kutyna I. 2005: Zbiorowiska roślinne w obrębie wyrobisk oraz ciepłych zboczy w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Część II. Zbiorowiska roślinne na glebach z węglanem wapnia. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2005 | tom 99 183-200.
47. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Niektóre zbiorowiska łąkowe ze związku *Calthion palustris* oraz zespół *Viscario-Festucetum rubrae* w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2006 | tom 101 273-284.
48. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Zbiorowiska lak turzycowych i trawiastych terenów zalewowych związków *Magnocaricion* i *Sparganio-Glycerion fluitantis* w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2006 | tom 101 259-271.
49. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Zbiorowiska szuwarowe ze związku *Magnocaricion* śródpolnych oczek wodnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2006 | tom 101 245-258.
50. Młynkowiak E., Kutyna I. 2006: Zbiorowiska szuwarowe ze związku *Phragmition* śródpolnych oczek wodnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura | 2006 | tom 101 229-244.
51. Młynkowiak E., Kutyna I. 2007: Zbiorowiska wodne śródpolnych oczek wodnych w zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Universitatis Agriculturae

- Stetinensis. Agricultura, Alimentaria, Piscaria et Zootechnica | 2007 | tom 03 121-134.
52. Młynkowiak E., Kutyna I. 2009: Zbiorowisko z *Betula pendula* i *Populus tremula* w zadrzewieniach śródpolnych zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Folia Pomeranae Universitatis Technologiae Stetinensis. Agricultura, Alimentaria, Piscaria et Zootechnica | 2009 | tom 10.
 53. Młynkowiak E., Kutyna I. 2010: Zbiorowiska leśne w obrębie śródpolnych zadrzewień w zachodniej części Pojezierza Drawskiego Badania Fizjograficzne. Seria B - Botanica | 2010 | tom 01(B59).
 54. Młynkowiak E., Kutyna I. 2011: Zróżnicowanie zbiorowisk łąkowych klasy *Molinio-Arrhenatheretea* w krajobrazie rolniczym zachodniej części Pojezierza Drawskiego. Łąkarstwo w Polsce | 2011 | tom 14.
 55. Młynkowiak E., Kutyna I., Nowak A. 2007: Zbiorowiska zaroślowe w krajobrazie rolniczym zachodniej części Pojezierza Drawskiego Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis. Agricultura, Alimentaria, Piscaria et Zootechnica | 2007 | tom 03 103-119
 56. MPHP 10k 2017, Mapa Podziału Hydrograficznego Polski wykonana przez Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych IMGW na zamówienie Ministra Środowiska i sfinansowanej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
 57. Nekanda-Trepka J. 1998: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Ochrona walorów kulturowych. Szczecin.
 58. Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Połczyn Zdrój (0158), PIG, 1998.
 59. Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Czaplinek (0196), PIG, 2004.
 60. Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Łubowo (0197), PIG, 2004.
 61. Pęska E., Nekanda-Trepka J. 1997: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Studium architektonicznych form regionalnych. Szczecin.
 62. Pęska E., Nekanda-Trepka J. 1997: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Walory kulturowe i krajobrazowe. Szczecin.
 63. Pielowski Z. 1998: Drawski Park Krajobrazowy. Ssaki. Słupsk.
 64. Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Ücker, RZGW w Szczecinie, 2016 r.
 65. Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW w Poznaniu, 2017 r., wraz z załącznikami 1, 2, 3.
 66. Powiat drawski dla aktywnych - Przewodnik turystyczny, Wydawnictwo EKO-MAP 2016
 67. Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry wraz załącznikami, 2021 (podlegający konsultacjom społecznym)
 68. Projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy, 2020 (podlegający procedurze legislacyjnej)
 69. Projekt przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy, Materiał do konsultacji społecznych w ramach opracowania II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Warszawa, 2019 r.
 70. Puchalski W. 1998: Sozologia wód powierzchniowych. Warunki hydrogeologiczne. Koszalin.

71. Puchalski W., 1998, Sozologia wód powierzchniowych Drawskiego Parku Krajobrazowego
72. Radziszewicz M., Ciaciura M. 2001: Godne ochrony stanowisko rukwi wodnej *Nasturtium officinale* na Pojezierzu Drawskim Chrońmy Przyrodę Ojczystą | 2001 | tom 57 | nr 5 99-101
73. Raport o stanie lasów w Polsce 2019. PGLP Lasy Państwowe 2020.
74. Salik K., Gilewicz M. 1977: Drawski Park Krajobrazowy. Dokumentacja uzasadniająca utworzenie parku krajobrazowego. Urząd Wojewódzki w Koszalinie. Koszalin.
75. Szwichtenberg A 1997.: Drawski Park Krajobrazowy. Walory turystyczne. Koszalin.
76. Szwichtenberg A. (red.) 1999: Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego (Resume). Koszalin.
77. Szwichtenberg A. (red.): Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego. Koszalin 1999
78. Szwichtenberg A. 1998: Drawski Park Krajobrazowy. Turystyka – koncepcja projektowa. Koszalin.
79. Szwichtenberg A., Szwichtenberg Z. 1997: Drawski Park Krajobrazowy. Analiza oczekiwań i potrzeb ludności. Koszalin.
80. Szwichtenberg. A. 1998: Drawski Park Krajobrazowy. Zasady i zakres wykorzystania surowców mineralnych. Koszalin.
81. Śnieguła S. 2007: Nowe stanowiska chronionych gatunków ważek [*Odonata*] - *Aeshna viridis* EVERSM. i *Leucorrhinia pectoralis* [CHARP.], na Pojezierzu Drawskim Wiadomości Entomologiczne | 2007 | tom 26 | nr 1 57-58.
82. Świnicka H. (red.) 1981: Drawski Park Krajobrazowy. Podstawowe założenia programowo - przestrzenne. Koncepcja zagospodarowania. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego Architektury i Nadzoru Budowlanego. Koszalin.
83. Wawrzyniak W. 2017: Konferencja na temat wpływu kormoranów na rozwój turystyki na Pojezierzu Drawskim 1 czerwca 2017 roku w Czaplinku Komunikaty Rybackie | 2017 | nr 5
84. Włodarski W. 2001: Osady „krawędzi strukturalnej” rynny glacialnej jeziora Drawsko i ich znaczenie paleosrodowiskowe. Seria Geograficzna. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu | 2001 | tom 64 451-465.
85. Wody w parkach narodowych Polski (pp.74-91) Chapter: Drawieński Park Narodowy Publisher: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Komisja Hydrologiczna Polskiego Towarzystwa Geograficznego
86. Wojtaszyn G. 2015: Inwentaryzacja miejsc zimowania oraz ocena liczebności na stanowiskach zimowych nocka dużego (1324 *Myotis myotis*) w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 (mat. niepubl.).
87. Wrzesiński D., 2017, Reżimy rzek Polski, [w:] P. Jokiel, W. Marszelewski, J. Pociask-Karteczka (red.), Hydrologia Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 215–222.
88. Wrzesiński D., Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000, arkusz N-33-81-C Połczyn Zdrój.
89. Wrzesiński D., Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000, arkusz N-33-81-D Barwice.
90. Wrzesiński D., Perz A., 2016: Cechy reżimu odpływu rzek w zlewni Warty [w] Badania Fizjograficzne R.VII – SERIA A- GEOGRAFIA FIZYCZNA (A67) str. 289-304.
91. Wziętek B. 2020: Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach natura 2000 województwa zachodniopomorskiego: – Jeziora

Czaplineckie PLH320039 inwentaryzowane przedmioty ochrony: – koza 1149 *Cobitis taenia*, – piskorz 1145 *Misgurnus fossiliss*. Minug Pracownia Ekspertyz Rybackich i Przyrodniczych (mat. niepubl.).

92. Zawal A. 2003: Ważki [*Odonata*] rezerwatu „Dolina Pięciu Jezior” [Pojezierze Drawskie] Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody | 2003 | tom 22 | nr 1 101-106.
93. Urbański M., Jastrzębski L., Benedyczak R., Buszac-Piątkowska E., Izdebski M., Jaksina T., Janeczko M., Kluz K., Korwin-Piotrowska N., Kurkiewicz M., Machowska-Naściuk A., Nowoświecka D., Nowotarska M., Wiśniewski M. 2018: Koncepcja Sieci Tras Rowerowych Pomorza Zachodniego. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego Szczecin, Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego.

24. Spis tabel i rycin.

Spis tabel:

Tabela 1 Współrzędne skrajnie wysuniętych punktów Parku	33
Tabela 2 Użytki ekologiczne Drawskiego Parku Krajobrazowego	48
Tabela 3 Pomniki przyrody Drawskiego Parku Krajobrazowego	51
Tabela 4 Projektowane użytki ekologiczne w Drawskim Parku Krajobrazowym	71
Tabela 5 Zestawienie głównych cieków w granicach DPK	77
Tabela 6 Zestawienie wybranych jezior w granicach DPK	77
Tabela 7 Zlewnie elementarne zlewni Drawa (1888) w DPK	79
Tabela 8 Zlewnie elementarne zlewni Gwda (1886) w DPK	85
Tabela 9 Zlewnie elementarne zlewni Dębница do Karsiny (4441) w DPK	87
Tabela 10 Zlewnia elementarna w zlewni Karsina (4442) w DPK	90
Tabela 11 Zlewnia elementarna w zlewni Dębница od Karsiny do Bliskiej Strugi (4443) w DPK	91
Tabela 12 Zlewnia elementarna w zlewni Bliska Struga (4444) w DPK	93
Tabela 13 Zlewnia elementarna w zlewni Dębница od Bliskiej Strugi do Odpustu (4444) w DPK...	95
Tabela 14 Zlewnia elementarna w zlewni Wogra (4448) w DPK	97
Tabela 15 Dane teleadresowe jednostek organizacyjnych PGW Wody Polskie w DPK	100
Tabela 16 Jeziora we władaniu PGW Wody Polskie w DPK	102
Tabela 17 Zbiorniki bezodpływowe we władaniu PGW Wody Polskie w DPK	102
Tabela 18 Zbiorniki wodne we władaniu PGL Lasy Państwowe w DPK	102
Tabela 19 Zorganizowane kąpieliska na obszarze DPK	103
Tabela 20 Obwody rybackie podległe RZGW Bydgoszcz w DPK	103
Tabela 21 Dane użytkowników wód należących do obwodów rybackich RZGW Bydgoszcz w DPK	104
Tabela 22 Obwody rybackie podległe RZGW Szczecin w DPK	105
Tabela 23 Dane użytkowników wód należących do obwodów rybackich RZGW Szczecin w DPK	105
Tabela 24 Przepływy charakterystyczne rzeki Drawa w profilu Stare Drawsko w latach 1990-2019.	108
Tabela 25 Ogólna charakterystyka JCWPd w granicach DPK	110
Tabela 26 Ogólna charakterystyka JCWP w granicach DPK	112
Tabela 27 Ogólna charakterystyka JCWPd w granicach DPK	114
Tabela 28 Zmiany w ramach aktualizacji wykazu jcwp dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów ..	115
Tabela 29 Zestawienie do końcowej oceny stanu JCWP	117
Tabela 30 Stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP w DPK	118
Tabela 31 Wskaźniki identyfikujące stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP w DPK .	121
Tabela 32 Porównanie stanu wód według aPGW 2016 i projektu aPGW II 2021.	125
Tabela 33 Presje oddziałujące na JCWP w DPK mające wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych według aPGW 2016	127
Tabela 34 Działania podstawowe i uzupełniające mające na celu eliminację zagrożeń JCWP znajdujących się w DPK zgodnie z aPGW 2016	129
Tabela 35 Działania na rzekach przepływających przez DPK wynikające z Planów Utrzymania Wód w regionie wodnym Warty i regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	131
Tabela 36 Identyfikacja presji w aJCPW na lata 2022-2027	133
Tabela 37 Presje oddziałujące na aJCWP w DPK	138
Tabela 38 Możliwe zadania renaturyzacyjne do dostosowania do JCWP w Parku według katalogu KPRWP	144

Tabela 39 Stan jakości JCWPd w DPK.....	147
Tabela 40 Stan wód podziemnych w DPK według aPGW 2016 i projektu aPGW 2021.	148
Tabela 41 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi w DPK.....	150
Tabela 42 Zagrożenie suszą hydrologiczną w DPK.....	159
Tabela 43 Zagrożenie suszą hydrogeologiczną w DPK.....	159
Tabela 44 Zagrożenie suszą z podziałem na rodzaje i narażenie na skutki suszy w działach gospodarki	162
Tabela 45 Działania lokalne ograniczające skutki suszy na terenie gmin mieszczących się w DPK	163
Tabela 46 Działania regionalne ograniczające skutki suszy na terenie gmin mieszczących się w DPK	164
Tabela 47 Zagrożenie suszą z podziałem na rodzaje i rodzaj działań ograniczających skutki suszy w RW Dolnej Odry i rzek Przymorza na terenie DPK	165
Tabela 48 Działania zapobiegające skutkom suszy na terenie DPK według projektu PPSS 2020166	
Tabela 49 Lasy ochronne na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego	175
Tabela 50 Zabytki Drawskiego Parku Krajobrazowego	177
Tabela 51 Stanowiska archeologiczne Drawskiego Parku Krajobrazowego wpisane do rejestru zabytków.....	186
Tabela 52 Użytkowanie ekosystemów parku (wg Bazy Danych Obiektów Topograficznych)	195
Tabela 53. Zestawienie informacji dotyczących zidentyfikowanych punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zabytek, zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa	241
Tabela 54. Zestawienie informacji dotyczących zidentyfikowanych punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa	242
Tabela 55. Zestawienie informacji dotyczących zweryfikowanych w terenie punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zabytek, zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa.....	249
Tabela 56. Zestawienie informacji dotyczących zweryfikowanych w terenie punktów widokowych z których widoczna jest kombinacja następujących elementów: zbiornik wodny, urozmaiczone ukształtowanie terenu i drzewa	251
Tabela 57. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w granicach DPK i jego otuliny	264
Tabela 58. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w granicach DPK i jego otuliny	265
Tabela 59 Zagrożenia istniejące, potencjalne, wewnętrzne i zewnętrzne w Drawskim Parku Krajobrazowym.....	274
Tabela 60 Projektowane działania ochronne	312
Tabela 61 Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych	322
Tabela 62 Powierzchnia siedlisk przyrodniczych na obszarze projektowanego powiększenia Drawskiego Parku Krajobrazowego	326
Tabela 63 Chronione i zagrożone gatunki roślin na obszarze projektowanego powiększenia Drawskiego Parku Krajobrazowego	327
Tabela 64 Wykaz działek ewidencyjnych w obszarze projektowanego powiększenia Parku	330
Tabela 65 Koszty realizacji działań ochronnych.....	367

Spis rycin:

Rycina 1. Położenie Drawskiego Parku Krajobrazowego na tle administracyjnego podziału kraju .	34
Rycina 2. Położenie parku na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej	35
Rycina 3. Położenie parku na tle regionalizacji geobotanicznej	36
Rycina 4. Położenie parku na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej.....	37
Rycina 5 Sieć hydrograficzna Drawskiego Parku Krajobrazowego, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k	75
Rycina 6 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Drawy w granicach DPK,.....	80
Rycina 7 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Gwdy w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k.....	85
Rycina 8 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębnicy do Karsiny w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k	88
Rycina 9 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Karsiny w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k.....	90
Rycina 10 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębnicy od Karsiny do Bliskiej Strugi w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k.....	92
Rycina 11 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Bliskiej Strugi w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k	94
Rycina 12 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Dębnicy od Bliskiej Strugi do Odpustu w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k.....	96
Rycina 13 Zarys sieci hydrograficznej zlewni Wogry w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. MPHP 10k oraz BDOT 10k.....	97
Rycina 14 Struktura władania wodami w odniesieniu terenowym, źródło: oprac. własne na podst. PRG [www. gugik.gov.pl] i przebiegu granic jednostek organizacyjnych [www.kzgw.gov.pl].....	99
Rycina 15 Wybrane roczne przepływy charakterystyczne rzeki Drawy w przekroju Stare Drawsko w latach 1990-2019, źródło: oprac. własne na podstawie IMGW-PIB.....	108
Rycina 16 Schemat oceny stanu/potencjału ekologicznego wód JCWP, źródło: www.gios.gov.pl	117
Rycina 17 Stan JCWP rzecznych i jeziornych w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. oceny stanu jednolitych części wód rzek i jezior w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitorng-wod [dostęp 05.2021 r.]	119
Rycina 18 Stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP rzecznych i jeziornych w granicach DPK, źródło: oprac. własne na podst. oceny stanu jednolitych części wód rzek i jezior w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitorng-wod [dostęp 05.2021 r.].....	120
Rycina 19 Obiekty hydrotechniczne i melioracyjne w DPK.....	141
Rycina 20 Stan wód podziemnych w Drawskim Parku Krajobrazowym, źródło: mjwp.gios.gov.pl	148
Rycina 21 Arkusze map zagrożenia powodziowego w obrębie DPK, źródło: wody.isok.gov.pl ...	150
Rycina 22 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Kolbackiego, źródło: wody.isok.gov.pl	151
Rycina 23 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Kolbackiego, źródło: wody.isok.gov.pl	152
Rycina 24 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Kolbackiego, źródło: wody.isok.gov.pl	152
Rycina 25 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Dębno, źródło: wody.isok.gov.pl.....	153
Rycina 26 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Dębno, źródło: wody.isok.gov.pl.....	153
Rycina 27 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Dębnicy w okolicach jeziora Dębno, źródło: wody.isok.gov.pl.....	153
Rycina 28 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Kłokowskiego, źródło: wody.isok.gov.pl	154

Rycina 29 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Kłokowskiego, źródło: wody.isok.gov.pl	154
Rycina 30 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Kłokowskiego, źródło: wody.isok.gov.pl	155
Rycina 31 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Wogra, źródło: wody.isok.gov.pl.....	156
Rycina 32 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Wogra, źródło: wody.isok.gov.pl.....	156
Rycina 33 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Wogry w okolicach jeziora Wogra, źródło: wody.isok.gov.pl.....	156
Rycina 34 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 10% w dolinie Drawy w okolicach jeziora Krosino, źródło: wody.isok.gov.pl	157
Rycina 35 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% w dolinie Drawy w okolicach jeziora Krosino, źródło: wody.isok.gov.pl	157
Rycina 36 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 0,2% w dolinie Drawy w okolicach jeziora Krosino, źródło: wody.isok.gov.pl	157
Rycina 37 Wycinek mapy obszarów zagrożonych suszą – zlewni bilansowej Drawy, źródło: Załącznik nr 1.1 Mapy zagrożenia suszą w zlewniach bilansowych regionu wodnego Warty do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017	160
Rycina 38 Wycinek mapy obszarów zagrożonych suszą – zlewni bilansowej Gdwy, źródło: Załącznik nr 1.2 Mapy zagrożenia suszą w zlewniach bilansowych regionu wodnego Warty do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017	161
Rycina 39 Legenda do map obszarów zagrożonych suszą, źródło: Załącznik nr 1.1 - Mapy zagrożenia suszą w zlewniach bilansowych regionu wodnego Warty do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, RZGW Poznań 2017	161
Rycina 40 Rozmieszczenie lasów ochronnych w Drawskim Parku Krajobrazowym	176
Rycina 41. Użytkowanie terenu w Drawskim Parku Krajobrazowym	196
Rycina 42 Podział regionalny Drawskiego Parku Krajobrazowego.	201
Rycina 43 Schematyczna wizualizacja kombinacji elementów krajobrazu znajdujących się w granicach heksagonów o powierzchni 250 m ² uznanych za atrakcyjne: woda powierzchniowa i duże deniwelacja (a), woda powierzchniowa, duże deniwelacje i las (b), woda powierzchniowa i las (c), woda powierzchniowa, las i zabytek (d), zabytek (e)	212
Rycina 44 Lokalizacja zabytków na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego	213
Rycina 45 Struktura użytkowania terenu	214
Rycina 46 Mapa deniwelacji m/100 m ²	215
Rycina 47 Udział danej kombinacji elementów krajobrazu w liczbie wszystkich zidentyfikowanych obszarów uznanych za atrakcyjne w granicach parku	216
Rycina 48 Rozkład przestrzenny heksagonów o wysokiej atrakcyjności krajobrazu ze względu na występowanie kombinacji elementów krajobrazu uznanych za atrakcyjne.....	216
Rycina 49 Schemat ilościowej oceny krajobrazu	218
Rycina 50 Konwersja obrazu panoramicznego do projekcji sinusoidalnej pozwalającej na procentowe określenie elementów krajobrazu widocznego dla obserwatora	219
Rycina 51 Sprzęt fotograficzny z panoramiczną głowicą VR360	220
Rycina 52 Schemat przekształcenia sfery w obraz płaski.....	220
Rycina 53 Rozmieszczenie zniekształceń na obrazie płaskim	221
Rycina 54 Transformacja obrazu do projekcji sinusoidalnej, eliminacja zniekształceń	221
Rycina 55 Zasięg pola widzenia człowieka (Panero i Zelnik, 1979).....	222
Rycina 56 Trójwymiarowy model bloku z wielkiej płyty	222
Rycina 57 Panoramy 360, wykonane z odległości a) 25 m, b) 50m, c) 100m	223
Rycina 58 Widok z perspektywy obserwatora z odległości a) 25 m, b) 50m, c) 100m	224
Rycina 59 Widok z perspektywy obserwatora z zaznaczonymi polami 2%	225

Rycina 60 a) Cyfrowy model Drawskiego Parku Krajobrazowego, b) model z teksturą, c) SNMPT	226
Rycina 61 Lokalizacja obserwatorów	227
Rycina 62 Przykładowe wyniki analizy ilościowej krajobrazu, a) render 360°, b) transformacja do projekcji sinusoidalnej, c) procentowa zawartość elementów krajobrazu	228
Rycina 63 Widoczność drzew w polu widzenia obserwatora	229
Rycina 64. Widoczność wód powierzchniowych w polu widzenia obserwatora	230
Rycina 65. Lokalizacja zabytków oraz ich widoczność w polu widzenia obserwatora.....	231
Rycina 66. Sky view factor obliczony w wyznaczonych punktach obserwacji	232
Rycina 67. Lokalizacje punktów, z których widać kombinacje elementów struktury krajobrazu....	233
Rycina 68. Wskaźnik urozmaicenia, złożoności krajobrazu.....	234
Rycina 69. Wizualizacja 3D zasięgu widoczności zabytków.....	235
Rycina 70. Wizualizacja 3D zasięgu widoczności zbiorników wodnych	236
Rycina 71. Wizualizacja 3D zasięgu widoczności terenów o nachyleniu większym od 20°	236
Rycina 72. Mapa zasięgu widoczności zabytków	237
Rycina 73. Mapa zasięgu widoczności zbiorników wodnych	238
Rycina 74. Mapa zasięgu widoczności terenów o nachyleniu większym od 20°	239
Rycina 75. Lokalizacja punktów widokowych – przed weryfikacją.....	240
Rycina 76. Lokalizacja punktów widokowych – po weryfikacji	249
Rycina 77. Wyznaczanie kierunków osi widokowych dla punktów J, K, M, O (odpowiednio a, b, c, d)	257
Rycina 78. Osie widokowe	258
Rycina 79. Wizualizacja fragmentu miejscowości Głęboceki.....	259
Rycina 80. Wizualizacja fragmentu miejscowości Rzepowo.....	259
Rycina 81. Wizualizacja fragmentu miejscowości Piaseczno	260
Rycina 82. Wizualizacja fragmentu miejscowości Stare Drawsko	260
Rycina 83. Lokalizacja zniesionej gminy Ostrowice na tle aktualnego podziału administracyjnego DPK	262
Rycina 84. Lokalizacja granicy DPK i jego otuliny na tle granic obrębów ewidencyjnych	263
Rycina 85. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w obszarze DPK i jego otuliny	264
Rycina 86. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Połczyn Zdrój na obszarze DPK i jego otuliny .	269
Rycina 87. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Borne Sulinowo na obszarze DPK i jego otuliny	270
Rycina 88. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Czaplina na obszarze DPK i jego otuliny.....	271
Rycina 89. Lokalizacja mpzp w granicach gminy Złocieniec na obszarze DPK i jego otuliny	272
Rycina 90. Lokalizacja proponowanych użytków ekologicznych	306
Rycina 91. Proponowana nowa granica Rezerwatu Przyrody „Jezioro Czarnówek”	307
Rycina 92 Projektowane powiększenie Drawskiego Parku Krajobrazowego - widok ogólny	328
Rycina 93 Projektowane powiększenie Drawskiego Parku Krajobrazowego - widok szczegółowy	329